

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ΄.)

HERODOTI^{US}

(HALICARNASSEI)

HISTORIARUM LIBRI IX.

TEXTUS WESSELINGIANUS PASSIM REFICTUS

OPERA

FRID. VOLG. REIZII.

ACCEDIT

INDEX RERUM

NECNON

EDITIONUM WESSELINGII ET SCHWEIGHAEUSERI
CUM EDIT. REIZII ET SCHÄFERI COLLATIO.

EDITIO NOVA.

TOMUS II.

OXONIÆ:

Sumtibus J. PARKER, et R. BLISS; et J. MAWMAN, Londini.

MDCCCXVII.

7583

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

Οἱ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ Megabazus
Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρώτους μὲν Περιν- a Dario
θίους Ἑλλησποντίων, οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι Δα- post expe-
ρείου, κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ ditionem
5 Παιόνων τρηχέως. οἱ γὰρ ὧν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες, Scythicam
χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περινθίους, καὶ ἦν cum copiis
μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνταί σφεας οἱ Περινθιοί, in Europa
ὀνομαστὶ βῶσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρεῖν ἦν δὲ μὴ ἐπι- relictus [4,
6 ὦσωνται, μὴ ἐπιχειρεῖν ἐποίουν οἱ Παίονες ταῦτα. ἀν- 143.], ut
10 τικατιζόμενων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστηίῳ, ἐν Thraciam
ταῦτα μονομαχίῃ τριφασίῃ ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο. in ditio-
καὶ γὰρ ἄνδρα ἄνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλλον, καὶ nem regis
κύνᾳ κυνί. νικῶντων δὲ τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὥς ἐπαιώ- redigeret
15 ριον αὐτὸ τοῦτο εἶναι· καὶ εἰπὴν κου παρὰ σφιν αὐτοῖσι, [c. 2.], pri-
mum Pe-
rinthios
subigit:
quos antea
Pæones,
Strymonis
accolæ [c.
13.], oracu-
li monitu
ad bellum
iis inferen-
dum exci-
ti, adflixerant.

1. 8. ὀνομαστὶ S. 1. 10. προαστείῳ W. 1. 11. προκλήσιος ἐγένετο W. 1. 15. παρὰ σφίσι αὐτοῖσι W. et S.

“ Νῦν ἂν εἴη ὁ χρησμὸς ἐπιτελούμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον
 “ τὸ ἔργον.” οὕτω τοῖσι Περινθίοισι παιωνίσασι ἐπιχει-
 ρέουσι οἱ Παῖονες, καὶ πολλὸν τε ἐκράτησαν, καὶ ἔλιπόν
 σφῶν ὀλίγους.

Perintho
 devicta,
 Thraces
 maritimos
 [c. 10.]
 adoritur eo-
 rumque al-
 lium ex
 alio popu-
 lum impe-
 rio Persa-
 rum subji-
 cit.

II. Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παίωνων πρότερον γένομενα, ὧδε
 ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γι-
 νομένων τῶν Περινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος
 ἐπεκράτησαν πλῆθει. ὥς δὲ ἐχειρῶθη ἡ Πέρινθος,
 ἤλαυνε τὸν στρατὸν ὁ Μεγάβαζος διὰ τῆς Θρηήκης, πᾶ- 5
 σαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμε-
 νος βασιλεῖ· ταῦτα γάρ οἱ ἐντέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηή-
 κην καταστρέφεσθαι.

Thraces,
 post Indos
 [3, 94.],
 gens omni-
 um nume-
 rosissima,
 sed in plu-
 res divisa
 populos
 parum con-
 cordes, id-
 eoque mi-
 nus valida
 virium.
 Horum po-
 pulorum
 omnium si-
 miles leges
 instituta-
 que, præter
 Getarum,
 Trausorum
 et Trans-
 crestonæo-
 rum.
 Getarum
 de immor-
 talitate opi-
 nio [4,
 94.]. Trausi

III. Θρηήκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετὰ γε Ἰν-
 δούς, πάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ ὑπ' ἐνὸς ἀρχοίτο, ἢ Φρο-
 νέοι κατὰ τῷτ', ἀμαχόν τ' ἂν εἴη, καὶ πολλῶν κρατί-
 στον πάντων ἐθνέων, κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν· ἀλλὰ γὰρ
 ταῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μὴ κοτε ἐγγένηται· εἰς 5
 δὴ κατὰ ταῦτο ἀσθενέες. οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι
 κατὰ χώρας ἕκαστοι· νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλησίοισι
 πάντες χρεώνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων, καὶ Τραυ-
 σῶν, καὶ τῶν κατύπερθε Κρηστωναίων οἰκόντων.

IV. Τουτέων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποι-
 εῦσι, εἰρηταί μοι. Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ
 ταῦτα τοῖσι ἄλλοισι Θρηήξι· ἐπιτελέουσι, κατὰ δὲ τὸν γι-
 νομένον σφι καὶ ἀπογινόμενον, ποιεῦσι τοιάδε· τὸν μὲν
 γινόμενον περὶζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα 5
 μιν δεῖ, ἐπεὶ τε ἐγένετο, ἀναπλῆσαι κακὰ, ἀνηγεόμενοι
 τὰ ἀνδρωπήϊα πάντα πάθεα· τὸν δ' ἀπογενόμενον,

παίζοντες τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες
 ὅσων κακῶν ἔξαπαλλαχθεῖς, ἔστι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ.

V. Οἱ δὲ κατύπερθε Κρησταναίων, ποιῶσι τοιάδε.
 ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς· ἐπεὰν ὧν τις αὐτέων
 ἀποθάνῃ, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ φί-
 λων σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο
 5 μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἡ δ' ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ,
 ἐγκωμιασθεῖσα ὑπὸ τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σφάζεται
 ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηϊωτάτου ἐαυτῆς· σφαχθεῖσα
 δὲ, συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν με-
 γάλην ποιῶνται· ὄνειδος γάρ σφι τοῦτο μέγιστον γί-
 νεται.

VI. Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων ἐστὶ ὁδε ὁ νόμος. πω-
 λεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἔξαγωγῇ. τὰς δὲ παρθένους οὐ φυ-
 λάσσουσι, ἀλλ' ἐῷσι οἷσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μί-
 σγασθαι· τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρᾶς φυλάσσουσι. καὶ
 5 ὠνέονται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων με-
 γάλων. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς κέκριται· τὸ δ'
 ἄστικτον, ἀγενές. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον· γῆς δὲ ἐργά-
 την, ἀτιμότερον. τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληϊστύος, κάλ-
 λιστον. οὗτοι μὲν σφῶν οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσὶ.

VII. Θεοὺς δὲ σέβονται μόνους τούσδε, Ἄρεα, καὶ
 Δίονυσον, καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ βασιλῆες αὐτέων, πάρεξ
 τῶν ἄλλων πολιητέων, σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν
 καὶ ὀμνύουσι μῶνον ταῦτον, καὶ λεγούσι γεγονέναι ἀπὸ
 5 Ἑρμῆω ἐαυτούς.

VIII. Ταφαὶ δὲ τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων εἰσὶ αἶδε·
 τρεῖς μὲν ἡμέρας προτιθέασιν τὸν νεκρόν· καὶ παντοῖα
 σφάζαντες ἱεῖα, εὐωχεύονται, προκλαύσαντες πρῶτον·

5. 7. οἰκηϊωτάτου S. 6. 7. ἀγενές S.

ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες, ἢ ἄλλως γῇ κρύ-
ψαντες· χῶμα δὲ χέαντες, ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῖον, ἐν 5
τῷ τὰ μέγιστα ἀεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομα-
χίης. ταφαὶ μὲν δὴ Θρηίκων εἰσὶ αἶδε.

Thraciam
ab aquilone
qui populi
contingant,
parum con-
stat. Soli
Sigynnæ
trans I-
strum co-
gniti, a Me-
dis, uti fa-
ma fertur,
oriundi, et
usque ad
Enetos A-
driæ acco-
las [1,
196.] perti-
nentes: co-
rum vesti-
tus et equi.

IX. Τὸ δὲ πρὸς βορέῳ ἔτι τῆς χάρης ταύτης, οὐδεὶς
ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκές οἵτινές εἰσι ἀνθρώπων οἱ οἰκέον-
τες αὐτήν· ἀλλὰ τὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἰστρου ἐρῆμος χώρα 5
φαίνεται εὖσα καὶ ἄπειρος. μούρους δὲ δύναμαι πυθέ-
σθαι οἰκέοντας πέρην τοῦ Ἰστρου ἀνθρώπους, τοῖσι οὖνο-
μα εἶναι Σιγύννας, ἐσθῆτι δὲ χρεωμένους Μηδικῇ. τοὺς
δὲ ἵππους αὐτέων εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα, ἐπὶ
πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶν· μικροὺς δὲ καὶ
σιμὺς καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν· ζευγνυμένους δὲ 10
ὑπ' ἄρματα, εἶναι ὀξύτατους· ἄρματηλατέειν δὲ πρὸς
ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους. κατήκειν δὲ τουτέων τοὺς οὖρους
ἀγχοῦ Ἐνετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδων σφέας
ἀποίκους λέγουσι· ὅπως δὲ οὔτοι Μήδων ἀποικοὶ γεγό-
νασι, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δ' ἂν 15
πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. [Σιγύννας δ' ὧν καλέουσι Λί-
γυες οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλῆς οἰκέοντες, τοὺς καπήλους·
Κύπριοι δὲ, τὰ δόρατα.]

Fabula
Thracum
de regioni-
bus trans
Istrum pro-
pter exa-
mina apum
imperviis
explosa.
Terra sep-
tentrioni

X. Ὡς δὲ Θρηίκες λέγουσι, μέλισσαι κατέχουσαι
τὰ πέρην τοῦ Ἰστρου εἰσὶ· καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι δι-
ελθεῖν τοπροσωτέρω. ἐμοὶ μὲν νυν, ταῦτα λέγοντες, δο-
κέουσι λέγειν οὐκ οἰκότα· τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαίνεται
εἶναι δύσρῆγα· ἀλλὰ μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον αἰκίητα 5
δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχεα. ταῦτα μὲν νυν τῆς χάρης

8. 7. Θρηικῶν W. Ibid. εἰσὶ αὐταὶ S. 9. 1. βορέῳ τῆς χάρης ἔτι S.
9. 3. ἀλλὰ πέρην W. 9. 11. εἶναι ὠκυτάτους W. 9. 16. Uncinos
omittit S. 10. 1, 2. κατέχουσι τὰ πέρην τοῦ Ἰστρου· καὶ W. 10.
4. οὐκ οἰκότα W.

ταύτης περί λέγεται. τὰ παραθαλάσσια δ' ὧν αὐτῆς subjecta ob
Μεγάβαζος Περσέων κατήκοα ἐποίηε. frigus inhabi-
bitabilis.

XI. Δαρεῖος δὲ ὡς διαβάς τάχιστα τὸν Ἑλλήσπον- Darius ab
τον, ἀπίκητο ἐς Σάρδεις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἰστιαίου τε τοῦ expeditione
Μιλησίου εὐεργεσίας, καὶ τῆς παραινέσιος τοῦ Μιτυλη- Scythica
ναίου Κώεω· μεταπειψάμενος δὲ σφεας ἐς Σάρδεις, Sardes re-
5 ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὴ Ἰστιαῖος, ἅτε τυραννεύων pontem
τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιᾷς προσεχρήριζε· αἰτέει Istri serva-
δὲ Μύρκινον τὴν Ἥδωνίδα, βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν tum [4,
κτίσαι. οὗτος μὲν δὴ ταύτην αἰρέεταί. ὁ δὲ Κώης, οἷά τε ob consi-
οὐ τύραννος, δημότης τε ἑὼν, αἰτέει Μιτυλήνης τυραννεῦ- lium salu-
10 σαι. τελεωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὔτοι μὲν κατὰ τὰ bre datum
εἶλοντο ἐτράποντο. [4, 97.] re-
muneratur,
illi petenti
Myrcinum
Edonidem,
huic Mity-
lenen do-
nans.

XII. Δαρεῖον δὲ συνήνεκε, πρῆγμα τοιόνδε ἰδόμενον, Qua re mo-
ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζω, Παίονας ἐλόντα, tus Mega-
ἀνασπάστους ποιῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίην. ἦν bazum Pæ-
Πίγρης καὶ Μαντύης, ἄνδρες Παῖονες· οἱ ἐπεὶ τε Δαρεῖος ones ex
5 διέβη ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παίωνων τυραννεύειν, Europa vi
ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην abductos
τε καὶ εὐειδέα. φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον in Asiam
10 σαντες τὴν ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδαρ ἐπεμπον, transferre
ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν, καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος jusserit.
ἵππον ἐπέλκουσαν καὶ κλώθουσιν λῖνον. ὡς δὲ παρεξ-
ῆι ἡ γυνή, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περ-
σικὰ ἦν οὔτε Λύδια τὰ ποιεύμενα ἐκ τῆς γυναικὸς, οὔτε
15 πρὸς τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης οὐδαμῶν. ἐπιμελὲς δ' ὡς αἱ
ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύων φυλάξαι

11. 6. προσέχρηζε W. et S. 11. 7. τὴν Ἥδωνων W. 12. 8.
προσάσπειον W. et S. 12. 15. δὲ ὡς S.

ὅ, τι χρήσεται τῷ ἵππῳ ἢ γυνή. οἱ μὲν δὴ ὅπισθεν εἰ-
ποντο· ἡ δὲ ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἤρσε τὸν
ἵππον ἄρσασα δὲ, καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησα-
μένη, τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρέξῃε, Φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς 20
κεφαλῆς, καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον,
καὶ στρέφουσα τὸν ἄτρακτον.

XIII. Θωῦμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τά τε ἤκουσε ἐκ τῶν
κατασκόπων, καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευε
ἐαυτῷ ἐς ὄψιν. ὥς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ
αὐτῆς, οὐκὶ πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες τούτέων. εἰρωτέωντος
δὲ τοῦ Δαρείου ὁποδαπὴ εἴη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι 5
Παῖονες, καὶ ἐκείνην εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ' ἀμεί-
βετο, τίνες δὲ οἱ Παῖονες ἀνθρώποι εἰσι, καὶ κοῦ γῆς οἰ-
κημένοι, καὶ τί κείνοι ἐθέλοντες ἔλθοιεν ἐς Σάρδεις. οἱ δὲ
οἱ ἔφραζον, ὥς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δώσοντες σφέας αὐ-
τούς· εἴη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πεπο- 10
λισμένη· ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου· εἴη-
σαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἄποικοι. οἱ μὲν δὴ αὐτὰ
ἕκαστα ἔλεγον. ὁ δὲ εἰρώτα, εἰ καὶ πᾶσαι εἴησαν αὐ-
τόθι αἱ γυναῖκες οὕτω ἐργάτιδες. οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἔφα-
σαν προθύμως οὕτω ἔχειν· αὐτοῦ γὰρ ὦν τούτου εἵνεκα 15
καὶ ἐποιέετο.

XIV. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα πρὸς
Μεγάβαζον, τὸν ἔλιπε ἐν τῇ Ὀρηίκῃ στρατηγόν· ἐντελλό-
μενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡθέων Παίονας, καὶ παρ' ἐωυτὸν
ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τέκνα τε καὶ γυναῖκας αὐτέων.
αὐτίκα δὲ ἵππεὺς ἔφρε Φέρων τὴν ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλ- 5
λῆσποντον· περαιωθεὶς δὲ, διδοῖ τὸ βιβλίον τῷ Μεγα-
βάζῳ. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος, καὶ λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς
Ὀρηίκης, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην.

12. 17. ὅπισθε S. 13. 1. Θωμάζων S. 13. 4. οὗ κη πρόσω S.

Situs Paeo-
niae: Paeo-
nes Teu-
crorum co-
loni.

XV. Πυθόμενοι δὲ οἱ Παῖονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφέας Eorum ter-
 ἰέναι, ἀλισθεντές ἐξεστρατεύσαντο πρὸς θαλάσσης· δο- ram Mega-
 κέοντες ταύτῃ ἐπιχειρήσειν τοὺς Πέρσας ἐμβάλλοντας. οἱ bazus cum
 μὲν δὴ Παῖονες ἦσαν ἐτοῖμοι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν exercitu
 5 ἐπίοντα ἐρύκειν. οἱ δὲ Πέρσαι πυθόμενοι συναλίσθαι ingressus,
 τοὺς Παίονας, καὶ τὴν πρὸς θαλάσσης ἐσβολὴν φυλάσ- Siropæo-
 στοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας, τὴν ἀνω ὁδὸν τράπονται· λα- nes, Pæo-
 θόντες δὲ τοὺς Παίονας, ἐσπίπτουσι ἐς τὰς πόλιας αὐ- plas, eos-
 τῶν, εὐστας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα δὲ κεινῇσι ἐπιπεσόντες, que, qui ad
 10 εὐπετέως κατέσχον. οἱ δὲ Παῖονες ὡς ἐπύθοντο ἐχομένας paludem
 τὰς πόλιας, αὐτίκα διασκεδασθέντες, κατ' ἐαυτοὺς usque Pra-
 ἕκαστοι ἐτράποντο, καὶ παρεδίδσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι siadem per-
 Πέρσησι. οὕτω δὴ Παίωνων Σιροπαίονές τε καὶ Παιόπλαι tinent, astu
 καὶ οἱ μέχρι τῆς Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἡτῶν ἐξανα- in deditio-
 15 στάντες ἦγοντο ἐς τὴν Ἀσίην. ptos in As-
siam dedu-
cit.

XVI. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον οὖρος, καὶ Δόξηρας, Qui illius
 καὶ Ἀγριᾶνας, καὶ Ὀδομάντους, καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην gentis po-
 τὴν Πρασιάδα, οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου. puli liber-
 ἐπειρήθη δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν tatem tum
 5 ὥδε. ἰκρία ἐπὶ σταυρῶν ὑψηλῶν ἐξευγμένα ἐν μέσῃ vindicare-
 ἔστηκε τῇ λίμνῃ, ἔσδοον ἐκ τῆς ἡπείρου στεινὴν ἔχοντα rint. Pa-
 μὴ γεφύρῃ. τοὺς δὲ σταυροὺς τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ludem Pra-
 ἰκρίοις τὸ μὲν κου ἀρχαῖον ἔστησαν κοινῇ πάντες οἱ πο- siadem in-
 10 ζόντες ἐξ οὖρος, τῷ οὐνομά ἐστι Ὀρβηλος, κατὰ γυναῖ- colentium
 κα ἐκάστην ὁ γαμέων τρεῖς σταυροὺς ὑπίστησι· ἄγεται vitæ ratio.
 δὲ ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας. οἰκεῦσι δὲ τοιαῦτον τρόπον· Equi eo-
 κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύψεως τε ἐν ἧ̃ διαι- rum ju-
 τᾶται, καὶ θύρης καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φε- menta que
piscibus ve-
scuntur,
quorum
genera duo,
paprares et
tilones.

16. 6. ἐστίκει W. 16. 12. ἕκαστος πολλὰς γυναῖκας W.

ρούσης ἐς τὴν λίμνην. τὰ δὲ νήπια παῖδιά δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτω, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ ἵπποισι καὶ τοῖσι ὑποζυγίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθύς. τῶν δὲ πληθὺς ἐστὶ τοσούτον, ὥστε ὅταν τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνακλίνῃ, κατιεῖ σχοίνῳ σφυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην· καὶ οὐ πολλόν τινα χρόνον ἐπισχῶν, ἀνασπᾷ πλήρη ἰχθύων. τῶν δὲ ἰχθύων ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακας τε καὶ τίλωνας.

Abductis
Pæonibus,
Megabazus
ad Amyn-
tam Mace-
doniæ re-
gem mit-
tit, qui a-
quam ter-
ramque
petant.
Via a palu-
de Prasia-
de, ad
quam ar-
genti fodi-
næ, in Ma-
cedoniam.

XVII. Παίωνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἦγοντο ἐς τὴν Ἀσίην. Μεγάβαζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, πέμπει ἀγγέλους ἐς Μακεδονίην, ἄνδρας ἐπὶ Πέρσας, οἱ μετ' αὐτὸν κείνων ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἐπέμποντο δὲ οὗτοι παρ' Ἀμύντην, αἰτήσοντες γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ βασιλεῖ. ἐστὶ δὲ ἐκ τῆς Πρασιᾶδος λίμνης σύντομος κάρτα ἐς τὴν Μακεδονίην. πρῶτα μὲν γὰρ ἔχειται τῆς λίμνης τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ὕστερον τουτέων τά- λαντον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἐκάστης ἐφοῖτα· μετὰ δὲ τὸ μέταλλον, Δύσωρον καλεόμενον οὔρος ὑπερ- ὅντα εἶναι ἐν Μακεδονίᾳ.

Amyntas
Dario se
dedit lega-
tosque con-
vivio lau-
tissimo ex-
cipit. Qui
cum adpoti
feminas
contra Ma-
cedonum
morem,
facili tamen
Amynta,
ad coenam
depopo-
scissent, in
easque se
petulantius
gererent,

XVIII. Οἱ ὦν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες οὗτοι παρὰ τὸν Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἶτεον, ἐλθόντες ἐς ὅφιν τὴν Ἀμύντεω, Δαρείῳ βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. ὁ δὲ ταῦτά τε ἐδίδου, καὶ σφεας ἐπὶ ξεινία καλέει· παρασκευασά- μενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπές, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας 5 Φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δεῖπνου ἐγένοντο, διαπίνοντες εἶπαν οἱ Πέρσαι τάδε, “ Ξεῖνε Μακεδῶν, ἡμῖν νόμος ἐστὶ “ τοῖσι Πέρσῃσι, ἐπεὰν δεῖπνον προτιθῶμεθα μέγα, τότε “ καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσά- 10 “ γεσθαι παρέδρους· σύ νυν, ἐπεὶ περ προθύμως μὲν

“ ἑδέξαιο, μέγας δὲ ξεινίζεις, διδοῖς τε βασιλεῖ Δα-
 “ ρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔπει νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ.” εἶπε
 πρὸς ταῦτα Ἀμύντης, “ ὦ Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῖν γέ
 15 “ ἔστι οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρῖσθαι ἄνδρας γυναικῶν.
 “ ἔπει τε δὲ ὑμεῖς ἔοντες δεσπότες προσχρηρίζετε τούτων,
 “ παρῆσται ὑμῖν καὶ ταῦτα.” εἶπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύν-
 τῃς μετεπέμψατο τὰς γυναῖκας· αἱ δ’ ἐπεὶ τε καλε-
 ὄμεναι ἦλθον, ἐπεξῆς ἀντίαι ἴζοντο τοῖσι Πέρσησι. ἐν-
 20 ταῦτα οἱ Πέρσαι ἰδόμενοι γυναῖκας εὐμόρφους, ἔλεγον
 πρὸς Ἀμύντην Φάμενοι τὸ ποιηθὲν τοῦτο οὐδὲν εἶναι σο-
 φόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῆσθαι μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖ-
 κας, ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας, ἀντίας ἴζεσθαι,
 25 ἀλγυδόνας σφι ὀφθαλμῶν. ἀναγκαζόμενος δὲ ὁ Ἀμύν-
 τῃς ἐκέλευε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν, αὐ-
 τήκα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἄπτοντο, οἷα πλεύνως οἰνω-
 μένοι, καὶ κού τις καὶ Φιλέειν ἐπειράτο.

XIX. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα ὀρέων, ἀτρέμας εἶχε, καί- Alexander
 περ δυσφορέων, οἷα ὑπερδευμαίνων τοὺς Πέρσας. Ἀλέ- Amyntæ
 ξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω, παρεὼν τε καὶ ὀρέων ταῦτα, ἄτε filius, im-
 5 νέος τε ἔων καὶ κακῶν ἀπαθῆς, οὐδαμῶς ἔτι κατέχειν patiens
 οἷός τ’ ἦν· ὥστε δὲ βαρέως φέρων, εἶπε πρὸς Ἀμύντεα contume-
 τάδε, “ Σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ, ἀπιὼν τε ἀνα- lia,
 “ παύεο, μηδὲ λιπάρεις τῇ τύσει· ἐγὼ δὲ προσμένων αὐ-
 “ τοῦ τῆδε, πάντα τὰ ἐπιτήδεα παρέξω τοῖσι ξεινοῖσι.”
 10 πρὸς ταῦτα συνειὶς ὁ Ἀμύντης ὅτι νεώτερα πρήγματα
 πρῆξεν μέλλει Ἀλέξανδρος, λέγει, “ ὦ παῖ, σχεδὸν
 “ γάρ σευ ἀνακαιομένου συνήμι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέ-
 “ λεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιέειν τι νεώτερον· ἐγὼ ὦν σευ
 “ χρηρίζω μηδὲν νεοχμᾶσαι κατ’ ἄνδρας τούτους, ἵνα μὴ

18. 16. προσχρηρίζετε W. et S. 18. 18. μετεπέμπετο W. et S.
 19. 6. οἷός τε ἦν S. 19. 14. χρηρίζω W.

“ ἐξεργάσῃ ἡμέας· ἀλλὰ ἀνέχου ὀρέων τὰ ποιούμεενα· 15
 “ ἀμφὶ δὲ ἀπόδω τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι.”

patre sum-
 moto, il-
 los per do-
 lum con-
 fudit.

XX. Ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρηίσας τούτων οἰχώκεε, λέ-
 γει ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Πέρσας, “ Γυναικῶν του-
 “ τέων, ὧς ζεῖνοι, πολλή ἐστι ὑμῖν εὐπετεία, καὶ εἰ πά-
 “ σῃσι βούλεσθε μίσγασθαι, καὶ οἰκόσῃσι ὧν αὐτέων·
 “ τούτου μὲν περὶ αὐτοὶ ἀποσημανέετε· νῦν δὲ, σχεδὸν 5
 “ γὰρ ἤδη τῆς κοίτης ὥρῃ προσέρχεται ὑμῖν, καὶ καλῶς
 “ ἔχοντας ὑμέας ὀρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ ὑμῖν
 “ Φίλον ἐστὶ ἄφετε λούσασθαι· λουσαμένους δὲ, ὀπίσω
 “ προσδέκεσθε.” εἶπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ
 Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν 10
 γυναικίην· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἴσους τῇσι γυναιξὶ
 ἀριθμὸν ἄνδρας λειογενεῖους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι
 σκευάσας, καὶ ἐγχειρίδια δοὺς, παρῆγε ἔσω· παράγων
 δὲ τούτους, ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε, “ ὦ Πέρσαι,
 “ οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ εἰστίῃσθαι. τά τε γὰρ ἄλλα 15
 “ ὅσα εἰχομεν, καὶ πρὸς, τὰ οἶά τε ἦν ἐξευρόντας παρέ-
 “ χειν, πάντα ὑμῖν πάρεστι· καὶ δὴ καὶ τόδε τὸ πάν-
 “ των μέγιστον, τὰς τε ἐωϋτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελ-
 “ φεὰς ἐπιδαφιλευόμεθα ὑμῖν· ὥς παντελῶς μάθῃτε
 “ τιμεώμενοι πρὸς ἡμέων τῶνπέρ ἐστε ἄξιοι· πρὸς δὲ, 20
 “ καὶ βασιλεῖ τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλῃτε, ὥς ἀνὴρ
 “ Ἕλλην Μακεδόνων ὑπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ
 “ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ.” ταῦτα εἶπας Ἀλέξανδρος, παρίζει
 Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα Μακεδόνα, ὥς γυναῖκα τῷ λόγῳ. οἱ
 δὲ, ἐπεὶ τέ σφεων οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργά- 25
 ζοντο αὐτούς.

XXI. Καὶ οὗτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ

αὐτοὶ καὶ ἡ Θερραπὴν αὐτέων· εἶπετο γὰρ δὴ σφι καὶ Cujus cæ-
 ὀχήματα, καὶ Θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρα- dis auctores
 σκευή· πάντα δὴ ταῦτα, ἅμα πᾶσι κείνοισι ἠφάνιστο. Persis quæ-
 5 μετὰ δὲ, χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν rentibus,
 τούτων μεγάλη ἐκ τῶν Περσέων ἐγένετο· καὶ σφεας Alexander
 Ἀλέξανδρος κατέλαβε σοφίῃ, χρήματά τε δούς πολλά, multis mu-
 καὶ τὴν ἐωῦτοῦ ἀδελφεήν, τῇ οὐνομα ἦν Γυγαίῃ· δούς δὲ neribus
 ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλέξανδρος Βουβάρῃ, ἀνδρὶ Πέρσῃ, Bubaræ da-
 10 τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μὲν tis ac Gy-
 νυν τῶν Περσέων τούτων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς gæa sorore
 ἐσιγήθη. eidem de-
sponsata
[8, 136.]
inultus
evadit.

XXII. Ἕλληνας δὲ τούτους εἶναι ἀπὸ Περδίκκew γε- Macedo-
 γονότας, κατὰπερ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω τυγχάνω num reges
 ἐπιστάμενος, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὅπισθε λόγοισι ἀπο- Græcæ stir-
 δέξω ὥς εἰσι Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ pis Argivæ-
 5 διέποντες ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἐγνώσαν εἶναι. Ἀλεξάν- que prosa-
 δρου γὰρ ἀεθλεύειν ἐλομένου, καὶ καταβάντος ἐπ' αὐτὸ piæ.
 ταῦτο, οἱ ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μιν, Φάμενοι
 οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλή-
 10 νων. Ἀλεξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὥς εἴη Ἀργεῖος,
 ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλληνα, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον, συν-
 ἐξεπιπτε τῷ πρώτῳ. ταῦτα μὲν νυν οὕτω κη ἐγένετο.

XXIII. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παίονας, ἀπίνετο Megabazus
 ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς, ἀπί- cum Pæ-
 κητο ἐς Σάρδεις. ἄτε δὲ τειχέοντος ἡδὴ Ἰστιαίου τοῦ Μι- ones Sardes
 λησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε [μισθὸν] δωρεὴν duxisset,
 5 Φυλακῆς τῆς σχεδῆς· ἐόντος δὲ τοῦ χάρου τούτου παρὰ Myrcinum
Histiaeo in-
caute tra-
ditam
[c. 11.] do-

21. 6. ἐγένετο W. 21. 10. τῶν στρατηγῶν W. 22. 1. τούτους
 εἶναι τοὺς ἀπὸ W. Ibid. εἶναι τούτους τοὺς ἀπὸ S. 23. 2. ἐνθεῦτεν
 διαπεραιωθεὶς W.

cens, sua-
det Dario,
ut donum
illi auferat.

Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ οὐνομά ἐστι Μύρκινος· μαθὼν
δὲ ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιούμενον ἐκ τοῦ Ἰστιαίου, ὡς ἦλθε
τάχιστα ἐς τὰς Σάρδεις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δα-
ρεΐῳ τάδε, “ ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἂν-
“ δρὶ Ἑλληνι δεινῶ τε καὶ σοφῶ δούς ἐγκτήσασθαι πό- 10
“ λιν ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδῃ τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος,
“ καὶ πολλοὶ κωπέες, καὶ μέταλλα ἀργύρεα· ὁμιλός τε
“ πολλὸς μὲν Ἑλλήν περιοικέει, πολλὸς δὲ βάρβαρος· οἱ
“ προστάττω ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν κείνος
“ ἐξηγήται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν τοῦτον τὸν 15
“ ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκῆίᾳ πολέμῳ
“ συνέχῃαι· τρόπῳ δὲ ἡπίῳ μεταπεμφάμενος, παῦσον·
“ ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μηκέτι κείνος
“ ἐς Ἑλλήνας ἀπίζεται.”

Quo consi-
lio utens
rex, Histia-
um Myrci-
num jam
condentem
astute pri-
mum Sar-
des arcessit,
post secum
Susa abdu-
cit.

XXIV. Ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος, εὐπετέως ἔπειθε
Δαρεΐον, ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι. μετὰ δὲ,
ἄγγελον πέμφας ὁ Δαρεΐος ἐς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε,
“ Ἰστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεΐος τάδε λέγει, Ἐγὼ Φροντί-
“ ζων εὐρίσκω ἐμοί τε καὶ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι οὐ- 5
“ δένα εἶναι σεῦ ἄνδρα εὐνοέστερον· τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι,
“ ἀλλ’ ἐργοῖσι οἶδα μαθάν. νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγ-
“ ματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο μοι πάντως,
“ ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι.” τούτοις τοῖσι ἔπεσι πι-
στεύσας ὁ Ἰστιαῖος, καὶ ἅμα μέγα ποιούμενος βασιλῆος 10
σύμβουλος γενέσθαι, ἀπίκητο ἐς τὰς Σάρδεις. ἀπικο-
μένῳ δὲ οἱ ἔλεγε Δαρεΐος τάδε, “ Ἰστιαῖε, ἐγὼ σε μετε-
“ πεμφάμην τῶνδε εἵνεκεν· ἐπεὶ τε τάχιστα ἐνόστησα
“ ἀπὸ Σκυθέων, καὶ σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐ- 15
“ δέν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν βραχείᾳ ἐπεζήτησα ὡς

23. 6, 7. μαθὼν ὁ Μεγάβαζος S. 23. 10. ἐγκτήσασθαι W. 23.
14. ἂν ἐκείνος W. 23. 15. σύ τοίνυν W.

“ σὲ ἰδέειν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι· ἐγνωνκώς
 “ ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος, συν-
 “ ἐτός τε καὶ εὔνοος· τὰ τοι ἐγὼ καὶ ἀμφότερα συνειδώς
 20 “ ἔχω μαρτυρεῖν ἐς πρήγματα τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὖ γὰρ
 “ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Μί-
 “ λητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηϊκῇ πόλιν· σὺ
 “ δ’ ἐμοὶ ἐπόμενος ἐς Σοῦσα, ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω,
 “ ἐμός τε σύσσιτος εὖν καὶ σύμβουλος.”

XXV. Ταῦτα Δαρεῖος εἶπας, καὶ καταστήσας Ἄρ- Artapherne
 ταφέρνεα, ἀδελφεὸν ἐωῦταῦ ὁμοπάτριον, ὑπαρχον εἶναι Hystaspis
 Σαρδίαν, ἀπήλαυε ἐς Σοῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἰστιάϊον Sardibus,
 Ὀτάνεα δὲ ἀποδέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασ- copis ma-
 5 σίων ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμ- ritimis in
 βύσης, γενόμενον τῶν βασιλείων δικαστέαν, ὅτι ἐπὶ χρή- Megabazi
 μασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάζας, ἀπέδειρε πᾶσαν locum
 τὴν ἀνθρωπίνην· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα, ἱμάντας [c. 26.]
 10 ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν ἵζων ἐδί- Otane præ-
 κάζει· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμβύσης, ἀπέδεξε δικαστὴν εἶναι fecto, cu-
 ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα jus patrem
 τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνήσθαι ἐν τῷ κατίζων Sisamnen
 θρόνῳ δικάζει. Cambyses
 olim pro-
 pter litem
 injuste ju-
 dicatam
 necaverat
 deglupse-
 ratque.

XXVI. Οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης ὁ ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον Otanes By-
 τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαδάξω τῆς στρα- zantium,
 τηγίης, Βυζαντίους τε εἶλε καὶ Καλχηδονίους· εἶλε δὲ Calchedo-
 Ἄντανδρον, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῆ· εἶλε δὲ Λαμπώνιον nem, An-
 5 λαβὰν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας, εἶλε Λῆμνόν τε καὶ Ἴμ- tandrum,
 βρον, ἀμφοτέρας ἔτι τότε ὑπὸ Πελασγῶν οἰκομενέας. Lamponi-
 um, navi-
 busque
 Lesbiorum
 utens, Lem-
 num at-
 que Im-
 brum,
 utramque
 tum Pelas-
 gorum se-
 dem, oc-
 cupat.

XXVII. Οἱ μὲν δὴ Λῆμνιοι καὶ ἐμαχέσαντο εὖ, καὶ Lemniis
 ἀμυνόμενοι, ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν. τοῖσι δὲ περιεοῦσι Lycaretus,

24. 22, 23. σὺ δὲ μοι W. 27. 1. omnia ab initio hujus capi-
 tis, usque ad verbum τελευτᾷ, parenthesi inclusit S.

Mæandrii
reguli Sa-
miorum
frater [3,
142. 143.],
præficitur.
Otanes cur
illas civi-
tates sub-
egerit.

αὐτέων οἱ Πέρσαι ὑπαρχον ἐπιστάσι Λυκάρητον, τὸν
Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου ἀδελφεόν· οὗτος
ἦδε· πάντας ἡνδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο· τοὺς μὲν,
λειποστρατὴς ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενός, τοὺς δὲ, σίνε-
σθαι τὸν Δαρείου στρατὸν ἀπὸ Σκυθῶν ὀπίσω ἀποκο-
μιζόμενον. οὗτος μὲν νυν τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγή-
σας· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεως κακῶν ἦν.

10

Naxi ac
Mileti illo
tempore
[circiter a.
506.] status
florētissi-
mus. Su-
perioribus
ætatibus
Milesii se-
ditione mi-
sere vexati,
donec Parii,
ab ipsis ar-
bitri dele-
cti, turbas
componen-
rent.

Id quomo-
do Parii ef-
fectum de-
derint.

XXVIII. Καὶ ἦρχετο τοδεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ
Μιλήτου Ἴωσι γίνεσθαι κακὰ. τοῦτο μὲν γὰρ, ἡ Νάξος
εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προσέφερε· τοῦτο δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν
χρόνον ἡ Μίλητος αὐτὴ τε ἐαυτῆς μάλιστα δὴ τότε ἀκμά-
σασα, καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα· κατύπερθε
δὲ τούτων, ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μά-
λιστα στάσει, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους
γὰρ καταρτιστήρας ἐκ πάντων τῶν Ἑλλάνων εἶλοντο οἱ
Μιλήσιοι.

XXIX. Κατήλλαζαν δὲ σφεας ὧδε οἱ Πάριοι. ὥς
ἀπίκοντο αὐτέων ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρεον
γὰρ δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων
βούλεσθαι διεξιλεῖν τὴν χώραν. ποιεῦντες δὲ ταῦτα,
καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅπως τινὰ ἴδοιεν ἐν
ἀνεστηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγραφέατο
τὸ ὄνομα τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ. διεξέλασαντες δὲ
πᾶσαν τὴν χώραν, καὶ σπανίους εὐρόντες τούτους, ὥς τά-
χιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἀλίην ποιησάμενοι, ἀπέ-

27. 8. στρατὸν τὸν ἀπὸ W. 27. 10. μετὰ δὲ οὐ. Cap. 28. ab his
incipit verbis S. Ibid. ἀνεσις S. 28. 6, 7. ταμάλιστα W. 28. 7.
στάσι S. 28. 8. πάντων Ἑλλάνων S. 29. 2. ἄνδρες ἄριστοι W.
29. 5, 6. ἴδοιεν ἀνεστηκυίῃ W. 29. 7. τοῦτομα W.

- 10 δέξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὖρον τοὺς ἀγροὺς
εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων
οὕτω δὴ σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων·
τοὺς δὲ ἄλλους Μιλησίους τοὺς πρὶν στασιάζοντας, ταύ-
των ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μὲν νυν οὕτω Μιλησίους
15 κατήρτισαν.

- XXX. Τότε δὲ ἐκ τούτων τῶν πολιῶν ὧδε ἤρχετο Dum Hist-
κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν aeus Susis
παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλη commora-
τον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος ἐὼν Ἀρισταγό- tur, Naxi
5 ρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε ἐὼν καὶ ἀνεψιὸς Ἰστι- exules, ut
αίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοισι κατέϊχε· Milesiorum
ὁ γὰρ Ἰστιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγχανε τοῦ opera redi-
τον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι tium sibi in
πρὶν ὄντες τῷ Ἰστιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν patriam pa-
10 Μίλητον, ἐδέοντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἴ πως αὐτοῖσι παρὰ- rarent, Ari-
σχοι δύναμιν τινα, καὶ κατέλθωσι ἐς τὴν ἐαυτῶν. ὁ δὲ, stagoram
ἐπιλεξάμενος ὥς ἦν δι' ἐαυτοῦ κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν, Miletī pro-
ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιούμενος τὴν ξεινὴν τὴν curatorem
Ἰστιαίου, τόνδε σφι λόγον προσέφερε, “ Αὐτὸς μὲν ὑμῖν auxilia ro-
15 “ οὐ φερέγγυός εἰμι δύναμιν τοσαύτην παρασχεῖν, ὥστε gantes, cum
“ κατάγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων· is suis solius
“ πυνθάνομαι γὰρ οὐκτακισχιλὴν ἀσπίδα Ναξίοισι εἰ- viribus pa-
“ ναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δὲ, πᾶ- rum fide-
“ σαν σπουδὴν ποιούμενος· ἐπίνοέω δὲ τῆδε. Ἄρταφέρ- ret, Arta-
20 “ νης μοι τυγχάνει ἐὼν φίλος· ὁ δὲ, Ἰσταάσπεω μὲν phenis [c.
“ ἔστι πάϊς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλῆος ἀδελφεός· τῶν δ' 25.] opem
“ ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων, ἔχων exposcere
“ στρατιήν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας· ταῦτον ὦν δοκέω jubentur.
Quod ne-
gotium A-
ristagoras
sibimet ipsi
imponi pas-
sus.

29. 13, 14. τούτοις ἔταξαν W. 30. 19, 20. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης,
Ἰσταάσπεος W.

“ τὸν ἄνδρα ποιήσῃν τῶν ἂν χρηρίζωμεν.” ταῦτα ἀκού- 25
 σαντες οἱ Νάξιοι, προσέθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν
 ἢ δύναιτο ἄριστα· καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ
 δαπάνην τῇ στρατιῇ, ὥς αὐτοὶ διαλύσοντες· ἐλπίδας
 πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα
 ποιήσῃν τοὺς Ναξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι· ὥς δὲ καὶ 30
 τοὺς ἄλλους νησιώτας· τῶν γὰρ νήσων τούτων τῶν Κυ-
 κλάδων οὐδεμίῃ καὶ ἦν ὑπὸ Δαρείῳ.

Artapherni
 persuadet,
 ut exulum
 causam a-
 gens, Na-
 xum caete-
 rasque Cy-
 clades di-
 tioni Persa-
 rum adjun-
 gere stu-
 deat.

XXXI. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδεις,
 λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, ὥς Νάξος εἴη νῆσος μεγά-
 θεῖ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ, καὶ
 ἀγχοῦ Ἰωνίης· χρήματα δ' ἐνὶ πολλὰ, καὶ ἀνδράποδα.
 “ Σὺ ἂν ἐπὶ ταύτην τὴν χώραν στρατηλάτее, κατάγων 5
 “ ἐς αὐτὴν τοὺς Φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοὶ ταῦτα ποι-
 “ ῆσαντι, τοῦτο μὲν, ἐστὶ ἐτόϊμα παρ' ἐμοὶ χρήματα με-
 “ γάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ· ταῦτα
 “ μὲν γὰρ δίκαια ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν· τοῦτο 10
 “ δὲ, νήσους προσκτήσασθαι βασιλείῃ, αὐτὴν τε Νάξον, καὶ
 “ τὰς ἐκ ταύτης ἡρτημένας, Πάρον τε καὶ Ἄνδρον καὶ
 “ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλυμμένας. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρ-
 “ μεώμενος, εὐπετέως ἐπιθήσασθαι Εὐβοίῃ, νήσῳ μεγάλῃ
 “ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ κάρτα 15
 “ εὐπετεῖ χειρωθῆναι. ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας
 “ πάσας χειρώσασθαι.” ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν τοῖσδε,
 “ Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος ἐξηγητὴς γίνεαι πρηγμάτων
 “ ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα, πλὴν τῶν
 “ νεῶν τοῦ Ἀριθμοῦ. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι 20
 “ ἐτόϊμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τούτοις καὶ αὐ-
 “ τὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.”

30. 25. χρηρίζωμεν W. 31. 4. δὲ ἐνὶ S. 31. 10. γὰρ δίκαιον W.
 Ibid. παρέχειν ἐστὶ W.

XXXII. Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης ὡς ταῦτα ἤκουσε, Re Dario probata, περιχαρὴς ἔων, ἀπῆιε εἰς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὡς Artaphernes primo οἱ πέμφαντι εἰς Σαῦτα, καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρι- vere classem cc tri- σταγόρεω λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγέ- remium magnam- 5 νετο, παρεσκευάσατο μὲν διηκοσίας τριήρεις, πολλὸν δὲ que vim militum κάρτα ὅμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· duce Megabate, cū- στρατηγὸν δὲ τούτων ἀπέδεξε Μεγαβάτην, ἄνδρα Πέρ- jus filiam Pausanias σην τῶν Ἀχαιμενιδέων, ἐαυτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψίον· Cleombroti postilla in τοῦ Παισαανίης ὁ Κλεομβρότεω Δακεδαίμονιος, εἰ δὴ ἀλη- matrimo- 10 θῆς γε ὁ λόγος, ὑστέρῃ χρόνῳ τούτων ἡρμόσατο θυγα- isse dicitur, τέρα, ἔρωτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ad Aristagoram mit- ἀποδέξας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέ- tit.

XXXIII. Παραλαβὰν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μι- Assumptis, λήτου τὸν τε Ἀρισταγόρεα καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν καὶ prater Aristagoram, τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου· ἐπεὶ τε penes quem δὲ ἐγίνετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας εἰς Καύκασα, ὡς ἐν- citu Ionico 5 δεῦτεν βορρῇ ἀνέμῳ εἰς τὴν Νάξον διαβάλοι. καὶ, οὐ γὰρ atque exu- libus, Megabates, ut ἔδεε τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοι- Naxiis cau- 10 ὄνδε συνηνείχθη γενέσθαι. περιιόντος Μεγαβάτεω τὰς sa expeditionis late- ret, primo ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς Μυνδίας ἔτυχε οὐδεὶς septentrionem versus 15 φυλάσσω· ὁ δὲ, δεινὸν τι ποιησάμενος, ἐκέλευσε τοὺς cursum di- rigit, classemque in 10 δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ Chium appellit. Ibi οὐνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆσαι διὰ θαλαμῆς διελόν- cum boream praestolaretur, cum Aristagora rixatus, rem 15 γαβάτης δῆσας λυμαίνοντο. ὁ δ' ἐλθὼν παραιτέτο τὸν omnem Naxiis ipse prodit. Πέρσην· τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν

32. 9. Κλεομβρότου W. 32. 9, 10. ἀληθὴς γε ἐστὶ ὁ S. 33. 4. ἐγίνετο S.

ἔλυσε. πυθόμενος δὲ, καρτα δεινὸν ἐποίησατο ὁ Μεγα-
 βάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ. ὁ δὲ εἶπε, “ Σοὶ
 “ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστὶ; οὐ σὲ ἀπέ-
 “ στείλε Ἀρταφέρνης ἐμέο πείθεσθαι, καὶ πλέειν τῇ ἂν 20
 “ ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσεις;” ταῦτα εἶπε Ἀρι-
 σταγόρης. ὁ δὲ, θυμωθεὶς τούτοισι, ὡς νῦν ἐγένετο,
 ἔπεμπε ἐς Νάξον πλοῖα ἄνδρας φράσσοντας τοῖσι Ναξι-
 οῖσι πάντα τὰ παρῆντα σφί πρήγματα.

Hi ita mo-
 niti, ab ob-
 sidionem
 tolerandam
 strenue se
 parant: quo
 fit, ut Per-
 sæ, cum
 Naxum
 quatuor
 menses ob-
 sedissent,
 omni appa-
 ratu con-
 sumpto in-
 fectaque re,
 continen-
 tem repe-
 tere cogan-
 tur.

XXXIV. Οἱ γὰρ ὧν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσεδέ-
 κοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον ταῦτον ὀρμήσεσθαι. ἐπεὶ μὲν
 τοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσενείκοντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν
 ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι,
 καὶ σῖτα καὶ ποτὰ [καὶ τεῖχος] ἐσάξαντο. καὶ οὔτοι μὲν 5 *matth. p. 669*
 παρεσκευάδατο ὡς παρесоμένου σφί πολέμου. οἱ δ' ἐπέ-
 τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς
 πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρκειον μῆνας τέσ-
 σερας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι,
 ταῦτα καταδεδαπάνητό σφί, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ 10
 προσαναίσιμωτο πολλὰ, τοῦ πλευνός τε ἔδεετο ἢ πολιορ-
 κίῃ, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν Ναξίων οἰκοδο-
 μήσαντες, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν ἡπειρον, κακῶς πρήσ-
 σοντες.

Tum Ari-
 stagoras a
 Persis sibi
 metuens,
 atque ab
 Histieo ad
 rebellan-
 dum insti-
 gatus, de-
 fectionem
 Ionie me-
 ditatur.

XXXV. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ
 Ἀρταφέρνηϊ ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπιέζε μιν ἡ δαπάνη
 τῆς στρατῆς ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεέ τε, τοῦ στρατοῦ πρή-
 ξαντος κακῶς, καὶ Μεγαβάτη διαβεβλημένος· ἐδόκειέ τε
 τὴν βασιλιήν τῆς Μιλήτου ἀπαιρήσεσθαι. ἀρρώδεων δὲ 5
 τούτων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπέσταςιν· συνέπιπτε γὰρ
 καὶ τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῆχθαι ἐκ Σουσέων

34. 5. ποτὰ τὸ τεῖχος S. 34. 10. καταδεδαπάνητό σφί W. . 35.
 5. ἀρρώδεων τε W.

- παρ' Ἰστιαίου, σημαίνοντα ἀπίσταςθαι Ἀρισταγόρῃ ἀπὸ
 10 βασιλῆος· ὁ γὰρ Ἰστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ
 σημῆναι ἀποστῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως
 σημῆναι, ὥστε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δού-
 λων τὸν πιστότατον ἀποξυρῆσας τὴν κεφαλὴν, ἔστιξε, καὶ
 15 ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐ-
 δέν· ἐπεὶ δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγό-
 ρην ξυρῆσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφα-
 λήν· τὰ δὲ στίγματα ἐσήμαινε, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴ-
 ρηται, ἀπόστασιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐποίηε, συμφερὴν
 20 ποιούμενος μεγάλην τὴν ἐαυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι·
 ἀποστάσιος ὣν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσε-
 σθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιούσης τῆς
 Μιλήτου, οὐδαμᾶ ἐς αὐτὴν ἤζειν ἔτι ἐλογίζετο.

- XXXVI. Ἰστιαῖος μὲν νυν ταῦτα διανοούμενος, ἀπέ- Quod con-
siliū cum
suae factioni
aperuisset,
quae Heca-
taeus Mile-
sius [2,
143.] sua-
serit.
 πεμπε τὸν ἄγγελον. Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐ-
 τοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα· ἐβουλεύετο ὦν μετὰ
 τῶν στασιωτέων, ἐκφίνας τὴν τε ἐαυτοῦ γνώμην καὶ τὰ
 5 παρὰ τοῦ Ἰστιαίου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες
 γνώμην κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξεφύροντο, κελεύοντες ἀπίσταςθαι.
 Ἐκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον
 βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τά τε
 ἔθνη πάντα τῶν ἤρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ·
 10 ἐπεὶ τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε πείσειν ὅπως
 ναυκράτεες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μὲν νυν οὐ-
 δαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο· ἐπίσταςθαι
 γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων εἶσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ
 χρήματα κατααιρεθῇ τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι,

35. 9. παρὰ Ἰστιαίου S. Ibid. Ἀρισταγόρῃ ἀπὸ W. 36. 7.
 Ἐκαταῖος δὲ, ὁ S.

τὰ Κροῖστος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπι- 15
κρατῆσαι τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτοὺς τε ἔξιν χρή-
μασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐτά·
τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὡς δεδήλωταί μοι ἐν
τῷ πρώτῳ τῶν λόγων. αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη·
ἐδόκεε δὲ ὅμως ἀπίστασθαι· ἓνα τε αὐτέων πλώσαντα 20
ἐς Μυσοῦντα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελ-
θόν, ἐὼν ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν
νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς.

Exactis ty-
rannis ex
Ioniæ civi-
tatibus, pa-
lam rebel-
latur [a.
504.]

XXXVII. Ἀποπεμφθέντος δὲ Ἱητραγόρεω κατ' αὐτὸ
τοῦτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ Ὀλίαντον Ἰβανώλιος Μυ-
λασσεά, καὶ Ἰστιαῖον Τύμνεω Τερμερέα, καὶ Κώνη Ἐρ-
ξάνδρῳ, τῷ Δαρεῖος Μιτυλήνην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀριστα-
γόρην Ἡρακλείδῳ Κυμαῖον, καὶ ἄλλους συχνοὺς· οὕτω 5
δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀρισταγόρης ἀπεστήκεε, πᾶν ἐπὶ
Δαρείῳ μηχανώμενος. καὶ πρῶτα μὲν λόγῳ μετεῖς τὴν
τυραννίδα, ἰσονομίην ἐποίεε τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἂν ἐκόντες αὐ-
τῷ οἱ Μιλήσιοι συναπισταίητο· μετὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ
Ἰωνίῃ τῷτο τοῦτο ἐποίεε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράν- 10
νων, τοὺς δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευ-
σασέων ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ Φίλα βουλόμενος ποιεέ-
σθαι τῆσι πόλισι, ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παρα-
δίδους, ὅθεν εἴη ἕκαστος.

Aristagoras
cum popu-
larem Ioni-
bus statum
vindicavis-
set, Spar-
tam suppe-
tias roga-
turus profi-
ciscitur.

XXXVIII. Κώνη μὲν νυν Μιτυληναῖοι, ἐπεὶ τε τάχι-
στα παρέλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· Κυμαῖοι δὲ
τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπῆκαν· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῖντες
ἀπίεσαν. τυράννων μὲν νυν κατάπαυσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς
πόλιας. Ἀρισταγόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τοὺς τυράννους 5
κατέπαυσε, στρατηγούς ἐν ἑκάστη τῶν πολιῶν κελεύσας

ἐκάστους καταστήσαι, δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα
τριήρει ἀπόστολος ἐγίνετο· ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός
οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι.

XXXIX. Τῆς δὲ Σπάρτης Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέον- Digressio de
τος οὐκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ ἐτετελευτήκει· Κλεο- rebus Spar-
μένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδῃ εἶχε τὴν βασιληήν, οὐ κατὰ tanis. Ana-
ἀνδραγαθίην σχῶν, ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ xandridas
5 γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς ἐαυτοῦ θυγατέρα, καὶ Leontis f.
ἐούσης ταύτης οἱ καταθυμίης, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. τού- rex Spartæ
του δὲ τοιούτου ἑόντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν, ἐπικαλεσάμενοι [1, 67.]
αὐτὸν, “ Εἰ τοι σύ γε σεαυτοῦ μὴ προσῶς, ἀλλ’ ἡμῖν uxorem na-
“ ταῦτό ἐστι οὐ περιοπτέον, γένος τὸ Εὐρυσθέneos γενέ- ctus steri-
10 “ σθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεὶ τέ lem, ea re-
“ τοι οὐ τίκτει, ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιῶν ταῦτα, pudiat ali-
“ Σπαρτιήτησι ἀθήσεις.” ὁ δ’ ἀμείβετο Φᾶς τούτων am ducere
οὐδέτερα ποιήσιν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύειν, ab ephoris
15 ἐαυτῷ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσαγαγέσθαι· οὐδὲ σφι jubetur. Id
παίσσεσθαι. cum abnu-
isset,

XL. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες βουλευσά- minis co-
μενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε, “ Ἐπεὶ τοίνυν περι- gitur, ut
“ ἐχόμενόν σε ὀρέομεν τῆς ἔχεις γυναικός, σὺ δὲ ταῦτα priorem
“ ποίees, καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα μὴ τι ἀλλοῖον servans
5 “ περὶ σεῦ οἱ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται. γυναικός μὲν uxorem,
“ τῆς ἔχεις οὐ προσδέομεθά σευ τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταύ- contra mo-
“ τη τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρεχε, καὶ ἄλλην rem Spar-
“ πρὸς ταύτῃ ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνοποιόν.” ταῦτά κη tanorum
λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξανδρίδης· μετὰ δὲ, γυναι- alteram in-
ducat.

39. 11. τίκτει ἐκ σίου, ἄλλην W. 40. 2, 3. τοίνυν τοι περιεχ. W.
et S.

κας ἔχων δύο, διζὰς ἰστίας οἶκεε, ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρ- 10
τητικᾶ.

Nova nu-
pta Cleo-
menem;
post prior
uxor Dori-
eum, tum-
que Leonid-
am Cleo-
mambrotum
parit.

XLII. Χρόνου δὲ αὐ πολλοῦ διελθόντος, ἡ ἐσύστερον
ἐπελθούσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεομένεα τοῦτον. καὶ
αὕτη τε ἔφεδρον βασιλέα Σπαρτιήτησι ἀπέφαινε· καὶ ἡ
πρωτέρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος εἶσα, τότε κως
ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη. ἔχουσιν δὲ αὐτὴν 5
ἀληθεῖ λόγῳ, οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναικὸς οἰκῆιοι πυθό-
μενοι ὥχλεον, φάρμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλο-
μένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ ποιούντων αὐτέων, τοῦ χρό-
νου συντάμνοντος, ὑπ' ἀπιστίας οἱ ἔφοροι τικτουσαν τὴν
γυναῖκα περιϊζόμενοι ἐφύλαζαν. ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, 10
ἰθὺς ἴσχει Λεωνίδην· καὶ μετὰ τοῦτον, ἰθὺς ἴσχει
Κλεόμβροτον· οἱ δὲ καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτόν
τε καὶ Λεωνίδην γενέσθαι. ἡ δὲ Κλεομένεα τεκεῖσα καὶ
τοδεύτερον ἐπελθούσα γυνὴ, εἶσα θυγάτηρ Πρινητάδεω
τοῦ Δημαρμένου, οὐκέτι ἔτικτε τοδεύτερον.

15

Mortuo A-
naxandridæ
Cleomenes
succedit.
Quod gra-
viter ferens
Dorieus,
colonos in
Africam ad
Cinypem
[4, 175.] dedu-
cit: sed in-
de ejectus
tertio post
anno, in
Peloponne-
sum rever-
titur.

XLIII. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε αὐ
Φρενῆρης, ἀκρομανῆς τε· ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλικίων
πάντων πρῶτος· εὖ τε ἐπίστατο κατ' ἀνδραγαδίην αὐ-
τὸς σχήσων τὴν βασιληίην. ὥστε ὦν οὕτω Φρονέων, ἐπει-
δὴ ὁ, τε Ἀναξανδριδῆς ἀπέθανε, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι 5
χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐστήσαντο βασιλῆα τὸν πρεσβύτατον
Κλεομένεα, ὁ Δωριεὺς δεινὸν τε ποιούμενος, καὶ οὐκ ἀξίων
ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθαι, αἰτήσας λῆν, Σπαρτιή-
τας ἄγε εἰς ἀποικίην· οὔτε τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ
χρησάμενος, εἰς ἣντινα γῆν κτίσαν ἰεὴν, οὔτε ποιήσας αὐ- 10
δὲν τῶν νομιζομένων. οἷα δὲ βαρέως φέρων, ἀπῆε εἰς τὴν
Λιβύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο δὲ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπι-

40. 10. οὐδαμῶς W. et S. 42. 10. κτίσαν ἢ W. et S. 42.

! 1. οἷα βαρέως W.

κόμενος δ' ἐς Κίνυπα, οἶκισε χῶρον κάλλιστον τῶν Λι-
 βύων παρὰ ποταμόν· ἐξελαθεὶς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτει
 15 ὑπὸ Μανέων τε καὶ Λιβύων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκετο
 ἐς Πελοπόννησον.

XLIII. Ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, Hinc ad
condendam
in Sicilia
Heracleam
tendens,
cum Italiæ
oram lege-
ret,
 συνεβούλευσε ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν, Ἡρακλήην τὴν ἐν
 Σικελίῃ κτίζειν, Φᾶς τὴν Ἐρύκος χώραν πᾶσαν εἶναι
 Ἡρακλήιδεων, αὐτοῦ Ἡρακλῆος κτησαμένου. ὁ δὲ, ἀκού-
 5 σας ταῦτα, ἐς Δελφοὺς ὄχητο χρησόμενος τῷ χρηστη-
 ρίῳ, εἰ αἰρέει ἐπ' ἣν στέλλεται χώραν ἢ δὲ Πυθίῃ οἱ
 χρᾶ αἰρήσειν. παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν στόλον, τὸν
 καὶ ἐς Λιβύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην.

XLIV. Τὸν χρόνον δὲ τούτον, ὡς λέγουσι Συβαρίται, a Crotonia-
tis, ut Sy-
baritæ ai-
unt, exora-
tus, una
cum ipsis
Sybarin
evertit [a.
510.]. Di-
versa Cro-
toniatarum
de hoc bel-
lo narratio.
 σφέας τε αὐτοὺς καὶ Τήλυν τὸν ἐωῦτῶν βασιλῆα ἐπὶ
 Κρότωνα μέλλειν στρατεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας
 περιδέεας γενομένους, δεηθῆναι Δωρίεας σφι τιμαρῆσαι,
 5 καὶ τυχεῖν δεηθέντας· συστρατεύεσθαι τε δὴ ἐπὶ Σύβα-
 ριν Δωριέα, καὶ συνελεῖν τὴν Σύβαριν. ταῦτα μὲν νυν
 Συβαρίται λέγουσι ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐ-
 τοῦ. Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι Φασὶ ξεῖνον προσεπι-
 λαβέσθαι τοῦ πρὸς Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλ-
 10 λὴν τῶν Ἰαμιδέων μάντιν Ἠλεῖον μῶνον· καὶ τούτον
 τρόπῳ τοιῷδὲ· παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου
 ἀποδράντα ἀπικέσθαι παρὰ σφέας, ἐπεὶ τέ οἱ τὰ ἱρὰ οὐ
 προεχώρει χρηστὰ θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ ὦν
 οὔτοι λέγουσι.

XLV. Μαρτύρια δὲ τούτων ἐκάτεροι ἀποδεικνύουσι et argu-
menta u-
triusque
famæ.
 τάδε. Συβαρίται μὲν τέμενός τε καὶ νῆον ἑόντα παρὰ τὸν
 ξηρὸν Κρᾶθιν, τὸν ἰδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δω-

42. 13. οἶκισε χῶρον W. 44. 13, 14. δὲ οὐκ οὔτοι W. 45. 3.
 Κράστιν W. et S.

ρίεα λέγουσι Ἀθηναίη ἐπώνυμω Κραδίῃ· τοῦτο δὲ, αὐ-
 τοῦ Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, 5
 ὅτι παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιεῶν διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ
 μὴ παρέπρηξε μηδέν, ἐπ' ὃ δὲ ἐστάλη ἐποίησε, εἴλε ἂν τὴν
 Ἑρυνικήν χώραν, καὶ ἐλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε
 καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδει-
 κνῦσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἥλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνίῃ- 10
 τιδί πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλ-
 λίεω ἀπόγονοι· Δωριεῖ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνοισι,
 οὐδέν· καὶ τοι εἰ συνεπελάβετό γε τοῦ Συδαριτικοῦ πο-
 λέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλήσια ἢ Καλλίῃ.
 ταῦτα μὲν νυν ἑκάτεροι αὐτέων μαρτύρια ἀποφαίνονται· 15
 καὶ πάρεστι ὁκοτέροισί τις πείθεται αὐτέων, τούτοισι
 προσχωρεῖν.

Expeditionis Siciliensis exitus infelix, Dorieique ac sociorum interitus. Unus ex ducibus superstes Euryleon Minoam ac Selinuntem occupat, brevique post a Selinuntis interficitur.

XLVI. Συνέπλεον δὲ Δωριεῖ καὶ ἄλλοι συγκτίσται
 Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παραϊβάτης καὶ Κελέης
 καὶ Εὐρυλέων· οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς τὴν
 Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἐσσωθέντες ὑπὸ τε Φοινίκων
 καὶ Ἑγεσταίων· μῦθος δὲ γε Εὐρυλέων τῶν συγκτιστέων 5
 περιεγένετο τούτου τοῦ πάθους. συλλαβὼν δὲ οὗτος τῆς
 στρατῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινῶν τὴν Σελινου-
 σίαν ἀποικίην· καὶ συνελευθέρου Σελινουσίους τοῦ μου-
 νάρχου Πειθαγόρεω. μετὰ δὲ, ὡς τοῦτον κατέϊλε, αὐτὸς
 τυραννίδα ἐπεχείρησε Σελινούντος, καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον 10
 ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέ-
 κτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν.

Philippus Crotoniata, Olympionices, Doriem in

XLVII. Συνέσπετο δὲ Δωριεῖ καὶ συναπέθανε Φίλιπ-
 πος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιήτης ἀνὴρ· ὃς ἀρμοσάμενος
 Τήλυος τοῦ Συδαρίτεω θυγατέρα, ἐφυγε ἐκ Κρότωνος·

45. 4. Κρασίη W. et S.
 τυραννίδι W. et S.

45. 7. ἐπ' ᾧ δὲ W. et S. 46. 10.

ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου, οἶχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐν
 5 ταύτης δὲ ὁρμεώμενος συνέσπετο οἰκηίῃ τε τριήρεϊ καὶ οἰκηίῃ
 ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐὼν τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος
 Ἑλλήνων τῶν κατ' ἐωϋτόν. διὰ δὲ τὸ ἐωϋτοῦ κάλλος ἐνεί-
 κατο παρὰ Ἑγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ
 τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἰδρυσάμενοι, θυσίῃσι αὐτὸν ἰλάσκον-
 10 ται.

XLVIII. Δωριεὺς μὲν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ
 δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος, καὶ κατέμενε
 ἐν Σπάρτῃ, ἑδασίλευε ἂν Λακεδαιμόνος· οὐ γὰρ τινα πολ-
 λὸν χρόνον ἥρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθανε ἄπαις, θυ-
 5 γατέρα μούνην λιπὼν τῇ εὐνομα ἦν Γοργῷ.

XLIX. Ἀπικνέεται δ' ὧν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου
 τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ
 δὴ ἐς λόγους ἦγε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλ-
 κεον πῖνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περιόδος ἐνετέτμητο, καὶ
 5 θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ
 ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε, “ Κλε-
 “ ὀμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσης τῆς ἐνθαῦτα
 “ ἀπίξιός· τὰ κατήκοντα γὰρ ἐστὶ ταιαῦτα. Ἰῶναν παῖ-
 “ δας δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων, ὄνειδος καὶ ἄλγος
 10 “ μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἐτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ
 “ προστέατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλ-
 “ ληνίων ρύσασθε Ἰωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης, ἀνδρας
 “ ὁμαίμονας· εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα χωρέειν οἶά τέ ἐστι.
 “ οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἀλκιμοὶ εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς
 15 “ τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι· ἢ τε

47. 5. τριήρεϊ W. 47. 9. ἡρώϊον W. 47. 9, 10. ἰλάσκοντο W. et
 S. 49. 7. θωμάσης S. 49. 8. τὰ γὰρ κατήκοντά ἐστι S. 49. 12.
 ἐκ δουλοσύνης S. 49. 13. οἶά τε χωρέειν ἐστὶ S.

Siciliam
 secutus,
 post mor-
 tem a Se-
 gestanis ut
 heros coli-
 tur.

Cleomenes
 post impe-
 rium [c.
 42.] pau-
 corum an-
 norum
 moritur,
 unica filia
 Gorgone
 [7, 239.]
 relicta.

Vivo adhuc
 Cleomene,
 Aristagoras
 Spartam
 adit [c.
 38.]. Qui
 cum, Asiæ
 ostentans
 bona, Cleo-
 menem ad
 Persas ag-
 grediendos
 ipsamque
 adeo regis
 sedem, Su-
 sa, occu-
 pandam
 pellicere
 studeret ;

“ μάχη αὐτέων ἐστὶ τοιήδε, τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχέα·
 “ ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρ-
 “ βασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὕτω εὐπετέες χειρῶν θῆναί
 “ εἰσι. ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἡπείρου ἐκείνην νεμο-
 “ μένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι· ἀπὸ χρυσοῦ 20
 “ ἀρξάμενοισι, ἄργυρος, καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς ποικί-
 “ λη, καὶ ὑπόζυγιά τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βαυλό-
 “ μενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχό-
 “ μενοι, ὡς ἐγὼ φράσω. Ἰώνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοί,
 “ οἰκέοντές τε χώραν ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόν- 25
 “ τες.” δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον,
 τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πῖνακι ἐντετμημένην. “ Λυδῶν δέ,”
 ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, “ οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς
 “ τὴν ἡῶ, πολυπρῶτατά τε ἐόντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ
 “ οἶδα καὶ πολυκαρπώτατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καπ- 30
 “ παδῆκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ
 “ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε,
 “ ἐν ἣ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα
 “ βασιλεῖ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλικῶν δὲ
 “ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρό- 35
 “ βανοί. Ἀρμενίων δὲ, Ματιηναί, χώραν τήνδε ἔχοντες.
 “ ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποτα-
 “ μὸν τόνδε Χοάσπεα κείμενά ἐστι τὰ Σαῦσα ταῦτα,
 “ ἐνθα βασιλεὺς τε μέγας δίαταιν ποιέεται, καὶ τῶν 40
 “ χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἐλόντες δὲ ταύ-
 “ τὴν τὴν πόλιν, θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι
 “ ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρας ἄρα οὐ πολλῆς, οὐδὲ
 “ οὕτω χρηστῆς, καὶ οὕρων σμικρῶν, χρεῶν ἐστὶ ὑμέας
 “ μάχας ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους εἰώτας

49. 26. ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον S.

49. 39. Χοάσπην W. et S.

49. 44. χρεῶν ἐστὶ S.

45 “ ἰσοπαλέας, καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους· τοῖσι
 “ οὔτε χρυσῷ ἐχόμενον ἔστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου, τῶν
 “ πῆρι καὶ τινα ἐνάγει προθυμίῃ μαχόμενον ἀποθνή-
 “ σκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσίας πάσης ἄρχειν εὐπετέως,
 “ ἄλλο τι αἰρήσεσθε;” Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε.
 50 Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀνα-
 “ βάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέσθαι.”

L. Τότε μὲν ἐς τοσούτον ἤλασαν. ἐπεὶ τε δὲ ἡ κυρὴ Laco scisci-
 ἡμέρῃ ἐγένετο τῆς ἀποκρίσιος, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκεί- tatus itine-
 μενον, εἶρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁκοσέων ἡμε- ris a mari
 ρέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλῆα· ad regiam
 5 ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τᾶλλα ἐὼν σοφός, καὶ διαβάλλων longitudi-
 ἐκείνον εὖ, ἐν τούτῳ ἐσφάλη. χρεὼν γάρ μιν μὴ λέγειν nem, con-
 τὸ εὖν, βουλούμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν ditionem
 Ἀσίην, λέγει δ' αὖν, τριῶν μηνῶν Φὰς εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ adsperna-
 10 δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης tur,
 ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε,
 “ ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου οὐδένα
 “ γὰρ λόγον εὐπετέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων
 “ σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν.” ὁ
 15 μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἶπας, ἥϊε ἐς τὰ οἰκία.

LI. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην, ἥϊε ἐς τοῦ ne pollici-
 Κλεομένεος· ἐσελθὼν δὲ εἶπω, ἅτε ἱκετεύων, ἐπακούσαι tationibus
 ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα, ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· παρ- quidem
 εστήκει γὰρ δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ ὄνομα ἦν Milesii
 5 Γοργώ· τοῦτο δὲ οἱ καὶ μῦνον τεκνον ἐτύγχανε· ἐὼν ἐτέων magnam
 ἐκτὴν ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε pecuniam
 τὰ βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τῷ παιδίου εἵνεκα. ἐνθαῦτα offerentis
 δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχνεό- vinci se pa-
tiens.

50. 6. χρεὼν S. 50. 13. εὐπετέα S. 51. 3, 4. προεστήκει W.
 Ibid. προεσεστήκει S.

μενος, ἣν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ τοῦ 10
 Κλεομένεος, προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρι-
 σταγόρης· ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδέδεκτο, καὶ τὸ
 παιδίον ἠδύαζατο. “ Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἣν
 “ μὴ ἀποστὰς ἴης.” ὃ τε δὴ Κλεομένης ἤσθεις τοῦ παι-
 “ δίου τῇ παραινέσει, ἥϊε ἐς ἕτερον οἶκημα, καὶ ὁ Ἀρι- 15
 σταγόρης ἀπαλλάσseto τοπαράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης,
 οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπιπλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου
 τῆς παρὰ Βασιλῆα.

Obiter de
 illius itine-
 ris [c. 50.]
 per stath-
 mos, para-
 sangas, sta-
 dia, diesque
 dimensi
 ratione.
 Fluvii in
 eo memo-
 rabiliores,
 Halys, [1,
 72.], Eu-
 phrates [1,
 180.], Ti-
 gris [1,
 189.], duo
 cognomi-
 nes [sed
 iidem in
 textu Hero-
 doteo ano-
 nymi],
 Gyndes [1,
 189. 202.],
 postremus
 Choaspes
 [1, 188.],
 ad quem
 Susa Mem-
 nonia
 [3, 49.
 7, 151.].

LII. Ἐχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ᾧδε. σταθμοὶ τε
 πανταχῇ εἰσὶ βασιλῆϊοι, καὶ καταλύσιες κάλλισται·
 διὰ οἰκεομένης τε ἡ ὁδὸς ἅπαντα καὶ ἀσφαλές. διὰ μὲν
 γε Λυδίας καὶ Φρυγίας σταθμοὶ τείνοντες εἴκοσὶ εἰσι,
 παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἐννεμήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκ- 5
 δέκεται δ' ἐκ τῆς Φρυγίας ὁ Ἄλυσ ποταμὸς, ἐπ' ᾧ πύ-
 λαι τε ἔπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω
 διεκπερᾶν τὸν ποταμόν· καὶ φυλακτῆριον μέγα ἐπ' αὐ-
 τῷ. διαβάντι δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευ- 10
 ομένα μέχρι οὖρων τῶν Κιλικίων, σταθμοὶ δυῶν δέοντές
 εἰσι τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν· ἐπι
 δὲ τοῖσι τούτων οὖροισι διζᾶς τε πύλας διεξελάῃς, καὶ
 διζὰ φυλακτῆρια παραμείψεται. ταῦτα δὲ διεξελάσαντι,
 καὶ διὰ τῆς Κιλικίας ὁδὸν ποιευμένῳ, τρεῖς εἰσὶ σταθμοὶ, 15
 παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κι-
 λικίας καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐστὶ ποταμὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ
 οὔνομα Εὐφρήτης. ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ σταθμοὶ μὲν εἰσι
 καταγωγέων πεντεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἑξ καὶ
 πεντήκοντα καὶ ἥμισυ· καὶ φυλακτῆριον ἐν αὐτοῖσι. πε- 20
 ταμοὶ δὲ νηυσὶ περητοὶ τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς

πᾶσα ἀνάγκη διαπορθμεῦσάι ἐστι· πρῶτος μὲν, Τίγρις·
 μετὰ δὲ, δεύτερός τε καὶ τρίτος αὐτὸς ὀνομαζόμενος, οὐκ
 αὐτὸς ἐὼν ποταμὸς, αὐδὲ ἐκ τῷ αὐτοῦ ῥέει· ὁ μὲν γὰρ
 25 πρότερος αὐτέων καταλεχθεῖς, ἐξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δ'
 ὕστερον, ἐκ Ματινηῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν ὀνο-
 μα ἔχει Γύνθης, τὸν Κῦρος διέλαβέ ποτε ἐς διώρυχας
 ἐξήκοντα καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης ἐσ-
 βάλλοντι ἐς τὴν Ματινην γῆν, σταθμοὶ εἰσι τέσσερες.
 30 ἐκ δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώραν μεταβαίνοντι, ἔνδεκα
 σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ
 ἡμισὺ ἐστὶ ἐπὶ ποταμὸν Χοάσπην, ἔοντα καὶ τοῦτον νηυσὶ
 περητόν· ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλισται. οὗτοι οἱ πάν-
 τες σταθμοὶ εἰσι ἔνδεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγαὶ μὲν
 35 νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀνα-
 βαίνοντι.

LIII. Εἰ δὲ ὀρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιλική τοῖσι
 παρασάγγῃσι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα
 στάδια, ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων
 στάδιά ἐστι ἐς τὰ βασιλῆϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα,
 5 πεντακόσια καὶ τρισχίλια καὶ μύρια, παρασαγγέων
 ἔοντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων. πεντήκοντα δὲ καὶ
 ἑκατόν στάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστη διεξιούσι, ἀναισιμῶνται
 ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐννεήκοντα.

LIV. Οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ, εἶπαντι πρὸς
 Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἀνο-
 δον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὀρθῶς εἴρητο. εἰ δέ τις τὸ ἀτρε-
 κέστερον τουτέων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ τοῦτο σημαίνω·
 5 τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι
 ταύτη. καὶ δὴ λέγω σταδίους εἶναι τοὺς πάντας ἀπὸ

θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σούρων, τοῦτο γὰρ Με-
μνόνιον ἄστὺ καλεῖται, τεσσεράκοντα καὶ τετρακισχι-
λίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ Ἐφέσου εἰς Σάρδεις εἰσὶ
τεσσεράκοντα καὶ πεντακῆσιοι στάδιοι· καὶ οὕτω τρισὶ 10
ἡμέρησι μηχανύεται ἡ τρίμηνος ὁδός.

Aristagoras
spe frustra-
tus auxilii
Spartani,
Athenas
jam profici-
scitur,
paullo ante
[a. 510.] in
libertatem
vindicatas.

LV. Ἀπελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρ-
της, ἥϊε εἰς τὰς Ἀθήνας, γενομένης ὥδε τυράννων ἐλευ-
θέρως.

DIGRES-
SIO DE RE-
BUS ATTICIS. Aristogiton et Harmodius, genere Gephyraei, interficiunt [a. 514.] Hipparchum Pisistrati filium, fomnio frustra monitum.

Ἐπει Ἰππάρχου τὸν Πεισιστράτου, Ἰππῖεω δὲ τοῦ
τυράννου ἀδελφεὸν, ἰδόντα ὅψιν ἐνυπνίου τῷ ἐαυτοῦ πάθει 5
ἐναργεστάτην, κτείνουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἀρμόδιος, γέ-
νος ἑόντες τὰ ἀνέκαθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραν-
νεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ' ἕτεα τέσσερα οὐδὲν ἥσσον, ἀλλὰ
καὶ μᾶλλον ἢ πρωτῶ.

LVI. Ἡ μὲν νυν ὅψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἡδε.
ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκει ὁ Ἰππάρχος
ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐεidéα αἰνίσσεσθαι τάδε
τὰ ἔπεα,

Τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ.

5

Οὐδεὶς ἀνδρῶπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δὲ, ὡς ἡμέρῃ ἐγένετο τάχιστα, φανερὸς ἦν ὑπερ-
τιθέμενος ὀνειροπόλοισι· μετὰ δὲ, ἀπειπάμενος τὴν ὅψιν,
ἔπεμπε τὴν πομπήν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.

Gephyraeo-
rum majores cum
Cadmo e
Phoenicia
in Boeotiam delati,
agrum Tanagraeum
sortito obtinent: unde

LVII. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, τῶν ἔσαν οἱ Φοίνεις οἱ Ἰπ-
πάρχου, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἐρετρίης
τὴν ἀρχήν· ὡς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθανόμενος εὐρίσκω, ἔσαν
Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικρομένων Φοινίκων εἰς γῆν τὴν
νυν Βοιωτίνην καλεομένην· οἶκεον δὲ τῆς χώρας ταύτης 5
ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μίσην. ἐνθεῦτεν δὲ Κα-

54. 7, 8. Μιμόνιον W. 55. 2. τυράννων ὥδε S. 57. 1, 2. φοίνεις Ἰππάρχου, W.

δμείων πρότερον ἐξαναστάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι a Boeotis
 οὔτοι δεύτερα ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' 61.], sedem
 10 Ἀθηναίων. Ἀθηναῖοι δὲ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο Athenas
 σφείων αὐτῶν εἶναι πολίτας, πολλῶν τέων καὶ οὐκ transfere-
 ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἐργεσθαι. runt.

LVIII. Οἱ δὲ Φοίνικες οὔτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμε- Græci a col-
 ναι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε πολλὰ, οἰκήσαντες lonis Phœ-
 ταύτην τὴν χώραν, ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἑλλη- nicibus
 νας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἔοντα πρὶν Ἑλλησι, ὥς cum alia
 5 ἐμοὶ δοκέειν. πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατὰ περ καὶ edocti, tum
 ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δὲ, χρόνου προβαίνον- notas litera-
 τος, ἅμα τῇ Φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμ- rum. Pel-
 μάτων. περιόικεον δὲ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χωρίων τοῦ- lium ad
 10 τον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες· οἱ παραλαβόντες διδασκῆ- scribendum
 παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρῦθμισαντές usus.
 σφεων ὀλίγα, ἐχρέωντο· χρεώμενοι δὲ, ἐφάτισαν, ὥσπερ
 καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλ-
 λάδα, Φοινικίᾳ κεκληθῆναι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας
 15 καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κατ' ἐν σπάνῳ
 βύβλων ἐχρέωντο διφθέρησι αἰγυγῆσι τε καὶ αἰγῆσι· ἔτι δὲ
 καὶ τὸ κατ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας δι-
 φθέρας γράφουσι.

LIX. Ἴδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήϊα γράμματα ἐν τῷ Tripodes
 ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήῃσι τῇσι Βοιω- Thebis in
 τῶν, ἐπὶ τρίποσιν τις ἐγκεκολλημένα, τὰ πολλὰ ὁμοῖα Apollinis
 ἔοντα τοῖσι Ἴωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἰς τῶν τριπόδων ἐπί- Iſmenii,
 5 γραμματα ἔχει, quorum
 ἐπιγράμματα literis
 Cadmeis
 [prout He-

Ἀμφίτροῦ μ' ἀνέθηκεν, ἰὼν ἀπὸ Τηλεβοῶων.

58. 5, 6. πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες W. Sic
 etiam S. nisi quod χρέονται habet. 58. 9. χώραν W. et S. 58.
 14. τὰς βίβλους W. 58. 16. βίβλων W. 59. 6. ἀνέθηκε νέων ἀπὸ
 Τηλεβοῶων S.

rodoto vi-
sum est]
scripta.

ταῦτα ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λαίιον τὸν Λαεδάκου τοῦ Πο-
λυδώρου τοῦ Κάδμου.

LX. Ἐτερος δὲ τρίπους ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει,

Σκαῖος πυγμαχέων με ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι

Νικήσας ἀνέθηκε τεῖν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἴπποκόωντος· εἰ δὲ αὐτός γ' ἐστὶ ὁ 5
ἀναθεῖς, καὶ μὴ ἄλλος τῷτὸ οὐνομα ἔχων τῷ Ἴππω-
κόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαίου.

I.XI. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ,

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν εὐσκόπῳ Ἀπόλλωνι

Μουναρχέων ἀνέθηκε τεῖν περικαλλὲς ἄγαλμα.

ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέος μουναρ- 5
χέοντος ἑξανιστεύεται Καδμεῖοι ὑπ' Ἀργείων, καὶ τρέπον-
ται ἐς τοὺς Ἐγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες
ὑστερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς Ἀθήνας· καὶ σφι
ἰρά ἐστι ἐν Ἀθήνῃσι ἰδρυμένα, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι λοι-
ποῖσι Ἀθηναίοισι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων 10
ἰσῶν, καὶ δὴ καὶ Ἀχαιῆς Δῆμητρος ἰρόν τε καὶ ὄργια.

Occiso
Hipparcho
[c. 55.],
dum Hip-
pias tyran-
nus Athe-
nienses as-
perius ve-
xat, Alc-
maeonidae
cum caete-
ris exsul-
ibus [1,
64.], quem
sibi redi-
tum in pa-
triam armis
parare non
potuerant,
astu confi-
cere nitun-

LXII. Ἡ μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου, καὶ οἱ
Γεφυραῖοι ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἰππάρχου Φο-
νέες, ἀπήγηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοις ἔτι ἀναλαβεῖν
τὸν κατ' ἀρχὰς ἥϊα λέξων λόγον, ὥς τυράννων ἐλευθερώ-
θησαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἰππίῳ τυραννεύοντος καὶ ἐμπι- 5
κρανομένου Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἰππάρχου θάνατον,
Ἀλκμαιωνίδαι, γένος ἑόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες
Πεισιστρατίδας, ἐπεὶ τέ σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοις Ἀθη-
ναίων φυγάσι πειωμένοις κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώ-
ρει ἡ κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώμενοι 10
κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λιψύδριον τὸ

60. 3. τῶν W. 62. 9, 10. προεχώρει κάτοδος W. et S. 62. 11.
Λιψύδριον S.

ὑπὲρ Πάρνηθος τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι
 πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδῃσι μηχανώμενοι, παρ' Ἀμ-
 Φικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν
 15 ἐόντα, τότε δὲ οὕκω, ταῦτον ἐξαικοδομήσαι. οἷα δὲ χρη-
 μάτων εὖ ἤκοντες, καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν
 ἔτι, τὸν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον,
 τὰ τε ἄλλα, καὶ συγκεϊμένου σφι παρόντος λίθου ποιέειν
 τὸν νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν.

LXIII. Ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄν-
 δρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρή-
 μασι, ὥκως ἔλθοιεν Σπαρτιτῶν ἄνδρες, εἴτε ἰδίᾳ στόλῳ
 εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας
 5 ἐλευθερεῖν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφι αἰεὶ ταῦτο πρό-
 φαντον ἐγένετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, ἐόν-
 τα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν στρατῷ, ἐξελῶντα
 Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνῶν, ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἐόν-
 τας ταμάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ Θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο
 10 ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν
 πλοίοισι. ὁ μὲν δὴ προσσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατὴν
 ἀπέβησε· οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προσπυθανόμενοι ταῦτα,
 ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίας ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γάρ
 σφι συμμαχίη πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δὲ σφι δεομένοις
 15 ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλὴν τε ἵππον,
 καὶ τὸν βασιλῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον·
 τοὺς ἐπεὶ τε ἔσχον συμμαχούς οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμη-
 χανέατο τοιάδε. κείραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδῖον, καὶ
 ἱππάσιμον ποιήσαντες ταῦτον τὸν χώρον, ἐπῆκαν τῷ στρα-
 20 τοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσῶσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε
 πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμό-

tur. Igitur
 et templum
 Delphicum
 [1, 50.
 2, 180.]
 magnifi-
 centissime
 restauran-
 tes,

et dona-
 dantes Py-
 thiam, obti-
 nent, ut
 Spartani,
 quoties A-
 pollinem
 consulunt,
 toties Athe-
 nas liberare
 oraculi mo-
 nitu jube-
 antur. Pri-
 mae Sparta-
 norum in
 Atticam
 expeditionis
 infaus-
 tus even-
 tus.

λιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρ-
ξαν. ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαιμόνος οὕτω
ἀπῆλλαξε· καὶ Ἀγχιμολίου εἰς τὰ Φαί τῆς Ἀττικῆς
Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλήϊου τοῦ ἐν Κυνοσάργει. 25

Felicior al-
teius duce
Cleomene
susceptæ.

LXIV. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζω στόλον στεί-
λαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς
στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν Ἀναξαν-
δρίδew, οὐκέτι κατὰ Θάλασσαν στείλαντες, ἀλλὰ κατ'
ἠπειρον. τοῖσι δὲ ἐσβαλῶσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν ἡ τῶν 5
Θεσσαλέων ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ
ἐτράπετο· καὶ σφῶν ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρες·
οἱ δὲ περιγενομένοι, ἀπαλλάσσοντο ὥς εἶχον ἰθὺς ἐπὶ
Θεσσαλίῃς. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ, ἅμα
Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐπολιόρκει 10
τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ.

Pisistratidæ
tyrannide
exuti [a.
510.], Si-
geum ad
Scaman-
drum [4,
38. 5, 94.]
concedunt.
Pisistratus
et filii
quamdiu
Athenis re-
gnaverint,
undeque
originem
traxerint.

LXV. Καὶ οὐδέν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισι-
στρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον
ποιήσασθαι, οἱ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ
παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας,
ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν δὲ συντυχίῃ τοῖσι 5
μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος·
ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρας οἱ παῖδες τῶν Πεισι-
στρατιδῶν ἤλυσαν. ταῦτο δὲ ὥς ἐγένετο, πάντη αὐτέων
τὰ πρήγματα συνετετάρακτο· παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῶ
τοῖσι τέκνοις, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν 10
πέντε ἡμέρησι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ, ἐξε-
χώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν
Ἀθηναίων ἐπ' ἕτεα ἔξ τε καὶ τριήκοντα, ἔοντες δὲ καὶ
οὔτοι ἀνέκαθεν Πύλιόν τε καὶ Νηλεΐδαι, ἐκ τῶν αὐτέων

15 γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον· οἱ πρό-
 τερον ἐπήλυδες εἶντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλῆες. ἐπὶ
 τούτου δὲ καὶ τῷτὸ οὐνομα ἀπεμνημόνευσσε Ἱπποκράτης
 τῷ παιδί θένσθαι τὸν Πεισίστρατον, ἐπὶ τοῦ Νέστορος
 Πεισιστράτου ποιούμενος τὴν ἐπωνυμίην. οὕτω μὲν Ἀθη-
 20 ναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἔλευθερωθέντες
 ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιοχρεῶ ἀπηγήσιος, πρὶν ἢ Ἰωνίην τε
 ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον
 ἀπικόμενον εἰς Ἀθήνας χρηῖσαι σφέων βοηθέειν, ταῦτα
 πρῶτα Φράσω.

LXVI. Ἀθῆναι, εἶσθαι καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε De rebus
 ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγίνοντο μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇ Athenien-
 σι δύο ἄνδρες ἐδυνάστευον, Κλεισθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκ- sium post
 μαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπῆσαι, tyrannos
 5 καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου, οἰκίης μὲν εἶν δοκίμου, ἀτὰρ expulsos
 τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι· θύουσι δὲ οἱ συγγενέες usque ad
 αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνά- Aristagoræ
 μιος· ἐσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρί- Milesii ad-
 ζεται· μετὰ δὲ, τετραφύλους εἶντας Ἀθηναίους, δεκα- factiones.
 10 φύλους ἐποίησε, τῶν Ἰωνος παίδων, Γελέοντος καὶ Αἰγι- Ille auram
 κίρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὀπλήτος, ἀπαλλάξας τὰς captat popu-
 ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δ' ἐτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευ- larem et
 ρῶν, πάρεξ Αἴαντος· τούτον δὲ, ἅτε ἀστυγείτονα καὶ Athenien-
 σύμμαχον ξεῖνον εἶντα, προσέθετο. ses, abroga-
 ta prisca in
 quatuor tri-
 bus divisio-
 ne, in de-
 cem disper-
 tit novis
 adpellatas
 nominibus.

LXVII. Ταῦτα δὲ, δοκεῖν ἐμοὶ, ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης avum ma-
 οὗτος τὸν ἐαυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθέnea τὸν Σικυῶνος ternum
 τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας, ταῦτο imitans,
 μὲν, ραψῶδους ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Clisthenem
 5 Ὀμηρείων ἐπέων ἕνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἀργος τὰ Sicyonio-
 rum tyran-
 num, [6,
 131.] qui
 cum alia

65. 20. ἀπαλλάχθησαν W. 65. 21. ἀξιοχρεῶ S. 65. 23. χρη-
 σαι W. Ibid. χρηῖσαι S.

Sicyone
novaverat,
[obiter hic
de rhapso-
dis, Adrasto
Talaionida,
Melanippo
Astacida,
choris tra-
gicis.]

πολλὰ πάντα ὑμνεῖται· τοῦτο δὲ, ἡρώϊον γὰρ ἦν καὶ
ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Τα-
λάου, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἔοντα Ἀργεῖον,
ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας. ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφοὺς, ἐχρηστη-
ρίζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἀδρήστον· ἡ δὲ γε Πυθίη χρεῖα οἱ 10
Φᾶσα, Ἀδρήστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκείνον
δὲ λευστήρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπ-
ελθὼν ὀπίσω, ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἀδρήστος
ἀπαλλάξεσθαι. ὥς δὲ οἱ ἐξευρῆσθαι ἐδόκειε, πέμψας ἐς
Θήβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη θέλειν ἐπαγαγέσθαι Με- 15
λάνιππον τὸν Ἀστακοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδωσαν. ἐπαγα-
γόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον, τέμενός οἱ
ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανήῳ, καὶ μιν ἴδρυσεν ἐνθαῦτα
ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ. ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ
Κλεισθένης, καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγῆσθαι, ὥς ἔχθι- 20
στον ἔοντα Ἀδρήστῳ· ὃς τὸν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκιστέα
ἀπεκτόνεε, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδεά. ἐπεὶ τε δὲ οἱ τὸ τέ-
μενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὀρτὰς Ἀδρήστου ἀπελόμε-
νος, ἔδωκε τῷ Μελάνιππῳ. οἱ δὲ Σικυωνιοὶ ἐώθεσαν με-
γαλωστὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἀδρήστον· ἡ γὰρ χώρα ἦν 25
αὕτη Πολύβου· ὁ δὲ Ἀδρήστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος·
ἅπαις δὲ Πολύβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν.
τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυωνιοὶ ἐτίμων τὸν Ἀδρήστον, καὶ δὴ
πρὸς, τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν
μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἀδρήστον. Κλεισθένης 30
δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην
τῷ Μελάνιππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἀδρήστον οἱ πεποιήτο.

tum Sicyo-
niorum tri-

LXVIII. Φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ

67. 6. πολλὰ πάντων W. Ibid. ἡρώϊον W. Ibid. ἡρώϊον S. 67.
7, 8. Ταλαοῦ W. et S. 67. 10. ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρεῖα S. 67. 13.
ἰβουλεύετο μηχανὴν W. 67. 32. ἐπεποιήτο W.

ἕωςι τοῖσι Σικυνώνιοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς ^{bubus nova nomina im-} ^{posuerat.} ἄλλα οὐνόματα. ἔνθα καὶ πλείστον κατεγέλασε τῶν Σικυνωνίων· ἐπὶ γὰρ ὅς τε καὶ οἶου καὶ χοίρου τὰς ἐπωνυμίας μετατίθεις, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἐωῦταυ Φυλῆς· ταύτῃ δὲ τὸ οὐνομα ἀπὸ τῆς ἐωῦταυ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο· ἕτεροι δὲ, Ὑᾶται· ἄλλοι δὲ, Ὀνεᾶται· ἕτεροι δὲ, Χοιρεᾶται. τούτοιςι τοῖσι οὐνόμασι τῶν Φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυνώνιοι, καὶ ἐπὶ Κλεισθένης ἀρχοντας, καὶ ἐκείνου τεθνεῶτος, ἔτι ἐπ' ἕτεα ἐζήκοντα· μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες, μετέβαλον ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας· τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιαλέος, τὴν ἐπωνυμίην ποιούμενοι κεκλῆσθαι Αἰγιαλέας.

LXIX. Ταῦτα μὲν νυν ὁ Σικυνώνιος Κλεισθένης ἔπε- ^{Tali modo cum multo potentior adversariis evasisset,} ποιήκεε. ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλεισθένης, ἐὼν τοῦ Σικυνωνίου τούτου θυγατρίδεος, καὶ τὸ οὐνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ, καὶ οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μή σφισι αἱ αὐταὶ ἕωςι Φυλαὶ καὶ Ἰῶσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθένεα ἐμιμήσατο. ὥς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον ἀπωσμένον πάντων, τότε πρὸς τὴν ἐωῦταυ μοίρην προσέθηκατο, τὰς Φυλὰς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῦνας ἐξ ἐλασσόνων· δέκα τε δὴ Φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δῆμους κατένεμε ἐς τὰς Φυλάς· ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος, πολλῶ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων.

LXX. Ἐν τῷ μέρει δὲ ἐσσύμενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντι- ^{Isagoras, Cleomene Spartanisque in auxilium vo-} τεχνᾷται τάδε. ἐπικαλέσται Κλεομένηε τὸν Λακεδαιμόνιον, γενόμενον ἐωῦταυ ζεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδέων πο-

68. 4. ὅς τε καὶ οἶου τὰς ἐπωνυμίας W. et S. 68. 6. δὲ τοῦνομα W. 69. 7. ἀπωσμένον, τότε πάντα πρὸς τὴν W. et S.

catis, per
speciem
sceleris Cy-
lonii [inter-
fectus Cy-
lon a. 612.]
Clisthenem
cum aliis
multis so-
lum vertere
cogit.

λιορκίης. τὸν δὴ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη Φοιτᾶν παρὰ τοῦ
Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ 5
Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθέ-
νεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς
ἐναγέας ἐπιλέγων. ταῦτα δὲ πέμπων, ἔλεγε ἐκ διδαχῆς
τοῦ Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνίδαί καὶ οἱ συστα-
σιῶται αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ Φόνου τούτου· αὐτὸς δὲ οὐ 10
μετέειχε, οὐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ.

LXXI. Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὥδε ὠνομάσθησαν.
ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ
τυραννίδι ἐκόμησε· προσποιησάμενος δὲ ἐταιριήϊν τῶν
ἡλικιωτέων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυ-
νάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι, ἰκέτης ἵζετο πρὸς τῷγαλμα. 5
τούτους ἀνιστέασι μὲν οἱ πρυτάνεις τῶν Ναυκράρων, οἵπερ
ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φο-
νεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. ταῦτα πρὸ
τῆς Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο.

Ibi dum
Cleomenes,
Isagoræ
gratificatu-
rus, res no-
vas Athenis
molitur,
Athenien-
ses, armis
sumptis,
Spartanos
atque Isa-
goram [c.
74.] expel-
lunt, Isago-
reos ne-
cant.

LXXII. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθέ-
νεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπέξεσχε·
μετὰ δὲ, οὐδὲν ἔσπον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεομένης,
οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί· ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἐπτακό-
σια ἐπίστια Ἀθηναίων, τὰ οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦ- 5
τα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο·
τρηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω στασιώτησι τὰς ἀρχὰς
ἐνεχειρίζε. ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλο-
μένης πείθεσθαι, ὁ, τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ
οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. 10
Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπολιόρ-
κεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχον-

ται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἔσαν αὐτέων Λακεδαιμόνιοι. ἐπε-
 τελέετο δὲ τῷ Κλεομένει ἡ φήμη· ὥς γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν
 15 ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχῆσιν, ἥϊε ἐς τὸ
 ἄδυτον τῆς Θεοῦ, ὥς προσερέων· ἡ δὲ ἱερίη ἐξαναστᾶσα
 ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμείψαι, εἶπε,
 “ ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρει, μηδ’ ἔσιθι ἐς
 “ τὸ ἱρόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν Δωριῆα παριέναι ἐνθαῦτα.”
 20 ὁ δὲ εἶπε, “ ὦ γύναι, ἀλλ’ οὐ Δωριεύς εἰμι, ἀλλ’ Ἀ-
 “ χαιός.” ὁ μὲν δὴ τῇ κληθδόνι οὐδὲν χρεώμενος, ἐπεχεί-
 ρησέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδαιμο-
 νίων. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θα-
 νάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησίθεον τὸν Δελφόν, τοῦ
 25 ἔργου χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμ’ ἂν μέγιστα κατα-
 λῆξαι. οὗτοι μὲν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν.

LXXIII. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ
 τὰ ἐπτακόσια ἐπίστια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος
 μεταπεμφάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδεις, συμ-
 μαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἡπιστέατο
 5 γὰρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐκπε-
 πολεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρ-
 δεις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ Ὑστά-
 σπεος, Σαρδιῶν ὑπάρχος, ἐπειρώτα τίνες ἔοντες ἄνθρω-
 10 ποι, καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοῖατο Περσέων σύμμαχοι
 γενέσθαι. πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, ἀπεκορύφου
 σφι τάδε· εἰ μὲν διδοῦσι βασιλεῖ Δαρεῖῳ Ἀθηναῖοι γῆν
 τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συντετίθετο· εἰ δὲ μὴ
 διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. οἱ δὲ ἀγγελοι
 ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλλόμενοι, δίδοναι ἔφασαν, βουλόμε-

Revocatis
 Clisthene
 cæterisque
 exsilibus,
 dum Athe-
 nienses vin-
 dictam
 Spartano-
 rum veriti,
 Persarum
 auxilium
 frustra am-
 biunt,

72. 16. ἡ δὲ ἱερίη W. 72. 19. θεμιτὸν Δωριεῦσι W. et S. 73.
 5. γὰρ σφι Λακεδαιμονίους S. 73. 9. καὶ ποῖ γῆς W. 73. 14. βαλ-
 λόμενοι W.

νοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόν- 15
τες ἐς τὴν ἐωϋτῶν, αἰτίας μεγάλας ἔχον.

Cleomenes
cum exer-
citu Pelo-
ponnesio,
simulque
Boeoti ac
Chalciden-
ses, Atti-
cam inva-
dunt.

LXXIV. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιϋερίσθαι ἔπε-
σι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πελο-
ποννήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσασθαι
τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ Ἰσαγόρεα βου-
λόμενος τύραννον καταστήσασθαι· συνεζήληθε γάρ οἱ οὗτος 5
ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ
ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσίνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνδήμα-
τος Οἰνόην αἰρέευσσι, καὶ Ὑσιᾶς, δῆμους τοὺς ἐσχάτους
τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσίνοντο, ἐπίον-
τες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, καίπερ ἀμφι- 10
βολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύτερον
ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι, Πελοποννησίοις δὲ εὖσι ἐν
Ἐλευσίνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα.

Sed prius-
quam res
ad manus
veniret, or-
ta dissensio-
ne inter Pe-
loponnesios
adeoque ip-
sos Spartano-
rum re-
ges, Cleo-
menem et
Demara-
tum, (unde
lex Sparta
lata, ne
posthac
ambo reges
una in bel-
lum exi-
rent) socii
dilabuntur.

LXXV. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς
μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον
ὥς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλ-
λάσσοντο· μετὰ δὲ, Δημάργητος ὁ Ἀρίστανος, εὖν καὶ
οὗτος βασιλεὺς Σπαρτητέων, καὶ συνεξαγαγὼν τε τὴν 5
στρατιὴν ἐκ Λακεδαιμόνος, καὶ οὐκ εὖν διάφορος ἐν τῷ
πρόσθεν χρόνῳ Κλεομένει· ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστα-
σίης ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἔπεσθαι ἀμφο-
τέρους τοὺς βασιλῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιῆς· τέως γὰρ
ἀμφοτέροι ἐῖποντο· παραλυομένου δὲ τούτων τοῦ ἑτέρου, 10
καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδῶν τὸν ἕτερον· προτῷ
γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφοτέροι, ἐπικλητοὶ σφὶ ὄντες, εἶπον-
το. τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευσίνι ὁρέαντες οἱ λοιποὶ τῶν συμ-
μάχων τοὺς τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολο-

74. 11. ἐς ὕστερον S. 75. 2. σφὶ W. sine accentu. 75. 11. πρὸ
τοῦ S.

15 γέοντας, καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, αἰχόντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι.

LXXVI. Τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμε- Quatuor
νοι Δωριεῖς, δὲς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσβαλόντες, καὶ δὲς ἐπ' Dorien-
ἀγαθῷ τοῦ πλήθους τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον μὲν, ὅτε sium in
καὶ Μέγαρα κατοίκισαν, οὗτος ὁ στόλος ἐπὶ Κόδρου βα- Atticam
5 σιλεύοντος Ἀθηναίων, ὁρῶς ἂν καλέοιτο· δεύτερον δὲ expedition-
καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιπτρατιδῶν ἐξέλασιν ὁρμηθέντες, nes inde a
ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε, ὅτε ἐς Ἐλευσῖνα Codri tem-
Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίους ἐσέβαλε· οὕτω τέταρτον poribus.
τότε Δωριεῖς ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.

LXXVII. Διαλυθέντος ὦν τοῦ στόλου τούτου ἀκλεῶς, Athenien-
ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρα- ses metu
τήν πειεῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκι- Peloponne-
δεῦσι βοηθεύουσι ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδυῖσι siorum li-
5 τοὺς Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλ- berati, a
κιδεῦσι ἐπιχειρεῖν. συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι Boeotis ac
οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῶ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς Chalciden-
Φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν. τῆς δὲ αὐ- sibus poenas
10 τῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὐβοίαν, repetunt,
συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες δὲ καὶ
τούτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἵπποβοτέων
τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δ' ἵπποβοταὶ ἐκαλέοντο οἱ παχέες
τῶν Χαλκιδέων. ἴσους δὲ καὶ ταυτέων ἐζώγρησαν, ἅμα
15 τοῖσι Βοιωτῶν ἐζώγρημένοισι εἶχον ἐν Φυλακῇ, ἐν πέδαις
δήσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας διμνέως ἀποτιμησά-
μενοι. τὰς δὲ πέδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμα-
σαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἔσαν περι-
εῦσαι, κρεμύμεναι ἐκ τειχεῶν περιπεφλευσμένων πυρὶ

76. 3. τοῦ Ἀθηναίων S. 77. 5. τοὺς βοηθοὺς S. 77. 13. οἱ δὲ S.
77. 15. ἐς πέδας W. et S.

ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἐσπέρην 20
 τετραμμένον. καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν,
 ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ δὲ, ἀριστερῆς χειρὸς
 ἔστηκε πρῶτα ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν τῇ ἀκρο-
 πόλει· ἐπιγέγραπται δὲ οἱ τάδε, 25

Ἐθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδῆων δαμάσαντες

Παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,

Δεσμῶ ἐν ἀχλύοντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·

Τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔδεσαν.

jam multo
 virium vali-
 diores vicini-
 sis populis,
 quos antea,
 sub Pisis-
 tratidis, vir-
 tute bellica
 non ante-
 celluerant.
 Quantum
 isonomia ad
 virtutem
 civium
 conferat.

LXXVIII. Ἀθηναῖοι μὲν νυν ἡΐζητο· δηλοῖ δὲ οὐ κατ'
 ἐν μῶνον, ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσηγορίη ὡς ἔστι χρεῖμα
 σπουδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννεύμενοι μὲν, οὐδαμῶν
 τῶν σφέας περιοικέοντων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους,
 ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων, μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο·
 δηλοῖ ὧν ταῦτα, ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐτελοκάκεον, ὡς 5
 δεσπότη ἐργαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος
 ἐαυτῷ προθυμέετο κατεργάζεσθαι. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα
 ἐπρησπον.

Thebani A-
 thenienses
 ulturi,

LXXIX. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον,
 βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίη ἀπὸ σφέων
 μὲν αὐτέων οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πολύφημον δὲ
 ἐξενείκοντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι. ἀπελθόντων
 δὲ ὧν τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἀλίην ποι- 5
 ησάμενοι· ὡς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγ-
 χιστα δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες τουτέων,
 “ Οὐκ ὧν ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ
 “ Κορωναῖοι καὶ Θεσπιέες, καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ
 “ μαχόμενοι, προθύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον; τί 10

77. 23. πρῶτον ἐσιόντι W. et S. 78. 7. προθυμέετο W. 79. 4,
 5. ἀπελθόντων ὧν W. et S.

“ δὲι τούτων γε δέεσθαι; ἀλλὰ μᾶλλον μὴ οὐ τοῦτο ἦ
 “ τὸ χρηστήριον.”

LXXX. Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγομένων, εἶπε δὴ κοτε μα- Æginetas
ad opem si-
bi ferendam
solicitant.
Qui cum
Æacidas
auxilio mi-
sissent,
 θῶν τις, “ Ἐγὼ μοι δοκέω συνιέναι τὸ ἐθέλει λέγειν
 “ ἡμῖν τὸ μαντήιον. Ἀσωποῦ λέγονται γενέσθαι θυ-
 “ γατέρες Θήβη τε καὶ Αἴγινα· τούτων ἀδελφεῶν ἐου-
 5 “ σέων, δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι
 “ τιμωρητῶν γενέσθαι.” καὶ, οὐ γάρ τις γνώμη ταύ-
 της ἀμείνων ἐδόκεε φαίνεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο
 Αἰγινητέων, ἐπικαλούμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοη-
 θεῖν, ὡς ἔόντων ἀγχιστέων· οἱ δὲ σφι αἰτέουσι ἐπικου-
 10 ρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν.

LXXXI. Πειρησαμένων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν Thebanis
nihilo seci-
us devictis,
ipsi, et flo-
rentes opi-
bus, et A-
theniensibus
pridem
infesti, At-
ticam inva-
dunt, ma-
gnamque
actæ par-
tem popu-
lantur.
 συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων, καὶ τρηχέως περιεφθέντων
 ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὐτὶς οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες, τοὺς
 μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδον, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο.
 5 Αἰγινῆται δὲ, εὐδαιμονίῃ τε μεγάλῃ ἐπαρθέντες, καὶ
 ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους,
 τότε Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι
 ἐπέφερον. ἐπικειμένων γὰρ αὐτέων Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώ-
 σαντες μακρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατὰ μὲν ἔσυραν
 10 Φάληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίας πολλοὺς δήμους·
 ποιεῦντες δὲ ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους ἐσινέοντο.

LXXXII. Ἡ δὲ ἔχθρη ἢ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους Odii Ægi-
netarum
adversus A-
thenienses
inveterati
origo. Epi-
dauri ad
terram ste-
rilitate le-
 ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τοῖσδε. Ἐπιδau-
 ρίοισι ἢ γῇ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτης ὦν τῆς
 συμφορῆς οἱ Ἐπιδαυριοὶ ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἢ δὲ
 5 Πυθίῃ σφέας ἐκέλευε Δαμίας τε καὶ Αὐξήσις ἀγάλ-

vandam
Damiae et
Auxesiaë,
(quarum
cultus c.
83. descri-
bitur) si-
mulacra o-
leagina ex
oraculo fa-
biicaturi, ab
Atheniensi-
bus, sacris
Minervæ et
Erechtheo
in singulos
annos pa-
ctis, oleas
obtinent.

ματα ἰδρύσασθαι· καὶ σφι ἰδρυσαμένοισι ἄμεινον συνοί-
σεσθαι. ἐπειρώτεον ὧν οἱ Ἐπιδαυριοὶ κότερα χαλκοῦ
ποιέονται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη αὐδέτερα
τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. ἐδέοντο ὧν οἱ
Ἐπιδαυριοὶ Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἰρω- 10
τάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὡς
ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμῶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον,
ἢ Ἀθήνησι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ' ᾧ ἀπά-
ξουσιν ἕτεος ἐκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Πολιάδι ἰρὰ, καὶ τῇ
Ἐρεχθεΐ· καταινέσαντες δ' ἐπὶ τούτοις οἱ Ἐπιδαυριοὶ, 15
τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαίων
τούτων ποιησάμενοι, ἰδρύσαντο· καὶ ἡ τε γῆ σφι ἔφερε,
καὶ Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο.

Quæ simu-
lacræ cum
Æginetæ
rapuissent,

LXXXIII. Τοῦτον δ' ἔτι τὸν χρόνον, καὶ προτοῦ, Αἰ-
γινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον, τὰ τε ἄλλα, καὶ δίκας, δια-
βαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον, ἐδίδουσάν τε καὶ ἐλάμβανον
παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, νῆας τε
πηξάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνη χρησάμενοι, ἀπέστησαν ἀπὸ 5
τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὲ ἑόντες διάφοροι, δηλέοντο αὐτοὺς,
ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἑόντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλ-
ματα ταῦτα τῆς τε Δαμίας καὶ τῆς Αὐξήσιος ὑπαιρέον-
ται αὐτέων· καὶ σφεα ἐκόμισάν τε καὶ ἰδρύσαντο τῆς
σφετέρης χώρας ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἷῃ μὲν ἔστι οὖνο- 10
μα, στάδια δὲ μάλιστα κη ἀπὸ τῆς πόλεως ὡς εἴκοσι
ἀπέχει. ἰδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, θυσιῇ τε
σφεα καὶ χοροῖσι γυναικῆσι καὶ κερτέμοισι ἱλάσκοντο, χο-
ρηγῶν ἀποδεικνυμένων ἐκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδράν· 15
κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ

82. 14. Ἀθηναίη τε τῇ S. 83. 1. καὶ τὸν πρὸ τούτου W. Ibid.
πρὸ τοῦ S. 83. 6. ἅτε δὴ W. Ibid. ἰδηλέοντο W. 83. 9. ἐκομί-
σαντο καὶ W.

ἐπίχωρίας γυναικας. ἔσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αἱ τοιαῦται ἱεροργίαι· εἰσὶ δὲ σφι καὶ ἄρρητοι ἱεροργίαι.

LXXXIV. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων, οἱ Athenienses, Epidauriis onus illud annuum jam detrectantibus, raptum ab Æginetis repetunt:

Ἐπιδαυρίοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ συνέθεντο, οὐκ ἐπὶ τέλει. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὥς οὐκ ἀδικοῖεν ὅσον 5 μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν τὰ συνέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐστερήσθαι αὐτέων, οὐ δίκαιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινήτας πρήσσεσθαι ἐκέλευον. πρὸς ταῦτα Ἀθηναῖοι, ἐς Αἰγιναν πέμψαντες, ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ 10 Αἰγινῆται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα.

LXXXV. Ἀθηναῖοι μὲν νυν λέγουσι, μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μὴ τῶν ἀστῶν τούτους, οἱ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἰγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὥς σφετέρων ξύλων ἔοντα, 5 ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφεα ἀνακομίσωται. οὐ δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρατῆσαι, περιβαλόντας σχοινία ἔλκειν τὰ ἀγάλματα. καὶ σφι ἔλκουσι, βροντὴν τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς ἔλκοντας, ὑπὸ του- 10 τέων ἀλλαφρονῆσαι· παθόντας δὲ ταῦτο, κτείνειν ἀλλήλους ἅτε πολεμίους· ἐς δὲ ἐκ πάντων ἓνα λειφθέντα, ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον.

LXXXVI. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι. Αἰγινῆται δὲ, οὐ γὰρ μὴ ἀπικέσθαι Ἀθηναίους· μῆν μὲν γὰρ, καὶ ὀλίγῳ πλεῦνας μῆς, καὶ εἴ σφι μὴ ἔτυχον εὔσαι νέες, ἀπαμύνασθαι ἂν εὐπετέως· ἀλλὰ πολλῇσι

νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χώραν· αὐτοὶ δὲ σφι εἶξαι, 5
καὶ οὐ διανουμαχῆσαι. οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι
ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἔσσανες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυ-
μαχίῃ, κατὰ τοῦτο εἶξαν, οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἶόν
τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μὲν νυν, ἐπεὶ τέ σφι οὐδεὶς 10
ἐς μάχην κατίστατο, ἀποβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέ-
σθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπᾶσαι
ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ, οὕτω δὴ περιβαλομένους σχοινία,
ἔλκειν, ἐς ὃ ἐλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφοτέρα τὰῦτο
ποιῆσαι· ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω δέ τεω· ἐς 15
γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσέειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρό-
νον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα
ποιέειν· σφέας δὲ Αἰγινῆται λέγουσι πυθομένους τοὺς
Ἀθηναίους, ὥς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἐτοί-
μους Ἀργεῖους ποιέεσθαι. τοὺς τε δὴ Ἀθηναίους ἀπο- 20
βεβάναι ἐς τὴν Αἰγιναίην, καὶ παρεῖναι βοηθούσας σφι
τοὺς Ἀργεῖους· καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδαύρου διαβάντας
ἐς τὴν νῆσον, καὶ οὐ προακηκοόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπι-
πεσέειν ὑποταγομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν τούτῳ
τὴν βροντὴν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι. 25

Hunc A-
thenas re-
versum
uxores pe-
remtorum
fibulis ve-
stitium con-
fodiunt:
quare femi-
narum At-
ticarum
vestitus, qui
prius, ut
omnium
Græcarum

LXXXVII. Λέγεται μὲν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰ-
γινητέων τάδε. ὁμολογέται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων ἕνα
μοῦνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτέων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι·
πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπε-
δον διαφθειράντων, τὸν ἕνα ταῦτον περιγενέσθαι· Ἀθη- 5
ναῖοι δὲ, τοῦ δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ ταῦτον
τὸν ἕνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεῖς γὰρ
ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπήγγειλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ

86. 5. νηυσὶ W. 86. 6. οὐ ναυμαχῆσαι W. 86. 11, 12. τρα-
πισθαι S. 86. 13. περιβαλλομένους W. et S. 86. 14. ἐς οὗ W. et
S. 86. 21. καὶ ἥκειν βοηθούσας σφι. 87. 7, 8. κομισθεῖς ἕνα ἐς W.

τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἰγίναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, [c. 88.],
 10 δεινόν τι ποιησαμένας κείνον μῦνον ἐξ ἀπάντων σωθῆναι, Doricus fu-
 ἐρίξ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῇσι erat, in
 περόνησι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾶν ἐκάστην αὐτέων ὅκη εἶη ὁ Ionicum,
 ἐαυτῆς ἀνῆρ· καὶ τοῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι. Ἀθη-
 ναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθεος δεινότερόν τι δοῖναι εἶναι τὸ τῶν
 15 γυναικῶν ἔργον. ἄλλο μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεω ζημιώσουσι
 τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν
 Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ προτοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες
 ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλησιωτάτην· μετέ-
 βαλον ὦν ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνησι μὴ χρέ-
 20 ωνται.

LXXXVIII. Ἔστι δὲ, ἀληθεῖ λόγῳ χρεωμένοισι, οὐκ seu potius
 Ἰὰς αὕτη ἡ ἐσθῆς τοπαλαῖον, ἀλλὰ Κάειρα· ἐπεὶ ἤγε Caricum
 Ἑλληνικὴ ἐσθῆς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναικῶν, ἡ αὕτη mutatus.
 ἦν, τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν. τοῖσι δὲ Ἀργείοισι καὶ Quos mores
 5 τοῖσι Αἰγινήτησι, καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδε ποιῆσαι νόμον Argivi et
 εἶναι παρὰ σφὶ ἐκατέρωσι, τὰς περόνας ἡμιολίας ποι- Æginetæ
 ἐέσθαι τοῦ τότε κατεστεῶτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἶρόν τῶν exinde ad-
 θεῶν τουτέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυναι- sciverint.
 10 κας· Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν πρὸς τὸ ἶρόν,
 μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωριέων νόμον τολοι-
 πὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν. Ἀργείων μὲν νυν καὶ Αἰγινήτεων
 αἱ γυναῖκες ἐκ τε τόσου κατ' ἕριν τῶν Ἀθηναίων, περόνας
 ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζοντας ἢ προτοῦ.

LXXXIX. Τῆς δὲ ἐχθρῆς τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθη- Illam Æ-
 ναίοισι γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἰρηται ἐγένετο. τότε δὴ ginetarum
 incurso-

87. 12. ὅκη εἶη ὁ W. 87. 15. ἄλλω μὲν W. Ibid. ζημιώσωσι
 W. et S. 87. 16. μετέβαλλον S. 88. 4. τοῖσι δὲ, ab his verbis
 caput 88 incipit S. 88. 6. παρὰ σφί S.

nem [c. 81.] dum Athenien-ses, Pythia vindictæ dilationem triginta annorum frustra suadente, protinus ulcisci parant,

Θηβαίων επικαλεσμένων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλ-
ματα γενομένων ἀναμιμνήσκόμενοι οἱ Αἰγινῆται ἐβόηθησαν
τοῖσι Βοιωτοῖσι. Αἰγινῆται τε δὴ ἐδήευν τῆς Ἀττικῆς τὰ 5
παραθαλάσσια· καὶ Ἀθηναίοισι ὀρμεωμένοισι ἐπ' Αἰ-
γίνης στρατεύεσθαι, ἤλθε μαντήιον ἐκ Δελφῶν, ἐπι-
σχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, τῷ
ἐνὶ καὶ τριηκοστῷ, Αἰᾶκῷ τέμενος ἀποδεξάντας, ἄρ-
χεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου· καὶ σφι χωρῆσαι 10
τὰ βούλονται· ἦν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ μὲν
σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ δὲ
καὶ ποιήσιν· τέλος μέντοι καταστρέφασθαι. ταῦτα ὡς
ἀπενειχθέντα ἄκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰᾶκῷ τέ-
μενος ἀπέδεξαν τοῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἱδρυται 15
τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέσχοντο, ἀκούσαντες ὅπως χρεῶν
εἷη ἐπισχεῖν πεπονθότας πρὸς Αἰγινητέων ἀνάρσια.

Spartano-
rum ma-
chinis im-
pediuntur.
Qui cog-
nita fraude
Alcmaeon-
idarum [c.
63.], au-
ditoque ar-
canas A-
theniensium
sortes
multa sibi
mala mini-
tari,

XC. Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι,
ἐκ Λακεδαιμονίων πρῆγμα ἐγειρόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο.
πυθόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμαιωνι-
δέων ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυ-
θίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας, συμφορὴν 5
ἐπαιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφι εὐόντας ἐξελη-
λάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις
οὐδεμίᾳ ἐφαίνετο πρὸς τῶν Ἀθηναίων. ἔτι τε πρὸς τού-
τοις ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοὶ, λέγοντες πολλά τε καὶ
ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν 10
ἔσαν ἀδαεές, τότε δὲ, Κλεομένεος κομίσαντος ἐς Σπάρ-
την, ἐξέμαθον. ἐκτίσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθη-
ναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμούς, τοὺς ἔκτηντο πρότερον

89. 5. Αἰγινῆται δὴ W. 89. 6, 7. ἐπ' Αἰγινήτας W. et S. 89.
10. χωρῆσιν W. et S. 89. 13. καταστρέψασθαι S. 90. 13. μὲν
πρότερον S.

μὲν οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱρῷ.
 15 καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε.

XCΙ. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρη- ne Athenæ
 σμούς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἐώρεον αὐξομένους, καὶ οὐ- florentes
 δαμῶς ἐτοιμούς ἐόντας πείθεσθαι σφι, νόμ λαβόντες ὡς Spartæ per-
 ἐλεύθερον μὲν εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀττικόν, ἰσοόροπον τῷ ἐωῦ- ferrent,
 5 τῶν ἂν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ τυραννίδι, ἀσθε- Hippiam
 νές καὶ πειθαρχέσθαι ἐτοιμον· μαθόντες δὲ τούτων Sigco ar-
 ἕκαστα, μετεπέμποντο Ἰππὶν τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σι- cessitum
 γείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ, [ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πει- [c. 65.] in
 σιστρατίδαι.] ἐπεὶ τε δὲ σφι Ἰππίης καλεόμενος ἦκε, tyrannidem
 10 μεταπεμφόμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους, restituere
 ἔλεγόν σφι Σπαρτιῆται τάδε, “ Ἄνδρες σύμμαχοι, συγ- cogitant;
 “ γινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ἰρῶς· ἐπαρ- sed consi-
 “ θέντες γὰρ κτεδῆλοισι μαντήτοισι, ἄνδρας ξείνους ἐόν- lium cum
 “ τας ἡμῖν ταμάλιστα, καὶ ἀναδεχομένους ὑποχειρίας sociis com-
 15 “ παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἐξε- municant.
 “ λάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα, δῆμα ἀχα-
 “ ρίστῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν· ὅς ἐπεὶ τε δι’ ἡμέας
 “ ἐλευθερωθεῖς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλῆα
 “ ἡμέων περιῦθρίσας ἐξέβαλε, δοξάν δὲ φύσας αὐξάνε-
 20 “ ται· ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι
 “ αὐτῶν Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δὲ τις καὶ ἄλ-
 “ λος ἐκμαθήσεται ἀμαρτῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἐκεῖνα ποιή-
 “ σαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρητόμεθα σφεας ἅμα ὑμῖν
 “ ἀκεοῦμενοι τίσασθαι· αὐτοῦ γὰρ δι’ τοῦδε εἵνεκε τόνδε
 25 “ τε τὸν Ἰππὶν μετεπεμφάμεθα καὶ ἡμέας ἀπὸ τῶν
 “ πολίων, ἵνα κοινῶ τε λόγῳ καὶ κοινῶ στόλῳ ἐσαγα-

7. 4. 100.

91. 4, 5. ἐωῦτῶν γίνοιτο, W.
 91. 15, 16. ἐξηλάσαμεν W. et S.
 κεν S.

91. 5. ὑπὸ τυραννίδος W. et S.
 91. 24. αὐτοῦ γὰρ τούτου εἵνε-

“ γόντες αὐτὸν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀποδῶμεν τὰ καὶ ἀπε-
 “ λόμεθα.”

Sosicles
 Corinthius,
 rem dissua-
 surus,

1
 acriter in-
 crepat, in-
 que tyrannos acer-
 bissime in-
 vehitur:
 et quo magis caeteros
 moveat,
 (2—7)
 mala Co-
 rinthiorum
 sub tyrannide
 oratione
 disertam ex-
 ponit.

XCII. Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον· τῶν δὲ συμμάχων τὸ
 πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἡσυ-
 χίην ἦγον· Κορίνθιος δὲ Σωσικλῆς ἔλεξε τάδε· “ Ἡ δὴ
 “ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται ἐνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος
 “ ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσῃ 5
 “ ἔξουσιν, καὶ οἱ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε
 “ ὑμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἰσοκρατίας καταλύοντες, τυ-
 “ ραννίδας ἐς τὰς πόλεις κατάγειν παρασκευάζεσθε·
 “ τοῦ οὔτε ἀδικώτερον οὐδὲν ἐστὶ κατ’ ἀνθρώπους, οὔτε
 “ μισαιφονώτερον. εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι 10
 “ χρηστὸν, ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλεις, αὐτοὶ πρῶτοι
 “ τυράννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, οὕτω
 “ καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίζησθε κατιστάναι· νῦν δὲ, αὐτοὶ
 “ ἄπειροι ὄντες τυράννων, καὶ φυλάσσοντες δεινότατα
 “ τοῦτο ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε ἐς 15
 “ τοὺς συμμάχους· εἰ δὲ αὐτοὶ ἔμπειροι ἔατε, κατάπερ
 “ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας συμ-
 “ βάλλεσθαι ἥπερ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλις
 “ κατάστασις τοιήδε· ἦν ὀλιγαρχία, καὶ οὗτοι Βακχιά-
 “ δαι καλούμενοι ἐνεμον τὴν πόλιν· ἐδίδοσαν δὲ καὶ
 “ ἡγούτο ἐξ ἀλλήλων. Ἀμφίωνι δὲ ὄντι τουτέων τῶν ἀν- 20
 “ δρῶν, γίνεται θυγάτηρ χολή· οὐνομα δὲ οἱ ἦν Λάβδα.
 “ ταύτην, Βακχιαδῶν γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχε
 “ Ἡετίων ὁ Ἐχεκράτεος· δήμου μὲν ἐκ Πέτρης ὄν, ἀτὰρ
 “ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινίδης. ἐκ δὲ οἱ ταύ- 25
 “ τῆς τῆς γυναικὸς, οὐδ’ ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο·
 “ ἐστάλη ὢν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. ἐσιόντα δὲ αὐτὸν
 “ ἰθὺς ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοισίδε τοῖσι ἔπεσι,

2
 Oligarchi-
 cus olim
 Corinthi
 status, im-
 periumque
 penes Bac-
 chiadas
 [a. 833—
 663.]: e
 quorum
 familia
 Labda Ec-
 tioni nu-
 bit.

- 30 “ Ἡετίων, οὔτις σε τίει πολύτιτον ἔοντα.
 “ Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται
 “ Ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαίῳσαι δὲ Κόρινθον.

- “ ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἡετίωνι, ἐξαγγέλλεται ὡς τοῖ-
 “ σι Βακχιάδῃσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρη-
 35 “ στήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, Φέρον τε ἐς τὰυτὸ καὶ
 “ τὸ τοῦ Ἡετίωνος, καὶ λέγον ᾧδε,

- “ Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει· τέξει δὲ λέοντα
 “ Καρτερόν, ὠμῆστίην· πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.
 “ Ταῦτά νυν· εὖ φράζεσθε Κορίνδιοι, οἱ περὶ καλὴν
 40 “ Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὄφρυόντα Κόρινθον.

- “ Τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιάδῃσι πρότερον γενόμενον, ἦν 3
 “ ἀτέκμαρτον· τότε δὲ τὸ τῷ Ἡετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύ- His natus
 “ θοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν, ἐὼν συναδὼν cum infans
 “ τῷ Ἡετίωνος. συνέντες δὲ καὶ τοῦτο, εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ, Bacchiada-
 “ ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἡετίωνι γενέσθαι γόνον δια- rum per
 45 “ φθεῖραι. ὡς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι oracula
 “ σφῶν αὐτέων δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκητο Ἡε- monitorum
 “ τίων, ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι δὲ οὔτοι insidias
 “ ἐς τὴν Πέτρην, καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἡε- evasisset,
 50 “ τίωνος, αἶτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα, εἰδυῖά τε οὐ-
 “ δὲν τῶν εἵνεκα ἐκεῖνοι ἀπικοίατο, καὶ δοκέουσά σφεας
 “ Φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν, Φέρουσα ἐνε-
 “ χεῖρισε αὐτέων ἐνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο κατ' ὁδόν,
 “ τὸν πρῶτον αὐτέων λαβόντα τὸ παιδίον προσουδίσαι.
 55 “ ἐπεὶ τε ἂν ἔδωκε Φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν
 “ ἀνδρῶν θείῃ τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον· καὶ τὸν,
 “ φρασθέντα τοῦτο, οἷκτός τις ἴσχει ἀποκτεῖναι· κατοι-
 “ κτείρας δὲ παραδιδῶι τῷ δευτέρῳ· ὁ δὲ, τῷ τρίτῳ·

92.31. δὲ ὀλοοίτροχον W. 92. 42. δὲ τῷ Ἡετίωνι W. Ibid. δὲ, τὸ Ἡετίωνι S.

“ οὕτω δὴ διεξήλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμε-
 “ νον, οὐδενὸς βουλομένου διεργάσασθαι. ἀποδόντες ὧν 60
 “ ὀπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ παιδίον, καὶ ἐξελθόντες ἔξω,
 “ ἑσπεῶντες ἐπὶ τῶν θυρέων, ἀλλήλων ἄπτοντο καταιτιώ-
 “ μενοι· καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λάβοντος, ὅτι οὐκ
 “ ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα· ἐς ὃ δὴ σφι χρόνου ἐγ-
 “ γινομένου, ἔδοξε αὐτῖς παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου 65
 “ μετίσχειν. Ἐδει δὲ ἐκ τοῦ Ἡετίωνος γόνου Κορίνθω
 “ κακὰ ἀναβλαστεῖν. ἡ Λάβδα γὰρ πάντα ταῦτα
 “ ἤκουε ἑσπεῶσα πρὸς αὐτῇσι τῇσι θυρήσι· δείσασα δὲ,
 “ μὴ σφι μεταδόξῃ, καὶ τοδεύτερον λαβόντες τὸ παιδίον
 “ ἀποκτείνωσι, φέρουσα κατακρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότα- 70
 “ τόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς κυψέλην· ἐπισταμένη ὡς εἰ
 “ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικοίατο, πάντα ἐρευνήσκειν
 “ μέλλοιεν· τὰ δὴ καὶ ἐγένετο. ἐλθούσι δὲ καὶ διζημέ-
 “ νοις αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἔδοκεε ἀπαλλάσσεσθαι,
 “ καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμφαντας, ὡς πάντα ποιή- 75
 “ σειαν τὰ ἐκεῖνοι ἐνετείλαντο. οἱ μὲν δὴ ἀπελθόντες,
 “ ἔλεγον ταῦτα. Ἡετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ὁ πάϊς αὐξά-
 “ νετο· καὶ οἱ διαφυγόντι τοῦτον τὸν κίνδυνον, ἀπὸ τῆς
 “ κυψέλης ἐπαυνομένην Κύψελος οὐνομα ἐτέθη. ἀνδρω-
 “ γέντι δὲ καὶ μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέ-
 “ ζιον χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πύσυνος γενόμενος, 80
 “ ἐπεχειρήσέ τε καὶ ἔσχε Κορίνθον. ὁ δὲ χρησμὸς ὅδε
 “ ἦν·

“ Ὀλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,

“ Κύψελος Ἡετίδης, βασιλεὺς κλεινοῦ Κορίνθου·

“ Αὐτὸς, καὶ παῖδες, παῖδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες. 85

“ τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν. τυραννεύσας δὲ ὁ Κύψε-

5
 vir factus,
 tyrannide
 occupata
 [a. 663.],
 Corinthios
 jugo gra-
 vissimo
 premit.

- “λος, τοιοῦτος δὴ τις ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς μὲν Κοριν-
 “θίῳ ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεστέρησε, πολ-
 “λῶ δ’ ἔτι πλείστους τῆς ψυχῆς. Ἀρξάντος δὲ τούτου
 90 “ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα, καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ, δι-
 “άδοχός αἱ τῆς τυραννίδος ὁ πᾶσις Περίανδρος γίνεται. ὁ
 “τοῖνυν Περίανδρος κατ’ ἀρχὰς μὲν ἦν ἡπιώτερος τοῦ
 “πατρός· ἐπεὶ τε δὲ ἀμίλησε δι’ ἀγγέλων Θρασύβου-
 “λῳ τῷ Μιλήτου τυράννῳ, πολλῶ ἔτι ἐγένετο Κυψέ-
 “λου μαιφονώτερος. πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον
 95 “κῆρυκα, ἐπυνθάνετο ὅντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστατον
 “κατασθιγόμενος τῶν πρηγμάτων, κάλλιστα τὴν πόλιν
 “ἐπιτροπεύει. Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ
 “Περίανδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος· ἐσθὰς δὲ ἐς ἄρουραν
 “ἐσπαρμένην, ἅμα τε διεξῆιε τὸ λήϊον, ἐπειρωτῶν τε καὶ
 100 “ἀναποδίζων τὸν κῆρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἅπιξιν·
 “καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅπως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων ὑπερ-
 “έχοντα· κολούων δὲ, ἔρριπτε· ἐς ὃ τοῦ λήϊου τὸ κάλ-
 “λιστόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ·
 “διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον, καὶ ὑποθέμενος ἔπος οὐδὲν,
 105 “ἀποπέμπει τὸν κῆρυκα. νοστήσαντος δὲ τοῦ κῆρυκος ἐς
 “τὴν Κόρινθον, ἣν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην
 “ὁ Περίανδρος· ὁ δὲ οὐδὲν αἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέ-
 “σθαι· θωυμάζειν τε αὐτοῦ, παρ’ οἷόν μιν ἄνδρα ἀπο-
 “πέμφει, ὥς παραπλήγᾳ τε καὶ τῶν ἐαυτοῦ σινάμο-
 110 “ρον· ἀπηγεόμενος τάπερ πρὸς Θρασύβουλου ὁπώπее.
 “Περίανδρος δὲ, συνιείς τὸ ποιηθὲν, καὶ νόῳ ἴσχων ὥς
 “αἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπειρόχους τῶν ἀστῶν
 “Φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφαινε ἐς
 “τοὺς πολίτας. ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε κτείνων

92. 95. ἀσφαλέστερον W. 92. 108. θωμάζειν S. 92. 109, 110, σινάμων S.

“ τε καὶ διώκων, Περίανδρός σφρα ἀπετέλεε. μῆ δὲ 115
 “ ἡμέρῃ ἀπέδυσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας, διὰ
 “ τὴν ἐωῦτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν. πέμψαντι γάρ οἱ ἐς
 “ Θεσπρωτοὺς ἐπ’ Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ
 “ νεκυομαντήϊον παρακαταθήκης περὶ ξεινικῆς, οὔτε ση-
 “ μανείην ἔφη ἡ Μέλισσα ἐπιφανείσα, οὔτε κατερέειν ἐν 120
 “ τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· ῥιγοῦν τε γὰρ, καὶ
 “ εἶναι γυμνή· τῶν γάρ οἱ συγκατέθαψε εἰμάτων ὄφελος
 “ εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυθέντων· μαρτύριον δὲ οἱ εἶναι
 “ ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἵπνον
 “ Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω 125
 “ ἀπηγγέλθη τῷ Περίανδρῳ, πιστὸν γάρ οἱ ἦν τὸ συμ-
 “ βόλαιον, ὃς νεκρῷ εὐσση Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰφείως δὴ με-
 “ τὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐποίησατο, ἐς τὸ Ἑραῖον
 “ ἐξιέναι πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὴ,
 “ ὡς ἐς ὅρτην ἦσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι· ὁ
 “ δ’ ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους, ἀπέδυσέ σφρας, πά- 130
 “ σας ὁμοίως τὰς τ’ ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους·
 “ συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα, Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατ-
 “ ἔκαie. ταῦτα δὲ οἱ ποιήσαντι, καὶ τοδεύτερον πέμ-
 “ ψαντι, ἔφρασε τὸ εἶδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέ-
 “ θηκε χώρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. τοιαῦτο 135
 “ μὲν ἐστὶ ὑμῖν ἡ τυραννὶς, ᾧ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιού-
 “ των ἔργων· ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τότε αὐτίκα
 “ θῶμα μέγα εἶχε, ὅτε ὑμέας εἶδομεν μεταπεμπομέ-
 “ νους Ἰππὶν· νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θωυμάζομεν λέ-
 “ γοντας ταῦτα· ἐπιμαρτυρόμεθά τε ἐπικαλούμενοι ὑμῖν 140
 “ θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους, μὴ κατιστάναι τυραννίδας ἐς
 “ τὰς πόλεις. οὐκῶν ἦν μὴ παύσῃς τε, ἀλλὰ πειρήσῃς τε

92. 115. ἀπετέλεσε W. et S. 92. 122. ἱματίων W. 92. 139.
 θῶμα et 140. θωμάζομεν S. 92. 142. πειρήσῃς S.

“ παρὰ τὸ δίκαιον κατάγοντες Ἰππὶν, ἵστε ὑμῖν Κοριν-
 “ θίους γε οὐ συναινέοντας.”

XCIII. Σωσικλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύων ἔλεξε Sosciis
 τὰδε. Ἰππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο, τοὺς αὐτοὺς ἐπικαλέ- sententia
 σας θεοὺς κείνω, ἥ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων sociis pro-
 ἐπιποθήσειν Πεισιστρατίδας, ὅταν σφι ἦκωσι ἡμέραι αἱ bata,
 5 κύριαι ἀνιάσθαι ὑπ’ Ἀθηναίων. Ἰππίης μὲν τούτοις
 ἀμείψατο, οἷά τε τοὺς χρησμούς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν
 ἐξεπιστάμενος. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν
 εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ σφέας αὐτούς· ἐπεὶ τε δὲ Σωσικλέος
 ἦκουσαν εἴπαντος, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτέων Φωγὴν
 10 ῥήξας, αἰρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην· Λακεδαιμονί-
 οῖσί τε ἐπεμαρτυρέοντο, μὴ ποιεῖν μηδὲν νεώτερον περὶ πό-
 λιν Ἑλλάδα. οὕτω μὲν τὰτα ἐπαύσθη.

XCIV. Ἰππὶν δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυνομένῳ, ἐδίδου μὲν Hippias Si-
 Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν Ἀνθεμαῖντα, ἐδίδουσαν δὲ Θεσσαλοὶ geum re-
 Ἰωλκόν. ὁ δὲ τούτων μὲν οὐδέτερον αἰρέετο, ἀνεχώρησε δὲ quod Pisi-
 ὀπίσω εἰς Σίγειον, τὸ εἶλε Πεισίστρατος αἰχμῇ παρὰ Mi- olim Mity-
 5 τυληναίων· κρατήσας δὲ αὐτοῦ, κατέστησε τύραννον εἶναι lenæis eri-
 παῖδα τὸν ἐαυτοῦ νόθον Ἠγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀρ- puerat,
 γείης γυναικός· ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τάπερ ἔλαβε παρὰ jam du-
 Πεισιστράτου. ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε Ἀχιλλεΐου πόλιος mul-
 ὀρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοι torum in-
 10 τε καὶ Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαιτέοντες τὴν χώραν, Ἀθη- ter Athe-
 ναῖοι δὲ, οὔτε συγγινωσκόμενοι, ἀποδεικνύντες τε λόγῳ nienses ac
 οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρας, ἢ οὐ Mitylenæos
 καὶ σφὶ καὶ τοῖσι ἄλλοις, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο bellorum
 Μενέλεω τὰς Ἑλένης ἀρπαγὰς. causum,

XCv. Πολεμεόντων δὲ σφῶν, παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγί-

93. 9. εἴπαντος ἐλευθερῶσαι, πᾶς W. 93. 12. τοῦτο ἐπαύσθη W.
 94. 7. τὰ παρέλαβε S. 95. 1, 2. ἐγένετο S.

inprimis
Alcaeī
ἐν ψάσπιδος
carminē
nobilitato-
rum.

νετο ἐν τῇσι μάχῃσι· ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητής, συμβολῆς γενομένης, καὶ νικάντων Ἀθηναίων, αὐτὸς μὲν Φεύγων ἐκφύγει, τὰ δὲ οἱ ὄπλα ἴσχυσι Ἀθηναῖοι, καὶ σφρα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦ- 5
τα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλει ποιήσας, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, ἐξαγγελλόμενος τὸ ἐαυτοῦ πάθος Μελανίπῳ ἀνδρὶ ἐτάρῳ. Μιτυληναῖους δὲ καὶ Ἀθηναῖους κατήλλαξε Πε- ριάνδρος ὁ Κυφέλου· τούτῳ γὰρ διαιτητῇ ἐπετράποντο· κατήλλαξε δὲ ὧδε· νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σί- 10
γειον μὲν νυν αὐτῷ ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι.

Ibi dum
auxilium
Persarum
ambit,
resque jam
ad bellum
videtur
spectare :

XCVI. Ἰππίας δὲ ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐκ τῆς Λακεδαί-
μονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρεῖμα ἐκίνεε, διαβάλλων τε
τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, καὶ ποιεῖν ἅπαν-
τα ὅπως αἱ Ἀθῆναι γενόιατο ὑπ' ἐαυτῶν τε καὶ Δαρείῳ.
Ἰππίας τε δὴ ταῦτα ἐπρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι 5
ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδεις ἀγγέλους, οὐκ ἑῶντας τοὺς
Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι φυγάσι. ὁ δὲ Ἀρ-
ταφέρνης ἐκέλευε σφρας, εἰ βουλοίατο σοὶ εἶναι, καταδέ-
κεσθαι ὀπίσω Ἰππίην. οὐκ ὄντων δὲ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους
ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δὲ σφι, ἐδὲ- 10
δοκτο ἐκ τοῦ Φανεροῦ τοῖσι Πέρσῃσι πολεμίους εἶναι.

Aristagoras
Milesius
Athenas
venit [c.
55.], faci-
leque a
populo xx
navium
classem
impetrat.

XCVII. Νομίζουσι δὴ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοισι ἐς
τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρι-
σταγόρης ὑπὸ Κλεομένηος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελαθεὶς
ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πο-
λις τῶν λοιπῶν ἐδυνάστευε μέγιστα. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ 5
τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ

96. 2, 3. διαβάλλων τοὺς τε Ἀθ. W. 96. 6. ἰῶντες S. 96. 10,
11. δέδοκτο S. 97. 3. ἐξελασθεὶς S. 97. 5. μέγιστον W.

Σπάρτη, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τοῦ πο-
 λέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι,
 εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴσαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ
 10 πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ
 ἄποικοι, καὶ οἶκός σφεας εἴη ρύεσθαι δυναμένους μέγα·
 καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δέόμενος· ἐς δὲ
 ἀνέπεισέ σφεας. πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον
 διαβάλλειν ἢ ἓνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον
 15 μῶνον οὐκ οἷός τε ἐγένετο διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας
 Ἀθηναίων ἐποίητε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπείσθεν-
 τες, ἐψήφισαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βιηταὺς Ἴωσι,
 στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα
 τῶν ἀστῶν, ἔοντα τὰ πάντα δόκιμον. αὗται δὲ αἱ νέες,
 20 ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλησί τε καὶ βαρβάροισι.

XCVIII. Ἀρισταγόρης δὲ προπλάσας, καὶ ἀπικόμε- Hinc prior
Miletum
profectus,
Pæonas in
Phrygiam
abductos
[c. 15.] sol-
licitat, ut
in patriam
invito Da-
rio rever-
tantur.
 νος ἐς τὴν Μίλητον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ' αὐτοῦ Ἴωσι μὲν
 ἔμελλε οὐδεμίᾳ ὠφελίᾳ ἔσσεσθαι, οὐδ' ὧν οὐδὲ τούτου εἴ-
 νεκα ἐποίησε, ἀλλ' ὅπως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε,
 ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας, τοὺς
 5 ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ
 Μεγαβάζου, οἰκέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώ-
 μην ἐπ' ἐαυτῶν· ὃς ἐπεὶ τε ἀπύκετο ἐς τοὺς Παίονας,
 ἔλεγε τάδε, “ Ἄνδρες Παῖονες, ἔπεμψέ με Ἀρισταγό-
 ρης ὁ Μιλήτου τύραννος, σωτηρίην ὑμῖν ὑποθησόμενον,
 10 “ ἥνπερ βούλησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίᾳ πᾶσα
 “ ἀπέστηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει σώζεσθαι
 “ ἐπὶ τὴν ὑμετέραν αὐτέων. μέχρι μὲν θαλάσσης, αὐ-
 “ τοῖσι ὑμῖν, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἡμῖν ἤδη μελήσει.” ταῦ-
 τα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παῖονες, κάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποίη-

σαντο, καὶ ἀναλαβόντες παῖδάς τε καὶ γυναῖκας, ἀπε- 15
 δίδρηνσκον ἐπὶ θάλασσαν· οἱ δὲ τινες αὐτέων καὶ κατέ-
 μειναν ἀρρώδησαντες αὐτοῦ. ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παῖονες ἀπικέ-
 ατο ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν. ἐόντων
 δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος
 πολλή, διώκουσα τοὺς Παίονας. ὥς δὲ οὐ κατέλαβον, 20
 ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι, ὅπως ἂν ὀπίσω
 ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παῖονες τοὺς λόγους οὐκ ἐνεδέκοντο·
 ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χιοὶ σφεας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι
 δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν· ἐνθεῦτεν δὲ πηζῇ κομιζόμενοι
 ἀπικέατο ἐς Παιονίην.

25

Interim et
 Athenien-
 sium classis
 et Eretrien-
 sium v tri-
 remes ad-
 pellunt.
 Quibus au-
 xiliis juncti
 Iones,

XCIX. Ἀρισταγόρης δὲ, ἐπειδὴ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἀπι-
 κέατο εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριή-
 ρεας, οἱ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν
 αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ
 δὴ Μιλήσις πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκι- 5
 δέας πόλεμον συνδιένεικαν, ὅτεπερ καὶ Χαλκιδεῦσι ἀντία
 Ἐρετριέων καὶ Μιλησίων Σάρμιοι ἐβοήθεον· οὗτοι ὦν ἐπεὶ
 τέ σφι ἀπικέατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποι-
 έετο στρατηγὴν ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδεις. αὐτὸς μὲν δὴ
 οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγοὺς δὲ 10
 ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἑαυτοῦ τε ἀδελφεὸν
 Χαροπῖνον, καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν, Ἐρμόφαντον.

Sardes,
 præter ar-
 cem, capi-
 unt,

C. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἐφεσον,
 πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσίης· αὐτοὶ δὲ
 ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιούμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας.
 πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καύστριον, ἐνθεῦτεν ἐπεὶ
 τε ὑπερβάντες τὸν Τρωῶλαν ἀπίκοντο, αἰρέουσι Σάρδεις, 5
 οὐδενός σφι ἀντιωθέντος· αἰρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπό-

λιος τᾱλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρ-
ταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην.

CI. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφέας τὴν πόλιν, <sup>incendio-
que delent</sup> [a. 503.].
ἔσχε τόδε. ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες,
καλάμιναι· ὅσαι δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἔσαν, κα-
λάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. τούτέων δὴ μίῃν τῶν τις στρα-
5 τιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην ἰὼν τὸ
πῦρ, ἐπενέμετο τὸ ἄστυ ἅπαν. καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος,
οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει, ἀπο-
λαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου
10 τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, συνέρ-
ρον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, ὅς
σφι ψῆγμα χρυσῷ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμῶλου, διὰ
μέσης τῆς ἀγορῆς ρέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἑρμόν ποταμὸν
ἐκδιδοῖ, ὁ δὲ, ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Πακτω-
15 λὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ
Πέρσαι, ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὀρέοντες
τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ, σὺν πλῆθει
πολλῷ προσφερομένους, ἐξάνεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ
εὖρος τὸ Τμῶλον καλεόμενον· ἐνθ' αὖτε δὲ ὑπὸ νύκτα
20 ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

CII. Καὶ Σάρδεις μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ <sup>Regressos
Persæ ad
Ephesum
adorti, vi-
ctoriam in-
signem re-
portant.</sup>
ἱρὸν ἐπιχαρίας Θεοῦ Κυβέβης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι,
ὑστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἑλλήσι ἰρά· τότε δὲ οἱ
Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἀλυος ποταμοῦ νομοῦς ἔχοντες, προπυν-
5 θανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβόηθησαν ταῖσι Λυδοῖσι.
καί πως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἔοντας τοὺς Ἴωνας εὐρί-
σκουσι· ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίβον, αἰρέουσιν αὐτοὺς ἐν
Ἑφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες

101. 17. τοὺς μὲν ἀμυνομένους τῶν πολεμίων S.
Τμῶλον S. 102. 1. Αἱ δὲ Σάρδεις ἐνεπρήσθησαν W.

101. 19. τὸν

δὲ, πῶλλον ἐσώθησαν. καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι
 Φονεύουσι, ἄλλους τε οὐνομαστοὺς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκί- 10
 δεα στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας
 ἀναραιρεκτότα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηίου πολλὰ αἰ-
 νεθέντα. οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθη-
 σαν ἀνὰ τὰς πόλεις.

Inde Iones
 etsi Athe-
 nienses do-
 mum dis-
 cesserant,
 nihilo se-
 cius in bel-
 lo perseve-
 rantes, et
 Byzantium
 cæterasque
 Hellesponti
 urbes ex-
 pugnant, et
 magnam
 Cariae par-
 tem ad de-
 fectionem
 permovent.

CIII. Τότε μὲν δὴ αὐτῶ ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ, Ἀθη-
 ναῖοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικα-
 λεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρῳ, οὐκ
 ἔφασαν τιμωρήσειν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμ-
 μαχίης στερηθέντες, (οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα
 ἐς Δαρεῖον,) οὐδὲν δὴ ἔσπον τὸν πρὸς τὸν βασιλῆα πόλε- 5
 μον ἐσκενάζοντο. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον,
 Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀπάσας τὰς ταύτη,
 ὑπ' ἐαυτοῖσι ἐποίησαντο· ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλ-
 λήσποντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτίσαντο σφίσι
 σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον οὐ βουλο- 10
 μένην συμμαχεῖν, ὥς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδεις, τότε σφι
 καὶ αὕτη προσεγένετο.

Jam et Cy-
 prus, præ-
 ter Ama-
 thuntem,
 tota Onesilo
 auctore de-
 ficit [a.
 502.]

CIV. Κύπριοι δὲ ἐθέλονταί σφι πάντες προσεγένοντο,
 πλὴν Ἀμαθουσίων· ἀπέστησαν γὰρ καὶ οὗτοι ὧδε ἀπὸ
 Μήδων. ἦν Ὀνήτιλος, Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βασι-
 λῆος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τοῦ Σιρῶμου τοῦ Εὐ-
 ἐλθοντος παῖς. οὗτος ὦνὴρ πολλάκις μὲν καὶ πρότερον 5
 τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίσταςθαι ἀπὸ βασιλῆος· τότε
 δ' ὥς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεστάναι, πάγχυ ἐπι-
 κείμενος ἐνῆγε. ὥς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαυτά
 μιν φυλάζας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίων ὁ Ὀνή-
 σιλος, ἅμα τοῖσι ἐαυτοῦ στασιώτησι, ἀπεκλήϊσε τῶν 10

102. 10. ὀνομαστοὺς W. et S.
 103. 5. ἦσπον W. et S.

102. 12. ἀναξέαιρηκτότα W.

πυλέων. Γόργος μὲν δὴ στερηθεὶς τῆς πόλιος, ἔφευγε εἰς Μήδους· Ὀνήσιλος δὲ ἤρχε Σαλαμῖνος, καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίσταςθαι. τοὺς μὲν δὴ ἄλλους ἀνέπεισε· Ἀμαθουσίου δὲ οὐ βουλομένους οἱ πείθεσθαι, ἐπολιόρκεε προσκατήμενος.

CV. Ὀνήσιλος μὲν νυν ἐπολιόρκεε Ἀμαθούντα. βα- Darius ob Sardes conflagratis Atheniensibus iratus.
 σιλεῖ δὲ Δαρεῖω ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδεις αἰλούσας ἐμπε-
 πρῆσθαι ὑπὸ τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα
 γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν
 5 Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς
 ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰ-
 δότα ὡς οὗτοί γε οὐ καταπρόϊζονται ἀποστάντες, εἴρε-
 σθαι οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ, πυθόμενον, αἰ-
 τῆσαι τὸ τόξον· λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα οὔττον, ἄνω εἰς
 10 τὸν οὐρανὸν ἀπέιναι· καὶ μιν εἰς τὸν ἥερα βαλόντα, εἰπεῖν,
 “ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι.” εἴ-
 παντα δὲ ταῦτα, προστάξαι ἐνὶ τῶν θεραπόντων, δείπνου
 προκειμένου αὐτῷ, εἰς τρεῖς ἐκάστοτε εἰπεῖν, “Δέσποτα,
 “ μέμνεο τῶν Ἀθηναίων.

CVI. Προστάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, καλέσας εἰς ὅψιν Histiæum primo ob-
 jurgat:
 Ἰστιαῖον τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατέϊχε χρόνον ἤδη
 πολλόν, “Πυνθάνομαι, Ἰστιαῖε, ἐπίτροπον τὸν σὸν, τῷ
 “ σὺ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα εἰς ἐμὲ πεποιηκέαι
 5 “ πρήγματα· ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς ἐτέρης ἡπείρου
 “ ἐπαγαγὼν, καὶ Ἴωνας σὺν αὐτοῖσι, τοὺς δάστοιτας
 “ ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν, τούτους ἀναγνώσας ἅμα
 “ ἐκείνοισι ἔπεσθαι, Σαρδίῳ με ἀπεστέρηκε. νῦν ὦν
 “ κῶς τοι φαίνεται ταῦτα ἔχειν καλῶς; κῶς δ’ ἄνευ
 “ τῶν σῶν βουλευμάτων τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἔξ

105. 8. οἵτινες S.
 ῆσε W.

105. 10. βάλλοντα S.

106. 8. ἀπεστέ-

“ ὑστέρης σεαυτὸν ἐν αἰτίῃ σχῆς.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ 10
 Ἰστιαῖος, “ Βασιλεῦ, κοῖον ἐφθέγγξαι ἔπος, ἐμὲ βουλευ-
 “σαι πρῆγμα, ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἐμελλε
 “ λυπηρὸν ἀνασχῆσειν; τί δ’ ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι
 “ ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεῆς εἶναι; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσα-
 “ περ σοί, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων ἐπακούειν 15
 “ ἀξιῦμαι. ἀλλ’ εἴπερ τι τοιοῦτον οἶον σὺ εἴρηκας πρῆσ-
 “ σαι ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ’ ἐωυτοῦ βαλλόμε-
 “ νον πεπρηχέναι. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε οὐδὲ ἐνδέομαι τὸν
 “ λόγον, ὅπως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος νεώτερον
 “ πρήσσουσιν περὶ πρήγματα τὰ σά· εἰ δ’ ἄρα τι τοι- 20
 “ οῦτο ποιέωσι, καὶ σὺ τὸ ἐν ἀκήκας, ὦ βασιλεῦ, μά-
 “ θε οἷον πρῆγμα ἐργάσαιο, ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνά-
 “ σπαστον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ οἴκασιν, ἐμεῦ ἐξ ὀφ-
 “ θαλμῶν σφί γενομένου, ποιῆσαι τῶν πάλαι ἡμέρον εἶ-
 “ χον· ἐμέο δ’ ἂν εόντος ἐν Ἰωνίῃ οὐδεμὴ πόλις ὑπεκί- 25
 “ νησε. νῦν ὧν ὥς τάχος με ἄπες πορευθῆναι ἐς Ἰωνίην,
 “ ἵνα τοι κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς ταῦτά, καὶ τὸν
 “ Μιλήτου ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον,
 “ ἐγχειρίθεται παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν
 “ ποιήσας, θεοὺς ἐπόμενυμι τοὺς βασιλῆεις, μὴ μὲν 30
 “ πρότερον ἐκδύσασθαι τὸν ἔχων κιθῶνα καταβῆσομαι
 “ ἐς Ἰωνίην, πρὶν ἂν τοι Σαρδῶν νῆσον τὴν μεγίστην δα-
 “ σμοφόρον ποιήσω.”

ad sedandas
 Ionæ tur-
 bas dimit-
 tit.

CVII. Ἰστιαῖος μὲν δὴ λέγων ταῦτα, διέβαλε· Δα-
 ρεῖος δὲ ἐπέειθετο, καὶ μιν ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν
 τὰ ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελέα ποιήσῃ, παραγίνεσθαι οἱ ὀπίσω
 ἐς τὰ Σαῦσα.

CVIII. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη τε περὶ τῶν Σαρδίων

106. 14, 15. ὅσα περ S. 106. 26. με ἄφες W. et S. 107. 1.
 μὲν λέγων W. Ibid. διέβαλλε S.

παρὰ βασιλῆα ἀνῆιε, καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ τόξον
 ποιήσας, Ἰστιαῖω ἐς λόγους ἦλθε, καὶ Ἰστιαῖος μεμετι-
 μένος ὑπὸ Δαρείου, ἐκομίζετο ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τούτῳ
 5 παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγένετο τάδε. πολιορκέοντι τῷ Σαλαμι-
 νίῳ Ὀνησίλῳ Ἀμαθουσίους ἐξαγγέλλεται, νηυσὶ στρα-
 τὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτύειον, ἄνδρα Πέρσῃ,
 προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ
 10 Ὀνήσιλος, κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐπικαλεύ-
 μένος σφεας. Ἴωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευσάμενοι,
 ἦκον πολλῷ στόλῳ. Ἴωνές τε δὴ παρῆσαν ἐς τὴν Κύ-
 προν, καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης,
 ἦσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῇσι δὲ νηυσὶ οἱ Φοίνικες
 15 περιέπλων τὴν ἄκρην, αἱ καλεῦνται Κληῖδες τῆς Κύ-
 πρου.

CIX. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, ἔλεξαν οἱ τύραννοι
 τῆς Κύπρου, συγκαλέσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς στρατηγοὺς,
 “ Ἄνδρες Ἴωνες, αἵρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι,
 “ ὁκότερσι βούλεσθε προσφέρεισθαι, ἢ Πέρσῃσι, ἢ Φοί-
 5 “ νιζι. εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε ταχθέντες Περσέων
 “ διαπειρᾶσθαι, ὥρῃ ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν,
 “ τάσσεσθαι πεζῇ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐμβαίνειν
 “ τὰς ὑμετέρας, Φοίνιζι ἀνταγωνιούμενους· εἰ δὲ Φοινίκων
 “ μᾶλλον βούλεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν χρεῶν ἐστι
 10 “ ὑμέας. ὁκότερα ἂν δὴ τουτέων ἐλησθε, ὅπως τὸ κατ’
 “ ὑμέας ἐσται ἢ τε Ἰωνίῃ καὶ ἢ Κύπρῳ ἐλευθέρῃ.”
 εἶπαν οἱ Ἴωνες πρὸς ταῦτα, “ Ἡμέας ἀπέπεμψε τὸ
 “ κοινὸν τῶν Ἰώνων φυλάσσοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ’
 “ οὐκ ἵνα Κυπρίοισι τὰς νέας παραδόντες, αὐτοὶ Πέρ-
 15 “ σῇσι πεζῇ προσφερώμεθα. ἡμεῖς μὲν νυν ἐπ’ οὗ ἐτά-

108. 15. Κληῖδες S. et W. 109. 9, 10. χρεῶν ἐστι ὑμέας, ὁκότε-
 ρα S. Ibid. ἔλκοιθε W. 109. 13. φυλάσσοντας τὴν W.

Interim On-
 nesilo Ama-
 thusios ob-
 sidente,
 Cyprum et
 classis Io-
 num auxi-
 lium feren-
 tium adpel-
 lit, et Per-
 sarum ter-
 restres na-
 valesque
 copiae duce
 Artybio in-
 vadunt.

“ χθήμεν, ταύτη πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ
 “ χρεῶν ἔστι ἀναμνησθέντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύοντες
 “ πρὸς τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθοὺς.” Ἴωνες
 μὲν τούτοις ἀμείψαντο.

CX. Μετὰ δὲ, ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον τὸ Σαλαμινίαν
 τῶν Περσέων, διέτασσαν οἱ βασιλῆες τῶν Κυπρίων, τοὺς
 μὲν ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας
 ἀντιτάσσοντες· Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολέξαν- 5
 τες τὸ ἄριστον, ἀντέτασσαν Πέρσησι. Ἀρτυΐῳ δὲ τῷ
 στρατηγῷ τῶν Περσέων ἐφελοντῆς ἀντετάσσετο Ὀνή-
 σιλος.

CXI. Ἦλαυνε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύσιος δεδιδαγμένον πρὸς
 ὀπλίτην ἴστασθαι ὀρθόν. πυθόμενος ἂν ταῦτα ὁ Ὀνήσι-
 λος, ἦν γὰρ οἱ ὑπασπιστῆς γένος μὲν Κὰρ, τὰ δὲ πολε-
 μήϊα κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήματος πλέος, εἶπε
 πρὸς τοῦτον, “ Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυΐου ἵππον ἰστάμενον 5
 “ ὀρθόν, καὶ πρὸς καὶ στόματι κατεργάζεσθαι πρὸς
 “ τὸν ἂν προσενεχθῇ. σὺ ἂν βουλευσάμενος, αὐτίκα
 “ εἰπὲ ὁκότερον βούλει φυλάζας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον,
 “ εἴτε αὐτὸν Ἀρτύσιον.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ,
 “ ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ μὲν ἐγὼ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφό- 10
 “ τερα, καὶ τὸ ἕτερον αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἂν ἐπιτάσ-
 “ σης σύ· ὥς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι σοῖσι
 “ πρήγμασι προφερέστερον, φράσω. βασιλῆα μὲν καὶ
 “ στρατηγὸν χρεῶν εἶναί φημι βασιλεῖ τε καὶ στρατηγῷ
 “ προσφέρεσθαι· ἦν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα στρατηγόν, 15
 “ μέγα τοι γίνεται· καὶ δεύτερα, ἦν σὲ ἐκεῖνος, τὸ μὴ
 “ γένοιτο, ὑπ’ ἀξιοχρεῶ καὶ ἀποθανεῖν ἡμίσεα συμφορή·

111. 2. ὀπλίτην ἀντιτάσσεσθαι ὀρθόν W. 111. 3, 4. πολέμια W.
 et S. 111. 13. προσφερέστατον W. 111. 14. χρεῶν S. 111. 18.
 ὑπὸ ἀξιοχρεῶ S.

“ ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρετάς ἐτέροισί τε ὑπηρετήσι προσ-
 20 “ Φέρεσθαι, καὶ πρὸς ἵππον· τοῦ σὺ τὰς μηχανὰς μηδὲν
 “ Φεβηθῆς· ἐγὼ γὰρ δὴ τοι ὑποδέκομαι μὴ μιν ἀνδρὸς
 “ ἔτι γε μηδὲνὸς στήσεσθαι ἐναντίον.”

CXII. Ταῦτα εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ Praelio terra
marique -
commisso,
dum Iones
classem hos-
tium vin-
cunt, Cy-
prii a ter-
restri Persa-
rum exer-
citu profligantur. Ca-
dit et Arty-
bius
 στρατόπεδα πεζῇ, καὶ νηυσί. νηυσὶ μὲν νυν Ἴωνες ἄκροι
 γενόμενοι, ταύτην τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλλοντο τοὺς Φοίνικας·
 καὶ τούτων Σάμιοι ἠρίστευσαν. πεζῇ δὲ, ὡς συνῆλθον
 5 τὰ στρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ τοὺς
 στρατηγούς ἀμφοτέρους τάδε ἐγίνετο. ὡς προσεφέρετο
 πρὸς τὸν Ὀνήσιλον ὁ Ἀρτύσιος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος,
 ὁ Ὀνήσιλος, κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ, παίει
 προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύσιον· ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ
 10 ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀνησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα ὁ
 ὀπάων δρεπάνῳ πλῆξας, ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πό-
 δας. Ἀρτύσιος μὲν δὴ ὁ στρατηγὸς τῶν Περσέων ὁμοῦ τῷ
 ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ.

CXIII. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, Στησήνωρ, et Onesilus.
 τύραννος ἐὼν Κουρίου, προδίδωι ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν περὶ
 ἐαυτὸν οὐ σμικρὴν· οἱ δὲ Κουριέες οὗτοι λέγονται εἶναι
 Ἀργείων ἀποικοί. προδόντων δὲ τῶν Κουριέων, αὐτίκα
 5 καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἄρματα ταῦτὸ τοῖσι
 Κουριεῦσι ἐποίησεν. γινομένων δὲ τούτων, κατυπέρτεροι
 ἔσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυπρίων. τετραμμένον δὲ τοῦ στρα-
 τοπέδου, ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοὶ, καὶ δὴ καὶ Ὀνήσιλος
 τε ὁ Χέρσιος, ὅσπερ τὴν Κύπριον ἀπόστασιν ἐπρῆξε, καὶ
 10 ὁ Σολίαν βασιλεὺς Ἀριστόκυπρος, ὁ Φιλοκύπρου· Φιλο-

111. 19, 20. προσφέρεσθαι· καὶ πρὸς ἵππον, τοῦ σὺ W. 112. 4.
 ὡς συνῆλθε W. et S. 112. 10, 11. ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ δρεπάνῳ W. et S.
 113. 6. ἐποίηε W. et S.

κύπρου δὲ τούτου, τὸν Σόλων ὁ Ἀθηναῖος ἀπικόμενος ἐς Κύπρον, ἐν ἔπεσι αἶνεσε τυράννων μάλιστα.

Onesilus
post mor-
tem ab A-
mathusiis
primum
contumeli-
ose habitus,
deinde ut
heros cul-
tus.

XCIV. Ὀνησίλου μὲν νυν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας ἐπολιόρηκε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν, ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθούντα· καὶ μιν ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων. κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, καὶ οὔσης ἤδη κοίλης, ἐσμὸς μελισσέων ἐσθὺς ἐς αὐτὴν, κηρίων μιν ἐνέπλησαν. τούτου 5 δὲ γενομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμαθούσιοι, ἐμαντεύθη σφι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἡρώϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος· καὶ σφι ποιῶσι ταῦτα, ἄμεινον συνοίσεσθαι. Ἀμαθούσιοι μὲν νυν ἐποίουν ταῦτα καὶ τὸ μέχρις ἐμεῦ.

10

Cognita
clade Cy-
priorum,
Iones do-
mum re-
vertuntur.
Cyprus ju-
go Persico
denuo sub-
jecta [a.
501.].

XCXV. Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, ἐπεὶ τε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλου διεφθαρμένα, καὶ τὰς πόλεις τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας, πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλεῖ τοὺς Σαλαμινίους παραδόντας, αὐτίκα μαθόντες οἱ Ἴωνες 5 ταῦτα, ἀπέπλων ἐς τὴν Ἰωνίην. τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πολιῶν ἀντέσχε χρόνον ἐπὶ πλεῖστον πολιορκευμένη Σόλοι, τὴν περίξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, πέμπτω μηνὶ εἶλον αἱ Πέρσαι.

Persarum
duces, qui
Iones ad E-
phesum vi-
cerant [c.
102.], bel-
lum profligaturi alii
alio copias
ducunt.

XCXVI. Κύπριοι μὲν δὴ ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι, αὐτὶς ἐκ νέης κατεδεδούλωντο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρείου θυγατέρα, καὶ Ὑμέης τε καὶ Ὀτάνης, καὶ ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοὶ ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἰάνων, 5 καὶ ἐσαράζαντές σφεας ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς

114. 4. καὶ ἤδη εἰούσης κοίλης S. 114. 5. ἐνέπλησι W. et S. 114. 8. Ὀνησίλεω δὲ W. 114. 10. μέχρις ἐμεῦ S. 115. 7. ἐπιπλεῖστον W.

ἐπεκράτησαν, τοενθεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλεις ἐπόρθεον.

СКVII. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἑλ- Et Daurises
λησπόντῳ πόλεις, εἶλε μὲν Δάρδανον, εἶλε δὲ Ἄβυδόν τε quidem ur-
καὶ Περκώτην, καὶ Λάμφακον καὶ Παισόν· ταύτας μὲν bes Helles-
ἐπ' ἡμέρης ἐκάστης αἴρεε. ἀπὸ δὲ Παισοῦ ἐλαύνοντί οἱ pontias [c.
5 ἐπὶ Πάριον πόλιν, ἦλθε ἀγγελίη, τοὺς Κᾶρας τῷτ' 103.] regis
Ἰωσι φρονήσαντας, ἀπεστάναι ἀπὸ Περσέων. ἀποστρέ- ditioni re-
ψας ὧν ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν stituere in-
Καρίην. flectit.

СКVIII. Καί πως ταῦτα τοῖσι Καρσί ἐξαγγέλθη
πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δαυρίσῃν ἀπικέσθαι. πυθόμενοι δὲ
οἱ Κᾶρες, συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλεο-
μένας, καὶ ποταμὸν Μαρσύην· ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος
5 χώρης, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ. συλληχθέντων δὲ τῶν
Καρῶν ἐνθαῦτα, ἐγίνοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολλαὶ, καὶ
ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιζοδάρου τοῦ Μανσώλου,
ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλικίων βασιλῆος Συννέσιος εἶχε
θυγατέρα. τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάντας
10 τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας, καὶ κατὰ νώτου ἔχοντας τὸν
ποταμὸν, οὕτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω Φεύ-
γειν οἱ Κᾶρες, αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενοίαιτο
ἔτι ἀμείνονες τῆς Φύσιος. αὕτη μὲν νυν οὐκ ἐνίκα ἡ γνώ-
μη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νώτου γίνεσθαι τὸν Μαί-
15 ἀνδρον μᾶλλον ἢ σφίσι· δηλαδὴ ἦν Φυγὴ τῶν Περσέων
γένηται, καὶ ἐσσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὥς οὐκ ἀπονοστή-
σουσι ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες.

СКIX. Μετὰ δὲ, παρέοντων καὶ διαβάντων τὸν Μαί- Cares pri-
ανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ mo ad flu-
vium Mar-
syam,

118. 6. ἐγίνοντο W. 118. 16, 17. ἀπονοστήσωσι W.

συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσησι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμα-
 χέσαντο ἰσχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν· τέλος δὲ ἐσώ-
 θησαν διὰ πλήθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς 5
 δισχιλίους, Καρῶν δὲ, ἐς μυρίους. ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυ-
 γόντες αὐτέων κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα, ἐς Διὸς
 Στρατίου ἱρὸν, μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων·
 μῦνοι δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρές εἰσι οἱ Διὶ Στρατίῳ
 θυσίας ἀνάγουσι. κατειληθέντες δὲ ὧν οὔτοι ἐνθαῦτα, 10
 ἐβουλευόντο περὶ σωτηρίας, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας
 αὐτοὺς Πέρσησι, ἢ ἐκλιπόντες τοπαράπαν τὴν Ἀσίην,
 ἄμεινον πρήζουσι.

iterum, una
 cum Mile-
 siis, ad La-
 branda in-
 gentem cla-
 dem acci-
 piunt:

CXX. Βουλευομένοισι δὲ σφι ταῦτα παραγίνονται
 βοηθέοντες Μιλήσιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων. ἐν-
 θαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβουλευόντο, μετῇ-
 καν, οἱ δὲ αὖτις πολεμεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο· καὶ ἐπι-
 οὔσι τε τοῖσι Πέρσησι συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι 5
 ἐπὶ πλεῦν ἢ πρότερον, ἐσώθησαν· πεσόντων δὲ πολλῶν,
 Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν.

non tamen
 inulti, cum
 Persæ post-
 ea in eorum
 insidias de-
 lapsi, ad u-
 num omnes
 pereant.

CXXI. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα ἀνελαβόν τε καὶ
 ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες. πυθόμενοι γὰρ ὡς στρατεύε-
 σθαι ὀρμέαται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλεις σφέων, ἐλόχη-
 σαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν· ἐς τὴν ἐμπεσόντες οἱ Πέρσαι
 νυκτός, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐ- 5
 τῶν, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δὲ
 σφι ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγεω. τοῦ δὲ λόχου τούτου
 ἡγεμὼν ἦν Ἡρακλείδης, Ἰσανώλιος, ἀνὴρ Μυλατσεύς.
 οὔτοι μὲν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν.

Hymæas,
 cui Propon-
 tis obtige-

CXXII. Τμήης δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων
 τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς

119. 10. κατειληθέντες ὧν W. et S. 119. 12. ἐωυτοὺς Πέρσησι W.
 120. 6. πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν S. 122. 2. ἐς Σάρδις S.

τὴν Προποντίδα, εἴλε Κῖον τὴν Μυσίν. ταύτην δὲ ἐξελών, rat, Daurise in Cariam profecto, caeteras Hellesponti partes subi-
 5 καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίης, καταλιπὼν τὴν Προπον-
 τίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἤγε τὸν στρατόν· καὶ εἴλε
 μὲν Αἰολέας πάντας, ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἴλε δὲ
 Γέργιδας, τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν·
 αὐτὸς τε Ὑμέης αἰρέων ταῦτα τὰ ἔθνηα, νούσω τελευτᾷ
 10 ἐν τῇ Τρωάδι. οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε.

CCXIII. Ἀρταφέρνης δὲ ὁ Σαρδίῶν ὑπαρχος, καὶ Artapher- nes et Otanes Ioniam Æolidem- que invadunt.
 Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγός, ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην,
 καὶ τὴν προσεχέα Αἰολίδα στρατεύεσθαι. Ἰωνίης μὲν
 νυν, Κλαζομενᾶς αἰρέουσι· Αἰολέων δὲ, Κύμην.

CCXIV. Ἀλισκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἣν γὰρ δὴ, ὥς Quæ dum geruntur, Aristagoras Milesius de rebus suis desperans,
 διέδεξε, Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ ἄκρος, ὥς
 ταραῖζας τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα με-
 γάλα, δρησμὸν ἐβούλευε, ὀρέων ταῦτα· πρὸς δὲ οἱ καὶ
 5 ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· πρὸς
 ταῦτα δὴ ὧν συγκαλέσας τοὺς συστασιώτας, ἐβουλεύετο,
 λέγων ὥς ἀμεινὸν σφί· εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι,
 ἣν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλήτου· εἴτε δὴ ὧν ἐς Σαρδῶν
 ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποικίην, εἴτε ἐς Μύρκινον τὴν
 10 Ὠδωνῶν, τὴν Ἰστιαῖος ἐτείχεε παρὰ Δαρείου δωρεὴν λα-
 βῶν. ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισταγόρης.

CCXV. Ἐκαταίου μὲν νυν τοῦ Ἠγησάνδρου, ἀνδρὸς
 λογοποιῶν, τούτέων μὲν ἐς οὐδετέρην στέλλειν ἔφερε ἡ
 γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τείχος οἰκοδομησάμενον ἡσύ-
 χην ἄγειν, ἣν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἐπειτα δὲ ἐκ
 5 ταύτης ὀρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ταῦ-
 τα μὲν δὴ Ἐκαταῖος συνεβούλευε.

Mileto relicta, Myrcinum Edonidem [c. 11.] petit, unde cum exercitu e-Thracibus occiditur [a. 498.].

СХХVI. Αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη ἦν εἰς τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτρέπει Πυθαγόρῃ, ἀνδρὶ τῶν ἀστῶν δοκίμῳ· αὐτὸς δὲ παραλαβὼν πάντα τὸν βουλούμενον, ἔπλεε εἰς τὴν Θρηίκην, καὶ ἔσχε τὴν χώραν ἐπ' ἣν ἐστάλη. ἐκ δὲ ταύτης ὁρμεώμενος, ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηίκων αὐτός τε ὁ Ἀρισταγόρης, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ πόλιν περικατήμενος, καὶ βουλομένων τῶν Θρηίκων ὑποσπόνδων ἐξιέναι.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ Ἑκτῆ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΕΡΑΤΩ.

ἈΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μὲν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας, οὕτω τε-
λευτᾷ. Ἰστιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ
Δαρείου, παρῆν ἐς Σάρδεις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν
Σούτων, εἴρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, κατὰ
5 κοῖόν τι δοκεῖσι Ἴωνας ἀπεστάναι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη,
ἐθώμαζε τε τὸ γεγονός, ὥς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρέοντων
πρηγμάτων ἐπιστάμενος· ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὀρέων αὐτὸν
τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποστάσιος,
“ Οὕτω τοι, Ἰστιαῖε, ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρηγματα·
10 “ τούτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σὺ, ὑπεδήσατο δὲ Ἀρι-
“ σταγόρης.”

II. Ἀρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα
εἶπε. Ἰστιαῖος δὲ, δεῖσας ὥς συνιέντα Ἀρταφέρνηα, ὑπὸ
τὴν πρώτην ἐπελθούσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν,
βασίλῃα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὰ νῆσον τὴν με-

Histiaeus
Sardes de-
latus [5,
107.], Ar-
tapherni
suspectum
se esse in-
telligens,

in insulam
Chium au-
fugit,

γίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων 5
τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ εἰς
Χίον, ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεῖς πρὸς αὐτέων νεώ-
τερα πρήσσειν πρήγματα εἰς ἐαυτοὺς ἐκ Δαρείου. μαθόν-
τες μέντοι οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὥς πολέμιος εἴη βα-
σιλεῖ, ἔλυσαν αὐτόν.

10

Ionesque
ægre feren-
tes, quod
Aristago-
ram ad re-
bellandum
instigavis-
set [5, 95.],
probabili-
lius consilii
causa præ-
texta pla-
cat.

III. Ἐνθαῦτα δὴ εἰρωτεύμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἰστι-
αῖος, κατότι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ
ἀπίσταςθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσοῦτον εἶη Ἰω-
νας ἐξεργασμένοις, τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην οὐ
μάλα ἐξεφαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι, ὥς βασιλεὺς Δαρεῖος 5
ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἐξαναστήσας, ἐν τῇ Ἰωνίῃ
κατοικίσαι, Ἰώνας δὲ, ἐν τῇ Φοινίῃ καὶ ταυτέων εἵνεκα
ἐπιστείλειε. οὐδέν τι πάντως ταῦτα βασιλῆος βουλευσα-
μένου, ἐδειμάτου τοὺς Ἰώνας.

Ibi per lite-
ras conspi-
rat cum
Sardianis:
qui tabella-
rii fraude
proditi, rem
capite lu-
unt.

IV. Μετὰ δὲ, ὁ Ἰστιαῖος δι' ἀγγέλου ποιεύμενος Ἐρ-
μίππου, ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω, τοῖσι ἐν Σάρδισι εὗσι Περ-
σέων ἐπεμπε βυβλία, ὥς προλεσσχηνευμένων αὐτῷ ἀπο-
στάσιος πέρι. ὁ δὲ Ἐρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμ-
φθη, οὐ διδοῖ, Φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βυβλία Ἀρτα- 5
φέρνηϊ. ὁ δὲ, μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἐρ-
μιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἰστιαίου, δοῦναι Φέροντα τοῖσι
περ' ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντι-
πεμπόμενα Ἰστιαίῳ, ἐαυτῷ δοῦναι. ταυτέων δὲ γενομένων
Φανεράν, ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρτα- 10
φέρνης.

Post reditu
Miletum
frustra ten-
tato, cum
triremibus

V. Περὶ Σάρδεις μὲν δὴ ἐγένετο ταραχή. Ἰστιαῖον
δὲ, ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῖοι κατήγαγον
εἰς Μίλητον, αὐτοῦ Ἰστιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι,

3. 2. κατ' ὅ τι S. 4. 3. et 5. βιβλία W. 5. 1. ἐγένετο S. 5. 2.
κατήγον W. et S.

ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρεω, οὐδαμῶς Lesbiis Byzantium
 5 πρόθυμοι ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώραν, petit, navesque e
 οἷά τε ἐλευθερίας γευσάμενοι. καὶ δὴ, νυκτὸς γὰρ εὐρύσης Ponto venientes inter-
 βίῃ ἐπειράτο κατιῶν ὁ Ἰστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκε- cipit.
 ται τὸν μῆρον ὑπὸ τευ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπω-
 στὸς τῆς ἐαυτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω ἐς τὴν Χίον·
 10 ἐνθεῦτεν δὲ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε ἐαυτῷ δοῦναι
 νέας, διέβη ἐς Μιτυλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίους δοῦναί οἱ
 νέας. αἱ δὲ, πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεις, ἔπλεον ἄμα
 Ἰστιαῖον ἐς Βυζάντιον· ἐνθαῦτα δὲ ἰζόμενοι, τὰς ἐκ τοῦ
 Πόντου ἐκπλωούσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι
 15 αὐτέων Ἰστιαῖον ἔφασαν ἐτοῖμοι εἶναι πείσεσθαι.

VI. Ἰστιαῖος μὲν νυν καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίουν ταῦτα. Interea
 ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς hunc Persarum duces,
 στρατὸς προσδόκιμος· συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγὰι copiis in unum collectis, Mi-
 τῶν Περσέων, καὶ ἐν ποιήσαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον letum terra marique
 5 ἐπὶ τὴν Μίλητον, τὰ ἄλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος adgrediuntur,
 ποιησάμενοι. τοῦ δὲ ναυτικοῦ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυ-
 μότατοι· συνεστρατεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νεωστὶ κατε-
 στραμμένοι, καὶ Κίλικές τε καὶ Αἰγύπτιοι.

VII. Οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην Iones pugna navali decernere statuantes,
 ἐστράτευσον. Ἴωνες δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἔπεμπον προ-
 βούλους σφέων αὐτέων ἐς Πανιώνιον. ἀπικομένοισι δὲ
 τούτοισι ἐς τοῦτον τὸν χώρον, καὶ βουλευομένοισι, ἔδοξε
 5 πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίζουσαν Πέρσῃσι, ἀλλὰ
 τὰ τέλεια ρύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυτικὸν
 πληροῦν, ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν· πληρώσαν-
 τας δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λάδην, προναυμα-
 10 χήσουσας Μιλήτου. ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ
 πόλει τῇ Μιλησίῳ κειμένη.

6. 5. τὰλλα πολίσματα W. 7. 10. μικρὴ ἐπὶ W.

classem tri-
remium
cccliii ad
Ladam, in-
sulam Mi-
leto adja-
centem,
cogunt,

VIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένῃσι τῇσι νηυσὶ παρῆσαν οἱ Ἴωνες· σὺν δέ σφι, καὶ Αἰολέων οἱ Λέσβων νέμονται· ἐτάσσοντο δὲ ᾧδε. τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑᾶ εἶχον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώκοντα· εἶχοντο δὲ τουτέων Πριηνέες δυῶδεκα νηυσὶ, καὶ Μυούσιοι 5 τρισὶ νηυσί· Μυουσίων δὲ Τηϊοὶ εἶχοντο ἑπτακαίδεκα νηυσί· Τηϊῶν δὲ εἶχοντο Χῆοι ἑκατὸν νηυσί· πρὸς δὲ ταῦτοισι, Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαεῖς· Ἐρυθραῖοι μὲν, ὁκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαεῖς δὲ, τρεῖς· Φωκαέων δὲ εἶχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἐβδομήκοντα. τελευταῖοι δὲ ἐτάσ- 10 σοντο ἔχοντες τὸ πρὸς ἐσπέρην κέρας Σάμιοι, ἐξήκοντα νηυσί· πασέων δὲ τουτέων ὁ σύμπας ἀριθμὸς ἐγένετο, τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσiai τριήρεις. αὗται μὲν Ἰώνων ἔσαν.

pacisque
conditiones
a Persis pro-
positas

IX. Τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἔσαν ἑξακόσiai. ὥς δὲ καὶ αὗται ἀπίκατο πρὸς τὴν Μιλησίην, καὶ ὁ πεζὸς σφι ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν, καταρρώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτω 5 οὔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ οὐκ ἔόντες ναυκράτορες, πρὸς τε Δαρείου κινδυνεύσωσι κακόν τι λαβεῖν. ταῦτα ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράννους, οἱ ὑπ' Ἀρισταγόρῃ μὲν τῷ Μιλησίου καταλυθέντες τῶν ἀρχέων, ἔφευγον εἰς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε 10 συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τουτέων τῶν ἀνδρῶν τοὺς παρέοντας συγκαλέσαντες, ἔλεγόν σφιν τάδε· “Ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας Φανήτω τὸν “ βασιλῆος οἶκον· τοὺς γὰρ ἐαυτοῦ ἕκαστος ὑμέων πολι- “ ἦτας πειράσθω ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμαχι- 15 “ κοῦ. προῖσχύμενοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε, ὥς πείσονται· “ ταί τε ἄχαρι οὐδὲν διὰ τὴν ἀπόστασιν, οὐδέ σφι οὔτε

“ τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαιότερον
 “ ἔξουσιν οὐδέν, ἢ πρότερον εἶχον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποι-
 20 “ ἦσουσι, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, τάδε σφι
 “ λέγετε ἐπηρεάζοντες, τὰ περ σφέας κατέξει, ὥς ἐσσω-
 “ θέντες τῇ μάχῃ, ἔξανδραποδιεῦνται, καὶ ὥς σφῶν
 “ τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένους
 “ ἀνασπάστους ἐς Βάκτρα, καὶ ὥς τὴν χώραν ἄλλοισι
 25 “ παραδώσομεν.”

X. Οἱ μὲν δὴ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ Ἰώνων οἱ τύραν- ^{adspersati,}
 νον διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἐαυτοῦ ἐξαγγελλό-
 μενος. οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς τοὺς καὶ ἀπίκοντο αὐταὶ αἱ ἀγ-
 γελίαι, ἀγνωμοσύνη τε διεχρέωντο, καὶ οὐ προσίεντο τὴν
 5 προδοσίην· ἐαυτοῖσί τε ἕκαστοι ἐδόκεον μούνοισι ταῦτα
 τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι. ταῦτα μὲν νυν ἰδέας ἀπι-
 κομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγίνετο.

XI. Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλληχθέντων ἐς τὴν Λάδην, <sup>primum,
Dionysio
Phocæo
auctore,</sup>
 ἐγίνοντο ἀγοραί· καὶ δὴ κού σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν
 δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τάδε·
 “ Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄν-
 5 “ δρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροις ἢ δούλοις, καὶ τούτοις
 “ ὥς δρηπέτῃσι· νῦν ὦν ὑμεῖς, ἣν μὲν βούλησθε ταλαι-
 “ παρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν
 “ ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε, ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐν-
 “ αντίους, εἶναι ἐλευθέροι· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ
 10 “ διαχρήσεσθε, οὐδεμίῃν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ οὐ δώ-
 “ σειν ὑμέας δίκην τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποστάσιος. ἀλλ’
 “ ἐμοὶ τε πείθεσθε, καὶ ἐμοὶ ὑμέας αὐτοὺς ἐπιτρέψατε·
 “ καὶ ὑμῖν ἐγὼ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέκομαι ἢ οὐ
 “ συμμίζειν τοὺς πολεμίους, ἢ συμμίσγοντας, πολλὸν
 “ ἐλαστώσεσθαι.”

XII. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτρέπουσι σφέας <sup>per aliquot
dies ad</sup>

pugnam
strenue sese
exercent:
mox laboris
impatien-
tes, ad desi-
diam la-
buntur.

αὐτοὺς τῷ Διονυσίῳ. ὁ δὲ, ἀνάγων ἐκάστοτε ἐπὶ κέρασ
τὰς νέας, ὅπως τοῖσι ἐρέτῃσι χρήσαιοτο, διέκπλοον ποιεύ-
μενος τῇσι νηυσὶ δι' ἀλληλέων, καὶ τοὺς ἐπιθάτας ὀπλί-
σειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων· 5
παρεῖχε τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι' ἡμέρης. μέχρι μὲν νῦν
ἡμερέων ἑπτὰ ἐπέειποντό τε καὶ ἐποίουν τὸ κελευόμενον· τῇ
δὲ ἐπὶ ταύτησι, οἱ Ἴωνες, οἱ ἀπαθείες ἔοντες πόνων τοι-
ούτων, τετρυμένοι τε ταιλαιπωρήσι τε καὶ ἡελίῳ, ἔλεξαν
πρὸς ἐαυτοὺς τάδε, “Τίνα δαιμόνων παραβάντες, τάδε 10
“ ἀναπίμπλαμεν, οἵτινες παραφρονήσαντες, καὶ ἐκπλώ-
“ σαντες ἐκ τοῦ νόου, ἀνδρὶ Φωκαεῖ ἀλαζόνι, παρεχομένῳ
“ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχομεν; ὁ δὲ,
“ παραλαβὼν ἡμέας, λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι·
“ καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούστους πεπτώκασι, πολ- 15
“ λοὶ δὲ ἐπιδόξοι τῷτὸ ταῦτο πείσεσθαι εἰσι· πρό τε
“ τούτων τῶν κακῶν, ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὅτιῶν ἄλλο
“ παθεῖν ἐστὶ, καὶ τὴν μέλλουσαν δουληίην ὑπομῆναι,
“ ἥτις ἐσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. φέρετε,
“ τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα αὐτοῦ.” ταῦτα ἔλεξαν· καὶ 20
μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ' οἱ
στρατιῇ, σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ, ἐσκηित्रοφέοντο,
καὶ ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας, οὐδ' ἀναπει-
ρᾶσθαι.

Igitur Sa-
miorum
duces, belli
providentes
exitum,
cum Persis
clam pacis-
cuntur.

XIII. Μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἰώνων
οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων, ἐνθαῦτα δὴ παρ' Αἰάκεος τοῦ
Συλοσῶντος, κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους Αἰά-
κης, κελευόντων τῶν Περσέων, δεόμενός σφεων ἐκλιπεῖν
τὴν Ἰώνων συμμαχίην· οἱ Σάμιοι ἂν, ὀρέωντες ἅμα μὲν 5
εὖσαν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέκοντο τοὺς λό-

12. 13. ἡμέας ἐαυτοὺς W. 12. 17. ὅ τι ἂν S. 12. 20. πειθώ-
μεθα αὐτῷ W. 13. 3, 4. ὁ Αἰάκης S.

γους· ἅμα δὲ κατεφαίνεται σφι εἶναι ἀδύνατα τὰ βασι-
 λῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι· εὖ τε ἐπιστάμενοι ὥς εἰ
 καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τοῦ Δαρείου, ἄλλο
 10 σφι παρέσται πενταπλήσιον· προφάσιος ὧν ἐπιλαβό-
 μενοι, ἐπεὶ τε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας ἀρνευμένους εἶναι
 χρηστοὺς, ἐν κέρδει ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τὰ τε ἱρὰ τὰ
 σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' ὅτεν τοὺς λό-
 γους ἐδέκοντο, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος, τύ-
 15 ραννος δὲ ἐὼν Σάμου, ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρεω
 ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατὰπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης
 τύραννοι.

XIV. Τότε ὧν ἐπεὶ ἐπέπλων οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀν- Quo fit, ut,
 ταῖηγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὥς δὲ καὶ ἀγχοῦ paelio
 ἐγένοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τοενθεῦτεν οὐκ ἔχω commisso,
 ἀτρεκέως συγγράψαι, οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγένοντο ἄνδρες et Samio-
 5 κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ rum ple-
 καταιτιῶνται. λέγονται δὲ Σάμιαι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ ræque na-
 συγκεείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, ἀειράμενοι τὰ ἰστία, ἀπο- ves cum
 πλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἑνδεκα νεῶν. multis aliis
 10 τουτέων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον, ἀνη- aufugiant,
 κουστήσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καὶ σφι τὸ κοινὸν τῶν
 Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρήγμα, ἐν στήλῃ ἀναγρα-
 φῆναι πατρόθεν, ὥς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι· καὶ
 ἔστι αὕτη ἡ στήλη ἐν τῇ ἀγορῇ. ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσβιοι
 15 τοὺς προσεχέας Φεύγοντας, τῷτὸ ἐποίεον τοῖσι Σαμίοισι·
 ὥς δὲ καὶ οἱ πλεῖνες τῶν Ἰώνων ἐποίεον τὰ αὐτὰ ταῦτα.

XV. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ περιέφθη- et reliqui
 σαν τρηχύτατα Χῖοι, ὥς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα λαμ- Iones in-
 πρὰ καὶ οὐκ ἐφελοκαέοντες. παρείχοντο μὲν γὰρ, ὥσπερ genti clade
 sternantur :
 inque his

13. 7. ἀδύνατον τὰ W. 13. 9. τὸν Δαρεῖον W. 13. 14. ἐδέκοντο
 οἱ Σάμιοι S. 14. 3. ἐγίνοντο S.

maxime
Chii,

καὶ πρότερον ἐρρήθη, νέας ἑκατὸν, καὶ ἐπ' ἑκάστης αὐ-
τέων ἄνδρας τεσσαράκοντα τῶν αὐτῶν λογάδας ἐπιβα- 5
τεύοντας· ὀρέοντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προ-
διδόντας, οὐκ ἐδिकाίευν γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων
ὁμοῖοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμευνωμένοι, διεκ-
πλώνοντες ἐναυμάχεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἐλόντες νέας
συχνὰς, ἀπέβαλον τῶν σφετέρων νεῶν τὰς πλεῦνας. Χῆοι 10
μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἐωῦ-
τῶν.

quorum
pars, navi-
bus ad My-
calen adli-
sis, dum
Ephesum
tendunt, ab
Ephesiis rei
ignaris no-
ctu occi-
duntur.

XVI. Ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν αἱ νέες ὑπὸ
τρωμάτων, οὗτοι δὲ ὥς ἐδιώκοντο, καταφυγγάνουσι πρὸς
τὴν Μυκάλην. νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτῃ ἐποκείλαντες
κατέλιπον, οἱ δὲ περὶ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἡπείρου. ἐπεὶ 5
δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῆοι, νυκτός
τε ἀπικέατο ἐς αὐτὴν, καὶ ἐόντων τῇσι γυναῖξιν αὐτόθι
Θεσμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφεσίοι, οὔτε προακηκοότες
ὥς εἶχε περὶ τῶν Χίων, ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώραν
ἐσβεληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι κλῶ-
πας, καὶ ἵεναι ἐπὶ τὰς γυναῖδας, ἔξεβόηθον πανδημεῖ, 10
καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους. οὗτοι μὲν νυν τοιαύτῃσι περιέπι-
πτον τύχησι.

Dionysius
Phocæus
[c. 11.] Si-
ciliam pe-
tit, unde la-
trociniis
mare in-
festat,

XVII. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς, ἐπεὶ τε ἔμαθε τῶν
Ἰώνων τὰ πρήγματα διεφθαρμένα, νέας ἐλὼν τρεῖς τῶν
πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὥς
ἀνδραποδεῖται σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἰδέας ὥς εἶχε,
ἐπλωε ἐς Φοινίκην· γαίλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας, καὶ 5
χρήματα λαβὼν πολλὰ, ἐπλωε ἐς Σικελίην· ὁρμεώμενος
δὲ ἐνθ' οὗτεν, ληϊστῆς κατεστήκεε Ἑλλήνων μὲν οὐδενός,
Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

XVIII. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεὶ τε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων ^{Miletus} τοὺς Ἴωνας, τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θα- ^{sexto post} λάσσης, καὶ ὑπορύσσοντες τὰ τείχεα, καὶ παντοίας μη- ^{rebellio-} χανὰς προσφέροντες, αἰρέουσι κατ' ἄκρης, ἐν τῷ ἔκτῳ ^{nem anno} 5 ἔτει ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω· καὶ ἡνδρα- ^[a. 498.] ποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσέειν τὸ πάθος τῷ ^{capta,} χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ.

XIX. Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ ^{id quod} σωτηρίας τῆς πόλιος τῆς σφετέρης, ἐχρήσθη ἐπίκοινον ^{olim Pythia} χρηστήριον· τὸ μὲν ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργείους φέρον, τὴν ^{prædixerat,} δὲ παρενθήκην ἐχρήσε ἐς Μιλησίους. τὸ μὲν νυν ἐς αὐ- ⁵ τοὺς Ἀργείους ἔχον, ἐπεὰν κατὰ τοῦτο γένωμαι τοῦ λό- γου, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ τοῖσι Μιλησίοισι οὐ πα- ρεῦσι ἐχρήσε, ἔχει ὧδε,

Καὶ τότε δὴ, Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
Πολλοῖσι δεῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσῃ·
10 Σαὶ δ' ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίφουσι κομήταις·
Νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, ὅτε γε ἄν- ¹⁵ δρες μὲν οἱ πλεῖνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων κομητέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγένοντο· ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, ὃ νηός τε καὶ τὸ χρη- στήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο. τῶν δ' ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ χρημάτων πολλάκις μνήμην ἐτέρωθι τοῦ λόγου ἐποι- σάμην.

XX. Ἐνθεῦτεν οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἤγοντο ^{incolæque} ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς δὲ σφεας Δαρεῖος, κακὸν οὐδεν ^{Ampen, ad} ἄλλο ποιήσας, κατοίκισε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, ἐν ^{ostia Tigri-} ^{dis, transla-} τι.

18. 4. ἄκρης, ἔκτῳ W. et S. 19. 4, 5. ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργείους W. et S. 19. 9. γενήσῃ W. 19. 15. καὶ ὁ νηός τε καὶ W. 20: 3. Ἐρυθρῇ καλειομένη θαλάσση S.

Ἄμπη πόλι, παρ' ἣν Τίγρης ποταμὸς παραρρέων, ἐς
θάλασσαν ἐξίει. τῆς δὲ Μιλησίης χώρας αὐτοὶ μὲν οἱ 5
Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δὲ
ὑπεράκρια ἔδσαν Καρσί Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι.

Athenien-
ses Milesio-
rum infor-
tunium a-
cerbissime
ludent.
Phrynichi
Μιλήτου
ἁλωσις
[Docuit
eam a.
497.]

XXI. Παθούσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων,
οὐκ ἀπέδσαν τὴν ὁμοίην Συβαρίται, οἱ Λάον τε καὶ Σκί-
δρον οἴκεον, τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι· Συβάριος γὰρ
αἰλούσης ὑπὸ Κροτωνιτέων, Μιλήσιοι πάντες ἠξήδον ἀπε-
κείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πένθος μέγα προεβήκαντο· 5
πόλιες γὰρ αὗται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλή-
λῃσι ἐξεινώθησαν· οὐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθη-
ναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες τῇ Μι-
λήτου ἀλώσει, τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιή-
σαντι Φρυνίχῳ δράμα Μιλήτου ἁλωσιν, καὶ διδάξαντι, 10
ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θῆτρον, καὶ ἐξημίωσάν μιν, ὥς
ἀναμνήσαντα οἰκίῃα κακὰ, χιλίσσι δραχμῇσι· καὶ ἐπέ-
ταζαν μηκέτι μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

Pars Sa-
miorum
jugum Per-
sicum ab-
horrentes,
cum Mile-
siorum pro-
fugis in Si-
ciliam co-
loni ab-
eunt,

XXII. Μίλητος μὲν νυν Μιλησίων ἐρήμωτο. Σαμίων
δὲ τοῖσί τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν στρα-
τηγῶν τῶν σφετέρων ποιητὴν, οὐδαμῶς ἤρεσκε· ἐδόκεε δὲ
μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευομένοισι, πρὶν ἢ σφί ἐς
τὴν χώραν ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεια, ἐς ἀποικίην 5
ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας, Μήδοισί τε καὶ Αἰάκει δου-
λεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον
τοῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους, ἐπεκαλέοντο
τοὺς Ἰῶνας ἐς Καλὴν Ἀκτὴν, βουλόμενοι αὐτόθι πόλιν 10
κτίσαι Ἰῶνων· ἡ δὲ Καλὴ Ἀκτὴ αὕτη καλεομένη, ἐστὶ
μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικε-

20. 5. ἐξίει S. et W. 22. 1. ἐρήμωτο W 22. 11. Καλὴ αὕτη
ἀκτὴ W. et S.

λήης· τούτέων ᾧν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μῦνοι Ἰώνων
ἐστάλησαν, σὺν δέ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες.

XXIII. Ἐν ᾧ τοιόνδε δὴ τι συνήνεκε γενέσθαι. Σά- ibique Zan-
μιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην, ἐγένοντο ἐν Λοκροῖσι clen occu-
τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοὶ τε καὶ ὁ pant.
βασιλεὺς αὐτέων, τῷ ὄνομα ἦν Σκύθης, περιεκατέατο
5 πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν δὲ ταῦτα
ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, ὥστε ἐὼν διάφορος τοῖσι
Ζαγκλαίοισι, συμμίζας τοῖσι Σαμίοισι, ἀναπείθει ὡς
χρεῶν εἶη Καλὴν μὲν Ἀκτὴν ἐπ' ἣν ἔπλεον, εἶναι χαίρειν,
τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, εὖσαν ἐρῆμον ἀνδρῶν. πειθομέ-
10 νων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα
οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπύθοντο ἐχομένην τὴν πόλιν ἐαυτῶν,
ἐβόηθον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο Ἴπποκράτεα τὸν Γέλης
τύραννον· ἦν γὰρ δὴ σφι οὗτος σύμμαχος. ἐπεὶ τε δὲ
αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἴπποκράτης σὺν τῇ στρατιῇ ἦκε βοηθῶν,
15 Σκύθην μὲν τὸν μούναρχον τῶν Ζαγκλαίων, ἀποβαλόντα
τὴν πόλιν, ὁ Ἴπποκράτης πεδήσας, καὶ τὸν ἀδελφεὸν
αὐτοῦ Πυθογένεα, ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε· τοὺς δὲ
λοιποὺς Ζαγκλαίους, κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι,
καὶ ὅρκους δοὺς καὶ δεξάμενος, προέδωκε. μισθὸς δέ οἱ
20 ἦν εἰρημένος ὁδὲ ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων
καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίσεια λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει· τὰ
δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα, Ἴπποκράτεα λαγχάνειν. τοὺς
μὲν δὴ πλεῦνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων
λόγῳ εἶχε δῆσας· τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκο-
25 σίους, ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφάζειν· οὐ μὲν τοι οἱ
γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα.

XXIV. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μούναρχος, ἐκ

23. 2. ἐγίνοντο S. 23. 4. περιεκατέατο W. 23. 6. Ἀναξίλεως,
τότε ἐὼν W. et S. 23. 8. χρεὼν S. 23. 21. μεταλαβεῖν S.

Scythes,
Zanclaeo-
rum ante-
hac tyran-
nus, amisso
regno ad
Darium au-
fugit.

τῆς Ἰνύκου ἐκδιδρῆσκει ἐς ἱμέρην· ἐκ δὲ ταύτης, παρῇν
ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον· καί
μιν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιοτάτον εἶναι,
οἷοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἐωϋτὸν ἀνέβησαν. καὶ γὰρ 5
παραιτησάμενος βασιλῆα, ἐς Σικελίην ἀπίκετο· καὶ
αὐτὶς ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα, ἐς ὃ γῆραί
μέγα ὄλβιος ἐὼν ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι.

Samus post
pugnam
navalem
[c. 14.],
Caria [5,
103.] post
Mileti ex-
pugnationem
[c. 18.] in di-
tione regis
redacta.

XXV. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες Μήδων, ἀπονητὶ
πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιεβαλέατο. μετὰ δὲ τὴν
ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου γενομένην, Φοίνικες, κελευ-
σάντων Περσέων, κατήγον ἐς Σάμον Αἰάκεια τὸν Συλο-
σῶντος, ὡς πολλοῦ τε ἄξιον γενόμενόν σφισι, καὶ μεγά- 5
λα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοισι μούνοισι τῶν ἀπο-
στάντων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν νεῶν τῶν ἐν
τῇ ναυμαχίᾳ, οὔτε ἡ πόλις, οὔτε τὰ ἱερὰ ἐνεπέρησθη. Μι-
λήτου δὲ ἀλούσης, αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι· τὰς
μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ 10
προσηγάγοντο. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγίνετο.

Histiaeus,
audita cla-
de Miletī,
Lesbiorum
opera adju-
tus [c. 5.]
Chios subi-
git,

XXVI. Ἰστιαῖά δὲ τῷ Μιλησίῳ ἐόντι περὶ Βυζάντιον,
καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὀλκάδας ἐκπλωύσας ἐκ
τοῦ Πόντου, ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ Μίλητον γερόμενα.
τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρήγματα ἐπιτρά-
πει Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνεος παιδὶ Ἀβυδηνῶ· αὐτὸς δὲ 5
ἔχων Λεσβίους, ἐς Χίον ἔπλεε· καὶ Χίων Φρουρῇ οὐ
προσιεμένη μιν, συνέβαλε ἐν Κόλοισι καλεομένοισι τῆς
Χίης χώρας. τούτων τε δὴ ἐφόνευσε συχνοὺς, καὶ τῶν
λοιπῶν Χίων, οἷα δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ
Ἰστιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολίχνης 10
τῆς Χίων ὀρμεώμενος.

24. 2. τῆς Ἰνύκος W. 24. 7. ἐς ὃ γῆραι W. 25. 2. περιεβαλέ-
ατο S. Ibid. μετὰ δὲ, ab his verbis incipit caput 25. S.

XXVII. Φιλέει δὲ ὡς προσημαίνειν, εὖτ' ἂν μέλλῃ quibus va-
 μεγάλα κακὰ ἢ πόλις ἢ ἔθνεϊ ἔσσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι ria prodigia
 πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο. τοῦτο μὲν σφι πέμ- futuras cal-
 ψασι ἐς Δελφοὺς χορὸν νεηνιέων ἑκατὸν, δύο μῦνοι του- lamitates
 5 τέων ἀπενόστησαν, τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἑννεήκοντα αὐ- portende-
 τέων λοιμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεικε· τοῦτο δὲ, ἐν τῇ πόλει τὸν rant.
 αὐτὸν τοῦτον χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης, παισὶ
 γράμματα διδασκομένοισι ἐνέπεσε ἡ στέγη, ὥστε ἀπ'
 ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παίδων εἰς μῦνος ἀπέφυγε· ταῦτα
 10 μὲν σφι σημήϊα ὁ Θεὸς προέδεξε. μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ
 ναυμαχίη ὑπολαβούσα, ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε· ἐπὶ δὲ
 τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἰστιαῖος Λεσβίους ἄγων· κεκα-
 κωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αὐτέων
 ἐποίησατο.

XXVIII. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ Post Tha-
 Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συγχρούς. περικατη- sum adori-
 μένων δὲ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη, ὡς οἱ Φοίνικες ἀνα- tur: sed
 πλώουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πυθόμε- nuntio al-
 5 νος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρθητον λείπει, αὐτὸς δὲ ἐς lato, clas-
 τὴν Λέσβον ἠπέιγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν. ἐκ Λέ- sem Persa-
 σβου δὲ, λιμανούσης οἱ τῆς στρατιῆς, πέρην διαβαίνει, rum ad re-
 ἐκ τοῦ Ἀταρνέος ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον, τὸν τε ἐνθεῦτεν, liquam Io-
 καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν. ἐν δὲ τούτοις niæ partem
 10 τοῖσι χωρίοις ἐτύγχανε ἔων Ἀρπαγος, ἀνὴρ Πέρσης, debellan-
 στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὅς οἱ ἀποδάντι συμβα- dam sol-
 λῶν, αὐτὸν τε Ἰστιαῖον ζωγρίῃ ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν visse, Le-
 αὐτοῦ τὸν πλέω διέφθειρε. sbum pro-
 pperē redit.
 Unde cum
 copias in
 continen-
 tem frum-
 mentatum
 trajecisset,
 cum Persis
 congressus,
 fugatur,
 ac vivus
 capitur.

XXIX. Ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἰστιαῖος ὧδε. ὡς ἐμάχοντο
 οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσησι ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνεΐτιδος

χώρης, οἱ μὲν συνέστασαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος ὕστερον ὀρμήθεισα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἑλλησι· τότε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τοῦτο ἐγένετο. καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἰστιαῖος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέσθαι ὑπὸ βασιλῆος διὰ τὴν παρεῦσαν ἀμαρτάδα, Φιλοψυχὴν τοιγόνδε τινὰ ἀναιρέεται. ὡς Φεύγων τε κατελαμβάνετο ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω, καὶ ὡς καταιρεόμενος, ὑπ' αὐτοῦ ἐμελλε συγκεντηθῆσθαι, Περσίδα γλῶσσαν μετεῖς, καταμηνύει ἐαυτὸν, ὡς εἴη Ἰστιαῖος ὁ Μιλήσιος.

Sardes abductum Artaphernes, inscio invitoque Dario, necat.

XXX. Εἰ μὲν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθῃ ἀγόμενος παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ οὐτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν, δοκέειν ἐμοὶ, ἀπῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην. νῦν δέ μιν, αὐτῶν τε τουτέων εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυγὰν, αὐτὶς μέγας παρὰ βασιλεῖ γένηται, Ἀρταφέρνης τε ὁ Σαρδῖων ὑπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἀρπαγος, ὡς ἀπίκετο ἀγόμενος ἐς Σάρδις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτοῦ ταύτῃ ἀνεσταύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεικαν παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦτα καὶ ἐπαιτησάμενος τοὺς ταῦτα ποιήσαντας, ὅτι μιν οὐ ζῶντα ἀνήγαγον ἐς ὅφιν τὴν ἐαυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν Ἰστιαίου λούσαντάς τε καὶ περιστεύσαντας εὖ ἐνετείλατο θάψαι, ὡς ἀνδρὲς μεγάλως ἐαυτῷ τε καὶ Πέρσησι εὐεργέτεω, τὰ μὲν περὶ Ἰστιαῖον οὕτω ἔσχε.

Altero post Miletum captam anno Persæ cæteros Iones cum insulanis subigunt,

XXXI. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χειμερίσας περὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἰρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅπως δὲ λάβοι τινὰ τῶν νήσων, ὡς ἐκάστην αἰρέοντες οἱ βάρβαροι ἐσαγῆνευον τοὺς ἀνθρώπους· σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς ἀφά-

μενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορρῆς ἐπὶ τὴν νοτίην
 δīήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκ-
 θερεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. αἶρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἐπεί-
 10 ρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτά· πλὴν οὐκ ἐσαγγή-
 νευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἶα τ' ἦν.

XXXII. Ἐνθαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύ- poenas de-
 σαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἰωσι στρατο- petentes
 πεδευομένοισι ἐναντία σφίσι. ὥς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν atrocissi-
 τῶν πολίων, παῖδ' αὖτε τοὺς εὐειδεστάτους ἐκλεγόμενοι
 5 ἐξέταμνον, καὶ ἐποίευν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους·
 καὶ παρθένας τὰς καλλιστενούςας, ἀνασπαστοὺς πα-
 ρὰ βασιλῆα· ταῦτά τε δὴ ἐποίευν, καὶ τὰς πόλιας ἐνε-
 πίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱροῖσι. οὕτω δὴ τοτρίτον Ἴωνες
 κατεδουλώθησαν· πρῶτον μὲν, ὑπὸ Λυδῶν, δις δὲ ἐπέξῃς
 τότε ὑπὸ Περσέων.

XXXIII. Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς Quibus de-
 στρατὸς, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου, victis, post-
 αἶρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσησι remo Hel-
 ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἡπειρον. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ Εὐρώ- lesponti
 5 πῃ αἶδε τοῦ Ἑλλησπόντου, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες pars Euro-
 συχναὶ ἐνεῖσι, καὶ Πέρινθος, καὶ τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ pæa debel-
 Θρηίκης, καὶ Σηλυβρίη τε καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μὲν latur. By-
 νυν καὶ οἱ πέρηθεν Χαλκηδόνιοι, οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέ- zantii ta-
 οντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' αἶχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφε- men, adsci-
 10 τέρην, ἔσω ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον· καὶ ἐνθαῦτα πόλιν tis in socie-
 Μεσαμβρίην οἶκισαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύ- tatem Chal-
 τας τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας, τράπονται ἐπὶ τε cedoniis,
 Προκόννησον, καὶ Ἀρτάκην· πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαν- priusquam
 τες, ἐπλῶον αὐτῆς ἐς τὴν Χερσόνησον, ἐξαιρήσαντες τὰς Persæ ad-
ventarent,
in fugam se
dant, inque
ora Euxini
Mesembri-
am con-
dunt.

32. 5. ἀντὶ εἶναι W. et S. 32. 6. ἀνασπάστους S. 32. 8. Οὕτω
 δὲ S. 33. 11. οἶκησαν W. et S.

ἐπιλοίπους τῶν πολίων, ὅσας πρότερον προσχόντες οὐ 15
κατέσυραν· ἐπὶ δὲ Κυζικὸν οὐδὲ ἐπλάσαν ἀρχὴν· αὐτοὶ
γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ Φοινίκων ἔσπλου, ἐγγεγόνε-
σαν ὑπὸ βασιλείῃ, Οἰσάρει τῷ Μεγαβάζου ὁμολογήσαν-
τες, τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν
Καρδίας πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο αἱ Φοί- 20
νικες.

Digressio de
Chersoneso
Thracia.
Dolenci
Thrace, Chersonesi
incolae,
Apsinthio-
rum bello
infestati,
cum ora-
culum Del-
phicum
adissent,

XXXIV. Ἐτυράννευε δὲ αὐτέαν μέχρι τότε Μιλτιάδης
ὁ Κίμωνος τοῦ Στησαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην
πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου, τρόπῳ τοῖωδε. εἶχον
Δόλογχοι Θρηῖκες τὴν Χερσονήσον ταύτην. οὗτοι ὦν αἱ
Δόλογχοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων, ἐς Δελ- 5
φούς ἐπεμψαν τοὺς βασιλῆας περὶ τοῦ πολέμου χρησο-
μένους. ἡ δὲ Πυθίη σφί ἀνείλε οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ
τὴν χώραν τούτων, ὅς ἂν σφεας ἀπλέοντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ πρῶ-
τος ἐπὶ ξείνια καλέσῃ. ἰόντες δὲ αἱ Δόλογχοι τὴν ἱρὴν
ὁδόν, διὰ Φωκέων τε καὶ Βοιωτῶν ἦϊσαν· καὶ σφεας ὥς 10
οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων.

Miltiadem
Cypseli fili-
um, cla-
rum Athe-
nis civem,
in Cherso-
nesum de-
ducere ju-
bentur.
Qui pero-
sus Pisistra-
ti tyranni-
dem,

XXXV. Ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνησι τηλικαῦτα εἶχε μὲν τὸ
πᾶν κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευε καὶ Μιλ-
τιάδης ὁ Κυψέλου, ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου· τὰ μὲν
ἀνέκαθεν, ἀπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονώς, τὰ δὲ
νεώτερα, Ἀθηναῖος, Φιλαίου, τοῦ Αἴαντος παιδὸς, γε- 5
νομένου πρώτου τῆς οἰκίης ταύτης Ἀθηναίου. οὗτος ὁ
Μιλτιάδης, κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἐαυτοῦ,
ὁρέων τοὺς Δολόγχους παριόντας, ἐσθῆτα οὐκ ἐγχαρῆν
ἔχοντας, καὶ αἰχμὰς, προσεβώσατο· καὶ σφί προσελ-
θούσι, ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. αἱ δὲ δεξιά- 10

33. 15. προσσχόντες S. 33. 18. Οἰσάρει S. 35. 2. ἐδυνάστιν
τε καὶ W. 35. 8. ἔχοντας οὐκ ἐγχαρῆν S.

μενοι, καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ, ἐξέφαινον πᾶν οἱ τὸ
μαντήϊον· ἐκφάναντες δὲ, ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν πεί-
θεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα, παραυτίκα ἔπεισε
ὁ λόγος, οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ, καὶ
15 βυλόμενον ἐκποδῶν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐστάλη ἐς Δελ-
φοὺς, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον, εἰ ποιοίη τά περ αὐτοῦ
οἱ Δόλογοι προσεδέοντο.

XXXVI. Κελευούσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, οὕτω δὴ facilem se
præbet Do-
loncis, eos-
que in
Chersone-
sum cum
colonis se-
cutus [a.
560.], et
summum
ibi imperi-
um adipis-
citur, et
Apsinthio-
rum incur-
siones mu-
nitionibus
cohibet.
Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου Ὀλύμπια ἀνηρηκῶς πρότερον τοῦ-
τέων τεθρίπῳ, τότε παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν
βυλόμενον μετέχειν τοῦ στόλου, ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγ-
5 κοῖσι, καὶ ἔσχε τὴν χώραν. καὶ μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι
τύραννον κατεστήσαντο. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀπετείχισε τὸν
ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίας πόλιος ἐς Πανκτύην,
ἵνα μὴ ἔχοιεν σφεας οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες
ἐς τὴν χώραν. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα
10 τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσονήσος
εἴσω πᾶσά ἐστι σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίων τὸ μῆ-
κος.

XXXVII. Ἀποτείχισας ὦν τὸν αὐχένα τῆς Χερσονήσου Dehinc
Lampsace-
nos aggres-
sus, vivus
capitur: sed
Croeso illis
atrociter
minitante,
nisi incolu-
mem di-
mitterent,
libertatem
recuperat.
ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ τοιῷδε ὥσά-
μενος, τῶν λοιπῶν πρῶτοις ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖσι.
καὶ μιν οἱ Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες αἰρέουσι ζῶγρην. ἣν
5 δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροῖσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγωναῖς· πυ-
θόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι
Λαμψακηνοῖσι μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μὴ, σφέας
πίτυος τρόπον ἀπέειλε ἐκτρίψειν. πλανωμένων δὲ τῶν
Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοις, τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι τό
10 σφι ἀπέιλησεν ὁ Κροῖσος, πίτυος τρόπον ἐκτρίψειν, μόγις

Bentley on
Phalaris p. 173

35. 15. ἐκ ποδῶν S. - 36. 2. ἀναίρηκῶς S. 37. 2. τρόπῳ τοιούτῳ
S. 37. 9. τὸ θέλει τὸ S.

κοτὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέρων, εἶπε τὸ ἐόν, ὅτι πῦτις
 μούνη δενδρέων πάντων ἐκκοπεῖσα, βλαστὸν οὐδένα μετιεῖ,
 ἀλλὰ πανάλεθρος ἐξαπόλλυται. δείσαντες ὧν οἱ Λαμ-
 φακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες μετήκαν Μιλτιάδεα.

Post obit-
 um divinis
 honoribus a
 Chersone-
 sitis affe-
 ctus. Ei
 succedit
 fratris ute-
 rini, Cimo-
 nis, filius
 Stesagoras:
 quo per do-
 lum occiso,

XXXVIII. Οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει· μετὰ
 δὲ, τελευτᾷ ἅπαις, τὴν ἀρχὴν τε καὶ τὰ χρήματα παρα-
 δοὺς Στησαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεοῦ παιδὶ ὁμομητρίου.
 καὶ οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι, ὡς νόμος οἰ-
 κιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἵππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστᾶσι, ἐν 5
 τῷ Λαμφακηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. πολέ-
 μου δὲ εὐντος πρὸς Λαμφακηνούς, καὶ Στησαγόρεα κατέ-
 λαβε ἀποθανεῖν ἅπαιδα, πληγέντα τὴν κεφαλὴν πελέ-
 κει ἐν τῷ πρυτανίῳ, πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λό-
 γῳ, πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμότερου τῷ ἔργῳ. 10

alter Cimo-
 nis filius,
 Miltiades,
 in locum
 fratris suc-
 cessurus,
 Athenis
 solvit, te-
 netque im-
 perium
 Chersonesi.

XXXIX. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεω τρόπῳ
 τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στησαγόρεω δὲ
 τοῦ τελευτήσαντος ἀδελφεόν, καταλαμφόμενον τὰ πρήγ-
 ματα, ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισι-
 στρατίδαι· οἱ μιν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίεον εὖ, ὡς οὐ συν- 5
 ειδότες δῆθεν τοῦ πατρὸς Κίμωνος αὐτοῦ τὸν θάνατον,
 τὸν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης
 δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Χερσόνησον, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν
 ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων. οἱ δὲ Χερσο-
 νησῖται πυνθανόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν ἀπὸ πασέων 10
 τῶν πολίων οἱ δυναστεύοντες πάντοθεν· κοινῷ δὲ στόλῳ
 ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι, ἐδέθησαν ὑπ' αὐτοῦ.
 Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν Χερσόνησον, πεντακσίους
 βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει Ὀλόρου τοῦ Θρηίκων βα-
 σιλῆος θυγατέρα Ἠγησιπύλῃν. 15

XL. Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης νεωστὶ μὲν ἔλ- Scytharum
 λύθει ἐς τὴν Χερσονήσον, κατελάμβανε δὲ μιν ἐλθόντα a Dario la-
 ἄλλα τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῳ cessitorum
 μὲν γὰρ ἔτει τούτων, Σκύθας ἐκφεύγει. Σκύθαι γὰρ in Cherso-
 5 οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστρά- nesum ir-
 φησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης. τούτους ruptio,
 ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης, ἔφυγεν ἀπὸ Χερσο- Miltiadis-
 νήσου· ἐς ὃ οἱ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν, καὶ μιν οἱ que ob eam
 Δόλογοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτει fuga. Scy-
 10 πρότερον ἐγεγόνει τῶν τότε μιν κατεχόντων. this regres-
 sis, in im-
 perium re-
 stituitur.

XLI. Τότε δὲ πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν Post a Per-
 Τενέδῳ, πληρώσας χρημάτων τριήρεας πέντε τῶν παρέον- sis ob con-
 των, ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὠρμήθη ἐκ silium Ioni-
 Καρδίας πόλιος, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου· παρα- bus datum
 5 μείβετό τε τὴν Χερσονήσον, καὶ οἱ Φοίνικες οἱ περιπίπτουσι [4, 137.]
 τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσερσι metuens,
 τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν δὲ οἱ πέμπτην τῶν cum illo-
 νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες· τῆς δὲ νεὸς ταύτης rum clas-
 ἔτυχε τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτατος ἀρχων Μη- sem Tene-
 10 τίσχης, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ Θρηίκος ἐὼν θυγατρὸς, dum appu-
 ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα τῇ νηὶ εἶλον οἱ Φοίνικες. lisse audi-
 καὶ μιν πυθόμενοι ὥς εἴη Μιλτιάδεω παῖς, ἀνήγαγον visset [c.
 παρὰ βασιλῆα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσε- 31.], quin-
 σθαι· ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι, que trire-
 15 πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθησι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσε- mibus in-
 δέοντο, λύσαντας τὴν σχεδίνην, ἀποπλέειν ἐς τὴν ἐαυτῶν. structis
 Δαρεῖος δὲ, ὥς οἱ Φοίνικες Μητίσχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγα- Athenas
 γον, ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίσχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· aufugit.
 Illarum u-
 nam, cui
 præerat fi-
 lius ejus
 natu ma-
 ximus, Me-
 tiochus, Persæ ca-
 piunt. Me-
 tiochus a
 Dario hu-
 manissime
 habitus.

40. 7. ἔφυγε S.

41. 1. Τότε δὴ W.

41. 2. τριήρεας πέντε

χρημάτων S.

καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε, καὶ Περσιῶν γυναῖκα,
ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται. 20

Eodem an-
no Ionia
penitus pa-
cata, res-
que Io-
num, ju-
diciis in-
stituendis,
terris dime-
tiendis, tri-
butis im-
perandis, in
ordinem
redactæ.

XLII. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἰμβρου ἀπικνέεται ἐς τὰς
Ἀθήνας.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν ἔτι
πλέον ἐγένετο τουτέων, ἐς νεῖκος Φέρον Ἰωσι, ἀλλὰ τὰδε
μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἰωσι ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτους. 5
Ἄρταφέρνης ὁ Σαρδιῶν ὑπαρχος, μεταπεμφάμενος ἀγγέ-
λους ἐκ τῶν πολιῶν, συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἰωνας
ἠνάγκασε ποιεέσθαι, ἵνα δωσίδικοι εἶεν, καὶ μὴ ἀλλή-
λους Φέροίεν τε καὶ ἄγοιεν. ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιεέιν,
καὶ τὰς χώρας σφέων μετρήσας κατὰ παρατάγας, 10
τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια· κατὰ δὴ
τούτους μετρήσας, Φόρους ἔταξε ἐκάστοισι, οἱ κατὰ χώ-
ρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ καὶ ἔτι
ἐς ἐμὲ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρνεος· ἐτάχθησαν δὲ
σχεδὸν κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καὶ σφί 15
ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

Proximo
vere [a.
495.] Mar-
donius, po-
pulari statu
in Ionie
civitates
reducto,
Europam
cum in-
gentibus
copiis petit,
Eretrie
Athenisque
[5, 99.]
bellum
illaturus.

XLIII. Ἄμα δὲ τῷ ἔαρι τῶν ἄλλων καταλελυμένων
στρατηγῶν ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γωξρύεω κατέ-
βαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν
ἄμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυτικόν· ἡλικίην τε νέος ἔων,
καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλῆος Δαρείου θυγατέρα 5
Ἀρτοζώστην. ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τούτον ὁ Μαρδόνιος,
ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίᾳ, αὐτὸς μὲν ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς,
ἐκομίζετο ἄμα τῇσι ἄλλησι νηυσὶ, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν
ἄλλοι ἡγεμόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ παρα-

42. 3, 4. ἐπὶ πλέον S. 42. 5, 6. ἐγένετο· τούτου τοῦ ἔτους Ἀρτ. W.
42. 8. δωσίδικοι S. 42. 13. αἰεὶ ἔτι καὶ S. 42. 15. κατὰ ταυτὰ
τὰ W. 43. 6. Ἀρταζώστην S.

10 πλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐν-
 θαῦτα μέγιστον θάῦμα ἔρεώ τοῖσι μὴ ἀποδεκόμενοισι
 τῶν Ἑλλήνων, Πέρσεων τοῖσι ἐπτα Ὀτάνεα γνώμην ἀπο-
 δέξα-θαι, ὡς χρεὼν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς
 γὰρ τυράννους τῶν Ἰόνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρ-
 15 δόνιος, δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλεις. ταῦτα δὲ
 ποιήσας, ἠπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· ὡς δὲ συνελέχθη
 μὲν χρεῖμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς
 πολλὸς, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύ-
 20 οντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ
 Ἀθήνας.

XLIV. Αὗται μὲν ὧν σφι πρόσχημα ἔσαν τοῦ στό- Ac primum
quidem,
(nam is
modo præ-
textus fuit
expeditio-
nis,) Tha-
sii et Mac-
cedones
subiguntur.
Thaso ex-
pugnata,
dum classis
Athion le-
git, tem-
pestas ve-
hemens
cooritur,
cujus vi
plurimæ
naves pere-
unt.
 λου· ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύναιντο
 καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, ταῦτο μὲν δὴ,
 τῇσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατε-
 5 στρέψαντο· τοῦτο δὲ, τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι
 ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακε-
 δόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα. ἐκ
 μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην, ὑπὸ τὴν ἠπειρον ἐκο-
 μίζοντο μέχρι Ἀκάνθου· ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὀρμεαίμενοι, τὸν
 10 Ἀθῶν περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δὲ σφι περιπλέουσι βο-
 ρῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπρος, κάρτα τρηχέως πε-
 ριέσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν
 Ἀθῶν. λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς
 15 διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων·
 ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης εὐσύης τῆς θαλάσσης ταύτης
 τῆς περὶ τὸν Ἀθῶν, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθεύροντο
 ἀρπαζόμενοι· οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ

43. 11. θῶμα S. 43. 12. Ἑλλήνων S. 43. 13. χρεὼν S. 43.
 17, 18. πολλὸς στρατὸς S. 44. 7. σφι ἦν ἤδη S. 44. 13. γὰρ τριη-
 κοσίας W.

δὲ αὐτέων νέειν οὐκ ἐπιστέατο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθεί-
ροντο· οἱ δὲ, ῥίγει· ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω
ἐπῆρσσε.

Nihilo fel-
licior pe-
destes ex-
ercitus :
quem in
Macedonia
castra me-
tatum Bry-
gi Thraces
noctu ador-
ti, magna
clade affi-
ciunt. His
tandem de-
victis, Mar-
donius co-
pias jam
satis fra-
ctas in Asi-
am reducit.

XLV. Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευμένῳ
ἐν Μακεδονίῃ, νυκτὸς Βρύγοι Θρηῖκες ἐπεχείρησαν· καὶ
σφῶν πολλοὺς Φονεύουσι οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν
τραυματίζουσι. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέφυγον
πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν 5
χωρέων τούτων Μαρδόνιος, πρὶν ἢ σφῶας ὑποχειρίους
ἐποιήσατο. τούτους μέντοι καταστρεφάμενος, ἀπῆγε τὴν
στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς
Βρύγους, καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν Ἄθων. οὐ-
τος μὲν νυν ὁ στολὸς αἰσχυρῶς ἀγωνισάμενος, ἀπαλλάχθη 10
ἐς τὴν Ἀσίην.

Altero an-
no post
Darius et
Thasios,
quod re-
bellionem
moliri vi-
derentur,
muris ac
navibus
exiit, (obi-
ter hic de
Thasiorum
opibus me-
tallisque,)

XLVI. Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων ὁ Δαρεῖος, πρῶτα
μὲν Θασίους διαβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀστυγειτόνων, ὡς
ἀπόστασιν μηχανοίατο, πέμψας ἄγγελον, ἐκέλευε σφε-
ας τὸ τεῖχος περιαιρέειν, καὶ τὰς νέας ἐς Ἀθήνην κομί-
ζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα ὑπὸ Ἰστιαίου τε τοῦ Μιλη- 5
σίου πολιορκηθέντες, καὶ προσόδων ἐουσέων μεγαλέων,
ἐχρέωντο τοῖσι χρήμασι, ναῦς τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς,
καὶ τεῖχος ἰσχυρότερον περιβαλλόμενοι. ἡ δὲ πρόσδος
σφι ἐγένετο ἐκ τε τῆς ἡπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων.
ἐκ μὲν γε τῶν ἐκ Σκαπτῆς Ἰλῆς τῶν χρυσέων μετάλλ- 10
λων, τοεπίπαν ὀγδώκοντα τάλαντα προσήιε. ἐκ δὲ τῶν
ἐν αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσῳ μὲν τούτων, συχνὰ δὲ οὕτω,
ὥστε τοεπίπαν Θασίοισι, εὖσι καρπῶν ἀτελέσι, προσήιε
ἀπὸ τε τῆς ἡπείρου καὶ τῶν μετάλλων, ἕτερος ἐκάστου,

45. 9. περὶ Ἄθων S. 46. 7. ἐχρέοντο S. 46. 10. ἐν Σκαπτῇ Ἰλῇ
W. et S. 46. 11. τὸ ἐπίπαν S.

διηκόσια τάλαντα· ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσήλθε, τριηκόσια.

XLVII. Εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα. καὶ μακρῶ ἦν αὐτέων θωρασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεύρων οἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις νῦν ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου τοῦ Φοίνικος τὸ εὖνομα ἔσχε· τὰ δὲ 5 μέταλλα τὰ Φοινικικὰ ταῦτα, ἔστι τῆς Θάσου μεταξὺ Αἰνύρων τε χάρου καλεομένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ Σαμοθρίκης, ὅρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσει. τοῦτο μὲν νῦν ἔστι τοιοῦτο.

XLVIII. Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλεῖ κελεύσαντι καὶ τὸ et in Graeciam dimittit, qui aquam terramque petant, et naves civitibus maritimis imperat. τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον, καὶ τὰς νέας τὰς πᾶσας ἐκόμισαν ἐς Ἀθήνην. μετὰ δὲ τοῦτο ἀπεπειράτο ὁ Δαρρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ, τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν 5 ἐαυτῶ, ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς. διέπεμπε ὦν κήρυκας, ἄλλους ἄλλῃ τάξας, ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύειν αἰτέειν βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἐαυτοῦ δασμοφόρους πόλεις τὰς παραθαλασσίους, κε- 10 λεύειν νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι.

XLIX. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι Græcorum multi Persis dicto audientes: interque insulanos et Æginetæ. Quos cum Athenienses eo nomine apud Spartanus postulavissent, ἤκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλοὶ μὲν ἡπειρωτέων ἔδοσαν τὰ προῖσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης, πάντες δὲ νησιῶται, ἐς τοὺς ἀπικέατο αἰτήσοντες. οἱ τε δὴ ἄλλοι νησιῶ- 5 ται διδοῦσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ δὴ καὶ Αἰγινῆται. ποιήσασι δὲ σφι ταῦτα, ἰθέως Ἀθηναῖοι ἐπεκέατο, δοκέοντες ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας δεδωκέναι,

47. 4. τοῦνομα W. 47. 5. Φαινικὰ W. 48. 3. μετὰ δὲ τοῦτο ab his verbis incipit caput 48. S. 49. 3. ἐδίδοσαν S. 49. 3, 4. δὲ οἱ νησιῶται S. 49. 4. ἀπικοίατο S. 49. 7. σφίσι ἐπέχοντας W.

ὥς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρατεύονται. καὶ ἄσμε-
νοι προφάσιος ἐπελάβοντο· φοιτέοντες τε ἐς τὴν Σπάρτην,
κατηγόρεον τῶν Αἰγινήτων τὰ πεποιθήκοιεν, προδόντες τὴν 10
Ἑλλάδα.

Cleomenes
Æginam
mittitur,
qui deditio-
nis aucto-
res com-
prehendat.
Sed Dema-
rati, alte-
rius Spar-
tanorum
regis, cui
cum colle-
ga parum
conveniret,
machinati-
one fit, ut
ille infecta
re abire co-
gatur.

L. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀνα-
ξανδρίδῃ, βασιλεὺς ἑὼν Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἴγιναν,
βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινήτων τοὺς αἰτιωτάτους. ὥς
δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάναν, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνοντο 5
ἀντίζοι τῶν Αἰγινήτων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κριὸς ὁ Πολυκρίτου
μάλιστα· ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξιον χαίροντα Αἰγι-
νητέων· ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοινοῦ ποιεῖν
ταῦτα, ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα
γὰρ ἂν μιν τῷ ἐτέρῳ βασιλεῖ ἐλθόντα συλλαμβάνειν 10
ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρχίου. Κλεομένης
δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἶρετο τὸν Κριὸν ὃ, τι
οἱ εἴη τὸ οὐνομα· ὃ δὲ τὸ ἑὸν ἔφρασε οἱ. ὃ δὲ Κλεομένης
πρὸς αὐτὸν ἔφη, “Ἡδὴ νῦν καταχάλλου, ὦ Κριε, τὰ
“ κέρεα, ὥς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ.” 15

LI. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δη-
μάρχτος ὁ Ἀρίστωνος, διέβαλε τὸν Κλεομένεα, ἑὼν βα-
σιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεεστέ-
ρης· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεεστέρης, (ἀπὸ γὰρ τοῦ
αὐτοῦ γεγονόνασι,) κατὰ πρεσβυγενεῖν δὲ κως τετίμηται 5
μᾶλλον ἢ Εὐρυσθένης.

Digressio
de regibus
Spartano-
rum. Nar-
ratio Lacc-
æmonio-
rum de A-

LII. Λακεδαιμόνιοι γὰρ, ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ,
λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ Κλεο-
δαίου τοῦ Ὑλλου βασιλεύοντα, ἀγαγεῖν σφέας ἐς ταύτην
τὴν χώραν τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου

50. 6. Κριὸς et infra Κριὸν et Κριε W. 50. 14. Κριε S. 51. 2.
διέαλλε S.

- 5 παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλόν, Ἀριστοδήμῳ τεκεῖν ristodemo
Heraclida,
conditore
coloniae
τὴν γυναῖκα, τῇ οὐνομα εἶναι Ἀργεῖην· θυγατέρα δὲ αὐ-
τὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερ- Doriensi-
um in agro
Laconico,
ejusque ge-
minis, Eu-
risthene et
Procle, du-
arum fami-
liarum regi-
arum
auctoribus.
σάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὲ τεκεῖν δίδυμα· ἐπι-
δόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, νούτῳ τελευτᾶν.
- 10 Λακεδαιμονίους δὲ τοὺς τότε ἑόντας, βουλευσάμενοι κατὰ νό-
μον βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι·
οὐκ ἔστιν δὲ σφῆας ἔχειν ἰσχυρότερον ἔλονται, ὥστε καὶ ὁμοίων
καὶ ἴσων ἑόντων· οὐ δυναμένους δὲ γινῶναι, ἢ καὶ πρὸ
τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τελευτᾶν. τὴν δὲ, οὐδὲ αὐτὴν Φά-
15 ναι διαγινώσκειν, εἰδοῦσαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα,
βουλομένην δὲ εἴ πως ἀμφότεροι γενοῖατο βασιλῆες. τοὺς
αὖν δὴ Λακεδαιμονίους ἀπορέειν· ἀπορέοντας δὲ, πέμ-
πειν εἰς Δελφοὺς, ἐπειρησομένους ὅ, τι χρήσονται τῷ
πρήγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφότερα τὰ
20 παιδία ἡγήσασθαι βασιλῆας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γε-
ραίτερον. τὴν μὲν δὴ Πυθίην ταῦτά σφί ἀνελεῖν· τοῖ-
σι δὲ Λακεδαιμονίοισι ἀπορέουσι οὐδὲν ἔσσαν ὅπως ἐξεύ-
ρωσι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέσθαι ἄνδρα Μεσ-
σήνιον, τῷ οὐνομα εἶναι Πανίτην· ὑποθέσθαι δὲ τούτον
25 τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάττειν τὴν
γενομένην, ἰσχυρότερον τῶν παίδων πρότερον λούει καὶ σιτί-
ζει· καὶ ἣν μὲν κατὰ ταυτὰ φαίνεται αἰεὶ ποιεῖν, τοὺς
δὲ πᾶν ἐξεν ὅσον τι καὶ δίξηνται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν· ἣν
δὲ πλατύνεται καὶ ἐκείνη, ἐναλλάξ ποιεῖν, δηλὰ σφί
30 ἔσσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε· ἐπ' ἄλλην τέ
σφῆας τράπεσθαι ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιήτας,
κατὰ τὰς τοῦ Μεσσηνίου ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν
μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, λαβεῖν κατὰ ταυτὰ

τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰ-
 δυῖν τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ 35
 τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης, ὡς ἐὼν πρότερον, τρέφειν
 ἐν τῷ δημοσίῳ· καὶ οἱ οὐνομα τεθῆναι Εὐρυσθέnea, τῷ
 δὲ νεωτέρῳ, Προκλέα. τούτους ἀνδρωθέντας, αὐτοὺς τε
 ἀδελφεοὺς ἔοντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα
 χρόνον τῆς ζῆς ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομέ- 40
 νους, ὡσαύτως διατελέειν.

Qua cæte-
 ri Græci de
 prosapia
 regum Do-
 ricorum nar-
 rant.

LIII. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα λέγουσι μῦθοι Ἑλ-
 λήνων· τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων, ἐγὼ
 γράφω. τούτους γὰρ δὴ τοὺς Δωριέων βασιλῆας, μέχρι
 μὲν Περσέος τοῦ Δαναῆς τοῦ Θεοῦ ἀπεόντος, καταλεγο-
 μένους ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι 5
 Ἕλληνες· ἥδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον.
 ἔλεξα δὲ, μέχρι Περσέος, τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκα-
 θεν ἔτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ ἔπεστι ἐπωνυμίῃ Περσεΐ οὐδεμὴ
 πατὴρ Διηταῦ, ὥσπερ Ἡρακλεῖ Ἀμφιτρυῶν. ἥδη ὦν
 ὀρθῶ λόγῳ χρεωμένῳ, μέχρι τοῦ Περσέος ὀρθῶς εἰρέαται 10
 μοι· ἀπὸ δὲ Δαναῆς τῆς Ἀκρισίου καταλέγοντι τοὺς
 ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτέων, Φαινοῖατο ἂν ἔόντες οἱ τῶν
 Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενεές. ταῦτα μὲν νυν
 κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι γεγενεηλόγηται.

Quid Persis
 eadem de
 re placeat.

LIV. Ὡς δὲ ὁ Περσέων λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περ-
 σεὺς ἐὼν Ἀσσύριος, ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐκ οἱ Περσέος
 πρόγονοι· τοὺς δὲ Ἀκρισίου γε πατέρας ὁμολογέοντας
 κατ' οἰκηιότητα Περσεΐ οὐδέν, τούτους δὲ εἶναι, κατὰ περ
 Ἕλληνες λέγουσι, Αἰγυπτίους. 5

LV. Καὶ ταῦτα μὲν νυν περὶ τούτων εἰρήσθω· ὅτι

52. 34, 35. εἰδυῖαν S. 53. 1. ταῦτα μὲν Λακεδαιμόνιοι S. 53.
 2. κατὰ ταῦτα λεγόμενα ὑπὸ Ἑλλ. S. 53. 5. ὑπὸ Ἑλλ. S. 53. 10.
 εἰρηταί S. εἰρηται W. 55. 1. ὅτι δὲ S.

δὲ ἔόντες Αἰγύπτιοι, καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμενοι ἔλαβον τὰς Quam partem historiarum illorum regum Herodotus sibi tractandam sumserit.
 Δωριέων βασιλείας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτέων εἴρηται, εἰσόμεν αὐτά· τὰ δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, τούτων μνήμην ποιήσομαι.

LVI. Γέραι δὲ δὴ τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῇται Quae jura muneraque reges Spartanorum bello,
 δεδάκασι· ἱρώσυνας δύο, Διὸς τε Λακεδαίμονος, καὶ Διὸς οὐρανίου· καὶ πόλεμόν γε ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώραν· τούτου δὲ μηδένα εἶναι Σπαρτιητέων διακωλυτήν·
 5 εἰ δὲ μὴ, αὐτὸν ἐν τῷ ἁγεῖ ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ, πρώτους ἰέναι τοὺς βασιλῆας, ὑστάτους δὲ ἀπιέναι· ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῇς φυλάσσειν αὐτούς·
 προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι, ὁκόσοισι ἂν ὦν ἐθέλωσι· τῶν δὲ θυομένων ἀπάντων τὰ δέρματά τε καὶ
 10 τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ ἐμπολέμια.

LVII. Τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰρηναῖα κατὰ τάδε σφι δέ- domique habebant.
 δοται. ἦν θυσίην τις δημοτελῆ ποιήγεται, πρώτους ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλῆας· καὶ ἀπὸ τούτων πρώτον ἄρχεσθαι, διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι
 5 ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τούτων, καὶ τῶν τυθέντων προβάτων τὰ δέρματα· νεομηνίας δὲ ἀνὰ πάσας καὶ ἐσδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνὸς, δίδοσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήιον τέλειον ἑκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος,
 καὶ μέδιμνον ἀλφίτων, καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικὴν·
 10 καὶ ἐν ταῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαίρετους. καὶ προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοις προσκεῖσθαι τοὺς ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀστῶν, καὶ Πυθίους αἰρέεσθαι δύο ἑκάτερον· οἱ δὲ Πύθιοι εἰσὶ θεοπρόπαι ἐς Δελφοὺς, σιτεύμενοι μετὰ τῶν βασιλῆων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι βασι-
 15 λεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἀποπέμπεσθαι σφι ἐς τὰ οἰκία

ἀλφίτων τε δύο χοίνας ἑκατέρῳ, καὶ οἴνου κοτύλην·
 παρεῶσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι· τῷτὸ δὲ τοῦτο
 καὶ πρὸς ιδιωτῶν κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς
 δὲ μαντήϊας τὰς γινομένας, τούτους φυλάσσειν· συνειδέ-
 ναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους. δικάζειν δὲ μούρους τοὺς βα- 20
 σιλῆας τοσάδε μῶνα· πατρούχου τε παρθένου πέρι, ἐς
 τὸν ἰκνέεται ἔχειν, ἢν μὴ περὶ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ· καὶ
 ὁδῶν δημοσιῶν πέρι. καὶ ἢν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι
 ἐθέλῃ, βασιλῶν ἐναντίον ποιέεσθαι. καὶ παρίζειν βου-
 λεύουσι τοῖσι γέροισι, ἐῷσι δυῶν δέουσι τριήκοντα· ἢν δὲ 25
 μὴ ἔλθωσι, τοὺς μάλιστα σφί τῶν γερόντων προσήκοντας
 ἔχειν τὰ τῶν βασιλῶν γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους,
 τρίτην δὲ, τὴν ἐωυτῶν.

Honores
 defunctis
 regibus
 tributi,
 haud dissi-
 miles mo-
 ribus Per-
 sarum.

LVIII. Ταῦτα μὲν ζῶσι βασιλεῦσι δέδοται ἐκ τοῦ
 κοινοῦ τῶν Σπαρτιητῶν· ἀποθανῶσι δὲ, τάδε. ἰππέες
 περιαγγέλλουσι τὸ γεγονός κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικὴν·
 κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιῖϋσαι, λέβητα κροτέ-
 ουσι. ἐπεὰν ᾧν τοῦτο γίνηται τοιοῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης 5
 ἐκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνεισθαι, ἄνδρα τε καὶ
 γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τοῦτο, ζημίαι μεγάλαι ἐπικέα-
 ται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλῶν
 τοὺς θανάτους ἐστὶ ὡυτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν
 τῇ Ἀσίῃ· τῶν γὰρ ᾧν βαρβάρων οἱ πλεῖνες τῷτῳ νόμῳ 10
 χρεῶνται κατὰ τοὺς θανάτους τῶν βασιλῶν. ἐπεὰν γὰρ
 ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακε-
 δαίμονος, χωρὶς Σπαρτιητῶν, ἀριθμῶ τῶν περιόικων
 ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆδος ἵεναι. τουτέων ᾧν καὶ τῶν εἰλω-
 τέων ἐπεὰν συλληχθέωσι ἐς τῷτὸ πολλὰι χιλιάδες, 15

58. I. ζῶσι τοῖσι βασιλεῦσι S. 58. 5. γίνηται S. 58. 10. τῷ
 αὐτῷ νόμῳ S. 58. 14, 15. τῶν εἰλωτῶν, καὶ αὐτῶν Σπαρτιητῶν
 ἰπεῶν W. et S.

σύμμιγα τῇσι γυναιξὶ κόπτονται τε προθύμως, καὶ οἰ-
μωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ· Φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ
ἀπογενόμενον τῶν βασιλῆων, τοῦτον δὴ γενέσθαι ἄριστον.
ὅς δ' ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλῆων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ
20 εἰδῶλον σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένη ἐκφέρουσι.
ἐπεὰν δὲ θάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐκ ἴσταται
σφι, οὐδ' ἀρχαιρεσίῃ συνίξει, ἀλλὰ πενθέουσι ταύτας
τὰς ἡμέρας.

LIX. Συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε τοῖσι Πέρσησι. ἐπεὰν Alia insti-
tuta Sparta-
nis cum
Persis,
ἀποθανόντος τοῦ βασιλῆος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεὺς,
οὗτος ὁ ἐσιὼν ἐλευθεροῖ ὅστις τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλεῖ
ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσησι ὁ κατιστάμενος
5 βασιλεὺς τὸν προσφειλόμενον φόρον μετιεῖ πάσῃσι τῇσι
πόλισι.

LX. Συμφέρονται δὲ καὶ τὰδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαι- aut Aegy-
ptiis com-
munia.
μόνιοι. οἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκ-
δέκονται τὰς πατρίδας τέχνας· καὶ αὐλητῆς τε αὐλητέω
γίνεται, καὶ μάγειρος μαγείρου, καὶ κήρυξ κήρυκος· οὐ
5 κατὰ λαμπροφανίην ἐπιτιθέμενοι ἄλλοι σφέας παρα-
κληίουσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελεύουσι. ταῦτα
μὲν δὴ οὕτω γίνεται.

LXI. Τότε δὲ τὸν Κλεομένεα ἑόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ Ariston, rex
Spartæ,
cum duas
deinceps
uxores ster-
riles du-
xisset, ter-
tiam, mu-
lierem lon-
ge formo-
sissimam,
(quem fa-
ciei deco-
κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προσεργαζόμενον, ὁ Δημάρητος
διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὕτω κηδόμενος, ὡς Φθόνῳ καὶ
ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ νοστήσας ἀπ' Αἰγίνης,
5 ἐβούλεε τὸν Δημάρητον παῦσαι τῆς βασιλείης, διὰ
πρῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος. Ἀρίστωνι
βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυναικας δύο, παῖ-

58. 16. κόπτονται τε τὰ μέτωπα προθύμως W. et S. 59. 5.
προσφειλόμενον S. Ibid. μετιεῖ S. 60. 3. πατρίδας W.

rem infanti
olim Hele-
næ a nutri-
ce exorata
numen im-
pertierat)

δες οὐκ ἐγίνοντο. καὶ, οὐ γὰρ συνεγινώσκετο αὐτὸς τοῦ-
τοῦ εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ᾧδε δὲ γαμέει.
ἦν οἱ Φίλος τῶν Σπαρτιτῶν ἀνὴρ, τῷ προσεκέετο τῶν 10
ἀστῶν μάλιστα ὁ Ἀρίστων. ταῦτα τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε
εὖσα γυνὴ καλλίστη μακρῶ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν·
καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη. εὖ-
σαν γάρ μιν τὸ εἶδος Φλαύρην, ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀν-
θρώπων τε ὀλβίων θυγατέρα, καὶ δυσειδέα εὖσαν, πρὸς 15
δὲ καὶ ὀρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποι-
ευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθούσα, ἐπιφράζεται τοιάδε.
ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱρόν· τὸ
δ' ἔστι ἐν τῇ Θεράπνῃ καλυυμένη, ὑπερθε τοῦ Φοιβῆϊου
ἱροῦ· ὅπως δὲ ἐνείκειε ἡ τροφὸς, πρὸς τε τᾶγαλμα ἴστα, 20
καὶ ἐλίσσεται τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ
παιδίον. καὶ δὴ κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τοῦ ἱροῦ τῇ τροφῷ γυ-
ναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· ἐπιφανέϊσαν δὲ, ἐπείρεσθαι
μιν ὅ, τι φέροι ἐν τῇ ἀγκάλῃ· καὶ τὴν φράσαι, ὥς παι-
δίον φορέει· τὴν δὲ κελεῦσαι οἱ δέξαι· τὴν δὲ οὐ φάναι· 25
ἀπειρῆσθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ ἐπιδεικνύ-
ναι· τὴν δὲ πάντως ἐωυτῇ κελεύειν ἐπιδέξαι· ὁρῶσαν δὲ
τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ιδέσθαι, οὕτω δὴ
τὴν τροφὸν δέξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν τοῦ 30
παιδίου τὴν κεφαλὴν, εἶπαι, ὥς καλλιστεύσει πασέων
τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης
μεταπεσέειν τὸ εἶδος. γαμέει δὲ δὴ μιν ἐς γάμου ᾠρὴν
ἀπικομένην Ἀγῆτος ὁ Ἀλκείδω, οὗτος δὴ ὁ τοῦ Ἀρίστω-
νος Φίλος.

priori mari-
to per do-
lum abdu-

LXII. Τὸν δὲ Ἀρίστωναν ἐκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύ-
τῆς ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε. αὐτὸς τε τῷ ἐταίρῳ

61. 8, 9. τοῦτων εἶναι S. 61. 25. δειῖξαι W. et S. 61. 27. ἐπι-
δειῖξαι W. et S. 61. 30. δειῖξαι W. et S.

τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὕτη, ὑποδέκεται δωτίνην δώσειν τῶν ἐαυτοῦ ^{ctam matri-}
πάντων ἐν τῷ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἔλῃται, καὶ τὸν ἐταῖρον ^{monio sibi}
⁵ ἐαυτοῦ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην διδόναι. ὁ δὲ, οὐδὲν
φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὀρέων ἐοῦσαν καὶ Ἀρίστωνι
γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τούτοις δὲ ὅρκους ἐπή-
λασαν. μετὰ δὲ, αὐτὸς τε ὁ Ἀρίστων ἐδωκε ταῦτο, ὅ, τι
δὴ ἦν, τὸ εἴλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστωνος ὁ Ἀγῆτος,
¹⁰ καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ' ἐκείνου, ἐν-
θαῦτα δὴ τοῦ ἐταῖρου τὴν γυναῖκα ἐπειράτο ἀπάγεσθαι.
ὁ δὲ, πλὴν τούτου μύνου τὰ ἄλλα ἔφη καταινέσαι· ἀν-
αγκαζόμενος μὲν τοι τῷ τε ὅρκῳ, καὶ τῆς ἀπάτης τῇ πα-
ραγωγῇ, ἀπιεῖ ἀπάγεσθαι.

LXIII. Οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυναῖκα ὁ ^{His paren-}
Ἀρίστων, τὴν δευτέραν ἀποπεμφόμενος. ἐν δὲ οἱ χρόνῳ ^{tibus nasci-}
ἐλάσσονι, καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνή ^{tur Dema-}
αὕτη, τίκτει τοῦτον δὴ τὸν Δημάρητον. καὶ τίς οἱ τῶν οἰ- ^{ratus, a pa-}
⁵ κτεῶν ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει ^{tre pri-}
ὥς οἱ παῖς γέγονε· ὁ δὲ, ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον τῷ ^{mum, quod}
ἡγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμε- ^{partu nimis}
¹⁰ νος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας, “Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη.” τοῦ- ^{cito editus}
το ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι· πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο ^{videretur,}
¹⁵ τοπαρευτικά. ὁ δὲ παῖς αὖξετο, καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰ- ^{pro spurio,}
ρημένον μετέμελε· παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μά- ^{mox pro}
λιστά οἱ ἐνόμισε εἶναι. Δημάρητον δὲ αὐτῷ ὄνομα ἔθε- ^{genuino}
το, διὰ τόδε· πρότερον τούτων, πανδημεὶ Σπαρτιῆται ^{habitus.}
Ἀρίστωνι ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμένῳ διὰ πάντων δὴ τῶν βασι-
¹⁵ λῶν τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ γενομένων, ἀρὴν ἐποιήσαντο παῖ-
δα γενέσθαι· διὰ ταῦτο μὲν οἱ τὸ ὄνομα Δημάρητος
ἐτέθη.

62. 12. τᾶλλα ἔφη W. 62. 14. ἀπίει S. 63. 10. τὸ παρευτικά S.

Quo præ-
textu utens
Cleomenes,
avidus ven-
dictæ ob
injuriæ
sibi in ex-
peditione et
Attica [5,
75.] et Æ-
ginetica [c.
50. 51. 61.]
factam,

LXIV. Χρόνου δὲ προϊόντος, Ἀρίστων μὲν ἀπέθανε, Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιληίην. ἔδεε δὲ, ὡς ἔοικε, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα, καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης, διὰ τὰ Κλεομένει διεβλήθη μεγάλας, πρότε-
ρόν τε ὁ Δημάρητος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἑλευσί-
νος, καὶ δὴ καὶ τότε ἐπ' Αἰγινήτων τοὺς μηδίσαντας
διαβάντος Κλεομένεος.

Leotychi-
dem subor-
nat, qui
Demara-
tum, quasi
Aristone
non geni-
tum, Spar-
tanis legiti-
me impera-
re jureju-
rando inter-
posito ne-
get.

LXV. Ὀρμηθεὶς ὧν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης, συν-
τίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τοῦ Ἁγίου, ἐόντι οἰκίης
τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἣν αὐτὸν καταστήσῃ βα-
σιλῆα ἀντὶ Δημαρήτου, ἔψεται οἱ ἐπ' Αἰγινήτας. ὁ δὲ
Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγωνῶς 5
διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἀρμοσαμένου Λευτυχίδεω Πέρκαλον
τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημάρητος
ἐπιβουλεύσας, ἀποστερεῖ Λευτυχίδα τῷ γάμῳ, φθά-
σας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἀρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα.
κατὰ τοῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἐχθρὴ ἡ ἐς τὸν Δημάρη-
τον ἐγεγόνεε. τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίας ὁ
Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτου, φᾶς αὐτὸν οὐκ ἰκνεο-
μένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, οὐκ ἐόντα παῖδα Ἀρί-
στωνος. μετὰ δὲ τὴν καταμοσίνην, ἐδίωκε ἀνασώζων 15
ἐκεῖνο τὸ ἔπος τὸ εἶπε Ἀρίστων τότε, ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ
οἰκίτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, συμβαλλεόμενος τοὺς μῆ-
νας, ἀπόμοσε, φᾶς οὐκ ἐαυτοῦ μιν εἶναι. τούτου δὴ ἐπι-
βατεύων τοῦ ρήματος ὁ Λευτυχίδης, ἀπέφαινε τὸν Δημά-
ρητον οὔτε ἐξ Ἀρίστωνος γεγονότα, οὔτε ἰκνευμένως βασι-
λεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάρτυρας παρεχόμενος
κείνους, οἱ τότε ἔτυχον πάρεδροί τε ἐόντες καὶ ἀκούσαντες
ταῦτα Ἀρίστωνος.

65. 12. κατόμνυται W. 65. 18. ἀπόμοσε W. Ibid. ἐαυτοῦ εἶ-
ναι W. et S. 65. 22. τότε ἐτύγχανον W.

LXVI. Τέλος δὲ, ἔόντων περὶ αὐτέων νεικέων, ἔδοξε Σπαρ-
 τήτησι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, εἰ Ἀρίσ-
 τανος εἴη παῖς ὁ Δημάρητος. ἀνωίστου δὲ γενομένου ἐκ προ-
 νοίης τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποίε-
 5 ται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀριστοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελ-
 φοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον. ὁ δὲ Κόβων Περίαλλαν τὴν
 πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι,
 λέγειν. οὕτω δὴ ἡ Πυθίη, ἐπειρωτάντων τῶν θεοπρόπων,
 ἔκρινε μὴ Ἀρίστανος εἶναι Δημάρητον παῖδα. ὑστέρω
 10 μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε
 ἔφυγε ἐκ Δελφῶν, καὶ Περίαλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη
 τῆς τιμῆς.

LXVII. Κατὰ μὲν δὴ τὴν Δημαρήτου κατάπαυσιν
 τῆς βασιλείης οὕτω ἐγένετο. ἔφυγε δὲ Δημάρητος ἐκ
 Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιαῦδε ὀνείδεος. μετὰ τῆς βασι-
 λείης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρητος ἤρχε αἰρεθεὶς ἀρχήν.
 5 ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαιδίαι. θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου,
 ὁ Λευτυχίδης, γεγωνὺς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου,
 πέμψας τὸν θεράποντα, ἐπὶ γέλῳ τε καὶ λάσπῃ εἰ-
 ρώτα τὸν Δημάρητον ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βα-
 10 σιλεύειν. ὁ δὲ, ἀλγῆσας τῷ ἐπειρωτήματι, εἶπε Φᾶς,
 αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρῆσθαι, κείνον δὲ, οὐ· τὴν
 μέντοι ἐπειρώτησιν ταύτην ἄρξειν Λακεδαιμονίοισι ἢ μυ-
 ρίης κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαιμονίης. ταῦτα δὲ εἶπας,
 καὶ κατακαλυφάμενος, ἦγε ἐκ τοῦ θεήτρου ἐς τὰ ἐωυτοῦ
 15 οἰκία· αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος, ἔθυσεν τῷ Διὶ βῶν·
 θύσας δὲ, τὴν μητέρα ἐκάλεσε.

LXVIII. Ἀπικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐσθλὴ ἐς τὰς χεῖ-
 ράς οἱ τῶν σπλάγχχνων, κατικέτευε, λέγων τοιαῦτα. “⁷ Ω
 obtestatur,

ut, quo pa-
tre natus
sit, vere di-
cat.

“ μῆτερ, θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω,
“ καὶ τοῦ Ἑρκείου Διὸς τοῦδε, φράσαι μοι τὴν ἀλη-
“ θινήν, τίς μευ ἐστὶ πατὴρ ὀρθῶ λόγῳ. Λευτυχίδης 5
“ μὲν γὰρ ἔφη ἐν ταῖσι νείκεσι λέγων, κυεύουσάν σε ἐκ
“ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς, οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστων· οἱ
“ δὲ καὶ τὸν ματαιώτερόν λόγον λέγοντες, Φασί σε ἐλ-
“ θεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβὸν, καὶ ἐμὲ εἶναι
“ ἐκείνου παῖδα. ἐγὼ ὦν σε μετέρχομαι τῶν θεῶν, εἰ- 10
“ πεῖν τῶληθές· οὔτε γὰρ, εἴπερ πεποιήκας τι τῶν λε-
“ γομένων, μούνη δὴ πεποιήκας, μετὰ πολλέων δέ· ὅ,
“ τε λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ, ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα
“ παιδοποιὸν οὐκ ἐνῆν· τεκεῖν γὰρ ἂν οἱ καὶ τὰς πρωτέ-
“ ρας γυναῖκας.” ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε. 15

Re omni
audita, cer-
tiorque fa-
ctus, pa-
trem sibi
aut Aristo-
nem aut
Astraba-
cum he-
roem esse,

LXIX. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε· “ ὦ παῖ, ἐπεὶ τέ με
“ λιτῆσι μετέρχεται εἰπεῖν τὴν ἀληθινήν, πᾶν εἰς σέ κα-
“ τεירῆσεται τῶληθές. ὡς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἐαυ-
“ τῷ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι Φάσμα εἰ-
“ δόμενον Ἀρίστων· συνευνηθέν δὲ, τοὺς στεφάνους οὓς 5
“ εἶχε, ἐμοὶ περιετίθει. καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἦκε δὲ
“ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δὲ με εἶδε ἔχουσιν στεφά-
“ νους, εἰρώτα τίς εἴη ὁ μοι δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεί-
“ νον· ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο· ἐγὼ δὲ καταμνύμην, φαιμένη
“ αὐτὸν οὐ καλῶς ποιεῖν ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γάρ τι
“ πρότερον ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα, δοῦναί μοι τοὺς 10
“ στεφάνους· ὀρέων δὲ με κατομνυμένην ὁ Ἀρίστων,
“ ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν, οἱ
“ στέφανοι ἐφάνησαν ἔόντες ἐκ τοῦ ἡρώτου τοῦ παρὰ τῆσι
“ θύρῃσι τῆσι αὐλείῃσι ἰδρυμένον.” (τὸ καλέουσι Ἀ-
στραβάκου) “ τοῦτο δὲ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον 15

- “ ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν ὅσον
 “ τι καὶ βούλει πυθέσθαι. ἡ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου
 “ γέγονας, καὶ τοι πατὴρ ἐστὶ Ἀστράβακος ὁ ἥρωας, ἡ
 “ Ἀρίστων· ἐν γὰρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δέ
 20 “ σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροὶ, λέγοντες ὡς αὐ-
 “ τὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγεννημένος,
 “ πολλῶν ἀκούοντων οὐ φήτειέ σε ἐαυτοῦ εἶναι· τὸν χρό-
 “ νον γὰρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέκω ἐξῆκειν· αἰδερῆν τῶν
 “ τοιούτων κείνος τοῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος. τίκτους γὰρ
 25 “ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἐπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι
 “ δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δέ σε, ὦ παῖ, ἐπτά-
 “ μηνον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ
 “ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀγνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλλει τοῦτο. λό-
 “ γους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεαυτοῦ μὴ δέκεο·
 “ τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορ-
 30 “ ῶν αὐτῷ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τί-
 “ κτοιεν αἱ γυναῖκες παῖδας.” ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε.

LXX. Ὁ δὲ, πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια primum
 λαβὼν, ἐπορεύετο εἰς Ἥλιν· τῷ λόγῳ φᾶς, ὡς εἰς Δελ- Elin, post
 φους χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι Zacyn-
 δὲ, ὑποτοπηθέντες Δημάρητον δρησμῷ ἐπιχειρεῖν, ἐδίω- thum aufu-
 5 κον. καὶ κως ἔφθῃ εἰς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρητος git, unde in
 ἐκ τῆς Ἥλιδος· ἐπιδιαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ Asiam ad
 τε ἄπτοντο, καὶ τοὺς φεράποντας αὐτὸν ἀπαιροῦνται. Darium
 μετὰ δὲ, αὐτὸν γὰρ ἐξεδίδωσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθεῦτεν transit, a
 10 διαβαίνει εἰς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. ὁ δὲ quo hono-
 ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλωστί, καὶ γῆν τε καὶ πόλιν rificenti-
 ἔδωκε. οὕτω ἀπῆκετο εἰς τὴν Ἀσίην Δημάρητος, καὶ τοιαύτη me excipi-
 χρησάμενος τύχῃ· ἄλλα τε Λακεδαιμόνιοισι συχρὰ ἔργοισι tur.

τε καὶ γνώμησι ἀπολαμπρυνθεῖς, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμ-
πιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρίππῳ προσέβαλε, μῦνος τοῦτο 15
πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλῶν ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

Quos Leo-
tychides,
rex factus,
liberos sus-
ceperit.

LXXI. Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρεος, Δημαρήτου κατα-
παυσθέντος, διεδέξατο τὴν βασιλήϊν. καὶ οἱ γίνεται
παῖς Ζευξίδημος, τὸν δὴ Σπαρτιητέων μετεξέτεροι Κυνί-
σκον ἐκάλεον. οὗτος ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρ-
της· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ τελευταῖ, λιπὼν παῖδα Ἀρχί- 5
δημον. Λευτυχίδης δὲ στερηθεὶς Ζευξιδήμου, γαμέει δευ-
τέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, εἴσταν Μενίου μὲν ἀδελφεήν,
Διακτορίδεω δὲ θυγατέρα· ἐκ τῆς οἱ ἔρσεν μὲν γίνεται
οὐδὲν, θυγάτηρ δὲ Λαμπιτῶ· τὴν Ἀρχιδήμος ὁ Ζευξιδή-
μου γαμέει, δόντος αὐτῷ Λευτυχίδεω. 10

Postremo in
expeditione
Thessalica
largitione
corruptus a
Thessalis,
suorum
vindictam
metuens,
Tegeam se
confert,
ibique ex-
sul moritur.

LXXII. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγήρα ἐν Σπάρ-
τῃ, ἀλλὰ τίσιν τοιήνδε τινὰ Δημαρήτῳ ἐξέτισε. ἐστρατή-
γησε Λακεδαιμονίοισι ἐς Θεσσαλίην· παρεὼν δὲ οἱ ὑπο-
χείρια πάντα ποιήσασθαι, ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολὺ.
ἐπ' αὐτοφάρῳ δὲ αἰλὺς αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικά- 5
τήμενος χειρίδι πλὴν ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης, ὑπὸ
δικαστήριον ὑπαχθεῖς· καὶ τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη·
ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύτησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν
δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον.

Cleomenes,
dejecto De-
marato, una cum
novo colle-
ga in Ægi-
nam rever-
titur [c.
50.], proce-
resque Æ-
ginetarium
compre-
hensos A-

LXXIII. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένει εὐωδῶθη τὸ ἐς τὸν
Δημάρητον πρῆγμα, αὐτίκα παραλαβὰν Λευτυχίδα,
ἥϊε ἐπὶ τοὺς Αἰγινῆτας, δεινὸν τινὰ σφι ἔγκοτον διὰ τὸν
προπηλακισμόν ἔχων. οὕτω δὴ αὐτε οἱ Αἰγινῆται, ἀμφο-
τέρων τῶν βασιλῶν ἡκόντων ἐπ' αὐτοὺς, ἐδικαίουν ἐτι 5
ἀντιβαίνειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας δέκα Αἰγινη-
τέων τοὺς πλείστου ἀξίους καὶ πλούτῳ καὶ γένει, ἥγον

71. 3, 4, Κυνίσκον μετεξέτεροι Σπαρτιητέων S. 72. 6. χειρὶ διπλῇ
ἀργυρίου W.

καὶ ἄλλους, καὶ δὴ καὶ Κριόν τε τὸν Πολυκρίτου, καὶ Κάσαμβρον τὸν Ἀριστοκράτεος, οἵπερ ἔσχον μέγιστον
 10 κράτος· ἀγαγόντες δὲ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν, παρα-
 δήκην παρατίθενται ἐς τοὺς ἐχθίστους Αἰγινίτησι Ἀθη-
 ναίους.

LXXIV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεα ἐπάϊστον γε-
 νόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον, δεῖμα ἔλαβε
 Σπαρτιητέων, καὶ ὑπέξεσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθεῦτεν δὲ
 ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην, νεώτερα ἔπραττε πρήγμα-
 5 τα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε
 ὄρκους προσάγων σφι, ἧ μὲν ἔψεσθαι σφεας αὐτῶ τῇ
 ἂν ἐξηγῆται· καὶ δὴ καὶ ἐς Νάνακριν πόλιν πρόθυμος
 ἦν τῶν Ἀρκαδῶν τοὺς προεστέωτας ἀγινέων, ἐξορκοῦν τὸ
 Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλει λέγεται εἶναι ὑπὸ τῶν
 10 Ἀρκαδῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ· καὶ δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι·
 ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον, ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος· τὸ
 δὲ ἄγκος αἵμασις τις περιθέει κύκλος. ἡ δὲ Νάνακρίς,
 ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει εὐῶσα, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρ-
 καδίας πρὸς Φενεῶ.

LXXV. Μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεα ταῦ-
 τα πρήσσοντα, κατῆγον αὐτὸν δείσαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι
 ἐς Σπάρτην, τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. κατελθόντα δὲ
 αὐτὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανίῃ νοῦσος, ἐόντα καὶ πρότερον
 5 ὑπομαργότερον· ὅπως γάρ τεω ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέ-
 χραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ποιεῦντα δὲ αὐτὸν
 ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδησαν οἱ προσήκοντες ἐν
 ξύλῳ· ὁ δὲ, δεθεῖς, τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν
 ἄλλων, αἵτεε μάχαιραν· οὐ βουλομένου δὲ ταπρῶτα ταῦ

73. 8. Κριόν τε W. 73. 9. οἵπερ εἶχον S. 74. 8. ἐξορκῶν W.
 74. 9, 10. ὑπ' Ἀρκαδῶν S. 75. 9. τὰ πρῶτα S.

nis, alia
Argis fer-
tur. Argi-
vorum fa-
ma uberius
exposita.

Φυλάκου δίδοναι, ἀπέειλε τὰ μιν αὐτῖς ποιήσῃ· ἐς ὃ 10
δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ Φύλακος, ἦν γὰρ τῶν τις εἰλω-
τέων, διδοῖ οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν
σίδηρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἐαυτὸν λωβώμενος· ἐπι-
τάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, πρᾶϋβαινε ἐκ τῶν 15
κνημέων ἐς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἐς τε τὰ ἰσχία,
καὶ τὰς λαπάρας· ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπῖκετο, καὶ
ταύτην καταχορδεύων, ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ· ὡς μὲν
οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε
τὰ περὶ Δημάρητον γεγόμενα λέγειν· ὡς δὲ Ἀθηναῖοι 20
μοῦνοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσίνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέ-
μενος τῶν θεῶν· ὡς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱεροῦ αὐτέων τοῦ
Ἄργου, Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης κα-
ταγινέων, κατέκοπτε, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων,
ἐνέπρησε.

Nempe
Cleomenes
Argolidem
olim ag-
gressus,
cum Argi-
vos,

LXXVI. Κλεομένει γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι,
ἐχρήσθη Ἄργος αἰρήσειν. ἐπεὶ τε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων
ἀπῖκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥεῖν ἐκ τῆς
Στυμφηλῆς λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χά-
σμα ἀφανὲς ἐκδιδούσαν, ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἀργεῖ, τὸ ἐν- 5
θεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη ταῦτο ὑπ' Ἀργείων Ἐρασῖνον κα-
λέεσθαι· ἀπικόμενος δ' ὧν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν ποτα-
μὸν ταῦτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ, οὐ γὰρ οὐδαμῶς
ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρα-
σίνου οὐ προδιδόντος τοὺς πολίτας, Ἀργείους μέντοι οὐδ' 10
ὡς χαιρήσειν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας, τὴν στρα-
τὴν κατήγαγε ἐς Θυρέην· σφαγιατάμενος δὲ τῇ θα-
λάσῃ ταῦρον, πλοίοισι σφεας ἤγαγε ἐς τε τὴν Τίρυνθιν
χώρην καὶ Ναυπλῖν.

quibus
oraculum
cladem
praedixerat,

LXXVII. Ἀργεῖοι δ' ἐβόηθηον, πυνθανόμενοι ταῦτα,
ἐπὶ θαλάσσαν. ὡς δὲ ἀγχαῦ μὲν ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος,

χώρῳ δὲ ἐν ταύτῳ τῷ κέεται Σήπεια τὸ ὄνομα, μεταίχμιον
οὐ μέγα ἀπολιπόντες, ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοι-
5 σι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ Φανεροῦ μά-
χην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἰρεθέωσι. καὶ γὰρ
δὴ σφι ἐς τοῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον, τὸ ἐπί-
κοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τούτοις τε καὶ Μιλησίοις, λέγον
ᾧδε,

10 Ἄλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα
Ἐξέλασῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρῃται,
Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφῆας τότε δῆσει·
Ὡς ποτὲ τις ἐγείη καὶ ἐπесоμένων ἀνδρώπων,
Δεινὸς ὄφρις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασδεῖς.

15 ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοις φόβον
παρεῖχε. καὶ δὴ σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν
πολεμίων χρᾶσθαι· δόξαν δέ σφι, ἐποίεον τοιόνδε· ὅπως
ὁ Σπαρτιάτης κήρυξ προσημαίνει τι Λακεδαιμονίοισι,
ἐποίεον καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὰ αὐτὰ τοῦτο.

LXXVIII. Μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῦντας τοὺς ^{per dolum}
Ἀργεῖους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος κήρυξ σημήνει, παραγ- ^{fudisset,}
γέλλει σφι ὅταν σημήνῃ ὁ κήρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε
ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, χωρέειν ἐς τοὺς Ἀργεῖους. ταῦ-
5 τα καὶ ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων· ἄριστον
γὰρ ποιευμένοις τοῖσι Ἀργείοις ἐκ τοῦ κηρύγματος
ἐπεκέατο· καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῶ
δ' ἔτι πλεῦνας ἐς τὸ ἄλσος τοῦ Ἀργεῖου καταφυγόντας
περιϊζόμενοι ἐφύλασσαν.

LXXIX. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε. ἔχων ^{quotquot}
αὐτομόλους ἀνδράς, καὶ πυνθανόμενος τουτέων, ἐξεκάλει ^{eorum ex}
^{pugna in}

77. 3. κέεται ἡ Σίπεια W. Ibid. ἡ Σήπεια S. Ibid. οὄνομα S.
77. 13. ἐπ' ἐσομένων W. 78. 5. ἐγίνετο S.

lucum Argi-
herois con-
fugerant,
spreta loci
religione
necat, ip-
sumque lu-
cum incen-
dit.

πέμπων κήρυκα, ὀνομαστὶ λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργ-
μένους τῶν Ἀργείων· ἐξεκάλει δὲ, Φᾶς αὐτέων ἔχειν
τὰ ἄποινα· ἄποινα δὲ ἐστὶ Πελοποννησίοισι, δύο μνᾶι 5
τεταγμένοι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίειν. κατὰ πεν-
τήκοντα δὲ ὧν τῶν Ἀργείων ὡς ἐκάστους ἐκκαλεύμενος
ὁ Κλεομένης ἐκτίει. ταῦτα δὲ ὡς γινόμενα ἐλελήθει
τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένει· ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἑόντος
τοῦ ἄλσεος, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς, ὅ, τι ἐπρησσον· 10
πρὶν γε δὴ αὐτέων τις ἀναβᾶς ἐπὶ δένδρος, κατεῖδε τὸ
ποιεῦμενον. οὐκ ἂν δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήεσαν.

LXXX. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ
τῶν εἰλωτέων περιnéειν ὕλη τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομέ-
νων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιομένου δὲ ἤδη, ἐπείρετο τῶν
τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἀρ-
γου εἶναι· ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀναστενάζας μέγα, εἶπε, 5
“ ὦ Ἀπολλὸν χρηστήριε, ἧ μεγάλως με ἠπάτηκας,
“ Φάμενος Ἀργὸς αἰρήσειν· συμβάλλομαι δ' ἐξήκειν
“ μοι τὸ χρηστήριον.”

Postea He-
ræum Ar-
golicum
per vim in-
gressus, sa-
cerdotem
sacris sibi
interdici-
tem verbe-
ribus affi-
cit.

LXXXI. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν πλέω
στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι εἰς Σπάρτην· χιλίους δὲ αὐτέων
λαβὼν τοὺς ἀριστεάς, ἤϊε εἰς τὸ Ἡραῖον θύσαν. βουλόμε-
νον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βαμοῦ, ὁ ἱρεὺς ἀπηγόρευε, Φᾶς
οὐκ ὅσιον εἶναι ξείνῳ αὐτόθι θύειν. ὁ δὲ Κλεομένης τὸν 5
ἱερέα ἐκέλευε τοὺς εἰλωτας ἀπὸ τοῦ βαμοῦ ἀπάγοντας
μαστιγῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε· ποιήσας δὲ ταῦτα, ἀπ-
ἤϊε εἰς τὴν Σπάρτην.

Reducto
Spartam
exercitu
adversariis
accusatur,

LXXXII. Νοστήσαντα δὲ μιν ὑπῆγον οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ
τοὺς ἐφόρους, Φάμενοί μιν δωροδοκῆσαντα, οὐκ ἐλέειν τὸ
Ἀργὸς, παρεὸν εὐπετέως μιν ἐλεῖν. ὁ δὲ σφι ἐλέξε, οὔτε

79. 3, 4. τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους S. 81. 2. δὲ
αὐτὸς S.

- εἰ ψευδόμενος, οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων, ἔχω σαφηνέως εἶ-
 5 παί· ἔλεξε δ' ὧν φάμενος, ἐπεὶ τε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου
 ἱρὸν εἶλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ Θεοῦ.
 πρὸς ὧν ταῦτα οὐ δικαιοῦν πειρᾶν τῆς πόλιος, πρὶν γε δὴ
 ἱροῖσι χρήσθαι, καὶ μάθῃ, εἴτε οἱ ὁ Θεὸς παραδιδῶι,
 εἴτε οἱ ἐμποδῶν ἔσθικε. καλλισρευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ,
 10 ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθεῶν φλόγα πυρὸς ἐκλάμ-
 ψαι· μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεκήϊν, ὅτι οὐκ αἰρέει
 τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος
 ἐξέλαμψε, αἰρέειν ἂν κατ' ἄκρης τὴν πόλιν· ἐκ τῶν στη-
 θεῶν δὲ λάμψαντος, πᾶν οἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ Θεὸς
 15 ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα δὲ λέγων, πιστά τε καὶ οἰ-
 κότα ἔδοκεε Σπαρτιήτησι λέγειν, καὶ ἀπέφυγε πολλὸν
 τοὺς διώκοντας.

- LXXXIII. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχρηώθη οὕτω, ὥστε οἱ Ἄργι post il-
 δοῦλοι αὐτέων ἔσχον πάντα τὰ πρήγματα, ἄρχοντές τε lam cladem
 καὶ διέποντες, ἐς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες. servorum
 ἔπειτά σφεας οὔτοι, ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς ἐαυτοὺς τὸ parent im-
 5 Ἄργος, ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ οἱ δοῦλοι, μάχῃ ἔσχον perio, do-
 Τίρυνθα. τέως μὲν δὴ σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους. nec occiso-
 ἔπειτα δὲ ἐς τοὺς δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος, rum filii
 γένος ἐὼν Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίας· οὗτος τοὺς δούλους ætate adul-
 ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι. ἐκ τούτου δὲ πό- ta eos ex-
 10 λεμός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχνόν, ἐς ὃ δὴ μόγις οἱ Ἀργεῖοι pellunt.
 ἐπεκράτησαν.

- LXXXIV. Ἀργεῖοι μὲν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά Φα- Unde Spar-
 σι μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς. αὐτοὶ δὲ Σπαρτιήταιβι tam Cleo-
 φασι ἐκ δαιμονίου μὲν οὐδενὸς μανῆναι Κλεομένεα, Σκύ- menis repe-
 7 τῇσι δὲ ὁμιλήσαντά μιν, ἀκρητοπότην γενέσθαι, καὶ ἐκ Herodoto
 hac de re
 videatur.

τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπεὶ τέ σφι 5
 Δαρεῖον ἐσβαλεῖν ἐς τὴν χώραν, μετὰ ταῦτα μεμονέναι
 μιν τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμμαχίην
 τε ποιεῖσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρεῶν εἴη αὐτοὺς μὲν
 τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν ποταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδι-
 κὴν ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιῆτας κελεύειν ἐξ 10
 Ἐφέσου ὀρμεωμένους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὰυτὸ
 ἀπαντᾶν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι, ἡκόντων τῶν Σκυθῶν
 ἐπὶ ταῦτα, ὀμιλεῖν σφι μεζῶνας· ὀμιλέοντα δὲ μᾶλλον
 τοῦ ἰκνευμένου, μαθεῖν τὴν ἀκρητοποσίην παρ' αὐτέων· ἐκ
 τούτου δὲ μανῆναί μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται. ἔκ τε τοῦ, 15
 ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπεὰν ζωρότερον βούλονται πῖεειν,
 Ἐπισκύθισον λέγουσι. οὕτω δὴ Σπαρτιῆται τὰ περὶ
 Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεο-
 μένης Δημαρῆτῳ ἐκτίσαι.

Post Cleo-
 menis mor-
 tem Aegi-
 netæ Leo-
 tychidem,
 missis Spar-
 tam legatis,
 ob cives
 suos Athe-
 nas abduc-
 ctos [c.
 73.] in
 iudicium
 vocant.
 Damnatur
 reus, Athe-
 nasque mit-
 titur, ut
 captivis li-
 bertatem ab
 Athenien-
 sibus impe-
 tret.

LXXXV. Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος, ὡς ἐπύθοντο
 Αἰγινῆται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομέ-
 νους Λευτυχίδεω περὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι ὀμύρων ἐχομένων.
 Λακεδαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες, ἔγνωσαν
 περιϋβρίσθαι Αἰγινῆτας ὑπὸ Λευτυχίδεω· καὶ μιν κατέ- 5
 κριναν ἐκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἶγιναν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι
 ἐχομένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινητέων τὸν
 Λευτυχίδα, εἶπέ σφι Θεασίδης ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν ἐν τῇ
 Σπάρτῃ δοκιμος ἀνὴρ, “ Τί βούλεσθε ποιεῖν, ἄνδρες
 “ Αἰγινῆται, τὸν βασιλῆα τῶν Σπαρτιητέων ἐκδοτον γε- 10
 “ νόμενον ὑπὸ τῶν πολιητέων ἄγειν; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμε-
 “ νοι ἔγνωσαν οὕτω Σπαρτιῆται, ὅπως ἐξ ὑστέρης μή τι
 “ ὑμῖν, ἣν ταῦτα πρῆσσητε, πανώλεθρον κακὸν ἐς τὴν
 “ χώραν ἐσβάλωσι.” ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινῆται,

84. 8. ὡς χρεῶν S. 85. 5. Αἰγινήτας S. Αἰγινῆτας W. operarum
 errore.

15 ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς· ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοιῷδε, ἐπι-
σπόμενον Λευτυχίδα ἐς Ἀθήνας, ἀποδοῦναι Αἰγινήτῃσι
τοὺς ἄνδρας.

LXXXVI. Ὡς δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης ἐς τὰς Ἀ-
θήνας, ἀπαίτεε τὴν παρακαταθήκην, οἱ Ἀθηναῖοι προ-
φάσις εἶλκον οὐ βουλόμενοι ἀποδοῦναι, φάντες δύο
σφέας ἰόντας βασιλῆας παραθέσθαι, καὶ οὐ δικαιοῦν
5 τῷ ἐτέρῳ ἄνευ τοῦ ἐτέρου ἀποδιδόναι. οὐ φαρμένων δὲ
ἀποδώσειν τῶν Ἀθηναίων, ἔλεξε σφι Λευτυχίδης τάδε·
“ ὦ Ἀθηναῖοι, ποιεέτε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί·
“ καὶ γὰρ ἀποδιδόντες, ποιεέτε ὅσια· καὶ μὴ ἀποδιδόν-
“ τες, τὰ ἐναντία τουτέων· ὁκοῖον μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ
10 “ συνηείχθη γενέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βούλο-
“ μαι ὑμῖν εἶπαι. λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται γενέ-
“ σθαι ἐν τῇ Λακεδαίμονι κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ’
“ ἐμέο, Γλαῦκον Ἐπικυίδεος παῖδα. τούτον τὸν ἄνδρα
“ φαρμέν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ
15 “ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι, πάντων ὅσοι
“ τὴν Λακεδαίμονα τούτον τὸν χρόνον οἴκεον. συνενειχθῆ-
“ ναι δέ οἱ ἐν χρόνῳ ἰκνευμένῳ τάδε λέγομεν. ἄνδρα Μι-
“ λήσιον, ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην, βούλεσθαι οἱ ἐλθεῖν
“ ἐς λόγους, προῖσχύμενον τοιάδε· Εἰμὶ μὲν Μιλήσιος,
20 “ ἦκα δὲ τῆς σῆς, Γλαῦκε, δικαιοσύνης βουλόμενος ἀπο-
“ λαῦσαι. ὥς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν τὴν ἄλλην Ἑλ-
“ λάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν
“ λόγος πολλὸς, ἐμεαυτῷ λόγους ἐδίδουν καὶ ὅτι ἐπικίν-
“ δυνός ἐστι αἰεὶ κοτε ἢ Ἰωνίῃ, ἢ δὲ Πελοπόννησος ἀσ-
“ φαλέως ἰδρυμένη· καὶ διότι χρήματα οὐδαμᾶ τοὺς
25 “ αὐτοὺς ἐστὶ ὄρᾳν ἔχοντας. ταῦτά τε ὧν ἐπιλεγομένων,

Quibus ter-
giversanti-
bus, exem-
plo Glauci
Spartani
fraudem in
deposito
moliti,
I ideoque
vindi-
ctam divi-
nam experi-
ti, ne capti-
vos sibi in
custodiam
creditos in-
vitis Sparta-
nis retine-
ant, suadet,
sed non
persuadet.

that the greatest
luck befall this
man. Liv. and
Sot. in Luc.

85. 15, 16. ἐπισπόμενον W. 86. 20. βουλόμενος δικαιοσύνης S.

- “ καὶ βουλευομένων, ἔδοξε μοι, τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐ-
 “ σίης ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σέ, εὖ ἐξεπιστα-
 “ μένω ὥς μοι κείμενα ἔσται παρὰ σοὶ σόα. σὺ δὴ μοι
 “ καὶ τὰ χρήματα δέξαι, καὶ τάδε τὰ σύμβολα σῶζε
 “ λαβών· ὅς δ’ ἂν ἔχων ταῦτα ἀπαιτέῃ, τούτῳ ἀποδοῦ- 15
 2 “ ναι. Ὁ μὲν δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἦκων ξεῖνος τοσαῦτα
 “ ἔλεξε· Γλαῦκος δὲ ἐδέξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ
 “ τῷ εἰρημένῳ λόγῳ. χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος, ἦλ-
 “ θον ἐς τὴν Σπάρτην τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρή-
 “ ματα οἱ παῖδες· ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ, 35
 “ καὶ ἀποδεικνύντες τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρήμα-
 “ τα. ὁ δὲ διαψέετο, ἀντυποκρινόμενος τοιάδε· Οὔτε μέ-
 “ νημαι τὸ πρῆγμα, οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι
 “ τούτων τῶν ὑμεῖς λέγετε· βούλομαί τε, ἀναμνησθεῖς,
 “ ποιεῖν πᾶν τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὀρθῶς 40
 “ ἀποδοῦναι· καὶ εἴγε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι
 “ Ἑλλήνων χρήσομαι ἐς ὑμέας. ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλ-
 3 “ λομαι κυρώσειν ἐς τέταρτον μῆνα ἀπὸ τοῦδε. Οἱ μὲν
 “ δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν ποιεύμενοι, ἀπαλλάσσοντο, ὥς
 “ ἀπεστερημένοι τῶν χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο 45
 “ ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ. ἐπειρωτῶντα δὲ
 “ αὐτὸν τὸ χρηστήριον εἰ ὄρκῳ τὰ χρήματα λήϊσεται, ἢ
 “ Πυθίῃ μετέρχεται τοῖσδε τοῖσι ἔπεισι,

- “ Γλαῦκ’ Ἐπικυδεῖδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω, 50
 “ Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα λήϊσασθαι.
 “ Ὅμνυ· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὐορκον μένει ἄνδρα.
 “ Ἄλλ’ Ὅρκου πάσις ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ’ ἐπὶ χεῖρες,
 “ Οὐδὲ πώδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσέκε πᾶσαν
 “ Συμμάρφας ὀλέσει γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα. 55
 “ Ἀνδρὸς δ’ εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

“ ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν Θεὸν πα-
 “ ραιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ῥηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη ἔφη,
 “ τὸ πειρηθῆναι τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ ποίησαι, ἴσον δύνα-
 60 “ σθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ μεταπεμφόμενος τοὺς Μιλη- 4
 “ σίους ξείνους, ἀποδιδῶσφι τὰ χρήματα. τοῦ δὲ εἵνεκα
 “ ὁ λόγος ὅδε, ὃ Ἀθηναῖοι, ὠρμήθη λέγεσθαι ἐς
 “ ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι
 “ οὐδὲν, οὐτ’ ἰστίη οὐδεμὴν νομιζομένη εἶναι Γλαύκου· ἐκτέ-
 65 “ τριπταί τε παρόριζος ἐκ Σπάρτης. οὕτω ἀγαθὸν μὴδὲ
 “ διανοέεσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε, ἢ ἀπαι-
 “ τεόντων ἀποδιδόναι.” Λευτυχίδης μὲν εἶπας ταῦτα, 5
 ὡς οἱ οὐδὲ οὕτω ἐσήκουον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο.

LXXXVII. Οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρότερον ἀδι- Sic Ægine-
 κημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θη- tæ pœnas
 βαίοισι χαριζόμενοι, ἐποίησαν τοιόνδε. μεμφόμενοι τοῖσι in agrum
 Ἀθηναίοισι, καὶ ἀξιοῦντες ἀδικέεσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι Atticum
 5 τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο. καὶ, ἦν γὰρ δὴ τοῖσι [5, 81.]
 Ἀθηναίοισι πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ, λοχίσαντες ὦν, τὴν luunt. Id
 Θεωρίδα νῆα εἶλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθη- priusquam
 ναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἀνδρας, ἔδησαν. Atheniensium theori-
 da, quæ
 viros pri-
 marios ve-
 heret, ex
 insidiis in-
 tercipiunt,
 vectoresque
 vinciunt.

LXXXVIII. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰ-
 γινητέων, οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσα-
 σθαι ἐπ’ Αἰγινήτησι. καὶ, ἦν γὰρ Νικόδρομος Κνοίθου
 καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος, οὗτος μεμφόμενος
 5 μὲν τοῖσι Αἰγινήτησι προτέρην ἐαυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νή-
 σου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν
 Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰ-
 γίνης, φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους
 ἐς τὴν ἡκεῖν δεήσει βοηθεύοντας. μετὰ ταῦτα, καταλαμ-
 prodat.

86. 59, 60. ἴσον δύναται W. 86. 62. ὁ λόγος, ὃ Ἀθηναῖοι, ὅδε W.

Et Nico-
dromus
quidem
pacto die
urbem oc-
cupat.
sed quod
Athenien-
sium classis
sero adven-
taret,

βάνει μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο ὁ Νικόδρομος Ἀθηναίοισι 10
τὴν παλαιὴν καλεομένην πόλιν.

LXXXIX. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δέον· οὐ
γὰρ ἔτυχον εἶσθαι νέες σφι ἀξιόμαχοι τῇσι Αἰγινήτων
συμβαλέειν. ἐν ᾧ ὧν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσθαι σφι νέ-
ας, ἐν τούτῳ διεφθάρη τὰ πρήγματα. οἱ δὲ Κορίνθιοι,
ἔσαν γὰρ σφι τοῦτον τὸν χρόνον Φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, 5
Ἀθηναίοισι διδοῦσι δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδοῦσι δὲ πεν-
ταδράχμους ἀποδόμενοι· δατίνην γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἔξην
δοῦναι. ταύτας τε δὴ λαβόντες οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς
σφετέρας, πληρώσαντες ἐβδομήκοντα νέας τὰς ἀπάσας,
ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν· καὶ ὑστέρισαν ἡμέρῃ μίῃ τῆς 10
συγκειμένης.

cum parte
suorum
Æginam
relinquere
cogitur:
quibus Su-
nium ab
Athenien-
sibus da-
tum.

XC. Νικόδρομος δὲ, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ
παρεγένοντο, ἐς πλοῖον ἐσβὰς, ἐσδιδρῆσκει ἐκ τῆς Αἰγί-
νης· σὺν δὲ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγινήτων ἔσποντο,
τοῖσι Ἀθηναῖοι Σούνιον οἰκῆσαι ἔδωκαν. ἐνθεῦτεν δὲ οὐ-
τοι ὀρμεώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἤγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινή- 5
τας. ταῦτα μὲν δὴ ὕστερον ἐγίνετο.

Cæteros
hujus facti-
onis Ægi-
netæ ne-
cant.

XCI. Αἰγινήτων δὲ οἱ παχέες, ἐπαναστάντος τοῦ
δήμου σφι ἅμα Νικοδρόμῳ, ἐπεκράτησαν· καὶ ἔπειτὰ
σφεας χειρῳσάμενοι, ἐξήγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τούτου δὲ
καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ ἐκθύσασθαι οὐκ οἷοι τε ἐγένοντο
ἐπιμηχανώμενοι, ἀλλ' ἐφθησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ 5
τῆς νήσου, ἢ σφι ἴλεων γενέσθαι τὴν θεόν. ἐπτακοσίους
γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζωγρήσαντες, ἐξήγον ὡς ἀπολέοντες. εἰς
δὲ τις τούτων ἐκφυγὼν τὰ δεσμὰ, καταφεύγει πρὸς
πρόθυρα Δήμητρος Θεσμοφόρου· ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν 10
ἐπισπαστήρων, εἶχετο· οἱ δὲ, ἐπεὶ τέ μιν ἀποσπάσαι

90. 2. παρεγίνοντο S. 90. 3. Αἰγινήτων εἶποντο W. 91. 4. ἰγί-
νοιτο S.

οὐκ οἶόι τε ἀπέλκοντες ἐγίνοντο, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰς
χεῖρας, ἦγον οὕτω· χεῖρες δὲ κεῖναι ἐμπεφυκυῖαι ἔσαν
τοῖσι ἐπισπαστῆρσι.

XCII. Ταῦτα μὲν νυν σφέας αὐτοὺς οἱ Αἰγινῆται ἐρ- Proeliis
binis na-
valibus de-
inceps com-
missis, pri-
mum Athe-
nienses,
γάσαντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἤκουσι ἐναυμάχησαν νηυσὶ ἐβ-
δομήκοντα· ἐσσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, ἐπεκαλέοντο
τούτους αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργεῖους. καὶ δὴ σφι
5 οὔτοι μὲν οὐκέτι βοηθέουσι, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγινᾶται
νέες ἀνάγκη λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένους, ἔσχον τε ἐς
τὴν Ἀργολίδα χώραν, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι·
συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνίων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ
10 ταύτῃ ἐσβολῇ. καὶ σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζημίη,
χίλια τάλαντα ἐκτίσαι, πεντακόσια ἐκατέρους. Σικυ-
ωνιοὶ μὲν νυν συγγινόντες ἀδικῆσαι, ὁμολόγησαν, ἐκατὸν
τάλαντα ἐκτίσαντες, ἀζημιοὶ εἶναι· Αἰγινῆται δὲ οὔτε
συνεγινώσκοντο, ἔσαν τε αὐθαδέστεροι. διὰ δὴ ὧν σφι
15 ταῦτα δεομένοισι, ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδεὶς Ἀργείων
ἔτι ἐβόηθεε, ἐθέλονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς
στρατηγὸς ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Εὐρυβιάτης, πεντάεθλον ἐπα-
σκήσας. τούτων οἱ πλεῖνες οὐκ ἀπενόστησαν ὀπίσω,
ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ
20 στρατηγὸς Εὐρυβιάτης μονομαχίην ἐπάσκειν, τρεῖς μὲν
ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σω-
φάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει.

XCIII. Αἰγινῆται δὲ, εὖσι ἀτάκτοισι Ἀθηναίοισι post Ægi-
netæ vin-
cunt.
συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ, ἐνίκησαν· καὶ σφῶν νέας τέσ-
σερας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον. Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλε-
μος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας.

XCIV. Ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἐαυτοῦ ἐποίεε, ὥστε ἀναμι- Suffecti in
Mardonii
locum Da-
μνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος, μεμνήσθαι μιν τῶν

tis et Artaphernes ad Eretriam Athenasque expugnandas,

Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδῶν προσκατημένων καὶ δια-
βαλλόντων Ἀθηναίους· ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος,
ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσις, καταστρέφεται τῆς 5
Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ, Μαρ-
δόνιον μὲν δὴ Φλαύρως πρήξαντα τῷ στόλῳ, παραλύει
τῆς στρατηγίης· ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδέξας, ἀπέ-
στειλε ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε, ἐόντα
Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνηα τὸν Ἀρταφέρνηος παῖδα, 10
ἀδελφιδέον ἐαυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε, ἑξανδρα-
ποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν, ἄγειν ἐαυτῷ ἐς ὧν
τὰ ἀνδράποδα.

cum ingen-
tibus copiis
per mare
Icarium
recta in
Græciam
tendunt.

XCv. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πο-
ρευόμενοι παρὰ βασιλῆος, ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ
Ἀλῆιον πεδίον, ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε
καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευόμενοισι ἐπῆλ-
θε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι· 5
παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἵππαυχοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ
ἔτει προεῖπε τοῖσι ἐαυτοῦ δασμοφόροις Δαρεῖος ἐτοιμά-
ζειν. ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν
πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἔξακο- 10
σίησι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. ἐνθαῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν
ἡπειρον ἔχον τὰς νέας ἰθὺ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς
Θρηίκης, ἀλλ' ἐκ Σάμου ὀρμεῶμενοι, παρὰ τε Ἰκάριον
καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο· ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν,
δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προ- 15
τέρῳ ἔτει ποιούμενοι ταύτη τὴν κομιδὴν, μεγάλως προσέ-
πταισαν· πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε, πρό-
τερον οὐκ ἀλοῦσα.

XCvi. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερό-

μενοι προσέμιζαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην Primum
 ἐπείχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι μεμνημένοι τῶν πρότερον, Naxus cap-
ta et igne
vastata: in-
colarum-
que quot-
quot in
montana
non aufu-
gerant, in
servitutum
abducti.
 οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ αὔρεα οἴχοντο Φεύγοντες, οὐδὲ ὑπέμει-
 5 ναν. οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐ-
 τῶν, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν· ταῦτα δὲ ποιή-
 σαντες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο.

XCVII. Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίουν, οἱ Δῆλιοι, ἐκ- Eadem sors
cæterarum
Cycladum,
 λιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οἴχοντο Φεύγοντες ἐς Τῆ-
 νον. τῆς δὲ στρατῆς καταπλεούσης, ὁ Δᾶτις προπλώσας, excepta
Delo, cui
soli parci-
tur. Persa-
rum in nu-
mina Deli-
aca pietas.
 οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ
 5 πέρην ἐν τῇ Ῥηνέῃ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἔσαν οἱ Δῆ-
 λιοι, πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε· “ Ἄνδρες ἱροὶ,
 “ τί Φεύγοντες οἴχεσθε, οὐκ ἐπιτήδεα καταγνόντες κατ’
 “ ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἔτι τοιαῦτα Φρονέω, καί
 “ μοι ἐκ βασιλῆος ᾧδε ἐπέσταλται· ἐν ἧ χώρῃ οἱ δύο
 10 “ Θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν
 “ χώραν, μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. νῦν ὧν καὶ ἄπιτε
 “ ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε.” ταῦτα
 μὲν ἐπεκηρυκέυσато τοῖσι Δηλίοισι· μετὰ δὲ, λιθωνωτῷ
 15 τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βαμοῦ, ἐθυμίησε.

XCVIII. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας, ἔπλεε ἅμα Post eorum
abitus De-
lus terræ
motu con-
tremiscit:
quod cum
nec antea
nec post
acciderit,
pro signo
malorum
Græciæ
tunc immi-
nentium
Herodotus
habet.
 τῶ στρατῶ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ
 Ἰωνας καὶ Αἰολέας. μετὰ δὲ τοῦτον ἐνθεῦτεν ἐξανα-
 χθέντα, Δῆλος ἐκινήθη, ὥς ἔλεγον οἱ Δῆλιοι, καὶ
 5 πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. καὶ τοῦτο
 μὲν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κα-
 κῶν ἔφηνε ὁ Θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος,
 καὶ Ξέρξεω τοῦ Δαρείου, καὶ Ἀρτοξέρξεω τοῦ Ξέρξεω,
 τριῶν τούτων ἐπέζης γενεῶν, ἐγένετο πλέω κακὰ τῇ

97. 5. ἐν τῇ Ῥηναίῃ W. 97. 8. ἔτι τοσαῦτα φρονέω W. Ibid.
 ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω S. 98. 8. Ἀρταξέρξεω S. et sic semper,

Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου 10
 γενομένας· τὰ μὲν, ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα,
 τὰ δὲ, ἀπ' αὐτέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πο-
 λεμεόντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινήσῃναι Δῆλον, τοπρεῖν
 εἶσθαι ἀκίνητον· καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ
 αὐτῆς ὧδε,

15

Κινήσω καὶ Δῆλον, ἀκίνητόν περ εἶσθαι.

[δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ εὐνό-
 ματα, Δαρεῖος, ἐρξείης· Ξέρξης, ἀρήϊος· Ἀρτοξέρξης, μέ-
 γας ἀρήϊος. τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλῆας ὧδε ἀν' ὀρθῶς
 κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἕλληνες καλεοῖεν.] 20

Classe ad
 Eubœam
 appulsa,
 Persæ pri-
 mo Cary-
 stum ex-
 pugnans.

XCIX. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς Δήλου,
 προσίσχον πρὸς τὰς νήσους· ἐνθεῦτεν δὲ στρατιὴν τε παρε-
 λάμβανον, καὶ ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμ-
 βανον. ὥς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους, προσέσχον καὶ ἐς
 Κάρυστον, οὐ γὰρ δὴ σφι οἱ Καρύστιοι οὔτε ὁμήρους ἐδί- 5
 δοσαν, οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλιν ἀστυγείτονας στρατεύε-
 σθαι, λέγοντες Ἐρετρίαν τε καὶ Ἀθήνας, ἐνθαῦτα τού-
 τος ἐπολιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφέων ἔκειρον, ἐς ὃ καὶ
 οἱ Καρύστιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων τὴν γνώμην.

Eretriis A-
 thenienses
 petentibus
 auxilio ve-
 niunt: sed
 cum audi-
 vissent, pa-
 rum inter
 illos conve-
 nire, non-
 nullosque
 adeo pro-
 ditionem
 meditari,
 continen-
 tem repe-
 tunt.

C. Ἐρετρίεες δὲ, πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Περ-
 σικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσιν, Ἀθηναίων ἐδεήθησαν
 σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπαντο
 τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους κληρουχέοντας
 τῶν ἵπποβοτέων Χαλκιδέων τὴν χώραν, τούτους σφι δι- 5
 δοῦσι τιμαρούς. τῶν δὲ Ἐρετρίεων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς
 βούλευμα· οἱ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ
 διφασίας ιδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν
 τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης· ἄλλοι δὲ αὐτέων,
 ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι, 10
 προδοσίην ἐσνευάζοντο. μαθὼν δὲ τουτέων ἐκάτερα ὡς

εἶχε Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἑρετριέων τὰ πρῶτα,
 φράζει τοῖσι ἤκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρέοντα
 σφι πρήγματα· προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαι σφεας
 15 ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 ταῦτα Αἰσχίνῃ συμβουλευσάντι πείθονται· καὶ οὗτοι μὲν
 διαβάντες ἐς Ὀρωπὸν, ἔσωζον σφέας αὐτούς.

CI. Οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Pugna sex
 Ἑρετρικῆς χώρης κατὰ Ταμύνας, καὶ Χοιρέας, καὶ Αἰ-
 γίλια· κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα ἴπ-
 5 πους τε ἐξεβάλλοντο, καὶ πάρεσκευάζοντο ὡς προσοι-
 κάσι· οἱ δὲ Ἑρετριεὺς ἐπεξελθεῖν μὲν
 καὶ μάχεσθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλὴν, εἴ πως δὲ διαφυλά-
 ξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφι ἔμελε πῆρι, ἐπεὶ τε ἐνίκα
 μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γενομένης καρτε-
 10 ρῆς πρὸς τὸ τεῖχος, ἐπιπτον ἐπὶ ἕξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν
 ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐσδόμῃ Εὐφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχου,
 καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέου, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δοκιμοί, προ-
 διδῶσι τοῖσι Πέρσησι. οἱ δὲ, ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν,
 τοῦτο μὲν, τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτιννύμενοι
 15 τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρῶν· τοῦτο δὲ, τοὺς ἀν-
 θρώπους ἡνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

CII. Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἑρετρίαν, καὶ ἐπισχόντες Victis Ere-
 ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον ἐς τὴν Ἀττικὴν κατέρχοντές τε
 5 πολλὸν καὶ δοκέοντες ταῦτα τοὺς Ἀθηναίους ποιήσκειν
 τὰ καὶ τοὺς Ἑρετριεὺς ἐποίησαν. καὶ, ἦν γὰρ ὁ Μαρα-
 θῶν ἐπιτηδεώτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι, καὶ
 ἀγχοτάτῳ τῆς Ἑρετρίης, ἐς τοῦτό σφι κατηγέετο Ἰππίης
 ὁ Πεισιστράτης.

CIII. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβόηθον καὶ

101. 2. κατὰ τέμενος, καὶ W. 101. 3. δὲ ταῦτα τὰ S. 101. 8.
 γινομένης S. 102. 7. ὁ Πεισιστράτης W

Eodem ex- αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. ἤγον δὲ σφεας στρατηγοὶ δέκα·
 it Atheni- τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα
 ensium ex- τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Πεισί-
 ercitus, cui τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Πεισί-
 decem præ- τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Πεισί-
 tores præ- στρατον τὸν Ἴπποκράτεος. καὶ αὐτῷ Φεύγοντι, Ὀλυμπι- 5
 essent: in- αῖδα ἀνελίσθαι τεθρίππων συνέβη· καὶ ταύτην μὲν τὴν
 que eis Mil- νίκην ἀνελόμενόν μιν, τῷτῷ ἐξενείκασθαι τῷ ὁμομητρίῳ
 tiades, nu- ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ, τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι
 per Cher- αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν, παραδιδῶι Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχ-
 soneso A- θῆναι· καὶ τὴν νίκην παρὲς τούτῳ, κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἐωϋ- 10
 thenas pro- τῷ ὑπόσπονδος. καὶ μιν ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι
 fugus [c. ἄλλην Ὀλυμπιάδα, κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πει-
 41.], ibi- σιστράτου παίδων, οὐκέτι περιεάντος αὐτοῦ Πεισιστράτου·
 que ab ad- κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κατὰ τὸ πρυτανήϊον, νυκτὸς ὑπεί-
 versariis, σαντες ἄνδρας. τέθραπται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄστεος, 15
 quod tyran- πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ· καταντίον δ'
 nidem illic αὐτοῦ αἱ ἵπποι τεθάρφαται αὐταὶ αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας
 occupavis- ἀνελόμεναι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἤδη τῷτῳ
 set, accu- τοῦτο Εὐαγόρεω Λάκωνος· πλέω δὲ τουτέων, οὐδαμαί. ὁ
 satus, sed μὲν δὴ πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι Στησαγόρῃ 20
 populi li- ἦν τῆνικαῦτα παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτιάδῃ τρεφόμενος ἐν τῇ
 beratus Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνῃσι,
 suffragiis. τούνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστέω τῆς Χερσονήσου Μιλτιά-
 Hujus pa- δεω, Μιλτιάδης.

CIV. Οὗτος δὴ ὢν τότε ὁ Μιλτιάδης ἦκων ἐκ τῆς
 Χερσονήσου, καὶ ἐκπεφευγὼς διπλὸν θάνατον, ἐστρα-
 τήγεε Ἀθηναίων. ἅμα μὲν γὰρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ
 ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἰμέρου, περὶ πολλοῦ ἐποίηϋντο λα-
 βεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκ- 5
 φυγόντα τε τούτους, καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἐωϋτοῦ, δο-
 κέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, ἤδη τοενθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ
 ὑποδεξάμενοι, καὶ ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες, ἐδί-

ᾠξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ
 10 τούτους, στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἰρεθεὶς
 ὑπὸ τοῦ δήμου.

CV. Καὶ πρῶτα μὲν, ἔοντες ἔτι ἐν τῷ ἄστει οἱ στρατη- Missus ab
 γοὶ, ἀποπέμπουσιν εἰς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθη- bus Spar-
 ναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο με- tam Phidip-
 λετῶντα. τῷ δὲ, ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ pides he-
 5 Ἀθηναίοισι ἀπήγγελε, περὶ τὸ Παρθένιον οὔρος τὸ ὑπὲρ merodro-
 Τεγέης ὁ Πᾶν περιπίπτει. βῶσαντα δὲ τὸννομα τοῦ Φει- mus, cui
 διππίδew τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεύσαι ἀπαγγεῖλαι, ad Tegeam
 10 διότι ἐαυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιεῦνται, ἔοντος εὐνου Pan obviam
 Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφι χρησίμου, factus,
 10 τὰ δ' ἔτι καὶ ἐσομένου. καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, κα- auxilium
 ταστάντων σφίσι εὖ ἤδη τῶν πρηγμάτων, πιστεύσαντες Athenien-
 εἶναι ἀληθέα, ἰδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει Πανὸς ἱερὸν, καὶ sibus polli-
 αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσιῇσι ἐπετείησι καὶ cetur. Ob
 λαμπάδι ἱλάσκονται. eam cau-
 sam Pani
 fanum sacraque
 Athenis di-
 cata.

CVI. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιπ- Spartani a
 πίδης οὗτος, ὅτεπέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν Πᾶνα φανῆναι, δευτε- Phidippida
 ραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. ἀπικόμενος ad auxili-
 δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε· “ ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθη- um Athe-
 5 “ ναῖοι ὑμέων δέονται σφίσι βοηθῆσαι, καὶ μὴ περιῖ- nis feren-
 “ δεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἑλλήσι δουλοσύνη dum invi-
 “ περιπεσούσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ Ἐρέ- tati, ante
 “ τριά τε νῦν ἡνδραπόδισται, καὶ πόλι λογίμῳ ἢ Ἑλλὰς pleniluni-
 “ γέγονε ἀσθενεστέρα.” ὁ μὲν δὲ σφι τὰ ἐντεταλμένα um in ex-
 10 ἀπήγγελε· τοῖσι δὲ ἕαδε μὲν βοηθεῖν Ἀθηναίοισι, ἀδύ- peditionem
 νατα δὲ σφι ἦν τοπαραυτικά ποιέειν ταῦτα, οὐ βουλομέ- proficisci
 νοισι λύειν τὸν νόμον. ἦν γὰρ ἰσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη recusant.

105. 6. τὸ οὔνομα S. 105. 8, 9. εὐνου ἤδη Ἀθ., καὶ πολλαχοῦ
 γενομένου σφίσι χρησίμου W. 106. 8. λογίμῳ S.

εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξελεύεσθαι ἔφασαν, μὴ οὐ πλήρεις ἐόντος τοῦ κύκλου. οὗτοι μὲν νυν τὴν πανσέληνον ἔμενον.

Somnium
Hippiæ,
antequam
Persas in
campum
Marathoni-
um duce-
ret.

CVII. Ταῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο Ἰππίης ὁ Πει-
σιστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα, τῆς παροιχομένης νυκτὸς
ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε. ἐδόκεε ὁ Ἰππίης τῇ μη-
τρὶ τῇ ἐαυτοῦ συνευνηθῆναι· συνεβάλετο ὦν ἐκ τοῦ ὀνείρου,
κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀνασώσάμενος τὴν ἀρ- 5
χὴν, τελευτήσῃ ἐν τῇ ἐαυτοῦ γηραίᾳ. ἐκ μὲν δὴ τῆς
ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα. τότε δὲ κατηγεόμενος, τοῦτο
μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀπέβησε ἐς τὴν νῆσον
τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· τούτο δὲ, κατα-
γομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὥρμιζε αὐτός· ἐκ- 10
βάντας δὲ ἐς τὴν γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε· καὶ οἱ
ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε παρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως
ἢ ὡς ἐώθεε· οἷα δὲ οἱ πρεσβυτέρω ἐόντι, τῶν ὀδόντων οἱ
πλεῖνες ἐσεῖοντο. τούτων ὦν ἓνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει
ὑπὸ βίης βῆξας· ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ, 15
ἐποιέετο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν. ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ
ὁ ὀδὼν, ἀναστενάξας, εἶπε πρὸς τοὺς παρестεῶτας, “ Ἡ
“ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστὶ, οὐδὲ μιν δυνησόμεθα ὑπο-
“ χειρίην ποιήσασθαι· ὁκόσον δὲ τί μοι μέρος μετῆν, ὁ
“ ὀδὼν μετέχει.”

Soli Platæ-
enses Athe-
niensibus
præsto
sunt. Ne-
cessitudo
utrorum-
que unde
originem
traxerit.

CVIII. Ἰππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο
ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένει
Ἡρακλέος, ἐπῆλθον βοηθέοντες Πλαταιεὺς πανδημεῖ·
καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι
οἱ Πλαταιεὺς, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτέων οἱ Ἀθηναῖοι συχ- 5
νοὺς ἤδη ἀναιρέατο. ἔδωσαν δὲ ᾧδε· πιεζέμενοι ὑπὸ Θη-
βαίων οἱ Πλαταιεὺς, ἐδίδωσαν πρῶτα παρατυχοῦσι Κλε-

ομένει τε τῷ Ἀναξανδρίδῃ καὶ Λακεδαιμονίοισι σφέας αὐτούς. οἱ δὲ, οὐ δεκόμενοι, ἔλεγον σφι τάδε· “ Ἡμεῖς
 10 “ μὲν ἑκαστέρῳ τε οἰκόμεν, καὶ ὑμῖν τοιγὰ τις γίνοιτ’
 “ ἂν ἐπικουρίῃ ψυχρῇ· Φθαίητε γὰρ ἂν πολλάκις ἐξ-
 “ ἀνδραποδισθέντες ἢ τινα πυθέσθαι ἡμέων. συμβου-
 “ λεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι, πλη-
 “ σιοχώροισι τε ἀνδράσι, καὶ τιμωρέειν ἐαυτοὺς οὐ κακοῖ-
 15 “ σι.” ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὐ κατὰ
 εὐνοίην οὕτω τῶν Πλαταιέων, ὥς βουλόμενοι τοὺς Ἀθη-
 ναίους ἔχειν πόνους, συνεστεῶτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον· οἱ δὲ οὐκ
 ἠπίστησαν, ἀλλ’ Ἀθηναίων ἰρὰ ποιούντων τοῖσι δώδεκα
 20 θεοῖσι, ἱκέται ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν, ἐδίδσαν σφέας
 αὐτούς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα, ἐστρατεύοντο ἐπὶ
 τοὺς Πλαταιέας· Ἀθηναῖοι δὲ σφι ἐβοήθηον. μελλόν-
 των δὲ συνάπτειν μάχην, Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον· παρα-
 τυχόντες δὲ, καὶ καταλλάζαντες, ἐπιτρεφάντων ἀμφο-
 25 τέρων, οὔρισαν τὴν χάριν ἐπὶ τοῖσδε· ἔαν Θηβαίους Βοιω-
 τῶν τοὺς μὴ βουλομένους εἰς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι
 μὲν δὴ ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο. Ἀθηναίοισι δὲ
 ἀπιούσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί· ἐπιθέμενοι δὲ, ἐσώθησαν
 τῇ μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς οἱ Κορίνθιοι
 30 ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὔρους, τούτους ὑπερβάντες, τὸν
 Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποίησαντο οὔρον Θηβαίοισι πρὸς Πλα-
 ταιέας εἶναι καὶ Ὑσιάς. ἔδσαν μὲν δὴ οἱ Πλαταιέες
 σφέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ· ἦκον δὲ
 τότε εἰς Μαραθῶνα βοηθέντες.

CIX. Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα ^{Discordia}
 αἱ γυνῶμαι· τῶν μὲν, οὐκ ἑόντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ <sup>inter Athe-
niensium</sup>

prætores,
quorum
alii pugnam
dissuadent,
alii, inter-
que eos
Miltiades,
suadent.
Qui cum
Callima-
chum po-
lemarchum
ad suam
sententiam
traduxisset,

εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν· τῶν δὲ, καὶ Μιλτι-
άδεω, κελευόντων. ὥς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ἐνῖκα ἡ
χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἣν γὰρ ἐνδέκατος ψηφί- 5
δοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν.
τοπαλαῖον γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόφηφον τὸν πολεμαρχον
ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγούσι· ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλ-
λίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς ταῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης,
ἔλεγε τάδε· “ Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔστι ἡ κατα- 10
“ δουλῶσαι Ἀθήνας, ἡ ἐλευθέρως ποιήσαντα, μνημόσυνα
“ λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷα οὐδὲ
“ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων λείπουσι. νῦν γὰρ δὴ
“ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον.
“ καὶ ἦν μὲν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ 15
“ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππῖῃ· ἦν δὲ περιγένηται
“ αὕτη ἡ πόλις, οἷή τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πο-
“ λίων γενέσθαι. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷά τέ ἐστι γενέ-
“ σθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τι τούτων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων
“ τὸ κύρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσω. ἡμέων τῶν στρα- 20
“ τηγῶν ἑόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ γνώμαι, τῶν
“ μὲν, κελευόντων συμβαλέειν, τῶν δὲ, οὐ συμβαλέειν.
“ ἦν μὲν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν με-
“ γάλην ἐμπροσθῶσαν διασεῖσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήμα-
“ τα, ὥστε μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλωμεν, πρίν τι καὶ 25
“ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ
“ ἴσα νεμόντων, οἷαί τέ εἴμεν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ.
“ ταῦτα ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σέο ἀρτῆται·
“ ἦν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε
“ ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἦν δὲ 30

109. 11. μνημόσυνον W. 109. 12. οἷον οὐδὲ W. 109. 19. καὶ
κῶς ἔς σε W. 109. 27. οἷοί τε εἶναι S.

“ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλήν ἔλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν
 “ ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία.”

CX. Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾷται τὸν *proeliari de-*
 Καλλίμαχον. προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς *cernitur.*
 γνώμης, ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, *Dilata pu-*
 τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν, ὡς ἐκάστου αὐτέων ἐγί- *gna, donec*
 5 νετο πρυτανιῇ τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ, *summa im-*
 δεκόμενος, οὔτι κω συμβολὴν ἐποίεετο, πρὶν γε δὴ αὐτοῦ *perit, quæ*
 πρυτανιῇ ἐγένετο. *alio die pe-*
nes alium
erat, ad
Miltiadem
devenisset.

CXI. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περὶ ἤλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσ- *Acies Græ-*
 σοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. τοῦ μὲν δεξιῶ *corum quo*
 κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος *ordine in-*
 τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν *structa fu-*
 5 κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθ- *erit.*
 μέοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλλήλεων· τελευταῖοι δὲ
 ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐάνυμον κέρας, Πλαταιέες. ἀπὸ
 ταύτης γὰρ σφι τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀνα-
 γόντων καὶ πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομέ-
 10 νας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθηναῖος, ἅμα τε Ἀθηναί-
 οισι λέγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. τότε δὲ
 τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγένετο
 τοιόνδε τι. τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρα-
 τοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγένετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας,
 15 καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας
 ἐκότερον ἔρρωτο πλήθει.

CXII. Ὡς δὲ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγένετο *Commisso*
 καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο *prælio,*

109. 31. συμβολὴν ἔλῃ W. et S. 110. 4. γνώμη ἔφερετο W.
 Ibid. ἐκάστου αὐτῶν W. et S. 110. 6. οὐ τι S. 111. 3, 4. νόμος
 εἶχε W. 111. 8, 9. ἀναγόντων ἐς πανηγύριος W. 111. 11. τὰ
 ἀγαθὰ S.

ἐς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρόμῳ ἐπίοντας, παρεσκευάζοντο ὡς δεζόμενοι· μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτοὺς ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπείγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευμάτων. ταῦτα μὲν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεὶ τε ἀθρόοι προσέμιζαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. 10 πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολέμιους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθιῆτά τε Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τοὺς ἀνδρας ταύτην ἐσθιμένους· τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἑλλησι καὶ τὸ οὐνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκούσαι.

cum diu
acriter an-
cipitique
Marte pu-
gnatum
esset, pos-
tremo
Græci vin-
cunt [a.
490.].

CXIII. Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγένετο πολλός· καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκων 5 Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλαταιεῖς. νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτέων, συναγαγόντες τὰ κέρεα ἀμφοτέρα, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσησι εἶποντο κόπτοντες, ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ 10 τε αἶτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

Cadunt,
cum mul-
tis Atheni-
ensibus cla-
ris, et Cal-
limachus
polemarchus,
et Stesilaus

CXIV. Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεως· τοῦτο δὲ, Κυνέγειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νηὸς, τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, 10

112. 7. αὐτοὺς ἴοντας ὀλίγους S. 113. 1, 2. ἐγένετο W. 113. 10. ἐς ὃ ἐς τὴν W. 114. 4. Κυναίγειρος W. et S.

πίπτει· τούτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί τε καὶ ὀνομαστοί.

praetor. Cynegiri facinus memorabile.

CXV. Ἐπτα μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπον τοιούτῳ Ἀθηναῖοι. τῆσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἐξαγκρουσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον, τὰ ἐξ Ἑρετρίας ἀνδράποδα, περιέπλων Σούνιον, βουλόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ. αἰτίῃ δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς αὐτοὺς τὰυτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γὰρ συνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα, εὖσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί.

Persae, navibus raptim conscensis, protinus Phalerum petunt:

CXVI. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλων Σούνιον. Ἀθηναῖοι δὲ ὥς ποδᾶν εἶχον, τάχιστα ἐξοήθειν ἐς τὸ ἄστυ καὶ ἐφθησάν τε ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἥκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπιγμένοι ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Κυνοσάργει. οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου, ταῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ τούτου ἀνακωχέυσαντες τὰς νῆας, ἀπέπλων ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην.

sed quod astu diligenter custodiri viderent, in Asiam revertuntur.

CXVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακσίους ἄνδρας· Ἀθηναίων δὲ, ἑκατὸν ἐννενήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσούτοι· συνήνεικε δὲ αὐτόθι θῶμα τοιόνδε γενέσθαι. Ἀθηναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ συστάσει μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθόν, τῶν ὀμμάτων στερηθῆναι, οὔτε πληγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε βληθέντα· καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζῆς διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἕντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα περὶ τοῦ πάθους τοιόνδε τινὰ λόγον. ἄνδρα οἱ δοκεῖν ὀπλίτην ἀντιστῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν

Quot utrinque in pugna Marathonis interfecti sint: quidque Epizeulo Atheniensis in eadem acciderit.

117. 4, 5. θῶμα γενέσθαι τοιόνδε S. ἤκουσα S.

117. 10. περὶ τοῦ πάθους

ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν· τὸ δὲ Φάσμα τοῦτο ἐαυτὸν μὲν
παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἐαυτοῦ παραστάτην ἀποκτείνει.
ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμην λέγειν.

Simula-
crum A-
pollinis,
Delio Bo-
tiae abla-
tum, Dati-
dis per
somnia
moniti jus-
su restitui-
tur.

СХVІІІ. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ εἰς
τὴν Ἀσίην, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ
ὑπνῳ. καὶ ἥτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δὲ, ὡς
ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποίεετο τῶν νεῶν.
εὐρῶν δὲ ἐν Φοινίσσῃ νηὶ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσω- 5
μένον, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη· πυθόμενος δὲ
ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἐπλεε τῇ ἐαυτοῦ νηὶ εἰς Δῆλον. καὶ, ἀπί-
κατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δῆλιοι ὀπίσω εἰς τὴν νῆσον, κατα-
τίθεται τε εἰς τὸ ἱρὸν τὸ ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι
Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα εἰς Δῆλιον τὸ Θηβαίων· 10
τὸ δ' ἔστι ἐπὶ Θαλάσση, Χαλκίδος καταντίον. Δᾶτις
μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλάμενος ἀπέπλεε. τὸν δὲ ἀνδριάντα
τοῦτον Δῆλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλὰ μιν δι' ἐτέων εἴκοσι
Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ Τροποπρίου ἐκμήσαντο ἐπὶ Δῆλιον.

Eretrios
captos [c.
101.] Da-
rius huma-
niter tra-
ctat, Cissiae-
que locum,
Arderic-
cam, iis hā-
bitandum
dat: juxta
quem pu-
teus, unde
bitumen,
sal, oleum-
que hauri-
untur.

СХІХ. Τοὺς δὲ τῶν Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶ-
τίς τε καὶ Ἀρταφέρνης, ὡς προσέσχον εἰς τὴν Ἀσίην
πλέοντες, ἀνήγαγον εἰς Σαῦσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος,
πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας, ἐνείχε
σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν 5
Ἐρετριέων· ἐπεὶ τε δὲ εἶδε σφεας ἀπαχθέντας παρ'
ἐαυτὸν, καὶ ὑποχειρίους ἐαυτῷ ἔοντας, ἐποίησε κακὸν ἄλ-
λο εὐδὲν, ἀλλὰ σφεας τῆς Κισσίνης χώρας κατοίκισε ἐν
σταθμῷ ἐαυτοῦ, τῷ οὐνομά ἐστι Ἀρδερικκα· ἀπὸ μὲν
Σούσων δέκα καὶ δικοσίους σταδίους ἀπέχοντι, τεσσε- 10
ράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ Φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας
ιδέας. καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἄλας καὶ ἔλαιον ἀρύσων-

ται ἐξ αὐτοῦ τρώῳ τοιῶδε. ἀντλέεται μὲν κηλομήνῃ, ἀν-
 15 τὶ δὲ γαυλαῦ, ἥμισυ ἀσκοῦ οἱ προσδέδεται· ὑποτύφας
 δὲ τούτῳ, ἀντλέει, καὶ ἔπειτα ἐγχέει ἐς δεξαμένην· ἐκ
 δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον, τρέπεται τριφασίας
 ὁδούς· καὶ ἡ μὲν ἀσφαλτος, καὶ οἱ ἅλεις πῆγνυνται
 παραυτίκα, τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ οἱ
 20 Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν, καὶ ὁδμὴν
 παρεχόμενον βαρέαν. ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετρίεας κατοίκησε
 βασιλεὺς Δαρεῖος, οἱ καὶ μέχρι ἐμέο εἶχον τὴν χώραν
 ταύτην, Φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ
 περὶ Ἐρετρίεας ἔσχε οὕτω.

CXX. Λακεδαιμονίαν δὲ ἦκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχι- Pugna jam
 λιοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν κα- pugnata,
 ταλαδεῖν οὕτω, ὥστε τριτάτοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Athenas ve-
 Ἀττικῇ. ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἰμείροντο lia Sparta-
 5 ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μα- norum.
 ραθῶνα, ἐθεήσαντο. μετὰ δὲ, αἰνέσαντες Ἀθηναίους
 καὶ τὸ ἔργον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

CXXI. Θῶμα δέ μοι, καὶ οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, Digressio de
 Ἀλκμαϊωνίδας ἂν κοτε ἀναδέξαι Πέρσησι ἐκ συνθήμα- Alcmaeonid-
 τος ἀσπίδα, βουλομένους ὑπὸ βαρβάρσις τε εἶναι Ἀθη- familia. Pro-
 ναίους καὶ ὑπὸ Ἰππῆ· οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ ditionis cri-
 5 τῷ Φαινίπτου, Ἰππονίκου δὲ πατρὶ, φαίνονται μισοτύ- men huic
 ραννοὶ εἶντες. Καλλίης τε γὰρ μῦθος Ἀθηναίων ἀπάν- familie illo
 των ἐτόλμα, ὅπως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Ἀθη- tempore illo
 νέων, τὰ χρήματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τῷ δημοσίῳ motum [c.
 ἀνέεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐχθίστα ἐς αὐτὸν πάντα 115.] He-
 ἐμμηχανᾶτο. rodotes di-
 ligenter di-
 121. ad
 124.]. Alc-
 maeonidæ
 perinde, ac
 Callias, ty-
 rannos ma-

120. 6. αἰνέοντες S. 121. 1. Θῶμα S. 121. 9. καὶ τᾶλλα τὰ W.

xime perosi. Calliae in Pisistratum odii documenta. Alia hominis facinorosa memorabilia. [Pannus turpis, adsutus purpurae Herodoti.]

СХХII. [Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἔστι πάντα τινὰ ἔχειν. τούτο μὲν γὰρ, τὰ προλελεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τούτο δὲ, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας· τεθρίππῳ δὲ, δεύτερος γενόμενος. Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος, ἐφανερῶς 5
Θη ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστησι δαπάνησι· τούτο δὲ, κατὰ τὰς ἐαυτοῦ θυγατέρας, εἰσάσας τρεῖς, οἷός τις ἀνὴρ ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ γὰρ ἐγένοντο γάμου ὥραϊαι, ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην, ἐκείνησί τε ἐχαρίσατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐκάστη ἐθέλοι ἀνδρα 10
ἐαυτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρὶ.]

Quantum Alcmaeonidae ad Athenas tyrannide Pisistratarum liberandas contulerint [5, 62.63.]

СХХIII. Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ὁμοίως, ἣ οὐδὲν ἔσσαν τούτου ἔσαν μισοτύραννοι. Θῶύμα ὦν μοι, καὶ οὐ προσέειμαι τὴν διαβολὴν, τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα, οἵτινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς 5
τε τῆς τούτων ἐξέλιπον οἱ Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα. καὶ οὕτω τὰς Ἀθήνας οὗτοι ἔσαν οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῷ μᾶλλον ἢ περ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν τοὺς λοιποὺς Πεισιστρατιδέων Ἱππαρχον ἀποκτείναντες, οὐδὲ τι μᾶλλον ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας· Ἀλκμαιωνίδαι δὲ 10
ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὲ οὗτοί γε ἀληθέως ἔσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπέισαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, ὡς μοι πρότερον δεδήλωται.

Nobilissimi Athenis,

СХХIV. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπιμεμφόμενοι τῶν Ἀθηναίων τῷ δήμῳ προσεδίδον τὴν πατρίδα; οὐ μὲν ὦν ἥσάν σφρων ἄλλοι δοκιμώτεροι ἐν γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἱ μᾶλλον ἐτετιμέατο. οὕτω οὐδὲ λόγος αἰρέει ἀναδεχθῆναι ἐκ γε αὖν τούτων ἀσπίδα ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ. 5

122. 8. ἀνὴρ ἰγίνετο S. 123. 1. ἥσσαν W. et S. 123. 8. τοὺς ὑπολοίπους S. 124. 1, 2. ἐπιμεμφόμενοι Ἀθηναίων S.

ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς· καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰ-
πεῖν· ἐγένετο γάρ· ὅς μὲν τοι ἦν ὁ ἀναδέξας, οὐκ ἔχω
προσωτέρω εἰπεῖν τούτων.

CXXV. Οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι ἔσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέ-
καθεν λαμπροὶ ἐν τῇσι Ἀθήνῃσι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος
καὶ αὐτῆς Μεγακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τοῦ-
το μὲν γὰρ, Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων
5 Λυδοῖσι παρὰ Κροῖσου ἀπικομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ
ἐν Δελφοῖσι, συμπρήκτωρ τε ἐγίνετο καὶ συνελάμβανε
προθύμως. καὶ μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν
ἐς τὰ χρηστήρια φοιτεόντων ἐαυτὸν εὖ ποιεῖν, μεταπέμ-
πεται ἐς Σάρδις· ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῶν, τὸν ἀν-
10 δύνηται τῷ ἐαυτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ. ὁ δὲ
Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν εὐσταν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτη-
δεύσας, προσέφερε· ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν, καὶ κόλπον πολὺν
καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος, καθόρνους τοὺς εὕρισκε εὐρυ-
15 τάτους ἑόντας ὑποδησάμενος, ἥϊε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τὸν οἱ
κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος, πρῶτα μὲν
παρέσασκε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἔχώρειν οἱ
κόθορνοι· μετὰ δὲ, τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος χρυ-
σοῦ, καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγ-
20 ματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ στόμα, ἐξῆϊε ἐκ τοῦ θη-
σαυροῦ, ἔλκων μὲν μόγις τοὺς καθόρνους, παντὶ δέ τεω
οἰκῶς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ τό, τε στόμα ἐβέβυστο,
καὶ πάντα ἐξόγκωτο. ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλ-
θε· καὶ οἱ πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ, καὶ πρὸς, ἕτερα δω-
25 ρέεται, οὐκ ἐλάσσω ἐκείνων. οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκὴ
αὕτη μεγάλως· καὶ ὁ Ἀλκμαίων οὗτος οὕτω τεθριππο-
τροφῆσας, Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται.

125. 5. ἀπικνεομένοισι S. 125. 16. πρῶτον μὲν W. 125. 23.
ἐξώγκωτο W.

Post major
ei claritas
concordata
per Clisthe-
nis, Sicyo-
norum ty-
ranni, affi-
nitatem.
Qui cum
Græcorum
nobilissi-
mos Sicyo-
nem invi-
tasset, ut
ex iis deli-
geret, cui
filiam A-
garisten
desponsa-
ret,

CXXVI. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον, Κλεισθένης
μιν ὁ Σικυῶνος τύραννος ἐξήειρε, ὥστε πολλῶ ὀνομαστοτέ-
ρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ἢ πρότερον ἦν. Κλεισθένει
γὰρ τῷ Ἀριστάνου τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀνδρέω, γίνεται
θυγάτηρ τῇ ὀνόμα ἦν Ἀγαρίστη. ταύτην ἡθέλησε, Ἐλ- 5
λήνων πάντων ἐξευρὼν τὸν ἀριστον, τούτῳ γυναῖκα προσ-
θεῖναι. Ὀλυμπίαν ὦν ἐόντων, καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τε-
τρίπῳ ὁ Κλεισθένης, κήρυγμα ἐποίησατο, ὅστις Ἐλ-
λήνων ἐωῦτὸν ἀξιοῖ Κλεισθέneos γαμβρὸν γενέσθαι, ἤκειν
ἐς ἐξηκοστὴν ἡμέρην, ἢ καὶ πρότερον, ἐς Σικυῶνα, ὡς κυ- 10
ρώσοντος Κλεισθέneos τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς
ἐξηκοστῆς ἀρχαμένου ἡμέρης. ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι
σφίσι τε αὐτοῖσι ἔσαν καὶ πατρὶ ἐξωγαγμένοι, ἐφοίτεον
μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ παλαίστρην
ποιησάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε. 15

alii aliunde
se illuc
conferunt:
Athenis,
præter Hip-
poclidem,
Megacles
Alcmaeonis
a Cræso di-
tati filius.

CXXVII. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰταλίας ἦλθε Σμινδυρίδης ὁ
Ἱπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἰς
ἀνὴρ ἀπένετο· ἢ δὲ Σύβαρις ἤκμαζε τούτῳ τὸν χρόνον
μάλιστα· καὶ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος τοῦ σοφοῦ λε-
γομένου παῖς· οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλίας ἦλθον. ἐκ δὲ τοῦ 5
κόλπου τοῦ Ἰονίου, Ἀμφίμνηστος Ἐπιστρέφου Ἐπιδά-
μνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε,
Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἑλληνας ἰσχυί, καὶ φυγόν-
τος ἀνδρώπευς ἐς τὰς ἐσχατίας τῆς Αἰτωλίδος χώρας,
τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελοπον- 10
νήσου, Φεῖδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκίδης·
Φεῖδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι,
καὶ ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἀπάντων, ὃς ἐξ-
αναστήτας τοὺς Ἡλείων ἀγωνοθέτας, αὐτὸς τὸν ἐν Ὀ-
λυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε· τούτου τε δὴ παῖς, καὶ Ἀμύριος 15

Λυκούργου Ἀρχαῖς ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ Ἀζῆν ἐκ Παίου
 πόλιος Λαφάνης Εὐφορίανος, τοῦ δεξαμένου τε, ὡς λόγος
 ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται, τοὺς Διοσκούρους οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ
 20 τούτου ξεινοδοκέοντος πάντας ἀνθρώπους, καὶ Ἥλειος
 Ὀνομαστός Ἀγαίου· οὗτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου
 ἦλθον. ἐκ δὲ Ἀθηνέων ἀπίκοντο Μεγακλῆς τε ὁ Ἀлк-
 μαίανος, τούτου τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένου, καὶ ἄλ-
 λος Ἴπποκλείδης Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ εἰδεῖ προφέρων
 Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ἐρετρίας, ἀνθεύσης τοῦτον τὸν χρόνον,
 25 Λυσανίης· οὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μῦνος. ἐκ δὲ Θεσσα-
 λίας ἦλθε τῶν Σκοπαδέων Διακτορίδης Κρανάνιος. ἐκ
 δὲ Μολοσσῶν, Ἀλκων. τοσαῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνη-
 στήρες.

СХХVІІІ. Ἀπικομένων δὲ τούτων ἐς τὴν προειρημένην Proci per
 ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτέων spatium Si-
 ἀνεπύθετο, καὶ γένος ἐκάστου· μετὰ δὲ, κατέχων ἐνιαυ- cyone de-
 τὸν, διεπειρᾶτο αὐτέων τῆς τε ἀνδραγαθίας, καὶ τῆς ὀρ- tentati.
 5 γῆς, καὶ παιδευσίος τε καὶ τρόπου, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἱῶν Maxime
 ἐς συνουσίην, καὶ συνάπασι· καὶ ἐς γυμνάσιά τε ἐξαγι- probantur
 νέων ὅσοι ἔσαν αὐτέων νεώτεροι, καὶ, τό γε μέγιστον, ἐν Athenien-
 τῇ συνεστοῖ διεπειρᾶτο· ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτοὺς, ses: magis
 τοῦτον πάντα ἐποίει, καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. tamen alte-
 10 καὶ δὴ κου μάλιστα τῶν μνηστήρων ἡρέσκοντο οἱ ἀπ' ro Hippo-
 Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ τούτων μᾶλλον Ἴπποκλείδης ὁ clides.
 Τισάνδρου, καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ
 ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν προσήκων.

СХХІХ. Ὡς δὲ ἡ κυρὴ ἐγένετο τῶν ἡμερέων, τῆς τε Is dum in
 κατακλίσιος τοῦ γάμου, καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθέ- eo est, ut
 νεος, τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς ἐκατὸν ὁ Κλει- cæteris
 Agaristen

127. 21. ἐκ δὲ Ἀθηναίων W. 128. 8. τῇ συνεστοῖ W. et S.
 128. 10, 11. ἀπ' Ἀθηναίων W. 128. 13. ἀνέκαθεν S.

in matri-
monium
ducat, sua
ipsius cul-
pa, quod
Clisthenem
frivola sal-
tatione of-
fendisset,
uxore exci-
dit.

σθένης, εὐώχεε αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ τοὺς Σι-
κυωνίους πάντας. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο, οἱ μνηστῆ- 5
ρες εἶχον ἔριν ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ
μέσον. προΐούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέχων πολλὸν τοὺς
ἄλλους ὁ Ἴπποκλείδης, ἐκέλευσε τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαι· οἱ
ἐμμέλειαν· πειθομένου δὲ τοῦ αὐλητέω, ὀρχήσατο. καί
κως ἐωϋτῷ μὲν ἀρεστῶς ὀρχέετο· ὁ δὲ Κλεισθένης ὀρέων 10
ὅλον τὸ πρῆγμα, ὑπόπτει. μετὰ δὲ, ἐπισχὼν ὁ Ἴππο-
κλείδης χρόνον, ἐκέλευσε οἱ τινα τράπεζαν ἐσενεῖκαι. ἐσ-
ελθούσης δὲ τῆς τραπέζης, πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὀρχή-
σατο Λακωνικὰ σχημάτια· μετὰ δὲ, ἄλλα Ἀττικά· τὸ
τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, τοῖσι 15
σκέλεσι ἐχειρονόμησε. Κλεισθένης δὲ, τὰ μὲν πρῶτα
καὶ τὰ δεύτερα ὀρχεομένου ἀποστυγέων γαμβρόν οἱ ἔτι
γενέσθαι Ἴπποκλείδεια διὰ τὴν τε ὀρχήσιν καὶ τὴν ἀναι-
δείην, κατεῖχε ἐωϋτὸν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν·
ὥς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν 20
δυνάμενος, εἶπε· “ὦ παῖ Τισάνδρου, ἀπορχήσαό γε
“ μὴν τὸν γάμον.” ὁ δὲ Ἴπποκλείδης ὑπολαβὼν εἶπε·
“Οὐ φροντὶς Ἴπποκλείδῃ.” ἀπὸ τούτου μὲν τοῦτο οὐνομά-
ζεται.

Igitur Aga-
riste Mega-
cli despon-
detur.

CXXX. Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος, ἔλεξε ἐς
μέσον τάδε· “Ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστῆρες, ἐγὼ
“ καὶ πάντας ὑμέας ἐπαινέω, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰ οἷόν τ'
“ εἶη, χαριζοίμην ἂν, μὴτ' ἓνα ὑμέων ἐξαίρετον ἀποκρί-
“ νων, μῆτε τοὺς λοιποὺς ἀποδοκιμάζων· ἀλλ' οὐ γὰρ 5
“ οἶά τέ ἐστί, μῆς πέρι παρθένου βουλευόντα, πᾶσι

129. 6. ἔριν εἶχον S. 129. 8. ἐκέλευέ οἱ τὸν S. 129. 8, 9. αὐλῆ-
σαι ἐμμέλειαν S. 129. 9. ὀρχήσατο W. 129. 10. ὀρχέετο W.
129. 12. ἐκέλευέ τινα S. 129. 13, 14. ὀρχήσατο W. 129. 17.
γαμβρόν ἂν οἱ W. et S. 129. 21. ἀπωρχήσαο W. 130. 3, 4. οἷόν
τε εἶη S.

“κατὰ νόον ποιέειν. τοῖσι μὲν ὑμέων ἀπελαυνομένοις
 “τοῦδε τοῦ γάμου, τάλαντον ἀργυρίου ἐκάστω δωρεὴν
 “δίδωμι τῆς ἀξιώσιος εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι, καὶ
 10 “τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίας· τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγα-
 “κλεί ἐγγυῶ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρίστην, νόμοισι τοῖσι
 “Ἀθηναίων.” Φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέος,
 ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθέней.

CXXXI. Ἀμφὶ μὲν κρίσιος τῶν μνηστήρων τοσαῦτα His nati Clisthenes, novæ Atheniensium decem in tribus divisionis auctor [5, 66.], et Hippocrates: Hippocrate, Megacles et Agariste. Hæc Xanthippo parit Periclem.
 ἐγένετο, καὶ οὕτω Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνὰ τὴν
 Ἑλλάδα. τούτων δὲ συνοικησάντων, γίνεται Κλεισθένης
 τε ὁ τὰς φυλὰς καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι κατα-
 5 στήσας, ἔχων τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σι-
 κυωνίου· οὗτός τε δὴ γίνεται Μεγακλεί· καὶ Ἱπποκρά-
 τος· ἐκ δὲ Ἱπποκράτους, Μεγακλῆος τε ἄλλος, καὶ
 Ἀγαρίστη ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθέneos Ἀγαρίστης ἔχου-
 σα τὸ ὄνομα· ἣ συνοικήσασά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρί-
 10 φρονος, καὶ ἐγκυος εἴσα, εἶδε ὅφιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε
 δὲ λέοντα τεκεῖν· καὶ μετ’ ὀλίγας ἡμέρας τίκτει Περι-
 κλέα Ξανθίππῳ.

CXXXII. Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τῷ γένετον, Post pugnam Marathoniam Miltiades, jam plurimum Atheniensis polens, accepta classe lxx navium,
 Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι,
 τότε μᾶλλον αὖξετο. αἰτήσας δὲ νέας ἐβδόμηκοντα, καὶ
 στρατιὴν τε καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους, οὐ φράσας
 5 σφι ἐπ’ ἣν ἐπιστρατεύεται χώραν, ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς
 κατὰπλουτιεῖν, ἣν οἱ ἔπωνται· ἐπὶ γὰρ χώραν τοιαύτην
 δὴ τινα ἄξειν, ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἀφθονον οἴσονται·
 λέγων τοιαῦτα, αἴτεε τὰς νέας. Ἀθηναῖοι δὲ τούτοις
 ἐπαρθέντες, παρέδσαν.

CXXXIII. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιήν, Parum ad-oritur. Pa-

riis fortissi-
me resis-
tentibus,

ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔχων ὥς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν
πρότεροι στρατευόμενοι τρήρεϊ ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ
Πέρσῃ. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου ἦν, ἀτὰρ τινα καὶ
ἔγκοτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ Λυσαγόρεα τὸν Τισίεω, 5
εἶντα γένος Πάριον, διαβαλόντα μιν πρὸς Ὑδάρνεα τὸν
Πέρσῃν. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ
στρατιῇ, ἐπολιόρκει Παρίους, κατειλημένους ἐντὸς τεί-
χεος· καὶ ἐσπέμπων κήρυκα, αἵτεε ἑκατὸν τάλαντα,
Φὰς, ἣν μὴ οἱ δῶσι, οὐκ ἀπαναστήσῃν τὴν στρατιήν, 10
πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. οἱ δὲ Πάριοι, ὅπως μὲν τι δώσουσι
Μιλτιάδῃ ἀργυρίου, οὐδὲν διανοοῦντο· οἱ δὲ ὅπως διαφυ-
λάξουσιν τὴν πόλιν, τοῦτο ἐμηχανῶντο· ἄλλα τε ἐπιφρα-
ζόμενοι, καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἐκάστοτε ἐπίμαχον τοῦ
τείχεος, τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. 15

Miltiades,
etsi sacer-
dotis cujus-
dam Pariae
opera adju-
tus, laeso
femore,

CXXXIV. Ἐς μὲν δὴ τοσούτο τοῦ λόγου οἱ πάντες
Ἕλληγες λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι
ᾧδε λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχ-
μάλωτον γυναῖκα, εὐσαν μὲν Παρίην γένος, οὖνομα δὲ
οἱ εἶναι Τιμῶν· εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. 5
ταύτην δὲ ἐλθούσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω, συμβουλευσαί
οἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον ἐλεῖν, τὰ ἂν αὐτὴ
ὑποθῇται, ταῦτα ποιέειν. μετὰ δὲ, τὴν μὲν ὑποθέσθαι
τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν πρὸ τῆς πόλιος
εἶντα, τὸ ἔρκος θεσμοφόρου Δήμητρος ὑπερφορέειν, οὐ δυ- 10
νάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι· ὑπερφορόντα δὲ, ἰέναι ἐπὶ τὸ
μέγαρον, ὅτιδῃ ποιήσονται ἐντὸς, εἴτε κινήσονται τι τῶν
ἀκινήτων, εἴτε ὅτιδῃποτε πρήξοντα· πρὸς τῇσι θύρῃσι τε
γενέσθαι, καὶ πρόκα τε φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ὅπῃ-

133. 3. τρήρεσι W. 133. 10. οὐκ ἀπαναστήσῃν W. 133. 11.
τι δώσωσι W. 133. 12, 13. διαφυλάξωσι W. 134. 6. ταύτην ἰλ-
δοῦσαν W. et S. 134. 10. εἶντα, ἔρκος W.

15 σω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴεσθαι· καταθρώσκοντα δὲ τὴν αἵμα-
σίνην, τὸν μὲρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσ-
πταῖσαι λέγουσι.

CXXXV. Μιλτιάδης μὲν νυν Φλαύρως ἔχων, ἀπέπλεε infectisque
ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον Quid Py-
προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἔξ καὶ εἴκοσι oraculum
ἡμέρας, καὶ δηϊώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ, πυθόμενοι de poena
5 ὥς ἡ ὑποζάκορος τῶν Θεῶν Τιμῶ Μιλτιάδῃ κατηγήτατο, sacerdoti
βουλόμενοί μιν ἀντὶ τούτων τιμωρήσασθαι, Θεοπρόπους consulenti-
πέμπουσι εἰς Δελφοὺς, ὥς σφεας ἡσυχίῃ τῆς πολιορκίης bus respon-
ἔσχε. ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν derit.
ὑποζάκορον τῶν Θεῶν, ὥς ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι
10 τῆς πατρίδος ἄλωσιν, καὶ τὰ ἐς ἔρσена γόνον ἄρρητα ἱρὰ
ἐκφύνασαν Μιλτιάδῃ. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα οὐ Τι-
μαῦν εἶναι τὴν αἰτίην τούτων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα
τελευτᾶν μὴ εὖ, Φαινῆναι οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα.
Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε.

CXXXVI. Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονο- Miltiades
στήσαντα ἔσχον ἐν στόματι, οἱ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα Athenas re-
Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρωνος, ὃς θανάτου ὑπαγαγὰν ὑπὸ τὸν versus ob
δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν. expedition-
5 Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο, ἦν am accusa-
γὰρ ἀδύνατος, ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ· προκειμένου tur. Ibi
δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης quoniam
τε τῆς ἐν Μαραθῶνι πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ τὴν Λή- ipse quippe
μνου αἵρεσιν· ὥς ἐλάν Λημνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πε- temore æ-
λασγούς, παρέδωκε Ἀθηναίοισι. προσγενομένου δὲ τοῦ dicere non
7 victoriam Maratho-
niam et

134. 15, 16. αἵμασίνην W. 135. 4. δηϊώσας W. 136. 2. ἐν
στόμασι S. 136. 4. εἵνεκα W. 136. 8. ἐν Μαραθῶνι γενομένης
πολλὰ S.

Lemni expugnationem commemorantes. Sic capitis absolutus, pecunia multatur:

quam multam, cum ex morbo postmodum decedisset filius ejus Cimon exsolvit. Digressio de Lemno ejusque incolis Pelasgis. Pelasgi olim Hymetti accolæ, sedibus suis ab Atheniensibus ejecti, (cujus expulsiōnis variæ traduntur causæ,) cum alia loca, tum Lemnum occupant.

δήμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαν-
τος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα τάλαντα, Μιλτιάδης
μὲν μετὰ ταῦτα, σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σα-
πέντος, τελευτᾷ· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ
παῖς αὐτοῦ Κίμων.

15

CXXXVII. Λῆμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὡς ἔσχε.

Πελασγοὶ, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελά-
θησαν, εἴτε ὧν δὴ δικάως, εἴτε ἀδίκως, τοῦτο γὰρ οὐκ
ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἐκαταῖος μὲν ὁ
Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως. ἐπεὶ 5
τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώραν, τὴν σφίσι ὑπὸ τὸν
Ἕμυστον εἶσαν ἔδσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ
περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὡς ἰδεῖν
τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὔ, τὴν πρότερον εἶναι κα-
κὴν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόρον τε καὶ ἴμε- 10
ρον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδεμίαν ἄλλην
πρόφασιν προῖσχομένους τοὺς Ἀθηναίους. ὡς δὲ αὐτοὶ
Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικάως ἐξελάσαι. κατοικημένους
γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ἕμυστῳ, ἐνθεῦτεν ὀρμεω-
μένους, ἀδικέειν τάδε. Φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὰς σφετέρας 15
θυγατέρας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι
ταῦτον τὸν χρόνον σφίσι καὶ οὐδὲ τοῖσι ἄλλοις Ἑλλήσι
οἰκέτας. ὅπως δὲ ἔλθοιεν αὐταί, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ
Ἑβριόος τε καὶ Ὀλιγαγρίας βιάσθαι σφεας. καὶ ταῦτα 20
μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχρᾶν ποιεῖν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπι-

136. 12. πεντήκοντα ταλάντοις W. et S. 137. 2. ἐκ τῆς Ἀττι-
κῆς S. 137. 2, 3. ἐξεβλήθησαν S. 137. 6. σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ W.
137. 16. θυγατέρας τε καὶ παῖδας ἐπ' ὕδωρ W. Ibid. τὲ καὶ τοὺς
παῖδας S.

βουλευόντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι. ἐωϋ-
ταὺς δὲ γενέσθαι τοσούτο ἐκείνων ἄνδρας ἀμείνονας, ὅσῳ
παρεὼν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγοὺς, ἐπεὶ σφέας
25 ἔλαβον ἐπιβουλευόντας, οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλὰ σφι προει-
πεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξίεναι. τοὺς δὲ, οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας,
ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον.

CXXXVIII. Ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἐκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα Inde ad
pœnas pe-
tendas
δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι, Λῆμνον τότε Brauronem
navibus ap-
pulsis, ma-
gnum num-
erum fe-
minarum
Atticarum
per insidias
rapiunt,
cum iisque
consues-
cunt. Post
et filios his
feminis in
Lemno ge-
nitos, quod
soboli Pe-
lasgicarum
mulierum
infesti vide-
rentur, et
ipsas mat-
res necant.
νεμόμενοι, καὶ βυλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσα-
σθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὄρτας, πεντη-
5 κοντέρους στησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρῶνι
ἀγούσας ὄρτην τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας. ἐνθεῦτεν δὲ
ἄρπασαντες τούτων πολλὰς, οἶχεντο ἀποπλέοντες· καὶ
σφέας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς εἶχον. ὥς δὲ
τέκνων αὐταὶ αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε
10 τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς
παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασ-
γίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπταιτό τις αὐτέων
ὑπ' ἐκείνων τινός, ἐδοήθεόν τε πάντες, καὶ ἐτιμώρεον ἀλ-
λήλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδι-
15 καίευν, καὶ πολλὸν ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ
Πελασγοὶ, ἐωϋτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καὶ σφισι βουλευ-
ομένοισι, δεινόν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε
βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιέων γυναικῶν τοὺς
παῖδας, καὶ τούτων αὐτίκα ἄρχειν πειρώατο, τί δὴ ἀν-
20 δρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι; ἐνθαῦτα ἐδοξέ σφι κτείνειν
τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν. παιεῦσι

137. 22. φανῆναι ἐπ' αὐτοφώρῳ S. 137. 23. τοσούτῳ S. 138.
2. ab οἱ δὲ verbis incipit caput 138. S. 138. 5. κτησάμενοι, ἐλό-
χησαν W. 138. 15. καὶ πολλῶ W. 138. 17. εἰ δὲ δὴ W.

δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δὲ σφῶν καὶ τὰς μητέρας. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου τούτων τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ 25 σχέτλια ἔργα πάντα, Λήμνια καλέεσθαι.

Ob hanc
caedem ca-
lamitates
iis gravissi-
mae divini-
tus impor-
tatae.

Quam deo-
rum iram
ut averrun-
carent, a
Pythia A-
theniensi-
bus poenas,
quas illi
poposcis-
sent, dare
jubentur.

His ipsam
Lemaum
petentibus,
quo artifi-
cio oracu-
lum tunc
elaserint.

CXXXIX. Ἀποκτείνουσι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς σφετέρους παῖδας τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῇ καρπὸν ἔφε-
ρε, οὔτε γυναῖκες τε καὶ πῶμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ προ-
τοῦ. ὠιεζόμενοι δὲ λιμῶ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς
ἔπεμπον, λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. 5
ἢ δὲ Πυθίῃ σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας δίδόναι
ταύτας τὰς ἀν' αὐτοῖ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἤλθόν τε δὴ
ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ, καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο
βουλόμενοι δίδόναι πάντες τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ
ἐν τῷ περὶ τανυῶ κλίνην στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιστα, 10
καὶ τράπεζαι ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραδέντες,
ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώραν σφίσι παραδίδόναι
οὕτω ἔχουσιν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες, εἶπαν
“Ἐπεὰν βορέῃ ἀνέμῳ αὐτημερὸν νῆος ἐξανύσῃ ἐκ τῆς
“ὕμετέρης ἐς τὴν ἡμετέραν, τότε παραδώσεμεν.” τοῦτο 15
εἶπαν, ἐπιστάμενοι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ
Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου.

Multis post
annis Mil-
tiades e
Chersoneso
Lemnum
profectus,
oraculo illo
utens Pe-
lasgis, ut
insulam A-
theniensi-

CXL. Τότε μὲν τοιαῦτα. ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι
ὑστερον τουτέων, ὡς ἡ Χερσονήσος ἢ ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐγέ-
νετο ὑπ' Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων
ἀνέμων κατεστηκότων, νῆι καταύτας ἐξ Ἐλαιῶντος τοῦ
ἐν Χερσονήσῳ ἐς τὴν Λήμνον, προηγόρευε ἐξίεναι ἐκ τῆς 5
νῆσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρη-

139. 3, 4. καὶ πρὸ τοῦ S. 140. 1. τοιαῦτα W. et S. 140. 2.
ἢ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ W. 140. 5. ἐς Λήμνον S.

στήριον τὸ οὐδαμᾶ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέε- bus cedant,
 σθαι. Ἡφαιστιέες μὲν νυν ἐπεΐθοντο· Μυρινᾶϊσι δὲ, οὐ^{imperat.}
 συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν, ἐπολιορ-^{Hephæ-}
 10 κέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. οὕτω δὲ τὴν Λῆμον^{stix incolæ}
 ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.^{dicto audi-}
^{entes: My-}
^{rinæi vi ex-}
^{pulsi. Ita-}
^{que Le-}
^{mnus Athe-}
^{narum di-}
^{tionis sub-}
^{jecta.}

140. 10. καὶ αὐτοὶ S.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΒΔΟΜΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΠΟΛΥΜΝΙΑ.

ΕΠΕΙ δὲ ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Novus Persarum contra Græcos apparatus trium annorum [ab a. 489 ad 487.]. Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον τὸν Ὑστά-
σπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναί-
οισι διὰ τὴν ἐς Σάρδεις ἐσβολὴν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῶν
5 τε δεινότερα ἐποίησε, καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι Quarto anno Ægyptus a Persis deficit [a. 486.].
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο, πέμ-
πων ἀγγέλους κατὰ πόλεις, ἐτοιμάζειν στρατὴν, πολλῶν
πλεῶν ἐπιτάσσων ἐκάστοισι ἢ πρότερον παρῆχον, καὶ
νέας τε καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα. τούτων δὲ
10 περιαγγελιομένων, ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα. κα-
ταλεγομένων δὲ τῶν ἀρίστων ὥς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρα-
τευσομένων, καὶ παρασκευαζομένων, τετάρτῳ ἔτει Αἰγύ-
πτιοι ὑπὸ Καμβύσῳ δουλωθέντες, ἀπέστησαν ἀπὸ Περ-
σέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέ-
ρους στρατεύεσθαι.

1. 11, 12. καταλεγομένων τε S.
1. 12. τετάρτῳ δὲ S.

1. 11, 12. στρατευομένων W.

Darius Ægyptum Græciamque invasurus dum in eo est, ut more Persarum ex filiis successorem sibi deligat, magna inter hos de successionis contentio oritur.

II. Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίας, ὥς δὲ μιν ἀποδέξαντα βασιλῆα κατὰ τὸν Περσέων νόμον, οὕτω στρατεύεσθαι. ἔσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι, γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ 5 τῆς προτέρης γυναικὸς Γωθρύεω θυγατρὸς· καὶ βασιλεύσαντι, ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἑτεροὶ τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων, Ξέρξης· ἔοντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς, ἐστασίαζον· ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης, κατότι πρεσβυτάτος τε εἶη πάντος 10 τοῦ γόνου, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἶη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβυτάτον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· Ξέρξης δὲ, ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἶη τῆς Κύρου θυγατρὸς, καὶ ὅτι Κύρος εἶη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσησι τὴν ἐλευθερίην.

Demaratus illo temporis articulo Susa delatus [6, 70.] quid Xerxi, Dario ex Atossagenito, suaserit. Cujus consilium secutus Xerxes, a patre obtinet, ut, caeteris posthabitis, regni successor nominetur.

III. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου καὶ γνώμην, ἐτύγχανε κατὰ ταῦτ' οὕτοις καὶ Δημάρτητος ὁ Ἀρίστωνος ἀναβεβηκὼς ἐς Σαῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιλείης, καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἐαυτῷ ἐκ Λακεδαιμό- 5 νος. οὗτος ὠνὴρ πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφοράν, ἐλθὼν, ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβούλευσε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἢ δὴ βασιλεύοντι, καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ, ἐτι ἰδιώτῃ ἔοντι Δαρείῳ· οὕκων αὐτ' εἰ- 10 κὸς εἶη οὔτε δίκαιον, ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἐαυτοῦ· ἐπεὶ γε καὶ ἐν Σπάρτῃ, ἔφη ὁ Δημάρτητος ὑποτιθέμενος, οὕτω νομίζεσθαι, ἣν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν ἢ τὸν πατέρα σφέων βασιλεῦσαι, ὁ δὲ, βασιλεύοντι ὀπί- 15 γονος ἐπιγένῃται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἐκδεξίν τῆς βασι-

2. 8. Ἀρτοβαζάνης et sic mox iterum S. 2. 10. ὁ μὲν γὰρ Ἀρτ. W. 2. 11. γόνου, κατότι S. 3. 5. ὠνὴρ S. et W. 3. 6. συνεβούλευε W. et S. 3. 9, 10. οὔτε οἶκος S.

λήϊς γινέσθαι. χρησαμένου δὲ Ξέρξεω τῇ Δημαρχήτου
υποθήκῃ, γνούς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγει δίκαια, βασιλῆᾶ
μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δ' ἐμοὶ, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑπο-
θήκης βασιλεύσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἀτοσσα εἶχε τὸ
πᾶν κράτος.

IV. Ἀποδέξας δὲ βασιλῆᾶ Πέρσησι Δαρεῖος Ξέρξεα, Altero post anno Dari-
us, omni
jam belli
apparatu
instructo,
diem supre-
mum obit
[a. 485.].
ὄρμητο στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ
Αἰγύπτου ἀπόστασιν, τῷ ὑπτέρῳ ἔτει παρασκευαζόμενον
συνήνεκε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἔτα ἕξ
5 τε καὶ τριήκοντα, ἀποθανεῖν· οὐδὲ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς
ἀπεστεῶτας Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι.

V. Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου, ἡ βασιληΐη ἀνεχώρησε Xerxes re-
gnum ad-
eptus, cum
initio ab
armis Grae-
ciae inferen-
dis abhor-
reret, et a
Mardonio,
ἐς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξεα. ὁ τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν
τὴν Ἑλλάδα οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ' ἀρχὰς στρα-
τεύεσθαι, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο τὴν στρατῆς ἀγερσιν.
5 παρεὼν δὲ καὶ δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων
Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψίος, Δαρείου
δὲ ἀδελφεὺς παῖς, τοιούτου λόγου εἶχετο, λέγων· “ Δέ-
“ σποτα, οὐκ εἰκὸς ἐστὶ Ἀθηναίους ἐργασαμένους πολ-
“ λὰ ἤδη κακὰ Πέρσας, μὴ οὐ δοῦναι δίκας τῶν ἐποίη-
10 “ σαν. ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις τάπερ ἐν χερσὶ
“ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν, στρα-
“ τηλάτεις ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ πρὸς
“ ἀνθρώπων ἀγαθός, καὶ τις ὑστερον φυλάσσεται ἐπὶ
“ γῆν τὴν σὴν στρατεύεσθαι.” οὗτος μὲν οἱ ὁ λόγος ἦν
15 τιμωρός· τοῦδε δὲ τοῦ λόγου παρενθήκην ποιεῖσκετο τήν-
δε, ὡς ἡ Εὐρώπη περικαλλῆς χάρις, καὶ δένδρεα παινιόια

3. 17. ὡς λέγοι S. 3. 18. δοκέει δέ μοι W. et S. 4. 2. ὄρμητο W.
4. 4, 5. τὰ πάντα ἕξ τε καὶ τριήκοντα ἔτα, S. 5. 2. ὁ τοίνυν ab his
verbis incipit caput 5. S. 5. 8. οἰκός ἐστι S. 5. 9. δοῦναι δίκην W.
5. 15. τοῦ δὲ λόγου S.

Φέρει τὰ ἡμέρα, ἀρετὴν τε ἄκρη, βασιλεῖ τε μούνῳ θνη-
τῶν ἀξίη ἐκτῆσθαι.

et ab Aleu-
adis, Pisi-
stratidis
Onomacri-
toque vate
ad Græcos
subigendos
incitatur.

VI. Ταῦτα δὲ ἔλεγε, οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητῆς
ἔων, καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχος εἶναι· χρό-
νῳ δὲ κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε Ξέρξεα, ὥστε ποιεῖν
ταῦτα· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γενόμενα
ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξεα. τοῦτο μὲν, ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας 5
παρὰ τῶν Ἀλευαδέων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο
βασιλῆα, πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
λάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἔσαν Θεσσαλίας βασιλῆες·
τοῦτο δὲ, Πεισιστρατιδῶν οἱ ἀναβεβηκότες ἐς Σοῦσα, τῶν
τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δὴ 10
τι πρὸς ταῦτοισι ἔτι πλεον προσωρέγοντό οἱ, ἔχοντες Ὀνο-
μάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ διαφέτην
χρησμῶν τῶν Μουσαίου. ἀναβεβήκεσαν γὰρ τὴν ἔχθρην
προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ
Πεισιστρατίδεω ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπ' αὐτο- 15
φώρῳ ἄλους ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποίεων ἐς τὰ
Μουσαίου χρησμὸν, ὡς αἰ ἐπὶ Λήμνου ἐπικείμεναι νῆσοι
ἀφανίζοίατο κατὰ τῆς θαλάσσης. διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ
Ἰππαρχος, πρότερον χρεώμενος ταμάλιστα· τότε δὲ συν-
αναβὰς, ὅπως ἀπίκοιτο ἐς ὅψιν τὴν βασιλῆος, λεγόντων 20
τῶν Πεισιστρατιδῶν περὶ αὐτοῦ σεμνοῦς λόγους, κατέ-
λεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μὲν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ
βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδὲν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα
ἐκλεγόμενος, ἔλεγε τὸν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι
χρεῶν εἴη ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω, τὴν τε ἑλάσιν ἐξηγεόμενος. 25
οὗτός τε δὴ χρησμῶδέων προσεφέρετο, καὶ οἱ τε Πεισι-
στρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι.

6. 11. προσωρέγοντό οἱ S. 6. 14, 15. τοῦ Πεισιστράτου S. 6. 19.
τὰ μάλιστα S. 6. 25. χρεὼν S. 6. 26, 27. Πεισιστρατίδαι γνώμας W.

VII. Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ μὲν ἔτει μετὰ τὸν θάνατον
Δαρείου, πρῶτα στρατὴν ποιεῖται ἐπὶ τοὺς ἀπεστεῶτας.
τούτους μὲν νυν καταστρεφάμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν
πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτρέπει
Ἀχαιμένει, ἀδελφεῷ μὲν ἐαυτοῦ, Δαρείου δὲ παιδί.
Ἀχαιμένεια μὲν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου, χρόνῳ μετέ-
πειτα ἐφόνευσε Ἰνάρως ὁ Φαμμιτίχου, ἀνὴρ Λίδος.

Primum
Ægyptus
recepta
[a. 484.]
Ægyptiis
præficiunt
Achæmenes
Darii
filius, quem
post Inarus
obtruncat
[3, 12.].

VIII. Ξέρξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἄλωσιν, ὥς ἔμελλε
 εἰς χεῖρας ἄρξασθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
 σύλλογον ἐπὶ κλητὸν Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέετο, ἵνα
 γνώμας τε πύθῃται σφέων, καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἴπῃ τὰ
 5 θέλει. Ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· “ Ἄν- 1
 “ δρες Πέρσαι, οὗτ’ αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν
 “ τιθεῖς, παραδεξάμενός τε, αὐτῷ χρήσομαι. ὥς γὰρ
 “ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμᾶ καὶ ἡτρε-
 “ μήσαμεν, ἐπεὶ τε παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε
 10 “ παρὰ Μήδων, Κύρου κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ
 “ θεὸς τε οὕτω ἄγει, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι
 “ συμφέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μὲν νυν Κῦρός τε καὶ
 “ Καμβύσης πατὴρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ
 “ προσεκτίσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἂν τις
 15 “ λέγοι. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβον τὸν θρόνον, τοῦτο
 “ ἐφρόντιζον, ὅπως μὴ λείψωμαι τῶν πρότερον γενομένων
 “ ἐν τιμῇ τῆδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκτίσωμαι δύναμιν Πέρ-
 “ σῃσι· φροντίζων δὲ εὐρίσκω, ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν προσ-
 “ γινόμενον, χάριν τε τῆς νῦν ἐκτίμεθα οὐκ ἐλάσσονα
 20 “ οὐδὲ φλαυροτέρην, παμφορωτέρην δέ· ἅμα δὲ τιμωρίην
 “ τε καὶ τίσιν γινομένην. διὸ ὑμέας νῦν ἐγὼ συνέλεξα,

7.2, 3. θάνατον τὸν Δαρχείου S. 8.16. λείψομαι S. 8.17. προσ-
κτῆσομαι S. 8.18, 19. ἡμῖν τε προσγιγνόμενον W. et S.

- 2 “ ἵνα τὸ νοεῶ πρήσσειν, ὑπερθέωμαι ὑμῖν. Μέλλω, ζεύ-
 “ ξας τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης
 “ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσωμαι, ὅσα δὴ 25
 “ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν. ὠρᾶτε
 “ μὲν νυν καὶ Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς
 “ ἄνδρας τούτους. ἀλλ’ ὁ μὲν τετελεεύτηκε, καὶ οὐκ ἐξε-
 “ γένετό οἱ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τε ἐκείνου καὶ
 “ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι, πρὶν ἢ ἔλω 30
 “ τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἳ γε ἐμὲ καὶ πατέρα
 “ τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες. πρῶτα μὲν, ἐς Σάρ-
 “ δις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλω δὲ
 “ ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν τὰ τε ἄλσεα καὶ τὰ
 “ ἱρά· δεύτερα δὲ, ἡμέας οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀπο- 35
 “ θάντας, ὅτε Δαΐτις τε καὶ Ἀρταφέρνης ἐστρατήγεον, τὰ
 3 “ ἐπίστασθέ μου πάντες. Τουτέων μέντοι ἕνεκα ἀνάρ-
 “ τημαὶ ἐπ’ αὐτέους στρατεύεσθαι. ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐ-
 “ τοῖσι τοσάδε ἀνευρίσκω λογιζόμενος, εἰ τούτους τε καὶ
 “ τοὺς τούτοισι πλησιοχώρους καταστρεφόμεθα, οἱ Πέ- 40
 “ λος τοῦ Φρυγῆος νέμονται χώραν· γῆν τὴν Περσίδα
 “ ἀποδεξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι ὁμορρεύσαν. οὐ γὰρ δὴ
 “ χώραν γε οὐδεμίαν κατόψεται ὁ ἥλιος ὁμορρεύσαν τῇ
 “ ἡμετέρῃ, ἀλλὰ σφέας πάσας ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν
 “ χώραν θήσω, διὰ πάσης διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πυν-
 “ θάνομαι γὰρ ὥδε ἔχειν· οὔτε τινα πόλιν ἀνδρῶν οὐδε- 45
 “ μίην, οὔτε ἔνθος οὐδὲν ἀνθρώπων ὑποκλειπείσθαι, τὸ
 “ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς μάχην, τουτέων τῶν κατέ-
 “ λεξα, ὑπεξαραιρημένων. οὕτω οἳ τε ἡμῖν αἴτιοι ἔξουσι
 4 “ δούλιον ζυγόν, οἳ τε ἀναίτιοι. Ὑμεῖς δ’ ἂν μοι τάδε
 “ ποιέοντες χαρίζοισθε· ἐπεὰν ὑμῖν σημήνῳ τὸν χρόνον, ἐς 50

8. 28, 29. ἐξεγένετο οἱ W. 8. 35. δὲ, ἡμέας οἷα W. 8. 38. ἐπ’ αὐτούς S. 8. 41. γῆν τε τὴν W. 8. 43. ὁμορρουν ἰοῦσαν S.

“ τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμέων χρήσει παρ-
 “ εἶναι· ὅς αὖν δὲ ἔχων ἥκη παρεσκευασμένον στρατὸν
 “ κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι
 “ ἐν ἡμετέρου. ποιητέα μὲν νυν ταῦτά ἐστι οὕτω· ἵνα δὲ
 55 “ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, τίθῃμι τὸ πρῆγμα ἐς
 “ μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων τὸν βουλούμενον ἀποφαί-
 “ νεσθαι.” ταῦτα εἶπας ἐπαύετο.

IX. Μετ’ αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε· “ ὦ δέσποτα, Consilium
regis Mar-
donius ve-
hementer
collaudat,
Græcorum
vires mul-
tum ele-
vans.
 “ οὐ μόνον εἰς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος, ἀλλὰ καὶ
 “ τῶν ἐσομένων· ὅς τά τε ἄλλα λέγων ἐπὶ κέο ἄριστα
 “ καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἰωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατ-
 5 “ οἰκημένους οὐκ εἴσεις καταγελάσαι ἡμῖν, ὄντας ἀνα-
 “ ξίους. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν
 “ καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπας καὶ Ἀσσυρίους, ἄλλα τε
 “ ἔθνηα πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδίκησαντα Πέρσας οὐ-
 “ δὲν, ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλούμενοι, κατα-
 “ στρεφόμενοι δούλους ἔχομεν· Ἕλληνας δὲ, ὑπάρξαν-
 10 “ τας ἀδικίης, οὐ τιμωρησόμεθα. τί δέισαντες; κοίην
 “ πλήθεος συστροφὴν; κοίην δὲ χρημάτων δύναμιν; Τῶν 1
 “ ἐπιστάμεθα μὲν τὴν μάχην, ἐπιστάμεθα δὲ τὴν δυνα-
 “ μιν εὖσαν ἀσθενέα· ἔχομεν δὲ αὐτέων παῖδας κατα-
 “ στρεφόμενοι, τούτους οἱ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι,
 15 “ Ἰωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Δωριέες καλέονται. ἐπειρή-
 “ θην δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τού-
 “ τους ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ κελευσθεῖς· καί μοι μέχρι
 “ Μακεδονίης ἐλάσαντι, καὶ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐ-
 “ τὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι, οὐδεὶς ἀντιώθη ἐς μάχην.
 20 “ Καί τοί γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὡς πυνθάνομαι, ἀβουλό- 2
 “ τата πολέμους ἴστασθαι, ὑπὸ τε ἀγνωμοσύνης καὶ

9. 7. Αἰθίοπας τε καὶ S. 9. 19. οὐδεὶς ἡντιώθη W.

“ σκαιότητος. ἔπεα ν γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον προείπωσι,
 “ ἔξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον, ἐς ταῦτα
 “ κατιόντες μάχονται· ὥστε σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ νικῶν-
 “ τες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἐσσωμένων οὐδὲ λεγῶ 25
 “ ἀρχὴν, ἔξώλεες γὰρ δὴ γίνονται. τοὺς χρῆν, ἐόντας ὁμο-
 “ γλώσσους, κήρυξί τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι,
 “ καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ
 “ μάχησι· εἰ δὲ πάντως ἔδεε πολεμέειν πρὸς ἀλλήλους,
 “ ἔξευρίσκειν χρῆν τῇ ἐκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι, καὶ 30
 “ ταύτῃ πειρᾶν. τρὸς τῶν τοίνυν οὐ χρηστῶ Ἑλλήνες δια-
 “ χρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος μέχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ
 3 ἦλθον ἐς τοῦτου λόγον ὥστε μάχεσθαι. Σοὶ δὲ δὴ
 “ μέλλει τίς, ὦ βασιλεῦ, ἀντιώσεσθαι πόλεμον προσ-
 “ φέρων, ἄγοντι καὶ πλήθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ νέας 35
 “ τὰς ἀπάσας; ὥς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο θρά-
 “ σεος ἀνῆκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα· εἰ δὲ ἄρα ἐγὼ γε
 “ ψευσθεῖην γνώμη, καὶ ἐκεῖνοι ἐπαρθέντες ἀβουλίῃ ἔλ-
 “ θοιεν ἡμῖν ἐς μάχην, μάθοιεν ἂν ὥς εἰμεν ἀνθρώπων
 “ ἄριστοι τὰ πολεμήϊα. ἔστω δ’ ὦν μηδὲν ἀπείρητον· 40
 “ αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ’ ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώ-
 “ ποισι φιλέει γίνεσθαι.” Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπι-
 λέξας τὴν Ξέρξῳ γνώμην, ἐπέπαυτο.

Dissuadet
 expeditionem
 Artabanus
 Hyastaspis
 filius gravi
 argumentis
 ponderosissimis
 disertaque
 oratione :

X. Σιωπῶντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ οὐ τολ-
 μῶντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκειμένῃ,
 Ἀρτάβανος ὁ Ὑστασπεος, πάτρως ἐὼν Ξέρξῃ, τῷ δὴ καὶ
 1 πρίσυνος ἐὼν, ἔλεγε τάδε· “ ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθαισέων
 “ μὲν γνωμέων ἀντιέων ἀλλήλησι, οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω 5
 “ αἰρεόμενον ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρῆσθαι·
 “ λεχθαισέων δὲ, ἔστι· ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον,

- “ αὐτὸν μὲν ἐπ’ ἐωϋτοῦ οὐ διαγινώσκομεν, ἐπεὰν δὲ πα-
 “ ρατρίψωμεν ἄλλω χρυσῷ, διαγινώσκομεν τὸν ἀμείνω.
 10 “ ἐγὼ δὲ καὶ πατρί τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρείῳ,
 “ ἡγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἀνδρας οὐδα-
 “ μότι γῆς ἄστει νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύθας τοὺς
 “ Νομάδας καταστρέφεσθαι, ἐμοὶ τε οὐκ ἐπέειπτο,
 “ στρατευσάμενός τε, πολλούς τε καὶ ἀγαθοὺς τῆς στρα-
 “ τῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις
 15 “ ἐπ’ ἀνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἔτι ἀμείνονας ἢ Σκύ-
 “ θας· οἱ κατὰ θάλασσαν τε ἀρίστοι καὶ κατὰ γῆν
 “ λέγονται εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινόν, ἐμέ σοι δι-
 “ καίον ἐστι φράζειν. Ζεύξας Φῆς τὸν Ἑλλήσποντον,²
 “ ἐλὰν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα· καὶ
 20 “ δὴ συνήνεικε ἡ τοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν
 “ ἐσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω· οἱ γὰρ ἄνδρες λέ-
 “ γονται εἶναι ἀλκιμοί· πάρεστι δὲ καὶ σταθμώσασθαι,
 “ εἰ στρατιήν γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφέρνηϊ ἐλ-
 “ θῶσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν μῦνοι Ἀθηναῖοι διέ-
 25 “ φθειραν. οὐκ ἂν ἀμφοτέρῃ σφί ἐχώρησε· ἀλλ’ ἦν τῆσι
 “ νηυσὶ ἐμβάλωσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι
 “ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν,
 “ τοῦτο δὴ, βασιλεῦ, γίνεται δεινόν. Ἐγὼ δὲ οὐδεμιῇ σο-
 “ φίῃ οἰκῇ αὐτὸς συμβάλλομαι ταῦτα· ἀλλ’ οἷόν μοι
 30 “ ἡμέας ὀλίγου ἐδέξσε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ
 “ σὸς Ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηϊκίον, γεφυρώσας δὲ πο-
 “ ταμὸν Ἰστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας. τότε παντοίοις ἐγέ-
 “ νοντο Σκύθαι, δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι
 “ ἐπιτέτραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστροῦ. καὶ

10. 15. πολλὸν ἀμείονας W. et S. 10. 19, 20. καὶ δὴ καὶ W.
 et S. 10. 25. οὐκ ὦν S. 10. 29. αὐτὸς ταῦτα συμβάλλομαι S.
 10. 34. ἐπιτέτραπτο W.

“ τότε γε Ἰστιαῖος ὁ Μιλήτου τύραννος εἰ ἐπέσπετο τῶν 35
 “ ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ ἠναντιώθη, διέργαστο
 “ ἂν τὰ Περσέων πρήγματα. καὶ τοι καὶ λόγῳ ἀκού-
 “ σαι δεινόν, ἐπ’ ἀνδρὶ γε ἐνὶ πάντα τὰ βασιλέος πρήγ-
 4 “ ματα γεγενῆσθαι. Σὺ ὦν μὴ βούλεο εἰς κίνδυνον μη-
 “ δένα τιοῦτον ἀπικέσθαι, μηδεμίης ἀνάγκης εἰούσης· 40
 “ ἀλλ’ ἐμοὶ πείθευ. νῦν μὲν τὸν σύλλογον τῶνδε διάλυ-
 “ σον· αὐτίς δὲ ὅταν τοι δοκῇ, προσκεψάμενος ἐπὶ σε-
 “ αὐτοῦ, προαγόρευε τὰ τοι δοκέει εἶναι ἀρίστα· τὸ γὰρ
 “ εὖ βουλευέσθαι, κέρδος μέγιστον εὐρίσκω ἐόν· εἰ γὰρ καὶ
 “ ἐναντιωθῆναί τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἔσσαν εὔ, 45
 “ ἔσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευ-
 “ σάμενος αἰσχυρῶς, εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὖρημα εὖρηκε,
 5 “ ἔσσαν δὲ οὐδὲν οἱ κακῶς βεβούλευται. Ὁρᾷς τὰ ὑπερ-
 “ έχοντα ζῶα ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς, οὐδὲ ἑᾶ φαντάζε-
 “ σθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδὲν μιν κνίζει; ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς 50
 “ οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ’ ἀπο-
 “ σκήπτει βέλεα; Φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα
 “ πάντα κολούειν. οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ
 “ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε· ἐπεὰν σφι ὁ θεὸς
 “ φθονήσας φόβον ἐμβάλη, ἢ βροντὴν, δι’ ὧν ἐφθάρησαν 55
 “ ἀναξίως ἐαυτῶν. οὐ γὰρ ἑᾶ φρονέειν ἄλλον μέγα ὁ
 6 “ θεὸς ἢ ἐαυτόν. Ἐπειχθῆναι μὲν νυν πᾶν πρῆγμα,
 “ τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι
 “ γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθὰ, εἰ μὴ
 “ παραυτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ’ ἀνὰ χρόνον ἐξεύροι τις 60
 7 “ ἄν. Σοὶ μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβουλευώ. σὺ

10. 36. μηδὲ ἠντιώθη S. 10. 39. βουλεύεο W. Ibid. βούλευ S.
 10. 41. σύλλογον τόνδε W. et S. 10. 42. αὐτίς τε ὅταν W. et S.
 10. 45. et 48. ἔσσαν W. et S. 10. 52. τὰ βέλεα S. 10. 56, 57.
 φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἐαυτόν S.

“ δὲ, ᾧ παῖ Γωβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους
 “ ματαίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἔόντων ἀξίων Φλαύρας
 “ ἀκούειν. Ἑλληνας γὰρ διαβάλλων, ἐπαίρεις αὐτὸν
 65 “ βασιλῆα στρατεύεσθαι· αὐτοῦ δὲ τούτου εἵνεκα δοκέεις
 “ μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μή νυν οὕτω γένηται.
 “ διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσι οἱ ἀδι-
 “ κέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων,
 “ ἀδικεῖ, οὐ παρεόντος κατηγορεῖν· ὁ δὲ ἀδικεῖ ἀνα-
 70 “ πειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπεῖν
 “ τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικεῖται, διαβληθεὶς τε
 “ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἐτέρου κακὸς
 “ εἶναι. Ἀλλ’ εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τού- 8
 “ τους στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἡΐτεσι
 75 “ τοῖσι Περσέων μενέτω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλ-
 “ λομένων τὰ τέκνα, στρατηλάτεις αὐτοὺς σὺ ἐπιλεξά-
 “ μενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὀκό-
 “ σην τινὰ βούλει. καὶ ἣν μὲν τῇ σὺ λέγεις, ἀναβαίνει
 “ βασιλεῖ τὰ πρήγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες,
 80 “ πρὸς δὲ αὐτοῖσι, καὶ ἐγώ· ἦν δὲ τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ
 “ σοὶ ταῦτα πασχόντων, σὺν δὲ σφί καὶ σὺ, ἦν ἀπονο-
 “ στήσης. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθέλῃσεις, σὺ
 “ δὲ πάντως στρατευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκού-
 “ σεσθαί τινά Φημι τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων,
 85 “ Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ
 “ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, ἢ κου ἐν γῇ τῇ
 “ Ἀθηναίων, ἢ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων· εἰ μὴ ἄρα
 “ καὶ πρότερον κατ’ ὁδόν, γνόντα ἐπ’ οἴους ἄνδρας ἀνα-
 “ γινώσκεις στρατεύεσθαι βασιλῆα.” Ἀρτάβανος μὲν
 ταῦτα ἐλέξε.

XI. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσδε· “ Ἀρτά-
 “ βανε, πατὴρ εἷς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· τοῦτό σε ῥύσεται,

qua pri-
 mum qui-
 dem rex ad

iram pro-
vocatur,

“ μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων. καί τοι
 “ ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθημι, ἐόντι κακῷ τε καὶ
 “ ἀθύρῳ, μήτε συστρατεύεσθαι ἐμοί γε ἐπὶ τὴν Ἑλλά- 5
 “ δα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί· ἐγὼ δὲ καὶ
 “ ἄνευ σέο, ὅσαπερ εἶπα, ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴην
 “ ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, τοῦ Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀρ-
 “ μνεω, τοῦ Τεῖσπεος, τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, τοῦ
 “ Τεῖσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγονώς, μὴ τιμωρησάμενος 10
 “ Ἀθηναίους· εὖ ἐπιστάμενος, ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην ἄξο-
 “ μεν, ἀλλ’ οὐκ ἐκείνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύσονται
 “ ἐπὶ τὴν ἡμετέρεν, εἰ χρὴ σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργ-
 “ μένοισι ἐξ ἐκείνων· οἱ Σάρδις τε ἐνέπρησαν, καὶ ἤλα-
 “ σαν ἐς τὴν Ἀσίην. οὐκὼν ἐξαναχωρεῖν οὐδετέροισι δυ- 15
 “ νατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθεῖν προκέεται ἀγών·
 “ ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἑλλήσι ἢ ἐκείνα πάντα ὑπὸ
 “ Πέρσησι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἐχθρῆς ἐστί.
 “ καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρεῖν ἤδη γίνεται,
 “ ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι, τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ’ 20
 “ ἄνδρας τούτους, τοὺς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρυγῆς, ἐὼν πα-
 “ τέρων τῶν ἐμῶν δούλος, κατεστρέψατο οὕτω, ὥς καὶ ἐς
 “ τόδε αὐτοί τε ὠνδρωποὶ καὶ ἡ γῆ αὐτέων ἐπώνυμοι τοῦ
 “ καταστρεφάμενου καλέονται.” ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτο
 ἐλέγετο.

mox ta-
men, nocte
insequente
patruī pon-
derans ar-
gumenta,
ita move-
tur, ut bello
abstinen-
dum cen-
scat. Ea-

XII. Μετὰ δὲ, εὐφρόνῃ τε ἐγίνετο, καὶ Ξέρξης ἐκνίζε
 ἡ Ἀρταβάνου γνώμῃ· νυκτὶ δὲ βουλὴν διδούς, πάγχυ
 εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλά-
 δα. δεδογμένων δὲ οἱ αὐτὶς τουτέων, κατόπνωστε· καὶ δὴ
 καὶ ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὅφιν τοιήνδε, ὥς λέγεται ὑπὸ Περ- 5
 σέων. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν τε καὶ

11. 8, 9. τοῦ Ἀριαράμεω S. 11. 24. ταῦτα μὲν, ab his verbis
incipit caput 12. S.

εὐεϊδέα εἰπεῖν· “ Μετὰ δὴ βουλευέαι, ὦ Πέρσα, στρα- dem nocte
 “ τευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προεῖπας ἀλίζειν prius consi-
 10 “ Πέρσῃσι στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευόμενος ποιεῖς lium mu-
 “ εὔ, οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα· ἀλλ’ ὥσπερ τῆς tet, com-
 “ ἡμέρης ἐβουλευέσαιο ποιεῖν, ταύτην ἴθι τῶν ὁδῶν.” τὸν monetur.
 μὲν, ταῦτα εἶπαντα, ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἀποπτᾶσθαι.

XIII. Ἡμέρης δὲ ἐπιλαμφάσης, ὄνειρου μὲν τούτου Nihilose-
 λόγον οὐδένα ἐποίετο, ὁ δὲ Περσέων συναλίσας τοὺς αὐ- cius die
 τοὺς τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεγέ σφι τάδε· “ Ἄν- post, proce-
 “ δρες Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχίστροφα ribus ite-
 5 “ βουλευόμεναι· φρενῶν τε γὰρ ἐς τὰ ἐμεωῦτοῦ πρῶτα rum convo-
 “ οὐκᾶ ἀνήκω, καὶ οἱ παρηγορεύμενοι κεῖνα ποιεῖν, οὐ- catis, Arta-
 “ δένα χρόνον μευ ἀπέχονται. ἀκούσαντι μέντοι μοι τῆς bani sen-
 “ Ἀρταβάνου γνώμης, παραυτίκα μὲν ἡ νεότης ἐπέζεσε, tentiam sibi
 “ ὥστε ἀεικέστερα ἀπορρίψαι ἔπεα ἐς ἄνδρα πρესδύτε- jam probari
 10 “ ρον ἢ χρεῶν· νῦν μέντοι συγγνώμης, χρήσομαι τῇ ἐκείνου significat.
 “ γνώμῃ. ὥς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι
 “ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἡσυχοί ἐστε.” Πέρσαι μὲν, ὥς ἤκου-
 σαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνησαν.

XIV. Νυκτὸς δὲ γενομένης, αὐτὶς τῷτὸ ὄνειρον ἔλεξε Nocte alte-
 τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἐπιστάν· “ ὦ παῖ Δαρείου, καὶ ra idem
 “ δὴ φαίνειαι ἐν Πέρσῃσί τε ἀπειπάμενος τὴν στρατη- somnium
 “ λασίην, καὶ τὰ ἐμὰ ἔπεα ἐν οὐδενὶ ποιούμενος λόγῳ, dormienti
 5 “ ὥς παρ’ οὐδενὸς ἀκούσας. εὔ νῦν τόδ’ ἴσθι, ἥνπερ μὴ oblatum,
 “ αὐτίκα στρατηλατέης, τάδε τοι ἐξ αὐτέων προσδοκα multa mi-
 “ ἀνασχέσειν· ὥς καὶ μέγας καὶ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ natur mala,
 “ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπεινὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσειαι.” nisi arma
 capessat.

12. 10. Πέρσαι· στρατόν W. et S. 13. 2, 3. συναλίσας τοὺς καὶ
 πρότερον W. et S. 13. 6. οὐκᾶ S. 13. 10. χρεῶν S. 13. 11. με-
 ταδεδογμένῳ W. 14. 1, 2. τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἔλεγε ἐπιστάν S.
 14. 6, 7. ἐξ αὐτέων ἀνασχέσει W. Ibid. ἐξ αὐτέων ἀνασχέσειν S.

Artabanus
protinus ar-
cessitus

XV. Ξέρξης μὲν περιδὲς γενόμενος τῇ ὄφει, ἀνά τε
ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης, καὶ πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτά-
βανον καλέοντα. ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε Ξέρξης τάδε·
“ Ἀρτάβανε, ἐγὼ τοπαρευτικά μὲν οὐκ ἐσωφρόνεον, εἴ-
“ πας ἐς σέ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα συμβουλῆς· 5
“ μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγνων· ἔγνων δὲ
“ ταῦτά μοι ποιητέα ἔοντα τὰ σὺ ὑπεθήκαο. οὐκὼν δυ-
“ νατός σοι εἰμὶ ταῦτα ποιεῖν βουλόμενος· τετραμμένῳ
“ γὰρ δὴ καὶ μετεγνακότι ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεται
“ μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιεῖν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ 10
“ διαπειλῆσαν οἴχεται. εἰ ᾧ θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων,
“ καὶ οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστὶ γενέσθαι στρατηλασίην
“ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται καὶ σοὶ τὸ αὐτὸ ὄνειρον,
“ ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. εὐρίσκω δὲ ᾧδ' ἂν γινώ-
“ μενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πάσαν, καὶ 15
“ ἐνδύς, μετὰ τοῦτο ἴζοιο ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα
“ ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας.” Ξέρξης μὲν ταῦτά οἱ
ἔλεγε.

XVI. Ἀρτάβανος δὲ οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι πει-
θόμενος, οἷα οὐκ ἀξιεύμενος ἐς τὸν βασιλεῖον θρόνον ἵζε-
σθαι, τέλος ὥς ἡναγκάζετο, εἶπας τάδε, ἐποίησε τὸ κε-
1 “ λευόμενον· “ Ἴσον ἐκεῖνο, ᾧ βασιλεῦ, παρ' ἐμοὶ κέρρι- 5
“ ται, φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν
“ πείθεσθαι· τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα, ἀνθρώ-
“ πων κακῶν ὁμιλίας σφάλλουσι· κατάπερ τὴν πάντων
“ χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θάλασσαν, πνεύματά φασι
“ ἀνέμων ἐμπίπτοντα, οὐ περιορᾷν φύσει τῇ ἐωϋτῆς χρῆ- 10
“ σθαι. ἐμε δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς, οὐ τούτων

15. 4. τὸ παρευτικά S. 15. 7, 8. δυνατός σοι S. 15. 13. τὸ αὐτὸ
τοῦτο ὄνειρον S. 15. 14. ὁμοίως ὥς καὶ W. 15. 14, 15. ᾧδ' ἂν γινώ-
μενα S. 16. 7. τὰ σὲ S. 16. 11. οὐ τούτων S.

- “ ἔδακε λύπη, ὅσον γνωμέων δύο προκειμενέων Πέρσῃσι,
 “ τῆς μὲν, ὕβριν αὐξανούσης, τῆς δὲ, καταπαυούσης, καὶ
 “ λεγούσης ὡς κακὸν εἶη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλέον τι
 15 “ δίζησθαι αἰεὶ ἔχειν τοῦ παρρόντος· τουτέων προκει-
 “ μενέων τῶν γνωμέων, ὅτι τὴν σφαλερωτέραν σεωῦτῶ τε
 “ καὶ Πέρσῃσι ἀναίρεο. Νῦν ὦν, ἐπεὶ δὴ τέτραψαι ἐπὶ 2
 “ τὴν ἀμείνω, Φῆς τοι μετιέντι τὸν ἐπ’ Ἑλληνας στόλον,
 “ ἐπιφοιτᾶν ὄνειρον θεῶν τινὸς πομπῇ, οὐκ ἐῶντά σε κα-
 20 “ ταλύειν τὸν στόλον. ἀλλ’ οὐδὲ ταῦτά ἐστι θεῖα, ὦ
 “ παῖ. ἐνύπνια γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα,
 “ τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάζω, ἔτεσι σεῦ πολλοῖσι
 “ πρεσβύτερος ἐὼν· πεπλανῆσθαι αὐταὶ μάλιστα ἐώ-
 “ θασι αἱ ὄψεις τῶν ὀνειράτων, τά τις ἡμέρης φροντίζει·
 25 “ ἡμεῖς δὲ τὰς προτῶν ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην
 “ καὶ τὸ κάρτα εἵχομεν μετὰ χειρας. Εἰ δὲ ἄρα μὴ 3
 “ ἐστὶ τοῦτο τοιοῦτο οἷον ἐγὼ διαιρέω, ἀλλά τι τοῦ θεοῦ
 “ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ συλλαβὼν εἴρηκας· φανήσεται
 “ γὰρ δὴ καὶ ἐμοὶ ὡς καὶ σοὶ διακελευόμενον. φανῆναι
 30 “ δὲ οὐδὲν μᾶλλον μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα, ἢ
 “ οὐκὶ τὴν ἐμὴν· οὐδέ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπαυ-
 “ ομένη, ἢ οὐ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ· εἴπερ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει
 “ φανῆναι. οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσοῦτό γε εὐηθείης ἀνήκει
 “ τοῦτο ὅ, τι δὴ κοτέ ἐστὶ τὸ ἐπιφαινόμενόν τοι ἐν τῷ
 35 “ ὕπνῳ, ὥστε δόξει, ἐμὲ ὁρῶν, σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθῆτι
 “ τεκμαιρόμενον. εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται,
 “ οὐδὲ ἀξιώσει ἐπιφανῆναι, οὔτε ἢν τὴν ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω,
 “ οὔτε ἢν τὴν σὴν, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει τοῦτο, μετετέον ἤδη

16. 15, 16. τοιοῦτέων προκειμένεων γνωμέων S. 16. 20, 21. ὦ παῖ,
 θεῖα S. 16. 28. εἴρηκας· φανήτω S. 16. 30, 31. ἢ οὐ καὶ τὴν ἐμὴν
 S. 16. 38. ἐπιφοιτήσει· τοῦτο μαθητέον W. Ibid. εἰ δὲ καὶ ἐπιφοι-
 τήσει, τοῦτο ἤδη μαθητέον ἐστὶ S.

“ ἔσται. εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειέ γε συνεχέως, Φαίην ἂν
 “ καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γίνε- 40
 “ σθαι, καὶ οὐκ οἶά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ’ ἤδη δεῖ
 “ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι, Φέρε, τούτων ἐξ ἐμεῦ
 “ ἐπιτελευμένων, Φανήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου τῇ
 “ παρούσῃ γνώμῃ χρήσομαι.”

inque lecto
 regio collo-
 catus, eo-
 dem illo
 phantas-
 mate terre-
 tur.

XVII. Τοσαῦτα εἶπας Ἀρτάβανος, ἐλπίζων Ξέρξεα
 ἀποδέξειν λέγοντα οὐδὲν, ἐποίεε τὸ κελευόμενον. ἐνδὺς δὲ
 τὴν Ξέρξεω ἐσθῆτα, καὶ ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον,
 ὡς μετὰ ταῦτα κοῖτον ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ
 τῷτ’ ὄνειρον τὸ καὶ παρὰ Ξέρξεα ἐφοίτα· ὑπερστὰν δὲ 5
 τοῦ Ἀρταβάνου, εἶπε τάδε· “ Σὺ δὴ κείνος εἰς ὁ ἀπο-
 “ σπεύδων Ξέρξεα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὡς
 “ δὴ κηδόμενος αὐτοῦ; ἀλλ’ οὔτε ἐς τὸ μετέπειτα, οὔτε
 “ ἐς τοπαυτικά νῦν καταπροῖξαι ἀποτρέπων τὸ χρεῶν
 “ γενέσθαι. Ξέρξεα δὲ τὰ δεῖ ἀνηκουστέοντα παθεῖν, 10
 “ αὐτῷ ἐκείνῳ δεδήλωται.”

Igitur quod
 Dii expe-
 ditionem
 viderentur
 imperare,
 Xerxes, Ar-
 tabano jam
 assentiente,
 ut bellum
 apparetur,
 suis edicit.

XVIII. Ταῦτά τε δὴ ἐδόκεε Ἀρτάβανος τὸ ὄνειρον
 ἀπειλέειν, καὶ θερμοῖσι σιδηροῖσι ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν
 τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὅς, ἀμβώσας μέγα ἀναθρῶσκει,
 καὶ παριζόμενος Ξέρξῃ, ὡς τὴν ὄψιν οἱ τοῦ ἐνυπνίου διεξ- 5
 ἦλθε ἀπηγεόμενος, δεύτερά οἱ λέγει τάδε· “ Ἐγὼ μὲν,
 “ ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλὰ τε καὶ με-
 “ γάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἐσόντων, οὐκ ἔων σε τὰ
 “ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν· ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ
 “ πολλῶν ἐπιθυμείειν· μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσα- 10
 “ γέτας Κύρου στόλον ὡς ἐπρηξε, μεμνημένος δὲ καὶ τὸν
 “ ἐπ’ Αἰθίοπας τοῦ Καμβύσεω, συστρατευόμενος δὲ καὶ

16. 41, 42. ἥδη ἔημι ἐν κοίτῃ W. 17. 3. ἰζόμενος ἐς W. 17. 6.
 εἶπε, Ἄρα σὺ δὴ κείνος ἦς ὁ W. Ibid. εἶπε τάδε· Ἄρα σὺ S. 17. 9.
 χρεῶν S. 18. 1. τὸν ὄνειρον W. 18. 8. ἡσόντων W. et S. 18. 12.
 τὸν Καμβύσεω S.

“ Δαρείω ἐπὶ Σκύθας. ἐπιστάμενος ὦν ταῦτα, γνώμην
 “ εἶχον, ἀτρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων
 15 “ ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὄρμη, καὶ
 “ Ἕλληνας, ὡς ἔοικε, Φθορή τις καταλαμβάνει θεήλα-
 “ τος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τρώπομαι, καὶ τὴν γνώμην
 “ μετατίθεμαι· σὺ δὲ σήμῃκον μὲν Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ
 “ θεοῦ πεμπόμενα, χρῆσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ σεῦ πρῶ-
 20 “ τοισι προειρημένοισι ἐς τὴν παρασκευήν· ποίει δὲ οὕτω,
 “ ὅπως τοῦ θεοῦ παραδιδόντος, τῶν σῶν ἐνδεήσει μηδέν.”
 τούτων δὲ λελχθέντων, ἐνθαῦτα ἐπαρθέντες τῇ ὕψει, ὡς
 ἡμέρῃ ἐγένετο τάχιστα, Ξέρξης τε ὑπερετίθετο ταῦτα
 Πέρσῃσι, καὶ Ἀρτάβανος, ὅς πρότερον ἀποσπεύδων μόνος
 25 ἐφαίνετο, τότε ἐπισπεύδων φανερὸς ἦν.

XIX. Ὁρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ στρατηλατέειν, μετὰ ταῦτα
 τρίτῃ ὥσιν ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ μάγοι ἔκριναν
 ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν, δουλεύειν τέ οἱ
 πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὥσις ἦν ἡδε. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης
 5 εἶσθεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῶ· ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς
 κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν· μετὰ δὲ, ἀφανισθῆναι
 περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον. κρινάντων δὲ ταύτῃ
 τῶν μάγων, Πέρσέων τε τῶν συλλελχθέντων αὐτίκα πᾶς
 ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐαυτοῦ ἀπελάσας, εἶχε προθυμίην
 10 πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι, θέλων αὐτοὺς ἕκαστος τὰ
 προκείμενα δῶρα λαβεῖν· καὶ Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω
 ἐπάγερσιν ποιεῖται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἡπείρου.

XX. Ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἀλώσιος, ἐπὶ μὲν τίσσῃσι
 ἔτεα πλήρεια παραρτέετο στρατιὴν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ
 στρατιῇ· πέμπτω δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ ἐστρατηλάτῃ χειρὶ
 15 μεγάλη πλήθεος. στόλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἰδμεν πολλῶν δὴ
 Ingenti bel-
 lico appa-
 ratu per qua-
 driennium
 instructo,
 Xerxes Su-
 per his profici-

18. 13. ἐπιστάμενος ταῦτα S. 18. 19. ἐκ σέο W. et S. 18. 21.
 ἐνδεή W. 18. 22. τούτων λελχθέντων W, et S.

citur [a. 481.]. Majoribus copiis bellum nunquam antea esse gestum.

μέγιστος αὐτός ἐγένετο· ὥστε μήτε τὸν Δαρείου τὸν ἐπὶ 5
Σκύθας παρὰ τοῦτον μὴδὲν φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκυθι-
κὸν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες, εἰς τὴν Μηδικὴν
χώρην ἐμβαλόντες, σχεδὸν πάντα τὰ ἄνω τῆς Ἀσίας
καταστρεφόμενοι, ἐνέμοντο· τῶν ἐνέκεν ὕστερον Δαρεῖος 10
ἐτιμωρέετο· μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν Ἀτρειδέων εἰς
Ἴλιον, μήτε τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν, τὸν πρὸ τῶν
Τρωϊκῶν γενόμενον· οἱ διαβάντες εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ
Βόσπορον, τοὺς τε Θρηίκας κατεστρέψαντο πάντας, καὶ
ἐπὶ τὸν Ἰόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι τε Πηνειοῦ ποτα- 15
μοῦ τοῦ πρὸς μεσαμβρίας ἔλασαν.

Mons A-
thos, ju-
bente Xer-
xe, perfos-
sus.

XXI. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' ἕτεραι πρὸς ταύτησι γε-
νόμεναι στρατηλασίαι, μῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. τί γὰρ οὐκ
ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίας ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης;
κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν με-
γάλων ποταμῶν; οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ εἰς 5
πέζον ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ
ἵππαγωγὰ πλοῖα, ἅμα στρατευομένοισι· τοῖσι δὲ εἰς
τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχουν· τοῖσι δὲ σῖτά τε
καὶ νέας. καὶ τοῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων τῶν πρώτων
περιπλέοντων περὶ τὸν Ἄθων, προετοιμάζετο ἐκ τριῶν 10
ἐτέων· καὶ μάλιστα εἰς τὸν Ἄθων. ἐν γὰρ Ἐλαιούντι τῆς
Χερσονήσου ἄρμεον τριήρεις· ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεάμενοι, ὥρυσ-
σον ὑπὸ μαστίγων παντοδαπὰ τῆς στρατῆς, διάδοχοι δ'
ἐφοίτων· ὥρυsson δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄθων κατοικημένοι.
Βουζάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου, καὶ Ἀρταχάης ὁ Ἀρταίου, 15
ἄνδρες Πέρσαι, ἐπεστάτεον τοῦ ἔργου.

Natura hu-
jus montis:
oppida in co-
sita.

XXII. Ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ οὐνο-
μαστόν, εἰς θάλασσαν κατήκον, οἰκημένον ὑπὸ ἀνθρώ-
πων.

20. 11. τὸν Ἀτρειδέων S.

21. 1. πᾶσαι, καὶ οὐδ' εἰ ἕτεραι S.

21. 9. καὶ τοῦτο μὲν, ab his verbis incipit caput 22. S.

παν. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἡπειρον τὸ ὄρος, χερσονησοειδές
 τέ ἐστι, καὶ ἰσθμὸς ὡς δώδεκα σταδίων· πεδίον δὲ
 5 τοῦτο, καὶ κολωνοὶ οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκαν-
 θίων, ἐπὶ θαλάσσαν τὴν ἀντίον Τοράνης. ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ
 τούτῳ, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἄθως, Σάνη πόλις Ἑλλάς οἰ-
 κηται. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι,
 τὰς τότε ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἡπειρωτίδων ὥρμητο
 10 ποιεῖν, εἰς αἶδε, Δῖον, Ὀλόφυξος, Ἀκρόθων, Θύστος,
 Κλεωναί. πόλις μὲν αὗται αἱ τὸν Ἄθω νέμονται.

XXIII. Ὀρυσσον δὲ ὧδε· δασάμενοι τὸν χῶρον οἱ Ratio per-
 βάρβαροι κατὰ ἔθνεα, κατὰ Σάνην πόλιν fodiendi:
Phœnicum
hoc in la-
bore soler-
tia. Opera-
rii unde
commeatus
acceperint.
 ποιησάμενοι· ἐπεὶ δὲ ἐγένετο βαθεῖα ἡ διάρυξ, οἱ μὲν,
 κατώτατα ἐστεῶτες, ὄρυσσον· ἕτεροι δὲ, παρεδίδosan τὸν
 5 αἰεὶ ἐξορυσσόμενον χοῦν ἄλλοισι κατύπερθε ἐστεῶσι ἐπὶ
 βάθρων· οἱ δ' αὖ ἐκδεκόμενοι, ἐτέροισι, ἕως ἀπίκοντο ἐς
 τοὺς ἀνωτάτω· οὗτοι δὲ ἐξεφόρεόν τε καὶ ἐξέβαλλον. τοῖσι
 μὲν νυν ἄλλοισι πλὴν Φοινίκων, καταρρήγνύμενοι οἱ κρη-
 μνοὶ τοῦ ὀρύγματος, πόνον διπλήσιον παρεῖχον· ἅτε γὰρ
 10 τοῦ τε ἄνω στόματος καὶ τοῦ κάτω τὰ αὐτὰ μέτρα ποιευ-
 μένων, ἔμελλέ σφι τοιοῦτον ἀποδεῖσθαι. οἱ δὲ Φοίνικες
 σοφίην ἐν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοισι ἀποδείκνυνται, καὶ δὴ
 καὶ ἐν ἐκείνῳ ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ὅσον αὐτοῖσι ἐπέ-
 βαλε, ὄρυσσον· τὸ μὲν ἄνω στόμα τῆς διάρυχος ποιεῦντες
 15 διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδει αὐτὴν τὴν διάρυχα γενέσθαι· προ-
 βαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου, συνῆγον αἰεὶ· κάτω τε δὴ ἐγίνετο,
 καὶ ἐξισοῦτο τοῖσι ἄλλοισι τὸ ἔργον. ἐνθαῦτα δὴ λειμῶν
 ἐστι, ἵνα σφι ἀγορὴ τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον· σῖτος δὲ
 σφισι πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίας ἀληλεσμένος.

23. 3. ἐγίνετο W. 23. 10. τοῦ κάτω κατὰ τὰ αὐτὰ S. 23. 11.
 τοιοῦτο S. 23. 13; 14. ἐπέβαλλε S. 23. 14. ὄρυσσον W. 23.
 17. ἐνθαῦτα δὲ S.

Qua re motus Xerxes fossam per Athon fieri imperaverit. Alvei latitudo. Strymon ab iisdem operariis pontejunctus.

XXIV. Ὡς μὲν ἐμὲ συμβαλλεόμενον εὐρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἵνεκα αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι, καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι. παρὲν γὰρ, μηδὲνα πόνον λαβόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι, ὀρύσσειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσῃ εὖρος 5 ὡς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρευμένας. τοῖσι δὲ αὐτοῖσι ταύτοις τοῖσι περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προστετέτακτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρᾶσαι.

Arma pontibus faciundis. Commeatus exercitui in loca maxime idonea per Thraciam ac Macedoniam congesti.

XXV. Ταῦτα μὲν νυν οὕτω ἐποίηε. παρασκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκολίνου, ἐπιτάζας Φοίνιξί τε καὶ Αἰγυπτίοισι· καὶ σιτία τῇ στρατῇ καταβάλλειν, ἵνα μὴ λιμῆναι ἢ στρατῇ, μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀναπυθόμενος δὲ 5 τοὺς χώρους, καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεώτατον εἴη, ἄλλοι ἄλλῃ ἀγινέοντας ὀλκᾶσι τε καὶ πορθμητοῖσι ἐκ τῆς Ἀσίας πανταχόθεν. τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Λευκὴν Ἀκτὴν καλεομένην τῆς Θρηίκης ἀγίνεον, οἱ δὲ, ἐς Τυρόδιζάν τὴν Περινθίαν, οἱ δὲ, ἐς Δορίσκον, οἱ δὲ, ἐς Ἡϊόνα 10 τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ, ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι.

Pedestres copiae in Cappadociam, ad oppidum Criotala, coactae. Unde cum Xerxes in Phrygiam movisset, Caelenas Maandri fontibus ac Mar-syae Silenipelle celebres delatus,

XXVI. Ἐν τῷ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον πόνον ἐργάζοντο, ἐν τούτῳ ὁ πεζὸς ἅπας συλλελεγμένος, ἅμα Ξέρξη ἐπορεύετο ἐς Σάρδεις, ἐκ Κριτάλων ὀρμηθεὶς τῶν ἐν Καππαδοκίῃ· ἐνθαῦτα γὰρ εἶρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν κατ' ἡπειρον μέλλοντα ἅμα αὐτῷ Ξέρξη πορεύεσθαι 5 στρατόν. ὃς μὲν νυν τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιστα ἐσταλμένον ἀγαγὼν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλέως ἐλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν τούτου πέρι ἐλθόντας οἶδα. οἱ δὲ, ἐπεὶ τε διαβάντες τὸν Ἄλυν ποταμὸν, ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι' αὐτῆς πορευόμενοι, 10

25. 1. παρασκευάζετο W. ἀρχὴν W.

26. 3. Κριτάλων S.

26. 8. οὐδὲ

παρεγένοντο ἐς Κελαινὰς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδούσι Μαι-
 ἀνδρου ποταμοῦ, καὶ ἐτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου,
 τῷ ὄνομα τυγχάνει ἐὼν Καταρρήκτης· ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς
 ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδι-
 10 δοῖ· ἐν τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι
 ἀνακρέμαται· τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλω-
 νος ἐκδαρέντα ἀνακρεμασθῆναι.

XXVII. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος Πύθιος ὁ a Pythio
 Ἄτυος, ἀνὴρ Λυδὸς, ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιὴν πᾶσαν Lydo, ho-
 ξεινίοισι μεγίστοισι, καὶ αὐτὸν Ξέρξεα· χρήματά τε ἐπ- mine suae
 αγγέλλετο, βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ditissimo, una cum
 5 γελλομένου δὲ χρήματα Πυθίου, εἶρετο Ξέρξης Περσέων toto exerci-
 τοὺς παρεόντας, τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν Πύθιος, καὶ κόσα tu magni-
 χρήματα κεκτημένος, ἐπαγγέλλοιτο ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν, fice excipi-
 “ ὦ βασιλεῦ, οὗτός ἐστι, ὅς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον tur. Platan-
 “ ἐδώρησατο τῇ πλατανίστῃ τῇ χρυσῇ, καὶ τῇ ἀμπέλῃ. nus vitisque
 10 “ ὅς καὶ νῦν ἐστὶ πρῶτος ἀνθρώπων πλούτῳ τῶν ἡμεῖς aureae Da-
 “ ἴδμεν, μετὰ σέ.” rio olim ab
 eodem do-
 natae.

XXVIII. Θωῤῥάσας δὲ τῶν ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρ- Xerxis cum
 ξης, αὐτὸς δεύτερα εἶρετο Πύθιον ὅκῳ οἱ εἴη χρήματα. eo collo-
 ὁ δὲ εἶπε· “ ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀποικρύψω, οὔτε σκή- quium.
 “ φομαι τὸ μὴ εἰδέναι τὴν ἐμεαυτοῦ οὐσίην, ἀλλ’ ἐπι-
 5 “ στάμενός τοι ἀτρεκέως καταλέξω. ἐπεὶ τε γὰρ τάχι-
 “ στά σε ἐπυθόμην ἐπὶ θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν
 “ Ἑλληνίδα, βουλόμενός τοι δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρή-
 “ ματα, ἐξέμαθον, καὶ εὔρον λογιζόμενος, ἀργυρίου μὲν
 “ δύο χιλιάδας εἰούσας μοι ταλάντων, χρυσίου δὲ τετρα-
 10 “ κοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν, ἐπιδεούσας ἐπ-

“ τὰ χιλιάδων. καὶ τούτοισί σε ἐγὼ δαρέομαι· αὐτῶ
 “ δ’ ἐμοὶ ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ
 “ βίος.” ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε.

XXIX. Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημένοισι, εἶπε·
 “ Ξεῖνε Λυδὲ, ἐγὼ ἐπεὶ τε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώραν,
 “ οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα ἐς τόδε, ὅστις ἠθέλησε ξείνια
 “ προθεῖναι στρατῶ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὅφιν τὴν ἐμὴν
 “ καταστάς, αὐτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἠθέ- 5
 “ λησε συμβαλέσθαι χρήματα, ἔξω σεῦ. σὺ δὲ καὶ
 “ ξείνισας μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν, καὶ χρήματα
 “ μεγάλα ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτέων γέρεα
 “ τοιάδε δίδωμι· ξεῖνόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν, καὶ τὰς
 “ τετρακοσίας μυριάδας τοι τῶν στατήρων ἀποπλήσω
 “ παρ’ ἐμεωῦτοῦ, δούς τὰς ἐπτὰ χιλιάδας· ἵνα μὴ τοι 10
 “ ἐπιδέεες ἔωσι αἱ τετρακοσῖαι μυριάδες ἐπτὰ χιλια-
 “ δέων, ἀλλ’ ἥ τοι ἀπαρτιλογίῃ ὑπ’ ἐμέο πεπληρωμένη·
 “ κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτίσας, ἐπίστασό τε
 “ εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι, οὔτε ἐς
 “ τὸ παρεὸν, οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει.” 15

Ulterius
 iter exerci-
 tus per
 Phrygiam
 ac Lydiam.
 Anaua :
 propter lac-
 us salis fe-
 rax. Colos-
 sæ : ubi ter-
 ræ hiatus,
 Lycum flu-
 vium hau-
 riens. Cy-
 drara : jux-

XXX. Ταῦτα δὲ εἶπας, καὶ ἐπιτελέα ποιήσας, ἐπο-
 ρεύετο αἰεὶ τοπρόσω. Ἄναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πώ-
 λιν παραμειδόμενος, καὶ λίμνην, ἐκ τῆς ἅλεις γίνονται,
 ἀπίνετο ἐς Κολοσσὰς, πόλιν μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ
 Λύκος ποταμὸς ἐς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται· 5
 ἔπειτα διὰ σταδίων ὡς μάλιστά κη πέντε ἀναφανόμε-
 νος, ἐκδίδοι καὶ οὗτος ἐς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Κολοσ-
 σέων ὀρμεώμενος ὁ στρατὸς ἐπὶ τοὺς οὖρους τῶν Φρυγῶν

28. 12. δέ μοι ἀπὸ W. Ibid. γεωπέδων S. 29. 7. ἐξείνισας W.
 et S. 29. 14. γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι W. 30. 2. τὸ πρόσω S.
 30. 6. πέντε μάλιστά κη S.

καὶ τῶν Λυδῶν, ἀπίκητο ἐς Κύδραρα πόλιν· ἐνθα στήλη taque con-
 10 καταπεπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει finium
 δια γραμμάτων τοὺς οὖρους. Phrygiæ
Lydiæque.

XXXI. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε ἐς τὴν Λυδίην, Callatebus,
 σχιζομένης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς μὲν ἐς ἀριστερὴν, ἐπὶ Κα- mellis con-
 ρίης Φερούσης, τῆς δὲ ἐς δεξιὴν, ἐς Σάρδεις, τῇ καὶ πο- fectione ce-
 ρεομένῳ διαῆναι τὸν Μαϊάνδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη lebris. Pla-
 5 γίνεται, καὶ ἵεναι παρὰ Καλλάτηδον πόλιν, ἐν τῇ ἄνδρες tanus spe-
 δημοεργοὶ ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ μέλι ποιεῦσι· ταύτην ciosissima,
 ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδόν, εὔρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἰ- a Xerxe
 νεκα δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ, καὶ μελεδωνῷ ἀθα- ornata.
 νάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας, δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπίκητο ἐς τῶν
 Λυδῶν τὸ ἄστυ.

XXXII. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Σάρδεις, πρῶτα μὲν ἀπέ- Sardes cum
 πεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα, αἰτήσοντας γῆν τε καὶ venisset ex-
 ὕδωρ, καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλεῖ παρασκευάζειν· ercitus, in
 πλὴν οὔτε ἐς Ἀθήνας, οὔτε ἐς Λακεδαίμονα ἀπέπεμπε Græciam
 5 ἐπὶ γῆς αἴτησιν, τῇ δὲ ἄλλῃ πάντῃ. τῶν δὲ εἵνεκα τοδεύ- mittuntur,
 τερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ qui aquam
 ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι, τούτους πάγχυ ἐδόκεε τότε et terram
 δέισαντας δάσκειν· βουλόμενος ὦν αὐτὸ ταῦτο ἐκμαθεῖν petant :
 ἀκριβοῶς, ἔπεμπε. non tamen
Athenas,
neque
Spartam
[c. 133.].

XXXIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, παρεσκευάζετο ὡς ἐλῶν ἐς Pontes in-
 Ἄβυδον. οἱ δὲ ἐν ταύτῃ τὸν Ἑλλήσποντον ἐξεύγνυσαν ἐκ jecti Hel-
 τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Εὐρώπην. ἔστι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς lesponto in-
 ἐν Ἑλλησπόντῳ, Σηστοῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μαδύτου, ter Aby-
 5 ἀκτὴ τραχεὰ ἐς θάλασσαν κατήκουσα, Ἀβύδῳ καταν- dum Sesti-
 τίων· ἔθνα μετὰ ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον οὐ πολλῷ ἐπὶ que oram
eam, in
qua post
Artayctes
pœnas luit
impietatis
[9, 120.].

31. 6. μέλι ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ S. 32. 5. τῶνδε δὲ εἵνεκα W.
 et S. 32. 7. ἐπεμψαν Δαρείῳ πέμψαντι W. 33. 2. οἱ δὲ ἐν, ab his
 verbis incipit caput 33. S.

Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος στρατηγοῦ Ἀθηναίων, Ἀρταύκτην ἄνδρα Πέρσῃν λαβόντες Σηστοῦ ὑπαρχον, ζῶντα πρὸς σανίδα διεπατσάλευσαν· ὃς καὶ ἐς τοῦ Πρωτεσίλεω τὸ ἶρὸν τὸ ἐς Ἑλαιοῦντα ἀγινεόμενος γυναικάς, ἀθέμιτα 10 ἔρδεσκε.

His per
tempesta-
tem ruptis,

XXXIV. Ἐς ταύτην ὦν τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώ-
μενοι, ἐγεφύρουν τοῖσι προσεκέστο· τὴν μὲν λευκολίνου,
Φοίνικες, τὴν δ' ἐτέραν τὴν βυβλίνην, Αἰγύπτιοι. ἔστι δὲ
ἐπτά στάδια ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον. καὶ δὴ ἐζευγ-
μένου τοῦ πόρου, ἐπιγενόμενος χειμῶν μέγας, συνένοψέ 5
τε ἐκείνα πάντα καὶ διέλυσε.

Xerxes, [si
fides ha-
benda Græ-
ciæ menda-
ci] in Hel-
lespontum
stolide, in
præfectos
fabrum
crudeliter
sævit.

XXXV. Ὡς δ' ἐπύθετο Ξέρξης, δεινὰ ποιεύμενος, τὸν
Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι
πληγὰς, καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεύγος.
ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας ἅμα τούτοις ἀπέπεμψε
στιζοντας τὸν Ἑλλήσποντον. ἐνετέλλετο δὴ ὦν ραπίζον- 5
τας, λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα· “ὦ πικρὸν
“ ὕδαρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδί-
“ κησας, οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον παθόν. καὶ βασι-
“ λεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεται σε, ἣν τε σύ γε βούλη, ἣν
“ τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, 10
“ ὡς ἔοντι δολερῶ τε καὶ ἀλμυρῶ πταμῶ.” τὴν τε δὴ
θάλασσαν ἐνετέλλετο τούτοις ζημιῶν, καὶ τῶν ἐπεστεώ-
των τῇ ζεύξῃ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμεῖν τὰς κεφα-
λάς.

Refecti
pontes.
Eorum
constructio.

XXXVI. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον τοῖσι προσεκέστο
αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυ-
σαν· ἐζεύγνυσαν δὲ ὥδε. πεντηκοντέρους καὶ τριήρεις

33. 9. προσδιεπατσάλευσαν W. et S. 33. 10. τὸ ἶρὸν ἐς S. Ibid.
ἀθέμιστα W. et S. 34. 4. ἐπτά στάδιοι S. 35. 2. ἐκέλευε S. 35
11. ἔοντι καὶ δολερῶ W.

συνθέντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἐξή-
 5 κοντά τε καὶ τριηκοσίας, ὑπὸ δὲ τὴν ἐτέραν τεσσαρεσκαί-
 δεκα καὶ τριηκοσίας· τοῦ μὲν Πόντου, ἐπικαρσίας, τοῦ
 δὲ Ἑλλητπόντου, κατὰ ῥόον, ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον τῶν
 ὀπλῶν· συνθέντες δὲ, ἀγκύρας κατήκταν περιμήκειας,
 τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς ἐτέρης, τῶν ἀνέμων εἵνεκεν
 10 τῶν ἔσωθεν ἐκπνεόντων, τῆς δὲ ἐτέρης τῆς πρὸς ἐσπέρης
 τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, εὗρου τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλοον
 δὲ ὑπόφασιν καὶ ἐλίπον τῶν πεντηκοντέρων, καὶ τριχοῦ,
 ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχῃ ὁ βουλόμενος πλέειν πολίοισι
 λεπτοῖσι, καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,
 15 κατέτενον ἐκ γῆς, στρεβλοῦντες ὄναισι ξυλίνοισι, τὰ ὅπλα·
 οὐκέτι χωρὶς ἐκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκολί-
 νου δασάμενοι ἐς ἐκατέρην, τέσσαρα δὲ τῶν βυβλίνων.
 παχύτης μὲν ἦν ἡ αὐτὴ καὶ καλλονή, κατὰ λόγον δὲ ἦν
 ἐμβριθέστερα τὰ λίνεα· τοῦ τάλαντον ὁ πῆχυς εἶλκε.
 20 ὅπειδ' ἡ ἐγεφυράθη ὁ πόρος, κορμούς ξύλων καταπρί-
 σαντες, καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχεδῆς τῷ εὐρεῖ,
 κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε τῶν ὀπλῶν τοῦ τόνου· θέν-
 τες δὲ ἐπέζης, ἐνθαῦτα αὐτὶς ἐπέζεύγνυσαν. ποιήσαντες δὲ
 25 ταῦτα, ὕλην ἐπέφορησαν· κόσμῳ δὲ θέντες καὶ τὴν ὕλην,
 γῆν ἐπέφορησαν· κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν
 παρείρυσαν ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἵνα μὴ φοβέται τὰ ὑποζύ-
 για τὴν θάλασσαν ὑπερορῶντα, καὶ οἱ ἵπποι.

XXXVII. Ὡς δὲ τά τε τῶν γεφυρέων κατεσκευάστο, Proximo
vere Xerxes
 καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἱ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς Sardibus ex
hibernacu-
 διώρυχος, οἱ τῆς ῥηχίης εἵνεκεν ἐποιήθησαν, ἵνα μὴ πύμ- lis movet
[a. 480].
 πληται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διώρυξ Solis defe-
 5 παντελέως πεποικημένη ἀγγέλτο, ἐνθαῦτα χειμερίσας, ctio: quid,
interpreti-
bus Magis,
portenderit.

36. 9, 10. εἵνεκα τῶν W. 36. 12. καὶ [τριηγέων] τριχοῦ S. 36.
 18. μὲν ἦν αὐτὴ W. Ibid. μὲν ἡ αὐτὴ S. 37. 5. ἀγγέλλετο W.

ἅμα τῷ ἔαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν Σαρ-
 δίων ὠρμάτο ἐλὼν ἐς Ἄβυδον. ὠρμημένῳ δέ οἱ, ὁ ἥλιος
 ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδρην, ἀφανὴς ἦν, οὐτ' ἐπινε-
 φέλων ἐόντων, αἰθρίας τε τὰ μάλιστα· ἀντὶ ἡμέρης τε
 νύξ ἐγένετο. ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπι- 10
 μελὲς ἐγένετο· καὶ εἶρετο τοὺς μάγους τὸ θέλει προφαί-
 νειν τὸ φάσμα. οἱ δὲ ἔφραζον ὡς Ἑλλήσι προδεικνύει ὁ
 θεὸς ἐκλείψιν τῶν πολιῶν· λέγοντες ἥλιον εἶναι Ἑλλήνων
 προδέκτορα, σελήνην δὲ, σφέων. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ
 Ξέρξης, περιχαρὴς ἐὼν ἐποίεε τὴν ἔλασιν. 15

Pythium
 Lydum
 [c. 27.],
 filiorum
 maximo
 natu vaca-
 tionem mi-
 litiae pe-
 tentem,

XXXVIII. Ὡς δ' ἐξήλαυνε τὴν στρατιήν, Πύθιος ὁ
 Λυδὸς καταρράδῃσας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα, ἐπαρ-
 θεὶς τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε
 ταδε· “ὦ Δέσποτα, χρήσαις ἂν τι τεῦ βουλοίμην τυ-
 “ χεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει ἐὼν ὑπουργῆσαι, 5
 ἐμοὶ δὲ μέγα γενόμενον;” Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον δο-
 κέων μιν χρήσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργήσειν, καὶ
 δὴ αἰγορεύειν ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ταῦτα
 ἤκουσε, ἔλεγε θαρσύνσας τάδε· “ὦ Δέσποτα, τυγχάνουσί
 “ μοι παῖδες ἐόντες πέντε, καὶ σφεας καταλαμβάνει 10
 “ πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ
 “ δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης ἤκοντα οἰκτεῖρας,
 “ τῶν μοι παίδων ἓνα παράλυσαν τῆς στρατήης τὸν
 “ πρεσβύτατον, ἵνα αὐτοῦ τε ἐμεῦ καὶ τῶν χρημάτων ἢ
 “ μελεδωνός· τοὺς δὲ τέσσερας ἄγε ἅμα σεωϋτῶ. καὶ 15
 “ πρῆξας τὰ νοέεις, νοστήσεις ὀπίσω.”

quam im-
 mani cru-
 delitate
 Xerxes tra-
 ctaverit.

XXXIX. Κάρτα τε ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης, καὶ ἀμείβεται
 τοῖσδε· “ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμης ἐμεῦ στρα-

37. 11. τὸ θέλοι S. 37. 12. οἱ δὲ ἔφασαν W. 38. 7. χρήσει
 W. 38. 7, 8. καὶ διαγορεύειν S. 38. 13. στρατιῆς τὸν W. 38.
 15. ἀγχι ἅμα S. 39. 1. ἀμείβετο S.

- “ τέτομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἄγοντος παι-
 “ δας ἐμούς καὶ ἀδελφεούς καὶ οἰκήτους καὶ φίλους,
 5 “ μνήσασθαι περὶ σέο παίδος, ἔων ἐμὸς δαῦλος, τὸν
 “ χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ γυναικὶ συνέπεσθαι; εὔ νῦν τόδ’
 “ ἐξεπίστασο, ὥς ἐν τοῖσι ὥσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ
 “ θυμός· ὃς χρηστὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος ἐμπιπλέει
 “ τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τοιτέοισι ἀκούσας, ἀνοιδέει.
 “ ὅτε μὲν νυν χρηστὰ ποιήσας, ἕτερα τοιαῦτα ἐπηγ-
 10 “ γέλλεο, εὐεργεσίῃσι βασιλῆα οὐ καυχήσεαι ὑπερβα-
 “ λέσθαι· ἐπεὶ τε δὲ ἐς τὸ ἀναιδέστερον ἐτράπευ, τὴν μὲν
 “ ἀξίην οὐ λάμψαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ
 “ καὶ τοὺς τέσσαρας τῶν παίδων ῥύεται τὰ ξεινία· τοῦ
 “ δὲ ἐνός, τοῦ περιέχεαι μάλιστα, τὴν ψυχὴν ζημιώσε-
 15 “ αι.” ὥς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι
 προστετέτακτο ταῦτα πρῆσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξευ-
 ρόντας τὸν πρεσβύτατον, μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας
 δὲ, τὰ ἡμίτομα διαθεῖναι, τὸ μὲν, ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ, τὸ
 δὲ, ἐπ’ ἀριστερά· καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.

XL. Ποιησάντων δὲ τοιτέων ταῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήϊε Ordo agmi-
 ὁ στρατός· ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ nis, Cam-
 τὰ ὑποζύγια· μετὰ δὲ τούτους, στρατὸς παντοίων ἐθνέων pus Nisæ-
 5 ἀναμίξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεις ἔσαν, ἐν- us, equo-
 ταῦτα διελέλειπτο, καὶ οὐ συνέμισγον οὔτοι βασιλεί. rum gene-
 προηγεῖντο μὲν δὴ ἵπποται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων rosorum fe-
 ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ, αἰχμοφόροι χίλιοι, καὶ οὔτοι tura nobili-
 ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν γῆν tatus. Cur-
 10 τρέφαντες· μετὰ δὲ, ἱρὸι Νισαῖοι καλεούμενοι ἵπποι δέ- rus Jovi
 κα, κεκοσμημένοι ὥς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλέονται sacer.
 ἵπποι ἐπὶ τοῦδε· ἔστι πεδῖον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ οὐνομά

ἔστι Νίσαιον. τοὺς ὧν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει
τὸ πεδίον τοῦτο. ὅπισθεν δὲ τούτων τῶν δέκα ἵππων,
ἄρμα Διὸς ἱρὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἵλκον λευκοὶ 15
ὀκτώ· ὅπισθε δὲ τῶν ἵππων εἶπετο πεζῇ ἡνίοχος, ἐχόμενος
τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον
ἀνθρώπων ἀναβαίνει. τούτου δὲ ὅπισθεν αὐτὸς Ξέρξης
ἐπ' ἄρματος ἵππων Νισαίων παραβεβήκει· δέ οἱ ἡνίο-
χος, τῷ ὄνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνεω παῖς, ἀνδρὸς 20
Πέρσεω.

XLII. Ἐξήλασε μὲν δὴ οὕτω ἐκ Σαρδίων Ξέρξης· μετ-
εκβαίνεσκε δὲ, ὅπως μιν ὁ λόγος αἰρέοι, ἐκ τοῦ ἄρματος
ἐς ἀρμάμαζαν. αὐτοῦ δὲ ὅπισθεν αἰχμοφόροι Περσέων
οἱ ἀριστοὶ τε καὶ γενναῖότατοι, χίλιαι, κατὰ νόμον τὰς
λόγχας ἔχοντες. μετὰ δὲ, ἵππος ἄλλη χιλίῃ ἐκ Περ- 5
σέων ἀπολελεγμένη· μετὰ δὲ τὴν ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν
Περσέων ἀπολελεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ του-
τέων χίλιαι μὲν ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρωτῆρων
ροῖας εἶχον χρυσέας, καὶ περίξ συνεκλήιον τοὺς ἄλλους· 10
οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς τούτων ἑόντες, ἀργυρέας ροῖας
εἶχον. εἶχον δὲ χρυσέας ροῖας καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τρέπον-
τες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα, οἱ ἀγχιστα ἐπόμενοι Ξέρ-
ξη. τοῖσι δὲ μυρίοις ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρίη.
μετὰ δὲ τὴν ἵππον διελείπετο καὶ δύο σταδίους, καὶ 15
ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὄμιλος ἦγε ἀναμίξ.

Iter Sardi-
bus Aby-
dum ver-
sus. Ad
Idam orta
tempestate,
multi mili-
tum fulmi-
ne tacti.

XLII. Ἐποίετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίας ὁ στρατὸς
ἐπὶ τε ποταμὸν Καῖικον καὶ τὴν γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ
Καῖικου ὁρμεώμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ
τοῦ Ἀταρνεὸς ἐς Καρίνην πῶλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης, διὰ

40. 14. ὅπισθε δὲ S. 40. 19. παραβεβήκει W. Ibid. παραβέθηκε
S. 41. 10. συνέκλινον W. 41. 15. διέλειπε W. Ibid. διελέλειπτο
S. 42. 2. καὶ γῆν τὴν Μυσίην S.

5 Θήκης πεδίου ἐπορεύετο, Ἀτραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἀν-
 τανδρον τὴν Πελασγίδα παραμειβόμενος. τὴν Ἰδην δὲ
 λαβὼν ἐς ἀριστερὴν χεῖρα, ἥτε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ
 πρῶτα μὲν οἱ ὑπὸ τῇ Ἰδῇ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε
 καὶ πρηστῆρες ἐπεισπίπτουσι, καὶ τινα αὐτοῦ ταύτη
 συχνὸν ὅμιλον διέφθειραν.

XLIII. Ἀπικομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὸν Σκάμαν- Scaman-
 δρον, ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπεὶ τε ἐκ Σαρδίων ὀρμηθέντες manem bi-
 ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, οὐδ' ἀπέχρησε bentium
 τῇ στρατῇ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι πινόμενος· ἐπὶ τοῦτον δὲ multitudi-
 5 τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργα- gamum in-
 μον ἀνέβη, ἡμέρον ἔχων θεήσασθαι. θεησάμενος δὲ, καὶ visit. Sa-
 πυθόμενος κείνων ἕκαστα, τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔδυσε cra facta
 βούς χιλίας· χοᾶς δὲ οἱ μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἐχέαντο. Minervæ
 ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι, νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον Iliacæ he-
 10 ἐνέπεσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπορεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ roibusque.
 μὲν ἀπέργων Ῥαίτειον πόλιν καὶ Ὀφρύνειον, καὶ Δάρδα- Terror pa-
 νον, ἥπερ δὴ Ἀβύδω ὁμουργός ἐστι· ἐν δεξιῇ δὲ, Γέργιθας nicus.
 Τευκρούς.

XLIV. Ἐπεὶ δ' ἐγένοντο ἐν Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης Abydum
 ιδέσθαι πάντα τὸν στρατὸν. καὶ, προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ delatus
 κολωνοῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκοῦ· Xerxes, co-
 ἐποίησαν δὲ Ἀβυθῆνοί, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος· cias pede-
 5 ἐνθαῦτα ὡς ἕζετο, κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος ἐθῆετο καὶ τὸν stres na-
 πεζὸν καὶ τὰς νέας· θεεύμενος δὲ, ἡμέρῃ τῶν νεῶν valesque
 ἀμίλλαν γινομένην ιδέσθαι. ἐπεὶ δ' ἐγένετό τε καὶ spectat.
 ἐνίκων Φοίνικες Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ Nauma-
 στρατῇ. chiae spe-
 ctaculum
 editum.

XLV. Ὡς δὲ ἄρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλάσποντον ὑπὸ Xerxes il-
 lacrymatur.

τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πᾶσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυδηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης ἐαυτὸν ἐμακάρισε· μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε.

Hinc natum Artabani cum eo colloquii de vitæ humanæ conditione, expeditionis periculis, fide Ionum, arguens illud Artabani prudentiam et gravitatem, Xerxis stultitiam et temeritatem.

XLVI. Μαθὼν δὲ μιν Ἀρτάβανος ὁ πᾶτρως, ὃς το-
πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως οὐ συμβουλευῶν
Ξέρξῃ στρατεῦσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οὗτος ὢν ὠνὴρ
Φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα, εἶρετο τάδε· “Ω βασι-
“ λεῦ, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαιο νῦν τε 5
“ καὶ ὀλίγω πρότερον· μακαρίσας γὰρ σεαυτὸν, δα-
“ κρύεις.” ὁ δὲ εἶπε· “Ἐστῆλθε γάρ με λογισάμενον
“ κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ
“ τούτῳ γε ἑόντων τούτων, οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος
“ περιέσται.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ἔτερα τούτου παρὰ 10
“ τὴν ζῆν πεπόνθαμεν οἰκτρότερα. ἐν γὰρ οὕτῳ βραχεῖ
“ βίῳ οὐδεὶς οὕτῳ ἀνθρώπος ἐὰν εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε
“ τούτῳ, οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλά-
“ κισ, καὶ οὐκ ἅπαξ, τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ
“ ζῶειν. αἱ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσai, καὶ αἱ 15
“ νοῦσοι συνταράσσουσai, καὶ βραχὺν ἑόντα, μακρὸν δο-
“ κέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. οὕτῳ ὁ μὲν θάνατος, μοχ-
“ θηρῆς ἐούσης τῆς ζῆς, καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἀν-
“ θρώπῳ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,
“ φθονερὸς ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται ἑών.” 20

XLVII. Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ἀρτάβανε, βιο-
“ τῆς μὲν νυν ἀνθρωπότης πέρα, ἐούσης τοιαύτης οἴηπερ
“ σὺ διαιρέεαι εἶναι, παυσάμεθα, μηδὲ κακῶν μεμνεώ-
“ μεθα, χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσὶ· φράσον
“ δέ μοι τόδε. εἴ τοι ἢ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργὲς 5
“ οὕτω ἐφάνη, εἴχες αὖ τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἑῶν με

“ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετέσθης ἄν; Φέρε
 “ μοι τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “³Ω
 “ βασιλεῦ, ὅψις μὲν ἢ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὡς βου-
 10 “ λόμεθα ἀμφοτέροι τελευτήσει· ἐγὼ δ’ ἔτι καὶ ἐς τόδε
 “ δείματός εἰμι ὑπόπλεος, οὐδ’ ἐντὸς ἐμεωῦτό· ἄλλα τε
 “ πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ ὀρέων τοι δύο τὰ μέ-
 “ γιστα πάντων ἐόντα πολεμιάτατα.”

XLVIII. Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε·
 “ Δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πο-
 “ λεμιάτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ τὸ
 “ πλῆθος ἐστὶ, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στρατεύμα φαίνεται
 “ πολλαπλήσιον ἕσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ
 5 “ ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ καὶ συναμφότερα
 “ ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτῃ ἐνδεέστερα φαίνεται εἶναι τὰ
 “ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν ταχί-
 “ στήν ἄγερσιν ποιοῖτο.”

XLIX. Ὁ δ’ ἀμείβετο λέγων· “³Ω βασιλεῦ, οὔτε
 “ στρατὸν τοῦτον ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ’ ἂν, οὔτε
 “ τῶν νεῶν τὸ πλῆθος. Ἦν δὲ πλεῦνας συλλέξης, τὰ
 “ δύο τοι τὰ λέγω, πολλῶ ἔτι πολεμιάτερα γίνεται.
 5 “ τὰ δὲ δύο ταῦτα, ἐστὶ γῆ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ
 “ τῆς θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσαῦτος οὐδαμόθι, ὡς ἐγὼ
 “ εἰκάζω, ὅστις ἐγειρομένου χειμῶνος, δεξάμενός σευ
 “ τοῦτο τὸ ναυτικόν, φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέ-
 “ ας. καὶ τοι οὐκ ἔνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ
 10 “ παρὰ πᾶσαν τὴν ἡπειρον, παρ’ ἣν δὴ κομίζεαι. οὐκ ἂν
 “ δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάττε ὅτι αἱ συμφοραὶ
 “ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκ ὧνθρωποι τῶν συμ-
 “ φορέων. Καὶ δὴ τῶν δύο τοι τοῦ ἐτέρου εἰρημένου, τὸ ἔτε- 2

48. 2. λέγεις εἶναι δύο μοι S. 49. 2. ἔχοι S. 49. 3. ἦν τε S.
 49. 10. κομίζειαι S.

“ ρον ἔρχομαι ἐρέων. γῇ δὲ πολεμὴν τῇδε τοι κατίστα-
 “ ται. εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστήναι, τοσούτῳ 15
 “ τοι γίνεται πολεμιοτέρῃ, ὅσω ἂν προδαίνῃς ἑκαστέρῳ,
 “ τὸ πρὸςω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐπρηξίης γὰρ οὐκ ἔστι
 “ ἀνθρώποισι οὐδεμὴν πληθώρη. καὶ δὴ τοι ὡς οὐδενὸς
 “ ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώραν πλεῦνα ἐν πλεῦνι χρόνῳ
 “ γινομένην, λιμὸν τέξεσθαι. ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν εἴη ἀρι- 20
 “ στος, εἰ βουλευόμενος μὲν, ἀρῶδέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος
 “ πείσεσθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.”

- L. Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “ Ἀρτάβανε, εἰκότως
 “ μὲν σύ γε τούτων ἑκαστα διαιρέσαι· ἀτὰρ μήτε πάν-
 1 “ τα φοβέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγο. Εἰ γὰρ δὴ
 “ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι τὸ πᾶν
 “ ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσεις ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν· 5
 “ κρέσσον δὲ, πάντα θαρσέοντα, ἥμισυ τῶν δεινῶν πά-
 “ σchein μᾶλλον, ἢ πᾶν χρῆμα προδειμαίνοντα, μηδαμᾶ
 “ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον, μὴ
 “ τὸ βέβαιον ἀποδέξεις, σφάλλεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐτοῖσι
 “ ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία τούτοις λέξας. τοῦτο μὲν νυν 10
 2 “ ἐπίσης ἔχει. εἰδέναι δὲ ἀνθρώπον εὐντα ὥς χρῆ τὸ
 “ βέβαιον, δοκέω μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοις
 “ ποιεῖν, ὡς τοσπίταν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα· τοῖσι
 “ δὲ ἐπιλεγομένοισί τε πάντα καὶ ὀκνεῦσι, οὐ μάλα
 “ ἐθέλει. Ὅρᾳς τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμιος 15
 “ προκεχώρηκε; εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γεγόμενοι
 “ βασιλῆες γνώμησι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ χρεώ-
 “ μενοι γνώμησι τοιαύτησι, ἄλλους συμβούλους εἶχον
 “ τοιούτους, οὐκ ἂν κατε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο προελθόντα·

49. 15. εἰ ἐθέλοι S. 49. 16. προδαίνοις W. 49. 20. ἀνὴρ δὲ S.
 50. 1. οἰκότως S. 50. 9. ἀποδέξῃς W. 50. 11. ὅπως χρῆ S. 50.
 17. ἐχρέοντο et mox χρεόμενοι S.

20 “ νῦν δὲ κινδύνους ἀναρρίπτέοντες, ἐς τοῦτο σφεα πρῆ-
 “ γάγοντο. μεγάλα γὰρ πρήγματα μεγάλοισι κινδύ-
 “ νοις ἐθέλει καταιρέεσθαι. ἡμεῖς τοῖνυν ὁμοιούμενοι
 “ κείνοισι, ὥρην τε τοῦ ἔτεος καλλίστην πορευόμεθα, καὶ
 “ καταστρεφόμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν
 25 “ ὀπίσω, οὔτε λιμῶ ἐντυχόντες οὐδαμόθι, οὔτε ἄλλο
 “ ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. τοῦτο μὲν γὰρ, αὐτοὶ πολλὴν
 “ φοβὴν φερόμενοι πορευόμεθα· τοῦτο δὲ, τῶν ἄν' κου
 “ ἐπιβέωμεν γῆν καὶ ἔθνος, τούτων τὸν σῆτον ἔχομεν· ἐπὶ
 “ ἀροτῆρας δὲ καὶ οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας.”

V. Post. Lex.

LI. Λέγει Ἀρτάβανος μετὰ ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ,
 “ ἐπεὶ τε ἀρρωδέειν οὐδὲν ἕως πρήγμα, σὺ δέ μευ συμ-
 “ βουλήν ἐνδεξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν
 5 “ πρηγμάτων πλεῖνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμβύ-
 “ σεω Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηνέων κατεστρέψατο δασ-
 “ μοφόρον εἶναι Πέρσης. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμ-
 “ βουλεύω τοι μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας·
 “ καὶ γὰρ ἄνευ τούτων οἳ τέ εἰμεν τῶν ἐχθρῶν κατυ-
 10 “ πέριτεροι γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφεας, ἣν ἔπωνται, δεῖ ἀδι-
 “ κωτάτους γίνεσθαι, καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν,
 “ ἢ δικαιοτάτους, συνελευθεροῦντας. ἀδικώτατοι μὲν νυν
 “ γινόμενοι, οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλουσι· δι-
 “ καιώτατοι δὲ γινόμενοι, οἳ τέ δηλήσασθαι μέγας
 15 “ τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. ἐς θυμὸν ὦν βαλεῖ καὶ τὸ
 “ παλαιὸν ἔπος, ὥς εὔ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέ-
 “ λος καταφαίνεσθαι.”

LII. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης· “ Ἀρτάβανε, τῶν
 “ ἀπεφῆναι γνωμέων, σφάλλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλι-
 “ στα, ὅς ἴωνας φοβέαι μὴ μεταβάλλωσι· τῶν ἔχο-

50. 26. παθόντες οὐδὲν S. 50. 27. φοβὴν φερόμεθα πορευόμενοι W.
 51. 6. Ἀθηναίων W. et S. 52. 3. φοβέαι μὴ μεταβάλλωσι S.

“ μὲν γινῶμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ 5
 “ οἱ συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι
 “ ἐπὶ τούτοις ἡ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο δια-
 “ φθεῖραι καὶ περιποῖνται· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστό-
 “ τητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν
 “ τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα τε καὶ γυναῖκας καὶ 10
 “ χρήματα, οὐδ’ ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσῃν.
 “ οὕτω μὴδὲ τοῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθόν,
 “ σῶζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ
 “ ἐγὼ μούνω ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτρέπω.”

Artabano
 Susa able-
 gato, ut per
 expeditio-
 nis tempus
 summæ
 imperii
 præsetet
 [c. 52.],
 Xerxes pro-
 ceres Per-
 sarum ad
 rem forti-
 ter geren-
 dam co-
 hortatus,
 Hellespon-
 tum transi-
 ri imperat.

LIII. Ταῦτα εἶπας, καὶ Ἀρτάβανον ἀποστείλας ἐς
 Σοῦσα, δεύτερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς δο-
 κιμωτάτους· ἐπεὶ δὲ οἱ παρήσαν, ἔλεγέ σφι τάδε· “ ὦ
 “ Πέρσαι, τῶνδ’ ἐγὼ ὑμέων χρηρίζων, συνέλεξα, ἄνδρας
 “ τε γίνεσθαι ἀγαθούς, καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρό- 5
 “ σθεν ἐργασμένα Πέρσῃσι, ἔοντα μεγάλα τε καὶ πολ-
 “ λοῦ ἄξια· ἀλλ’ εἰς τε ἕκαστος καὶ οἱ σύμπαντες προ-
 “ θυμῇν ἔχωμεν· ζυγὸν γὰρ τοῦτο πᾶσι ἀγαθὸν σπεύ-
 “ δεται. τῶν δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι τοῦ πο-
 “ λέμου ἐντεταμένως· ὥς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ’ 10
 “ ἄνδρας στρατεύομεθα ἀγαθούς· τῶν ἣν κρατήσωμεν,
 “ οὐ μὴ τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀντιστῇ κοτὲ ἀνθρώπων.
 “ νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, τὸ Περ-
 “ σίδα γῆν λελόγχασι.”

Solennia
 transitum
 auspiciantia.

LIV. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρασκευάζοντο ἐς τὴν
 διάβασιν· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμενον τὸν ἥλιον, ἐθέλοντες
 ἰδέσθαι ἀνίσχοντα, θυμῇμάτα τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γε-
 φυρέων καταγίζοντες, καὶ μυρσίνῃσι στορνύντες τὴν ὁδόν.
 ὥς δ’ ἐπανετέλλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ χρυσεῆς Φιάλης 5

52. 12. οὕτω δὲ μὴδὲ W. 53. 4. χρηρίζων W. et S. 53. 9. τῶνδε
 δὲ εἵνεκα W. et S. 54. 1. παρισκινιάζοντο W.

Ξέρξης ἐς τὴν Θάλασσαν, εὔχετο πρὸς τὸν ἥλιον μηδεμίαν
οἱ συντυχίην τοιαύτην γενέσθαι, ἢ μιν παύσει κατα-
στρέφασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι τοῖσι
ἐκείνης γένηται. εὐζάμενος δὲ, ἐσέβαλε τὴν Φιάλην ἐς τὸν
10 Ἑλλήσποντον, καὶ χρύσειον κρητῆρα, καὶ Περσικὸν ξίφος,
τὸν ἀκινάκην καλέουσι. ταῦτα οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρι-
ναι, οὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεῖς κατῆκε ἐς τὸ πέλαιος,
οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι,
καὶ ἀντὶ τούτων τὴν Θάλασσαν ἐδωρέετο.

LV. Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποιήτο, διέβαινον κατὰ μὲν Quo ordine
τὴν ἐτέραν τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου, ὃ πεζὸς τε
καὶ ἡ ἵππος ἀπάσα· κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον, τὰ
ὑποζύγια καὶ ἡ Θεραπήν. ἠγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ
5 μύριοι Πέρσαι, ἐστεφανωμένοι πάντες· μετὰ δὲ τούτους,
ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. ταύτην μὲν τὴν
ἡμέρην οὔτοι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, πρῶτοι μὲν οἱ τε ἱππότες,
καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τρέποντες· ἐστεφάνωντο δὲ καὶ
οὔτοι· μετὰ δὲ, οἱ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ, καὶ τὸ ἄρμα τὸ ἱρόν·
10 ἐπὶ δὲ, αὐτὸς τε Ξέρξης καὶ οἱ αἰχμοφόροι, καὶ οἱ ἱππό-
ται οἱ χίλιοι· ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ ἄλλος στρατός. καὶ αἱ
νῆες ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ
ὑστατον διαβῆναι βασιλῆα πάντων.

LVI. Ξέρξης δὲ ἐπεὶ τε διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθνεῖτο quotque
diebus ex-
ercitus in
Europam
trajecerit.
Vox Helle-
spontii de
ingenti
Persarum
apparatu.
τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. διέβη δὲ ὁ στρα-
τὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρησι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνησι, ἐλι-
νύσας οὐδένα χρόνον. ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξεω ἤδη δια-
5 βεβηκότος τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον,
“ ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ, καὶ οὐνομα ἀντὶ
“ Διὸς Ξέρξεα θεόμενος, ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις

“ ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώπους; καὶ γὰρ ἄνευ
 “ τουτέων ἐξῆν τοι ποιέειν ταῦτα.”

Ostenta
 Xerxi obla-
 ta, sinistra
 illa qui-
 dem, sed ab
 eo neglecta.

LVII. Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν ὠρμημένοισι
 τέρας σφί ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποι-
 ῆσατο, καίπερ εὐσύμβλητον ἔόν· ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγόν·
 εὐσύμβλητον ὦν τῇδε ταῦτο ἐγένετο, ὅτι ἐμελλε μὲν ἐλᾶν
 στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ με-
 γαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ ἐωϋτῶ τρέχων ἦζειν ἐς
 τὸν αὐτὸν χῶρον. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας ἐόντι
 ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διζὰ ἔχουσιν αἰ-
 δοῖα, τὰ μὲν, ἔρσενος, τὰ δὲ, θηλέης· κατύπερθε δὲ ἦν
 τὰ τοῦ ἔρσενος.

Iter copi-
 arum et na-
 valium et
 pedestrium
 ad Doris-
 cum usque.
 Melas flu-
 vius epotus.

LVIII. Τῶν ἀμφοτέρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος,
 τοπρὸσω ἐπορεύετο· σὺν δὲ οἱ ὁ πεζὸς στρατός. ὁ δὲ ναυ-
 τικὸς ἐξῶ τὸν Ἑλλήσποντον πλέων, παρὰ γῆν ἐκομίζετο,
 τὰ ἔμπαλιν πρήσσων τοῦ πεζοῦ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἐσπέρην
 ἔπλεε, ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης τὴν ἀπιζίν ποιεύμενος, ἐς
 τὴν αὐτῶν προεῖρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἡπει-
 ρον στρατός πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολᾶς ἐποιέετο τὴν
 ὁδὸν διὰ τῆς Χερσονήσου· ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἑλλης
 τάφον τῆς Ἀθάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν.
 διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πόλις, τῇ οὐνομα τυγχάνει ἐὼν
 Ἀγορῇ, ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα κα-
 λεόμενον, καὶ Μέλανα ποταμὸν, οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ
 στρατῇ τὸ ρέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, τοῦτον τὸν ποταμὸν
 διαβὰς, ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει,
 ἥτις πρὸς ἐσπέρην, Αἴνόν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ Στεντορίδα
 λίμνην παρεξιών, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον.

Situs Doris-
 ci: oppida

LIX. Ὁ δὲ Δορίσκος ἐστὶ τῆς Θρηίκης αἰγιαλός τε

καὶ πεδίον μέγα· διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει ποταμὸς μέγας littoris continētis.
 Ἐβρος. ἐν τῷ τείχῳ τε ἐδέδμητο βασιλήϊον, τοῦτο τὸ δὴ Ibi naves subductæ exercitus-que recens.
 Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων Φρουρὴ ἐν αὐτῷ κατε-
 5 στήκεε ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐπὶ
 Σκύθας ἐστρατεύετο. ἔδοξε ὦν τῷ Ξέρξῃ ὁ χῶρος εἶναι
 ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι τὸν στρατὸν,
 καὶ ἐποίεε ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικο-
 μένας ἐς Δορίσκον, οἱ ναύαρχοι, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἐς
 10 τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσεχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν· ἐν τῷ
 Σάλῃ τε Σαμοθρηϊκίῃ πεπόλισται πόλις, καὶ Ζώνη· τε-
 λευταία δὲ αὐτοῦ, Σέρρειον, ἄκρῃ ὀνομαστή. ὁ δὲ χῶρος
 οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. ἐς τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν
 κατασχόντες, τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνεγκύσαντες. ὁ δὲ ἐν
 15 τῷ Δορίσκῳ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς ἀριθμὸν ἐποί-
 ἔετο.

LX. Ὅσον μὲν νυν ἕκαστοι παρῆχον πλήθος ἐς ἀριθ- Numerus copiarum pedestrium.
 μὸν, οὐκ ἔχω εἶπαι τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς Modus numeri.
 οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ
 τὸ πλήθος ἐφάνη ἐδομῆκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξ-
 5 ἡρίθμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. συναγαγόντες ἐς ἓνα χῶ-
 ρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συνάξαντες ταύτην ὡς μά-
 λιστα εἶχον, περιέγραφαν ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαν-
 τες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους, αἵμασι τὴν περιεβαλον
 κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν.
 10 ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιοικο-
 δομημένον· μέχρις οὗ πάντας τοῦτω τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμη-
 σαν. ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνηα διέτασσον.

LXI. Οἱ δὲ στρατευόμενοι, οἵδε ἔσαν. Πέρσαι μὲν, Jam singulas nationes, quibus
 ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῆσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας

constitit ex-καλεομένους, πίλους ἀπαγέας· περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶ-
ercitus, ca-
rumque or-
natum, ar-
ma ac duces
Herodotus
accurate re-
censere or-
ditur. Per-
sæ. Olim
dicti a Græ-
cis Cephe-
nes: ab As-
sianis, Ar-
tæi. Unde
iis Persa-
rum nomen
venerit.

νας χειριδωταὺς ποικίλους, λεπίδος σιδηρέης ὅψιν ἰχθυο-
ειδέος· περὶ δὲ τὰ σκέλεα, ἀναξυρίδας· ἀντὶ δὲ ἀσπίδων, 5
γέρρα· ὑπὸ δὲ, Φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βρα-
χέας ἔχον, τόξα δὲ μεγάλα, οἷστους δὲ καλαμίνους· πρὸς
δὲ, ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιωρεύμενα ἐκ
τῆς ζώνης. καὶ ἄρχοντα παρείχοντο Ὀτάνεα τὸν Ἀμή-
στριος πατέρα, τῆς Ξέρξεω γυναικός. ἐκαλέοντο δὲ πά- 10
λαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μέντοι σφέων αὐτέων
καὶ τῶν περιόικων, Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δαναῆς
τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου, καὶ ἔσχε
αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ πάις τῷ
ὄνομα ἔθετο Πέρσην. τοῦτον δὲ αὐτοῦ καταλείπει· ἐτύγ- 15
χανε γὰρ ἅπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσηνος γόνου. ἐπὶ τούτου
δὲ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον.

Medi. Dicti
olim Arii:
quod no-
men muta-
tum, cum
Medea A-
thenis illuc
venisset.
Cissii. Hyr-
cani.

LXII. Μῆδοι δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι ἐστρα-
τεύοντο· Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευὴ ἐστὶ, καὶ οὐ Περσι-
κὴ. οἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τιγράνην, ἄνδρα
Ἀχαιμενίδην. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς πάντων Ἀριοὶ·
ἀπικομένης δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνέων ἐς τοὺς 5
Ἀρίους τούτους, μετέβαλον καὶ οὗτοι τὸ ὄνομα. αὐτοὶ δὲ
περὶ σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ στρατευό-
μενοι, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Πέρσαι ἐσκευάδατο· ἀντὶ δὲ
τῶν πίων, μιτρηφόροι ἔσαν. Κισσίων δὲ ἤρχε Ἀνάφης ὁ
Ὀτάνεω. Ὑρκάνιοι δὲ, κατάπερ Πέρσαι ἐσεσάχατο, 10
ἡγεμόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον, τὸν Βαβυλῶνος ὑστερον
τουτέων ἐπιτροπεύσαντα.

Assyrii, a
Græcis Sy-
rii vocati.
Chaldæi.

LXIII. Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι, περὶ μὲν τῆσι
κεφαλῇσι εἶχον χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα τρό-

πον τινὰ βάρβαρον οὐκ εὐαπήγητον· ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια τῇσι Αἰγυπτίῃσι 5 εἶχον· πρὸς δὲ, ρόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ, καὶ λινέους θώρηκας. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. τουτέων δὲ μεταξὺ, Χαλδαῖοι. ἦρχε δὲ σφεων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχάιου.

LXIV. Βάκτριοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀγχότατα Bactriani. τῶν Μηδικῶν ἔχοντες ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα Sacæ, po- ἐπιχώρια, καὶ αἰχμὰς βραχέας. Σάκαι δὲ οἱ Σκύθαι Scythas omnes Per- περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυρτασίας ἐς ὅζῃ ἀπηγμέναις 5 ὄρθας εἶχον πεπηγυίας, ἀναξυρίδας δὲ ἐνδεδύκεσαν· τόξα sæ Sacas di- δὲ ἐπιχώρια, καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ, καὶ σαγάρεις εἶ- cunt. χον. τούτους δὲ εόντας Σκύθας Ἀμυργίους, Σάκας ἐκά- λεον· οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλέουσι Σάκας. Βακτρίων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὑστάσπης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κύρου.

LXV. Ἴνδοι δὲ εἴματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων Indi. πεπονημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον, καὶ οἰστοὺς καλα- μίνους. ἐπὶ δὲ, σίδηρον ἦν. ἐσταλμένοι μὲν δὴ ἔσαν οὗτω Ἴνδοι. προστετετάχατο δὲ συστρατευόμενοι Φαρναζάτρη τῷ 5 Ἀρταβάτew.

LXVI. Ἄριοι δὲ τόξοις μὲν ἐσκευασμένοι ἔσαν Μη- Arii. Par- δικόισι, τὰ δὲ ἄλλα, κατάπερ Βάκτριοι. Ἀρίων δὲ ἦρχε thi. Cho- Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμιοι, καὶ rasmi. Sogdiani. Gandarii. Σογδοὶ τε καὶ Γανδάριοι καὶ Δαδίκαι, τὴν αὐτὴν σκευὴν Dadicæ. 10 ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι, ἐστρατεύοντο. τουτέων δὲ ἦρχον οἶδε. Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων, Ἀρτάβαζος ὁ Φαρ-

64. 4. ἀπηγμέναις W. et S. 64. 5. ἐνδεδύκεσαν W. 64. 6. καὶ ἀξίνας σαγάρεις W. Ibid. καὶ ἀξίνας σαγάρεις S.

νάκω· Σογδᾶν δὲ, Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου· Γανδαρίων δὲ καὶ Δαδικέων, Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου.

Casp. Sa-
rangæ. Pa-
ctyes.

LXVII. Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε ἐνδεδυκότες, καὶ τόξα ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ ἀκινάκεις, ἐστρατεύοντο. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριόμαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν. Σαράγγαι δὲ, εἴματα μὲν βεβαμμένα ἔχοντες, ἐνέπρεπον· πέδιλα δὲ ἐς γόνυ 5 ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σαραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαβάζου. Πάντρες δὲ, σισυρνοφόροι τε ἔσαν, καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγχειρίδια. Πάντρες δὲ ἄρχοντα παρείχοντο Ἀρτύνην τὸν Ἰθαμάτρεω.

Uti. Myci.
Paricanii.

LXVIII. Οὔτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι ἐσκευασμένοι ἔσαν κατάπερ Πάντρες. τούτων δὲ ἦρχόν οἶδε. Οὔτιαν μὲν καὶ Μύκων, Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου· Παρικανίων δὲ, Σιρομίτρης ὁ Οἰοβάζου.

Arabes. Æ-
thiopes A-
fri.

LXIX. Ἀράβιοι δὲ, ζειράς ὑπεζωσμένοι ἔσαν· τόξα δὲ παλίντονα εἶχον πρὸς δεξιά, μακρά. Αἰθίοπες δὲ παραδαλέας τε καὶ λεοντέας ἐναρμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ φοίνικος σπάθης πεποιημένα μακρά, τετραπηχεῶν οὐκ ἐλάσσων· ἐπὶ δὲ, καλαμίνας οἷστοὺς σμικροὺς· ἀντὶ δὲ 5 σιδήρου ἐπὶ λίθος ὅξυς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγίδας γλύφουσι· πρὸς δὲ, αἰχμὰς εἶχον· ἐπὶ δὲ, κέρας δορκάδος ἐπὶ ὅξυ πεποιημένον, τρόπον λόγχης· εἶχον δὲ καὶ ρόπαλα τυλατά. τοῦ δὲ σώματος τὸ μὲν ἡμισυ ἐξηλείφοντο ἰόντες ἐς μάχην γύψω· τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ, 10 μίλτω. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθίοπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκημένων ἦρχε Ἀρσάμης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυστάνης τῆς

67. 5. ἐνέπρεπον ἔχοντες S. 69. 5. μικροὺς W. et S. 69. 10. γύψω ἰόντες ἐς μάχην S. 69. 12. Ἀρσάνης ὁ Δαρείου W.

Κύρου θυγατρός· τὴν μάλιστα στέρξας τῶν γυναικῶν Δαρ-
ρεῖος, εἰκὼ χρυσὴν σφυρήλατον ἐποίησατο. τῶν μὲν δὲ
15 ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιοπῶν καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάμης.

LXX. Οἱ δὲ ἀπ' ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες, (διζοὶ Ἀethiopes
γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο,) προσετετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλ- Asiatic.
λάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἐτέροισι, Φανὴν δὲ καὶ Quibus no-
τρίχωμα μῶνον. οἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες, ἰθύτρι- tis ab Aethi-
5 χές εἰσι· οἱ δὲ ἐκ τῆς Λιβύης, οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι Libyis.
πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Αἰθίοπες,
τὰ μὲν πλέω κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, προμετωπίδια δὲ
ἵππων εἶχον ἐπὶ τῆσι κεφαλῇσι, σύν τε τοῖσι ὥσι ἐκδε-
δαρμένα καὶ τῇ λοφιῇ· καὶ ἀντὶ μὲν λόφου, ἡ λοφίη
10 κατέχρα· τὰ δὲ ὦτα τῶν ἵππων, ὀρθὰ πεπηγότα εἶχον·
προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δοράς.

LXXI. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἦσαν ἔχοντες, Libyes.
ἀκοντίοισι δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι. ἄρχοντα δὲ παρεί-
χοντο Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου.

LXXII. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο, ἐπὶ μὲν τῆσι Paphlago-
κεφαλῇσι ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα, ἀσπίδας δὲ Ligyes.
σμικρὰς, αἰχμὰς δὲ οὐ μεγάλας· πρὸς δὲ, ἀκόντια καὶ Matieni.
ἐγχειρίδια· περὶ δὲ τοὺς πόδας, πέδιλα ἐπιχώρια ἐς Mariandy-
5 μέσσην κνήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Ματιηνοὶ, καὶ ni. Syri, a
Μαριανδουνοὶ τε καὶ Σύροι, τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγό- Persis dicti
σι, ἐστρατεύοντο. οἱ δὲ Σύροι οὗτοι ὑπὸ Πέρσεων Καππα- Cappado-
δόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μὲν νυν καὶ Ματιηνῶν ces.
Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε· Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λιγυῶν,
10 καὶ Σύρων, Γωξρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστῶνης.

LXXIII. Φρύγες δὲ ἀγχοτάτω τῆς Παφλαγονικῆς Phryges,
σκευὴν εἶχον, ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς Macedoni-
bus olim fi-

nitimi,
tuncque
Briges dicti.
Armenii,
Phrygum
colonia.

Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες χρόνον ὅσον Εὐρω-
πήϊοι ἑόντες σύνοικοι ἔσαν Μακεδόσι· μεταβάντες δὲ ἐς 5
τὴν Ἀσίην, ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ οὖνομα μετέβαλον ἐς
Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατὰπερ Φρύγες ἐσεσάχατο, ἑόντες
Φρυγῶν ἄποικοι. τούτων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτέχμης,
Δαρείου ἔχων θυγατέρα.

Lydi, ante
Lydum
Atys fili-
um Mæo-
nes vocati.
Mysi, colo-
nia Lydo-
rum, ex
monte O-
lympo O-
lympiani
nominati.

LXXIV. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον
ὅπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ Μηόνες ἐκαλεῦντο τὸ πᾶλαι· ἐπὶ δὲ
Λυδοῦ τοῦ Ἄττος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ
οὖνομα. Μυσοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα
ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικρὰς· ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο 5
ἐπικαύτοισι. οὗτοι δὲ εἰσι Λυδῶν ἄποικοι· ἀπ' Οὐλύμ-
που δὲ αὐρεὸς καλέονται Οὐλυμπινοί. Λυδῶν δὲ καὶ
Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνης, ὃς ἐς Μαγα-
θῶνα ἐτέβαλε ἅμα Δάτι.

Thracæ A-
siani sive
Bithyni,
olim Euro-
pæi ac Stry-
monis ac-
colæ, tunc-
que Stry-
monii dicti.
Cur Euro-
pam reli-
querint.

LXXV. Θρηῖκες δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπε-
κέας ἔχοντες, ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας·
ἐπὶ δὲ, ζειράς περιβεβλημένοι ποικίλας· περὶ δὲ τοὺς
πόδας τε καὶ τὰς κνήμας, πέλιδλα νεβρῶν· πρὸς δὲ,
ἀκοντιά τε καὶ πέλτας, καὶ ἐγχειρίδια σμικρά. οὗτοι δὲ 5
διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιθυνοί· τὸ δὲ
πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκέον-
τες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δὲ Φασι ἐξ ἡθέων ὑπὸ
Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηίκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε
Βασσάκης ὁ Ἀρταβάνου.

10

[Textus
hoc loco
hiat lacu-
nā, excide-
runtque
nomina po-
puli ac du-

LXXVI. . . . ἀσπίδας δὲ ὠμοβοῖνας εἶχον σμικρὰς,
καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας ἕκαστος εἶχε· ἐπὶ δὲ τῇ-
σι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα· πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι,
ᾧτά τε καὶ κέρεα προσὴν βοὸς χάλκεα· ἐπῆσαν δὲ καὶ

5 λόφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι Φοινικέοισι κατειλίχατο. cis ejus.] Martis oraculum.
 ἐν τούτοισι τοῖσι ἀνδράσι Ἄρεός ἐστι χρηστήριον.

LXXVII. Καθηλέες δὲ οἱ Μηῖνες, Λασόνιοι δὲ κα- Cabelenses, Mæones: iidem Lasonii vocati. Milyæ.
 λεύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιζι εἶχον σκευὴν· τὴν ἐγὼ, ἐπεὰν
 κ κατὰ τὴν Κιλίκων τάξιν διεξιὼν γένωμαι, τότε σημανέω.

Μιλύαι δὲ αἰχμάς τε βραχέας εἶχον, καὶ εἴματα ἐνε-
 5 πεπορπέατο· εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκια·
 περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεποικημένας κυ-
 νέας. τούτων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνεος.

LXXVIII. Μόσχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας Moschi. Ti-
 bæræni. Ma-
 cronæ.
 ζυλίνας εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικράς· λόγ-
 χαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Τιβαρηνοὶ δὲ, καὶ Μάκρωνες, Mosynæci
 καὶ Μοσύνοικοι, κατὰπερ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐστρα-
 5 τεύοντο. τούτους δὲ συνέτασσαν ἄρχοντες οἶδε· Μόσχους
 μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς, Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ
 Πάρμιμος τῆς Σμέρδιος τοῦ Κῆρου· Μάκρωνας δὲ καὶ
 Μοσυνοίκους, Ἀρταύκτης ὁ Χεράσμιος, ὃς Σηστόν τὴν ἐν
 Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε. υ

LXXIX. Μᾶρες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα Mares. Col-
 chi. Alaro-
 dii. Saspi-
 res.
 ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, ἀσπίδας δὲ δερματίνας σμι-
 κράς, καὶ ἀκόντια. Κόλχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι
 κράνεα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ ὠμοβοῖνας σμικράς, αἰχμὰς
 5 τε βραχέας· πρὸς δὲ, καὶ μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ
 καὶ Κόλχων ἦρχε Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ
 καὶ Σάσπειρες, κατὰπερ Κόλχοι ὀπλισμένοι ἐστρατεύον-
 το. τούτων δὲ Μασίστιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε.

LXXX. Τὰ δὲ νησιωτικὰ ἔθνηα τὰ ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς Insulani ex
 mari rubro.
 Ἀνασπά-
 στους quo
 Persæ de-
 portent.
 θαλάσσης ἐπόμενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπάστους

77. 1. Μηῖνες W. 79. 4. μικράς W. 79. 7. ὀπλισμένοι W.

καλεομένους κατοικίζει βασιλεὺς, ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα. τουτέων δὲ τῶν νησιωτέων ἦρχε Μαρδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς ἐν Μυκάλῃ στρατηγέων δευτέρῳ ἔτει τουτέων ἐτελεύτησε ἐν τῇ μάχῃ.

Hæ quidem pedestres copiae, divisæ illæ in myriadas, chiliadas etc.

LXXXI. Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἥπειρον στρατευόμενά τε ἔθνηα, καὶ τεταγμένα ἐς τὸ πεζόν. τούτου ὦν τοῦ στρατοῦ ἦρχον οὗτοι οἵπερ εἰρέαται· καὶ οἱ διατάξαντες καὶ ἐξαριθμήσαντες, οὗτοι ἔσαν· καὶ χιλιάρχας τε καὶ μυριάρχας ἀποδέξαντες· ἑκατοντάρχας δὲ καὶ δεκάρχας οἱ μυριάρχαι. τελέων δὲ καὶ ἐθνέων ἔσαν ἄλλοι σημάντορες. ἔσαν μὲν δὴ οὗτοι, οἵπερ εἰρέαται, ἄρχοντες.

Eorum summi duces.

LXXXII. Ἐστρατήγεον δὲ τουτέων τε καὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ, Μαρδονίος τε ὁ Γαβρύεω, καὶ Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω, Δαρείου ἀμφότεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες, Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί· καὶ Μασίστης ὁ Δαρείου τε 5 καὶ Ἀτόσσης παῖς, καὶ Γέργις ὁ Ἀρίζου, καὶ Μεγάβυζος ὁ Ζωπύρου.

Immortales. Persæ omnium fortissimi ornatissimi, instructissimi.

LXXXIII. Οὗτοι ἔσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ πεζοῦ, χωρὶς τῶν μυρίων. τῶν δὲ μυρίων τουτέων Περσέων τῶν ἀπολελεγμένων ἑστρατήγεε μὲν Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Περσῆαι οὗτοι ἐπὶ ταῦδε. εἴ τις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτῳ 5 βιηθεῖς, ἢ νόσῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο· καὶ ἐγίνοντο οὐδαμᾶ οὔτε πλεῦνες μυρίων, οὔτε ἐλάσσονες. κόσμον δὲ πλεῖστον παρέιχοντο διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἀριστοὶ ἔσαν. σκευὴν μὲν τοιαύτην εἶχον ἥπερ εἴρηται· χωρὶς δὲ, χρυσὸν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. 10 ἀρμαμάζας τε ἅμα ἤγοντο, ἐν δὲ, παλλακὰς καὶ θε-

ραπήνην, πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην. σῖτα δέ σφι,
χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτῶν, κάμηλοί τε καὶ ὑποζύ-
για ἦγον.

LXXXIV. Ἰππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνεα· πλὴν οὐ πάν-
τα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μῦνα. Πέρσαι μὲν,
τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων· πλὴν ἐπὶ
τῇσι κεφαλῇσι εἶχον μετεξέτεροι αὐτέων καὶ χάλκεα
5 καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα.

LXXXV. Εἰσὶ δέ τινες νομάδες ἀνθρώποι Σαγάρτιοι
καλούμενοι, ἔθνος μὲν Περσικὸν καὶ Φωνῆ, σκευὴν δὲ
μεταξὺ ἔχουσι πεποιημένην τῆς τε Περσικῆς καὶ τῆς
Πακτυϊκῆς· οἱ παρείχοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην,
5 ὅπλα δὲ οὐ νομίζουσι ἔχειν οὔτε χάλκεα, οὔτε σιδήρεα,
ἔξω ἐγχειριδίων· χρέωνται δὲ σειρήσι πεπλεγμένῃσι ἐξ
ἰμάντων. ταύτησι πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον· ἡ δὲ μά-
χη τούτων τῶν ἀνδρῶν ἦδε. ἐπεὰν συμμίσγῃσι τοῖσι πο-
λεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειρὰς, ἐπ' ἀκρῶ βρόχους ἐχού-
10 σας· ὅτεν δ' ἂν τύχῃ, ἣν τε ἵππου, ἣν τε ἀνθρώπου, ἐπ'
ἐαυτὸν ἔλκει· οἱ δὲ ἐν ἔρκεσι ἐμπαλασσόμενοι διαφθεί-
ρονται. τούτων μὲν αὕτη ἡ μάχη· καὶ ἐπετετάχατο ἐς
τοὺς Πέρσας.

LXXXVI. Μῆδοι δὲ, τήνπερ ἐν τῷ πεζῷ εἶχον σκευὴν,
καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευὴ μὲν ἐσεσάχατο τῇ
αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἥλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἄρματα·
ὑπὸ δὲ τοῖσι ἄρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκ-
5 τριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κά-
σπιοι ὁμοίως. Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατάπερ ἐν τῷ πεζῷ,
ἥλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἄρματα. ὥς δ' αὐτως Κά-
σπειροι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πε-

Quibus po-
pulis equi-
tatus impe-
rati fuerint.
Equestres
copiae Per-
sarum:

Sagartio-
rum:

Medorum:
Cissiorum:
Indorum:
Bactriano-
rum: Cas-
piorum:
Libyum:
Caspiorum
[nisi fallit
Reizii con-
jectura]:
Paricanio-
rum. Ara-
bes camelis
vecti.

ζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους, ταχυτῆτα οὐ λειπομένους ἵππων.

Numerus
ac divisio
equitum.
Arabum in
acie locus
ob camelos
ultimus [1,
80.]

LXXXVII. Ταῦτα τὰ ἔθνεα μούνα ἵππευεν. ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, πάρεξ τῶν καμήλων καὶ τῶν ἀρμάτων. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἱππέες ἐτετάχατο κατὰ τέλεα· Ἀράβιοι δὲ, ἔσχατοι ἐπετετάχατο· ἅτε γὰρ τῶν ἵππων οὗτι ἀνεχομένων τὰς καμήλους, ὕστεροι 5 ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἵππικόν.

Præfecti e-
quitum.
Eorum u-
nus, Phar-
nuches, ex
equi casu
æger Sardi-
bus reli-
ctus.

LXXXVIII. Ἴππαρχοι δὲ ἔσαν Ἀρμαμίθρης τε καὶ Τίθαιος, Δάτιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνίππαρχος Φαρνούχης καταλέλειπτο ἐν Σαρδίσι νοσῶν. ὥς γὰρ ὀρμέωντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθέλητον. ἐλαύνοντι γὰρ οἱ, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε 5 κύων· καὶ ὁ ἵππος οὐ προΐδων, ἐφοβήθη τε καὶ στὰς ὀρθος ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεια· πεσὼν δὲ, αἱμὰ τε ἤμεε, καὶ ἐς Φθίσιν περιῆλθε ἡ νῆσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐποίησαν οἱ οἰκέται ὥς ἐκέλευε· ἐς τὸν χῶρον ἐν τῷ περ κατέβαλε τὸν δεσπότεα ἀπαγαγόν- 10 τες, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης.

Tritremium
numerus.
Recensio
nationum,
quibus na-
ves impera-
tæ. Phœni-
ces, cum
Syriis Pa-
læstinam
incolenti-
bus. Phœ-
nices olim

LXXXIX. Τῶν δὲ τριήρεων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἶδε. Φοίνικες μὲν, σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τριη-
κοσίας, ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυ-
νέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν Ἑλληνικόν· 5 ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας δὲ ἵτους οὐκ ἐχούσας εἶχον, καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τοπα-

86. 9. αὐτὴν ἦν καὶ W. et S. 87. 1. ἱππεύεν W. 87. 3. ἐπετε-
τάχατο W. 87. 4. ἐτετάχατο W. 88. 3. κατελέλειπτο W. 88.
4. περιέπεσε ἀνεθέλητον W. 89. 1. τριήρων S.

λαῖον οἶκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ Θαλάσ- maris rubri
accolæ.
Ægyptii.
σῇ· ἐνθ' εὗτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίας οἰκέουσι τὰ παρὰ

10 θαλάσσαν. τῆς δὲ Συρίας τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι
Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνῃ καλεῖται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας
παρείχοντο διηκοσίας. οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κε-
φαλῇσι κράνεα χηλευτὰ, ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἴτους
μεγάλας ἐχούσας, καὶ δόρατά τε ναύμαχα, καὶ τύκους
15 μεγάλους. τὸ δὲ πλῆθος αὐτέων, θρηνηκοφόροι ἔσαν,
μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω ἑσταλά-
δατο.

XC. Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἑκα- Cyprii. Eo-
rum plures
populi :
singuli un-
de Cyprum
venerint.
τὸν, ἐσκευασμένοι ὧδε. τὰς μὲν κεφαλὰς εἰλίχατο μί-
τρῃσι οἱ βασιλῆες αὐτέων· οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας·
τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ' Ἑλλήνες. τούτων δὲ τσάδε ἔθνεά
5 ἔστι· οἱ μὲν, ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων· οἱ δὲ, ἀπ'
'Αρκαδίας· οἱ δὲ, ἀπὸ Κύθρου· οἱ δὲ, ἀπὸ Φοινίκης· οἱ
δὲ, ἀπὸ Αἰθιοπίας, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι.

XCI. Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ' αὖ Cilices, an-
te Cilicem
Agenoris fi-
lium Hypa-
chæi dicti.
Pamphyli,
progenies
Græcorum
post Trojæ
eversionem
cum Am-
philochō et
Calchante
illuc dela-
torum.
περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, λαισήϊά τε
εἶχον ἀντ' ἀσπίδων, ὠμοβοείης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας
εἰρηνέους ἐνδεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος
5 εἶχον, ἀγχοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρησι πεποιημέ-
να. οὗτοι μὲν τοπαλαῖον Ὑπαχαιοὶ ἐκαλέοντο· ἐπὶ δὲ
Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ἀνδρὸς Φοίνικος, ἔσχον τὴν ἐπωνυ-
μίην. Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας, Ἑλληνι-
10 κοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι εἰσὶ
τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ
Κάλχαντι.

89. 9. οἰκέουσι τὸ παρὰ W. et S. 89. 14. καὶ τύκους W. 90.
5, 6. ἀπὸ Ἀρκαδίας S. 91. 3. ὠμοβοείης W. 91. 4. εἰρηνέους W.

Lycii, e
Creta ori-
undi, ac
prius Ter-
milæ dicti,
donec Lyc-
cus Pan-
dionis filius
novum iis
nomen da-
ret [1,
173.].

XCII. Λύκιοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα, θωρη-
κοφόροι τε εόντες καὶ κνημιδοφόροι· εἶχον δὲ τόξα κρα-
νείνα, καὶ οἷστοὺς καλαμίνοὺς ἀπτέρουσ, καὶ ἀκόντια·
ἐπὶ δὲ, αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενα·
περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πύλους πτεροῖσι περιεστεφανωμέ-
νους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι δὲ, Τερ-
μίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες· ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ
Πανδίωνος, ἀνδρὸς Ἀθηναίου, ἔσχον τὴν ἐπανυμίην.

Dores Asia-
ni, orti ex
Peloponne-
so. Cares.

XCIII. Δωριεὲς δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας, τριήκοντα παρεί-
χοντο νέας, ἔχοντές τε Ἑλληνικὰ ὅπλα, καὶ γεγονότες
ἀπὸ Πελοποννήσου. Κᾶρες δὲ, ἐβδομήκοντα παρείχοντο
νέας, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Ἑλλήνες ἐσταλμένοι· εἶχον
δὲ καὶ δρέπανα καὶ ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ, οἵτινες πρότερον 5
ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται.

Iones, A-
chaia olim
in Pelopon-
neso inco-
lae, tunc-
que vocati
Pelasgi Ae-
gialenses.

XCIV. Ἴωνες δὲ, ἑκατὸν νέας παρείχοντο, ἐσκευασμέ-
νοι ὡς Ἑλλήνες. Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον ἐν Πελοπον-
νήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιίην, καὶ πρὶν ἢ Δά-
ναόν τε καὶ Ἐοῦθον ἀπικέσθαι εἰς Πελοπόννησον, ὡς
Ἑλλήνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγιαλεῖς· ἐπὶ 5
δὲ Ἴωνος τοῦ Ξεύθου, Ἴωνες.

Insulani ex
mari Ae-
gaeo. Ae-
oles. Utri-
que olim
Pelasgi di-
cti. Helles-
pontii, prae-
ter Abyde-
nos, quibus
custodia
pontium
credita:
omnes, Io-
num Do-
rumque co-
loniae.

XCV. Νησιῶται δὲ, ἑπτακαίδεκα παρείχοντο νέας,
ἀπλισμένοι ὡς Ἑλλήνες· καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος,
ὑστερον δὲ Ἴωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ
δυώδεκα πόλεις Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. Αἰολεῖς δὲ,
ἐξήκοντα νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἑλλήνες, 5
καὶ τοπάλαι καλεόμενοι Πελασγοὶ, ὡς Ἑλλήνων λόγος.
Ἑλλησπόντιοι δὲ, πλὴν Ἀβυδηνῶν· Ἀβυδηνῶσι γὰρ
προσετέτακτο ἐκ βασιλῆος κατὰ χώρην μένουσι, Φύλα-
κας εἶναι τῶν γεφυρέων· οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ Πόντου

στρατευόμενοι, παρείχοντο μὲν ἑκάτον νέας, ἐσκευασμένοι δὲ ἔσαν ὡς Ἕλληνες. οὗτοι δὲ, Ἰώνων καὶ Δαωρίων ἄπ-
οικοι.

XCVI. Ἐπεβάτευνον δὲ ἐπὶ πασέων τῶν νεῶν Πέρσαι, καὶ Μῆδοι, καὶ Σάκαι. τούτων δὲ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο νέας Φοίνικες, καὶ Φοινίκων, Σιδώνιοι. τούτοις πᾶσι καὶ τοῖσι ἐς τὸν πεζὸν τεταγμένοισι αὐτῶν
5 ἐπῆσαν ἑκάστοις ἐπιχώριοι ἡγεμόνες· τῶν ἐγὰρ, οὐ γὰρ ἀναγκαίῃ ἐξέρχομαι ἐς ἱστορίας λόγον, οὐ παραμένη-
μαι. οὔτε γὰρ ἔθνες ἑκάστου ἐπάξιοι ἔσαν οἱ ἡγεμόνες, ἐν τ' ἔθνει ἑκάστῳ ὅσαιπερ πόλεις, τοσούτοι καὶ ἡγεμό-
νες ἔσαν. εἶποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοί, ἀλλ' ὥσπερ οἱ
10 ἄλλοι στρατευόμενοι δούλοι. ἐπεὶ στρατηγοί, οἱ τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος, καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν ἑκάστων, ὅσοι αὐτῶν ἔσαν Πέρσαι, εἰρέαταί μοι.

XCVII. Τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐστρατήγεον οἶδε· Ἀριαδί-
γνης τε ὁ Δαρείου, καὶ Πρηξάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω, καὶ
Μεγάβαζος ὁ Μεγαδάτεω, καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου.
τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ Καρικῆς στρατῆς, Ἀριαδίνης, ὁ
5 Δαρείου τε παῖς καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός· Αἰγυπτίων
δὲ ἐστρατήγεε Ἀχαιμένης, Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων
ἀδελφείας· τῆς δὲ ἄλλης στρατῆς ἐστρατήγεον οἱ δύο.
τριηκόντεροι δὲ, καὶ πεντηκόντεροι, καὶ κέρκouroi, καὶ ἵπ-
παγωγὰ πλοῖα μακρὰ συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφά-
10 νη τρισχίλια.

XCVIII. Τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετὰ γε τοὺς στρατη-
γούς, οἶδε ἔσαν οἱ ὀνομαστότατοι· Σιδώνιος Τετράμνηστος
Ἀνύσου, καὶ Τύριος Μάπην Σιρώμου, καὶ Ἀράδιος Μέρ-
βαλος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Συέννεσις Ὀρομέδοντος, καὶ

Milites
classarii e
Persis, Me-
dis et Sacis
lecti. Sido-
niorum na-
ves omni-
um opti-
mae.

Praefecti
classis. Cae-
terorum
navigiorum
numerus.

Nauarchi
maxime il-
lustres.

96. 8. ἐν τε ἔθνει S.
ὀνομ. W.

96. 10 στρατηγοί τε οἱ S.

98. 2. ἔσαν

Λύκιος Κυβερνίσκος Σίκα· καὶ Κύπριοι, Γόργος τε Χέρ-
σιος, καὶ Τιμῶναξ ὁ Τιμαγόρεω· καὶ Καρῶν, Ἰστιαῖός τε
ὁ Τύμνεω, καὶ Πίγρης ὁ Σελδώμου, καὶ Δαμασίθυμος
ὁ Κανδαύλεω.

Artemisia.
Oppida ejus
ditioni sub-
jecta, unde
originem
traxerint.

XCIX. Τῶν μὲν νυν ἄλλων οὐ παραμέμνηται ταξιαρ-
χέων, ὥς οὐκ ἀναγκαζόμενος· Ἀρτεμισίης δὲ, τῆς μάλι-
στα θάῤῥμα ποιεῦμαι, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσαμένης
γυναικός· ἣτις ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρός, αὐτὴ τε ἔχουσα
τὴν τυραννίδα, καὶ παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίω, ὑπὸ λή-
ματός τε καὶ ἀνδρείης ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς εὐούσης οἱ
ἀναγκαίης. οὐνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ
δὲ ἦν Λυγδάμιος· γένος δὲ ἐξ Ἀλικαρνησοῦ, τὰ πρὸς
πατρός, τὰ μητρόθεν δὲ, Κρήσσα. ἡγεμόνευε δὲ Ἀλικαρ-
νησσέων τε καὶ Κῶων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλυδνίων, 10
πέντε νέας παρεχομένη. καὶ συναπάσης τῆς στρατῆς,
μετὰ γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐδοξοτάτας παρείχετο·
πάντων δὲ τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλεῖ ἀπε-
δέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολίων ἡγεμονεύειν αὐτὴν, τὸ
ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν ἔον Δωρικόν· Ἀλικαρνησοῦν μὲν, 15
Τροιζηνίους, τοὺς δὲ ἄλλους, Ἐπιδαυρίους. ἐς μὲν τοσόνδε
ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται.

Xerxes e
curru co-
pías pede-
stres, e navi
navales
spectat.

C. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἡρίθμηθη τε καὶ διετάχθη ὁ
στρατὸς, ἐπεθύμησε αὐτός σφεας διεξελάσας θεήτα-
σθαι. μετὰ δὲ, ἐποίηε ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπ' ἄρ-
ματος παρ' ἔθνος ἐν ἑκάστον, ἐπυνθάνετο· καὶ ἀπέγρα-
φον οἱ γραμματισταί· ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἐσχάτα ἀπί-
κετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. ὥς δὲ ταῦτά οἱ ἐπε-
ποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεϊσέων ἐς θάλασσαν, ἐν-

98. 5, 6. τε ὁ Χέρσιος S. 98. 6. Τιμῶναξ S. 99. 3. θῶμα S.
99. 13. πάντων τε S. 100. 1. ἡρίθμησέ τε W, et S. 100. 3, 4.
ἐπὶ ἄρματος S. 100. 4. παρὰ ἔθνος S.

Θαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβὰς ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς νέα Σιδωνίην, ἵζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσῇ· καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς
 10 πρῶρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἐκάστας ὁμοίως καὶ τὸν πεζόν, καὶ ἀπογραφόμενος. τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι ἀναγαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀνεκώχευον, τὰς πρῶρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδόν, καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἐς πό-
 15 λεμον. ὁ δ' ἐντὸς τῶν πρωρέων πλέων ἐθνεῖτο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

CI. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε, καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς νεὸς, μετεπέμφατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρα-
 τεύομενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καλέσας δ' αὐτὸν, εἰ-
 ρετο τάδε· “ ὦ Δημάρητε, νῦν μοί σε ἡδὺ ἐστὶ ἐπείρε-
 5 “ σθαι τὰ θέλω. σὺ εἷς Ἕλληνας τε, καὶ, ὡς ἐγὼ πυν-
 “ θάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς
 “ λόγους ἀπικομένων, πόλιος οὐτ' ἐλαχίστης, οὐτ' ἀσθε-
 “ νεστάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἕλληνες ὑπομε-
 “ νέουσι χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. οὐ γὰρ, ὡς ἐγὼ δο-
 10 “ κέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἕλληνες, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς
 “ ἐσπέρης οἰκέοντες ἄνθρωποι συλληχθεῖσιν, οὐκ ἀξίο-
 “ μαχοὶ εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ εὐόντες ἄρθμιοι.
 “ ἐθέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ
 “ αὐτέων, πυνθέσθαι.” ὁ μὲν ταῦτα εἰράτα. ὁ δὲ, ὑπο-
 15 λαβὼν ἔφη· “ ὦ βασιλεῦ, κόττερα ἀληθινή χρήσομαι
 “ πρὸς σέ, ἢ ἡδονῇ;” ὁ δὲ μιν ἀληθινή χρήσασθαι ἐκέ-
 λευε, Φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἕσσεσθαι ἢ πρότερον ἦν.

CII. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε·

100. 10. ὁμοίως ὡς καὶ W. et S. 101. 4. τάδε· Δημάρητε S.
 Ibid. ἡδὺ τι ἐστὶ W. et S. 101. 7. λόγους ἀπικνεομένων W. et S.
 101. 9, 10. ὡς δοκέω ἐγὼ W. 101. 15. ἔφη· βασιλεῦ S. 101. 16,
 17. χρεῖσθαι ἐκίλει W.

“ Βασιλεῦ, ἐπεὶ δὴ ἀληθινήν χρῆσασθαι πάντως με κε-
 “ λεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον
 “ ὑπὸ σεῦ ἀλώσεται, τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεὶ κοτε
 “ σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἐστι, ἀπὸ τε σοφίης 5
 “ κατεργασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεομένη ἢ
 “ Ἑλλάς, τὴν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην.
 “ αἰνέω μὲν νυν πάντας τοὺς Ἕλληνας τοὺς περὶ κείνους
 “ τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους· ἔρχομαι δὲ λέξων
 “ οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακε- 10
 “ δαιμονίων μούνων· πρῶτα μὲν, ὅτι οὐκ ἔστι ὅπως κοτὲ
 “ σοὺς δεῖξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι·
 “ αὐτίς δὲ, ὡς ἀντιώσονται τοι ἐς μάχην, καὶ ἦν οἱ ἄλ-
 “ λοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ
 “ περὶ, μὴ πύθῃ ὅσοι τινὲς ἔοντες ταῦτα ποιεῖν οἷόι τέ 15
 “ εἰσι· ἦν τε γὰρ τύχῳσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι
 “ μαχέσονται τοι, ἦν τε ἐλάσσονες τούτων, ἦν τε καὶ
 “ πλεῖνες.”

CIII. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, γελάσας ἔφη· “ Δι-
 “ μάρῃτε, οἷον ἐφθέγγαστο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ
 “ τοσῇδὲ μαχέσασθαι! ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φῆς τούτων
 “ τῶν ἀνδρῶν αὐτὸς βασιλεὺς γενέσθαι; σὺ ὦν ἐθελή-
 “ σεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι; καὶ 5
 “ τοι εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστὶ τοιοῦτον οἷον σὺ διαι-
 “ ρεῖς, σέ γε τὸν κείνων βασιλῆα πρέπει πρὸς τὸ διπλή-
 “ σιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ
 “ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς
 “ ἐμῆς ἀντάξιος ἐστι, σέ δὲ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀν- 10

102. 2. διαχρήσασθαι W. et S. 102. 6. διαχρεομένη W. et S.
 102. 8. πάντας Ἕλληνας W. et S. 102. 15. περί S. et W. 102.
 17. μάχῃσονται S. 103. 3. μαχήσασθαι S. Ibid. μοι, σὺ φῆς W.
 103. 4, 5. ὦν ἐθελήσας W.

- “τάξιον· καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ’ ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σεῦ
 “εἰρημένος. εἰ δὲ τοιοῦτοί τε ἔόντες, καὶ μεγάλα τοσοῦ-
 “τοι αἶος σύ τε καὶ οἱ παρ’ ἐμὲ φοιτᾶσι Ἑλλήνων ἐς
 “λόγους, αὐχεῖτε τοσοῦτον, ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λό-
 15 “γος οὗτος ὁ εἰρημένος εἴη. ἐπεὶ Φέρε ἴδω παντὶ τῷ εἰ-
 “κότι· κῶς ἂν δυναίατο χίλιοι, ἢ καὶ μύριοι, ἢ καὶ πεν-
 “τακισμύριοι, ἔόντες γε ἐλευθέροι πάντες ὁμοίως, καὶ
 “μὴ ὑπ’ ἐνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῶδε ἀντιστῆναι;
 “ἐπεὶ τοι πλεῖνες παρὰ ἓνα ἕκαστον γινόμεθα, ἢ χί-
 20 “λιοι, ἔόντων κείνων πέντε χιλιάδων. ὑπὸ μὲν γὰρ ἐνὸς
 “ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον, γενοίατ’ ἂν, δει-
 “μαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἐαυτῶν φύσιν ἀμείνονες,
 “καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῖνας ἐλάσ-
 “σονες ἔόντες· ἀναιμῆνοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποι-
 25 “εῖοιεν τούτων οὐδέτερα. δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέν-
 “τας πλήθει, χαλεπῶς ἂν Ἑλληνας Πέρσῃσι μούνοισι
 “μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ’ ἡμῖν τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις·
 “ἔστι γε μέντοι οὐ πολλόν, ἀλλὰ σπάνιον. εἰσὶ γὰρ
 “Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων, οἱ ἔτελέσουσι Ἑλλήνων
 30 “ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μάχεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος,
 “πολλὰ φλυρᾷς.”

CIV. Πρὸς ταῦτα Δημάρχτος λέγει· “ὦ βασιλεῦ,
 “ἀρχῇθεν ἠπιστάμην ὅτι ἀληθινήν χρεώμενος, οὐ φίλα
 “τοι ἐρέω. σὺ δὲ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων
 “τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτη-
 5 “σι. καίτοι ὥς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐπτοργᾶς
 “ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεται, οἱ με τιμὴν τε
 “καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώϊα, ἀπολὶν τε καὶ φυ-
 “γάδα πεποιήκασι· πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος, βίον

103. 15. οὗτος εἰρημένος S. 103. 15, 16. οἰκότι S. 103. 19.
 περὶ ἓνα W. et S. 103. 24. ἐλευθέριον W. 104. 7. πατρεῖα W.

“ τέ μοι καὶ οἶκον δέδωκε. οὐκ ἂν οἶκός ἐστι ἄνδρα τὸν
 “ σάφρονα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέρ- 10
 “ γειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπὸς χομαι
 “ οἷός τε εἶναι μάχεσθαι, οὔτε δυοῖσι· ἐκὼν τε εἶναι οὐδ’
 “ ἂν μουνομαχέοιμι. εἰ δὲ ἀναγκαίῃ εἴῃ, ἢ μέγας τις ὁ
 “ ἐποτρύνων ἀγὼν, μαχοίμην ἂν πάντων ἥδιστα ἐνὶ του-
 “ τέων τῶν ἀνδρῶν, οἱ Ἑλλήνων ἕκαστός φησι τριῶν ἄξιος 15
 “ εἶναι. ὥς δὲ καὶ Δακεδαιμόνιοι, κατὰ μὲν ἓνα μαχεό-
 “ μενοι, οὐδαμῶν εἰςὶ κακίονες ἀνδρῶν· ἀλέες δὲ, ἀριστοι
 “ ἀνδρῶν ἀπάντων. ἐλεύθεροι γὰρ εἶντες, οὐ πάντα ἐλεύ-
 “ θεροὶ εἰσὶ· ἔπεστι γὰρ σφι δεσπότης, ὁ νόμος τὸν ὑπο-
 “ δειμαίνουσι πολλῶν ἔτι μᾶλλον, ἢ οἱ σοὶ, σέ. ποιεῦσι 20
 “ γῶν τὰ ἂν ἐκείνος ἀνάγῃ· ἀνάγει δὲ τῷτ’ αἰεὶ, οὐκ
 “ ἑῶν φεύγειν οὐδὲν πλεῖστον ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ
 “ μένοντας ἐν τῇ τάξει, ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι. σοὶ
 “ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων Φλυηρέειν, τᾶλλα σιγᾶν
 “ ἐθέλω τοιοῦτον· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο 25
 “ μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ.”

Dorisco
 præficitur
 Mascames,

CV. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο. Ξέρξης δὲ ἐς γέ-
 λωτά τε ἐτρέψατο, καὶ οὐκ ἐποίησατο ὄργην οὐδεμίαν,
 ἀλλ’ ἡπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. τούτῳ δὲ ἐς λόγους ἐλ-
 θὼν Ξέρξης, καὶ ὑπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ κατα-
 στήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστω, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου 5
 σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυε τὸν στρατὸν διὰ τῆς
 Θρηίκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

raræ fide-
 litatis lau-
 de regi non
 minus ille
 probatus,

CVI. Κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιόνδε Μασκάμην γενόμε-
 νον, τῷ μόνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπεσκε, ὥς ἀριστεύοντι
 πάντων ὅσους κατέστησε αὐτὸς ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους·
 πέμπεσκε δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὥς δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ

104. 12. ἐκὼν γε εἶναι W.
 104. 25. τὸ λοιπὸν S.

104. 19. δεσπότης, νόμος W. et S.

5 Ξέρξεω τοῖσι Μασκαμείοισι ἐκγόνοισι. κατέστασαν γὰρ
 ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάχιστος ὑπαρχοι ἐν τῇ Θρηίκῃ
 καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες, οἱ τε
 ἐκ Θρηίκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ,
 10 σταν. τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμοί κω ἐδυνά-
 σθησαν ἐξελεῖν, πολλῶν πειρησαμένων. διὰ τοῦτο δὲ οἱ
 τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρ-
 σησι.

CVII. Τῶν δὲ ἐξαιρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βα- -atque Bo-
 σιλεὺς Ξέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθόν, εἰ μὴ Βόγην ges, præ-
 μῶνον τὸν ἐξ Ἡϊόνος. τοῦτον δὲ αἰνέων οὐκ ἐπαύετο, καὶ fectus Eio-
 τοὺς περιέοντας αὐτοῦ ἐν Πέρσησι παῖδας ἐτίμα μάλι- nis. Quo
 5 στα. ἐπεὶ καὶ ἄξιος αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βόγης· ὃς hic facinore
 ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίμωνος τοῦ Μιλ- inclaruerit,
 τιάδεω, παρεὼν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελεῖν καὶ νοστήσαι ἐς cum Eion
 τὴν Ἀσίην, οὐκ ἐθέλησε, μὴ δειλίῃ δόξειε περιεῖναι βα- ab Atheni-
 σιλεῖ, ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἔσχατον. ὥς δ' οὐδὲν ensibus
 10 ἔτι Φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ, συννήσας πυρὴν μεγάλην, paulo post
 ἔσφαζε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς, Xerxis
 καὶ τοὺς οἰκέτας· καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. μετὰ Græcam
 δὲ ταῦτα, τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν expeditio-
 ἄργυρον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα. ποιή- nem obsi-
 15 σας δὲ ταῦτα, καὶ ἐωῦτὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν deretur.
 οὗτος δικαίως αἰνέεται ἔτι καὶ ἐς τὸδε ὑπὸ Περσέων.

CVIII. Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Iter Xerxis
 Ἑλλάδα· τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδῶν, συστρατεύ- a Dorisco
 σθαι ἠνάγκαζε. ἐδεδούλωτο γὰρ, ὥς καὶ πρότερόν μοι in Græciam
 δεδήλωται, ἡ μέχρι Θεσσαλίας πᾶσα, καὶ ἦν ὑπὸ βα- versus.
Adsciti in
exercitum,
quotquot

107. 15. ταῦτα, ἑωτὸν ἐπέβαλε ἐς τὸ πῦρ S.

in hoc iti-
nere Persis
obviam fi-
erent. Ca-
stella Sa-
mothracia:
Mesembria.
Stryme.
Lissus flu-
vius epotus.
Briantica
regio, ante
Galaicia
dicta,

σιλῆα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε καταστρεφάμενου, 5
καὶ ὕστερον Μαργδονίου. παραμείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ
Δορίσκου, πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηκία τείχεα, τῶν ἐσχά-
τη πεπόλισται πρὸς ἐσπέρην πόλιν τῇ οὐνομά ἐστι Με-
σαμβρίη. ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις, Στρώμη. διὰ
δὲ σφῶν τοῦ μέσου Λίσσος ποταμὸς διαρρέει· ὅς τότε οὐκ 10
ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξῳ στρατῷ, ἀλλ' ἐπέ-
λιπε. ἡ δὲ χώρα αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλέετο Γαλαϊκὴ,
νῦν δὲ Βριαντική· ἐστὶ μέντοι τῷ δικαιολάτῳ τῶν λόγων
καὶ αὕτη Κικόνων.

Maronea.
Dicaea.
Abdera.
Paludes
Ismaria et
Bistonia:
fluvii,
Trauus,
Compsatus,
Nestus.
Lacus ad
oppidum
Pistyrum
piscosus et
aqua salsis-
sima, a so-
lis jumentis
exsiccatas.

CIX. Διαβάς δὲ τοῦ Λίσσου ποταμοῦ τὸ ρέεθρον
ἀποξηρασμένον, πόλιν Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο,
Μαρωνειαν, Δικαίαν, Ἀβδηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήϊε,
καὶ κατὰ ταύτας, λίμνας ὀνομαστὰς τάσδε· Μαρωνεῖας
μὲν μεταξὺ καὶ Στρώμης κειμένην Ἰσμαρίδα· κατὰ δὲ 5
Δικαίαν, Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμὸν δύο ἐσεῖσι τὸ ὕδωρ,
Τραυὸς τε καὶ Κόμφατος. κατὰ δὲ Ἀβδηρα, λίμνην
μὲν οὐδεμίαν εὐῶσαν ὀνομαστὴν παραμείψατο Ξέρξης,
ποταμὸν δὲ Νέστον, ρέοντα ἐς Θάλασσαν. μετὰ δὲ ταύ-
τας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἡπειρώτιδας πόλιν παρήϊε· τῶν 10
ἐν μὲν λίμνῃ εὐῶσα τυγχάνει ὥσπερ τριήκοντα σταδίων μά-
λιστά κη τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἀλμυρὴ.
ταύτην τὰ ὑποζύγια μῦνα ἀρδόμενα ἀνεξήρηγε. τῇ δὲ
πόλει ταύτῃ οὐνομά ἐστι Πίστυρος. ταύτας μὲν δὴ τὰς
πόλιν τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐανύ- 15
μου χειρὸς ἀπέργων παρεξήϊε.

Thraciae
populi hunc
tractum ac-
colentes:
Pacti, Ci-

CX. Ἐθνεα δὲ Θρηκῶν, δι' ἃν τῆς χώρας ὁδὸν ἐποι-
έετο, τοσάδε· Παῖτοι, Κίκονες, Βίστορες, Σαπαῖοι, Δερ-
σαῖοι, Ἡδανοί, Σάτραι. τούτων οἱ μὲν παρὰ Θάλασ-

108. 12. Γαλαϊκὴ S. 109. 3. Δικαίαν S. 109. 4. ταύτας δὲ,
λίμνας S. 109. 6. ἐσεῖσι S.

σαν κατοικημένοι ἐν τῇσι νηυσὶ εἶποντο· οἱ δὲ αὐτέων τὴν
 5 μεσόγαιαν οἰκέοντες, καταλεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν
 Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες, περὶ ἡ ἀναγκαζόμενοι εἶποντο.

CXI. Σάτραι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων ὑπήκοοι ἐγέ-
 νοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ διατελευσι τὸ μέχρι ἐμεῦ
 αἰεὶ ἔόντες ἐλεύθεροι μῦνοι Θρηίκων. οἰκέουσὶ τε γὰρ
 οὔρεα ὑψηλὰ, ἰδίῃσι τε παντοίῃσι καὶ νιφάσι συνηρεφέα,
 5 καὶ εἰσὶ τὰ πολέμια ἄκροι. οὗτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαν-
 τήϊόν εἰσι ἐκτεμέναι. τὸ δὲ μαντήϊον ταῦτο, ἔστι μὲν ἐπὶ
 τῶν οὔρεων τῶν ὑψηλοτάτων· Βησσὶ δὲ τῶν Σατρέων
 εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱεροῦ. πρόμαντις δὲ ἡ χρέουσα,
 κατάπερ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον.

CXII. Παραμεμφάμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, Castella
 δεύτερα τούτων παραμεΐβετο τείχεα τὰ Πιέρων· τῶν δὲ Pieruni.
 ἐνὶ Φάγρης ἐστὶ οὐνομα, καὶ ἐτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν
 δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δὲ ξίης
 5 χερὸς τὸ Πάγγαιον οὗρος ἀπέργων, ἔον μέγα τε καὶ ὑψη-
 λόν, ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ἐνὶ μέταλλα· τὰ νέ-
 μονται Πιέρές τε καὶ Ὀδόμαντοι, καὶ μάλιστα Σά-
 τραι.

CXIII. Ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαιον πρὸς βαρέα Pæones.
 ἀνέμου Παίονας, Δόβηράς τε καὶ Παϊόπλας παρεξίων Dæberes.
 ἥϊε πρὸς ἐσπέρην· ἐς ὃ ἀπίκητο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα Pæoplæ.
 καὶ πόλιν Ἠϊόνα, τῆς ἐτι ζωὸς ἐὼν ἤρχε Βόγης, ταῦπερ Strymon
 5 ὀλίγῳ πρότερον τούτων λόγον ἐποιεῦμην. ἡ δὲ γῆ αὕτῃ ἡ Regio Pan-
 περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος, καλέεται Φυλλίς, κατατείνουσα, gæo conter-
 τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην, ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐνδιδόντα ἐς minia Phyl-
 τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐ- lis dicta.
 ὁμοῖα ἐκδιδόντα ἐκδιδόντα W. et S. Equi can-
 diti Stry-
 moni a
 magis im-
 molati.

τὸν τὸν Στρυμόνα, ἐς τὸν οἱ μάγοι ἐκαλλιρέοντο, σφάζον-
τες ἵππους λευκοῦς.

Ennea Ho-
doi Edono-
rum. Ibi
pueri a Per-
sis vivi de-
fossi: cu-
jus super-
stitionis
Persicae
aliud ex-
emplum
affertur.

CXIV. Φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν, καὶ
ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις, ἐν Ἐννέα Ὀδοῖσι τῇσι Ἡδω-
νῶν ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὐρόντες
ἐξυγμένον. Ἐννέα δὲ Ὀδοὺς πυνθάνομενοι τὸν χῶρον 5
τοῦτον καλέεσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδας τε καὶ
παρθένους ἀνδρῶν τῶν ἐπιχωρίων ζῶντας κατάρυσσον.
Περσικὸν δὲ τὸ ζῶντας κατορύσσειν· ἐπεὶ καὶ Ἀμηστριν
τὴν Ξέρξεω γυναῖκα πυνθάνομαι γηράσασαν δις ἐπτά
Περσέων παῖδας ἐόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἐαυτῆς 10
τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῶ ἀντιχαρίζεσθαι κατο-
ρύσσουσιν.

Argilus. Bi-
saltia regio.
Campus
Syleus. Sta-
gira Acan-
thus. Via,
per quam
exercitus
iter fecit, a
Thracibus
religiose
cultā.

CXV. Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ στρατὸς,
ἐνθαῦτα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλὸς, ἐν τῷ οἰκη-
μένην Ἀργίλον πόλιν Ἑλλάδα παρεξήϊε. αὕτη δὲ, καὶ ἡ
κατύπερθε ταύτης, καλέεται Βισαλτίη. ἐνθεῦτεν δὲ κόλ-
πον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου ἐξ ἀριστερῆς χερὸς ἔχων, ἥϊε διὰ
Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα
παραμειβόμενος. καὶ ἀπίκητο ἐς Ἀκανθον, ἅμα ἀγό-
μενος τουτέων ἕκαστον τῶν ἐθνέων καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγ-
γαιον ὄρος οἰκόντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα·
τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκημένους ἐν νηυσὶ στρα- 10
τευομένους, τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης, περὶ ἐπομένους. τὴν
δὲ ὁδὸν ταύτην τῇ βασιλεὺς Ξέρξης τὸν στρατὸν ἤλασε,
οὔτε συγχέουσι Θρηῖκες, οὔτ' ἐπισπείρουσι, σέβονταί τε
μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ.

CXVI. Ὡς δὲ ἄρα ἐς τὴν Ἀκανθον ἀπίκητο, ξεινίην τε

113. 9. ἐκαλλιρέοντο W.
Περσίων παῖδας ὑπὲρ ἐαυτῆς W.

114. 9, 10. ἱππὰ ἐόντων ἐπιφανέων

ὁ Πέρσης τοῖσι Ἀκάνθιοισι προεῖπε, καὶ ἐδωρήσατό σφεας Acanthii
laudati a
Xerxe ho-
noribusque
aucti.
ἐστῆτι Μηδικῇ· ἐπαίνεέ τε, ὁρέων αὐτοὺς προθύμους ἔον-
τας ἐς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων.

CXVII. Ἐν Ἀκάνθῳ δὲ ἔοντος Ξέρξεω, συνήνεικε ὑπὸ Acanthi
moritur Ar-
tachæes no-
bilis Persa,
omnium
procerissi-
mus ac vo-
ce stento-
rea. Mor-
tuum A-
canthii ut
heroem co-
lunt.
νοῦστού ἀποθανεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῆς διώρυχος Ἀρτα-
χαίην, δόκιμον ἔοντα παρὰ Ξέρξῃ, καὶ γένος Ἀχαιμενίδην,
μεγάθει τε μέγιστον ἔοντα Περσέων· ἀπὸ γὰρ πέντε πη-
5 χέων βασιληῶν ἀπέλιπε τέσσερας δακτύλους· Φωνέοντά
τε μέγιστον ἀνθρώπων ὥστε Ξέρξεα, συμφορὴν ποιησά-
μενον μεγάλην, ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν κάλλιστα καὶ θάψαι.
ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχαίῃ
θύουσι Ἀκάνθιοι ἐκ Θεοπροπίου ὡς ἡρώϊ, ἐποπομάζοντες
10 τὸ οὔνομα. βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης, ἀπολομένου Ἀρτα-
χαίεω, ἐποίεετο συμφορὴν.

CXVIII. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατιὴν, Græcorum
civitatibus,
quas Xer-
xes cum
exercitu
transiret,
cœnæ sum-
tuosissimæ
imperatæ
[c. 32.],
hisque opes
illarum at-
tritæ.
καὶ δειπνίζοντες Ξέρξεα, ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο, οὕτω
ὥστε ἀνάστατοι ἐκ τῶν οἰκίων ἐγίνοντο· ὅκου γε Θασίοισι
ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ πολιῶν τῶν σφετέρων δεξαμένοισι
5 τὴν Ξέρξεω στρατιὴν καὶ δειπνίσασι, Ἀντίπατρος ὁ Ὀρ-
γέος ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μά-
λιστα, ἀπέδεξε ἐς τὸ δεῖπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυ-
ρίου τετελεσμένα.

CXIX. Ὡς δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πό-
λισι οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δεῖπνον
τοιόνδε τι ἐγένετο, οἷα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον καὶ
περὶ πολλοῦ ποιούμενον. ταῦτο μὲν, ὡς ἐπύθοντο τάχιστα
5 τῶν κηρύκων τῶν περιαγγελόντων, δασάμενοι σῖτον ἐν
τῇσι πόλισι οἱ ἀστοὶ, ἄλευρά τε καὶ ἄλφιστα ἐποίεον πάν-
τες ἐπὶ μῆνας συχνούς· τοῦτο δὲ, κτήνεα σιτεύεσκον, ἐξου-

ρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἔτρεφόν τε ὄρνιθας χερ-
σαίους καὶ λιμναίους, ἐν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, ἐς 10
ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ· τοῦτο δὲ, χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα
ποτήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο, καὶ τὰλλα ὅσα ἐπὶ
τράπεζαν τιθέεται πάντα. ταῦτά μὲν δὴ αὐτῷ τε βασι-
λεῖ καὶ τοῖσι ὁμοσίτοισι μετ' ἐκείνου ἐπεποίητο· τῇ δὲ
ἄλλῃ στρατῇ, τὰ ἐς Φορβὴν μῦνα τασσόμενα. ὅκως δὲ 15
ἀπικούτο ἡ στρατῇ, σκηνὴ μὲν ἔσκε πεπηγυῖα ἐτοίμη, ἐς
τὴν αὐτὸς σταθμὸν ποιεέσκετο Ξέρξης· ἡ δὲ ἄλλῃ στρα-
τῇ ἔσκε ὑπαίθριος. ὥς δὲ δεῖπνον γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δε-
κόμενοι ἔχουσιν πόνον, οἱ δὲ, ὅκως πλησθέντες νύκτα αὐ-
τοῦ ἀγάγοιεν, ἐν τῇ ὑστεραίῃ τὴν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες, 20
καὶ τὰ ἐπιπλα πάντα λαβόντες, οὕτω ἀπελαύνουσιν,
λείποντες οὐδὲν, ἀλλὰ φερόμενοι.

De iis di-
ctum Me-
gacreontis
Abderitæ.

CXX. Ἐνθα δὴ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀθηρίτῃω ἔπος
εὔ εἰρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευσε Ἀθηρίτῃσι, πανδη-
μεῖ, αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἱρά,
ἵζεσθαι ἱκέτας τῶν θεῶν, παραιτεομένους καὶ τὸ λοιπὸν
σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ ἡμίσεα· τῶν τε 5
παροιχομένων ἔχειν σφι μεγάλην χάριν, ὅτι βασιλεὺς
Ξέρξης οὐ δὴς ἐκάστης ἡμέρης ἐνόμισε σῖτον αἰρέεσθαι·
παρέχειν γὰρ αὖν Ἀθηρίτῃσι, εἰ καὶ ἄριστον προεῖρητο
ὁμοῖα τῷ δεῖπνῳ παρασκευάζειν, ἢ μὴ ὑπομένειν Ξέρξεα
ἐπιόντα, ἢ καταμείναντας, κάκιστα πάντων ἀνθρώπων 10
διατριβῆναι.

Quot agmi-
nibus copiae
pedestres,
classe com-
mitante,
iter inde a
Dorisco us-

CXXI. Οἱ μὲν δὴ πιεζόμενοι, ὁμοίως τὸ ἐπιτασσόμενον
ἐπετέλεον. Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐντειλάμενος τοῖσι
στρατηγούσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρμῃ,
ἀπῆκε ἀπ' ἐαυτοῦ τὰς νέας πορεύεσθαι· Θέρμη δὲ τῇ ἐν

119. 12. τὰ ἀλλὰ S. 119. 20. ἀγάγοιεν, τῇ S. 121. 2. Ξέρξης
δὲ, ab his verbis incipit caput 121. S. 121. 4. πορεύεσθαι τὰς νέας S.

5 τῷ Θερμαϊῷ κόλπῳ οἰκημένη, ἀπ' ἧς καὶ ὁ κόλπος αὗτος que Acanthum fecerint. Acantho classis in sinum Thermaicum praemissa,
 τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· ταύτῃ γὰρ ἐπυνθάνετο συντομώτατον
 εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου ὧδε τεταγμένος ὁ στρα-
 τὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποίεετο. τρεῖς μοῖρας ὁ Ξέρξης
 δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατὸν, μίαν αὐτέων ἔταξε
 10 παρὰ Θάλασσαν ἰέναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὴ
 ἐστρατήγεον Μαρδόνιος τε καὶ Μασίστης. ἐτέρῃ δὲ τεταγ-
 μένῃ ἦε τοῦ στρατοῦ τριτημορὶς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρα-
 τήγεον Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτῃ τῶν μοι-
 15 ρῶν μετ' ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς ὁ Ξέρξης, ἦε μὲν τὸ μέσον
 αὐτέων, στρατηγούς δὲ παρείχετο Σμερδομένεά τε καὶ
 Μεγάβυζον.

CXXII. Ὁ μὲν νυν ναυτικὸς στρατὸς, ὡς ἀπείθη ὑπὸ quae loca attigerit. Assa. Pilorus. Singus. Sarte. Ampelus promontorium. Torone. Galepus. Sermyle. Mecyberna. Olynthus. Sithonia regio.
 Ξέρξεω, καὶ διεξέπλωσε τὴν διάρυχα τὴν ἐν τῷ Ἀθῶ
 γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἀσσα τε πόλιν
 καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἴκηνται· ἐνθεῦτεν,
 5 ὥς καὶ ἐκ τούτων τῶν πολίων στρατιὴν παρέλαβε, ἔπλεε
 ἀπιέμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον. κάμπτων δὲ Ἀμπε-
 λον τὴν Τορωναίην ἄκρην, παραμείβετο Ἑλληνίδας τάσδε
 πόλιν, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε, Τορῶ-
 νην, Γαληφὸν, Σερμύλην, Μηκύνεραν, Ὀλυνθον. ἡ μὲν
 10 νυν χώρα αὕτη, Σιθωνίη καλεῖται.

CXXIII. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω, συντάμνων Promontorium Canastræum. Potidaea. Aphytis. Neapolis. Æge. Theram-bus. Scione. Mende. Sane. Pal-lene regio. olim Phle-
 ἀπ' Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ Καναστραίην ἄκρην, τὸ δὴ
 πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθεῦτεν νέας τε
 καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτιδαίης, καὶ Ἀφύ-
 5 τιος, καὶ Νέης Πόλιος, καὶ Αἰγῆς, καὶ Θεράμβω, καὶ
 Σκιώνης, καὶ Μένδης, καὶ Σάνης. αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν
 νῦν Παλλήνην, πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην νεμόμεναι.

gre dicta.
Lipaxus.
Combrea.
Lisæ. Gigo-
nus. Camp-
sa. Smila.
Enea. Ter-
ra Crossæa.
Therma.
Sindus.
Chalestra.
Axius flu-
vius. Ich-
næ. Pella.

παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώραν, ἔπλεε ἐς τὸ προει-
ρημένον, παραλαμβάνων στρατὸν καὶ ἐκ τῶν προσεχέων
πολίων τῇ Παλλήνῃ, ὁμορρευσέων δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ 10
τῇσι οὐνόματά ἐστι τάδε, Λίπαξος, Κώμβρεια, Λίσαι,
Γίγανος, Κάμψα, Σμίλα, Αἰνεία. ἡ δὲ τούτέων χώρα,
Κροσσαίη ἐτι καὶ ἐς τὸδε καλεέται. ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς
τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλεις, ἀπὸ ταύτης ἦδη
ἐς αὐτόν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον ἐγένετο τῷ ναυτικῷ 15
στρατῷ ὁ πλόος, καὶ γῆν τὴν Μυγδονίην. πλέων δὲ ἀπί-
κετο ἐς τε τὴν προειρημένην Θέρμην, καὶ Σινδὸν τε πόλιν
καὶ Χαλέστρην, ἐπὶ τὸν Ἀξιον ποταμὸν, ὃς οὐρίζει χώ-
ρην τὴν Μυγδονίην τε καὶ Βοττιαίδαν· τῆς ἔχουσι τὸ 20
παρὰ θάλασσαν στεῖνόν χωρίον πόλιν Ἰχναί τε καὶ
Πέλλα.

Eodem pe-
destres co-
piæ per me-
diam conti-
nentem
tendunt. E-
chidorus
fluvius.

CXXIV. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς, αὐτοῦ περὶ
Ἀξιον ποταμὸν, καὶ πόλιν Θέρμην, καὶ τὰς μεταξὺ πό-
λεις τούτων, περιμένων βασιλῆα, ἐστρατοπεδεύετο. Ξέρ-
ξης δὲ καὶ ὁ πεζὺς στρατὸς ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου,
τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρ- 5
μην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ
Κρηστωνικῆς ἐπὶ ποταμὸν Ἐχείδωρον, ὃς ἐκ Κρησταναίων
ἀρξάμενος, ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρας, καὶ ἐξιῖ παρὰ τὸ
ἔλος τὸ ἐπ' Ἀξίῳ ποταμῷ.

Cameli a
leonibus
dilaniati.

CXXV. Πορευομένην δὲ ταύτην, λέοντες οἱ ἐπεθήκαντο
τῇσι σιτοφόροις καμήλοισι. καταφαιτέοντες γὰρ οἱ λέον-
τες τὰς νύκτας, καὶ λείποντες τὰ σφέτερα ἥδεα, ἄλλου
μὲν οὐδενὸς ἄπτοντο οὔτε ὑποζυγίου, οὔτε ἀνθρώπου, οἱ δὲ 5
τὰς καμήλους ἐκεραΐζον μούνας. θωυμάζω δὲ τὸ αἴτιον,

123. 16. στρατῷ πλόος W. 123. 19. et 124. 2. Ἀξιὸν S. 123.
21. Ἰχναί τε W. 124. 8. ἐξίει S. et W. 124. 9. Ἀξιῷ S. 125.
6. θωυμάζω S.

ὅ, τι κατ' ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς
λέοντας, τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι· τὸ μῆτε πρότερον
ὁπώπесαν θηρίον μῆτ' ἐπεπειρέατο αὐτοῦ.

СХХVI. Εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες πολλοὶ, καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ κέρα ὑπερμεγάρθεά Tauri silvestres in iisdem locis.
ἐστὶ, τὰ ἐς τοὺς Ἑλληνας φοιτέοντα. οὗρος δὲ τοῖσι In qua Europæ parte leones repellantur.
λέουσὶ ἐστὶ ὅ, τε δι' Ἀσθέρων ῥέων ποταμὸς Νέστος, καὶ
5 ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος. οὔτε γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἡῶ
τοῦ Νέστου οὐδαμόθι πάσης τῆς ἔμπροσθεν Εὐρώπης
ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἐσπέρης τοῦ Ἀχελῷου ἐν τῇ
ὑπολοιπῇ ἡπείρῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ τούτων τῶν ποτα-
μῶν γίνονται.

СХХVII. Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμην ἀπύκετο ὁ Ξέρξης, Castra Persarum ad Thermam.
ἴδρυσεν αὐτοῦ τὴν στρατιήν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ Fluvii Lydias et Haliacon.
στρατοπεδεύμενος τὴν παρὰ θάλασσαν χώραν τοσύνδε· Echidorus epotus.
ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης, μέχρι
5 Λυδιδεῶ τε ποταμοῦ καὶ Ἀλιάκμονος, οἱ οὐρίζουσι γῆν τὴν
Βοττιαΐδα τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς τὰῦτ' ῥέεθρον τὸ ὕδωρ
συμμίσγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖσι
χωρίοις οἱ βάρβαροι. τῶν δὲ καταλεχθέντων τούτων
10 ποταμῶν, ἐκ Κρησταναίης ῥέων Ἐχειδῶρος μῶνος οὐκ
ἀντέχρησε τῇ στρατῇ πινόμενος, ἀλλ' ἐπέλιπε.

СХХVIII. Ξέρξης δὲ ὁρέων ἐκ τῆς Θέρμης οὖρεα τὰ Xerxes in-visit Penei ostia.
Θεσσαλικά, τὸν τε Ὀλυμπον καὶ τὴν Ὀσσαν, μεγάρθει
ὑπερμήκεα ἔοντα, διὰ μέσου τε αὐτέων αὐλῶνα στεῖνον
πυνθανόμενος εἶναι, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειὸς, ἀκούων τε εἶναι
5 ταύτῃ ὁδὸν ἐς Θεσσαλίην φέρουσαν, ἐπεθύμησε πλώσας
θεήσασθαι τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ· ὅτι τὴν ἄνω ὁδὸν
ἔμελλε εἰλᾶν διὰ Μακεδόνων τῶν κατύπερθε οἰκημένων ἐς

Περραίβους παρὰ Γόννον πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλέστατον ἐπυνθάνετο εἶναι. ὥς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίεε ταῦτα· ἐσθὰς δ' ἐς Σιδωνίην νέα, ἐς τήνπερ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅπως τι 10 ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι, ἀνέδεξε σημήϊον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι, καταλιπὼν αὐτοῦ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐπεὶ δὲ ἀπίκητο, καὶ ἐθέσατο Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ, ἐν θαύματι μεγάλῳ ἐνέσχετο. καλέσας δὲ τοὺς κατηγεμόνας τῆς ὁδοῦ, εἶρετο εἰ τὸν ποταμόν ἐστι παρα- 15 τρέψαντα, ἐτέρῃ ἐς θάλασσαν ἐξαγαγεῖν.

Thessaliae
situs. Pla-
nities ejus
olim aquis
mersa.

CXXIX. Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τοπαλαῖον εἶναι λίμνην, ὥστε γε συγκεκλησμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι οὔρεσι. τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἡῶ ἔχοντα, τό, τε Πήλιον οὖρος καὶ ἡ Ὀσσα ἀποκληῖει, συμμίσγοντα τὰς ὑπαρείας ἀλλήλοισι· τὰ δὲ πρὸς βορρῶ ἀνέμου, Οὐλυμ- 5 πος· τὰ δὲ πρὸς ἐσπέρην, Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἀνεμον νότον, ἡ Ὀθρυς. τὸ μέσον δὲ τούτων τῶν λεχθέντων οὐρέων ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, εὖσα κοίλη. ὥστε ὧν ποταμῶν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐς αὐτὴν ἐσβαλλόντων, πέντε δὲ τῶν δοκίμων μάλιστα τῶνδε, Πηνειοῦ, καὶ 10 Ἀπιδανοῦ, καὶ Ὀνοχώνου, καὶ Ἐνιπέος, καὶ Παμίσσου· οἱ μὲν νυν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν οὐρέων τῶν περικληϊόντων τὴν Θεσσαλίην οὐνομαζόμενοι, δι' ἐνὸς αὐλῶνος καὶ τούτου στεينوῦ, ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν, προσυμμίσγοντες τὸ ὕδωρ πάντες ἐς τῷτό· ἐπεὶ δὲ 15 συμμιχθῶσι τάχιστα, ἐνθεῦτεν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρατέων, ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιεῖ εἶναι. τὸ δὲ παλαῖον λέγεται, οὐκ ἐόντος καὶ τοῦ αὐλῶνος καὶ διεκροῦ τούτου, τοὺς ποταμούς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι πο-

128. 10. ἐσθὰς ἐς W. et S. Ibid. τήν περ S. Ibid. ὅπως τοι W. 129. 2. συγκεκλημένην W. 129. 4. ἀποκληῖει W. et S. 129. 9. ποταμῶν ἐς αὐτὴν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐσθ. S. 129. 17. εἶναι ποιεῖ S.

20 ταμοῖσι τούτοισι τὴν Βοιθηίδα λίμνην, οὔτε οὐνομάζεσθαι
κατάπερ νῦν, ῥέειν τε οὐδὲν ἔσσαι ἢ νῦν· ῥέοντας δὲ, ποι-
εῖν τὴν Θεσσαλὴν πᾶσαν πέλαγος. αὐτοὶ μὲν νυν Θεσ-
σαλοὶ Φασι Ποσειδέωνα παῖῃσαι τὸν αὐλῶνα, δι' οὗ ῥέει
ὁ Πηνειὸς, οἰκότα λέγοντες. ὅστις γὰρ νομίζει Ποσειδέωνα
25 τὴν γῆν σείειν, καὶ τὰ διεστεῶτα ὑπὸ σεισμῶ, τοῦ Θεοῦ
τούτου ἔργα εἶναι, καὶ ἂν ἐκείνο ἰδὼν Φαίῃ Ποσειδέωνα
ποιῆσαι. ἔστι γὰρ σεισμῶ ἔργον, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο εἶναι,
ἡ διάστασις τῶν οὐρέων.

CXXX. Οἱ δὲ κατηγεόμενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔστι Thessalo-
ἄλλη ἐξοδος ἐς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι rum ex-
ἀτρεκέως, εἶπον· “Βασιλεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι ob terræ na-
“ ἄλλη ἐξήλυσις ἐς θάλασσαν κατήκουσα, ἀλλ' ἤδε xi facillima
5 “ αὕτῃ οὔρεσι γὰρ περιεστεφάνωται πᾶσα Θεσσαλίη.”
Ξέρξεα δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα· “Σοφοὶ ἄνδρες
“ εἰσὶ Θεσσαλοὶ. ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλοῦ ἐφυλάζαντο
“ γνωσιμαχείοντες καὶ τάλλα, καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον
“ εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον. τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγ-
10 “ μα ἂν ἦν μῦνον ἐπεῖναί σφεων ἐπὶ τὴν χώρην, χώ-
“ ματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιάσαντα, καὶ παρατρέ-
“ ψαντα δι' ὧν νῦν ῥέει ῥέεθρων· ὥστε Θεσσαλὴν πᾶσαν
“ ἔσω τῶν οὐρέων ὑπόβρυχα γενέσθαι.” ταῦτα δὲ ἔχοντα
ἔλεγε ἐς τοὺς Ἀλεύεω παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων, ἐόν-
15 τες Θεσσαλοὶ, ἔδοσαν ἐαυτοὺς βασιλείῃ δοκέων ὁ Ξέρξης
ἀπὸ παντός σφεας τοῦ ἔθνεος ἐπαγγέλλεσθαι Φιλίην.
εἰπας δὲ ταῦτα, καὶ θεησάμενος, ἀπέπλεε ἐς τὴν Θέρ-
μην.

129. 21. ἦσσαν ἢ W. 129. 26. καὶ ἐκείνο W. 129. 27, 28. ποιῆ-
σαι. ἔργον γὰρ ἔστι σεισμῶ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, ἡ διάστασις W. 130.
13. ἔξω τῶν οὐρέων W. et S.

Dum Persæ
ad sinum
Thermaï-
cum in ca-
stris sedent,
legati in
Græciam
missi [c.
32.] ad regem rever-
tuntur.

CXXXI. Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συ-
χνάς. τὸ γὰρ δὴ οὖρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρα-
τῆς τριτημορίς, ἵνα ταύτῃ διεξῆι ἅπαντα ἡ στρατιὴ εἰς Πε-
ραισούς. οἱ δὲ δὴ κήρυκες οἱ ἀποπεμφθέντες εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα ἐπὶ γῆς αἴτησιν, ἀπικέατο· οἱ μὲν, κεινοὶ, οἱ δὲ, 5
Φέροντες γῆν τε καὶ ὕδωρ.

Qui Græ-
corum po-
puli aquam
et terram
dederint.
Poena iis a
ceteris
Græcis ir-
rogata.

CXXXII. Τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἵδε, Θεσσα-
λοὶ, Δόλοπες, Ἐνιῆνες, Περαιεῖοι, Λοκροὶ, Μάγνητες,
Μηλιεῖς, Ἀχαιοὶ οἱ Φθιώται, καὶ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι
Βοιωτοὶ, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων. ἐπὶ τούτοις
οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὄρκιον, οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀει- 5
ράμενοι. τὸ δὲ ὄρκιον ὧδε εἶχε· Ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδωσαν
σφέας αὐτοὺς Ἕλληνες ἑόντες, μὴ ἀναγκασθέντες, κα-
ταστάντων σφί εὔ τῶν πρηγμάτων, τούτους δεκατεύσαι
τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ. τὸ μὲν δὴ ὄρκιον ὧδε εἶχε τοῖσι
Ἕλλησι.

10

Athenas ac
Spartam
cur Xerxes
legatos non
miserit [c.
32.].

CXXXIII. Ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέ-
πεμψε ὁ Πέρσης ἐπὶ γῆς αἴτησιν κήρυκας, τῶνδε εἵνεκα.
πρότερον Δαρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ ταῦτο, οἱ μὲν αὐ-
τέων, τοὺς αἰτέοντας εἰς τὸ βάραθρον, οἱ δὲ, εἰς Φρέαρ
ἐσβαλόντες, ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ τούτων Φέρειν 5
παρὰ βασιλέα. τούτων μὲν εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε Ξέρξης
τοὺς αἰτήσοντας. ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοις ταῦτα ποιή-
σασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ
ἔχω εἶπαι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις ἐδηλώθη.
ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω γενέσθαι.

10

Talhybii
herois ob

CXXXIV. Τοῖσι δὲ ὧν Λακεδαιμονίοις μῆνις κατέσκη-

131. 3, 4. Περραιβοὺς W. et S. 132. 2. Περραιβοὶ W. et S.
132. 6, 7. ἔδωσαν σφέας S. 133. 1, 2. ἀπέπεμψε Πέρσης W. 133.
4. οἱ δ' εἰς Φρέαρ W. 133. 9. ἐδηλώθη W.

ψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρ- Darii lega-
 τη ἐστὶ Ταλθυβίου ἱερόν· εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβίου, olim nece-
 Ταλθυβιάδαι καλεόμενοι. τοῖσι αἱ κηρυκῆαι αἱ ἐκ Spartanos.
 5 Σπάρτης πᾶσαι γέρας δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα, τοῖσι placandam
 Σπαρτιήτησι καλλιεῖσθαι θυόμενοισι οὐκ ἐδύνατο· ταῦτο Sperthies et
 δ' ἐπὶ χρόνον συχνὴν ἦν σφι. ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ Bulis, Spar-
 χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἀλῆς τε πολλάκις συλλεγο- tiatae, Susa
 μένης, καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων, εἴ τις βούλοιο ad Xerxem
 10 Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπερθίης profecti,
 τε ὁ Ἀνηρίστου καὶ Βούλις ὁ Νικόλεω, ἄνδρες Σπαρτιή-
 ται, φύσει τε γεγονότες εὖ, καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ
 πρῶτα, ἐθέλοντα ὑπέδυσαν ποιὴν τίσειν Ξέρξῃ τῶν Δα-
 ρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτι-
 15 ῆται τούτους ὡς ἀποθανευμένους ἐς Μήδους ἀπέπεμψαν.

CXXXV. Αὕτη τε ἡ τόλμα τούτων τῶν ἀνδρῶν θού-
 ματος ἀξίη, καὶ τάδε πρὸς τούτοις τὰ ἔπεα. πορευόμενοι
 γὰρ ἐς Σαῦσα, ἀπικινέονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδάρ-
 νης ἦν μὲν γένος Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασ-
 5 σίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὅς σφεας, ξεινία πρα-
 θεμένος, ἰστία. ξεινίζων δὲ, εἶρετο λέγων τάδε· “ Ἄνδρες
 “ Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ Φεύγετε βασιλεῖ Φίλοι γενέ-
 “ σθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἄνδρας
 “ ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα
 10 “ ἀποβλέποντες. οὕτω δὴ καὶ ὑμεῖς εἰ δόητε ὑμέας αὖ-
 “ τοὺς βασιλεῖ, δεδοξασθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι
 “ ἀγαθοὶ, ἕκαστος ἀν ὑμέων ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος, δόντος
 “ βασιλῆος.” πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· “ Ὑδάρνες,

134. 3, 4. καὶ ἀπόγονοι, Ταλθυβιάδαι W. 134. 5. δίδονται W.
 134. 13. ποιὴν τίσαι W. et S. 134. 13, 14. Ξέρξῃ τῷ Δαρείῳ W.
 135. 1, 2. θάματος S. 135. 6. εἰστία. ξεινίζων W. et S. sed ξεινίζον
 habet W. ex operarum errore. Ibid. εἶρετο τάδε W.

“ οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλή ἢ ἐς ἡμέας τείνουσα.
 “ τοῦ μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλευείς, τοῦ δὲ ἄπει- 15
 “ ρος ἑών. τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστεται, ἐλευθερίας
 “ δὲ οὐκ ἔπειρήθη, οὗτ’ εἰ ἔστι γλυκὺ, οὗτ’ εἰ μῆ. εἰ
 “ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευοῖς ἡμῖν
 “ περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι.” ταῦτα
 μὲν Ὑδάρνεα ἀμείψαντο.

cum illius
 cædis suo-
 met capite
 pœnas dare
 paratos se
 ostendis-
 sent, illæsi
 a rege di-
 mittuntur.

CXXXVI. Ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα, καὶ
 βασιλεῖ ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν, τῶν δορυφόρων κε-
 λευόντων, καὶ ἀνάγκην σφί προσφερόντων προσκυνέειν βα-
 σιλῆα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι πρὸς αὐ-
 τέων ἐπὶ κεφαλὴν, ποιήσειν ταῦτα οὐδαμὰ· οὔτε γὰρ σφί 5
 ἐν νόμῳ εἶναι ἀνθρώπον προσκυνέειν, οὔτε κατὰ ταῦτα
 ἦκειν. ὥς δὲ ἀπεμαχέσαντο τοῦτο, δεύτερά σφί λέγουσι
 τάδε, καὶ λόγου τοιαῦδε ἐχόμενα· “ ὦ βασιλεῦ Μήδων,
 “ ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ
 “ ἀπολομένων κηρύκων, ποιῆν ἐκείνων τίσοντας.” λέγουσι 10
 δὲ αὐτοῖσι ταῦτα, Ξέρξης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, οὐκ ἔφη
 ὁμοῖος ἔσεσθαι Λακεδαιμόνιοις· κείνους μὲν γὰρ συγ-
 χέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, ἀποκτείναντας κήρυ-
 κας· αὐτὸς δὲ, τὰ κείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ ποιή-
 σειν, οὐδ’ ἀνταποκτείνας ἐκείνους, ἀπολύσειν Λακεδαι- 15
 μονίους τῆς αἰτίας.

Quid mul-
 tis post an-
 nis eadem
 illa Talthy-
 bii ira Spar-
 tanis damni
 importave-
 rit.

CXXXVII. Οὕτω ἡ Ταλθυβίου μῆνις, καὶ ταῦτα ποι-
 ῆσάντων Σπαρτιητέων, ἐπαύσατο τοπαρευτικά, καίπερ
 ἀπονοστησάντων ἐς Σπάρτην Σπερθιέω τε καὶ Βούλιος.
 χρόνῳ δὲ μετέπειτα πολλῶ ἐπηγέρθη κατὰ τὸν Πελοπον-
 νησίων καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ὥς λέγουσι Λακεδαι- 5
 μόνιοι. τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θεϊότατον φαίνεται γενέσθαι.

ὅτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μήνις,
 οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ
 δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν ταυτέων τῶν
 10 ἀναβάντων ἐς βασιλῆα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν
 Βούλιος, καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθίεω, ὃς εἶλε ἀλιέας
 τοὺς ἐκ Τίρυνθος, ὀλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν·
 δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος.
 οἱ γὰρ, πεμφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀγγελοι ἐς τὴν
 15 Ἀσίην, προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω τῷ Τήρεω, Θρηίκην
 βασιλῆος, καὶ Νυμφοδώρου τῷ Πύθew ἀνδρὸς Ἀδθη-
 ρίτεω, ἤλωσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ
 ἀπαχθέντες ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων.
 20 μετὰ δὲ αὐτέων, καὶ Ἀριστεάς ὁ Ἀδεϊμάντου, Κορίνθιος
 ἀνὴρ. ταῦτα μὲν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ
 βασιλέος στόλου.

CXXXVIII. Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον. ἡ δὲ Herodotus
 στρατηλασίῃ ἢ βασιλέος ὄνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθήνας deinceps ad
 ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι Græciæ
 δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἐν ὁμοίῳ πάντες contra Per-
 5 ἐποικεῖντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων, δόντες γῆν τε καὶ ὕδωρ τῶ Græcorum
 Πέρσῃ, εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ expeditio-
 βαρβάρου· οἱ δὲ, οὐ δόντες, ἐν δείματι μεγάλῳ κατέστα- nem discor-
 σαν, ἅτε οὔτε νεῶν ἐουσέων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιο- dia.
 μάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολ-
 10 λῶν ἀντάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων δὲ προθύμως.

CXXXIX. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμῃν ἀπο- Inprimis
 δέξασθαι, ἐπιφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων, per Atheni-
 ὅμως δὲ, τῇ γ' ἐμοὶ φαίνεται εἶναι ἀληθές, οὐκ ἐπισχῆ- enses ste-
 barbari
 Græciam
 subigerent.

137. 10. πρὸς βασιλῆα W. et S. 139. 3. τῇ γέ μοι W.

σω. εἰ Ἀθηναῖοι καταρρώδησαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον, ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἣ καὶ μὴ ἐκλιπόντες, ἀλλὰ μεί- 5 ναντες, ἔδωσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν οὐδ' αὖ μὲν ἐπειρῶντο ἀντιεύμενοι βασιλείῃ. εἰ τοῖνυν κατὰ τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ξέρξῃ, κατὰ γε αὖ τὴν ἥπειρον τοιάδε ἐγένετο. εἰ καὶ πολλοὶ τειχεῶν κισθῶνες ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίοις, προδο- 10 θέντες αὖ Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐκόντων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκῆς, κατὰ πόλιν ἀλισκομένων ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ τῶν βαρβάρων, ἐμουνάθησαν· μουνω- θέντες δὲ αὖ καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα, ἀπέθανον γενναίως. ἢ ταῦτα αὖ ἔπαθον, ἢ πρὸ τοῦ, ὁρῶντες αὖ καὶ 15 τοὺς ἄλλους Ἕλληνας μηδίζοντας, ὁμολογίῃ αὖ ἐχρέσαντο πρὸς Ξέρξεα. καὶ οὕτω αὖ ἐπ' ἀμφοτέρω ἡ Ἑλλάς ἐγί- νετο ὑπὸ Πέρσῃσι. τὴν γὰρ ὠφελίην τὴν τῶν τειχεῶν τῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις αὖ ἦν, βασιλέος ἐπικρατέοντες τῆς θαλάσσης. νῦν δὲ 20 Ἀθηναίους αὖ τις λέγων σωτήρας γεέσθαι τῆς Ἑλλά-δος, οὐκ αὖ ἀμαρτάνει τάληθός. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὁκότερα τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ρέψιν ἐμελλε. ἐλό-μενοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλ-ληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν 25 αἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετὰ γε θεοὺς ἀνωσάμε-νοι· οὐδέ σφ' εἰς χρηστήρια φοβερά ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα, ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καταμείναντες, ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώ- ρην δέξασθαι.

30

Bina oracu-
la Atheni-
ensibus da-

CXL. Πέμψαντες γὰρ αἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς θεο-
πρόπους, χρηστηριάξασθαι ἔσαν ἐτόιμοι. καὶ σφι ποιῆ-

139. 9. ἐγίνετο S. 139. 13. στρατοῦ τοῦ βαρβάρων W. et S. 139.
15. ὁρῶντες S. 139. 22. τάληθός W. Ibid. τὸ ἀληθές S.

σαςι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὥς ἐς τὸ μέγαρον ἐσελ-
θόντες ἴζοντο, χρεῖ ἢ Πυθίῃ, τῇ οὐνομα ἦν Ἀριστονίκη, ta, prius
minacissi-
mum,

5 τάδε,

ᾧ μέλεσι, τί κάθησθε; λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης

Δώματα, καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.

Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,

Οὔτε πόδες νέατοι, οὐτ' ὦν χεῖρες, οὔτε τι μέσσης

10 Λείπεται, ἀλλ' ἄζηλα πέλει. κατὰ γάρ μιν ἐρείπει αἰδηλα. vid. Blomf.
Gloss. in Proem. Vinct. 146.

Πῦρ τε καὶ ἐξὺς Ἄρης, Συριηγενὲς ἄρμα διώκων.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλ' ἀπολεῖ πυργώματα, κοῦ τὸ σὸν οἶον·

Πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει,

Οἳ που νῦν ἰδρῶτι βρούμενοι ἐστήκασι,

15 Δείματι παλλόμενοι. κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι

Αἶμα μέλαν κέχυται, προῖδὸν κακότητος ἀνάγκας.

Ἄλλ' ἴτον ἐξ αὐτόιο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

CXLI. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων Θεοπρό-
ποι, συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο. προβάλλουσι δὲ posterius
benignius,
sed magna
sensus am-
biguitate.

Ἀνδροβούλου, τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δοκιμὸς ὁμοῖα τῷ μάλι-

5 στα, συνεβούλευέ σφι ἱκετηρίας λαβοῦσι, δεύτερα αὐτῆς

ἐλθόντας χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὥς ἱκέτας. πειθομέ-

νοισι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ λέγουσι, “ὦναξ,

“ χρῆσον ἡμῖν ἄμεινόν τι περὶ τῆς πατρίδος, αἰδεσθεῖς

“ τὰς ἱκετηρίας τάσδε τὰς τοι ἤκομεν φέροντες· ἢ οὐ τοι

10 “ ἄπιμεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' αὐτοῦ τῇδε μενέομεν, ἔστ'

“ ἂν καὶ τελευτήσωμεν.” ταῦτα δὲ λέγουσι ἡ πρόμαντις

χρεῖ δεύτερα τάδε,

Οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι,

Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.

15 Σοὶ δὲ τόδ' αὐτῆς ἔπος ἔρέω, ἀδάμαντι πελάσσας.

Τῶν ἄλλων γὰρ ἀλίσκομένων, ὅσα Κέκροπος οὖρος

141. 5. ἱκετηρίην W. et S. 141. 7. ὦναξ S. 141. 11. ταῦτα
λέγουσι W.

Ἐντὸς ἔχει, κευθμών τε Κιθαιρῶνος ζαδέοιο,
 Τείχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοί εὐρύοπα Ζεὺς
 Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει.
 Μὴδὲ σύ γ' ἰπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα 20
 Πολλὸν ἀπ' ἡπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχωρεῖν,
 Νῶτον ἐπιστρέψας· ἔτι τοι κοτὲ κἀντίος ἔσση.
 Ὡς εἰπὼν Σαλαμῖς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
 Ἡ ποῦ σκιδναμένης Δημήτερος, ἥ συνιούσης.

Quod dum
 alii aliter
 interpretan-
 tur,

CXLII. Ταῦτά σφι, ἡπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ
 ἦν καὶ ἐδόκεε εἶναι, συγγραψάμενοι, ἀπαλλάσσοντο ἐς
 τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγε-
 λον ἐς τὸν δῆμον, γινῶμαι πολλαὶ καὶ ἄλλαι ἐγίνοντο,
 διζήμενων τὸ μαντήϊον, καὶ αἶδε συνεστηκυῖαι μάλιστα. 5
 τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι, δοκέειν σφι τὸν θεὸν
 τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσεσθαι. ἡ γὰρ ἀκρόπολις
 τοπάλαι τῶν Ἀθηνέων ῥήχῳ ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὴ κατὰ
 τὸν φραγμὸν συνεβάλλοντο τοῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι.
 οἱ δ' αὖ ἔλεγον, τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεόν, καὶ ταύ- 10
 τας παραρτέεσθαι ἐκέλευον, τὰ ἄλλα ἀπέντας. τοὺς αὖν
 δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔσφαλλε
 τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

Ὡς εἰπὼν Σαλαμῖς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν, 15
 Ἡ ποῦ σκιδναμένης Δημήτερος, ἥ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπεα συνεχέοντο αἱ γινῶμαι τῶν Φαμέ-
 νων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. οἱ γὰρ χρησμολό-
 γοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δεῖ
 σφέας ἐσσωθῆναι, ναυμαχίην παρασκευασαμένους. 20

vincit The-
 mistoclis
 ratio, sua-
 dentis civi-
 bus, ut ur-

CXLIII. Ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρῶτους
 νεωστὶ παριών, τῷ ὄνομα μὲν ἦν Θεμιστοκλῆς, παῖς
 δὲ Νεοκλῆος ἐκαλέετο. οὗτος ὦν ἄνθρωπος οὐκ ἔφη πᾶν ὄρθῳς

141. 20. Μὴ δὲ σύ γ' W. 142. 2. ἀπαλλάσσοντο W. 142. 4.
 καὶ ἄλλαι πολλαὶ S. 142. 8. τῶν Ἀθηναίων W. Ibid. ἐρηχῶ S.

τοὺς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων ταιάδε, Εἰ ἐς ^{be relictæ}
 Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ἔόντως, οὐκ ἂν οὕτω ^{naves con-}
 5 μιν δοκέειν ἡπίως χρησθῆναι, ἀλλὰ ὧδε, “ ὦ σχετλίη
 “ Σαλαμῖς,” ἀντὶ τοῦ, “ ὦ θείη Σαλαμῖς,” εἶπερ γε
 ἐμελλον οἱ οἰκήτορες ἀμφ’ αὐτῇ τελευτήσκειν· ἀλλὰ γὰρ
 ἐς τοὺς πολεμίους τῷ θεῷ εἰρῆσθαι τὸ χρηστήριον, συλ-
 λαμβάνοντι κατὰ τὸ ὄρθον, ἀλλ’ οὐκ ἐς Ἀθηναίους.
 10 παρασκευάζεσθαι ἂν αὐτοὺς ὡς ναυμαχίοντας συνε-
 βούλευε, ὡς τούτου ἔοντος τοῦ ξυλίνου τείχεος. ταύτῃ Θε-
 μιστοκλέος ἀποφαινομένου, Ἀθηναῖοι ταῦτά σφι ἔγνω-
 σαν αἰρετώτερα εἶναι μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, οἱ
 οὐκ ἔων ναυμαχίην ἀρτέεσθαι· τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, οὐδὲ
 15 χεῖρας ἀνταείρεσθαι, ἀλλὰ ἐκλιπόντας χώραν τὴν Ἀττι-
 κήν, ἄλλην τινὰ οἰκίζειν.

CXLIV. Ἐτέρῃ τε Θεμιστοκλεῖ γνῶμη ἔμπροσθε ^{Unde pecu-}
 ταύτης ἐς καιρὸν ἠρίστευσε, ὅτε Ἀθηναίοισι γενομένων ^{niam Athe-}
 χρημάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ ἐκ τῶν μετὰλλων ^{nienses ad}
 σφι προσῆλθε τῶν ἀπὸ Λαυρείου, ἐμελλον λάξεσθαι ὄρ- ^{naves fabri-}
 5 χηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς. τότε Θεμιστοκλέης ἀνέ- ^{candas}
 γνωσε Ἀθηναίους, τῆς διαιρέσιος ταύτης παυσαμένους, ^{sumserint.}
 νέας τούτων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι δικησίας ἐς τὸν
 πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων. οὗτος γὰρ ὁ πόλε-
 μος συστὰς, ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θα-
 10 λασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐποιή-
 θησαν, οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δέον δὲ οὕτω τῇ Ἑλλάδι
 ἐγένοντο. αὐταί τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προποιοι-
 θεῖσαι ὑπῆρχον, ἑτέρας τε ἔδεε πρεσναυπηγέεσθαι. ἔδο-
 ξέ τέ σφι μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι, ἐπιόντα
 15 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρεσθαι δέκεσθαι τῇσι νηυσὶ παν-

δημὲι, τῷ θεῷ πειθομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλο-
μένοισι. τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι
ἐγεγόνεε.

Consilia a
Græcis ad
hostes pro-
pulsandos
inita.

CXLV. Συλλεγομένων δὲ ἐς τῷτὸ τῶν Ἑλλήνων τῶν
περὶ τὴν Ἑλλάδα τὰ ἀμείνω φρονούντων, καὶ διδόντων
σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐνθαῦτα ἐδόκεε βουλευομένοισι
αὐτοῖσι, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσε-
σθαι τὰς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας 5
πολέμους. ἔσαν δὲ πρὸς τινὰς καὶ ἄλλους ἐγχεχρημένοι·
ὁ δὲ ὢν μέγιστος, Ἀθηναίοισι τε καὶ Αἰγινήτησι. μετὰ
δὲ, πυνθανόμενοι Ξέρξεα σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδι-
σι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν Ἀσίην
τῶν βασιλέως πρηγμάτων· ἐς Ἄργος τε ἀγγέλους, 10
ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικε-
λίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένεος, ἐς
τε Κέρκυραν, κελεύοντας βοηθεῖν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐς
Κρήτην ἄλλους· φρονήσαντες εἰ πως ἐν τε γενοῖατο τὸ
Ἑλληνικόν, καὶ εἰ συγκύψαντες τῷτὸ πρήσσαιεν πάντες, 15
ὡς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι Ἑλλήσι. τὰ δὲ Γέλωνος
πρήγματα μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν
τῶν αὐ πολλὸν μέζω.

Speculato-
res Sardes
missos de-
prehensos-
que Xerxes
incolumes
dimittit,

CXLVI. Ὡς δὲ ταῦτά σφι ἐδόξε, καταλυσάμενοί τὰς
ἔχθρας, πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀ-
σίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ, ἀπικόμενοί τε ἐς Σάρδεις καὶ
καταμαθόντες τὴν βασιλέως στρατιὴν, ὡς ἐπαῖστοι ἐγέ-
νοντο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ περὶ στρα- 5
τοῦ, ἀπήγοντο ὡς ἀπολούμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατακέ-
κριτο θάνατος. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς

145. 1, 2. τῷτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ ἀμείνω W.
et S. 145. 14. γένοιτο W. et S. 145. 16. πᾶσι τοῖσι Ἑλλήσι W.
146. 6, 7. κατέκεκριτο W.

τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην, πέμπει τῶν τινὰς δορυφόρων,
 ἐντειλάμενος, ἢν καταλάβωσι τοὺς κατασκόπους ζῶντας,
 10 ἄγειν παρ' ἐαυτὸν. ὥς δὲ ἔτι περιέοντας αὐτοὺς κατέλα-
 βον, καὶ ἦγον ἐς ὅψιν τὴν βασιλέως, τὸ ἐνθεῦτεν πυθόμε-
 νος ἐπ' οἷσι ἦλθον, ἐκέλευσέ σφεας τοὺς δορυφόρους περιά-
 γοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν περὶ στρατὸν καὶ
 τὴν ἵππον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα θεύμενοι ἔωσι πλήρεις, ἀπο-
 15 πέμπειν ἐς τὴν ἂν αὐτοὶ ἐθέλωσι χάριν ἀσινέας.

CXLVII. Ἐπιλέγων δὲ τὸν λόγον τόνδε, ταῦτα ἐνε- brevi post
similiter
parcens
navigiis
commea-
tum in
Græciam
advehenti-
bus.
 τέλλετο, ὥς εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ κατάσκοποι, οὗτ' ἂν τὰ
 ἐαυτοῦ πρήγματα πρεσπύθοντο οἱ Ἕλληνες ἔόντα λόγου
 μέζω, οὗτ' ἂν τι τοὺς πολεμίους μέγα ἐσινέατο, ἀνδρας
 5 τρεῖς ἀπολέσαντες· νοστησάντων δὲ τούτων ἐς τὴν Ἑλ-
 λάδα, δοκέειν ἔφη ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας τὰ ἐαυτοῦ
 πρήγματα, πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου παραδώσειν
 σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ οὕτω οὐδὲ δέησειν ἐπ' αὐ-
 τοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν. οἷκε δὲ αὐτοῦ
 10 αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης,
 εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ, διεκπλώνοντα τὸν
 Ἑλλήσποντον, ἔς τε Αἴγινα καὶ Πελοπόννησον κομιζό-
 μενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδροι αὐτοῦ ὥς ἐπύθοντο πολέμια
 εἶναι τὰ πλοῖα, ἐταῖμοι ἔσαν αἰρέειν αὐτὰ, ἐσβλέποντες
 15 ἐς τὸν βασιλῆα, ὁκοτε παραγγελέει. ὁ δὲ Ξέρξης εἶρετο
 αὐτοὺς ὅκη πλέειν· οἱ δὲ εἶπαν· “Ἐς τοὺς σοὺς πολε-
 “ μίους, ὦ δέσποτα, σῖτον ἄγοντες.” ὁ δὲ ὑπολαβὼν
 ἔφη· “Οὐκᾶν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν, ἐνθαπερ καὶ σὺ-
 “ τοι, ταῖσί τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτω. τί δῆτα
 20 “ ἀδικέουσι οὔτοι, ἡμῖν σιτία παρακομίζοντες;” οἱ μὲν

νον κατὰ σκοποὶ οὗτοι θεσάμενοί τε καὶ ἀποπεμφθέν-
τες, ἐνόστησαν ἐς τὴν Εὐρώπην.

Argivi a
caeteris
Græcis ad
societatem
invitati,

CXLVIII. Οἱ δὲ συναμόται Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Πέρσῃ,
μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν τῶν κατασκόπων, δεύτερα ἔπεμπον
ἐς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ' ἐω-
τοὺς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρχὰς
τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πυθό- 5
μενοι δὲ, καὶ μαθόντες ὡς σφεας οἱ Ἕλληνες πειρήστο-
νται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσῃ, πέμψαι θεοπρό-
πους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρησομένους ὡς σφι μέλ-
λει ἄριστον ποιεῦσι γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφέων τεθνά-
ναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίαν καὶ Κλεομένεος 10
τοῦ Ἀναξανδρίδου· τῶνδε δὴ εἵνεκα πέμπειν. τὴν δὲ Πυ-
θίην ἐπειρωτᾶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε,

Ἐχθρὲ περικτιόνεσσι, φίλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Εἴσω τὸν προθύλαιον ἔχων, πεφυλαγμένος ἦσο,
Καὶ κεφαλὴν περύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῶμα σώσσει.

15

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ, ὡς
ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους ἐς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ
βουλευτήριον, καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς
τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι, ὡς ἐτοῖμοί εἰσι Ἀργεῖοι
ποιεῖν ταῦτα, τριήκοντα ἔτεα εἰρήνην σπείσάμενοι Λακε- 20
δαιμονίοισι, καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ πάσης τῆς
συμμαχίας· καίτοι κατὰ γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν
ἡγεμονίην ἐωϋτῶν, ἀλλ' ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ
ἥμισυ ἡγεομένοισι.

auxilio ve-
nire recu-
sant, sive
quod Lace-
dæmonio-
rum arro-
gantia of-
fensi essent,

CXLIX. Ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνα-
σθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι τοῦ χρηστήριου μὴ ποι-
έεσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην. σπουδὴν δὲ
ἔχειν σπονδὰς γενέσθαι τριηκονταετίδας, καίπερ τὸ χρη-

5 στήριον φοβεομένοισι, ἵνα δὴ σφι οἱ παῖδες ἀνδρωθέωσι ἐν
 τούτοισι τοῖσι ἔτεσι· μὴ δὲ σπονδέων εὐσεύων, ἐπιλέγεσθαι,
 ἣν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο
 πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσῃν, μὴ τολοιπὸν ἔωσι τῶν Λακε-
 δαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρ-
 10 τῆς πρὸς τὰ ρήθεντα ἐκ τῆς βουλῆς ἀμείψασθαι τοῖσδε,
 περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, περὶ δὲ ἡγε-
 μονίης, αὐτοῖσι ἐντετάλθαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγειν,
 σφι μὲν εἶναι δύο βασιλῆας, Ἀργείοισι δὲ ἓνα· οὐκ ἂν
 δυνατόν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγε-
 15 μονίης· μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ὁμόφῃφον τὸν Ἀργεῖον
 εἶναι, κωλύειν οὐδέν· οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι οὐκ ἀνα-
 σχέςθαι τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' ἐλέσθαι
 μᾶλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ τι ὑπεῖξαι Λα-
 κεδαιμονίοισι· προειπεῖν τε τοῖσι ἀγγέλοισι, πρὸ δύντος
 20 ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· εἰ δὲ μὴ,
 περιέψεσθαι ὡς πολεμίους.

CL. Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα τούτων περὶ λέ- seu quod
 γουσι. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ^{partibus}
 ὡς Ξέρξης ἐπεμψε κήρυκα ἐς Ἀργὸς πρότερον ἢ περ ὀρ- ^{Persarum}
 μῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐλθόντα δὲ ταῦ- ^{occulte fa-}
 5 τον λέγεται εἶπαι· “ Ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Ξέρξης
 “ τάδε ὑμῖν λέγει· Ἡμεῖς νομίζομεν Πέρσῃν εἶναι, ἀπ’
 “ οὗ ἡμεῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος τοῦ Δαναΐης, γε-
 “ γονότα ἐκ τῆς Κηφέας θυγατρὸς Ἀνδρομέδης· οὕτω
 “ ἂν ὦν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὔτε ὦν ἡμέας οἶκος
 10 “ ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας
 “ ἄλλοισι τιμωρέοντας, ἡμῖν ἀντιζόους γενέσθαι, ἀλλὰ
 “ παρ’ ὑμῖν αὐτοῖσι ἡσυχίην ἔχοντας κατῆσθαι. ἦν γὰρ

149. 5. ἀνδρωθέωσι W. 149. 6. μηδὲ W¹. 149. 8, 9. τὸ λοιπὸν
 ἔωσι Λακεδαιμονίων S.

“ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον, οὐδαμῶς μέζοντας ὑμέων ἄζω.”
 ταῦτα ἀκούσαντας Ἀργεῖους λέγεται πρῆγμα ποιήσα-
 σθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους με- 15
 ταιτέειν· ἐπεὶ δέ σφεας παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας,
 οὕτω δὴ ἐπισταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς
 Λακεδαιμόνιοι, μεταίτεειν, ἵνα ἐπὶ προφάσις ἡσυχίην
 ἄγωσι.

CLI. Συμπεσεῖν δὲ τούτοις καὶ τόνδε τὸν λόγον λέ-
 γουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον γενόμενον
 τουτέων. τυχεῖν ἐν Σούσοις τοῖσι Μεμνονίοις ἔοντας ἐτέ-
 ρου πρῆγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε
 τὸν Ἴπποῖκου, καὶ τοὺς μετὰ τούτου ἀναδάντας. Ἀρ- 5
 γεῖους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους
 εἰς Σοῦσα ἀγγέλους, εἰρωτᾶν Ἀρτοξέρζεα τὸν Ξέρξεω, εἰ
 σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρζεα Φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ
 νομιζοίατο πρὸς αὐτῷ εἶναι πολέμιοι. Βασιλῆα δὲ Ἀρ-
 τοξέρζεα μάλιστα ἐμμένειν Φάναι, καὶ οὐδεμίην νομίζειν 10
 πόλιν Ἀργεὺς Φιλιωτέρην.

Quid Hero-
 doto hac de
 re videatur.

CLII. Εἰ μὲν νυν Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα
 κήρυκα εἰς Ἀργος, καὶ Ἀργείων ἀγγελοι ἀναδάντες εἰς
 Σοῦσα ἐπειρώτων Ἀρτοξέρζεα περὶ Φιλίης, οὐκ ἔχω
 ἀτρεκέως εἶπαι· οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτέων ἀπο- 5
 φαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήνπερ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι.
 ἐπίσταμαι δὲ τοσούτο, ὅτι εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκίῃα
 κακὰ εἰς μέσον συνενέμειν, ἀλλάξασθαι βουλόμενοι
 τοῖσι πλησίοις, ἐγκύψαντες ἂν εἰς τὰ τῶν πέλαις κακὰ,
 ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτέων ἀποφεροίατο ὀπίσω τὰ ἐστενεί- 10
 καντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργεῖοις αἰσχιστα πεποιήται. ἐγὼ
 δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαι γε μὴν οὐ

παντάπασι ὀφείλω· καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάν-
 τα τὸν λόγον. ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὡς ἄρα Ἀργεῖοι
 15 ἔσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα,
 ἐπειδὴ σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ
 ἐστήκεε, πᾶν δὴ βουλόμενοί σφι εἶναι πρὸ τῆς παρεούσης
 λύπης. τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται.

CLIII. Ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι τε ἀπίκατο ἄγγε- Missi et in
Siciliam ad
Gelonem
legati. Ma-
jores Ge-
lonis.
 λοι ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίζοντες Γέλωνι, καὶ δὴ καὶ
 ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων Σύαγρος. τοῦ δὲ Γέλωνος τούτου
 πρόγονος, οἰκῆτωρ ἐὼν Γέλῃς, ἣν ἐκ νήσου Τήλου τῆς ἐπὶ
 5 Τριοπίῳ κειμένης· ὅς κτιζομένης Γέλῃς ὑπὸ Λινδίων τε
 τῶν ἐκ Ῥόδου, καὶ Ἀντιφήμευ, οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον
 δὲ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἱροφάνται τῶν χθονίων
 θεῶν, διετέλεον ἐόντες, Τηλίνεω ἐνός τευ τῶν προγόνων
 κτησαμένου τρόπῳ ταῷδε. ἐς Μακτάριον πόλιν τὴν ὑπὲρ
 10 Γέλῃς οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελῶων, ἐσσωθέντες στά-
 σι. τούτους ὧν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδε-
 μίην ἀνδρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἰρὰ τουτέων τῶν θεῶν. ὅθεν
 δὲ αὐτὰ ἔλαβε, ἢ αὐτὸς ἐκτῆσατο, τοῦτο οὐκ ἔχω εἶπαι.
 τούτοισι δ' ὧν πίσυνος ἐὼν κατήγαγε, ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπό-
 15 γονοὶ αὐτοῦ ἱροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. θάυμά μοι ὧν
 καὶ τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυνθάνομαι κατεργάσασθαι
 Τηλίνην ἔργον τοσούτον. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τοῦ
 ἅπαντος ἀνδρὸς νενόμικα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς
 τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀνδρείης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς
 20 Σικελίης τῶν οἰκητῶρων τὰ ὑπεναντία τουτέων πεφυκέναι
 θηλυδρείας τε καὶ μαλακώτερος ἀνὴρ. οὕτω μὲν οὖν ἐκ-
 τῆσατο τοῦτο τὸ γέρας.

CLIV. Κλεάνδρου δὲ τοῦ Παντάρεος τελευτήσαντος τὸ

Is qua ratione primum Gelæ, post Syracusarum tyrannus factus sit,

βίον, ὃς ἐτυράννευσε μὲν Γέλῃς ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ ὑπὸ Σαβύλλου ἀνδρὸς Γελῶν, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει τὴν μοναρχίην Ἰπποκράτης, Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχοντας δὲ Ἰπποκράτεος τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων ἐὼν Τηλινεῶ 5 τοῦ ἱεροφάντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων καὶ Αἰνησιδήμου τοῦ Παταϊκοῦ, τέως ἦν δορυφόρος Ἰπποκράτεος, μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδέχθη πάσης τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος. πολιορμέοντος γὰρ Ἰπποκράτεος Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίους, καὶ Ζαγκλαί- 10 ους τε καὶ Λεοντίους, καὶ πρὸς, Συρηκουσίους τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνοὺς, ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι τοῖσι πολέμοισι ἐὼν ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ εἶπον πολίων, ταυτέων, πλὴν Συρηκουσίων, οὐδεμίῃ πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἰπποκράτεος. Συρηκουσίους δὲ Κορίνθιοί τε καὶ 15 Κερκυραῖοι ἐρρύσαντο, μάχῃ ἐσσωθέντας ἐπὶ ποταμῷ Ἑλῳ. ἐρρύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες, ἐπ' ᾧτε Ἰπποκράτει Καμαρίναν Συρηκουσίους παραδύναι· Συρηκουσίων δὲ ἦν Καμαρίνα τοαρχαῖον.

CLV. Ὡς δὲ καὶ Ἰπποκράτεα τυραννέυσαντα ἴσα ἔτεα τῷ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς πόλιν Ὑβλῇ, στρατευσάμενον ἐπὶ τοὺς Σικελούς, οὕτω δὴ ὁ Γέλων τῷ λόγῳ τιμαρτέων τοῖσι Ἰπποκράτεος παισὶ Εὐκλείδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένων τῶν πολιτῶν 5 κατηκόων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὥς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γελῶν, ἤρχε αὐτὸς ἀποστερήσας τοὺς Ἰπποκράτεος παῖδας. μετὰ δὲ ταῦτο τὸ εὖρημα, τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκουσίων, ἐκπεσόντας ὑπὸ τε τοῦ δήμου, καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, ὁ Γέλων 10 καταγαγὼν τούτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συ-

154. 7. Παταϊκοῦ, ὃς ἦν δορυφόρος W. Ibid. Παταϊκοῦ, ἦν δορ. S.
154. 12, 13. πολεμίοισι W. 154. 14. Συρηκουσίων S.

ρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκου-
σίων ἐπιόντι Γέλωνι παραδίδῶι τὴν πόλιν καὶ ἑαυτόν.

CLVI. Ὁ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας, Γέ- quibusque
λης μὲν ἔτι κρατέων λόγον ἐλάσσω ἐποίεετο, ἐπιτρέψας artificijs
αὐτὴν Ἰέρωνι ἀδελφεῷ ἑαυτοῦ· ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκρά- Syracusas
τινε, καὶ ἔσαν οἱ πάντα αἱ Συρήκουσαι. αἱ δὲ παρὰ mirum in
5 τικ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον. τοῦτο μὲν γὰρ, Κα- modum
μαρναίους ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν, πολιή- auxerit.
τας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε· τοῦτο
δὲ, Γελῶν ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τῷτὸ τοῖσι Καμαρι-
10 ναίοισι ἐποίησε. Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὡς πο-
λιορκούμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐ-
τέων παχέας, αἰραμένους τε πόλεμον αὐτῶ, καὶ προσ-
δοκέοντας ἀπολέεσθαι διὰ τοῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκού-
σας, πολιήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων, οὐκ
15 ἑόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου, οὐδὲ προσδεκόμενον
κακὸν οὐδὲν πείσεσθαι, ἀγαγὼν καὶ τούτους ἐς τὰς Συ-
ρηκούσας, ἀπέδοτο ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. τῷτὸ δὲ
τοῦτο καὶ Εὐβοέας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε διακρίνας.
ἐποίησε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους, νομίσας δῆμον εἶναι
20 συνοίκημα ἀχαριτώτατον. τοιοῦτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος
ἐγεγόνεε μέγας ὁ Γέλων.

CLVII. Τότε δ' ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπί- Legatorum
κατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῶ ἐς λόγους, ἔλε- suppetias
γον τάδε· “Ἐπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀθη- Græciæ ro-
5 “ναῖοι, καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι, παραλαμφομένους σε- gantium
“πρὸς τὸν Βάρδαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. cum eo
“πάντας γὰρ κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει, colloqui-
um.

156. 2. μὲν ἐπικρατέων W. et S. 156. 4. ἔσαν ἅπαντα W.
156. 5. καὶ ἔβλαστον W. 157. 5, 6. Βάρδαρον. τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνεαι W. et S.

“ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἥϊον
 “ στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίας, στρατηλατήσῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλά-
 “ δα· πρόσχημα μὲν ποιούμενος ὥς ἐπ’ Ἀθήνας ἐλαύ-
 “ νει, ἐν νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ’ ἐωυτῷ 10
 “ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός τε ἦκεις μεγάλης, καὶ
 “ μοῖρᾴ τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μέτα, ἄρχοντί
 “ γε Σικελίης· βοήθει τε τοῖσι ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλά-
 “ δα, καὶ συνελευθέρου. ἀλῆς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα
 “ ἡ Ἑλλὰς, χεῖρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιομαχοὶ 15
 “ γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι· ἦν δὲ ἡμέων οἱ μὲν κατὰ πρό-
 “ διδῶσι, οἱ δὲ μὴ θέλωσι τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς
 “ Ἑλλάδος ἢ ὀλίγον, τοῦτο δὴ ἤδη δεινὸν γίνεται, μὴ
 “ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς. μὴ γὰρ ἐλπίσης, ἦν ἡμέας
 “ καταστρέψῃται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὥς οὐκί 20
 “ ἤξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι. βοη-
 “ θέων γὰρ ἡμῖν, σεωυτῷ τιμωρέεις· τῷ δὲ εὖ βουλευ-
 “ θέντι πρῆγματι τελευτῇ ὥς τοσπίπαν χρηστὴ ἐφέλει
 “ ἐπιγίνεσθαι.” οἱ μὲν ταῦτα εἶλεγον.

Qui cum
 suos in ex-
 peditionem
 educere
 nollet, nisi
 summæ
 imperii aut
 solus,

CLVIII. Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιαύδε·
 “ Ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην, ἐτολή-
 “ σατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν Βάρβαρον παρακαλέοντες
 “ ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ, ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρικῷ
 “ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους 5
 “ νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀνα-
 “ ξανδρίδου πρὸς Ἑγεσταίων Φόνον ἐκπρηξασθαι, ὑπο-
 “ τείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν, ἀπ’ ὧν ὑμῖν
 “ μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρέσεις γεγόνασι· οὔτε
 “ ἐμεῦ εἵνεκα ἦλθετε βοηθήσοντες, οὔτε τὸν Δωριέος 10
 “ Φόνον ἐκπρηζόμενοι· τὸ δὲ κατ’ ὑμέας, τάδε πάντα

157. 14. γινομένη S. 157. 18. τοῦτο δὲ S. 158. 9. ἐπαυρέσεις
 W. 158. 11. τό τε S. Ibid. ἅπαντα S. sed typothetæ errore
 habet πάντα.

“ ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. ἀλλ’ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ
 “ τὸ ἄμεινον κατέστη. νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πό-
 “ λεμος καὶ ἀπῖνται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνήστis
 “ γέγονε. ἀτιμίας δὲ πρὸς ὑμῶν κυρήσας, οὐκ ὁμοιώσο-
 15 “ μαι ὑμῖν, ἀλλ’ ἐτοῖμός εἰμι βοηθεῖν, παρεχόμενος
 “ διηκοσίας τε τριήρεας, καὶ δισμυρίους ὀπλίτας, καὶ
 “ δισχιλίην ἵππον, καὶ δισχιλίους τοξότας, καὶ δισχι-
 “ λίους σφενδονήτας, καὶ δισχιλίους ἵπποδρόμους ψι-
 “ λούς· σῖτόν τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατῇ, ἔστ’ ἂν
 20 “ διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρεῖναι. ἐπὶ δὲ λόγῳ
 “ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ’ ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγε-
 “ μών τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον· ἐπ’
 “ ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὗτ’ ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι, οὗτ’ ἂν ἄλλους
 “ πέμψαιμι.”

CLIX. Ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος,
 εἰπέ τε τάδε· “ ὦ κε μέγ’ οἰμώζειν ὁ Πελοπίδης Ἀγα-
 “ μένων, πυθόμενος Σπαρτιότηας τὴν ἡγεμονίην ἀπα-
 “ ραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκουσίων. ἀλλὰ
 5 “ τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῆς, ὅπως τὴν ἡγεμο-
 “ νίην τοι παραδώσομεν. ἀλλ’ εἰ μὲν βούλει βοηθεῖν
 “ τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ’
 “ ἄρα μὴ δικαιοῖς ἀρχεσθαι, σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν.”

CLX. Πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ᾧρα ἀπεστραμμέ-
 νους τοὺς λόγους τοῦ Σύαγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε
 ἐξέφηνε λόγον· “ ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνειδέα κατιόντα
 “ ἀνθρώπων, Φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν. σὺ μέντοι
 5 “ ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ, οὗ με ἐπείσας
 “ ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω

158. 12. ἀλλὰ εὖ S. 159. 3, 4. ἀπαραίρεῖσθαι W. 160. 3.
 ἐξέφαινε S.

“ περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης, οἶκος καὶ ἐμὲ μᾶλλον
 “ ὑμέων περιέχεσθαι, στρατιῆς τε ἑόντα πολλαπλασίης
 “ ἡγεμόνα, καὶ νηῶν πολὺ πλεύνων. ἀλλ’ ἐπεὶ τε ὑμῖν
 “ ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπεῖξο- 10
 “ μεν τοῦ ἀρχαίου λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοι-
 “ σθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θά-
 “ λασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἡ του-
 “ τοις ὑμέας χρεῶν ἐστὶ ἀρκέεσθαι, ἢ ἀπιέναι συμμά-
 “ χων τοιῶνδε ἐρήμους.” Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προτείνετο. 15

illi, quippe
 non ducis
 egentes,
 sed mili-
 tum, in-
 fecta re
 abeunt.

CLXI. Φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακε-
 δαιμονίων, ἀμείβετό μιν τοῖσδε· “ ὦ βασιλεῦ Συρηκου-
 “ σίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλάς ἀπέπεμψεν
 “ ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς. σὺ δὲ ὅπως μὲν στρα-
 “ τὴν πέμψεις μὴ ἡγούμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ προφαί- 5
 “ νεις· ὥς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχεται. ὅσον μὲν νυν
 “ παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκει
 “ ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοις ἡσυχὴν ἄγειν, ἐπισταμένοις ὥς ὁ
 “ Λάκων ἱκανὸς τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέ-
 “ ρων ἀπολογεύμενος· ἐπεὶ τε δὲ ἀπάσης ἀπελαυνόμε- 10
 “ νος, δέεαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι. οὐδ’ ἦν ὁ
 “ Λάκων ἐπὶ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν· ἡμετέρῃ
 “ γὰρ ἐστὶ αὕτη γε μὴ αὐτέων βουλομένων Λακεδαιμο-
 “ νίων. τούτοις μὲν ὦν ἡγέεσθαι βουλομένοις οὐκ ἀντι-
 “ τείνομεν, ἄλλω δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν. μάτην 15
 “ γὰρ ἂν ὧδε πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴη-
 “ μεν ἐκτεμενοί, εἰ Συρηκουσίοις ἑόντες Ἀθηναῖοι συγ-
 “ χωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρ-
 “ εχόμενοι, μῦνοι δὲ ἑόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων
 “ τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα ἄριστον ἔφησε ἐς 20

160. 14. ἐστὶ ἀρέσκεσθαι, ἢ W. et S.
 161. 17, 18. συγχωρήσωμεν W.

161. 5. πέμψης W.

“ Ἴλιον ἀπικέσθαι, τάξαι τε καὶ διακοσμήσαι στρατόν.

“ οὕτω οὐκ ὄνειδος ἡμῖν ἐστὶ οὐδὲν λέγειν ταῦτα.”

CLXII. Ἀμείβετο Γέλων τοῖσδε· “ Ξεῖνε Ἀθηναῖε,

“ ὑμεῖς οἴκατε τοὺς μὲν ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ ἄρξο-

“ μένους οὐκ ἔχειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν ὑπιέντες ἔχειν τὸ

“ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ὀπίσω

5 “ ἀπαλλασσόμενοι, καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ

“ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραιρήται.” [οὗτος δὲ ὁ νόος

τοῦδε τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει λέγειν. δῆλα γὰρ ὡς ἐν

τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον· τῆς δὲ τῶν Ἑλ-

λήνων στρατιῆς, τὴν ἐαυτοῦ στρατιήν. στερισκομένην ἂν

τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐαυτοῦ συμμαχίης, εἰκαζε ὡς εἰ τὸ

10 ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη.]

CLXIII. Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἄγγελοι τσαῦτα

τῷ Γέλωνι χρηματισάμενοι, ἀπέπλεον. Γέλων δὲ πρὸς

ταῦτα, δείσας μὲν περὶ τοῖσι Ἑλλήσι μὴ οὐ δυνέωνται τὸν

βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν

Quomodo
post Gelon,
belli even-
tu adhuc
incerto, a
Persis sibi
caverit.

5 ποιησάμενος, ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λα-

κεδαιμονίων, ἐὼν Σικελίης τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν

ἡμέλησε, ὃ δὲ ἄλλης εἶχετο. ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα ἐπύ-

θετο τὸν Πέρσῃ διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον, πέμπει

πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν Σκύθειω, ἄνδρα Κῶον,

10 ἐς Δελφοὺς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ καὶ Φιλίους λό-

γους, παραδοκῆσοντα τὴν μάχην, ἣ πεσέεται· καὶ ἦν μὲν

ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε χρήματα αὐτῷ δίδόναι, καὶ γῆν

τε καὶ ὕδωρ, τῶν ἄρχει ὁ Γέλων· ἦν δὲ οἱ Ἕλληνες, ὅπι-

σω ἀπάγειν.

CLXIV. Ὁ δὲ Κάδμος αὗτος, πρότερον τούτέων παρα-

δεξάμενος παρὰ πατρός τὴν τυραννίδα Κῶων εὐ βεβηκυῖ-

Obiter de
Cadmo
Coo, ho-

mine longe
justissimo,
cujus ope-
ra Gelon
in illo ne-
gotio usus
est.

αν, ἐκάν τε εἶναι, καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενός, ἀλλ' ἀπὸ
δικαιοσύνης, ἐς μέσον Κώοισι καταθεῖς τὴν ἀρχὴν, οἶχετο
ἐς Σικελίην. ἔνθα μετὰ Σαρμίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε 5
πόλιν Ζάγκλην τὴν ἐς Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τὸ ὄνο-
μα. τοῦτον δὲ ὦν ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτῳ τρόπῳ
ἀπικόμενον, διὰ δικαιοσύνην τὴν οἱ αὐτὸς ἄλλην συνήδεε
εἶσαυ, ἔπεμπε· ὅς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι δικαίοις τοῖσι ἐξ
ἐαυτοῦ ἐργασμένοις, καὶ τότε οὐκ ἐλάχιστον τουτέων ἐλεί- 10
πετο. κρατήσας γὰρ μεγάλων χρημάτων τῶν οἱ Γέλων
ἐπετράπετο, παρὲν κατασχέσθαι, οὐκ ἐθέλησε· ἀλλ' ἐπεὶ
οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίῃ, καὶ Ξέρξης οἰχώ-
κεε ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπῖκετο ἐς τὴν Σικε-
λίην ἅπαντα τὰ χρήματα ἄγων. 15

Alia causa
a Siciliensi-
bus allata,
cur Gelon
Græcis
præsto non
fuerit. Bel-
lum sub
idem tem-
pus a Car-
thaginien-
sibus duce
Amilcare
Siciliæ il-
latum.

CLXV. Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν Σικελίῃ οἰ-
κημένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαι-
μονίων ὁ Γέλων, ἐβόήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ
Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου Ἀκραγαντίνων μουνάρχου ἐξε-
λαθεῖς ἐξ Ἰμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου, τύραννος ἐὼν 5
Ἰμέρης, ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον τοῦτον, Φοινίκων, καὶ
Λιθύων, καὶ Ἰθήρων, καὶ Λιγύων, καὶ Ἐλίσύκων, καὶ
Σαρδονίων, καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας, καὶ στρατη-
γὸν αὐτέων Ἀμίλκαν τὸν Ἄννωνος, Καρχηδονίων ἐόντα 10
βασιλῆα· κατὰ ξεινίην τε τὴν ἐαυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀνα-
γνώσας, καὶ μάλιστα διὰ τὴν Ἀναξίλειω τοῦ Κρητίνεω
προθυμίην, ὅς Ῥηγίου ἐὼν τύραννος, τὰ ἐαυτοῦ τέκνα δεῦς
ὁμήρους Ἀμίλκα, ἐπῆγέ μιν ἐπὶ τὴν Σικελίην, τιμωρέων
τῷ πενθερῷ. Τηρίλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλειως,
τῇ ὄνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὴ οὐκ οἶον τε γενόμενον βο- 15

164. 3. ἀλλὰ ἀπὸ S. 164. 14, 15. Σικελίην, ἀπὸ πάντα τὰ W.
et S. 165. 8. Σαρδόνων W.

ἡθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἑλλησι, ἀποπέμπειν ἐς Δελ-
Φοὺς τὰ χρήματα.

CLXVI. Πρὸς δὲ, καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς Eodem die
αὐτῆς ἡμέρης ἐν τε τῇ Σικελίῃ Γέλωνα καὶ Θήρωνα νικᾶν Carthagini-
Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἑλλη- enses a Ge-
νας τὸν Πέρσην. τὸν δὲ Ἀμίλκαν, Καρχηδόνιον ἐόντα πρὸς lone victi,
5 πατρός, μητρόθεν δὲ Συρηκούσιον, βασιλεύσαντά τε καὶ quo Graeci
ἀνδραγαθὴν Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγένετο, καὶ Persas ad
ὡς ἐσοῦτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι· οὔτε Salami-
γὰρ ζῶντα, οὔτε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμῶ γῆς· τὸ nem pro-
πάν γὰρ ἐπεξελεθεῖν διζήμενον Γέλωνα. figarunt.
Quid Amil-
cari in illa
pugna acci-
derit.

CLXVII. Ἔστι δὲ ὑπ' αὐτέων Καρχηδονίων ὁδε ὁ λό- Carthagini-
γος λεγόμενος, εἰκότι χρεωμένων, ὡς οἱ μὲν Βάρβαροι ensium de
τοῖσι Ἑλλησι ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο, ἐξ ἧους ἀρξάμενοι eodem
μέχρι δείλης ὀψίης· ἐπὶ τσοῦτο γὰρ λέγεται ἐλκῦσαι narratio.
5 τὴν σύστασιν· ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν Quem de-
τῷ στρατοπέδῳ, ἐθύετο καὶ ἐκαλλιρέετο ἐπὶ πυρῆς με- functo ho-
γάλης σώματα ὅλα καταγιζων· ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἐαυ- norem ha-
τοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὥσε ἐαυ- beant.
10 τὸν ἐς τὸ πῦρ· οὕτω δὲ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι.
ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες
λέγουσι, εἴτε ἐτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο
μὲν, οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ, μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι
τῇσι πόλεσι τῶν ἀποικίδων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχη-
δόνι. τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης, τοσαῦτα.

CLXVIII. Κερκυραῖοι δὲ τάδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι Coreyraei
ἀγγέλαισι, τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμ- Gracis au-
θανον οἱ αὐτοὶ οἵπερ καὶ ἐς Σικελίην ἀπίκατο, λέγοντες xilia contra
τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ δὲ Xerxem
polliciti,
qua fraude
delu-
serint.

166. 6. ἐγίκετο S. 167. 2. εἰκόνι χρεωμένων W. Ibid. οἰκότι S.
167. 6. ἐκαλλιρέετο W, 167. 11. ἐτέρῳ, ὡς Καρχηδόνηι, τοῦτο W.

παραυτίκα μὲν ὑπίσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν, 5
 φράζοντες ὡς οὐ σφί περιόπτῃ ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολλυ-
 μένῃ· ἦν γὰρ σφαλῇ, σφεῖς γε οὐδὲν ἄλλο ἢ δουλεύουσιν
 τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων· ἀλλὰ τιμωρητέον εἴη ἐς τὸ δυνα-
 τώτατον. ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα. ἐπεὶ δὲ ἔδει
 βοηθεῖν, ἄλλα νεύντες, ἐπλήρωσαν νέας ἐξήκοντα· μό- 10
 γις δὲ ἀναχθέντες, προσέμιζαν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ
 περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων ἀνεκώ-
 χευον τὰς νέας, караδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον, ἣ
 πεσέεται· ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέ-
 εσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσῃν, κατακρατήσαντα πολλόν, 15
 ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. ἐποίεον ὦν ἐπίτηδες, ἵνα
 ἔχῃσι πρὸς τὸν Πέρσῃν λέγειν τοιάδε· “ ὦ βασιλεῦ,
 “ ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων ἡμέας ἐς τὸν
 “ πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην, οὐδὲ
 “ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν, ἀλλὰ πλείστας 20
 “ μετὰ γε Ἀθηναίους, οὐκ ἐθελήσαμεν τοι ἀντιοῦσθαι,
 “ οὐδὲ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι.” τοιαῦτα λέγοντες, ἤλπι-
 ζον πλεόν τι τῶν ἄλλων οἴσεσθαι· τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο,
 ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας σφί σκῆψις ἐπε-
 ποιήτο, τῇπερ δὴ καὶ ἐχρήσαντο. αἰτιωμένων γὰρ τῶν 25
 Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθεον, ἔφασαν πληρῶσαι μὲν ἐξή-
 κοντα τριήρεις, ὑπὸ δὲ ἐτήσιέων ἀνέμων ὑπερβαλέειν Μα-
 λέην οὐκ οἷοί τε γενέσθαι· οὕτω οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σα-
 λαμῖνα, καὶ οὐδεμιᾷ κακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης.
 οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας.

30

Cretenses
 opem ferre
 Græciæ pa-
 ratos ora-
 culum Del-

CLXIX. Κρήτες δὲ, ἐπεὶ τέ σφεας παρελάβανον οἱ
 ἐπὶ τούτοις ταχθέντες Ἕλληνας, ἐποίησαν τοιόνδε. πέμ-
 ψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρώτων,

168. 5. ὑπέσχοντο W. 168. 16. ἐποίεον W. 168. 17. Πέρσῃ
 τοιάδε W. 168. 21. τοι ἐναντιοῦσθαι W. et S.

εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη phicum a consilio de-
terret.
 5 ὑπεκρίνατο· “ ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν
 “ Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίαν δακρύ-
 “ ματα· ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Κα-
 “ μίῳ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ
 “ Σπάρτης ἀρπαχθεῖσαν ὑπ’ ἀνδρὸς βαρβάρου γυ-
 10 “ νάϊκα.” ταῦτα οἱ Κρήτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν,
 ἔσχοντο τῆς τιμωρῆς.

CLXX. Λέγεται γὰρ Μίνω κατὰ ζήτησιν Δαιδάλου Obiter de
cæde Mi-
nois, Sicili-
ensi Creten-
sium ad
eam ulcis-
cendam ex-
peditione,
Creticis in
Italia colo-
niis, Taren-
tinorum ac
Rhegino-
rum infau-
sto adversus
illas bello,
Micytho
Rhegii pro-
curatore,
 ἀπικόμενον ἐς Σικανίην, τὴν νῦν Σικελίην καλουμένην, ἀπο-
 θανεῖν βιαίῳ θανάτῳ. ἀνὰ δὲ χρόνον Κρήτας, Θεοῦ σφε
 5 ἐποτρύναντος, πάντας πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισιῶν,
 ἀπικόμενους στόλῳ μεγάλῳ ἐς Σικανίην, πολιορκεῖν ἐπ’
 ἔτεα πέντε πόλιν Κάμικον, τὴν κατ’ ἐμὲ Ἀκραγαντίνοι
 ἐνέμοντο· τέλος δὲ, οὐ δυναμένους οὔτε ἐλεῖν, οὔτε παρα-
 μένειν, λιμῷ συνεστεῶτας, ἀπολιπόντας αἴχεςθαι· ὥς δὲ
 10 κατὰ Ἰηπυγίην γενέσθαι πλώοντας, ὑπολαβόντα σφέας
 χειμῶνα μέγαν ἐκβαλέειν ἐς τὴν γῆν. συναραχθέντων δὲ
 τῶν πλοίων, οὐδεμίην γάρ σφι ἔτι κομιδὴν ἐς Κρήτην φαί-
 νεσθαι, ἐνθαῦτα Ὑρίην πόλιν κτίσαντας, καταμεῖναι τε
 15 καὶ μεταβαλόντας, ἀντὶ μὲν Κρητῶν, Ἰήπυγας Μεσ-
 σαπίους γενέσθαι, ἀντὶ δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἡπειρώτας.
 ἀπὸ δὲ Ὑρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκίσαι, τὰς δὲ Ταραν-
 τῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῶ ἐξανιστάντες, προσέπταισαν
 μεγάλως· ὥστε Φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὴ
 20 ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτέων τε Ταραντίνων
 καὶ Ῥηγίων· οἱ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι
 τῶν ἀσπῶν, καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Ταραντίνοις, ἀπέ-

170. 1. Μίνω W. Ibid. Μίνων S. 170. 3. Θεοῦ σφι W. et S.
 170. 15, 16. γενέσθαι Ἰήπυγας Μεσσαπίους S. 170. 16. ἀντὶ δὲ
 εἶναι S. 170. 17. οἰκῆσαι W.

θανον τρισχίλιοι οὕτω· αὐτέων δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπέην ἀριθμός. ὁ δὲ Μίκυθος, οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλειω, ἐπίτροπος Ῥηγίου καταλέλειπτο, οὗτος ὅσπερ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥη- 25 γίου, καὶ Τεγέην τὴν Ἀρκάδων οἰκήσας, ἀνέθηκε ἐν Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀνδριάντας.

Cretæ calamitatibus. Hujus insulæ alii aliis temporibus incolæ.

CLXXI. Ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίους τε καὶ Ταραντίνους, τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε. ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημαθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραῖσιοι, ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας. τρίτη δὲ γενεὴ μετὰ Μίνῳ τελευτήσαντα, γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. ἐν 5 τοῖσι οὐ Φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κρήτας τιμωροὺς Μενέλεω. ἀντὶ τούτων δὲ σφι ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, λιμὸν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι· ἐς τε τοδεύτερον ἐρημαθείσης Κρήτης, μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέμεσθαι Κρήτας. 10 ἡ μὲν δὴ Πυθίῃ ὑπομνήσασα ταῦτα, ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι.

Thessali Græcorum rebus primum fa-vent,

CLXXII. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τοπρῶτον ἐμήδισαν, ὡς διεδέξαν, ὅτι οὐ σφιν ἥνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι ἐμμηχανέαντο. ἐπεὶ τε γὰρ ἐπυθέατο τάχιστα μέλλοντα διαβαίνειν τὸν Πέρσῃ ἐς τὴν Εὐρώπῃν, πέμπουσι ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἀγγέλους. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἔσαν ἀλισμένοι 5 πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τούτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον· “ Ἄνδρες Ἕλληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀλυμπικὴν, ἵνα Θεσσαλίῃ τε καὶ ἡ σύμπασα ἢ Ἑλλὰς 10 ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. ἡμεῖς μὲν νυν ἐτοῖμοί εἰμεν

170. 25. κατελέλειπτο οὗτος. ὅσπερ W. 171. 5. μετὰ Μίνῳ W. Ibid. μετὰ Μίνῳ S. 171. 7. Μενέλεω W. 172. 1. τὸ πρῶτον S. 172. 2. οὐ σφί S.

“ συμφυλάσσειν· πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιὴν
 “ πολλήν· ὥς εἰ μὴ πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολο-
 “ γήσειν τῷ Πέρσῃ. οὐ γάρ τοι προκατημένους τοσούτο
 15 “ πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μούρους πρὸ ὑμῶν δεῖ ἀπο-
 “ λείσθαι. βοηθεῖν δὲ οὐ βουλόμενοι, ἀναγκαίην ἡμῖν
 “ οὐδεμίαν οἷοί τέ ἐστε προσφέρειν· οὐδαμᾶ γὰρ ἀδυνασῆς
 “ ἀνάγκη κρῆσσαν ἔφυ. ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐτοί
 “ τινὰ σωτηρίην μηχανεώμενοι.” ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσ-
 σαλοί.

CLXXIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς ταῦτα ἐβουλεύσαντο sed quod ab
illis se desti-
tutos cer-
nerent,
 ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν
 φυλάζοντα τὴν ἐσβολήν. ὥς δὲ συνελέχθη ὁ στρατὸς,
 ἔπλεε δι' Εὐρύπου· ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιΐης ἐς Ἄλον,
 5 ἀποβαὼς ἐπρευέτο ἐς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτῷ κατα-
 λιπών. καὶ ἀπίκητο ἐς τὰ Τέμπεια ἐς τὴν ἐσβολήν, ἥπερ
 ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρει παρὰ
 Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τε οὖρεος ἑόντα
 καὶ τῆς Ὀσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων
 10 κατὰ μυρίους ὀπλῖται συλλεγέντες· καὶ σφί προσῆν ἡ
 τῶν Θεσσαλῶν ἵππος. ἐστρατήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν,
 Εὐαίνετος ὁ Καρήνου ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος,
 γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ βασιλῆως· Ἀθηναίων δὲ, Θεμι-
 στοκλῆς ὁ Νεοκλῆος. ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα.
 15 ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω,
 ἀνδρὸς Μακεδόνης, συνεβούλευόν σφί ἀπαλλάσσεσθαι,
 μὴδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ, καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ
 στρατοῦ τοῦ ἐπionτος· σημαίνοντες τὸ πλῆθος τῆς στρα-
 τῆς καὶ τὰς νέας. ὥς δὲ οὗτοί σφί ταῦτα συνεβούλευον,
 20 χρηστὰ γὰρ ἐδόκεον συμβουλεύειν, καὶ σφί εὖνοος ἐφαί-

172. 17. οὐδαμᾶ W. 173. 8. Οὐλύμπου τοῦ οὖρεος W. 173.

18. στρατοῦ ἐπionτος W. et S. Ibid. πλῆθος τε τῆς S.

νετο ἔων ὁ Μακεδὼν, ἐπεΐθοντο. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδίη ἦν τὸ πεΐθον, ὡς ἐπύθοντο καὶ ἄλλη εὐσαν ἐσβολὴν ἐς Θεσσαλοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν κατὰ Γόννον πόλιν, τῇπερ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ 25 Ξέρξεω. καταδάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας, ὀπίσω ἐπορεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμόν.

coacti barbaros se-
quuntur.

CLXXIV. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην στρατιή, βασιλέος τε μέλλοντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ ἔοντος ἤδη ἐν Ἀβύδῳ. Θεσσαλοὶ δὲ ἐρημα-
θύντες συμμαχῶν, οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως, οὐδ' ἔτι ἐνδοιαστῶς, ὥστε ἐν τοῖσι πρήγμασι ἐφαίνοντο βασι- 5
λεῖ ἄνδρες ἔοντες χρησιμώτατοι.

Delecta a
Græcis ad
excipien-
dum hosti-
um impe-
tum Ther-
mopylæ et
Artemisi-
um.

CLXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπεὶ τε ἀπίκατο ἐς τὸν Ἰσθμόν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου, ἥ τε στήσονται τὸν πόλεμον καὶ ἐν οἷσι χώροις. ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγένετο, τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλάξαι. στενωτέρῃ γὰρ ἐφαίνετο εὐστα τῆς ἐς Θεσσαλίην, καὶ ἅμα 5
ἀγχοτέρῃ τε τῆς ἐαυτῶν. τὴν δὲ ἀτραπὸν δι' ἣν ἤλωσαν οἱ ἀλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλῃσι, οὐδὲ ἤδεσαν εὐσαν πρότερον ἢπερ ἀπικόμενοι ἐς Θερμοπύλῃς ἐπύθοντο Τρη-
χινίων. ταύτην ὦν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβο-
λὴν, μὴ παριέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ 10
ναυτικὸν στρατὸν πλέειν γῆς τῆς Ἰστιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτε-
μίσιον. ταῦτα γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐστὶ, ὥστε πυν-
θάνεσθαι τὰ κατ' ἐκατέρους ἔοντα.

Situs ho-
rum loco-
rum.

CLXXVI. Οἱ τε χῶροι οὕτως ἔχουσι· τοῦτο μὲν, πρὸ Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ πελάγεος τοῦ Θρηϊκίου ἐξ εὐ-
ρέος συνάγεται ἐς στενὸν πόρον, τὸν μεταξὺ ἔοντα νή-
σαι τε Σκιάθου καὶ ἠπείρου Μαγνησίας· ἐκ δὲ τοῦ

173. 23. καὶ ἄλλην εὐσαν W. et S. 174. 1. στρατιή W. 174.
4. οὐδὲ τι W. 175. 13. κατὰ ἐκατέρους S.

στεينوῦ, τῆς Εὐβοίης ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκδέκεται αἰ-
 5 γιалός· ἐν δὲ, Ἀρτέμιδος ἱρόν. ἡ δὲ αὖ διὰ Τρηχῖνος
 ἔσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα, ἔστι, τῇ στεينوτάτῃ, ἡμίπλε-
 θρον. οὐ μέντοι κατὰ τοῦτό γ' ἔστι τὸ στεινότατον τῆς
 χώρας τῆς ἄλλης, ἀλλ' ἐμπροσθεν τε Θερμοπυλέων καὶ
 ὅπισθεν κατὰ τε Ἀλπηνοὺς ὅπισθεν ἑόντας ἐοῦσα ἀμα-
 10 ζιτὸς μούνη, καὶ ἐμπροσθεν κατὰ Φοίνικα ποταμὸν, ἀγ-
 χῷ Ἀνθηλῆς πόλις, ἀμαζιτὸς ἄλλη μούνη. τῶν δὲ
 Θερμοπυλέων τὸ μὲν πρὸς ἐσπέρης, ὅρος ἄβατόν τε καὶ
 ἀπόκρημνον, ὑψηλὸν, ἀνατείνειν ἐς τὴν Οἶτην· τὸ δὲ πρὸς
 τὴν ἡῶ τῆς ὁδοῦ, Θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεια. ἔστι
 15 δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρά, τὰ Χύτρους καλέουσι
 οἱ ἐπιχώριοι· καὶ βαμὸς ἱδρυται Ἡρακλέος ἐπ' αὐτοῖσι.
 ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς· καὶ τό γε
 παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ τεῖχος,
 δείσαντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσον-
 20 τες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήνπερ νῦν ἐκτέαται. ἅτε δὴ πειρω-
 μένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφесθαι σφεας, τοῦτο
 προεφυλάζαντο οἱ Φωκέες· καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε
 ἐπῆσαν ἐπὶ τὴν ἐσόδον, ὡς ἂν χαράδρωθῇ ὁ χῶρος·
 25 πᾶν μηχανεώμενοι ὅπως μή σφι ἐσβάλοιεν οἱ Θεσσαλοὶ
 ἐπὶ τὴν χώραν. τὸ μὲν νυν τεῖχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιοῦ
 τε ἐδέδμητο, καὶ τὸ πλεον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἔκειτο.
 τοῖσι δὲ αὖτις ὀρθώσασι ἔδοξε ταύτῃ ἀπαμύνειν ἀπὸ τῆς
 Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δὲ ἐστὶ ἀγχοτάτω τῆς
 30 ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ οὖνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισιτιεῖσθαι ἐλο-
 γίζοντο οἱ Ἕλληνες.

CLXXVII. Οἱ μὲν νυν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι Nuntio al-
 ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι. ἅπαντα γὰρ προσκεφάμενοι καὶ ad sinum

176. 4. Ἀρτεμίσιον δέκεται W. et S.
 μοx ὅπισθε S.

176. 8. ἐμπροσθὲ τε et

Thermaicum castra posuisse [c. 131.], copiae Graecorum pedestres Thermopylas, navales Artemisium petunt.

ἐπιλογισθέντες, ὅτι οὔτε πλήθει ἔξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ σφι ἔδοξε δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσῃ ἐόντα ἐν 5 Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐστρατεύοντο αὐτέων οἱ μὲν, ἐς Θερμοπύλας πεζῇ, ἄλλοι δὲ, κατὰ θάλασσαν ἐπ' Ἀρτεμίσιον.

Oraculum Delphis datum de ventis contra hostes auxilio futuris: unde primum nata spes servandae Graeciae. Ventorum apud Delphos divinus cultus.

CLXXVIII. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες. Δελφοὶ δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρηστηρίαζοντο τῷ θεῷ ὑπὲρ ἐωυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταρρώδηνότες. καὶ σφι ἐχρήσθη ἀνέμοισι εὐχεσθαι· μεγάλους γὰρ τούτους ἔσεσθαι τῇ Ἑλλάδι συμμάχους. Δελφοὶ δὲ δεξάμενοι τὸ μαντήιον, πρῶτα μὲν, Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα αὐτοῖσι· καὶ σφι δεινῶς καταρρώδεουσι τὸν βάρβαρον ἐξαγγείλαντες, χάριν ἀθάνατον κατέθεντο· μετὰ δὲ ταῦτα, οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν 10 Θυίῃ, τῇ περ τῆς Κηφισσοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενός ἐστι, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος αὐτός τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, καὶ θυσίῃσι σφεας μετήϊσαν. Δελφοὶ μὲν νυν κατὰ τὸ χρηστήριον ἐτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέμους ἰλάσκονται.

E barbarorum navibus decem versus insulam Scythum praemissae, incidunt in tres Graecorum naves illic excubantes, quarum duas cum ipsis viris,

CLXXIX. Ὁ δὲ ναυτικὸς Ξέρξεω στρατὸς ὀρμεώμενος ἐκ Θέρμης πόλιος, παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι δέκα ἰθὺ Σκιάθου· ἐνθα ἔσαν προφυλάσσουσαι νέες τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ Αἰγιναιή καὶ Ἀττική. προΐδόντες δὲ οὗτοι τὰς νέας τῶν βαρβάρων, ἐς Φυγὴν ὥρμησαν.

CLXXX. Τὴν μὲν δὴ Τροιζηνίην τῆς ἦρχε Πηξίτιος, αὐτίκα αἰρέουσι ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα

τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς τὸν καλλιστεύοντα ἀγαγόντες ἐπὶ
τὴν πρῶτην τῆς νῆος, ἔσφαζαν, διαδέξιον ποιεῦμενοι τὸν
5 εἶλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφα-
γιασθέντι τούτῳ ὄνομα ἦν Λέων· τάχα δ' ἂν τι καὶ τοῦ
ὀνόματος ἐπαύροιο.

CLXXXI. Ἡ δὲ Αἰγιναΐη τῆς ἐτρηγάρχεε Ἀσωνίδης,
καὶ τινὰ σφι θόρυβον παρέσχε, Πύθειο τοῦ Ἰσχενοῦ
ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέ-
ρην· ὅς ἐπειδὴ ἡ ναὺς ἡλίσκετο, ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχό-
5 μενος, ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεσὼν οὐκ
ἀπέθανε, ἀλλ' ἦν ἔμπνοος, οἱ Πέρσαι οἵπερ ἐπεβάτευον
ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου, περιποιῆσάι μιν περὶ
πλείστου ἐποίησαντο, σμύρνη τε ἰώμενοι τὰ ἔλκεα, καὶ
σινδόνης βυσσίνης τελαμῶσι κατειλίσσοντες. καὶ μιν, ὡς
10 ὀπίσω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἐαυτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν
ἐκπαγλεόμενοι πάσῃ τῇ στρατιῇ, περιέποντες εὖ· τοὺς δὲ
ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηὶ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδρά-
ποδα.

CLXXXII. Αἱ μὲν δὴ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθησαν. tertiam,
ἡ δὲ τρίτη τῆς ἐτρηγάρχεε Φόρμος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, Φεύ- classariis
γούσα, ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐμβολὰς τοῦ Πηνειοῦ· καὶ τοῦ post navem
μὲν σκάφεος ἐκράτησαν οἱ βάρεαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν, οὐ. ad littus al-
lisam di-
lapsis, va-
cuam capi-
unt. Qua
re cognita,
Græcorum
classis hos-
tes metu-
ens, Arte-
misio reli-
cto Chalci-
dem in Ex-
boæ retro-
cedit.
5 ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νεά οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν
ἐς τὰς Ἀθήνας. ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ
στρατοπεδεύομενοι πυθάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιά-
θου. πυθόμενοι δὲ καὶ καταρρώδησαντες, ἀπὸ τοῦ Ἀρ-
10 τεμισίου μετωρμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλάζοντες μὲν τὸν

180. 4. τῆς πρῶτης S. πρῶτης W. 180. 6. τοῦνομα W. 181. 8.
σμύρνησί-τε W. et S. 182. 3. ἐμβολὰς S. 182. 7. ἐς Ἀθήνας S.

Εὐριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς 10
Εὐβοίας.

Mox secuta
tota classis
Persarum,
ad Sepia-
dem in
Magnesia
appellit.

CLXXXIII. Τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς
ἐπέλασαν περὶ τὸ ἔρμα τὸ μεταξὺ ἐὼν Σκιάθου τε καὶ
Μαγνησίας, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. ἐνθαῦτα οἱ βάρ-
βαροι ἐπειδὴ στήλην λίθου ἐπέθηκαν, κομίσαντες ἐπὶ τὸ
ἔρμα, ὀρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὥς σφι τὸ ἐμποδῶν 5
ἐγεγόνεε καθαρὸν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσὶ, ἔνδεκα
ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν βασιλέος ἐξέλασιν ἐκ Θέρ-
μης. τὸ δὲ ἔρμα σφι κατηγήσατο ἐὼν ἐν πόρῳ μάλιστα
Πάμμων Σκύριος. πανημερὸν δὲ πλώοντες οἱ βάρβαροι,
ἐξανύουσι τῆς Μαγνησίας χώρης ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν 10
αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ
Σηπιάδος ἀκτῆς.

Quantum
hominum
numerum
et quam
immanem
omnis ge-
neris appa-
raturum Xer-
xes ad Se-
piadem
Thermopy-
lasque et
ex Asia,

CLXXXIV. Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θερ-
μοπυλέων, ἀπαθῆς τε κακῶν ἦν ὁ στρατὸς, καὶ πλῆ-
θος ἦν τηνικαῦτα ἔτι, ὥς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὐρίσκω,
τόσον. τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας, εὐσεύων
ἑπτὰ καὶ διηκοσιέων καὶ χιλιέων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἐκά- 5
στων τῶν ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον, τέσσερας καὶ εἴκοσι μυ-
ριάδας, καὶ πρὸς, χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὥς ἀνὰ
διηκοσίους ἄνδρας λογιζομένοισι ἐν ἐκάστη νήϊ. ἐπεβά-
τευον δὲ ἐπὶ ταυτέων τῶν νεῶν, χωρὶς ἐκάστων τῶν ἐπι-
χωρίων ἐπιβατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακέων, 10
τριήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος γίνονται τρισμύ-
ριοι, καὶ ἑξακισχίλιοι, καὶ πρὸς, διηκοσίοι τε καὶ δέκα.
προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ
τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας ὅ, τι πλεόν ἦν αὐτέων ἢ

184. 3. τηνικαῦτα, ὡς ἐγὼ W. 184. 3, 4. συμβαλλεόμενος εὐρίσκω,
τῶν μὲν ἐκ W. 184. 6. ὅμιλον ἐόντα S. 184. 11. ὅμιλος γίνεται W.
et S. 184. 14. ὅτι πλεόν W. Ibid. ὅτι S.

15 ἔλασσον ἂν ὀγδῶκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελέχθη δὲ
 ταῦτα τὰ πλοῖα, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἰρήθη, τρισχίλια.
 ἤδη ὦν ἂν ἦν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες καὶ εἴκοσι.
 τοῦτο μὲν νυν τὸ ἐκ τῆς Ἀσίας ναυτικὸν ἦν, σύμπαν ἔον
 πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες τε ἔπεισι ἐπὶ
 20 ταύτησι ἑπτὰ, καὶ πρὸς, ἑκατοντάδες ἕξ, καὶ δεκάς.
 τοῦ δὲ πεζοῦ, ἑξομῆκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγένοντο·
 τῶν δὲ ἱππέων, ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω δ' ἔτι τούτοις
 τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους, καὶ τοὺς τὰ
 ἄρματα λίβυας, πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας.
 25 καὶ δὴ τό, τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζοῦ πλῆθος συντι-
 θέμενον, γίνεται διηκόσιαί τε μυριάδες καὶ τριήκοντα καὶ
 μία, καὶ πρὸς, χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ ἑκατοντάδες ἕξ, καὶ
 δεκάς. τοῦτο μὲν δὴ τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίας στρατεύμα
 30 ἐξαναχθέν εἰρήται, ἄνευ τε τῆς Θερραπηίδης τῆς ἐπομένης,
 καὶ τῶν σιταγωγῶν πλοίων, καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τούτοις.

CLXXXV. Τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενον στρα- et ex Euro-
 τεύμα ἔτι προσλογιστέα τούτῳ παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ· pa contra
 δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν. νέας μὲν νυν οἱ ἀπὸ Θρηίκης Ἑλ- Græcos
 ληνες, καὶ ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπικειμένων τῇ Θρηίκῃ, conduxerit.
 5 παρείχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ἐκ μὲν νυν τούτων τῶν
 νεῶν, ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ δισμύριοι γίνονται. πε-
 ζοῦ δὲ, τὸν Θρηίκης παρείχοντο, καὶ Παίονες, καὶ Ἑορ-
 δοὶ, καὶ Βοττιαῖοι, καὶ τὸ Χαλκιδικὸν γένος, καὶ Βρύγοι,
 καὶ Πίερες, καὶ Μακεδόνες, καὶ Πεῤῥαῖβοι, καὶ Ἐνίηνες,
 10 καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ ὅσοι τῆς
 Θρηίκης τὴν παραλίην νέμονται· τούτων τῶν ἐθνεῶν,

184. 16. μοι ἐρρήθη W. Ibid. εἰρέθη S. 184. 17. ἤδη ὦν ἄνδρες
 ἂν εἶεν ἐν W. et S. 184. 20. δεκάς W. 184. 22. προσθήσω δὲ τού-
 τοις S. 184. 28. δεκάς W. Ibid. μὲν τὸ ἐξ W. et S. 185. 7, 8.
 Ἑορδοὶ, Βοττιαῖοι W. deest vero καὶ operarum errore.

τρίηκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται ὦν αἱ μυριάδες κείνησι προστεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίας, γίνονται ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι μυριάδες διηκόσιαι καὶ ἐξήκοντα καὶ τέσσαρες· ἑπείσι δὲ ταύτησι ἑκατοντάδες ἐκ- 15 καίδεκα, καὶ δεκάς.

CLXXXVI. Τοῦ μαχίμου δὲ τούτου ἔontos ἀριθμὸν τοσούτου, τὴν Θερραπῆν τὴν ἐπομένην τούτοις, καὶ τοὺς ἐν ταῖσι σιταγωγῶσι ἀκάτοις ἔοντας, καὶ μάλα ἐν τοῖσι ἄλλοις πλοίοις, τοῖσι ἅμα πλέουσι τῇ στρατῇ, τούτους τῶν μαχίμων ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας, ἀλλὰ 5 πλεῦνας. καὶ δὴ σφεας ποιεῶ ἴσους ἐκείνοις εἶναι, καὶ αὔτε πλεῦνας, οὔτε ἐλάσσονας οὐδέν. ἐξισούμενοι δὲ οὗτοι τῷ μαχίμῳ, ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνησι. οὕτω πεντηκοσίας τε μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ 10 χιλιάδας τρεῖς, καὶ ἑκατοντάδας δύο, καὶ δεκάδας δύο ἀνδρῶν ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπτιάδος καὶ Θερμοπυλέων.

Xerxes ipse
omnium
pulcherri-
mus et pro-
cerissimus.

CLXXXVII. Οὗτος μὲν δὴ τοῦ συνάπαντος στρατεύ-
ματος τοῦ Ξέρξεω ἀριθμός. γυναικῶν δὲ σιτοποιέων, καὶ
παλλακέων, καὶ εὐνούχων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα
ἀριθμόν· οὐδ' αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων
τῶν ἀχθοφόρων, καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐπομένων, οὐδ' 5
ἂν τουτέων ὑπὸ πλήθεος οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥστε
οὐδέν μοι θάῤῥμα παρίσταται προσδοῖναι τὰ ρέεθρα τῶν
ποταμῶν ἔστι τῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅπως τὰ σιτία ἀντέ-
χρησε θάῤῥμά μοι μυριάσι τοσαύτησι. εὗρισκα γὰρ συμ-
βαλλεόμενος, εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης 10
ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλέον, ἑνδεκα μυριάδας μεδίμνων
τελομένας ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστη, καὶ πρὸς, τριηκοσίους τε

185. 14. αἱ πᾶσαι ἀνδρῶν αἱ μάχιμοι S. 187. 1, 2. τοῦ Ξέρξεω
στρατεύματος S. 187. 7. θάῤῥμα S. 187. 8. ποταμῶν ἰνίων, ἀλλὰ W.

ἄλλους μεδίμνους καὶ τεσσεράκοντα. γυναῖξί δὲ καὶ εὐ-
 νούχοισι, καὶ ὑποζυγίοισι καὶ κυσὶ, οὐ λογίζομαι. ἀν-
 15 δρέων δ' εὐσεῶν τοσούτων μυριάδεων, κάλλεός τε ἔνεκα
 καὶ μεγάθεος οὐδείς αὐτέων ἀξιονικότερος ἦν αὐτῷ Ξέρ-
 ξεω ἔχειν τοῦτο τὸ κράτος.

CLXXXVIII. Ὁ δὲ δὴ ναυτικὸς στρατὸς ἐπεὶ τε ὀρ- Persarum
 μηθεὶς ἔπλεε, καὶ κατέσχε τῆς Μαγνησίης χώρας ἐς τὸν ad Sepia-
 αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναΐης τε πόλιος ἔοντα καὶ morantur,
 Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ὥρμεον πρὸς ingens co-
 5 τῇ γῇ, ἄλλαι δ' ἐπ' ἐκείνησι ἐπ' ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ pestas ea-
 τοῦ αἰγιαλοῦ ἔοντος οὐ μεγάλου, πρόκρυσσαι ὀρμέοντο rum mul-
 ἐς πόντον, καὶ ἐπὶ ὀκτὼ νέας. ταύτην μὲν τὴν εὐφρόνην tas frangit.
 οὕτω. ἅμα δὲ ὄρθρω, ἐξ αἰθρίας τε καὶ νηνεμίας τῆς
 θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμῶν τε μέγας καὶ
 10 πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὴ Ἑλλησποντίνην καλέ-
 ουσιν οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι μὲν νυν αὐ-
 τέων αὐξόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμόν, καὶ τοῖσι οὕτω εἶχε
 ὄρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα ἀνασπάσαντες τὰς
 νέας, καὶ αὐτοὶ τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτέων· ὅσας δὲ
 15 τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε, τὰς μὲν ἐξέφερε πρὸς Ἰπνούς
 καλεομένους τοὺς ἐν Πηλῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλόν· αἱ
 δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον· αἱ δὲ ἐς Μελί-
 βοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναΐην ἐξεβράσσοντο. ἦν δὲ
 τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον.

CLXXXIX. Λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖσι τὴν Βορρῇ Boreas et
 ἐκ Θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι ἄλλου χρη- Orithyia ab
 στηρίου, τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι. Βορρῆς δὲ, Atheniensi-
 κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον, ἔχει γυναῖκα Ἀττικὴν, Ὄρει- cellum Bo-

187. 14, 15. ἀνδρῶν S. 187. 15. τοσαυτέων W. et S. 188. 4, 5.
 πρὸς γῇ S. 188. 11, 12. μὲν οὖν αὐξόμενον W. 188. 18, 19. ἦν τε
 τοῦ W. et S.

re ad Ilis-
sum fluvii-
um.

Θυίην τὴν Ἰφειχθῆος. κατὰ δὲ τὸ κῆδος τοῦτο οἱ Ἀθη- 5
ναῖοι, ὡς φάτις ὤρμηται, συμβαλλεόμενοι σφι τὸν Βο-
ρῆν γαιεθρὸν εἶναι, καὶ ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλ-
κίδι, ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἥ καὶ πρὸ τού-
του, ἔθύν τε καὶ ἐπεκαλέοντο τὸν τε Βορῆν καὶ τὴν Ὀ-
ρειθυίην, τιμωρῆσθαι σφι καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων 10
τὰς νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἀθων. εἰ μὲν νυν διὰ
ταῦτα τοῖσι βαρβάροισι ὀρμέουσι ὁ Βορῆς ἐπέπεσε, οὐκ
ἔχω εἶπαι· οἱ δ' ὧν Ἀθηναῖοί σφι λέγουσι βοηθήσαντα
τὸν Βορῆν πρότερον, καὶ τότε ἐκείνα κατεργάσασθαι· καὶ
ἶρὸν ἀπελθόντες Βορέῳ ἰδρύσαντο παρὰ ποταμὸν Ἴλισ- 15
σόν.

Quot naves
homines-
que illa
tempestas
absumserit.
Aminocles,
ad Sepia-
dem fundos
possidens,
ex hoc nau-
fragio im-
mensas di-
vitiis na-
ctus.

CXC. Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νέας οἱ ἐλαχίστας λέγουσι
διαφθερῆναι, τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας, ἄνδρας τε
ἀναριθμήτους, χρημάτων τε πλῆθος ἄφθονον· ὥστε
Ἀμεινοκλεῖ τῷ Κρητίνεω, ἀνδρὶ Μάγνητι, γηοχέοντι περὶ
Σηπιάδα, μεγάλως ἡ ναυηγίῃ αὕτη χρηστὴ ἐγένετο· ὅς 5
πολλὰ μὲν χρύσεια ποτήρια ὑστέρω χρόνῳ ἐκβρασσόμενα
ἀνείλετο, πολλὰ δὲ ἀργύρεα· θησαυροὺς τε τῶν Περσέων
εὔρε, ἄλλα τε χρύσεια ἄφατα χρήματα περιεβάλετο.
ἀλλ' ὁ μὲν, τᾶλλα οὐκ εὐτυχέων, εὐρήμασι μέγα πλού-
σιος ἐγένετο· ἦν γάρ τις καὶ τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυ- 10
πεῦσα παιδοφόνος.

Quarto de-
mum die,
post sacra a
magis mari
placando
facta, venti
rabies seda-
tur. Sepias
Thetidi
Nereidibus-
que sacra.

CXCI. Σιταγωγῶν δὲ ὀλκάδων, καὶ τῶν ἄλλων
πλοίων διαφθειρομένων, οὐκ ἐπὶν ἀριθμός· ὥστε δει-
σαντες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικῷ στρατοῦ, μή σφι κεκα-
καρμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοὶ, ἕρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν
ναυηγίων περιεβάλλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχεῖμαζε τρεῖς· 3
τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες, καὶ καταεἰδότες γήισι τῷ

189. 9. ἐθύντό τε W. et S. 190. 5. ἡ ναυηγίῃ ἐγένετο χρηστὴ S.
190. 8. περιεβάλλετο S.

ἀνέμῳ οἱ μάγοι, πρὸς τε τούτοις, καὶ γῇ Θέτι καὶ τῇσι
 Νηρηΐσι θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως
 αὐτὸς ἐφέλαν ἐκόπασε. τῇ δὲ Θέτι ἔθυον, πυθόμενοι
 10 παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἀρ-
 πασθεῖν ὑπὸ Πηλῆος, εἴη τε ἅπαντα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπτιάς
 ἐκείνης τε καὶ τῶν ἄλλων Νηρηίδων. ὁ μὲν δὲ τετάρτῃ
 ἡμέρῃ ἐπέπαυτο.

ΕΧCII. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν Auditā bar-
 barorum
 ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ- strage, clas-
 sis Græco-
 rum Artemi-
 sium re-
 petit. Nep-
 tunus Ser-
 vator.
 ῆς ὁ χειμῶν πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενό-
 μενα περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο, Ποσειδέωνι
 5 σωτῆρι εὐχάμενοι, καὶ σπονδὰς προχέαντες, τὴν ταχίστην
 ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐλπίσαντες ὀλίγας
 τινὰς σφι ἀντιζόους ἔσσεσθαι νῆας. οἱ μὲν δὲ τοδεύτερον
 ἐλθόντες, περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχεον, Ποσειδέαντος
 σωτῆρος ἐπανωμίην ἀπὸ τούτου ἔτι καὶ ἐς τότε νομίζοντες.

ΕΧCIII. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, Aphetæ ad
 sinum Pa-
 gasæum si-
 tæ, unde
 nomen ac-
 ceperint. Quo dum
 naves Per-
 sarum, Se-
 piadæ reli-
 cia, prove-
 huntur,
 καὶ τὸ κύμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νῆας, ἐπλεον
 παρὰ τὴν ἡπειρον. κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνη-
 σίης, ἰθεῖαν ἐπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασέων
 5 φέροντα. ἔστι δὲ χώρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνη-
 σίης, ἐνθα λέγεται τὸν Ἡρακλῆα καταλειφθῆναι ὑπὸ
 Ἰήσονός τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς Ἀργεῖς ἐπ' ὕδαρ
 πεμφθέντα, εὐτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἐπλεον ἐς Αἴαν τὴν Κολ-
 χίδα. ἐνθεῦτεν γὰρ ἐμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος
 10 ἀφίσειν. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ ὄνομα γέγονε Ἀφείται.
 ἐν τούτῳ ᾧ ὅρμον οἱ Ξέρξης ἐποιεῦντο.

ΕΧCIV. Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νηῶν τούτων ἔτυχόν τε earum
 quindecim,
 duce San-
 ὕσταται πολλὸν ἐξαναχθεῖσαι, καὶ κως κατεῖδον τὰς

doce, quem Darius olim ob causam injuste judicatum capitis damnaverat, Græcorum in manus incidunt. ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νῆας. ἔδοξαν τε δὴ τὰς σφετέρας εἶναι οἱ βάρβαροι, καὶ πλέοντες, ἔπεσον ἐς τοὺς πολεμίους· τῶν ἐστρατήγεε ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος 5 ὑπαρχος Σανδῶκης ὁ Θαμασίου. τὸν δὴ πρότερον τούτων βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτῇ τοιῇδε λαβὼν, ἀνεσταύρωσε, ἔοντα τῶν βασιλῆϊων δικαστέων, ὅτι ὁ Σανδῶκης ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμασθέντος ἂν αὐτοῦ, λογισζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὖρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν 10 ἀμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλῆϊον· εὗρὼν δὲ τοῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνοὺς ὡς ταχύτερα αὐτὸς ἢ σοφώτερα ἐργασμένος εἶη, ἔλυσε. βασιλῆα μὲν δὴ Δαρεῖον οὕτω διαφυγῶν μὴ ἀπολέσθαι, περιῆν. τότε δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας καταπλάσας, ἔμελλε αὐτὸν τοδεύτερον διαφυγῶν 15 ἔσεσθαι· ὡς γὰρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες, μαθόντες αὐτέων τὴν γινομένην ἀμαρτάδα, ἐπαναχθέντες, εὐπετέως σφέας εἶλον.

Capti in iis etiam Aridolis, Alabandorum in Caria tyrannus, et Penthylus, Paphiorum dux.

CXCV. Ἐν τούτων μὴ Ἀρίδωλις πλέων ἦλω, τύραννος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ. ἐν ἐτέρῃ δὲ, ὁ Πάφιος στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημονίου· ὃς ἤγε μὲν δωδέκα νῆας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δὲ σφεων τὰς ἑνδεκα τῷ χειμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μὴ τῇ περίγενο- 5 μένῃ καταπλέων ἐπ' Ἀρτεμισίον ἦλω. τούτους οἱ Ἕλληνες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατῆς, ἀποπέμπουσι δεδεμένους ἐς τὸν Κορινθίαν Ἴσθμόν.

Reliqua classis Aphetas tenet. Copiarum pedec-

CXCVI. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς τῶν βαρβάρων στρατὸς, πᾶρεξ τῶν πεντεκαίδεκα νεῶν τῶν εἶπον Σανδῶκεα στρατηγέειν, ἀπίκητο ἐς Ἀφέτας. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς

194. 4. ἐσέπεσον ἐς S. 194. 8. δικαστέων, ὁ Σανδῶκης W. et S.
195. 5, 6. περιγινόμενη W. 196. 1. ναυτικὸς ὁ τῶν W. et S. 196.
2. παρῆξ W.

πορευθεῖς διὰ Θεσσαλίας καὶ Ἀχαιῆς, ἐσβεβληκῶς ἦν strium iter
per Thessa-
liam ad si-
num Ma-
liacum.
Thessalo-
rum equi-
tatus. Flu-
vii aliquot
Thessaliæ
epoti.
5 καὶ δὴ τριταῖος ἐς Μηλιάς· ἐν Θεσσαλίῃ μὲν ἀμίλλαν
ποίησάμενος ἵππων τῶν ἐωυτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς
Θεσσαλίας ἵππου, πυθόμενος ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἑλ-
λησι· ἐνθα δὴ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι ἐλίποντο πολλόν.
τῶν μὲν νυν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν, Ὀνόχωνος μῦθος οὐκ
10 ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον, πινόμενος· τῶν δὲ ἐν
Ἀχαιῇ ποταμῶν ῥεόντων, οὐδὲ ὅστις μέγιστος αὐτέων
ἐστὶ Ἡπιδανός, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε, εἰ μὴ Φλαύρας.

CCXCVII. Ἐς Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαιῆς ἀπικομένῳ Ξέρ- Alos. Jupi-
ter Laphy-
stius. Atha-
mantis
posterii.
ξῆ, οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ βυλούμενοι τὸ πᾶν ἐξηγέ-
σθαι, ἔλεγόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἶρόν τοῦ
Λαφυστίου Διός· ὡς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμμηχανήσατο
5 Φρίξῳ μόρον σὺν Ἰνοῖ βουλευσας· μετὰ δὲ, ὡς ἐκ Θεο-
προπίου Ἀχαιοὶ πρεσιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογόνοισι ἀέ-
θλους τοιούσδε· ὅς ἂν ἦ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος,
τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ πρυτανήϊου, αὐτοὶ Φυ-
λακὰς ἔχουσι· λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀ-
10 χαιοί· ἦν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἐστὶ ὅπως ἔξεισι, πρὶν ἢ θύσε-
σθαι μέλλῃ· ὥς τ' ἐτι πρὸς τούτοις, πολλοὶ ἤδη τῶν
μελλόντων τούτων θύσεσθαι, δέισαντες, οἶχοντο ἀπο-
δράντες ἐς ἄλλην χώραν· χρόνου δὲ προϊόντος ὀπίσω
κατελθόντες, ἦν ἀλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανήϊον,
15 ὡς θύεται τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεῖς, καὶ
ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθεῖς. ταῦτα δὲ πάσχουσι οἱ Κυτισ-
σώρου τοῦ Φρίξου παῖδες ἀπόγονοι, διότι κατὰρμόν τῆς
χώρας ποιουμένων Ἀχαιῶν ἐκ Θεοπροπίου Ἀθάμαντα
τὸν Αἰόλου, καὶ μελλόντων μιν θύειν, ἀπικόμενος οὗτος ὁ

196. 11. ὅστις ὁ μέγιστος S. 197. 5. μετέπειτα δὲ S. 197. 11.
ὥστε τι πρὸς W. Ibid. ὡς τε ἐτι, S. 197. 14. ἀλίσκωνται, ἐστέλ-
λονται ἐς τὸ W.

Κυτίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος, ἐρρύσατο· ποιήσας δὲ 20
 τοῦτο, τοῖσι ἐπιγενομένοισι ἐξ ἐαυτοῦ μῆνιν τοῦ Θεοῦ ἐνέ-
 βαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας, ὡς κατὰ τὸ ἄλσος
 ἐγένετο, αὐτός τε ἔργετο αὐτοῦ, καὶ τῇ στρατιῇ πᾶσιν
 παρήγγειλε· τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίην
 ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο. 25

Maris aestus
 in sinu Ma-
 liaco. Situs
 terrae adja-
 centis. Pe-
 trae Trachi-
 nae. Anti-
 cyra. Flu-
 vii, Sper-
 chius, Dy-
 ras, Melas.

CXCVIII. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ τὰ ἐν
 Ἀχαιίῃ. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χώρων ἦie ἐς τὴν Μηλίδα
 παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίῃ
 ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον τοῦτον
 ἐστὶ χώρος πεδινός, τῇ μὲν, εὐρύς, τῇ δὲ, καὶ κάρτα 5
 στενός. περὶ δὲ τὸν χώρον τοῦτον οὐρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβα-
 τα περικλῆιει πᾶσαν τὴν Μηλίδα γῆν, Τρηχίνιαι πύτραι
 καλεόμεναι. πρώτη μὲν νυν πόλις ἐστὶ ἐν τῷ κόλπῳ,
 ἰόντι ἀπ' Ἀχαιΐης, Ἀντικύρῃ παρ' ἣν ποταμὸς Σπερ-
 χήϊος ῥέων ἐξ Ἐνιήνων, ἐς Θάλασσαν ἐκδιδοῖ. ἀπὸ δὲ 10
 τούτου, διὰ εἰκοσὶ κου σταδίων ἄλλος ποταμὸς, τῷ ὀνό-
 μα κεῖται Δύρας, τὸν βοηθέοντα Ἡρακλεΐ καιομένῳ λό-
 γος ἐστὶ ἀναφαῖναι. ἀπὸ δὲ τούτου, δι' ἄλλων εἰκοσι
 σταδίων ἄλλος ποταμός ἐστι, ὃς καλεῖται Μέλας.

Trachin.
 Asopus flu-
 vius.

CXCIX. Τρηχίς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τούτου
 ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρύτατος
 ἐστὶ πάσης τῆς χώρας ταύτης ἐκ τῶν οὐρέων ἐς Θάλασ-
 σαν, κατ' ἃ Τρηχίς πεπόλισται· δισχίλιά τε γὰρ καὶ
 δισμύρια πλέθρα τοῦ πεδίου ἐστί. τοῦ δὲ οὐρεος, τὸ περι- 5
 κλῆιει τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην, ἐστὶ διασφαῖς πρὸς μεσαμ-
 βρίην Τρηχίνος. διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς
 ῥέει παρὰ τὴν ὑπώρεην τοῦ οὐρεος.

198. 6. χώρον οὐρεα W. et S. 198. 7. περικλῆι W. 198. 9.
 ἀπὸ Ἀχαιΐης S. 198. 9, 10. ἣν Σπερχειὸς ποταμός W. 198. 12.
 τῷ Ἡρακλεΐ S. 199. 5, 6. περικλῆι W.

CC. Ἔστι δὲ ἄλλος Φοῖνιξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς Phoenix
fluvius.
 μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ· ἐς ἐκ τῶν οὐρέων τούτων ῥέων, Anthela.
 ἐς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδῶ. κατὰ δὲ τὸν Φοῖνικα ποταμὸν Fana Cere-
ris Amphi-
ctyonidis et
Amphictyo-
nis herois.
 στεινότατόν ἐστι· ἀμαξιτὸς γὰρ μίη μούνη δέδμηται.
 5 ἀπὸ δὲ τοῦ Φοῖνικος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα στάδια ἐστὶ Sedes Am-
phictyono-
num.
 ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῇ μεταξὺ Φοῖνικος ποταμοῦ καὶ
 Θερμοπυλέων κώμη τέ ἐστι τῇ οὐνομα Ἀνθήλη κεί-
 ται, παρ' ἣν δὴ παραρρέων ὁ Ἀσωπὸς, ἐς Θάλασσαν
 ἐκδιδῶ, καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρύς, ἐν τῇ Δήμητρός τε
 10 ἱρὸν Ἀμφικτυονίδος ἱδρυται, καὶ ἔδραι εἰς τὴν Ἀμφικτύοσι,
 καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος ἱρὸν.

CCI. Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Persarum
castra in
Trachinia :
 Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχινίῃ· οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες, ἐν τῇ διόδῳ. Græcorum,
 καλέεταί δὲ ὁ χῶρος οὗτος, ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλή- in transitu
angustia-
rum ad
 νων, Θερμοπύλαι· ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιόικων, Thermopy-
las.
 5 Πύλαι. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν νυν ἐκάτεροι ἐν τούτοις τοῖσι
 χωρίοις. ἐπεκράτεε δὲ, ὁ μὲν, τῶν πρὸς βορρῇν ἄνεμον
 ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχίνος· οἱ δὲ, τῶν πρὸς νότον
 καὶ μεσαμβρίην φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου.

CCII. Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρ- Qui populi
Græciæ il-
luc milites
miserint.
 σην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ. Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὅπλι-
 ται, καὶ Τεγεατέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἐκα-
 τέρων· ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίας, εἴκοσι καὶ ἐκα-
 5 τόν· καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας, χίλιοι· τοσαῦτοι μὲν
 Ἀρκαδῶν. ἀπὸ δὲ Κορίνθου, τετρακόσιοι· καὶ ἀπὸ Φλι-
 οῦντος, διηκόσιοι· καὶ Μυκηναίων ὀγδάκοντα. οὔτοι μὲν
 ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν. ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν, Θεσπιδέων
 τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.

CCIII. Πρὸς τούτοις ἐπὶ κλητοὶ ἐγένοντο Λοκροὶ τε οἱ

200. 10, 11. Ἀμφικτύοσι et Ἀμφικτύονος S. 201. 8. φερόντων
 τὸ ἐπὶ S.

Ὀπρύντιοι πανστρατῇ, καὶ Φωκέων χίλιοι. αὐτοὶ γάρ σφεας οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο, λέγοντες δι' ἀγγέλων, ὥς αὐτοὶ μὲν ἤκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων, προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἡμέρην· ἡ θά- 5
λασσά τέ σφι εἴη ἐν Φυλακῇ, ὑπ' Ἀθηναίων τε Φρουρο-
μένη, καὶ Αἰγινήτεων, καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν
ταχθέντων, καὶ σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι
τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἄνθρωπον· εἶναι δὲ
θνητὸν οὐδένα, οὐδὲ ἔσσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινο- 10
μένῳ οὐ συνεμίχθη· τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων, μέγι-
στα· ὀφείλειεν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὥς ἑόντα θνητὸν,
ἀπὸ τῆς δόξης πεσεῖν ἄν. οἱ δὲ, ταῦτα πυνθανόμενοι,
ἐξοθήθην ἐς τὴν Τρηχίνα.

Horum du-
ces: sum-
mus dux,
Leonidas,
Spartano-
rum rex.
Ejus stem-
ma usque
ab Hercule
repetitum.

CCIV. Τούτοις ἔσαν μὲν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ
κατὰ πόλιας ἐκάστων· ὁ δὲ θαυμάζομενος μάλιστα
καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος, Λακεδαιμόνιος
ἦν, Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδew, τοῦ Λέοντος, τοῦ Εὐρυκρα-
τίδew, τοῦ Ἀναξάνδρου, τοῦ Εὐρυκράτες, τοῦ Πολυδώρου, 5
τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλου, τοῦ Ἀρχέλεω, τοῦ Ἡ-
γησίλεω, τοῦ Δορύσσου, τοῦ Λεωδότew, τοῦ Ἐχεστράτου,
τοῦ Ἡγίως, τοῦ Εὐρυσθένης, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀρι-
στομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὑλλου, τοῦ Ἡρακλέος·
κτησάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου. 10

Qua ratio-
ne regnum
Spartæ
præter
spem na-
ctus.

CCV. Διζῶν γάρ οἱ ἑόντων πρεσβυτέρων ἀδελφεῶν,
Κλεομένεός τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς Φροντίδος
περὶ τῆς βασιληΐας. ἀποθανόντος δὲ Κλεομένεος ἄπαι-
δος ἔρσηνος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἑόντος, ἀλλὰ τελευ-
τήσαντος καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὴ ἐς Λεωνίδην ἀνέ- 5
βαινε ἡ βασιληΐα· καὶ διότι πρότερος ἐγεγόνει Κλεομβρό-

203. 3. ἐπεκαλέσαντο οἱ Ἕλληνες, S.
Ibid. πᾶσαν εἰσι S. 204. 2. θαυμάζομενος S.

203. 5. πᾶσαν εἰσὶ W.

του, αὗτος γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδῃ παῖς, καὶ δὴ
καὶ εἶχε Κλεομένεος θυγατέρα. ὃς τότε ἦν ἐς Θερμοπύ-
λας ἐπιεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεστεῶτας τριηκο-
10 σίους, καὶ τοῖσι ἐτύχανον παῖδες ἔοντες. παραλαβὼν δὲ
ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος
εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. τοῦδε δὲ
εἵνεκα τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούρους Ἑλ-
λῆνων παραλαβεῖν, ὅτι σφῶν μεγάλως κατηγόρητο μη-
15 δίξεν. παρεκάλεε ὧν ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἶδέναι εἴτε
συμπέμψουσι, εἴτε καὶ ἀπερέουσιν ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν
Ἑλλήνων συμμαχίην. οἱ δὲ, ἄλλοφρονέοντες, ἔπεμπον.

K. P. 206.

CCVI. Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρῶτους ἀπέ-
πεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρῶντες οἱ ἄλλοι σύμ-
μαχοι, στρατεύονται, μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἣν αὐ-
τοὺς πυνθάνονται ὑπερβαλλομένους· μετὰ δὲ, Κάρνειαι
5 γάρ σφι ἦν ἐμποδῶν, ἐμελλον ὀρτάσαντες, καὶ Φυλακᾶς
λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ, κατὰ τάχος βοηθήσειν πανδη-
μεί. ὥς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνέκωντο καὶ
αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ κατὰ τῷτὸ Ὀ-
λυμπίας τούτοις τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα. οὕκων
10 δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθῆσθαι τὸν ἐν Θερ-
μοπύλῃσι πόλεμον, ἔπεμπον τοὺς προδρόμους. οὗτοι μὲν
δὴ οὕτω διενέκωντο ποιήσιν.

Præmissa
Thermopy-
las a Græ-
cis tantum-
modo exi-
gua manus
militum,
quod Spar-
tanos ludo-
rum Car-
niorum,
cæteros O-
lympico-
rum cele-
bratio ex-
peditione
adhuc ex-
cluderet.

CCVII. Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, ἐπειδὴ πῶ-
λας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρώδεοντες, ἐβου-
λεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μὲν νυν ἄλλοις Πελο-
ποννησίοις ἐδόκεε ἐλθῶσι ἐς Πελοπόννησον, τὸν Ἰσθμὸν
5 ἔχειν ἐν Φυλακῇ· Λεωνίδης δὲ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν περι-
σπερχέων ἔόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐψή-
ρισαντο.

Leonidæ
magnani-
mum con-
siliū, cæ-
teris Pelo-
ponnesiis
fugam sua-
dentibus,
impetus
barbaro-
rum oppe-
riendi.

206. 6. βοηθεῖν W. et S. 207. 5, 6. περισπρχέοντως τῇ γνώμῃ
W. et S.

φίξετο, πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλεις, κελεύοντάς σφι ἐπιβοηθεῖν, ὥς ἐόντων αὐτῶν ὀλίγων στρατὸν τῶν Μήδων ἀλέξασθαι.

Speculator
a Xerxe ad
Græcorum
castra mis-
sus, quæ
viderit regi-
que nuntia-
verit.

CCVIII. Ταῦτα βουλευομένων σφέων, ἔπεμπε Ξέρξης κατάσκοπον ἵππεά, ιδέσθαι ὁκόσοι τέ εἰσι, καὶ ὅ, τι παίειεν. ἀκηκόεε δὲ ἔτι ἔαν ἐν Θεσσαλίῃ, ὥς ἀλισμένη εἴη ταύτῃ στρατιῇ ὀλίγῃ, καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὥς εἴσαν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λεωνίδης ἐὼν γένος Ἡρακλίδης. 5 ὥς δὲ προσέλασε ὁ ἵππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐθηεῖτό τε καὶ κατὰρ πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἶά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο. ἔτυχον δὲ ταῦ- 10 τον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. ταῦτα δὴ θεώμενος, ἐθωύμαζε, καὶ τὸ πλήθος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως, ἀπήλαυνε ὀπίσω κατ' ἡσυχίην. οὔτε γὰρ τις ἐδίωκε, ἀλογίης τε 15 ἐνεκύρησε πολλῆς. ἀπελθὼν δὲ, ἔλεγε πρὸς Ξέρξεα τά- περ ὁπώπεε πάντα.

Xerxis ac
Demarati
de hoc
nuntio col-
loquium.

CCIX. Ἀκούων δὲ Ξέρξης, οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἐὼν, ὅτι παρασκευάζοντο ὥς ἀπολούμενοί τε καὶ ἀπολέον- 5 τες κατὰ δύναμιν· ἀλλ', αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο ποιεῖν, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος ἑὸντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἀπικόμενον δὲ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἔκα- 5 στα τουτέων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιούμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε· “Ἡκουσας μὲν μευ καὶ “ πρότερον, εὔτε ὀρμῶμεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀν- “ δρῶν τουτέων· ἀκούσας δὲ, γέλωτά με ἔφει, λέγοντα

- 10 “τάπερ ὥρων ἐκθυσόμενα πρήγματα ταῦτα. ἐμοὶ γὰρ
 “τὴν ἀληθειήν ἀσκέειν ἀντὶ σέῃ, ᾧ βασιλεῦ, ἀγῶν
 “μέγιστός ἐστι· ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. οἱ ἄνδρες οὗτοι
 “ἀπίκναι μαχεσόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦ-
 “τα παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί·
 15 “ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφα-
 “λὰς κοσμέονται. ἐπίστασο δὲ, εἰ τούτους τε καὶ τὸ
 “ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψαι, ἔστι οὐδὲν ἄλλο
 “ἔθνος ἀνθρώπων τό σε, βασιλεῦ, ὑπομένεει χεῖρας
 “ἀνταειρόμενον. νῦν γὰρ πρὸς βασιληῆν τε καλλίστην
 20 “τῶν ἐν Ἑλλήσι προσφέρειαι, καὶ ἄνδρας ἀρίστους.”
 κάρτα τε δὴ ἀπίστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι,
 καὶ δεύτερα ἐπειρώτα, ὅντινα τρόπον, τοσαῦτοι εἶντες, οἷοί
 τέ εἰσι τῇ ἐωῦτοῦ στρατῇ μαχέσασθαι. ὁ δὲ εἶπε· “ὦ
 “βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, ἢν μὴ ταῦτά
 “τοὶ ταύτῃ ἐκβῇ, τῇ ἐγὼ λέγω.”

- CCX. Ταῦτα λέγων, οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξεα. τέσσε- Incipit
pugna ad
Thermopy-
las [circa
mediani
aetatem a.
480.]
 ρας μὲν δὴ παρεῖξκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφεας ἀπο-
 δρῆσεσθαι. πέμπτη δὲ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλά
 οἱ ἐφαίνοντο, ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι, μέ-
 5 νειν, πέμπει ἐπ’ αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυρω-
 θεῖς, ἐντειλάμενός σφεας ζωήρῃσαντας ἀγειν ἐς ὄψιν
 τὴν ἐωῦτοῦ. ὡς δ’ ἐπέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἑλληνας
 οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί· ἄλλοι δ’ ἐπεσῆϊσαν, καὶ οὐκ
 ἀπέλαυνον, καίπερ μεγάλως προσπταίνοντες. δῆλον δ’
 10 ἐποίησεν παντὶ τῷ, καὶ οὐκ ἥμισυ αὐτῷ βασιλείῃ, ὅτι

209. 10. τά περ S. 209. 16. ἐπίστασο S. 209. 19, 20. βασιληῆν
 τε καὶ καλλίστην πόλιν τῶν ἐν W. et S. 209. 21, 22. λεγόμενα, καὶ
 δεύτερα W. 209. 22, 23. εἶντες, τῇ ἐωῦτοῦ στρατῇ μαχέσονται W.
 et S. sed ἐωυτοῦ habet S. 210. 9. ἀπελαύνοντο S.

πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγένετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρης.

Barbari pri-
mis diebus
maxima
cum strage
a Græcis et
fortiter et
callide
pugnanti-
bus repulsi.

CCXI. Ἐπεὶ τε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐν-
θαῦτα οὗτοι μὲν ὑπέξῃσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι
ἐπήϊσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεὺς, τῶν ἥρχε
Ἰθάρης, ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. ὡς
δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι Ἑλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέ- 5
ροντο τῆς στρατῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ, ἅτε ἐν
στεينوπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι, καὶ δόρασι βραχυτέροισι
χρεώμενοι ἤπερ οἱ Ἕλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθει
χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου,
ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι 10
ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅπως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἀλέες
Φεύγεσκον δῆθεν. οἱ δὲ Βάρβαροι ὀρέωντες Φεύγοντας,
βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήϊσαν· οἱ δ' ἂν καταλαμβανό-
μενοι, ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι· μετα-
στρεφόμενοι δὲ, κατέβαλλον πλήθει ἀναριθμήτους τῶν 15
Περσέων· ἐπιπτον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Σπαρτιητέων ἐν-
θαῦτα ὀλίγοι. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνάετο παραλαβεῖν οἱ
Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρεώμενοι, καὶ κατὰ τέλεα καὶ
παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω.

CCXII. Ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγε-
ται βασιλῆα θηεύμενον, τρεῖς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου,
δεῖσαντα περὶ τῇ στρατῇ. τότε μὲν οὕτω ἡγωνίσαντο. τῇ
δ' ὑστεραίῃ οἱ Βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ
ὀλίγων εἴοντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετραματίσθαι 5
τε καὶ οὐκ αἴους τε ἔσσεσθαι ἐτι χεῖρας ἀνταείρασθαι,
συνέβαλλον. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξιν τε καὶ κατὰ
εἶδη κεκοσμημένοι ἔσαν, καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο,

πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλά-
 10 ζόντες τὴν ἀτραπὸν. ὥς δὲ οὐδὲν εὕρισκον ἀλλοιότερον οἱ
 Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνάρων, ἀπήλαινον.

CCXIII. Ἀπορέοντος δὲ βασιλῆος ὃ, τι χρήσεται τῷ Mox prodit-
 παρόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου, ἀνὴρ Μη- ab Ephialte
 λιεύς, ἦλθέ οἱ ἐς λόγους, ὥς μέγα τι παρὰ βασιλῆος Maliensi
 δοκέων αἴσασθαι· ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὖ- semita, qua
 5 ρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτη agmen cir-
 ὑπομείναντας Ἑλλήνων. ὕστερον δὲ δέσας Λακεδαιμονί- cumdu-
 ους, ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην· καὶ οἱ φυγόντι, ὑπὸ τῶν Πυ- ctum Græ-
 λαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομέ- cos a tergo
 10 νων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. χρόνῳ δὲ ὕστερον, κατήλθε Pœna pro-
 γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρη- ditori irro-
 χινίου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι' gata, ejus-
 ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὕπισθε λόγοισι σημανέω· que cædes.
 ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἔσσαν. Ἐπιάλ-
 τῆς μὲν οὕτω ὕστερον τουτέων ἀπέθανε.

CCXIV. Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὥς Ὀνήτης Alia de pro-
 τε ὁ Φαναγόρεω, ἀνὴρ Καρύστιος, καὶ Κορυδαλὸς Ἀντικυ- ditione il-
 ρεὺς, εἰσὶ οἱ εἶπαντες πρὸς βασιλῆα τούτους τοὺς λόγους, lius semitæ
 καὶ περιηγησάμενοι τὸ οὖρος ταῖσι Πέρσησι· οὐδαμῶς narratio,
 5 ἐμοίγε πιστός. τοῦτο μὲν γὰρ, τῷδε χρὴ σταθμάσασθαι sed suble-
 σθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν οὐκ stæ fidei.
 ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλῷ ἀργύριον, ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ
 τῷ Τρηχινίῳ, πάντως κου τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι·
 τοῦτο δὲ, Φεύγοντα τὸν Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίην οἶδα-
 10 μεν. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς ταύτην τὴν
 ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὠμιληκῶς εἶη· ἀλλ'.

Ἐπιάλτης γάρ ἐστι ὁ περιγησάμενος τὸ οὖρος κατὰ τὴν ἀτραπὸν, τοῦτον αἴτιον γράφω.

Missus, viæ
duce Ephialte, Hydarnes cum
Immortalibus [c.
83.]. Semitam qui
primi repererint.

CCXV. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ οἱ ἤρесе τὰ ὑπέσχετο ὁ Ἐπιάλτης κατεργάσσεσθαι, αὐτίκα περιχαρὲς γενόμενος, ἔπεμπε Ὑδάρνεα, καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης. ὠρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μηλιέες· ἐξευρόντες δὲ, Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκέας, τότε ὅτε οἱ Φωκέες φράζαντες τείχει τὴν ἐσβολὴν, ἔσαν ἐν σκέπη τοῦ πολέμου· ἐκ τε τόσου δὴ κατεδέδεκτο εὐῖσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι.

Ejus tractus.

CCXVI. Ἐχει δὲ ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη. ἀρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος· ὄνομα δὲ τῇ εὐρείᾳ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τὰυτὸ κῆται, Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνοπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ οὐρεος, λήγει δὲ κατὰ τὴν Ἀλπηνὸν πόλιν, πρώτῃ ἐῴσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ Μελάμπυγόν τε καλεόμενον λίθον, καὶ κατὰ Κερκῶπων ἔδρας· τῇ καὶ τὸ στεννότατόν ἐστι.

Illic excubitores collocati manus Phoenicum,

CCXVII. Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσιν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν διαβάντες, ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες οὖρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ, τὰ Τρηχινίων. ἡὲς τε δὴ διέφαινε, καὶ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὐρεος. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὐρεος ἐφύλασσαν, ὥς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκῶν χίλιοι ὀπλῖται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην χώραν, καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπὸν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἰρητῶν· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὐρεος ἀτραπὸν ἐφελονταὶ Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσαν.

CCXVIII. Ἐμαθον δὲ σφεας οἱ Φωκέες ὥδε ἀναβε- Persis in-
 ἑγκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ gruentibus
 οὔρες, πᾶν ἐὼν δρυῶν ἐπίπλεον. ἦν μὲν δὴ νηνεμία, φό- diffugiunt.
 φου δὲ γενομένου πολλοῦ, ὡς οἶκος ἦν, φύλλων ὑποκεχυ-
 5 μένων ὑπὸ τοῖσι ποσὶ, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες, καὶ
 ἐνέδυνον τὰ ὅπλα· καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρήσαν. ὡς
 δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θωῦματι ἐγένοντο·
 ἐλπόμενοι γὰρ οὐδὲν σφι φαίησεσθαι ἀντίξουν, ἐνεκύρη-
 σαν στρατῷ. ἐνθαῦτα Ἰθάρνης καταρρώδηςας μὴ οἱ
 10 Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἴρετο τὸν Ἐπιάλτεια ποδα-
 πὸς εἶη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως, διέτασσε τοὺς
 Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκέες, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι
 τοξεύμασι πολλοῖσιν τε καὶ πυκνοῖσιν, οἶχοντο Φεύγοντες
 ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας
 15 ὠρμήθησαν ἀρχὴν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι.
 οὔται μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον. οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτεια καὶ
 Ἰθάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ
 δὲ κατέβαινον τὸ οὔρεα κατὰ τάχος.

CCXIX. Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι εἴσιν Ἑλλήνων, Cognita
 πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱερά, ἔφρασε tramitis
 τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἅμα ἡοὶ σφι θάνατον· ἔπειτεν proditione,
 καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν Leonidas
 5 περίοδον· οὔτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν· τρίτοι δὲ οἱ
 ἡμεροσκόποι, καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἤδη δια-
 φαινούσης ἡμέρης. ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες,
 καὶ σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνώμαι. οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν
 τάξιν ἐκλιπεῖν· οἱ δὲ, ἀντέτεινον. μετὰ δὲ ταῦτο διακρι-
 10 θέντες, οἱ μὲν ἀπαλλάττοντο, καὶ διασκεδασθέντες,

218. 4. γινομένου S. 218. 6. ἔδυντο τὰ ὅπλα S. 218. 7. θώ-
 ματι S. 219. 3, 4. θάνατον· ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἔσαν W.

κατὰ πόλιν ἕκαστοι ἐτράποντο· οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ παρασκευάδατο.

nam invito
Leonida
abiisse, He-
rodoto non
placet.
Oraculum
Spartanis
olim de
belli exitu
datum.

CCXX. Λέγεται δὲ ὡς αὐτὸς σφεας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιτῶν τοῖσι παρεῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν ἐς τὴν ἡλθον φυλάζοντες ἀρχὴν· ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλείστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεὶ τε ἦσθετο 5 τοὺς συμμάχους ὄντας ἀπροθύμους, καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεύσας σφεας ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. μένοντι δὲ αὐτοῦ, κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐξηλείφετο. ἐκέχρητο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτησι 10 χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἢ τὸν βασιλῆα σφῶν ἀπολέεσθαι. ταῦτα δὲ σφι ἐν ἔπεσι ἐξαμέτροισι χρᾶ, λέγοντα ὧδε,

15

Ἵμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
Ἡ μέγα ἄστυ ῥικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περγεΐδῃσι
Πέρθεται· ἢ τὸ μὲν οὐκί, ἀφ' Ἡρακλέος δὲ γενέθλης
Πενθήσει βασιλῇ φθίμενον Λακεδαίμονος οὔρος. 20
Οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
Ἀντιθίην· Ζητὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδὲ ἐφημὶ
Σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἔτερον διὰ πάντα δάσῃται.

ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος 25 καταθέσθαι μῶνον Σπαρτιτῶν, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους μᾶλλον, ἢ γνώμῃ διενεχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.

Megistias
vates, etsi
futura prae-
sciens [c.
219.] veni-

CCXXI. Μαρτύριον δὲ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρα γέγονε. οὐ γὰρ μῶνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν μάντιν ὃς εἶπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστήν τὸν

220. 10. ἐκέχρηστο W. 220. 15. ἐξαμέτροισι ἔχοντα χρᾶ W. et S. 220. 17. ἄστυ ῥικυδὲς W.

Ἀκαρνήνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμπο- amque na-
 5 dos, τούτων εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαί- undi, ta-
 νειν, Φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπό- men in ca-
 ληταί σφι. ὁ δὲ, ἀποπεμπόμενος, αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπελί- stris rema-
 πετο, τὸν δὲ παῖδα συστρατεύμενον, ἔοντα οἱ μουνογενέα, net.
 ἀπέπεμψε.

CCXXII. Οἱ μὲν νυν σύμμαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι, Soli reti-
 οἷχοντό τε ἀπίοντες, καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδῃ. Θεσπιδέες δὲ nentur
 καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μῶνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. Thespien-
 5 τούτων δὲ, Θηβαῖοι μὲν, ἀέκοντες ἔμενον, καὶ οὐ βουλό- ses atque
 5 μνοι· κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης, ἐν ὁμήρων λόγῳ Thebani :
 ποιούμενος· Θεσπιδέες δὲ, ἐκόντες μάλιστα· οἱ οὐκ ἔφα- hi quidem
 σαν, ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ἀπαλ- inviti.
 λάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. ἐστρατή-
 γες δὲ αὐτέων Δημόφιλος Διαδρόμεω.

CCXXIII. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἡλίου ἐπανατείλαντος σπον- Acerrimum
 δας ἐποίησατο, ἐπισχὼν χρόνον, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα longique
 πληθύνειν πρόσδοι ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ temporis
 5 Ἐπιδάμεινον οὗτω. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὐρεος ἡ κατάβασις συν- praelium.
 5 τομωτέρη τέ ἐστι, καὶ βραχύτερος ὁ χῶρος πολλὸν ἤπερ
 ἢ περίοδος τε καὶ ἀνάβασις. οἱ τε δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ
 Ξέρξεα προσήϊσαν, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἕλληνες, ὡς
 τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἐξοδὸν ποιούμενοι ἤδη πολλῶ μᾶλλον ἢ
 10 κατ' ἀρχὰς ἐπέξῃσαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. τὸ
 μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο· οἱ δὲ ἀνὰ τὰς
 προτέρας ἡμέρας ὑπεξιώντες ἐς τὰ στενωπὰ, ἐμάχοντο.
 τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στενωπῶν, ἐπίπτον πλήθει
 πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ὅπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τε-
 15 λέων ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς

τὸ πρόσω ἐπιστρέφοντες. πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτέων
 ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ διεφθείροντο· πολλῶν δ' ἔτι πλεῖ-
 νες κατεπατέοντο ζῶοι ὑπ' ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς
 τοῦ ἀπολλυμένου. ἅτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντά
 σφι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιϊόντων τὸ οὖρος, ἐπε- 20
 δείκνυντο ῥώμης ὅσον εἶχον μέγιστον ἐς τοὺς βαρβάρους,
 παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες.

γ. ρ. lex

Postremo
 Græci, in-
 genti clade
 barbaris il-
 lata, undi-
 que cir-
 cumventi
 cum Leo-
 nida ad
 unum
 omnes
 præter The-
 banos, oc-
 cumbunt.

CCXXIV. Δόρατα μὲν νυν τοῖσι πλεόνεσιν αὐτέων
 τηνικαῦτα ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι
 διεργάζοντο τοὺς Πέρσας. καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ
 πόνῳ πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐ-
 τοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων 5
 γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα· ἐπυθόμην δὲ καὶ
 ἀπάντων τῶν τριηκοσίων. καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι
 ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοὶ, ἐν δὲ δὴ καὶ
 Δαρείου δύο παῖδες, Ἀθροκόμης τε καὶ Ὑπεράνδης, ἐκ
 τῆς Ἀρτάνεω θυγατρὸς Φραταγούνης γεγονότες Δαρείῳ· ὁ 10
 δὲ Ἀρτάνης, Δαρείου μὲν τοῦ βασιλῆος ἦν ἀδελφεός,
 Ὑστάσπεις δὲ τοῦ Ἀρσάμεω παῖς· ὅς καὶ ἐκδιδοὺς τὴν
 θυγατέρα Δαρείῳ, τὸν οἶκον πάντα τὸν ἐαυτοῦ ἐπέδωκε,
 ὡς μούνου οἱ εἰούσης ταύτης τέκνου.

CCXXV. Ξέρξῳ τε δὴ δύο ἀδελφοὶ ἐνθαῦτα πίπτου-
 σι μαχεόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περ-
 σέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὤφισμός ἐγένετο πολλός· ἐς
 ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπέξείρυσαν, καὶ ἐτρέφαντο
 τοὺς ἐναντίους τετράκισ. τοῦτο δὲ συνεστήκει μέχρι οὗ αἰ 5
 σὺν Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἤκειν ἐπύθοντο

223. 20, 21. ἀπεδείκνυντο W. et S. 224. 1. τοῖσι πλεόσι W.
 224. 2. ἤδη ἐτύγχανε κατεηγότα S. 224. 3. Πέρσας. Λεωνίδης W.
 224. 5. ὀνομαστοὶ, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων W.
 224. 14. μούνης W. 225. 2. μαχεόμενοι· ὑπὲρ W. 225. 4. ὑπερι-
 ξείρυσαν W.

οἱ Ἕλληνες, ἐνθ' εὗτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ νείκος. ἔς τε γὰρ
τὸ στεῖνον τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὀπίσω, καὶ παραμειψάμε-
νοι τὸ τεῖχος, ἐλθόντες ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες
10 ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ
ἐσόδῳ ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν
ταύτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι, τοῖσι αὐ-
τέων ἐτύγχανον ἔτι περιεῶσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι,
κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν, ἐξ ἐναντίας
15 ἐπισπόμενοι, καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τεύχεος συγχώσαντες, οἱ
δὲ, περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν.

CCXXVI. Λακεδαιμονίαν δὲ καὶ Θεσπιδίαν τοιούτων Inter Spar-
γενομένων, ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γενέσθαι Σπαρ- tano max-
τιήτης Διηνέκῃς. τὸν τόδε Φασὶ εἶπαι τὸ ἔπος πρὶν ἢ xime excel-
συμμίξαι σφέας τοῖσι Μήδοισι, πυθόμενον πρὸς τευ τῶν luit Diene-
5 Τρηχινίαν ὥς ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, ces, etiam
τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν οἰστῶν ἀποκρύπτειν· τοσ- facetiis
αὐτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι. τὸν δὲ, οὐκ ἐκπλαγέντα celebra-
10 τοῖσι, εἶπαι, ἐν ἀλογίᾳ ποιούμενον τὸ τῶν Μήδων πλῆ- tem nomi-
θος, ὥς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξείνος ἀγγελ- nis conse-
λοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον, ὑπὸ σκιῇ cutus.
ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη, καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ. ταῦτα μὲν
καὶ ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά Φασι Διηνέκεα τὸν Λακε-
δαιμόνιον λιπέσθαι μνημόσυνα.

CCXXVII. Μετὰ δὲ ταῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται Λα- Qui post
κεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοὶ, Ἀλφεός τε καὶ Μάρων, Ὀρσι- illum e
φάντου παῖδες. Θεσπιδίαν δὲ εὐδοκίμει μάλιστα τῷ οὐ- Spartanis
νομα ἦν Διθύραμβος, Ἀρματίδew. Thespiensi-
busque rem
fortissime
gesserint.

CCXXVIII. Θαφθεῖσι δέ σφι αὐτοῦ ταύτῃ τῇ περ Epigram-
ἔπεσον, καὶ τοῖσι πρότερον τελευτήσασι ἢ τοὺς ὑπὸ Λεωνί- mata oc-
cisorum

225. 16. πάντοθεν S. 226. 2. ἀνὴρ ἄριστος S. 226. 6. ἀποκρύπ-
τουσι W. et S. 228. 2. ἢ ὑπὸ W. et S.

tumulis
publice
privatim-
que inscri-
pta.

δεα ἀποπεμφθέντας οἶχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμ-
ματα λέγοντα τάδε,

Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο

5

Ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται· τοῖσι δὲ Σπαρ-
τήτησι ἰδίῃ,

ᾧ ἑὶν, ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε

Κείμεθα, τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

10

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ ταῦτο· τῷ δὲ μάντι, τότε,

Μνῆμα τόδε κλεινοῦ Μεγιστία, ὃν ποτε Μῆδοι

Σπερχεῖον ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι·

Μάντιος, ὃς τότε Κῆρας ἐπερχομένης σάφα εἰδώς,

Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

15

ἐπιγράμμασι μὲν νυν καὶ στήλησι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος
ἐπίγραμμα, Ἀμφικτυόνες εἰσὶ σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες·
τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω, Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπείος
ἔστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράφας.

Diversæ de
Euryto et
Aristode-
mo, ambo-
bus Sparta-
nis, narra-
tiones.
Hic, quod
pugnæ con-
sulto non
interfuisset,

CCXXIX. Δύο δὲ τούτων τῶν τριηκοσίων λέγεται Εὐ-
ρυτόν τε καὶ Ἀριστόδημον, παρὲν αὐτοῖσι ἀμφοτέροισι,
κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι, ἢ ἀποσωθῆναι ὁμαῦ ἐς Σπάρ-
την, ὡς μεμετιμένοι τε ἔσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεω-
νίδεω, καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ
ἔσχατον· ἢ εἶγε μὴ ἐβούλοντο νοστήσαι, ἀποθανέειν ἅμα
τοῖσι ἄλλοισι· παρὲν σφι τούτων τὰ ἕτερα ποιεῖν, οὐκ
ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν· ἀλλὰ γνώμῃ διενειχθέντας, Εὐ-
ρυτον μὲν πυθόμενον τὴν τῶν Περσέων περίσδον, αἰτή-
σαντά τε τὰ ὅπλα καὶ ἐνδύντα, ἄγειν αὐτὸν κελεύσαι
τὸν εἰλωτα ἐς τοὺς μαχομένους· ὅπως δὲ αὐτὸν ἤγαγε,
τὸν μὲν ἀγαγόντα, οἶχεσθαι φεύγοντα, τὸν δὲ, ἐσπεσόντα
ἐς τὸν ὅμιλον, διαφθάρηναι· Ἀριστόδημον δὲ, λειποφυ-

15 χέοντα λειφθῆναι. εἰ μὲν νυν ἦν μοῦνον Ἀριστόδημον ἀλ-
γῆσαντα ἀπονοστήσαι εἰς Σπάρτην, ἣ καὶ ὁμοῦ σφέων
ἀμφοτέρων τὴν κομιδὴν γενέσθαι, δοκέειν ἐμοὶ, οὐκ ἂν
σφι Σπαρτιήτας μῆνιν οὐδεμίαν προσθέσθαι· νυνὶ δέ,
τοῦ μὲν αὐτῶν ἀπολομένου, τοῦ δὲ, τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομέ-
20 νου προφάσιος, οὐκ ἐτελήσαντος δὲ ἀποθνήσκειν, ἀναγ-
καίως σφι ἔχειν μνήσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ.

CCXXX. Οἱ μὲν νυν οὕτω σωθῆναι λέγουσι Ἀριστό-
δημον εἰς Σπάρτην, καὶ διὰ πρόφασιν τοιήδε· οἱ δὲ, ἄγ-
γελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐξέν αὐτῷ κατα-
λαβεῖν τὴν μάχην γινομένην, οὐκ ἐτελήσαι, ἀλλ' ὑπομεί-
5 ναντα ἐν τῇ ὁδῷ, περιγενέσθαι· τὸν δὲ, συνάγγελον αὐ-
τοῦ, ἀπικόμενον εἰς τὴν μάχην, ἀποθανεῖν.

CCXXXI. Ἀπονοστήσας δὲ εἰς Λακεδαίμονα ὁ Ἀριστό- notatus in-
δημος, ὄνειδός τε εἶχε καὶ ἀτιμίην· πᾶσχαν δὲ τοιάδε, famia, post
ἡτίματο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διε in praelio
λέγετο, ὄνειδός τε εἶχε, ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλεόμε- Plataensi
5 νος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ ἀνέλαβε πᾶ- strenuissi-
σαν τὴν ἐπενεχθεῖσάν οἱ αἰτίην. mis facino-
ribus cri-
mine igna-
viæ se pur-
gat [9. 71.].

CCXXXII. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλον ἀποπεμφθέντα Pantites,
ἄγγελον εἰς Θεσσαλίην τῶν τριηκοσίων τουτέων, περιγε- alius Spar-
νέσθαι, τῷ ὄνομα εἶναι Παντίτην· νοστήσαντα δὲ τοῦτον tiata, quod
εἰς Σπάρτην, ὡς ἡτίματο, ἀπάγξασθαι. et ipse a
pugna abfu-
isset, infam-
ia adspers-
sus, suspen-
dio vitam
finit.

CCXXXIII. Οἱ δὲ Θεβαῖοι, τῶν ὁ Λεοντιάδης ἐστρα- Thebani in
τήγεε, τέως μὲν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἑόντες ἐμάχοντο, ὑπ' ipso praelio
ἀναγκαίης ἐχόμενοι, πρὸς τὴν βασιλέος στρατὴν· ὡς δὲ se dedunt
εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρῆγματα, Persis, a
quibus
mancipio-
rum loco
habentur.
5 οὕτω δὲ τῶν σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπειγομένων ἐπὶ τὸν
κολωνόν, ἀποσχισθέντες τουτέων, χεῖράς τε προέτεινον,
καὶ ἦσαν ἄσπον τῶν βαρβάρων· λέγοντες τὸν ἀληθέστα-
τον τῶν λόγων, ὡς καὶ μὴδίζουσι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ

ἐν πρώτοισι ἔδσαν βασιλεῖ, ὑπὸ δὲ ἀναγκαίης ἐχόμενοι,
 ἐς Θερμοπύλας ἀπικοίατο, καὶ ἀναίτιοι εἶεν τοῦ τρώμα- 10
 τος τοῦ γεγονότος βασιλεῖ· ὥστε ταῦτα λέγοντες περιε-
 γίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τῶν λόγων τούτων
 μάρτυρας. οὐ μέντοι τάγε πάντα εὐτύχησαν· ὥς γὰρ αὐ-
 τοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς μὲν τινὰς καὶ
 ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλεῖνας αὐτέων, κελεύ- 15
 σαντος Ξέρξεω, ἔστιζον στίγματα βασιλῆα, ἀρξάμενοι
 ἀπὸ τοῦ στρατηγῶ Λεοντιάδew· τοῦ τὸν παῖδα Εὐρύμα-
 χον χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιεῖς, στρατηγῆ-
 σαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων, καὶ σχόντα τὸ ἄστν
 τὸ Πλαταιέων.

Xerxi, for-
 titudine
 Spartano-
 rum per-
 culso,

CCXXXIV. Οἱ μὲν δὴ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες
 οὕτω ἠγωνίσαντο. Ξέρξης δὲ καλέσας Δημάρητον, εἰρώτα
 ἀρξάμενος ἐνθένδε· “ Δημάρητε, ἀνὴρ εἰς ἀγαθός. τεκ-
 “ μαίρομαι δὲ τῇ ἀληθείῃ· ὅσα γὰρ εἶπας, ἅπαντα
 “ ἀπέβη οὕτω. νῦν δέ μοι εἰπὲ, κόσμοι τινὲς εἰσι οἱ λοιποὶ 5
 “ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τούτων ὅκοσοι τιοῦτοι τὰ πολέμια,
 “ εἴτε καὶ ἅπαντες.” ὁ δ' εἶπε· “ ὦ βασιλεῦ, πλῆθος
 “ μὲν πάντων τῶν Λακεδαιμονίων πολλόν, καὶ πόλις
 “ πολλαί· τὸ δὲ θέλεις ἐκμαθεῖν, εἰδήσεις. ἔστι ἐν τῇ
 “ Λακεδαίμονι Σπάρτη, πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων 10
 “ μάλιστα κη. οὗτοι πάντες εἰσὶ ὁμοῖοι τοῖσι ἐνθάδε
 “ μαχεσαμένοισι· οἱ γε μὴν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι, τού-
 “ τοισι μὲν οὐκ ὁμοῖοι, ἀγαθοὶ δέ.” εἶπε πρὸς ταῦτα
 Ξέρξης· “ Δημάρητε, τέω τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν
 “ τούτων ἐπικρατήσομεν; ἴθι ἐξηγέο. σὺ γὰρ ἔχεις αὐ- 15
 “ τέων τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, οἷα βασιλεὺς
 “ γενόμενος.”

233. 13. ἠτύχησαν W. 234. 11. μάλιστα· καὶ οὗτοι W. 234.
 12. αἳ γε μὲν S.

- CCXXXV. Ὁ δ' ἀμείβετο· “ ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ <sup>quid Dema-
ratus suase-
rit. Insula
Cythera.</sup> συμβουλευεῖαι μοι προθύμως, δίκαιόν μὲ σοί ἐστι φρά-
 “ ζειν τὸ ἄριστον. εἰ τῆς ναυτικῆς στρατῆς νέας τριηκοσίας
 “ ἀποστείλειαι ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώραν. ἔστι δὲ ἐπ’ αὐτῇ
 5 “ νῆσος ἐπικειμένη, τῇ οὐνομά ἐστι Κύθηρα· τὴν Χίλων,
 “ ἀνὴρ παρ’ ἡμῖν σοφώτατος γενόμενος, κέρδος μέζον
 “ ἔφη εἶναι Σπαρτιήτησι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδε-
 “ δυκέναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεὶ τι προσδοκῶν ἀπ’
 “ αὐτῆς τοιοῦτο ἔσσεσθαι οἷόν τι ἐγὼ ἐξηγέομαι· οὔτι τὸν
 10 “ σὸν στόλον προειδῶς, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φοβεόμενος
 “ ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης ὦν τῆς νήσου ὀρμεώμενοι,
 “ φοβεόντων τοὺς Λακεδαιμονίους. παροίκου δὲ πολέμου
 “ σφι ἐόντος οἰκῆτου, οὐδὲν δεινοὶ ἔσονται τοι, μὴ τῆς ἁλ-
 “ λης Ἑλλάδος ἀλικομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ, βοηθέωσι
 15 “ ταύτῃ. καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος,
 “ ἀσφενὲς ἤδη τὸ Λακωνικὸν μῦνον λείπεται. ἦν δὲ
 “ ταῦτα μὴ ποιῆς, τάδε τοι προσδόκα ἔσσεσθαι. ἔστι
 “ τῆς Πελοποννήσου ἰσθμὸς στενός· ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ
 “ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοί, μάχας
 20 “ ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομένων προσδέκεο ἔσσεσθαι
 “ τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι, ἀμαχητὶ ὅ, τε ἰσθμὸς οὗτος
 “ καὶ αἱ πόλεις προσχωρήσουσι.”

- CCXXXVI. Λέγει μετὰ ταῦτον Ἀχαιμῆνης, ἀδελφεός <sup>Sententia
Achæme-
nis.</sup>
 τε ἐὼν Ξέρξεω, καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγός, πα-
 ρατυχὼν τε τῷ λόγῳ, καὶ δέισας μὴ ἀναγνωσθῇ Ξέρξης
 ποιεῖν ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ, ὁρῶ σε ἀνδρὸς ἐνδεκόμενον
 5 “ λόγους, ὃς φθονεῖ τοι εὖ πρήσσοντι, ἢ καὶ προδιδῶ
 “ πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ δὴ καὶ τρόποισι τοιούτοις
 “ χρεώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι· τοῦ τε εὐτυχεῖν φθo-

“ νέουσι, καὶ τὸ κρέσσον στυγέουσι. εἰ δ’ ἐπὶ τῇσι παρ-
 “ εούσησι τύχησι, τῶν νέες νενανυγήκασι τετρακόσiai,
 “ ἄλλας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τριηκοσίας ἀποπέμψεις 10
 “ περιπλώειν Πελοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ
 “ ἀντίπαλοι· ἀλῆς δὲ ἔων ὁ ναυτικός στρατὸς, δυσμετα-
 “ χερίστός τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχοί
 “ τοι ἔσονται· καὶ πᾶς ὁ ναυτικός τῷ πεζῷ ἀρῆζει, καὶ
 “ ὁ πεζὸς τῷ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος· εἰ δὲ διασπά- 15
 “ σεις, οὔτε σὺ ἔσσαι κείνοισι χρήσιμος, οὔτε κείνοι σοί.
 “ τὰ σεωυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ, γνώμην ἔχε τὰ τῶν ἀντιπο-
 “ λέμων μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε στήσονται τὸν
 “ πόλεμον, τά τε ποιήσουσι, ὅσοι τε πλήθος εἰσι. ἱκανοὶ
 “ γὰρ ἐκείνοί γε αὐτοὶ ἐωυτῶν πέρι φροντίζειν εἰσὶ, ἡμεῖς 20
 “ δὲ ἡμέων ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἣν ἴωσι ἀντία
 “ Πέρσησι ἐς μάχην, οὐδὲν τὸ παρὲν τρῶμα ἀνιεύνται.”
 CCXXXVII. Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “ Ἀχαίμενες,
 “ εὖ τέ μοι δοκέεις λέγειν, καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρη-
 “ τος δὲ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοί, γνώμη
 “ μέντοι ἔσσοῦται ὑπὸ σεῦ. οὐ γὰρ δὴ ἐκείνό γε ἐνδέξομαι,
 “ ὅπως οὐκ εὐνοέει τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσί τε λε- 5
 “ γομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σταθμάμενος, καὶ τῷ
 “ ἐόντι, ὅτι πολίτης μὲν πολίτη εὖ πρήσσοντι φθάνει,
 “ καὶ ἔστι δυσμενὴς τῇ σιγῇ· οὐδ’ ἂν συμβουλευομένου
 “ τοῦ ἀπτοῦ, πολίτης ἀνὴρ τὰ ἄριστα οἱ δοκέοντα εἶναι
 “ ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρόσω ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δ’ 10
 “ εἰσὶ οἱ τοιοῦτοι· ξείνος δὲ ξείνῳ εὖ πρήσσοντί ἐστι εὐ-
 “ μενέστατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν συμβου-
 “ λεύσειε τὰ ἄριστα. οὕτω ὦν κακολογίης πέρι τῆς ἐς
 “ Δημάρητον, ἐόντος ἐμοί ξείνου, ἔχουσθαί τινα τοῦ λοι-
 “ ποῦ κελεύω.”

Consilium
 Demarati
 a Xerxe re-
 pudiatum.

CCXXXVIII. Ταῦτα εἶπας Ξέρξης, διεξήϊε διὰ τῶν νεκρῶν, καὶ Λεωνίδεω, ἀκηκοὺς ὅτι βασιλεὺς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν ἀνασταυρᾶσαι. δῆλόν μοι πολλοῖσι μὲν καὶ
 5 ἄλλοις τεκμηρίοις, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε οὐκ ἦκιστα γέγονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα ἀνδρῶν ἐθυμώθη ζῶντι Λεωνίδῃ. οὐ γὰρ ἂν κοτε εἰς τὸν νεκρὸν ταῦτα παρενόμισε· ἐπεὶ τιμᾶν μάλιστα νομίζουσι τῶν ἐγὼ εἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέ-
 10 μια. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίουν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιεῖν.

CCXXXIX. Ἄνεμι δὲ ἐκείσε τοῦ λόγου τῇ μοι πρότερον ἐξέλιπε. ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι ὅτι βασιλεὺς στέλ-
 5 λοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρῶτοι, καὶ οὕτω δὴ εἰς τὸ χρηστήριον τὸ εἰς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν, ἔνθα δὴ σφί ἐχρή-
 5 σθη τὰ ὀλίγα πρότερον εἶπον· ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θαυμάσιῳ. Δημάρχης γὰρ ὁ Ἀρίστωνος, Φυγῶν εἰς Μήδους, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἶκός ἐμοὶ συμμαχέται, οὐκ ἦν εὖνος Λακεδαιμονίοις. πάρεστι δὲ εἰκάζειν εἴτε εὐνοίῃ ταῦτα ἐπαίησε, εἴτε καὶ καταχαίρων. ἐπεὶ τε γὰρ Ξέρξης
 10 ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐὼν ἐν Σούσοις ὁ Δημάρχης, καὶ πυθόμενος ταῦτα, ἠθέλησε Λακεδαιμονίοις ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῆναι· ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθεῖν· ὁ δὲ μηχανᾶται τοιάδε. δελτίον δίπτυχον λαβὼν, τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε, καὶ
 15 ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλέως γνώμην· ποιήσας δὲ ταῦτα, ὀπίσω ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον κεινὸν τὸ δελτίον, μηδὲν πρῆγμα παρέχοι πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων. ἐπεὶ δὲ καὶ
 20 ἀπῆκετο εἰς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι οἱ

Qua ratione Spartani de Persarum bellico contra Græciam apparatu primi certiores facti.

238. 8. παρενόμισε W. 239. 1, 2. τῇ μοι τὸ πρότερον S. 239. 5, 6. θαυμασίῳ S. 239. 7. συμμαχέεται S. 239. 18. παρέχοι οἱ πρὸς S.

Λακεδαιμόνιοι, πρὶν γε δὴ σφι, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι,
 Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ, Λεωνίδα δὲ γυνή, Γοργῶ, ὑπέ-
 θετο, ἐπιφρασθεῖσα αὐτὴ, τὸν κηρὸν κῆαν κελεύουσα,
 καὶ εὐρήσειν σφέας γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι²⁵
 δὲ, εὖρον καὶ ἐπελέξαντο, ἔπειτα δὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι
 ἐπέστειλαν.

239, 27. In editione Schweigh. hic liber sic concluditur : Ταῦ-
 τα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι ; neque eadem sex verba initio li-
 bri sequentis repetuntur.

Ἡ Ρ Ο Δ Ο Τ Ο Υ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΟΥΡΑΝΙΑ.

ΤΑΥΤΑ μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι. οἱ δὲ Ἑλλή-
νων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἔσαν οἶδε. Ἀθη-
ναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ·
ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίας Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς
5 ναυτικῆς ἑόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας.
Κορίνθιοι δὲ τεσσαράκοντα νέας παρείχοντο. Μεγαρέες
δὲ, εἴκοσι· καὶ Χαλκιδέες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων
παρεχόντων σφι τὰς νέας· Αἰγινῆται δὲ, ὀκτωκαίδεκα·
Σικυώνιοι δὲ, δυοκαίδεκα· Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα· Ἐπι-
10 δαύριοι δὲ, ὀκτώ· Ἐρετριέες δὲ, ἑπτὰ· Τροιζήνιοι δὲ,
πέντε· Στυρῆες δὲ, δύο· καὶ Κεῖοι, δύο τε νέας, καὶ πεν-
τηκοντέρους δύο· Λακροὶ δὲ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβάρυνον
πεντηκοντέρους ἔχοντες ἑπτὰ.

II. Ἔσαν μὲν ἅν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμί-
σιον· εἴρηται δὲ μοι καὶ ὅσον τι πλῆθος ἕκαστοι τῶν νεῶν
Artemisi-

1. 3. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν S. 1. 8. σφι παρεχόντων τὰς S.
1. 9. δυώδεκα Λακ S. 2. 2, καὶ ὡς τὸ πλῆθος W. et S.

um colle-
ctarum.
Summus
earum præ-
fectus, Eu-
rybiades
Spartiatæ.

παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλληχθεισέων νεῶν ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἦν, πᾶρεξ τῶν πεντηκοντέρων, διηκόσιαι καὶ ἑξομήκοντα καὶ μία. τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον 5 κράτος ἔχοντα, παρείχοντο Σπαρτιῆται, Εὐρυβιάδεα τὸν Εὐρυκλείδεω· οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν, ἦν μὴ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἔφασθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἔσσεσθαι στρατεύμα.

Atheniensium
prudentia im-
perium mari-
timum
Spartanis in
hoc tempo-
ris articulo
conceden-
tium.

III. Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχαῖς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὼν εἴη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμα-
χων, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμο- 5 νίης, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς· ὁρθὰ νοεῦντες. στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κἀκίον ἔστι, ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτέων, ὡς διέδεξαν. ὡς γὰρ δὴ ὡσάμενοι τὸν Πέρσέα, περὶ τῆς 10 ἐκείνου ἡδὴ τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Πausaniæω ὕβριν προῖσχύμενοι, ἀπέειλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.

Græcis de
fuga capes-
senda deli-
berantibus,
Eubœenses
Themisto-
cli, classis
Athenien-
sium præ-
fecto, am-
plissimis
muneribus
dandis per-
suadent, ut
cæteros ad
prælium
ante Eubœ-

IV. Τότε δὲ οὗτοι οἱ ὡς ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκειον, καταρρώδησαντες, δρησμοὶν ἐβουλεύοντο 5 ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δὲ σφεαῖς οἱ Εὐβοεῖς ταῦτα βουλευομένους, ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοῖς τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται. ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, μετα-

2. 5. μία καὶ ἑξομήκοντα καὶ διηκόσιαι S. 2. 6. κάρτος W. 3. 3. χρεὼν S. 4. 1. οἱ καὶ ἐπ' W. et S. 4. 5. ἐβουλεύον S.

10 ὅλαντες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πείθουσι Θεμιστοκλέα am pugnandum permovere studeat.
 ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα τάλαντοις, ἐπ' ᾧ τε καταμείναν-
 τες πρὸ τῆς Εὐβοίας ποιοῦνται τὴν ναυμαχίην.

V. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοὺς Ἑλληνας ἐπισχεῖν ᾧδε Id quomodo Themistocles effectum derit.
 ποιεῖ. Εὐρυδιάδῃ τούτῳ τῶν χρημάτων μεταδιδόι' πέντε
 τάλαντα, ὡς παρ' ἐαυτοῦ δῆθεν διδούς. ὡς δὲ οἱ αὐτοὶ
 ἀνεπέπειστο, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου, Κορινθίων
 5 στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἥσπαιρε μῦθος, φάμενος ἀπο-
 πλώσεσθαι τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ παραμεινέειν,
 πρὸς δὲ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπομόσας· “ Οὐ σύ
 “ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω,
 “ ἢ βασιλεὺς ἂν τοι ὁ Μῆδων πέμψειε ἀπολιπόντι τοὺς
 10 “ συμμάχους.” ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ
 τὴν νέα τὴν Ἀδείμαντος τάλαντα ἀργυρίου τρία. οὗτοί τε
 δὴ πληγέντες δώροισι, ἀναπεπεισμένοι ἔσαν, καὶ ταῖσι
 Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτὸς τε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐκέρδηνε,
 ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων· ἀλλ' ἠπιστέατο οἱ μετα-
 15 λαβόντες τούτων τῶν χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλ-
 θεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ τὰ χρήματα.

VI. Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίᾳ, καὶ ἐναυ-
 μάχησαν. ἐγένετο δὲ ᾧδε. ἐπεὶ τε δὴ ἐς τὰς Ἀφέτας
 περὶ δέιλῃν πρῶτῃν γενομένην ἀπῆκατο οἱ Βάρβαροι, πυ-
 θόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμισίον ναυλο-
 5 χεῖν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρό-
 θυμοι ἔσαν ἐπιχειρέειν, εἴ πως ἔλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὲ
 τῆς ἀντίης προσπλῶειν οὐκ ὀφείδεε, τῶνδε εἵνεκα,
 μή πως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλῶντας, ἐς φυγὴν ὁρ-
 μίσειαν, φεύγοντάς τε εὐφρόνῃ καταλάβοι· καὶ ἔμελλον

5. 4, 5. Κορίνθιος στρατηγός W. et S. 6. 3. γενομένην S. 6. 9.
 εὐφρόνῃ καταλαβάνῃ W.

δῆθεν ἐκφυῆσθαι· ἔδει δὲ μὴδὲ ^τ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων 10
λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.

Naves cc a
Persis præ-
missæ, quæ
Eubæam
circumve-
ctæ potita-
que Euripo

VII. Πρὸς ταῦτα ὧν τάδε ἐμηχανέοντο. τῶν νεῶν
ἀπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἔξωθεν
Σκιάθου, ὡς ἂν μὴ ὀφθέωσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περι-
πλώσται Εὐβοίαν, κατὰ τε Καφηρέα καὶ Γεραιστὸν,
ἐς τὸν Εὐρίπον, ἵνα δὴ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύτῃ ἀπικό- 5
μενοι, καὶ φράξαντες αὐτέων τὴν ὀπίσσω φέρουσιν ὁδόν,
σφεῖς δὲ, ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίας. ταῦτα βουλευσάμενοι,
ἀπεπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας· αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ
ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἑλλήσι ἐπιθήσεσθαι,
οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνδημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι 10
παρὰ τῶν περιπλώντων ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ πε-
ριέπεμπον. τῶν δὲ λοιπέων νεῶν ἐν τῇσι Ἀφετήσι ἐποι-
εῦντο ἀριθμόν.

fugam
Græcis in-
terclude-
rent.

Re per
Scylliam u-
rinatorem
Græcorum
duobus
prodita,

VIII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν
ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ
Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἄριστος·
ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον γενομένη, πολλὰ
μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσησι, πολλὰ δὲ καὶ 5
αὐτὲς περιεβάλετο· αὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε
ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσιν ἐς τοὺς Ἑλληνας, ἀλλ'
οὐ γὰρ οἱ παρέσχε, ὡς τότε. ὅτε μὲν δὴ τρόπῳ τὸ ἐν-
θεῦτεν ἔτι ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἑλληνας, οὐκ ἔχα εἶπαι
ἀτρεκέως· θαυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα. 10
λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ
πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, στα-
δίδις μάλιστά κη τούτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θα-
λάσσης διεξελθόν. λέγεται μὲν ἰὼν καὶ ἄλλα ψευδέσι

7. 3. μὴ ὀφθείησαν W. 7. 4. καὶ περὶ Γεραιστὸν W. et S. 7.
13. τὸν ἀριθμὸν W. 8, 8, 9. ἐνθεῦτεν ἤδη ἀπίκετο S.

15 εἶκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ δὲ μετεξέτερα, ἀλη-
 θεά. περὶ μέντοι τούτου γνώμη μοι ἀποδεδέχθω, πλοῖά
 μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ὥς δὲ ἀπίκητο, αὐτί-
 κα ἐσήμνηε τοῖσι στρατηγοῖσι τὴν τε ναυηγίην, ὥς γένοι-
 το, καὶ τὰς περιπεμφθεῖσας τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν.

IX. Ταῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες, λόγον σφὶ αὐ-
 τοῖσι ἐδίδοσαν. πολλῶν δὲ λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην
 ἐκείνην αὐτοῦ μέιναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέπειτα
 νύκτα μέσσην παρέντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀπαντᾶν τῇσι
 5 περιπλωούσῃσι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ ταῦτο, ὥς οὐδείς σφί
 ἐπέπλωε, δέιλῃν ὀψίνην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαν-
 τες, αὐτοὶ ἐπανεπλῶον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν
 αὐτέων ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ
 διεκπλόου.

X. Ὅρέοντες δὲ σφεας οἱ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρ-
 ξεω καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλῶντας νηυσὶ ὀλίγησι, πάγχυ
 σφί μακρὰν ἐπενείκαντες, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλ-
 πίσαντές σφεας εὐπετέως αἰρήσειν· οἰκότα κάρτα ἐλπί-
 5 σαντες. τὰς μὲν γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὀρέοντες ὀλίγας νέας,
 τὰς δὲ ἐαυτῶν, πλήθει τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον
 πλωούσας, καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκυκλῶντο αὐτοὺς
 ἐς μέσον. ὅσοι μὲν νυν τῶν Ἰώνων ἔσαν εὖνοοι τοῖσι Ἕλ-
 λησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορὴν τε ἐποιεῦντο
 10 μεγάλην, ὀρέοντες περιεχομένους αὐτοὺς, καὶ ἐπιστάμενοι
 ὥς οὐδείς αὐτέων ἀπονοστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφί ἐφαί-
 νετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ
 ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἄμιλλαν ἐποιεῦντο ὅπως αὐτὸς
 ἕκαστος πρῶτος νέᾳ Ἀττικὴν ἐλὼν, δῶρα παρὰ βασι-

9. 1. λόγον σφίσι αὐτοῖσι S.
 10. 14. παρὰ βασιλῆος δῶρα S.

10. 7. αὐτὰς editum voluit W.

λῆος λάμψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖ- 15
στος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα.

Hinc pugna oritur
navalis,
Marte pug-
nata an-
cipiti et nocte
diremita,
Græcis Ar-
temisium,
barbaris
Aphetas re-
tentibus.

XI. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὡς ἐσήμνη, πρῶτα μὲν, ἀντί-
πρωρι τοῖσι βαρβάροις γενόμενοι, ἐς τὸ μέσον τὰς πρῶ-
μνας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημήναντος, ἔργου εἶχοντο,
ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. ἐν-
θαῦτα τριήκοντα νέας αἰρέουσι τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν 5
Γόργου τοῦ Σαλαμινίαν βασιλῆος ἀδελφεὸν Φιλάονα τὸν
Χέρσιος, λόγιμον ἔοντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος
δὲ Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἶλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυ-
κομήδης Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριστήιον ἔλαβε οὗτος. τοὺς
δ' ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἑτεραλκείως ἀγωνιζομένους, νύξ 10
ἐπελθούσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμί-
σιον ἀπέπλων, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας, πολλὸν
παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ Ἀντί-
δωρος Λήμνιος, μῦνος τῶν σὺν βασιλεῖ Ἑλλήνων ἔόντων,
αὐτομολεῖ ἐς τοὺς Ἕλληνας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο 15
τὸ ἔργον ἔδσαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.

Eadem nocte tempe-
stas coorta,
Persarum et
classis ter-
ret,

XII. Ὡς δὲ εὐφρόνῃ ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον
θέρους, ἐγένετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτός,
καὶ βρονταὶ σκληραὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ
τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περὶ τε τὰς
πρώρας τῶν νεῶν εἰλέοντο, καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς 5
τῶν καπέων. οἱ δὲ στρατιῶται οἱ ταύτῃ ἀκούοντες ταῦτα,
ἐς φόβον κατιστέατο, ἐλπίζοντες πάγχυ ἀπολέεσθαι,
ἐς οἷα κακὰ ἦκον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας
ἐκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου κατὰ
Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίᾳ κρατερή· ἐκ δὲ τῆς ναυμα- 10
χίης, ὄμβρος τε λάβρος, καὶ ρεύματα ἰσχυρὰ ἐς θά-

10. 15. λάμψεται W. 11. 2. γινόμενοι W. 12. 3. σκληραὶ
βρονταὶ S. 12. 10. Πηλίον W. Ibid. κατετέρη W. et S.

λασσαν ὠρμημένα, βρονταί τε σκληραί. καὶ τούτοις
μὲν τοιαύτη ἡ νύξ ἐγένετο.

XIII. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλῶειν Εὐβοίαν, et naves Eubœam circumvehentes con-
ἢ αὐτὴ περ εὖσα νύξ, πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσούτῳ
ὅσῳ ἐν πελάγει Φερομένοισι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι fringit.
ἐγένετο ἄχαρι· ὥς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμᾶν τε
5 καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, εὖσι κατὰ τὰ Καῖλα τῆς Εὐ-
βοίης, Φερίμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέ-
ροντο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐπαιέτό τε πᾶν ὑπὸ
Θεοῦ, ὅκως ἂν ἐξισωθεῖν τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν,
μηδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μὲν νυν περὶ τὰ Καῖλα τῆς
10 Εὐβοίης διεφθεύροντο.

XIV. Οἱ δ' ἐν Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένισι Græcorum classis au-
ἡμέρῃ ἐπέλαμψε, ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας, καὶ σφι cia navibus
ἀπεχρέετο κακῶς πρήσσουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρεύ-
τι. τοῖσι δὲ Ἑλλῃσι ἐπεσώθειν νέες τρεῖς καὶ πεντηκον-
5 τα Ἀττικάι. αὐταί τε δὴ σφεας ἐπερρώσαν ἀπικόμεναι,
καὶ ἅμα ἀγγελίῃ ἐλθοῦσα, ὥς τῶν βαρβάρων οἱ περι-
πλώοντες τὴν Εὐβοίαν πάντες εἶψαν διεφθαρμένοι ὑπὸ
τοῦ γενομένου χειμᾶνος. Φυλάξαντες δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην,
πλώοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κιλίσσησι· ταύτας δὲ διαφθεί-
10 ραντες, ὥς εὐφρόνῃ ἐγένετο, ἀπέπλων ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρ-
τεμίσιον.

XV. Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ
τῶν βαρβάρων, νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ
τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἑλ-
ληνας μάχης ἄρξαι, ἀλλὰ παρακελευσάμενοι, κατὰ
5 μέσον ἡμέρης ἀνῆγον τὰς νέας. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς
αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ

12. 13. τοιαύτη νύξ W. et S. 13. 7, 8. ὑπὸ τοῦ Θεοῦ S. 14. 2.
ἀτρέμα S. 14. 8. φυλάξαντες δὲ τὴν S.

τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνίδα, τὴν ἐςβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρεκελεύοντο, ὅπως μὴ παρήσωσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρ- 10
βάρους, οἱ δ', ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα διαφθεί-
ραντες, τοῦ πόρου κρατήσωσι.

Tertia pu-
gna nava-
lis, acrior
illa priori-
bus dubio-
que Marte.

XVI. Ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλων, οἱ Ἑλ-
ληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι
μνηοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλέοντο ὡς περιλά-
βαιεν αὐτούς. ἐνθῆυτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανέπλων τε καὶ
συνέμισγον. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλήσιοι ἀλλή- 5
λοισι ἐγένοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάθεός τε
καὶ πλήθεος, αὐτὸς ὑπ' ἐωῦτοῦ ἐπιπτε, ταρασσομενέων
τε τῶν νεῶν καὶ περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας· ὅμως
μέντοι ἀντείχε, καὶ οὐκ εἶχε· δεινὸν γὰρ χρῆμα ἐποιεῦ-
το, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς φυγὴν τράπεσθαι. πολλὰ μὲν 10
δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες·
πολλῶ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες.
οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἐκάτεροι.

Ægyptii et
Clinias A-
theniensis
celebrati.

XVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρ-
ξεω στρατιωτέων ἥριστευσαν· οἱ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα
ἀπεδέξαντο, καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον Ἑλληνίδας
πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἥριστευ- 10
σαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδew· 5
ὃς δαπάνην οἰκὴν παρεχόμενος, ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε
διηκοσίοις καὶ οἰκὴν νηΐ.

Jam Græci
de statione
ad Artemi-
sium relin-
quenda se-
rio cogitan-
tes,

XVIII. Ὡς δὲ διέστησαν ἄσμενοι ἐκάτεροι, ἐς ὅρμον
ἡπείγοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυ-
μαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυη-

15. 10. παρήσουσι S. 16. 6. ἐγίνοντο S. 16. 10. τραπίσσαι W.
et S.

γίων ἐπεκράτεον, τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἦκιστα Ἀθηναῖοι, τῶν αἱ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετραμέναι ἔσαν, δρυσμὸν δὴ ἐβουλεύοντο ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα.

XIX. Νόω δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλῆς ὡς εἰ ἀπορῶν γαίῃ ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ τό, τε Ἴωνικόν καὶ τὸ Καρικόν Φῦλον, οἳοί τε εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι, ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 5 ταύτῃ συλλέξας τοὺς στρατηγούς, ἔλεγέ σφι ὡς δοκέοι ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλῆος συμμάχων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναι σφι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοει- 10 κῶν ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρατιὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολεμίους· παραινέει τε προειπεῖν τοῖσι ἐωϋτῶν ἐκάστους πῦρ ἀνακαίειν· κομιδῆς δὲ περὶ, τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι ἐς τὴν 15 Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιεῖν· καὶ αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα.

XX. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε προσάζαντο, ὡς παρεσομένου σφι πολέμου, περι- 5 κιδί γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τούτων ὁ χρησμὸς,

Φράξω, βαρβαρόφωνος ὅταν ζυγὸν εἰς ἄλα βάλλῃ

Βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχῃν πολυμηκάδας αἶγας.

τούτοις δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοις ἐν τοῖσι τότε

18. 6. ἐβούλευον W. et S. 19. 2, 3. τοῦ βαρβαρίου τό τε Ἴωνικόν φύ-
λον καὶ τὸ Καρικόν S. 19. 9. σφι εἶναι S. 19. 10. καταθύειν ὅσα
τις ἐθέλοι S. 19. 12. περὶ S. 20. 6. βαρβαρόφωνον W. et S. qui
tamen post βαρβαρόφωνον orationem distinxit.

παρεῶσι τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι, παρῇ σφι συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα.

deinde, audita interim Spartano- rum ad Thermopylas clade, petunt Græciæ interiora.

XXI. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπρησσαν, παρῇ δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος Πολύας, γένος Ἀντικυρεὺς, τῷ προστετέτακτο, (καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἐτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυτικός στρατός, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι εἴησι 5 ὡς δ' αὐτως ἦν Ἀβρώνυχος ὁ Λυσικλέος Ἀθηναῖος καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἐτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴησι ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. οὗτος ὦν ὁ Ἀβρώνυχος ἀπικόμενος, ἐσήμαινέ σφι τὰ γεγονότα περὶ Λεωνίδα καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, 10 ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν. Κορίνθιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι.

Themistoclis Iones apud Persas militantes in Græciæ partes sollicitaturi astutus.

XXII. Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἀρίστα πλωούσας ἐπι- λεξάμενος Θεμιστοκλῆς, ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδα- τα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοις γράμματα, τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐπε- λεζαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε. “ Ἄνδρες Ἴω- 5 “ νες, οὐ ποιεέτε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμε- “ ναι, καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλι- “ στα μὲν πρὸς ἡμέαν γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστὶ τοῦτο μὴ “ δυνατὸν πειῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου “ ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐ- 10 “ τὰ ὑμῖν ποιεῖν· εἰ δὲ μηδέτερον τούτων οἶόν τε γίνε- “ σθαι, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε ἢ “ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμεῖς γε ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν συμ-

“ μίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ’ ἡμέων
 15 “ γεγόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν Βάρβαρον
 “ ἀπ’ ὑμέων ἡμῖν γέγονε.” Θεμιστοκλῆς δὲ ταῦτα
 ἔγραφε, δοκέειν ἐμοὶ, ἐπ’ ἀμφοτέρα νοέων, ἵνα ἢ λαθόν-
 τα τὰ γράμματα βασιλῆα, Ἰωνας ποιήσῃ μεταβαλέειν
 καὶ γενέσθαι πρὸς ἐαυτῶν, ἢ, ἐπεὶ τε ἀνενειχθῇ, καὶ
 20 διαβληθῇ πρὸς Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἰωνας,
 καὶ τῶν ναυμαχιῶν αὐτοὺς ἀπόσχη.

XXIII. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι Barbarorum classis
 δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλοῖα ἦλθε ἀνὴρ ad Artemi-
 Ἰστιαίους, ἀγγέλλων τὸν δρῆσμον τὸν ἀπ’ Ἀρτεμισίου τῶν sium pro-
 Ἑλλήνων. οἱ δ’ ὑπ’ ἀπιστίας τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον vecta, Hi-
 5 ἐν φυλακῇ, νῆας δὲ ταχίας ἀπέστειλαν προκατοφομέ- stiam ali-
 νας. ἀπαγγειλάντων δὲ τουτέων τὰ ἦν, αὐτῶ δὴ ἅμα osque Eu-
 ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἐπλῶε ἀλῆς ἐπὶ τὸ bœæ locos
 Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέ- occupat.
 σου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἐπλῶον ἐς Ἰστιαίην. ἀπικόμε-
 10 νοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων, καὶ τῆς Ἑλλοπίης
 μοίρης, γῆς δὲ τῆς Ἰστιαιήτιδος τὰς παραθαλασσίας
 κώμας πᾶσας ἐπέδραμον.

XXIV. Ἐνθαῦτα δὲ τουτέων ἐόντων, Ξέρξης ἐτοιμα- Ubi dum
 σάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε ἐς τὸν ναυτικὸν moratur,
 στρατὸν κήρυκα· πρὸς ἐτοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρα- classarii a
 τοῦ τοῦ ἐαυτοῦ ἔσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, ἔσαν δὲ καὶ Xerxe invi-
 5 δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τουτέων ὡς χιλίους, τοὺς λοι- tati, Ther-
 πούς, τάφρους ὀρυζάμενος, ἔθαψε· Φυλλάδα τε ἐπι- mopylas ad
 βαλὼν, καὶ γῆν ἐπαρησάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ caesorum
 spectacu-
 lum traji-
 ciunt. Va-
 na fraus a
 rege exco-
 gitata, ut

22. 17. ἔγραφε W. et S. 23. 1. μὲν ταῦτα W. et S. 23. 6, 7.
 ἅμ’ ἡλίῳ W. 23. 7. στρατιὴ ἐπέπλῶε W. 23. 10. Ἰστιαίων W. et
 S. punctum vero post Ἰστιαίων posuit S. et comma post Ἰστιαιή-
 τιδος. 23. 10. Ἑλλοπίης W.

strages suo-
rum mini-
ma, Græ-
corum ma-
xima vide-
retur.

τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἰσθμιαίνην ὁ κή-
ρυξ, σύλλογον ποιησάμενος πάντος τοῦ στρατοπέδου, ἔλε-
γε τάδε· “ Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ 10
“ βουλομένῳ ὑμῶν παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν
“ καὶ ἐλθόντα, θεήσασθαι ὅπως μάχεται πρὸς τοὺς
“ ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἱ ἥλπισαν τὴν βασιλῆος δύ-
“ ναμιν ὑπερβαλέεσθαι.”

XXV. Ταῦτα ἐπαγγεिलाμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγί-
νετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσε-
σθαι. διαπεραιωθέντες δὲ, ἐθνεῦντο διεξιόντες τοὺς νε-
κρούς· πάντες δὲ ἠπιστέατο τοὺς κείμενους εἶναι πάντας
Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπίας, ὀρέοντες καὶ τοὺς εἰλω- 5
τας. οὐ μὲν οὐδ’ ἐλάνθανε τοὺς διαβexeηκότας Ξέρξης
ταῦτα πρήξας περὶ τοὺς νεκρούς τοὺς ἐωῦτοῦ· καὶ γὰρ δὴ
καὶ γελοῖον ἦν· τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι,
οἱ δὲ πάντες ἐκέατο ἀλέες συγκεκομισμένοι ἐς ταῦτο 10
χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς
θέην ἐτράποντο· τῇ δ’ ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλων ἐς
Ἰσθμιαίνην ἐπὶ τὰς νῆας, οἱ δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα ἐς ὁδὸν ὀρ-
μέατο.

Arcades
transfugæ
quæ Xerxi
de ludis
Olympicis
[7, 206.]
narraverint.
Græcorum
magnitudo
animi a
Tritante-
chma co-
ram rege
laudata.

XXVI. Ἦκον δέ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ’ Ἀρκαδίας
ὀλίγοι τινές, βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἵ-
ναι. ἀγαγόντες δὲ τούτους ἐς ὅψιν τὴν βασιλῆος, ἐπυν-
θάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιεοίεν· εἰς δὲ
τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. οἱ δέ σφι 5
ἔλεγον, ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν, καὶ θεαρέοιεν ἀγῶνα γυ-
μνικὸν καὶ ἵππικόν. ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ, τι τὸ ἀέθλον εἴη
σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ’ εἶπον, τῆς
ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. ἐνθαῦτα εἶπας γνώμην

10 γενναιοτάτην Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, δειλίην ᾧφλε
 πρὸς βασιλῆος. πυνθανόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον ἐὼν στέ-
 φανον, ἀλλ' οὐ χρήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν, εἶπέ τε
 ἐς πάντας τάδε· “ Παπαὶ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας
 “ ἤγαγες μαχεσομένους ἡμέας, οἱ οὐ περὶ χρημάτων τὸν
 15 “ ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς!” τούτῳ μὲν δὴ
 ταῦτα εἶρητο.

XXVII. Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐπεὶ τε τὸ ἐν ^{Thessali}
 Θερμοπύλῃσι τρώμα ἐγεγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμ- ^{Phocensi-}
 πουσι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον, ^{bus pri-}
 ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες ^{dem, magis}
 5 γὰρ πανστρατιῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι, ^{etiam ob-}
 αὐτέων ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύ-
 της τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν ^{cladem nu-}
 Φωκέων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπεὶ τε γὰρ κατει-
 λήθησαν ἐς τὸν Παρνησὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν ^{per accep-}
 10 Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλὴς οὗτος σοφίζεται ^{ptam infe-}
 αὐτοῖσι τοῖόνδε. γυφώσας ἄνδρας ἐξακοσίους τῶν Φω-
 κέων τοὺς ἀρίστους, αὐτοὺς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα αὐ-
 τέων, νυκτὸς ἐπέθηκετο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας
 αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον κτεί-
 15 νειν. τούτους ᾧν αἱ τε Φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται
 ἰδύσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ
 μετὰ τὰς Φυλακὰς αὐτῇ ἢ στρατιῇ αὐτῶ, ὥστε τετρα-
 κισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν
 τὰς μὲν ἡμισέας ἐς Ἄβας ἀνέφεσαν, τὰς δὲ, ἐς Δελ-
 20 φούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς
 μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνε-

στεῶτες, ἔμπροσθεν τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἀθήσιν ἀνακέαται.

XXVIII. Ταῦτα μὲν νυν τὸν περὶ ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιρκέοντας ἐαυτοὺς· ἐσβαλῶσαν δὲ ἐς τὴν χώραν τὴν ἵππον αὐτέων, ἐλυμήναντο ἀνήκεστας. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἣ ἐστὶ κατὰ Τάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες, ἀμφορέας κεινοὺς ἐς 5 αὐτὴν κατέθηκαν· χοῦν δὲ ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοίωσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν.

statim post pugnam Pylaicam [c. 27.] misso nuntio, multorum mercede talentorum inco-lumitatem illis pollicentur,

XXIX. Ταυτέων δὴ σφί ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἡγόρευον τάδε· “ ὦ Φωκέες, ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέεστε μὴ εἶναι ὁμοῖοι “ ἡμῖν. πρὸςθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὅσον χρόνον “ ἐκεῖνα ἡμῖν ἦνδανε, πλέον αἰεὶ κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· 5 “ νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσούτον δυνάμεθα, ὥστε “ ἐπ’ ἡμῖν ἐστὶ τῆς γῆς τε ἐστερῆσθαι, καὶ πρὸς, ἡνδρα- “ ποδίσθαι ὑμέας. ἡμέες μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ “ μνησικακέσμεν, ἀλλ’ ἡμῖν γενέσθω ἀντ’ αὐτέων πεν- “ τήκοντα τάλαντα ἀργυρίου· καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ “ ἐπίοντα ἐπὶ τὴν χώραν ἀποτρέψειν.”

10

Λ quibus contenti,

XXX. Ταῦτά σφί ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ Φωκέες μῶνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμῆδιζον, κατ’ ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὐρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ἡῴζον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῆδιζον ἀν’ οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπ- 5

27. 22. ἔμπροσθεν S. 29. 7. καὶ πρὸς sine commate S. 30. 4. ἔχθος τῶν Θεσσαλῶν S.

αγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δάσειν ἔφασαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίζειν, εἰ ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ' οὐκ ἔσσεσθαι ἐκόντες εἶναι προδοῖται τῆς Ἑλλάδος.

XXXI. Ἐπειδὴ δὲ ἀννείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω barbaros in Phocidem deducunt. Iter Persarum, postquam e Trachinia movissent. Doris: ejus incolis, quod barbarorum partibus favent, paratur.
 δὴ οἱ Θεσσαλοὶ κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρας πο-
 5 δὲ στεινὸς ταύτῃ κατατείνει, ὥς τριήκοντα σταδία· μάλιστα κη εὖρος, κείμενος μετὰξυ τῆς τε Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρας, ἥπερ ἦν τοπαλαιὸν Δρυοπίς· ἡ δὲ χώρα αὕτῃ ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ.
 10 ταύτην ὧν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβάλλοντες οἱ Βάρβαροι· ἐμῆδιζον τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκειε Θεσσαλοῖσι.

XXXII. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβα- Phocenses ipsi plerique omnes diffugiunt: urbes eorum et agri ferro atque igni vastantur. Parnassus.
 λον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἰρέευσσι. οἱ μὲν γὰρ τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησσοῦ ἀνέβησαν· ἐστὶ δὲ καὶ ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κο-
 5 ρυφῇ, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἐωϋτῆς· Τιθορέα οὐνομα αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀννείκοντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν· οἱ δὲ πλεῖνες αὐτέων ἐς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς Ἀμφισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κριταίου πεδίου οἰκομένην. οἱ δὲ Βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον
 10 τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἤγον τὸν στρατόν· ὁκόσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς τὰς πόλεις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱρά.

XXXIII. Πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφιστὸν Abæ, templo oraculoque Apollinis celebres.
 ποταμὸν, ἐδήϊον πάντα· καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεθρώνιον,

καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδιέας, καὶ Τριτέας,
καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Ὑάμπολιν, καὶ Παραποταμίους, 5
καὶ Ἀβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον, θησαν-
ροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν
δὲ καὶ τότε καὶ νῦν ἐστὶ χρηστέριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ
ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καὶ τινες διώκοντες εἶλον
τῶν Φωκίων πρὸς τοῖσι εὖρεσι· καὶ γυναῖκάς τινες διέ- 10
φθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθεος.

Mox Xer-
xes, exerci-
tu bipartito,
cum parte
altera ea-
que majore
Bœotiam
sibi ami-
cam ingre-
ditur,

XXXIV. Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρ-
βαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινο-
μένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλείστον καὶ
δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ παρευόμενον
ἐπ' Ἀθήνας, ἐσέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς γῆν τῶν Ὀρχομε- 5
νίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε· τὰς δὲ πόλεις
αὐτέων ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἐσώζον, ὑπὸ
Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἐσώζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι
δῆλον ποιεῖν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρονέουσιν· οὔτοι
μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο. 10

alteram
contra Del-
phos mittit.

XXXV. Ἄλλοι δὲ αὐτέων ἡγεμόνας ἔχοντες, ὀρμέατο
ἐπὶ τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησσὸν ἀπέρ-
γοντες. ὅσα δὲ καὶ οὔτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα
ἐσυναμάρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρη-
σαν, καὶ Δαυλίαν, καὶ Αἰολιδέαν. ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ 5
ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως
συλήσαντες τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀποδέ-
ξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἐπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱρῷ
ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον
ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίαισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων, καὶ 10
μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα.

33. 8. δέ τι καὶ τότε W. 34. 5. γῆν τὴν Ὀρχομενίαν S. 35. 8.
δ' ἐπιστάτο W. Ibid. ἡπίστατο S.

XXXVI. Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶ- Delphi qua-
σαν ἀρρώδιην ἀπύκατο· ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστε- ratione sa-
ῶτες, ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν χρημάτων, εἴτε σφέα luti suæ
κατὰ γῆς κατορύζουσι, εἴτε ἐκκομίσουσι ἐς ἄλλην χώ- prospexe-
5 ρην. ὁ δὲ θεὸς σφεας οὐκ ἔα κινέειν, Φᾶς αὐτοὺς ἱκανὸς rint.
εἶναι τῶν ἐαυτοῦ προκατῆσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκού-
σαντες, σφέων αὐτέων πέρι ἐφρόντιζον. τέκνα μὲν νυν καὶ
γυναῖκας πέρην ἐς τὴν Ἀχαιῖν διέπεμψαν· αὐτέων δὲ
οἱ μὲν πλείστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρνησσοῦ τὰς κορυ-
10 φᾶς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀννηνέικαντο· οἱ δὲ ἐς
Ἀμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ
Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἐξήκοντα ἀνδρῶν καὶ
τοῦ προφήτεω.

XXXVII. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἔσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόν- Prodigia a
τες, καὶ ἀπώρεον τὸ ἱρὸν, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης, τῷ οὐνομα deo Delphi-
ῇν Ἀκήρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν co barbaris
ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνευγμένα ἱρὰ, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἀπτε- appropin-
5 σθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἦε Δελφῶν τοῖσι πα- quantibus
ρεῶσι σημανέων τὸ τέρας. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο objecta,
ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης, ἐπιγί-
νεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος.
Θῶμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐ-
10 τόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ
τούτῳ δεύτερα ἐπιγενόμενα, καὶ διὰ πάντων Φασμάτων
ἄξια θωμάσαι μάλιστα. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἔσαν ἐπιόντες οἱ
βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προναΐης Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ
15 ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κερανοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ
Παρνησσοῦ ἀπορραγεῖσαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῶ
πατάγῳ ἐς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συχνούς σφεων, ἐκ

δὲ τοῦ ἱροῦ τῆς Προναίης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο.

ilborumque
fuga turpis.

XXXVIII. Συμμιγέντων δὲ τούτων πάντων, φόβος τοῖσι βαρβάροις ἐνεπεπτώκει. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ Φεύγοντάς σφεας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πλῆθος τι αὐτέων. οἱ δὲ περιέοντες, ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. ἔλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα ὥρων θεῖα· δύο γὰρ ὀπλίτας μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔοντας, ἔπεσθαί σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας.

Heroes
Phylacus
et Auto-
nous.

XXXIX. Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι ἐπιχωρίους ἥρωας εἶναι, Φυλάκον τε καὶ Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱρόν· Φυλάκου μὲν, παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱροῦ τῆς Προναίης, Αὐτονόου δὲ, πέρας τῆς Κασταλῆς, ὑπὸ τῇ Ῥαμπεῖ κορυφῇ. οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρνησσοῦ λίθοι, ἔτι καὶ ἐς ἡμέας ἔσαν σόοι, ἐν τῷ τεμένει τῆς Προναίης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. τούτων μὲν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱροῦ ἀπαλλαγὴ γίνεται. 10

Artemisio
relicto [c.
21.], classis
Græcorum
petit Sala-
minem.

XL. Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νῆας. τῶν δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν αὐτέων σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ, καὶ 5 βουλευσῶνται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἐμελλον ποιήσεσθαι, ὡς ἐφευσμένοι γνάμης. δοκέοντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους τὸν βάρβα-

38. 7. φύσιν ἔχοντας, W. φύσιν, ἔχοντάς S. 39. 2. εἶναι ἐπιχω-
ρίους ἥρωας S. 40. 3. τῶνδε δὲ εἵνεκα W. et S.

10 ρον, τῶν μὲν εὖρον οὐδὲν εἶν, οἱ δὲ ἐπυνθανόντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν Φυλακῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα δὴ πυνθανόμενοι, οὕτω προσεδέθησάν σφωον σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

XLI. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Desertæ Athenæ, paucissimis incolarum remanentibus [c. 51.].
 Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἐαυτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἀπίξιν, κήρυγμα ἐποίησαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλείστοι ἐς
 5 Τροιζῖνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ, ἐς Αἴγιναν, οἱ δὲ, ἐς Σαλαμῖνα. ἔσπευσαν δὴ ταῦτα ὑπεκθέσθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετεῖν, καὶ δὴ καὶ τοῦ εἵνεκα οὐκ ἤκιστα. λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι ὅφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαίτεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ. λέγουσί τε ταῦτα,
 10 καὶ δὴ καὶ ὡς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσά ἐστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν ἄφαιστος. σημενίας δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὡς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυῖας τὴν ἀκρόπολιν. ὡς δὲ σφι πάντα ὑπεξέκειτο, ἐπλῶον ἐς τὸ στρατόπεδον.

XLII. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα Interim copiis navali-bus undique coactis, navium numerus multum crescit. Summa imperii etiam nunc penes Eurybiadem [c. 2.].
 κατέσχον τὰς νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῖνος· ἐς γὰρ Πάγωνα τὸν Τροιζηνίων λιμένα προεῖρητο συλλέγεσθαι.
 5 συνελέχθησάν τε δὴ πολλῶν πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίᾳ ἐναυμάχουν, καὶ ἀπὸ πολλίων πλεύνων. ναύαρχος μὲν νυν

40. 11. τειχέοντας ἐς τὴν Πελοπόννησον W. et S. 40. 12, 13. φυλακῇ, τὰλλα δὲ ἀπιέναι W. 40. 13. ταῦτα πυνθανόμενοι, οὕτω δὲ S. 41. 6. ἔσπευσαν δὲ S. 41. 7. τοῦδε εἵνεκα W. et S. 41. 9. ἐνδιαίτῳσαι W. 41. 9, 10. ταῦτα, καὶ δὴ ὡς W.

ἐπὴν αὐτὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυ-
κλείδης, ἀνὴρ Σπαρτιάτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασι-
λεῖου ἐών. νέας δὲ πολλῶ πλείστας τε καὶ ἄριστα
πλωύσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι.

10

Recensio
populorum
Græciæ,
qui ad Sa-
laminem
naves mise-
runt: qua
opportuni-
tate utens
Herodotus,
eorum ori-
gines et an-
tiquitates
perstringit.

XLIII. Ἐστρατεύοντο δὲ οἵδε. ἐκ μὲν Πελοποννήσου
Λακεδαιμόνιοι, ἑκαταίδεκα νῆας παρεχόμενοι· Κορίνθιοι
δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμι-
σίῳ· Σικυῶνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο νῆας· Ἐπι-
δαύριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Ἑρμιονέες δὲ, 5
τρῆς· ἐόντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δωρικόν τε καὶ
Μακεδὸν ἔθνος, ἐξ Ἑρμιονῶν τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυο-
πίδος ὕστατα ὀρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰς Δρύοπες,
ὕπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλίων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος κα-
λεομένης χώρας ἐξαναστάντες. οὗτοι μὲν νυν Πελοποννη- 10
σίῳ ἐστρατεύοντο· οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἡπείρου.

XLIV. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους πα-
ρεχόμενοι νῆας ὀγδῶκοντα καὶ ἑκατὸν μοῦνοι· ἐν Σαλα-
μῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι,
διὰ τοιόνδε τι πρῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων
ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ 5
Πλαταιέες ἀποθάντες ἐς τὴν περαίην τῆς Βοιωτῆς χῶ-
ρης, πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετῶν. οὗτοι μὲν
νυν τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν
Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν
Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βα- 10
σιλῆος, ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἑρε-
χθῆος τὴν ἀρχὴν, Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν. Ἴωνος δὲ

42. 8. γένεος τοῦ W. 43. 11. οἱ δὲ ἐκ hæc verba ad initium
capitis sequentis posuit S. 44. 2. inter ἑκατὸν et μοῦνοι comma
inseruivit S. 44. 4. τοιόνδε πρῆγμα W. et S. 44. 11. ἐκλήθησαν
W. 44. 11, 12. ἐκδεξαμένου Ἑρεχθῆος W.

τοῦ Ξούθου στρατάρχειω γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες.

XLV. Μεγαρέες δὲ τὰυτὸ πλήρωμα παρείχοντο καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπτὰ νέας ἔχοντες ἐπεβώθησαν. Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς ἔθνος ἑόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου.

XLVI. Νησιωτέων δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἔσαν μὲν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῇσι μὲν τὴν ἐαυτῶν ἐφύλασσαν, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄριστα πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται 5 δὲ εἰσι Δωριέες, ἀπὸ Ἐπιδαύρου τῇ δὲ νήσῳ πρότερον οὖνομα ἦν Οἰνῶνη. μετὰ δὲ Αἰγινῆτας, Χαλκιδέες τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ Ἐρετρίες τὰς ἐπτὰ οὗτοι δὲ Ἴωνές εἰσι. μετὰ δὲ, Κεῖοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι. ἔθνος ἑὸν Ἴωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι 10 δὲ παρείχοντο τέσσαρας ἀποπεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιτέων, κατὰπερ ἄλλοι νησιῶται, ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων, ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἕλληνας, Δημοκρίτου σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου, καὶ τότε τριηραρχέοντος. Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθη- 15 νέων γεγονότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. Κύθιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόντερον ἑόντες συναμφοτέροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοί τε καὶ Σίφιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο. οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδοσαν μᾶνοι νησιωτέων τῷ Βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ.

XLVII. Οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο. Θεσπρωτοὶ γάρ εἰσι οἱ ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκαδίοισι, οἱ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο. τῶν δὲ ἐκτὸς του-

45. 1. παρείχοντο το καὶ W. et S. 46. 11. ἄλλοι W. et S. 47. 3. γὰρ εἰσι ὁμουρέοντες S.

τέων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μῦνοι ἔσαν οἱ ἐβώθησαν τῇ 5
Ἑλλάδι κινδυνεύουσι, νῆι μῆ, τῆς ἤρχε ἀνὴρ τρίς πυθιονί-
κης, Φάυλλος· Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί.

Numerus
modusque
navium.

XLVIII. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι, τριήρεας παρεχόμενοι
ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι, καὶ Σερίφιοι, πεν-
τηκοντέρους. Μήλιοι μὲν, γένος ἔοντες ἀπὸ Λακεδαιμό-
νος, δύο παρείχοντο· Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες ἔον-
τες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν ἐκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὅς 5
πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριηκόσiai καὶ
ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

Ibi Græco-
rum duci-
bus de loco
pugnæ
optando
deliberanti-
bus, cum
plerique,
relictæ ad
Salaminem
statione,
Isthmum
tutandum
censerent,

XLIX. Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνήλθον οἱ στρατη-
γοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολιῶν, ἐβουλεύοντο, προθέοντας
Εὐρυσιάδεω, γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλούμενον, ὅκου
δοκεοὶ ἐπιτηδεώτατον εἶναι ναυμαχίην ποιεέσθαι τῶν αὐ-
τοῖ χωρέων ἐγκρατέες εἰσὶ· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφεῖτο ἤδη, 5
τῶν δὲ λοιπῶν περί προετίθεε. αἱ γινῶμαι δὲ τῶν λε-
γόντων αἱ πλεῖσται συνέχευον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώ-
σαντας ναυμαχεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες
τὸν λόγον τόνδε, ὥς ἦν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλα-
μῖνι μὲν ἔοντες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίῃ 10
οὐδεμίῃ ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, ἐς τοὺς ἐαυ-
τῶν ἐξοίσονται.

venit nun-
tius, Atti-
cam totam
ferro igni-
que a bar-
baris de-
vastari.
Xerxis cum
parte altera
exercitus
iter per
Bæotiam
[c. 34.]:
in quo The-

I.. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλε-
γομένων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων ἡκεῖν τὸν
βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέε-
σθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρ-
ξῃ, ἐμπρήσας Θεσπείαν τὴν πόλιν, αὐτέων ἐκλελειπόμενων 5
ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὠσαύτως, ἡκέ τε
ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδήϊου. ἐνέπρησε δὲ

Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν, πυθόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ ἐμῆδιζον. spiae ac
Plataeae in-
cendio de-
letæ.

LI. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ Βάρβαροι, ἓνα αὐτοῦ διατρίψαντες Astu vacu-
um Persæ
ingressi,
μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι
5 μῆνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάδεω ἄρχοντος Ἀθη-
ναίοισι. καὶ αἰρέουσιν ἐρήμον τὸ ἄστυ, καὶ τινὰς ὀλίγους
εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱρῷ ἑόντας, ταμίας τε
τοῦ ἱεροῦ, καὶ πένητας ἀνθρώπους· οἱ φραζάμενοι τὴν
ἀκρόπολιν θύρῃσι τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπίοντας·
10 ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείας βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλα-
μῖνα· πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον
τὸ ἢ Πυθίῃ σφί ἐχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλατον ἔσε-
σθαι· καὶ αὐτὸ δὴ ταῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ
μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς νῆας.

LII. Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς arcem,
Atheni-
ensibus
qui reman-
serant for-
tissime resi-
stentibus,
oppugnant,
ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήϊον πᾶγον,
ἐπολιόρκεον τρόπον τοιόνδε· ὅπως στυπέϊον περὶ τοὺς οἰ-
στοὺς περιθέντες ἄψιαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. ἐν-
5 θὰντα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεούμενοι, ὅμως ἡμύνοντο, καί-
περ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι, καὶ τοῦ φράγματος
προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδῶν προσ-
φερόντων περὶ ὁμολογίας ἐνεδέκοντο· ἀμυνόμενοι δὲ, ἄλλα
τε ἀντεμηχανέοντο, καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων
10 πρὸς τὰς πύλας, ὀλοιστρόχους ἀπίεσαν, ὥστε Ξέρξεα ἐπὶ
χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφεας
ἐλεῖν.

LIII. Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσδοτος tandemque
capiunt.
Defensores
ταῖσι βαρβάροισι· ἔδδε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν

51. 5. μὴσὶ ἐγένοντο W. 51. 12, 13. ἔσεσθαι· αὐτὸ δὴ S. 52.
6. φρήγματος W. 52. 10. ὀλοιστρόχους.

occisi: arx
direpta in-
censaque.

τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμ-
προσθεν ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλεως, ὅπισθεν δὲ τῶν πυλῶν
καὶ τῆς ἀνάδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε 5
μή κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίῃ ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέ-
βησάν τινες κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύ-
ρου, καίτοι περ ἀποκρήμνου ἑόντος τοῦ χάρου. ὥς δὲ εἶδον
αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ
μὲν ἐρρίπτεον ἐωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διε- 10
φθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περ-
σέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς
πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνευσαν· ἐπεὶ
δὲ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱερὸν συλήσαντες, ἐνέπρη-
σαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

15

Exsulibus
ibi die post,
Xerxe ju-
bente, sa-
crificanti-
bus

LIV. Σχὼν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέ-
πεμψε ἐς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνῳ ἀγγελέ-
οντα τὴν παρεούσάν σφι εὐπρηξίην. ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος
τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίαν τοὺς
φυγάδας, ἐωυτῶν δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφε- 5
τέρῳ θῆσαι τὰ ἱερὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν· εἴτε δὴ
ὦν ὅψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐν-
θύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρῆσαντι τὸ ἱερὸν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν
Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

quid por-
tenti sacra
Minervæ
olea obtu-
lerit.

LV. Τοῦ δὲ εἵνεκεν ταυτέων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι
ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ Ἑρεχθίδος τοῦ γηγενέος λεγομένου
εἶναι νῆος, ἐν τῇ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσά ἐνι· τὰ λόγος
παρ' Ἀθηναίων Περσείδεά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας
περὶ τῆς χώρας, μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην 5
ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρ-
βάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρησίως, Ἀθηναῖοι

53. 3, 4. ἔμπροσθεν et ὅπισθεν S. 55. 4. παρὰ Ἀθηναίων S. 55.
7, 8. Ἀθηναίων οἱ S.

οὐκ ἔστιν ὑπὸ βασιλῆος κελευόμενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἰόν, ὅραν βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον
10 ἀναδεδραμηκότα. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

LVI. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὡς σφί ἐξαγγέλθη Audita
ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσαῦτον θό- eversione
ρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι Athena-
ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἐς τε τὰς νῆας ἐπέ- rum, Græci
5 πιπτον, καὶ ἰστία αἰείροντο ὡς ἀποθρευσόμενοι· τοῖσί τε Isthmum
ὑπολειπομένοισι αὐτέων ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυ- petere con-
μαχέειν. νῦν τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνε- stituunt.
δρίου, ἐσέβαινον ἐς τὰς νῆας.

LVII. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆς ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν Id Athenis
νῆα, εἶρετο Μησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς, τι σφί εἴη adeoque
βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἴη dedo- toti Græciæ
μένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν, καὶ πρὸ τῆς perniciosis-
5 Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· “ Οὗτοι ἄρα ἦν ἀπαί- simum fore
“ ρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἐτι πα- Themisto-
“ τρίδος ναυμαχῆσεις. κατὰ γὰρ πόλιν ἕκαστοι τρέψον- cles a Mne-
“ ται· καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, siphilo A-
“ οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῇ- theniensi
10 “ ναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεται τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλήσι. edoctus,
“ ἀλλ' εἴτις ἐστὶ μηχανή, ἣτι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ
“ βεβουλευμένα, ἣν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιάδεα
“ μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτῷ μενέειν.”

LVIII. Κάρτα δὴ τῷ Θεμιστοκλεί ἤρесе ἡ ὑποθήκη Eurybiadi
καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος, ἥϊε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν persuadet,
Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγ- ut duces in
μα συμμίζαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νῆα ἐκέλευε ἐσβάντα concilium
5 λέγειν εἴτι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς παρῖζόμενός denuo co-
gat:

56. 1. ἐξαγγέλθη W. 56. 3. ὡς ἔνιοι W. 57. 9. ὥστε οὐ μὴ S.
58. 5. παρεβόμενός W.

οἱ καταλέγει κειῖνά τε πάντα τὰ ἤκουσε Μησιφίλου, ὡτ' αὐτῷ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς· ἐς δὲ ἀνέγνωσε χρηίζων ἕκ τε τῆς νηὸς ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συνέδριον.

ubi cum
Adimanto,
Corinthio-
rum duce,

LIX. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς, πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δέόμενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· “ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν 5
“ τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ραπίζονται.” ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· “Οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ
“ στεφανεῦνται.”

LX. Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο. πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδα ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπεὶ ἀπαίρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρήσονται· παρεόντων γὰρ τῶν συμμάχων, οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἶ- 5
1 χετο, λέγων τάδε· “Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλά-
“ δα, ἣν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην αὐτῷ μένων ποιέεσθαι,
“ μὴδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύξης πρὸς
“ τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. ἀντίθες γὰρ ἐκάτερον, ἀκούσας. 10
“ πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων, ἐν πέλαγῳ ἀνα-
“ πεπταμένῳ ναυμαχήσεις, ἐς δὲ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν
“ ἐστὶ, νῆας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας·
“ τοῦτο δὲ, ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρά καὶ
“ Αἴγινα, ἥνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ 15
“ τῷ ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων ἔψεται καὶ ὁ πεζὸς στρα-
“ τός. καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννη-
2 “ σον, κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἦν δὲ τὰ

- 20 " ἐγὼ λέγω ποιήσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὐρήσεις.
 " πρῶτα μὲν, ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι πρὸς
 " πολλὰς, ἦν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνει, πολλὸν
 " κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυμαχέειν, πρὸς ἡμέ-
 " ων ἐστί· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς ἐκείνων. αὐτὶς δὲ, Σα-
 " λαμὶς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε
 25 " καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ
 " καὶ περιέχεσθε μάλιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων,
 " προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ·
 " οὐδέ σφεας, εἴπερ εὖ φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόν-
 " νησον. Ἦν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νική- 3
 30 " σωμεν τῇσι νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσσονται
 " οἱ βάρβαροι, οὔτε προδίσσονται ἑκατέρω τῆς Ἀττικῆς,
 " ἀπίαςί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερδανόμεν πε-
 " ριεῶσι, καὶ Αἰγίνῃ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν
 " ἐστί τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. οἰκότα μὲν νυν
 35 " βουλευομένοισι ἀνθρώποισι, ὡς τοεπίπαν ἐθέλει γίνε-
 " σθαι· μὴ δὲ οἰκότα βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ
 " θεὸς προσχωρεῖν πρὸς τὰς ἀνθρωπότηας γνώμας."

LXI. Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέους, αὐτὶς ὁ Κορίν-convicio
 θιος Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾷν τε κελεύων τῷ μὴ acerbissimo
 ἐστί πατὴρ, καὶ Εὐρυδιάδεα οὐκ ἔων ἐπιψηφίζεν ἀπολι altercatus,
 ἀνδρὶ· πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλῆα παρεχόμενον, οὕτω argumentis
 5 ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δὲ οἱ παρέφερε, minisque
 ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο αἱ Ἀθῆναι. τότε δὴ ὁ tandem cæ-
 Θεμιστοκλῆς κεινόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε teros a fuga
 καὶ κακὰ ἔλεγε· ἐαυτοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ capessenda
 10 πόλιν καὶ γῇ μέζων ἥπερ κείνοισι, ἐστ' ἂν διηκόσιαι νῆες revocat.

60. 30. οὔτε ἡμῖν ἐς S. 60. 36. μὴ οἰκότα δὲ W. 61. 3. ἀπό-
 λι S.

σφι ἔασι πεπληρωμένοι· οὐδαμὸς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπίοντας ἀποκρούσεται.

LXII. Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ, διέβαινε εἰς Εὐρυβιάδα, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· “ Σὺ εἰ μενέ-
 “ εἰς αὐτοῦ, καὶ μένων ἕσσαι ἀνὴρ ἀγαθός· εἰ δὲ μὴ,
 “ ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέ-
 “ μου φέρουσι αἱ νῆες. ἀλλ’ ἐμοὶ πείθεο. εἰ δὲ ταῦτα μὴ 5
 “ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέ-
 “ τας, κομιεύμεθα εἰς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη
 “ τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει, ὑπ’ ἡμεῶν
 “ αὐτὴν δέειν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμαχῶν τοιῶνδε
 “ μουνωθέντες, μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.” 10

LXIII. Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλῆς⁶⁵ λέγοντος, ἀνεδιδά-
 σκετο Εὐρυβιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας μάλιστα
 τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ σφεας ἀπολίπωσι, ἣν
 πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς νῆας. ἀπολιπόντων γὰρ
 Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιομαχοὶ οἱ λοιποί. ταύτην 5
 δὲ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διανουμαχεῖν.

Mox inse-
 cuto terræ
 motu, vota
 diis nuncu-
 pata, Æa-
 cidæque
 auxilium
 rogati [c.
 83.].

LXIV. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεσι ἀκροβολι-
 σάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευάζοντο
 ὡς ναυμαχῆσόντες. ἡμέρη τε ἐγίνετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ
 ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ. ἔδοξε
 δέ σφι εὗξασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς 5
 Αἰακίδας συμμαχούς. ὡς δὲ σφι ἔδοξε, καὶ ἐπαίειν
 ταῦτα. εὗζάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ
 Σαλαμῖνος Αἶαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ
 δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα ἀπέστελλον
 εἰς Αἴγινα. 10

LXV. Ἐφῇ δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος,

Φυγὰς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενόμενος τοῦτον Pulvis cla-
 τὸν χρόνον, ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρα ὑπὸ τοῦ πεζῶ mysticus
 στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω, εὖστα ἐρῆμος Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε Eleusine
 5 εὖαν ἅμα Δημάρητῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ circa idem
 πεδίο· ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὡς tempus ex-
 ἀνδρῶν μάλιστά κη τρισμυρίαν· ἀποθωῶμάζειν τέ σφεας ortus, quid
 τὸν κονιορτὸν, ὅτεών κοτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκα τε Φω- de belli
 νῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστι- eventu por-
 10 κὸν Ἰακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι tenderit.
 γινομένων τὸν Δημάρητον· εἶρεσθαι τε αὐτὸν ὅ, τι τὸ Φθεγ-
 γόμενον εἴη τοῦτο. αὐτὸς δὲ εἶπαι· “ Δημάρητε, οὐκ ἔστι
 “ ὅπως οὐ μέγα τι σῖνος ἔσται τῇ βασιλῆος στρατῇ.
 “ τάδε γὰρ ἀρίσθηλα, ἐρήμου εὐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι
 15 “ θεῖον τὸ Φθεγγόμενον, ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὸν ἐς τιμα-
 “ ρὴν Ἀθηναίοισι τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἦν μὲν
 “ γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε
 “ βασιλεῖ καὶ τῇ στρατῇ τῇ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσται· ἦν δὲ
 “ ἐπὶ τὰς νῆας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν
 20 “ στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ὄρ-
 “ τὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ
 “ καὶ τῇ Κούρῃ, καὶ αὐτέων τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν
 “ ἄλλων Ἑλλήνων μυεῖται· καὶ τὴν Φωνὴν τῆς ἀκούεις,
 “ ἐν ταύτῃ τῇ ὀρτῇ ἰακχάζουσι.” πρὸς ταῦτα εἶπαι Δη-
 25 μάρητον· “ Σίγα τε καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον ταῦτον
 “ εἶπης. ἦν γάρ τοι ἐς βασιλῆα ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦ-
 “ τα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε ἐγὼ δυνή-
 “ σμαι ῥύσασθαι, οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς. ἀλλ'
 “ ἔχ' ἥσυχος. περὶ δὲ στρατῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει.”

τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέειν. ἐκ δὴ τοῦ κοινοῦ τοῦ καὶ τῆς 30
 Φωνῆς γένεσθαι νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ
 Σαλαμῖνος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω
 δὲ αὐτοὺς μαθεῖν ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω ἀπολέεσθαι
 μέλλοι. ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδης ἔλεγε, Δημαρῆ- 35
 του τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

Inter hæc
 Persarum
 classis in
 Phalerum
 appellit.
 Quantis
 copiis Xer-
 xes Atticam
 terra mari-
 que inva-
 serit.

LXVI. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν-
 τες, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακω-
 νικόν, διέβησαν ἐς τὴν Ἰστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς,
 ἔπλων δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἐτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο 5
 ἐν Φαλήρῳ. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες ἔοντες
 ἀριθμὸν, ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατὰ τε ἡπειρον καὶ
 τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ
 ἐς Θερμοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσι τε ὑπὸ τοῦ χειμῶ-
 νος αὐτέων ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι, καὶ 10
 τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι, τούσδε τοὺς τότε οὐκ
 ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλιάς τε καὶ Δωριέας, καὶ Λο-
 κροῦς, καὶ Βοιωτοῦς, πανστρατὶ ἐπομένους, πλὴν Θεσ-
 πιέων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μάλα Καρυστίους τε καὶ
 Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λοιποὺς νησιωτάς πάν- 15
 τας, πλὴν τῶν πέντε πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον
 τὰ οὐνόματα. ὅσα γὰρ δὴ προσέβαινε ἐσωτέρῳ τῆς Ἑλ-
 λάδος ὁ Πέρσης, τοσούτῳ πλεῶν ἔθνεά οἱ εἶπετο.

Ibi cum
 Xerxes de
 prælio na-
 vali deli-
 beraturus
 suos con-
 vocasset,

LXVII. Ἐπεὶ ὦν ἀπύκατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες
 αὐτοὶ πλὴν Παρίων· Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθῳ,
 ἐκαρὰδόκεον τὸν πόλεμον κῆ ἀποβήσεται· οἱ δὲ λοιποὶ ὥς
 ἀπίκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτὸς Ξέρξης
 ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφι συμμίζειν τε καὶ πυθέσθαι 5

65. 30. ἐκ δὲ τοῦ S. 66. 12. Μηλιάς, καὶ W. 66. 16. ἐπεμνή-
 σθην W. 66. 17. προσέβαινε W. 67. 3. πόλεμον τῇ ἀποβήσεται W.

τῶν ἐπιπλώνοντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐ-
 ζετο, παρῆσαν μετὰπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων
 τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νηῶν, καὶ ἴζοντο, ὥς σφι
 βασιλεὺς ἐκάστω τιμὴν ἐδεδώκεε· πρῶτος μὲν, ὁ Σιδώ-
 10 νιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὁ Τύριος· ἐπὶ δὲ, ὡλλοι. ὥς δὲ
 κόσμῳ ἐπέξῃς ἴζοντο, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, εἰρώτα,
 ἀποπειρώμενος ἐκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο.

LXVIII. Ἐπεὶ δὲ περιῖαν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος ἀρξά-
 μενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τῷτο
 γνώμην ἐξεφύροντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποιέεσθαι,
 Ἄρτεμισίη δὲ τάδε ἔφη· “ Εἰπαί μοι πρὸς βασιλῆα,
 5 “ Μαρδόνιε, ὥς ἐγὼ τάδε λέγω, Οὔτε κακίστην γενομέ-
 “ ῖν ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίῃ, οὔτε ἐλά-
 “ χιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν εἰσαν γνώμην με
 “ δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγχάνω φρονέουσα
 “ ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά. καὶ τοι τάδε λέγω,
 10 “ Φεῖδεο τῶν νηῶν, μὴδὲ ναυμαχίην ποιέο. τοὶ γὰρ ἄνδρες
 “ τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες τοσοῦτό εἰσι κατὰ θάλασ-
 “ σαν, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυ-
 “ μαχίῃσι ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας,
 “ τῶν περ εἵνεκα ὠρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν
 15 “ ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδὼν δέ τοι ἴσταται οὐδεὶς, οἱ δὲ
 “ τοι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὥς κείνους ἔπρεπε;
 “ Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποθήσεσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων
 “ πρήγματα, τοῦτο φράσω. ἦν μὲν μὴ ἐπειχθῆς ναυ-
 “ μαχίην ποιεύμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς πρὸς
 20 “ γῆ μένων, ἢ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐ-
 “ πετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ νοέων ἐλήλυθας. οὐ

pugna, cæ-
 teris sua-
 dentibus, a
 sola Arte-
 misia [7,
 99.],
 l muliere
 viris longe
 callidiori,
 dissuade-
 tur.

67. 10. ὡλλοι W. et S. 68. 2. δὴ ὡλλοι κατὰ W. 68. 7. τὴν
 δὲ εἰσαν W. 68. 10. ποιέο W. 68. 11. τοσοῦτόν εἰσι W. 68.
 15, 16. οἱ δ' ἐτι ἀντέστησαν S 68. 16. ὥς ἐκείνοις ἔπρεπε W.

- “ γὰρ οἱοί τε πολλὸν χρόνον εἰσί τοι ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες,
 “ ἀλλὰ σφέας διασκεδᾶς, κατὰ πόλιν δὲ ἕκαστοι φεύ-
 “ ζονται. οὔτε γὰρ σῖτος πᾶρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ,
 “ ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐτοὺς οἰκὸς, ἣν σὺ ἐπὶ τὴν 25
 “ Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατὸν, ἀτρεμιεῖν τοὺς
 “ ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας· οὐδέ σφι μελήσει πρὸ τῶν
 3 “ Ἀθηναίων ναυμαχεῖν. Ἦν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῆς ναυ-
 “ μαχῆσαι, δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθῆις,
 “ τὸν πεζὸν προσδηλήσῃται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τότε 30
 “ ἐς θυμὸν βαλεῦ, ὥς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων
 “ κακοὶ δούλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρη-
 “ στοί. σοὶ δὲ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δούλοι
 “ εἰσι, οἱ ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, ἐόντες Αἰ-
 “ γύπτιοί τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, 35
 “ τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν.”

Nihilominus sequi-
 ore consilio Xerxi pro-
 bato, Per-
 sica classis
 Græcam
 aggressura,

LXIX. Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν
 εὐνοοὶ τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφερὲν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὥς
 κακὸν τι πεισομένης πρὸς βασιλῆος, ὅτι οὐκ εἴη ναυμαχίην
 ποιέεσθαι· οἱ δὲ ἀγαίόμενοι τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε
 ἐν πρώτοις τιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρ- 5
 ποντο τῇ ἀνακρίσει, ὥς ἀπολεομένης αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνη-
 νείχθησαν αἱ γνώμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἥσθη τῇ γνώ-
 μῃ τῆς Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην
 εἶναι, τότε πολλῷ μᾶλλον αἶνεε· ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι
 πείθεσθαι ἐκέλευε, τὰδε καταδόξας· πρὸς μὲν Εὐβοίῃ 10
 σφέας ἐφελοκακέειν, ὥς αὐτὸν παρσέντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐ-
 τὸς παρεσκευάστο θεήσασθαι ναυμαχεόντας.

Salaminem
 versus pro-
 vehitur.

LXX. Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελον ἀναπλᾶειν, ἀνῆγον τὰς
 νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέν-

68. 26. ἀτρεμῖν W.
 τάδε, S.

69. 6. τῇ κρίσει S.

69. 10. ἐκέλευε

τες κατ' ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη
 ναυμαχίην ποιέεσθαι· νῦν γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρε-
 5 σκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος
 τε καὶ ἀρρώδιῃ, οὐκ ἦκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
 ἀρρώδεον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
 γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχεῖν μέλλοιεν· νικηθέντες τε,
 ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν
 10 ἐωϋτῶν ἀφύλακτον.

LXXI. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ περὶ τὴν παρεῦσαν Quae dum
 νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ aguntur,
 πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἡπειρον μὴ ἐσβάλλειεν οἱ Persarum
 βάρβαροι. ὥς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς exercitus in
 5 ἀμφὶ Λεωνίδεα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδρα- Peloponne-
 μόντες ἐκ τῶν πολιῶν, ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἵζοντο· καὶ σφι siis diligen-
 ἐπὶ στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδew, Λεωνίδew ter custodi-
 δὲ ἀδελφεός. ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, καὶ συγχώσαν- tum.
 10 μένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ τείχος. ἅτε δὲ εὐ-
 σέων μυριάδεων πολλῶν, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομέ-
 νου, ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ
 ξύλα, καὶ φορμὶ ψάμμου πλήρεις ἐσεφορέοντο, καὶ
 ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε
 15 νυκτὸς, οὔτε ἡμέρης.

LXXII. Οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμὸν πανδημεῖ, Quae Pelo-
 οἶδε ἔσαν Ἕλλήνων· Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες ponnesi
 πάντες, καὶ Ἠλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ gentes Isth-
 Ἐπιδαύριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονέες. mum contra
 5 οὗτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεραρρώδεοντες τῇ Xerxem
 Ἑλλάδι κινδυνεύουσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι communi-
 ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἤδη.
 verint,

70. 4. ποιήσασθαι S. 71. 3. ἐσβάλλειεν S. 71. 10. ἅτε δὲ S.

Hanc pen-
insulam
quot populi
incolant :
eorum ori-
gines.

LXXIII. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ. 5
τουτέων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἔοντα, κατὰ χώραν
ἰδρυται νῦν τῇ καὶ τοπάλαι οἶκεον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυ-
νούριοι. ἐν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαιῶν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου
οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐωυτῶν οἰκέει δὲ τὴν ἀλ- 5
λοτρῆν. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα, ἐπήλυδά
ἐστι, Δωριεῖς τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύορες, καὶ Λήμνιοι.
Δωριέων μὲν, πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι πόλεις· Αἰτωλῶν δὲ,
Ἥλις μούνη· Δρυόπων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς 10
Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῖται πάν- 10
τες. οἱ δὲ Κυνέριοι αὐτόχθονες ἔοντες, δοκέουσι μῦθοι
εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωριεύονται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμε-
νοι καὶ τοῦ χρόνου, ἔοντες Ὀρνειῖται καὶ περῖοικοι. του- 15
τέων ὦν τῶν ἑπτὰ ἔθνέων αἱ λοιπαὶ πόλεις πάρεξ τῶν
κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἐξε- 15
στι εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμῆδιζον.

Accepto
nuntio,
Isthmum
peti a bar-
baris, Græ-
ci ad Sala-
minem col-
lecti fugæ
consilium
denuo inc-
unt.

LXXIV. Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τοιούτω πόνῳ συνέ-
στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες, καὶ
τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σα- 1
λαμῖνι, ὅπως ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώθεον, οὐκ αὐτὰ
περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὥς περὶ τῇ Πελοποννή- 5
σῳ. ἕως μὲν δὴ αὐτέων ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστάς σιγῇ λόγον
ἐποιέετο, θάῤυμα ποιεύμενοι τὴν Εὐρυεϊάδεω ἀβουλίην·
τέλος δὲ, ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο,
καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτέων. οἱ μὲν, ὥς ἐς τὴν 10
Πελοπόννησον χρεῶν εἶη ἀποπλῶειν, καὶ περὶ ἐκείνης κιν- 10
δυνεύειν, μηδὲ πρὸς χώρας δορυαλώτου μένοντας μάχε-
σθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινήται, καὶ Μεγαρεῖς, αὐ-
τῷ μένοντας ἀμύνασθαι.

73. 3. ἰδρυται· νῦν τε καὶ W. 74. 2. ἡδὴ δρόμου W. 74. 4. ὁμῶς
S. 74. 7. θάῤυμα S. 74. 10. χρεὼν S. 74. 11. δορυαλώτου S.

LXXV. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλῆς, ὡς ἐσοῦτο τῇ γνώ- Strategema
μη ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ Themisto-
5 συνεδρίου. ἐξελθὼν δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μή- clis hoc
δων ἄνδρα πολίαν, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεῶν· τῷ οὐ- consilium
νομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν cludentis.
Θεμιστοκλῆος παίδων· τὸν δὲ ὕστερον τούτων τῶν πρηγ-
μάτων Θεμιστοκλῆς Θεσπία τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο
αἱ Θεσπῖες πολιίτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὃς τότε
πλοία ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν βαρ-
10 Ἑάρων τάδε· “Ἐπεμφέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λά-
“ φρη τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, (τυγχάνει γὰρ Φρονέων τὰ
“ βασιλῆος, καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύ-
“ περθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα,) φρά-
“ σοντα ὅτι αἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλευόμεναι καταρρύωδη-
15 “ κότες. καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἀπάν-
“ των ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιῖδητε διαδράντας αὐ-
“ τοὺς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, οὔτ’ ἐτι ἀντι-
“ στήσονται ὑμῖν· πρὸς ἐαυτοὺς τε σφέας ὄψεσθε ναυ-
“ μαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή.”
20 ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο.

LXXVI. Τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγένετο τὰ ἀγγελθέντα, Persæ a
τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νηίδα τὴν Φυττάλειαν, μεταξὺ Σαλα- Themisto-
μῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων cle illecti,
ἀπεβίβασαν· τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, classem
5 ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ’ ἐσπέρης κέρας κυκλοῦμενοι πρὸς τὴν Græcorum
Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυ- undique
νόσουραν τεταγμένοι, κατέχον τε μέχρι Μουρυχίης πάντα cingentes
τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς νῆας, fuga exclu-
dunt.

75. 4. χρεὼν S. 75. 17. ὁμοφρονέουσι, οὔτε ἀντιστήσονται W. 76.
1. ἐγίνετο S. 76. 4. ἀπεβίβασαντο W. et S. 76. 8. et 12. εἵνε-
κα W.

ἵνα δὴ τοῖσι Ἑλλήσι μὴδὲ Φυγέειν ἐξῆ, ἀλλ' ἀπολαμ-
φθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ 10
ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν καλεο-
μένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν, ὥς ἐπεὰν
γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε
ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμα-
χίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς μὲν 15
περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίεον δὲ σιγῇ ταῦτα,
ὥς μὴ πυνθανοῖατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυ-
κτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρτέοντο.

Bacidis cra-
culum huc
spectans
Græciæque
salutem
portendens.

LXXVII. Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὥς οὐκ
εἰσὶ ἀληθεές, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶ-
σθαι καταβάλλειν, ἐς τοιάδε πρήγματα ἐσέλεψας.

Ἄλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν 5
Νηυσὶ γεφυρώσωσι, καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
Ἑλπίδι μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
Δῖα Δίκη σθέσσει κρατερὸν Κόρον, Ἵθριος υἱὸν,
Δεινὸν μαιμῶνonta, δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι.
Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίζεται, αἵματι δ' Ἄρης 10
Πόντον φοινίξει. τότε ἑλεύθερον Ἑλλάδος ἡμαρ
Εὐρύποα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πόντια Νίκη.

ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι ἀντι-
λογίης χρησμῶν πέρα, οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμέω, οὔτε
παρ' ἄλλων ἐνδέχομαι.

Græcorum
duces inscii
adhuc,
quid Persæ
molirentur,

LXXVIII. Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο
ᾧθισμός λόγων πολλός. ἤδεσαν δὲ οὐκᾶ, ὅτι σφέας
περιεκυκλέοντο τῇσι νηυσὶ οἱ Βάρβαροι· ἀλλ' ὥσπερ τῆς
ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χῶρην
εἶναι.

LXXIX. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης

διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἔξω-
στρακισμένους δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νενόμικα, συν-
θανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν
5 Ἀθῆνῃσι καὶ δικαιοτάτον. οὗτος ἂν ἡρ στὰς ἐπὶ τὸ συνέ-
δριον, ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλῆα, εὐόντα μὲν ἐαυτῷ οὐ Φί-
λον, ἐχθρὸν δὲ ταμάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάλῃ τοῦ παρε-
όντων κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιούμενος ἐξεκαλέετο, θέ-
λων αὐτῷ συμμῖξαι. προακήκοε δὲ ὅτι σπεύδουσιν οἱ ἀπὸ
10 Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὥς δὲ
ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε. “ Ἡ-
“ μέας στασιάζειν χρεῶν ἐστὶ ἐν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ,
“ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμέων πλέω
“ ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. λέγω δέ τοι ὅτι ἴσόν
15 “ ἐστὶ πολλά τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀποπλοῦ τοῦ
“ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοις. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω
“ γενόμενος, ὅτι νῦν, οὐδ’ ἦν θέλῃσι, Κορίνθιοί τε καὶ
“ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἰοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· περιεχό-
“ μεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. ἀλλ’ ἐσελθάν
20 “ σφι ταῦτα σήμερον.”

LXXX. Ὁ δ’ ἀμείβετο τοῖσδε· “ Κάρτα τε χρηστὰ
“ διακελεύεαι, καὶ εὖ ἡγγειλας. τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην
“ γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος, ἦκεις. ἴσθι γὰρ
“ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων. ἔδεε γὰρ, ὅτε οὐκ
5 “ ἐκόντες ἔθελον εἰς μάχην κατίσταςθαι οἱ Ἕλληνες,
“ ἀέκοντας παραστήσασθαι. σὺ δὲ, ἐπέειπερ ἦκεις χρη-
“ στὰ ἀπαγγέλλων, αὐτὸς σφι ἡγγειλον. ἦν γὰρ ἐγὼ
“ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, ὥς
“ οὐ ποιούντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλὰ σφι σήμερον
10 “ αὐτὸς παρελθὼν ὥς ἔχει. ἐπεὰν δὲ σημήνης, ἦν μὲν

79. 12. χρεὼν ἐστὶ S.

“ πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἦν δὲ αὐτοῖσι μη
 “ πιστὰ γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν ἔσται. οὐ γὰρ ἔτι διαδρή-
 “ σονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὥς σὺ λέ-
 “ γεις.”

Cui cum
fidem pleri-
que non
haberent,

LXXXI. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, Φά-
 μενος ἐξ Αἰγίνης τε ἦκειν, καὶ μόγισ ἐκπλῶσαι λατῶν
 τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχασθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον
 τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαι
 τε συνεβούλευε ὥς ἀλεξήσομένους. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἶ-
 πας, μετεστήκεε· τῶν δὲ αὐτῖς ἐγένετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ πλεῖνες γὰρ τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπέιδοντο τὰ
 ἐξαγγελθέντα.

Tenia trire-
mis, ad
Græcos
transfuga,
omnem tol-
lit dubita-
tionem.

LXXXII. Ἀπιστεύοντων δὲ τούτων, ἦκε τριήρης ἀνδρῶν
 Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσι-
 μένεος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθειήν· πᾶσαν. διὰ δὲ τοῦτο
 τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα,
 ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι. σὺν δὲ ὧν ταύτῃ τῇ νῆϊ 5
 τῇ αὐτομολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρ-
 τεμίσιον τῇ Δημνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἑλλη-
 σι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ
 νηῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν.

Jam Græci
ad pugnan-
dum stren-
ue se com-
parant.
Themisto-
clis apud
milites con-
cio.

LXXXIII. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὥς πιστὰ δὴ τὰ λεγό-
 μενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρσκευάζοντο ὥς ναυμα-
 χήσοντες. ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπι-
 βατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων
 Θεμιστοκλῆς, τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα κρέσσω τοῖσι ἔσσο- 5
 σι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ κατα-
 στάσι ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ τούτων τὰ κρέσσω αἰ-
 ρέεσθαι, καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσθαίνειν ἐκέλευε

81. 7. οἱ γὰρ πλεῖνες S. 83. 3. ἡὼς τε διέφαινε S. 83. 5, 6. τοῖ-
 σι ἥσσοσι W. et S.

ἐς τὰς νῆας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐν-
 5 ταῦτα ἀνῆγον τὰς νῆας ἀπάσας οἱ Ἕλληνες.

LXXXIV. Ἀναγομένοισι δέ σφι, αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ Incipit pugna ad Salaminem [ineunt e autumno a. 480.]. Variæ de ejus initio narrationes.
 Βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνῃν ἀνε-
 κρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς νῆας. Ἀμεινίης δὲ Παλλη-
 νεὺς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἔξαναχθεῖς, νῆὶ ἐμβάλλει. συμ-
 5 πλακείσης δὲ τῆς νηὸς, καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι,
 οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνέμισγον. Ἀθη-
 ναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι τῆς ναυμαχίης τὴν ἀρ-
 χήν. Αἰγινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσα-
 σαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. λέγεται δὲ
 10 καὶ τάδε, ὡς Φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη. Φανείσαν δὲ
 διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ στρατόπε-
 δον τῶν Ἑλλήνων, ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε· “ὦ δαι-
 “μόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνῃν ἀνακρούεσθε;”

LXXXV. Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνι- Acies utriusque clas- sis. Iones quo animo pugnaverint. Oro- sangæ.
 κες· οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσινὸς τε καὶ ἐσπέρης
 κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον
 τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐφελοκάκεον μέντοι
 5 αὐτέων, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολὰς, ὀλίγοι, οἱ δὲ
 πλεῖνες, οὔ. ἔχω μὲν νυν συχνῶν οὐνόματα τριηζάρχων
 καταλέξαι, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἐλόντων· χρήσομαι δὲ
 αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεομήστορός τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος,
 καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαρμίων ἀμφοτέρων. τοῦ δὲ
 10 εἵνεκα μέμνημαι τούτων μύνων, ὅτι Θεομήστῳ μὲν διὰ
 τοῦτο τὸ ἔργον Σάρμου ἐτυράννευσε, καταστησάντων τῶν
 Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη,
 καὶ χώρα οἱ ἐδωρήθη πολλή. οἱ δ' εὐεργέται τοῦ βασι-

84. 3. ὤκελον W. 84. 7. τῆς ναυμαχίης γενέσθαι S. 84. 11, 12.
 τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον S. 85. 9, 10. τοῦδε εἵνεκα W.

λῆος, ὁρσάγγαι καλέονται Περσιστί. περὶ μὲν νυν τοῦ-
τους οὕτω εἶχε.

Magnastra-
ges barba-
rorum
quantum-
vis fortiter
pugnanti-
um : ejus
causæ.

LXXXVI. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι
ἐκεραΐζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ
δὲ, ὑπὸ Αἰγινήτων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κό-
σμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ Βαρβάρων οὐ τε-
ταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν, ἔμελλε τοιοῦ- 5
τό σφι συνόισεσθαι οἷόνπερ ἀπέβη. καίτοι ἔσαν γε καὶ
ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἐωϋ-
τῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαί-
νων Ξέρξην· ἐδόκεε τε ἕκαστος ἐωϋτὸν θήσεσθαι βασι-
λῆα.

Artemisiæ
virtus, con-
juncta cum
calliditate:

LXXXVII. Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω με-
τεξετέρους εἶπαι ἀτρεκέως, ὥς ἕκαστοι τῶν Βαρβάρων ἢ
τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγέ-
νετο, ἀπ' ᾧ εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλῆϊ.
ἐπειδὴ γὰρ ἐς Θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλῆος 5
πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νῆς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδι-
ώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν,
ἐμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι νῆες Φίλιαι, ἡ δὲ αὐ-
τῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε εὐῶσα, ἐδόξε
οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ. διωκομένη 10
γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ Φιλίῃ, ἀν-
δρῶν τε Καλυνδέων, καὶ αὐτῷ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυν-
δέων βασιλῆος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καί τι νεῖκος πρὸς
αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι
ἐγώ γε ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε 15
εἰ συνεκύρησε ἢ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσού-
σα νῆς. ὥς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρη-

σαμένη, διπλᾷ ἐωῦτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ, τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριήραρχος, ὡς εἶδε μιν ἐμβάλλουσιν νῆϊ 20 ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι, ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.

LXXXVIII. Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέ-
σθαι, διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, συνέ-
βη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τουτέων αὐτὴν μάλι-
στα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ, βασιλῆα
5 θηεύμενον, μαθεῖν τὴν νῆα ἐμβαλῶσαν· καὶ δὴ τινα εἴ-
παι τῶν παρῶντων· “ Δέσποτα, ὄρῳς Ἀρτεμισίην, ὡς
“ εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νῆα τῶν πολεμίων κατέδυσε; ” καὶ
τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον·
καὶ τοὺς Φάναι, σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπιστα-
10 μένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμίνην.
τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην
γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νηὸς μηδένα
ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέ-
γεται πρὸς τὰ φραζόμενα· “ Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασι
15 “ μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες.” ταῦτα μὲν
Ξέρξην φασὶ εἶπαι.

LXXXIX. Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ Persarum
στρατηγὸς Ἀριαγίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεός, et multi et
ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μή-
δων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ
5 Ἕλληνων. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διε-
φθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν
Σαλαμῖνα δίνεον. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ
θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. ἐπεὶ δὲ

αἱ πρῶται εἰς Φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται
 διεφθεύροντο. οἱ γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, εἰς τὸ πρόσθε 10
 τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι, ὥς ἀποδεχόμενοί τι καὶ
 αὐτοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ Φευγούσῃσι
 περιέπιπτον.

Supplicium
 inter ipsam
 pugnam,
 rege jubente,
 de Phœ-
 nicibus
 sumtum,
 quod, igna-
 vi ipsi, cul-
 pam cladis
 in Iones
 conferrent.

XC. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ Θορύβῳ τούτῳ. τῶν
 τινὲς Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθαρέατο, ἐλθόντες παρὰ
 βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὥς δι' ἐκείνους ἀπολοί-
 ατο αἱ νῆες, ὥς προσδόντων. συνήνευκε ὦν οὕτω, ὥστε Ἰώ-
 νων τε τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς 5
 διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἔτι ταυτέων ταῦτα
 λεγόντων, ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηϊκὴν νῆος. ἥ τε δὴ
 Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναιὴ νῆος κατέ-
 δυσε τῶν Σαμοθρηϊκῶν τὴν νῆα. ἅτε δὴ ἑόντες ἀκοντισταὶ
 οἱ Σαμοθρηϊκῆς, τοὺς ἐπίβατας ἀπὸ τῆς καταδυσσῆς 10
 νηὸς βάλλοντες ἀπήραζαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον
 αὐτήν. ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρύσατο. ὥς γὰρ
 εἶδε σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο
 πρὸς τοὺς Φοίνικας, οἷα ὑπερλυπέομενός τε καὶ πάντας
 αἰτιώμενος· καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, 15
 ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλω-
 σι. ὅπως γάρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἐωυτοῦ ἔργον τι ἀπο-
 δεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ αὐρεὶ τῷ
 ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλεῖται Αἰγάλεως, ἀνεπυθάνετο 20
 τὸν ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρώ-
 δεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσ-
 εβάλετο φίλος ἑὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ Πέρσης παρεὼν τού-
 του τοῦ Φοινικίου πάθεος.

XCI. Οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο. τῶν δὲ

βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ ^{Persæ victi}
 Φάληρον, Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα ^{Phalerum}
 ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θο- ^{repetunt.}
 5 ρύβῳ ἐκεραΐζον τὰς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας
 τῶν νηῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωύσας· ὅπως δέ τινες
 τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς
 Αἰγινήτας.

XCII. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νῆες ἥ τε Θεμιστοκλέος ^{Æginetæ}
 δῶκευσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριῦ, ἀνδρὸς Αἰγι- ^{purgati cri-}
 νήτεω, νῆϊ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ, ἥπερ εἶλε τὴν προφυλάσ- ^{mine τοῦ}
 5 σουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναιήν, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθέης
 ὁ Ἰσχενοῦ· τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα, ἀρετῆς εἵνεκα
 εἶχον ἐν τῇ νῇ ἐκπαγλεόμενοι. τὸν δὲ περιάγουσα ἅμα
 τοῖσι Πέρσησι ἤλω νῆς ἡ Σιδωνίῃ, ὥστε Πυθέην οὕτω
 σωθῆναι ἐς Αἶγιναν. ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νῆα τὴν Ἀττικὴν ὁ
 Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήιον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος· καὶ
 10 βῶσας τὸν Θεμιστοκλῆα, ἐπεκερτόμησε, ἐς τῶν Αἰγινη-
 τέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. ταῦτα μὲν νυν νῆϊ ἐμβαλὼν
 ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε ἐς Θεμιστοκλῆα.

XCIII. Οἱ δὲ Βάρβαροι, τῶν αἱ νῆες περιεγέγοντο, ^{Qui inter}
 φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐν ^{Græcos}
 δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆ- ^{rem for-}
 5 ται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός τε ὁ Αἰ- ^{tissime ges-}
 γινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ
 Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. εἰ μὲν
 νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν
 ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἰλέ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἤλω. τοῖσι
 γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοις παρακεκέλευστο· πρὸς δὲ,
 10 καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαὶ, ὃς ἂν μιν ζῶν ἔλῃ·

92. 5. Ἰσχενοῦ W. 93. 2, 3. ἐν δὲ τῇ, ab his verbis caput 93
 incipit S.

δεινὸν γάρ τοι ἐποιοῦντο, γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρα-
τεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε.
ἔσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νῆες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ
Φαλήρῳ.

Quæ de
Corinthiis
in utram-
que partem
ferantur.

XCIV. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι
Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ὡς συνέμισγον αἱ νῆες,
ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ἰστία αἰεράμενον,
οἴχεσθαι φεύγοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρα-
τηγίδα φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύ- 5
γοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμίνης κατὰ τὸ ἱρὸν Ἀθηναίης
Σκιράδος, περιπίπτειν σφί κέλητα θείῃ πομπῇ· τὸν οὔτε
πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς
εἰδόσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κορινθίοισι. τῇδε δὲ συμβάλ-
λονται εἶναι θείον τὸ πρῆγμα. ὡς γὰρ ἀγχαῦ γενέσθαι 10
τῶν νηῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος, λέγειν τάδε· “ Ἀδεί-
“ μαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς ναῦς, εἰς φυγὴν ὥρμη-
“ σαι καταπροδούς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι,
“ ὅσον αὐτοὶ ἡρῶντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.” ταῦτα
λεγόντων, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτίς τάδε 15
λέγειν, ὡς αὐτοὶ οἶοί τε εἶεν ἀγόμενοι ὄμηροι ἀποθνήσκειν,
ἣν μὴ νικῶντες φαίνονται οἱ Ἕλληνες. οὕτω δὴ ἀπο-
στρέψαντα τὴν νῆα, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ' ἐξερ-
γασμένοισι ἐλθεῖν εἰς τὸ στρατόπεδον. τούτους μὲν τοιαύτη
φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορίνθιοι 20
ὁμολογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοις σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμα-
χίης νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ δὲ σφί καὶ ἡ ἄλλη
Ἑλλάς.

Aristidis [c.
79.] insig-
nis hoc in

XCIV. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος,
τοῦ καὶ ὀλίγω τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς

ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα proelio opere-
ra, barbaro-
rum cladem
multum
augens.
γενομένῳ τάδε ἐποίεε. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλι-
5 τέων, οἱ παρατετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης
χώρης, γένος ἑόντες Ἀθηναῖοι, εἰς τὴν Φυττάλειαν νῆσον
ἀπέβησε ἄγων, οἱ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησίδι ταύτῃ
κατεφόνευσαν πάντας.

XCVI. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχία διελέλυτο, κατειρύσαντες εἰς Naufragia
partim Sa-
laminem,
partim Co-
liadum de-
lata: im-
pletumque
vetus de
mulieribus
Coliadibus
oraculum.
τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγ-
χανε ἔτι ἑόντα, ἐτοῖμοι ἔσαν εἰς ἄλλαν ναυμαχίην· ἐλπί-
5 ζοντες τῇσι περιεούσησι νηυσὶ ἔτι χρήσεσθαι βασιλῆα.
τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ὁ ἄνεμος ζέφυρος, ἔφερε
τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡῖονα τὴν καλεομένην Κωλιάδα·
ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμὸν, τὸν τε ἄλλον πάντα τὸν
περὶ τῆς ναυμαχίας ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μου-
10 σαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενει-
χθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐν
χρησμῷ, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ
ἐλελήθει πάντας τοὺς Ἕλληνας,

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἑρετμοῖσι φρύξουσι.

ταῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι.

XCVII. Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δει- Xerxes fu-
gam medi-
tans, quo
astu hoc
consilium
et Græcos
et suos ce-
laverit.
Missus in
Asiam cla-
dis acceptæ
nuntius.
σας μὴ τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐτοῖς
νοήσῃσι πλῶειν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσαντες τὰς γεφύ-
ρας, καὶ ἀπολαμφθεὶς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι κινδυ-
5 νεύσει, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος εἶναι
μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἐαυτοῦ, εἰς τὴν Σαλαμῖνα
χωρῶν ἐπειράτο διαχῶν· γαυλοὺς τε Φοινικηῖους συνέδεε,
ἵνα ἀντὶ τε σχεδίας ἔωσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε εἰς πόλε-

96. 6. ὑπολαβὼν ἄνεμος S.
97. 4, 5. κινδυνεύει W.

96. 14. ἑρετμοῖσι φρίξουσι W. et S.

μον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέοντες δέ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ ἐπιστέατο ὡς ἐκ 10 παντὸς νόου παρεσκευάσται μένων πολεμήσειν· Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα ἔμπειρον ἔοντα τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά τε ἅμα Ξέρξης ἐποίεε, καὶ ἐπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεῦσάν σφι συμφορὴν.

Obiter de Persarum nuntiis s. angaris.

XCVIII. Τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων ἔστι οὐδὲν ὅ, τι θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν ἔόν· οὕτω τοῖσι Πέρσησι ἐξεύρηται τούτο. λέγουσι γὰρ ὡς ὅσων ἂν ἡ ἡμερέων ἢ πᾶσα ὁδὸς, τοσούτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερη- 5 σίην ὁδὸν ἐκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτι νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νύξ' ἐέργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον ἐαυτῷ δρόμον τὴν ταχίστην. ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδιδόι τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνδεύτερον ἤδη κατ' 10 ἄλλων διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατάπερ Ἑλλήσι ἢ λαμπαδηφορίῃ, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι. τούτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον.

Itaque summum Susianorum ob Athenas captas gaudium [c. 54.] in maximum morem ac de salute regis sollicitudinem versum.

XCIX. Ἡ μὲν δὴ πρώτη ἐς Σαῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ξέρξης, ἔτερψε οὕτω δὴ τι Περσέων τοὺς ὑπολειφθέντας, ὡς τάς τε ὁδοὺς μυρσίνησι 5 πᾶσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιάματα, καὶ αὐτοὶ ἔσαν ἐν θυσίῃσι τε καὶ εὐπαθείῃσι· ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγγελίη ἐπεξελθούσα συνέχεε οὕτω, ὥστε τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμαγῇ ἐχρέωντο ἀπλέ- 10 τῳ, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃσι τιθέντες. οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν

97. 10. ἡπιστέατο W. 98. 3. ἂν ἡμερέων W. 98. 6. ἐκάστην, ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ W. 98. 7. οὔτε νιφετὸς W. et S. Ibid. νύξ' ἐργει W. 98. 10, 11. κατ' ἄλλον W. κατὰ ἄλλον S. 99. 3. μυρσίνη S. 99. 8. ἐν αἰτίῃ W. et S.

νηῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίουν, ὡς περὶ αὐτῶν
 10 Ξέρξης δειμαίνοντες. καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα, τὸν
 πάντα μεταξύ χρόνον γενόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτὸς
 σφεας ἀπικόμενος ἔπαυσε.

C. Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην Mardonii regem con-
 ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν solantis ora-
 βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φροντίσας πρὸς ἐαυτὸν ὡς tio. Xer-
 δώσει δίκην, ἀναγνώσας βασιλῆα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν xem cum
 5 Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσσον εἴη ἀνακινδυνεύσαι, ἢ κατερ- maxima
 γάσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν parte exer-
 βίον, ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα· πλεόν μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ citus in A-
 γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὧν siam reverti
 ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· “ Δέσποτα, μήτε λυ- jubet, bel-
 10 “ πέο, μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιεῖν, τοῦδε τοῦ lum cum
 “ γεγονότος εἵνεκα πρήγματος. οὐ γὰρ ξύλων ἀγῶν ὁ τὸ reliqua ipse
 “ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ’ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ profligatu-
 “ δὲ οὔτε τις τουτέων τῶν τὸ πᾶν σφι ἤδη δοκούντων rus.
 “ κατεργάσασθαι, ἀποβὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται
 15 “ ἀντιωθῆναι, οὗτ’ ἐκ τῆς ἡπείρου τῆσδε· οἱ τε ἡμῖν ἦν-
 “ τιώθησαν, ἔδοσαν δίκας. εἰ μὲν νυν δοκέει, αὐτίκα
 “ πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπι-
 “ σχεῖν, παρέχει ποιεῖν ταῦτα. μὴ δὲ δυσθύμει· οὐ γάρ
 “ ἐστὶ Ἑλλήσι οὐδεμίᾳ ἔκδυσις, μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν
 20 “ ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον, εἶναι σοὺς δούλους. μά-
 “ λιστα μὲν νυν ταῦτα ποιεῖν. εἰ δ’ ἄρα τοι βεβούλευ-
 “ ται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπαγάγειν τὴν στρατιὴν, ἄλ-
 “ λην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ,
 “ μὴ ποιήσης καταγελάστους γενέσθαι Ἑλλήσι. οὐδὲν

“ γὰρ ἐν ταῖσι Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πρηγμάτων, οὐδ’ 25
 “ ἐρεῖς ὅκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε
 “ καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ
 “ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει τὸ πάθος.
 “ ἤδη ὦν ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἰτίοι εἰσι, ἐμοὶ πείθεο. εἴ
 “ τοι δέδοκται μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἥθεα τὰ σε-30
 “ αὐτοῦ ἀπέλαυνε, τῆς στρατῆς ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμέ
 “ δέ σοι χρὴ τὴν Ἑλλάδα παρασχεῖν δεδουλωμένην,
 “ τριήκοντα μυριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον.”

Artemisia
sententiam
rogata,

CI. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε
 καὶ ἥσθη· πρὸς Μαρδόνιον τε βουλευσάμενος ἔφη ἀπο-
 κρινεῖσθαι, ὁκότερον ποιήσει ταυτέων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο
 ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξε οἱ καὶ Ἀρτεμισίην
 ἐς συμβουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο 5
 μούνη νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη,
 μεταστησάμενος τοὺς ἄλλους, τοὺς τε συμβούλους Περ-
 σέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· “ Κελεύει
 “ με Μαρδόνιος μένοντα αὐτοῦ, πειρασθαι τῆς Πελοπον-10
 “ νήσου· λέγων ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς
 “ οὐδενὸς μετὰίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ βουλομένοισί σφι
 “ γένοιτ’ ἂν ἀπόδεξις. ἐμέ ὦν ἡ ταῦτα κελεύει ποιεῖν, ἡ
 “ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ
 “ στρατοῦ, παρὰσχεῖν μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην· 15
 “ αὐτὸν δ’ ἐμέ κελεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ
 “ ἐς ἥθεα τὰ ἐμά. σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυ-
 “ μαχίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ ἐῷσα
 “ ποιεῖσθαι, νῦν τε συμβούλευσον, ὁκότερα ποιεῶν ἐπι-
 “ τύχω εὖ βουλευσάμενος.” ὁ μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο. 20

quid susce-
rit.

CII. Ἡ δὲ λέγει τάδε· “ Βασιλεῦ, χαλεπὸν μὲν ἔστι

100. 25. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι W. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι S. 100. 25, 26.
 οὐδὲ ἐρεῖς S. 101. 16. αὐτὸν δέ με W. αὐτὸν δὲ μὲ S.

- “ συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἵπασαν. ἐπὶ μέντοι
 “ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι, δοκέει μοι αὐτὸν μὲν σὲ
 “ ἀπελαύνειν ὀπίσω· Μαρδόνιον δὲ, εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑπο-
 5 “ δέκεται ταῦτα ποιήσῃν, αὐτοῦ καταλιπεῖν σὺν τοῖσι
 “ ἐθέλει. τοῦτο μὲν γὰρ, ἣν καταστρέψῃται τά Φησι
 “ ἐθέλῃν, καὶ οἱ προχωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ
 “ ἔργον, ὧ δέσποτα, γίνεται· οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατε-
 “ γάσαντο· τούτο δὲ, ἣν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώ-
 10 “ μης γένηται, οὐδεμίᾳ συμφορῇ μεγάλη ἔσται, σέο τε
 “ περιέοντος, καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν
 “ σόν. ἣν γὰρ σύ τε περὶ τῆς, καὶ οἶκος ὁ σὸς, πολλοὺς
 “ πολλάκις ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτέων οἱ
 “ Ἕλληνες. Μαρδονίου δὲ, ἣν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς
 15 “ γίνεται· οὐδὲ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικᾷσι, δοῦλον σὸν
 “ ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιήσω,
 “ πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾶς.”

CIII. Ἦσθι τε δὴ τῇ συμβουλίᾳ Ξέρξης· λέγουσα
 γὰρ ἐπετύγχανε τάπερ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες
 καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δοκέειν
 ἐμοί· οὕτω καταρρώδηκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην,
 5 ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐς
 Ἐφεσον· νόθοι γάρ τινες παῖδες οἱ συνέσποντο.

CIV. Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ Φύλακον Ἐρμότιμον,
 γένος μὲν ἑόντα Πηδατέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα
 τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλείᾳ. οἱ δὲ Πηδασέες οἰκεῦσι
 ὑπὲρ Ἀλικαρνησοῦ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοιςι τούτοιςι τοι-
 5 ὄνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι. ἐπεὰν τοῖσι ἀμφικτίοσι
 πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκεῦσι τῆς πόλιος μέλλῃ τι
 ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπὸν, τότε ἡ ἱρεὴν αὐτοῦ τῆς

Probato
 Mardonii
 consilio,
 rex ante
 omnia no-
 thos in ex-
 peditionem
 secum pro-
 fectos E-
 phesum
 cum Arte-
 misia præ-
 mittit.

Additur iis
 custos Her-
 motimus
 Pedasensis,
 archieunu-
 chus. Pe-
 dasenses
 ubi siti.
 Sacerdos
 Minervæ
 apud eos
 quando
 barbata [1,
 175.].

Ἀθηναίης Φύει πώγωνα μέγαν. τοῦτο δὲ σφι δις ἤδη ἐγένετο.

Digressio de
Hermotimo. A Panionio mangone olim emtus exsectusque, Susa deducitur, ubi Xerxis favorem præcæteris sibi eunuchis conciliat.

CV. Ἐκ τούτων δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἑρμότιμος ἦν τῷ μεγίστῃ τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων, καὶ πωλεόμενον, ἀνέεται Πανιώνιος, ἀνὴρ Χῖος, ὃς τὴν ζῆν κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅπως γὰρ κτήσαιτο 5 παῖδας εἰδέος ἐπαρμένους, ἐκτάμναν, ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροις τιμιώτεροί εἰσι οἱ εὐνούχοι πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης τῶν ἐνορχίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολλοὺς, ἅτε ποιούμενος ἐκ τούτων τὴν 10 ζῆν, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καὶ, οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυτύχεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδῖαν παρὰ βασιλῆα μετ' ἄλλων δώρων χρόνου δὲ προϊόντος, πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ.

Post regem Græciam invasurum comitans, Panionii cum tota familia per dolum potitur, atrocissimamque ab eo pœnam re-petit.

CVI. Ὡς δὲ τὸ στράτευμα τὸ Περσικὸν ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβὰς κατὰ δὴ τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι μὲν νέμονται, Ἀταρνέως δὲ καλέεται, εὐρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνούς δὲ, ἔλεγε πρὸς 5 αὐτὸν πολλοὺς καὶ Φίλιους λόγους· πρῶτα μὲν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκεῖνον ἔχει ἀγαθὰ· δεύτερα δὲ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τούτων ὅσα μιν ἀγαθὰ ποιήσει, ἦν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκὴν ἐκείνην· ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα 10 καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε· “ Ὡ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μά-

106. 1, 2. ὄρμα ὁ βασιλεὺς W. 106. 8, 9. ποιήσεεν, ἦν W. 106. 9. κομισάμενος S.

“ λίστα ἀπ’ ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί
 “ σέ ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς, ἢ τῶν ἐμῶν τις ἐργάσατο, ἢ
 15 “ σέ, ἢ τῶν σῶν τινὰ, ὅτι με ἀντ’ ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ
 “ μὴδὲν εἶναι; ἐδόκεές τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμῆχανῶ
 “ τότε· οἱ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι,
 “ ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ἐμὰς, ὥστε σε μὴ μέμψα-
 “ σθαι τὴν ἀπ’ ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην.” ὥς δέ οἱ ταῦ-
 20 τα ἀνείδισε, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν, ἠναγκάζετο
 ὁ Πανιώνιος τῶν ἐαυτοῦ παίδων τεσσέρων ἑόντων τὰ αἰ-
 δοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκαζόμενος δὲ, ἐποίηε ταῦτα· αὐ-
 τοῦ τε, ὥς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι
 25 ἀπέταμνον. Πανιώνιον μὲν νυν οὕτω περιήλθε ἢ τε τίσις
 καὶ ὁ Ἑρμότημος.

CVII. Ξέρξης δὲ, ὥς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρε- Artemisia
 ψε ἀπάγειν ἐς Ἑφεσον, καλέσας Μαρδόνιον, ἐκέλευσέ regis a-
 μιν τῆς στρατῆς διαλέγειν τοὺς ἀν βούλῃται, καὶ ποιέειν mandata,
 τοῖσι λόγοις τὰ ἔργα πειρῶμενον ὁμοῖα. ταύτην μὲν τὴν Xerxes
 5 ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγένετο. τῆς δὲ νυκτὸς, κελεύσαντος classariis
 βασιλῆος, τὰς νῆας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον imperat, ut
 ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὥς τάχως εἶχε ἕκαστος, in Helle-
 διαφυλαζούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλείῃ. ἐπεὶ spontum
 δὲ ἀγχοῦ ἔσαν Ζωστήρος πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατεί- protinus re-
 10 νουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἡπείρου, ταύτας ἐδόξάν τε vertantur.
 νῆας εἶναι, καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόν-
 τες ὅτι οὐ νῆες εἶεν, ἀλλ’ ἄκραι, συλληχθέντες, ἐκομί-
 ζοντο.

CVIII. Ὡς δὲ ἡμέρῃ ἐγένετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες Fugientem
 barbaro-

106. 14. τίς W. 106. 20. ἀνείδιζε W. 107. 2, 3. ἐκέλευέ μιν
 W. et S. 107. 3. τοὺς βούλῃται, καὶ S. 107. 5. ἐς τοσοῦτον W.
 107. 8. βασιλεῖ W. 107. 10. ἡπείρου ταύτης, ἐδόξάν τε W.

rum clas-
sem perse-
quantur
Græci ad
Andrum
usque. Ibi
de bello de-
liberanti-
bus quid
Themisto-
cles, quid
Eurybiades
suaserit.
Hujus ra-
tione ple-
risque pro-
bata,

κατὰ χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζὸν, ἡλπιζον καὶ
τὰς νῆας εἶναι περὶ Φάληρον· ἐδόκεόν τε ναυμαχῆσειν
σφέας, παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξήσόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐπύ-
θοντο τὰς νῆας αἰχωνεύσας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκει 5
ἐπιδιώκειν. τὸν μὲν νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξεω στρατὸν οὐκ
ἐπείδον διώξαντες μέχρι Ἀνδρου. ἐς δὲ τὴν Ἀνδρὸν ἀπι-
κόμενοι, ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώμην ἀπε-
δείκνυτο, διὰ νήσων τραπομένους, καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς
νῆας, πλώειν ἰδέας ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς 10
γεφύρας. Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτην γνώμην ἐτί-
θετο, λέγων ὡς εἰ λύσουσι τὰς σχεδίας, τοῦτ' ἂν μέγι-
στον πάντων σφῆς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο. εἰ
γὰρ ἀναγκασθεῖν ἀπολαμφθεῖς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ 15
Εὐρώπῃ, πειρῶτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὡς ἄγοντι μὲν οἱ
ἡσυχίην, οὔτε τι προχωρεῖν οἷόν τε ἔσται τῶν πρηγμάτων,
οὔτε τις κομιδὴ τὸ ἐπίσω φανήσεται, λιμῶν τε οἱ ἢ στρα-
τιῇ διαφθαρέεται· ἐπιχειροῦντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργου ἔχο-
μένῳ, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται προσ- 20
χωρῆσαι κατὰ πόλιάς τε καὶ κατὰ ἔθνεα, ἥτοι ἀλισκο-
μένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων· τροφὴν τε ἔξειν
σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλλήνων καρπὸν. ἀλλὰ δο-
κέειν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ, οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐ-
ρώπῃ τὸν Πέρσεα· ἐατέον ὦν εἶναι φεύγειν ἐς ὃ ἔλθῃ 25
φεύγων ἐς τὴν ἐωυτοῦ. τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου
ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης δὲ εἶχοντο τῆς
γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ στρατηγοί.

quibus ar-
gumentis
Themisto-
cles Athe-
nienses, ut

CIX. Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τοὺς γε πολλοὺς
πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλῆς, μεταβαλὼν
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφευγότων

- περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσπεντον πλώειν, et ipsi as-
 5 καὶ ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλλόμενοι, εἰ ἄλλοι μὴ βου-^{sentirentur,}
 λοίατο· ἔλεγέ σφι τάδε· “Καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι
 “ παρεγενόμην, καὶ πολλῶ πλέω ἀκήκοα τοιάδε γενέ-
 “ σθαι· ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἐπειληθέντας, νενικημέ-
 “ νους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην
 10 “ κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὖρημα γὰρ εὐρήκαμεν ἡμέας τε
 “ αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων
 “ ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε
 “ γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ
 “ ἥρωες, οἱ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἓνα τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς
 15 “ Εὐρώπης βασιλεῦσαι, ἔντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθα-
 “ λον· ὃς τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίᾳ ἐποιέετο, ἐμπι-
 “ πρὸς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα·
 “ ὃς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε, πῆδας τε κα-
 “ τῆκε. ἀλλ’, εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρὲν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν
 20 “ τῇ Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμελη-
 “ θῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καὶ τις οἰκίην τε ἀναπλα-
 “ σάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελέως ἀπε-
 “ λάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν
 “ ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης.” ταῦτα ἔλεγε, ἀποθή-
 25 κην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα ἦν ἄρα τι
 μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστρε-
 φήν· τάπερ ὦν καὶ ἐγένετο.

СХ. Θεμιστοκλῆς μὲν ταῦτα λέγων, διέβαλλε, Ἀ-^{Themisto-}
 θηναῖοι δὲ ἐπέθοντο· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πρότερον δεδογμέ-^{cles grati-}
 νος εἶναι σοφός, ἐφάνη ἐὼν ἀληθὲς σοφός τε καὶ εὖβου-^{am regis}
 λος, πάντως ἐτοῖμοι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι. ὥς δὲ οὗ-^{ambiens,}
^{quo astu}
^{usus.}

109. 11. τοσοῦτο S. 109. 16. τά τε ἱρὰ S. 109. 20. καταμεί-
 ναντας W. 110. 1. Θεμιστοκλῆς ταῦτα μὲν W.

τοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπί-
 στευε σιγαῖν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι, τὰ αὐτὸς
 ἐνετείλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ Σίκιννος ὁ οἰκέτης
 αὐτῷ ἐγένετο. οἱ ἐπειδὴ ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἱ
 μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ 10
 Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· “Ἐπεμφέ με Θεμιστοκλῆς ὁ
 “ Νεοκλῆος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμ-
 “ μάχων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσοντά τοι,
 “ ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑποურ-
 “ γεῖν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς νῆας βουλομένους διὰ 15
 “ κειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ γεφύρας λύειν. καὶ νῦν
 “ κατ’ ἡσυχίην πολλὴν κομίζεο.” οἱ μὲν, ταῦτα σημή-
 ναντες, ἀπέπλων ὀπίσω.

Andrii,
 quod pecu-
 niam pen-
 dere 'recu-
 sarent, a
 Græcis ob-
 sessi.

СХΙ. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τέ σφι ἀπέδοξε μὴτ’ ἐπι-
 διώκειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας, μῆτε
 ἐπιπλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πόρον, τὴν
 Ἄνδρον περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ
 Ἄνδριοι νησιωτέων, χρήματα αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστο- 5
 κλέος, οὐκ ἔδωσαν· ἀλλὰ προῖσχομένου Θεμιστοκλέος
 λόγον τόνδε, ὡς ἤκοιεν Ἀθηναῖσι περὶ ἐαυτοὺς ἔχοντες δύο
 θεοὺς μεγάλους, Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι
 κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα, ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα,
 λέγοντες ὡς κατὰ λόγον ἔσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι 10
 τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἤκοιεν εὖ· ἐπεὶ
 Ἄνδρους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας,
 καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον,
 ἀλλ’ αἰεὶ φιλοχωρεῖν, Πενίην τε καὶ Ἀρηχανίην· καὶ

110. 6, 7. ἐπίστευσε W. et S. 110. 9. οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο S.
 111. 2, 3. μῆτε πλώειν W. 111. 4. περικατέατο W. 111. 5, 6.
 αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος χρήματα, S. 111. 12. ἐς ταμίγιστα W.

15 τούτων τῶν Θεῶν ἐπηβόλους ἔοντας Ἀνδρίους, αὐ δάσειν
 χρήματα· οὐδέποτε γὰρ τῆς ἐαυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθη-
 ναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρι-
 νάμενοι, καὶ οὐ δόντες χρήματα, ἐπιορκέοντο.

CXII. Θεμιστοκλῆς δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτεῖν, Ab aliis quoque in-
sulanis pecuniae ex-
actae.
 ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητήριους λόγους,
 αἷτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων, χρεώμενος λό-
 γοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο· λέγων ὡς εἰ
 5 μὴ δάσουςι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλ-
 λήνων, καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων ὧν ταῦτα, συνέ-
 λεγε χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Πα-
 ρίων· οἱ πυνθανόμενοι τὴν τε Ἀνδρῶν, ὡς πολιορκέοιτο,
 διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλῆα, ὡς εἴη ἐν αἷνῃ μεγίστῃ
 10 τῶν στρατηγῶν, δέισαντες ταῦτα, ἔπεμπον χρήματα. εἰ
 δὲ δὴ τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἶπαι·
 δοκέω δὲ τινας καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ οὐ τούτους μού-
 νους. καίτοι Καρυστίοισι γε οὐδὲν, τούτου ἕνεκα, τοῦ κα-
 κοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλῆα χρήμασι
 15 ἰλασάμενοι, διέφυγον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλῆς μὲν
 νυν ἐξ Ἀνδρου ὀρμεώμενος, χρήματα παρὰ νησιωτέων
 ἐκτέετο λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

CXIII. Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρζεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέ- Copiae Xer-
xis terre-
stres, pau-
cis diebus
post pug-
nam Sala-
miniam,
cum ipso
rege Baeo-
tiam, inde
Thessaliam
 ρας μετὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν
 ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασι-
 λῆα, ἅμα δὲ ἀναρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερί-
 5 σαι δὲ ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ
 ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν

111. 18. δόντες τὰ χρήματα S. 112. 6. λέγων ταῦτα W. 112.
 13. Καρυστίοισι οὐδὲν W. 112. 15. ἔφυγον τὸ W. 112. 17. λά-
 θρῃ W. 113. 3. γὰρ καὶ Μαρδονίῳ S. 113. 4, 5. χειμερίσαι τε
 ἄμεινον S.

- CXV. Ξέρξης δὲ Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, Xerxis cum
αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ exercitu iter
ἀπικινύεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσ- versus Hel-
σεράκοντα ἡμέρησι, ἀπάγων τῆς στρατῆς οὐδὲν μέρος, ὥς Maxima
5 εἶπαι. ὅκου δὲ πορευόμενοι γινοῖατο, καὶ κατ' οὐστinas fame mor-
ἀνθρώπους, τὸν τούτέων καρπὸν ἀρπάζοντες ἐσιτέοντο. εἰ sumpta.
δὲ καρπὸν μηδένα εὗροιεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς Currus Jovi
ἀναφυομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν Φλοιὸν περιλέποντες, sacer [7,
10 καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε 40.] a Thra-
ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλιπον οὐδέν· ταῦτα δ' cibus sur-
ἐποίηεν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ reptus.
δυσεντερίῃ, κατ' ὁδὸν διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας
αὐτέων κατέλιπε, ἐπιτάσσω τῆσι πόλισι, ἵνα ἐκάστοτε
15 γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν· ἐν Θεσσαλίῃ
τέ τινας, καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακεδονίῃ.
ἐνθα καὶ τὸ ἶρόν ἄρμα καταλιπὼν τοῦ Διός, ὅτε ἐπὶ τὴν
Ἑλλάδα ἤλαυνε, ἀπιὼν οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ δόντες οἱ
Παίονες τοῖσι Θρηήξι, ἀπαιτέοντος Ξέρξεω, ἔφασαν νεμο- sc. τὰς ἱππὰς
20 μένας ἀρπαχθῆναι ὑπὸ τῶν ἄνω Θρηήκων τῶν περὶ τὰς V. P. Lex.
πηγὰς τοῦ Στρυμόνος οἰκημένων.

CXVI. Ἐνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς τε Bisaltarum
τῆς Κρηστανικῆς, Θρηήξ, ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο· ὃς rex quo-
οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξει ἐκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ' οἱ- modo tum
χετο ἄνω ἐς τὸ οὖρος τὴν Ῥοδόπην, τοῖσί τε παισὶ ἀπηγό- filios, Xer-
5 ρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ, ἀλογή- xem in-
σαντες, ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πό- vito patre
λεμὸν, ἐστρατεύοντο ἅμα τῷ Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν in Graeci-
ἀσινεές πάντες, ἐξ ἑόντες, ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς am secutos,
ultus.

115. 11. ἔλειπον S. 115. 13. ὁδὸν ἐφθειρε W.

ὀφθαλμούς, διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον.

Pontibus
Hellesponti
per tempe-
statem
ruptis, Xer-
xes cum
suis Aby-
dum navi-
bus trans-
vehitur, in-
deque Sar-
des movet.

CXVII. Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηίκης πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι, τὸν Ἑλλήσποντον τῆσι νηυσὶ διέβησαν εἰς Ἀβυδον· τὰς γὰρ σχεδιάς οὐκ εὖρον ἔτι ἐντεταμένας, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. ἐνθαῦτα δὴ κατεχόμενοι, σιτία τε πλέω ἢ κατ' ὁδὸν 5 ἐλάγχανον, οὐδένα τε κόσμον ἐμπιπλάμενοι, καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες, ἀπέθνησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ περιέοντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Ξέρξῃ ἀπικνέονται εἰς Σάρδεις.

Alia de Xer-
xis reditu
narratio,

CXVIII. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὁδε λεγόμενος λόγος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηνέων, ἀπίκετο ἐπ' Ἡϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθεῦτεν οὐκέτι ὁδοιπορίῃσι διε-
χρέετο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατιὴν Ὑδάρνει ἐπιτρέπει ἀπάγειν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς, 5 ἐκομίζετο εἰς τὴν Ἀσίην. πλώοντα δὲ μιν ἄνεμον Στρυμο-
νίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίν. καὶ δὴ, μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης τῆς νηὸς, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπέοντων συχνῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα εἰς δαῖμα πεσόντα τὸν βασιλῆα, 10 εἶρεσθαι βώσαντα τὸν κυβερνήτηα, εἴ τις ἔστί σφι σωτη-
ρίη. καὶ τὸν εἶπαι· “ Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμίη, εἰ
“ μὴ τουτέων ἀπαλλαγὴ τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπι-
“ βατέων.” καὶ Ξέρξεα λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι·
“ Ἄνδρες Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλῆος 15
“ κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἴκε ἐμοὶ εἶναι ἡ σωτηρίη.” τὸν
μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκπηδέειν εἰς

117. 5. ἐνθαῦτα δὲ S. Ibid. σιτία πλέω W. 118. 1. ὁδε λόγος λεγόμενος S. 118. 4. Ὑδάρνει W. 118. 16. οἴκε εἶναι ἐμοὶ S. 118. 17. ἐκπηδᾶν εἰς W.

τὴν Θάλασσαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικουφισθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι εἰς τὴν Ἀσίην. ὥς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα εἰς
 20 γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοῖόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος τὴν ψυχὴν, δωρήσασθαι χρυσεῇ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτηα· ὅτι δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

CXIX. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρ- sed parum illa credibilis Herodoto visa.
 ξεω νόστου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλως, οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω ἐρρήθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρίησι γνώμησι μὴν οὐκ
 5 ἔχω ἀντίζοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆται βασιλῆα τοῖόνδε· τοὺς μὲν ἐκ τοῦ καταστρώματος, καταβιβάσαι εἰς κόλιν νῆα, ἔοντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· τῶν δ' ἐρετέων, ἔοντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρσησι ἐξέβαλε εἰς τὴν Θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μὲν, ὥς καὶ
 10 πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῶ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ, ἀπενόστησε εἰς τὴν Ἀσίην.

CXX. Μέγα δὲ καὶ τόδε μαρτύριον· Φαίνεται γὰρ Munera Abderitis a Xerxe Asiam repente data.
 Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος εἰς Ἀθῆναι, καὶ ξεινὴν τέ σφι συνθέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκιν-
 5 νάκῃ τε χρυσεῷ καὶ τήρῃ χρυσοπάστῳ. καὶ, ὥς αὐτοὶ λέγουσι Ἀθηναῖται, λέγοντες ἔμοιγε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην Φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὥς ἐν ἀδείῃ εἶναι. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἀθῆναι ἰδρυταί, ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἡϊόνος, ὅθεν δὴ
 10 μιν Φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα.

CXXI. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο ἐξε- Omissa Andri obsidione [c. 111.], quod incolæ fortissime re-

119. 1. Οὗτος δὲ ἄλλως λέγεται ὁ λόγος S. 119. 2. οὔτε ἄλλος S.
 119. 3. εἰρέθη S. 119. 6. μὲν ἐπὶ τοῦ W. 120. 6. ἐμοί γε S.

sisterent,
classis Græ-
corum Ca-
rystum de-
populata
[c. 112.],
Salaminem
revertitur.
Dona diis
data: præ-
dæ divisæ.

πρῶτα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξῆλλον ἀκροθίνια ἄλλα τε
καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, ἐς Ἴσθμὸν ἀνα-5
θεῖναι, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν· τὴν δέ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν δέ,
τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο, διεδάσαντο
τὴν λήην, καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς· ἐκ
τῶν ἐγένετο ἀνδριάς ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηὸς, ἐὼν
μέγαθος δυωκαίδεκα πηχέων· ἔστηκε δὲ οὗτος τῇπερ ὁ 10
Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος.

Quid Ægi-
netæ deo
Delphico
petenti do-
naverint.

CXXII. Πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελ-
φούς, ἐπειρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάσθηκε πλήρεα καὶ
ἄρεστὰ τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν
ἄλλων ἔφησε ἔχειν, παρ' Αἰγινήτων δέ, οὐ· ἀλλὰ ἀπαί-
τεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰ-5
γινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσεούς, οἱ ἐπὶ
ιστοῦ χαλκεύ ἐστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχοτάτω
τοῦ Κροίσεω κρητῆρος.

Per cætero-
rum du-
cum livo-
rem ste-
tisse, ne
Themisto-
cli, cum in
Isthmo ad
Neptuni
aram suf-
fragia de
hac re fer-
rent, ob res
bene gestas
primæ da-
rentur.

CXXIII. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς λήης ἐπλῶον οἱ
Ἕλληνες ἐς τὸν Ἴσθμὸν, ἀριστήϊα δώσοντες τῷ ἀξιώτά-
τῳ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὥς δὲ
ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ
Ποσειδέωνος τῷ βαμῶ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίναν· 5
τες ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις αὐτέων ἐωῦτῳ ἐτίθετο
τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι· δεύ-
τερα δέ, οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον Θεμιστοκλῆα κρίνοντας.
οἱ μὲν δὴ ἐμαυνοῦντο· Θεμιστοκλῆς δὲ δευτερείοισι ὑπερε-
βάλλετο πολλόν.

10

Honor in-
signis paulo
post Spartæ
cidem ha-
bitus.

CXXIV. Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλή-
νων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλωόντων ἑκάστων ἐς τὴν ἐωῦτῶν
ἀκρίτῶν, ὅμως Θεμιστοκλῆς ἐβῶσθη τε καὶ ἐδοξάσθη

121. 10. ἔστηκε W. et S. 122. 4. παρὰ Αἰγινήτων S. 123. 4.
διένεμον τὰς W.

- εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν
 5 Ἑλλάδα. ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν ἐν Σαλα-
 μῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαί-
 μονα ἀπίκητο, θέλων τιμηθῆναι. καὶ μιν Λακεδαιμόνιοι
 καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήϊα
 μὲν νυν ἔδωσαν Εὐρυσιάδῃ ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ
 10 καὶ δεξιότητος, Θεμιστοκλεί, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης.
 ἔδωρήσαντο δὲ μιν ὅχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι.
 αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέπεμψαν ἀπίοντα τριηκόσιοι
 Σπαρτιητέων λογάδες, οὔτοι οἵπερ ἰππέες καλέονται, μέ-
 χρι οὖρων τῶν Τεγεητικῶν. μῦνον δὴ τοῦτον πάντων ἀν-
 15 θρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Σπαρτιῆται προέπεμψαν.

- CXXV. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἀπίκητο ἐς τὰς Timodemus The-
 Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν mistoclis
 μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐὼν, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων obtrectator
 ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων, ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλῆα, quomodo
 5 τὴν ἐς Λακεδαίμονα ἀπίζιν προσέφρων, ὥς διὰ τὰς Ἀθή-
 νας ἔχει τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι'
 ἐαυτόν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδη-
 μος, εἶπε· “Οὕτω ἔχει τοι· οὗτ' ἂν ἐγὼ, ἐὼν Βελβινίτης,
 10 “ ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, οὗτ' ἂν σὺ, ὦ νῦθρων
 “ πε, ἐὼν Ἀθηναῖος.” ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

- CXXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι Expeditio
 λόγιμος καὶ πρόσθεν ἐὼν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιικῶν καὶ Persarum
 μᾶλλον ἐτι γενόμενος, ἔχων ἐξ μυριάδας στρατοῦ, τὸν Pallenensis.
 Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλῆα μέχρι τοῦ Artabazus
 5 πόρου. ὥς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὁπίσω πορευόμε- cum parte
 νος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο, ἅτε Μαρδονίου τε χει- copiarum
 cutus, in-

deque re-
diens, Pal-
lenses, qui
interca Per-
sarum se-
jugo sub-
traxerant,
expugnare
constituit.

μερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην, καὶ οὐδὲν
καὶ κατεπείγοντος ἤκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδι-
καίου ἐντυχὼν ἀπεστεῶσι Ποτιδαίητι μὴ οὐκ ἐξανδρα-
ποδίσασθαι σφεας. οἱ γὰρ Ποτιδαῖται, ὡς βασιλεὺς 10
παρεξεληλάκεε, καὶ ὁ ναυτικός τοῖσι Πέρσησι οἰχώκεε
φεύγαν ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ Φανεροῦ ἀπέστασαν
ἀπὸ τῶν βαρβάρων· ὥς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ τὴν Παλλήνην
ἔχοντες.

Primum
Olynthii,
quod et
horum fides
dubia vide-
retur, op-
pressi: O-
lynthus
tradita
Chalciden-
sibus.

CXCVII. Ἐνθαῦτα δὴ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκεε τὴν
Ποτιδαίην. ὑποπτεύσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστα-
σθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκεε. εἶχον δὲ
αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλπου ἐξαναστάντες
ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ σφεας εἴλε πολιορκέων, κατέ- 5
σφαζε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην· τὴν δὲ πόλιν παραδιδού
Κριτοβούλῳ Τρωναίῳ ἐπιτροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ
γένει. καὶ αὐτῷ Ὀλυνθον Χαλκιδέες ἔσχον.

Tum Poti-
dæa oppu-
gnata. Ti-
moxeni
proditio-
nem urbis
cum Persis
pacti fraus
qua re de-
tectæ.

CXCVIII. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Ποτι-
δαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέχοντι δὲ οἱ προθύμως
συντίθεται προδοσίην Τιμόζεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατη-
γός· ὄντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἐγῶγε οὐκ ἔχω εἶπαι, οὐ γὰρ
ᾧν λέγεται· τέλος μέντοι, τοιάδε ἐγένετο. ὅπως βυβλίον 5
γράψειε ἢ Τιμόζεινος ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πᾶν φαι,
ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόζεινον, τοξεύματος παρὰ τὰς
γλυφίδας περιειλίζαντες, καὶ πτερώσαντες τὸ βυβλίον,
ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπαῖστος δὲ ἐγένετο ὁ Τι- 10
μόζεινος προδιδούς τὴν Ποτίδαιαν. τοξεύων γὰρ ὁ Ἀρτά-
βαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἁμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου,

126. 12. ἐκ Σαλαμῖνος S. 126. 13. ἄλλοι W. et S. 127. 1.
δὴ ὁ Ἀρτάβαζος S. 127. 2. ὑποπτεύσας δὲ ab his verbis caput 127
incipit S. 128. 5, 9, 15, et 18. βιβλίον W. 128. 7. τοξεύματος
περὶ τὰς S. 128. 10. ἐγένετο S.

βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαίητew τὸν ὤμῳ. τὸν δὲ, βληθέντα
 περιέδραμε ὁμίλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· οἱ
 15 αὐτίκα τὸ τόξωμα λαβόντες, ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον,
 ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 Παλληναίων συμμαχίῃ. τοῖσι δὲ στρατηγούσι ἐπιλεξα-
 μένοισι τὸ βυβλίον, καὶ μαθῶσι τὸν αἴτιον τῆς προδο-
 σίης, ἔδοξε μὴ καταπλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, τῆς Σκι-
 20 ωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίαιτο εἶναι Σκιωναῖσι ἐς
 τὸν μετέπειτα χρόνον αἰεὶ προδῶται. ὁ μὲν δὴ τοιοῦτῳ τρό-
 πῳ ἐπαῖστος ἐγένετο.

η CXXIX. Ἀρταβάζω δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνε-
 σαν τρεῖς μῦνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης με-
 γάλῃ, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι
 τέναγος γενόμενον, παρήϊσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ
 5 τὰς δύο μὲν μοῖρας διδοιοπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοι-
 ποι ἔσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν τῇ Παλλήνῃ,
 ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὥση οὐδαμά
 κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γενομένη. οἱ μὲν
 δὴ νέειν αὐτέων οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο, τοὺς δὲ
 10 ἐπισταμένους Ποτιδαῖται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι ἀπώ-
 λεσαν. αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαῖται τῆς τε ῥήχης καὶ
 τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι
 τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ
 ἐν τῷ προαστείῳ ἡσέβησαν οὗτοι τῶν Περσέων τοίπερ καὶ
 15 διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης. αἴτιον δὲ τοῦτο λέγον-
 τες, εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους
 ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. οὗτοι
 μὲν οἱ προπέμφαντες βασιλῆα, οὕτω ἔπρηξαν.

Post men-
 sium trium
 obsidionem,
 magna
 clade ac-
 cepta re-
 busque in-
 fectis, Arta-
 bazus in
 Thessalian
 revertitur.

128. 19. καταπλῆξαι S. 128. 22. ἐπαῖστος ἐγεγόνε S. 129. 4.
 παρέσαν W. 129. 5. διδοιοπορήκεσαν W. 129. 8. γενομένη S.
 129. 10, et 11. οἱ Ποτιδαῖται S.

Classis Persarum cum Cymae, partimque Sami hibernasset, verely ineunte [a. 479.] ad Samum tota colligitur, Ioni- am inde, ne deficeret, observatura. Ejus praefecti.

CXXX. Ὁ δὲ ναυτικός ὁ Ξέρξεω περιγεγόμενος, ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ, φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασι- λῆά τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθμευσε ἐς Ἀβυδὸν, ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντες, πρῶτος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νηῶν καὶ ἐχειμέ- 5 ρισταν αὐτοῦ· Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῖνες ἐπεβά- τευον. στρατηγοὶ δὲ σφι ἐπῆλθον, Μαρδόντης τε ὁ Βα- γαίου καὶ Ἀρταύντης ὁ Ἀρταχαίου· συνῆρχε δὲ τοῖσι καὶ ἀδελφιδέος αὐτοῦ Ἀρταύντεω προσελομένου ὁ Ἀμίτρης. ἅτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήϊσαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς 10 ἐσπέρης, οὐδ' ἐπηνάγκαζε οὐδὲ εἰς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι, ἐφύλασσαν τὴν Ἰωνίνην μὴ ἀποστῆ, νῆας ἔχον- τες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἕλληνας ἐλεύσεσθαι ἐς τὴν Ἰωνίνην, ἀλλ' ἀποκρή- σειν σφι τὴν ἐαυτῶν φυλάσσειν· σταθμεύμενοι ὅτι σφέας 15 οὐκ ἐπεδίαζαν φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. κατὰ μὲν νυν τὴν θάλασσαν ἐσσωμένοι ἔσαν τῷ θυμῷ, περὶ δὲ ἐδόκεον πολλὸν κρατήσειν τὸν Μαρδόνιον. ἐόντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἰ τι δυνάιατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν, ἅμα δὲ καὶ 20 ὠτακούστεον ὅκη πεσέεται τὰ Μαρδονίου πρήγματα.

Sub idem tempus et Græci ad res se ge- rendas pa- rant. Et naves quid- dem, duce Leotychide Spartiata [6, 65. 67,], cujus hic stemma

CXXXI. Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό, τε ἔαρ γενόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ περὶ οὐκῶ συνελέγετο· ὁ δὲ ναυτικός ἀπίκητο ἐς Αἴγιναν, νῆες ἀριθ- μὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευ- τυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ Ἠγησίλεω, τοῦ Ἱπποκρατίδεω, 5 τοῦ Λευτυχίδεω, τοῦ Ἀναξίλεω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τοῦ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χα-

130. 4. ἐχειμέριζε S. 130. 8. δὲ τούτοις καὶ S. 130. 9. προσ- ελομένου, Ἰδαμίττης S. 130. 11. ἐπηνάγκαζε οὐδεὶς W. et S. 130. 13. οὐ μὲν οὐδὲ S. 130. 18. ἐδόκεον πολλῶ W. 130. 19, 20. εἰ τε W. operarum errore. 131. 1. γινόμενον S.

- ρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Πρυτάνιος, τοῦ
 10 Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀρι-
 στομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὑλλου, τοῦ Ἡρακλέος
 ἑὼν τῆς ἐτέρης οἰκίης τῶν βασιλῆων. οὗτοι πάντες, πλὴν
 τῶν δυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ
 ἄλλοι, βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἔστρα-
 15 τήγεε Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος.

ab Hercule
 repetitum
 traditur,
 Æginam
 tendunt.
 Atheniensi-
 um dux
 Xanthip-
 pus [6.
 131.]

- CXXXII. Ὡς δὲ παρεγένοντο εἰς τὴν Αἴγιναν πάσαι αἱ
 νῆες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλ-
 λήνων· οἱ καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τούτων
 ἀπικόμενοι, ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην·
 5 τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιλιΐδευς ἦν. οἱ στασιῶταί σφι
 γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράν-
 νῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἐπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὥς φανεροὶ ἐγέ-
 νοντο, ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἐνὸς τῶν μετεχόντων,
 10 οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ, ἐξ ἐόντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου, καὶ εἰς
 Σπάρτην ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε εἰς τὴν Αἴγιναν, τῶν
 Ἑλλήνων δέομενοι καταπλῶσαι εἰς τὴν Ἰωνίην· οἱ προή-
 γαγον αὐτοὺς μόγις μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ πρωτότερον
 πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἑλλήσι, οὔτε τῶν χώρων εὖσι ἐμπεύ-
 15 ροισι, στρατῆς τε πάντα πλέα ἐδόκει εἶναι· τὴν δὲ Σά-
 μον ἐπιστέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν.
 συνεπίπτε δὲ τοιοῦτο, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς
 ἐσπέρας ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶσαι καταρ-
 ῥωδηκότας, τοὺς δὲ Ἑλληνας, χρηίζοντων Χίων, τὸ πρὸς
 τὴν ἡῶ κατωτέρω Δήλου. οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε
 20 σφῶων.

CXXXIII. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλων εἰς τὴν Δήλον· Consultat
 Μαρδόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχειμάζει. ἐνθ' αὖτε δὲ inter hiber-
 nandum a

131. 13. δυῶν S. 132. 10. Σπάρτην τε ἀπίκοντο S. 132. 16.
 ἡπιστέατο W. 132. 17. δὲ τοιοῦτω W.

Mardonio
oracula,
adhibitus-
que ad
hanc rem
Mys nati-
one Car.

ὀρμεώμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπέα
γένος, τῷ ὄνομα ἦν Μῦς· ἐντειλάμενος πανταχῇ μιν
χρησόμενον ἐλθεῖν, τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. 5
ὅ, τι μὲν βουλόμενος ἐκμαθεῖν πρὸς τῶν χρηστηρίων
ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὧν λέγεται·
δοκέω δ' ἔγωγε περὶ τῶν παρεόντων πρηγμάτων, καὶ
οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι.

Quae Boeo-
tiae Phoci-
disque ora-
cula Mys
adierit.
Amphiara-
um interro-
gare cur
Thebani
vetiti.

СХХХIV. Οὗτος ὁ Μῦς ἐς τε Λεβιάδειαν ἀπικόμενος
φαίνεται, καὶ μισθῷ πείσας τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα,
καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἐς Ἀβας τὰς Φωκίαν
ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας πρῶτα
ὥς ἀπίκητο, τοῦτο μὲν, τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· 5
ἔστι δὲ, κατὰπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηρία-
ζεσθαι· τοῦτο δὲ, ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαίων χρήμασι
πείσας, κατεκοίμισε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ
ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι διὰ τὸδε. ἐκέλευσέ σφεας ὁ
Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος, ὁκότερα βούλον- 10
ται ἐλέσθαι τουτέων, ἐαυτῷ ἢ ἅτε μάντι χρέεσθαι, ἢ
ἅτε συμμάχῳ, τοῦ ἐτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν
μιν εἶλοντο εἶναι. διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ
αὐτόθι ἐγκатаκοιμηθῆναι.

Apollo Pto-
us, Myi lin-
gua Carica
respondens.

СХХХV. Τόδε δὲ θάυμά μοι μεγιστίν γεγενέσθαι λέγε-
ται ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περι-
στρωφώμενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτώου
Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱρόν, καλέεσθαι μὲν
Πτώον, ἔστι δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαίδος 5
λίμνης πρὸς οὐρεῖ, ἀγχοτάτῳ Ἀκραιφίης πόλιός. ἐς τοῦτο
τὸ ἱρὸν ἐπεὶ τε παρελθεῖν τὸν καλούμενον τοῦτον Μῦν,
ἔπεσθαι οἱ τῶν ἀστῶν αἰρετοὺς ἄνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ

133. 5. χρησάμενον W. 134. 1, 2. φαίνεται ἀπικόμενος S. 134.
S. κατεκοίμησε S. 135. 1. θαῦμα S. 135. 8. ἐπισθαι δὲ οἱ W.

κοινοῦ, ὡς ἀπογραφομένους τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε. καὶ
 10 πρὸκα τε τὸν πρῶμαντιν βαρβάρῳ γλώσση χρεῖν· καὶ τοὺς
 μὲν ἐπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θωύματι ἔχουσθαι ἀκούον-
 τας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅ, τι
 χρήσονται τῷ παρεόντι πρῆγματι· τὸν δὲ Εὐρωπαϊά Μῦν
 15 ἐξαρπάσαντα παρ' αὐτέων τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγό-
 μενα ὑπὸ τοῦ προφήτεω γράφειν ἐς αὐτήν· Φάναι δὲ,
 Καρίῃ μιν γλώσση χρεῖν· συγγραφάμενον δὲ, οἴχεσθαι
 ἀπιόντα ἐς Θεσσαλίην.

CCXXXVI. Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ, τι δὴ ἦν λέ- Acceptis
oraculorum
responsis,
Mardonius
Alexan-
drum A-
myntæ fil.
[5, 19.]
cum pacis
conditioni-
bus Athe-
nas mittit.
Alexandri
cum Persis
necessitudo
[5, 21.].
γοντα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς
 Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα·
 ἅμα μὲν, ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἔσαν· Ἀλεξάνδρου
 5 γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βουβάρης
 ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγεγόνεε Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ
 Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὐνομα τοῦ μητροπάτορος· τῷ δὴ ἐκ βασι-
 λῆος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμε-
 σθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρδόνιος πυθόμενος ὅτι πρόξενός τε εἴη
 10 καὶ εὐεργετὴς ὁ Ἀλέξανδρος, ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθη-
 ναίους οὕτω ἐδόκεε μάλιστα προσκτῆσεσθαι, λεῶν τε
 πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἀλκιμον· τά τε κατὰ τὴν
 θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεργασαμένους
 μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τουτέων δὲ προσγενομένων,
 15 κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν· τάπερ ἂν
 καὶ ἦν· περὶ τὴν ἐδόκεε πολλὸν εἶναι κρέσσων· οὕτω τε
 ἐλογίζετο κατ' ἐπὶ τὸ οἱ τὰ πρῆγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλ-
 ληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προ-

135. 9. θεσπιεῖν S. 135. 10. τε τὴν πρῶμαντιν W. 135. 11.
 θώματι S. 136. 14. ὑπίστατο W.

λέγοι, συμβουλευόντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖον οἱ ποιέ-
εσθαι· τοῖσι δὴ πειθόμενος ἔπεμπε.

20

Digressio
de Macedo-
niæ regibus
Argivis [5,
22.]. Per-
diccas, Te-
menida,
primus ex
hac familia
Macedo-
num rex,
quomodo
regnum
adeptus.

CXXXVII. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἔσδομος γενέτωρ
Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραν-
νίδα τρώῃ τοιῷδε. ἐξ Ἀργεος ἔφυγον ἐς Ἰλλυριοὺς τῶν
Τημενοῦ ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφεοὶ, Γαυάνης τε καὶ Ἀέρο-
πος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες ἐς τὴν 5
ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πόλιν. ἐνθαῦτα δὲ
ἐθήτευσον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλείῃ· ὁ μὲν, ἵππους
νέμων· ὁ δὲ, βούς· ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδίκκης, τὰ
λεπτὰ τῶν προβάτων. ἔσαν δὲ τοπάλαι καὶ αἱ τυραννίδες
τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μῶνον ὁ δῆμος. ἡ 10
δὲ γυνὴ τοῦ βασιλῆως, αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε. ὅκως δὲ
ὁπῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς [τοῦ θητὸς τοῦ Περδίκκew],
διπλήσιος ἐγένετο αὐτὸς ἐαυτοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ τῷτὸ τοῦτο
ἐγένετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα ἐαυτῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα
ἐσηλθε αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. 15
καλέσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσε-
σθαι ἐκ γῆς τῆς ἐαυτοῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν ἔφασαν δί-
καιοι εἶναι ἀπολαβόντες, οὕτω ἐξίεναι. ἐνθαῦτα ὁ βασι-
λεὺς, τοῦ μισθοῦ περὶ ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνο-
δόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, Θεοβλαβῆς γενό- 20
μενος· “ Μισθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδί-
“ δωμι” δείξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γαυάνης τε καὶ ὁ
Ἀέροπος οἱ πρεσβύτεροι ἕστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκου-
σαν ταῦτα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν,

136. 19, 20. οἱ ποιήσασθαι S. 137. 6, 7. ἐνθαῦτα καὶ ἐθήτευσον
W. 137. 9. ἔσαν γὰρ τοπάλαι W. Ibid. δὲ τὸ πάλαι S. 137.
12. τοῦ θητὸς Περδίκκew sine uncis S. et W. 137. 14. τὸν ἄνδρα τὸν
ἐαυτῆς S.

25 εἶπας τάδε, “ Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς,” περι-
γράφει τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον·
περιγράφας δὲ, ἐς τὸν κόλπον τρεῖς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου,
ἀπαλλάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ μετ’ ἐκείνου. οἱ μὲν δὴ
ἀπήϊσαν.

СХХХVІІІ. Τῷ δὲ βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρὲ-
δρων, οἷόν τι χρῆμα ποιήσῃς ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόμῳ κεί-
νων ὁ νεωτατος λάβοι τὰ δεδομένα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας,
καὶ ἔχυνθεις, πέμπει ἐπ’ αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. πο-
5 ταμὸς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τουτέων
τῶν ἀνδρῶν ἀπ’ Ἀργεος ἀπόγονοι σωτήρι. οὗτος, ἐπεὶ τε
διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐρρύη ὥστε τοὺς ἱππέας
μὴ οἴους τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ, ἀπικόμενοι ἐς ἄλ-
λην γῆν τῆς Μακεδονίης, οἴκησαν πέλαι τῶν κήπων τῶν
10 λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίου· ἐν τοῖσι φύεται αὐ-
τόματα ρόδα, ἐν ἑκαστον ἔχον ἐξήκοντα φύλλα, ὁδμῇ τε
ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοισι καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι
κήποισι ἦλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν
κήπων οὗρος κέεται, Βέρμιον ὄνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶ-
15 νος. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεώμενοι, ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέ-
φοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδοίην.

СХХХІХ. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω Ἀλέξανδρος
ᾧδε ἐγεγόνεε. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος· Ἀμύντης
δὲ, Ἀλκίτεω· Ἀλκίτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος· τοῦ δὲ,
Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος· τοῦ δὲ, Περδίκκης, ὁ
5 κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγεγόνεε μὲν δὴ ᾧδε Ἀλέξανδρος
ὁ Ἀμύντεω.

СХL. Ὡς δὲ ἀπίνετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεῖς

137. 25. τάδε, “ ὦδε δεκόμεθα W. 137. 28. οἱ μὲν δὴ ab his
verbis cap. seq. incipit S. 138. 3. τὰ διδομένα S.

Alexandri l
pacem
ac foedus
cum
Persis sua-
dentis apud
Athenien-
ses concio.

- ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε· “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρ-
 “ δόνιος τάδε λέγει, Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ βασιλῆος,
 “ λέγουσα οὕτω, Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτάδας τὰς ἐξ
 “ ἐκείνων ἐς ἐμὲ γενομένας πάστας μετήμι· νῦν τε ὧδε, 5
 “ Μαρδόνιε, ποίεε. τοῦτο μὲν, τὴν γῆν σφι ἀπόδος· τοῦτο
 “ δὲ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐλέσθων αὐτοῖ, ἥντινα ἂν ἐθέ-
 “ λωσι, ἐόντες αὐτόνομοι. ἰρά τε πάντα σφι, ἣν δὴ βού-
 “ λωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέ-
 “ πρησα. Τούτων δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει μοι 10
 “ ποιεῖν ταῦτα, ἣν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται. λέγω
 “ δὲ ὑμῖν τάδε· νῦν τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλεῖ ἀντα-
 “ ειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε, οὔτε οἷοί τε ἐστὲ
 “ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἴδετε μὲν γὰρ τῆς Ξέρξεω
 “ στρατηλασίας τὸ πλήθος, καὶ τὰ ἔργα· συνθάνασθε 15
 “ δὲ καὶ τὴν νῦν παρ’ ἐμὲ εἴουσιν δύναμιν· ὥστε καὶ ἦν
 “ ἡμέας ὑπερβάλῃσθε, καὶ νικήσητε, τοῦπερ ὑμῖν οὐδεμίῃ
 “ ἐλπίς, εἴπερ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρῆσται πολλαπλη-
 “ σίη. μὴ ἂν βούλησθε παριστεύμενοι βασιλεῖ, στέρε-
 “ σθαι μὲν τῆς χώρας, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν· 20
 “ ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα κα-
 “ ταλύσασθαι, βασιλῆος ταύτῃ ὠρμημένου. ἔστε ἐλεύ-
 “ θεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου καὶ
 2 “ ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὧ Ἀθηναῖοι, ἐνετεί-
 “ λατό μοι εἶπαι πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίας 25
 “ τῆς πρὸς ὑμέας εἰσσης ἐξ ἐμεῦ, οὐδὲν λέξω· οὐ γὰρ ἂν
 “ νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε. προσχερῆζω δὲ ὑμέων πείθε-
 “ σθαι Μαρδονίῳ· ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἷοσί τε ἐσομέ-
 “ νοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξῃ. εἰ γὰρ ἐνῶρων

140. 3. ἀγγελίη ἦκει W. 140. 4, 5. τὰς ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων S. 140.
 11. ὑμέτερον αἵτιον W. 140. 17. τοῦ περ S. 140. 27. προσχερῆ-
 ζω W.

- 30 “ τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἂν κοτε εἰς ὑμέας ἦλθον, ἔχων λό-
 “ γους τούσδε. καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βα-
 “ σιλῆός ἐστι καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. ἦν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμο-
 “ λογήσῃτε, μεγάλα προτεινόντων ἐπ’ οἷσι ὁμολογέειν
 “ ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν τρίβῳ τε μάλιστα
 35 “ οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεὶ τε φθειρομένων
 “ μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένων.
 “ ἀλλὰ πείθεσθε, πολλὰ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βα-
 “ σιλεύς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἀμαρ-
 “ τάδας ἀπιεῖς, ἐθέλει φίλος γενέσθαι.” Ἀλέξανδρος
 μὲν ταῦτα ἔλεξε.

- CXLI. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι ἥκειν Ἀλέξανδρον Missi et a
Spartanis
Athenas,
qui Athe-
nienses in
fide retine-
ant.
 εἰς Ἀθήνας, εἰς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθη-
 ναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας χρεῶν ἐστὶ
 ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου
 5 ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμο-
 λογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμ-
 πειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφῶν γίνε-
 σθαι τὴν κατάστασιν. ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι
 διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι
 10 πεύσεσθαι ἥκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἀγγελον ἐπ’ ὁμο-
 λογίῃ, πυθόμενοί τε, πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους.
 ἐπίτηδες ὦν ἐποίησαν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι
 τὴν ἐαυτῶν γνώμην.

- CXLII. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, δια- Eorum ad
populum
oratio.
 δεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἀγγελοι· “ Ἡμέας δὲ
 “ ἐπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων, μήτε νεώ-
 “ τερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε λόγους
 5 “ ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ δίκαιον

“ οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλλήνων
 “ οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἡκιστα, πολλῶν
 “ εἵνεκα. ἐγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν
 “ ἡμέων βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑπετέρης ἀρχῆν ὃ
 “ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. 10
 “ ἄλλως τε, τούτων ἀπαντῶντων αἰτίους γενέσθαι δουλο-
 “ σύνης τοῖσι Ἑλλήσι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν·
 “ οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθε-
 “ ρώσαντες ἀνθρώπων. πειζυμένοισι μέντοι ὑμῖν συνα-
 “ χθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διζῶν ἤδη, καὶ 15
 “ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντὶ τούτων δὲ
 “ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται
 “ γυναικίᾳς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων
 “ ἐχόμενα πάντα ἐπιθρέψειν, ἔστ’ ἂν ὁ πόλεμος ὁδε
 “ συνεστήκη. μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀνα- 20
 “ γνώσῃ, λήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ
 “ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τύραννος γὰρ ἔων, τυράνῳ συγ-
 “ κατεργάζεται· ὑμῖν δὲ γε οὐ ποιητέα, εἴπερ εὖ τυγ-
 “ χάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι, ὡς βαρβάροισι ἐστι
 “ οὔτε πιστόν, οὔτε ἀληθὲς οὐδέν.” ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγ- 25
 γελοι.

Athenien-
 ses quid A-
 lexandro,

CXLIII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρί-
 ναντο τάδε· “ Καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολ-
 “ λαπλησίῃ ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἥπερ ἡμῖν· ὥστε οὐ-
 “ δὲν δεῖ τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ’ ὅμως ἐλευθερίας γλι-
 “ χόμενοι, ἀμυνέμεθα οὕτω ὅπως ἂν καὶ δυνάμεθα. 5
 “ ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας πειρᾷ
 “ ἀναπείθειν, οὔτε ἡμέας πεισόμεθα. νῦν δὲ ἀπάγγελλε

142. 9. ἀρχῆς ὃ W. 142. 11. τούτων ἀπάντων αἰτίους W. 142.
 20. Μὴ δὲ S. 143. 4. δὲν τοῦτό γε W. 143. 4, 5. ἐλευθερίῃ σκαπ-
 τόμενοι, ἀμυνέμεθα W.

- “ Μαρδονίῳ ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ’ ἂν ὁ ἥλιος τὴν
 “ αὐτὴν ὁδὸν ἢ τῆπερ καὶ νῦν ἔρχεται, μήποτε ὁμολογή-
 10 “ σειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσι τε συμμάχοισι πῶσι-
 “ νοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεί-
 “ νος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ
 “ ἀγάλματα. σύ τε ταῦ λοιπαῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ
 “ ἐπιφαίneo Ἀθηναίοισι· μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν,
 15 “ ἀθεμίστα ἔρδειν παραίνεε. οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐ-
 “ δὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ἔντα πρόξειόν τε
 “ καὶ Φίλον.”

- CXLIV. Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο· quid Spar-
 πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους, τάδε· “ Τὸ μὲν ^{tanis re-} sponderint.
 “ δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ,
 “ κάρτα ἀνθρωπῆϊον ἦν. ἀτὰρ αἰσχυρῶς γε οἴκατε, ἐξεπι-
 5 “ στάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα, ἀρρωδῆσαι· ὅτι οὔτε
 “ χρυσός ἐστι γῆς οὐδαμόθι τοσαύτος, οὔτε χώρῃ κάλλει
 “ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεζόμενοι,
 “ ἐθέλοισιν ἀν μηδίσαντες, καταδουλώσαι τὴν Ἑλλάδα.
 “ πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα
 10 “ ταῦτα μὴ ποιεῖν, μηδ’ ἦν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ
 “ μέγιστα, τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα
 “ ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας
 “ ἀναγκαίως ἔχει τιμωρεῖν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον,
 “ ἥπερ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ. αὐτίς δὲ, τὸ
 15 “ Ἑλληνικὸν εὖν ὁμαιμὸν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν
 “ ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι, ἥθεά τε ὁμότροπα· τῶν
 “ προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστα-
 “ σθ’ ἔτε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυχάνετε ἐπιστάμενοι,
 “ ἔστ’ ἂν καὶ εἰς περιττὴν Ἀθηναίων, μηδαμᾶ ὁμολογήσον-

“ τας ἡμέας Ξέρξης. ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, 20
 “ τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσιν, ὅτι προείδετε ἡμέων οἰκοφθορή-
 “ μένων οὕτω, ὥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέ-
 “ τας. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμέες μὲν-
 “ τοι λιπαρήσομεν οὕτω, ὅκως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέον- 25
 “ τες ὑμέας. νῦν δὲ ὡς οὕτω ἔχόντων, στρατιὴν ὡς τά-
 “ χιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμέες εἰκάζομεν, οὐκ ἐκὰς
 “ χρόνου παρῆσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέρην,
 “ ἀλλ’ ἐπειδὴν τάχιστα πύθεται τὴν ἀγγελίην, ὅτι
 “ οὐδὲν πειρήσομεν τῶν ἐκείνος ἡμέων προσεδέετο. πρὶν ὧν 30
 “ παρεῖναι ἐκείνον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ὑμέας καιρὸς ἐστι
 “ προσβῶθῃσαι ἐς τὴν Βοιωτίην.”

144. 31. ἡμέας καιρὸς ἐστι W. et S.

Ἡ Ρ Ο Δ Ο Τ Ο Υ

ΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

Ἱ Σ Τ Ο Ρ Ι Ω Ν Ε Ν Ν Α Τ Η

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

Κ Α Λ Δ Ι Ο Π Η.

Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλλάσ- Alexandro
σοντο ἐς Σπάρτην. Μαρδόνιος δὲ, ὡς οἱ ἀπονοστήσας Ἀ- rebus infe-
λέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὀρμηθεὶς ἐκ [8, 143.],
Θεσσαλίας, ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Mardonius
in Thessalia
in Atticam
movet [a.
479.].
5 ὅκου δὲ ἐκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ
Θεσσαλίας ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα
μετέμελε οὐδὲν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην·
καὶ συμπροέπεμφέ τε Θάρηξ ὁ Ληρισσαῖος Ξέρζεα Φεύ-
γοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ Φανεροῦ παρῆκε Μαρδόνιον ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα.

II. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιω- Consilium
τοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνε- ei a Theba-
βούλευον αὐτῶν, λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεώτερος nis datum.
ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔαναι ἰέναι ἐκαστέρῳ,
5 ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιεῖν ὅπως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν

1. 1, 2. Οἱ μὲν, ταῦτα——ἐς Σπάρτην. Hæc quæ vulgo in prin-
cipio hujus libri ponuntur, in fine libri octavi habet S.

Ἑλλάδα καταστρέφεται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ ἅπασιν ἀνθρώποισι. “Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέμεν,” ἔφασαν λέγοντες, “ἔξεις ἀπόνως ἅπαντα τὰ κείνων βουλευμά- 10
 “τά. πέμπε χρήματα ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν
 “τῇσι πόλεσι. πέμπων δὲ, τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις.
 “ἐνθεῦτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ
 “τῶν στασιωτέων καταστρέψαι.”

Athenæ vacuæ a Persis iterum captæ.

III. Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ ἐπέειθετο, ἀλλὰ οἱ δεινὸς τις ἐνέστακτο ἡμέρος τὰς Ἀθήνας δευτέρα ἐλέειν· ἅμα μὲν ὑπ’ ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ πυρσίοις διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλεῖ δηλώσειν ἔοντι ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι τὰς Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττι- 5
 κὴν εὔρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ’ ἐν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυνθάνετο εἶναι, ἐν τε τῇσι νηυσὶ, αἰρέει τε ἐρῆμον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλῆος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστέρην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατηγὴν, δεκάμηνος ἐγένετο.

Inde Mar- donius in Salaminem Murichidem mittit, qui Athenienses ad pacem cum rege facienda cohortetur.

IV. Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουριχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα ταὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ταῖσι Ἀθηναίοις διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τοδεύτερον ἀπέστελλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ Φιλίας γνώ- 5
 μας, ἐλπίζων δὲ σφεας ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης, ὥς δορυαλώτου εὐούσης πάσης τῆς Ἀττικῆς χώρας, καὶ εὐούσης ἤδη ὑπ’ ἐαυτῶ. τουτέων μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουριχίδην ἐς Σαλαμῖνα.

2. 8. περιγίνεσθαι W. 2. 9. Εἰ δὲ ποιήσεις W. 2. 10, 11. κείνων ἰσχυρὰ βουλευμάτα W. 3. 2. δεινὸς ἐνέστακτο W. 3. 8. ἐς τὴν ὑστέραίν S. 4. 1. ὁ Μαρδόνιος S. 4. 2. Μουριχίδην semper S. 4. 7. δορυαλώτου S. Ibid. εὐούσης τῆς W. 4. 7, 8. εὐούσης ὑπ’ W.

V. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Lycidas, se-
nator Athe-
niensis,
cum uxore
liberisque
lapidibus
obrutus,
quod pa-
cem suasit.
Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτῶν Λυκίδης εἶπε γνώμην ὡς
οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι, δεξαμένους τὸν λόγον τὸν σφι.
Μουριχίδης προσφέρει, ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον. ὁ μὲν δὴ
5 ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴτε δὴ δεδεγμένος χρή-
ματα παρὰ Μαρδονίου, εἴτε οἱ καὶ ταῦτα ἐάνδανε. Ἀ-
θηναῖοι δὲ, αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι, οἱ τε ἐκ τῆς βου-
λῆς καὶ οἱ ἔξωθεν, ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδα
10 κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουριχίδα
ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ Θερύσου ἐν τῇ Σαλα-
μῖνι περὶ τὸν Λυκίδα, πυνθάνονται τῶν Ἀθηναίων αἱ
γυναῖκες τὸ γινόμενον. διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικί,
καὶ παραλαβοῦσα, ἐπὶ τὴν Λυκίδω οἰκίῃν ἦσαν αὐτο-
15 κελεύς, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ
δὲ τὰ τέκνα.

VI. Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. Cur Athe-
nienses
tunc astu
relinquere
coacti. Eo-
rum legati
Spartam
profecti,
ἕως μὲν προσεδέκοντο τὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν
ἥξειν τιμαρῆσοντά σφι, αἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ
δὲ οἱ μὲν μακρότερά τε καὶ σχολαίτερα ἐποίησαν, ὁ δὲ
5 ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπέξε-
κομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα·
ἐς Λακεδαίμονά τε ἐπεμψαν ἀγγέλους, ἅμα μὲν, μεμ-
φομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα
τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἡν-
10 τίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην· ἅμα δὲ, ὑπομνήσοντας ὅσα σφι
ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν· προσεῖπαί τε ὅτι
εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλεωρὴν
εὐρήσονται.

VII. Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὄρταζόν τε τοῦτον τὸν

5. 2, 3. ὡς ἐδόκεε W. 5. 14. ἦσαν W. 6. 2. προσεδέκοντο ἐκ
τῆς S. 6. 7. τε ἔπεμπον W. et S. 7. 1. ὄρταζόν τε W.

ad ephoros
orationem
habent ple-
nam quere-
larum ob
auxilia
nondum
missa.

- χρόνον, καί σφι ἦν Ῥακίνθια· περὶ πλείστου δ' ἦγον
τὰ τοῦ Θεοῦ πορσύνειν. ἅμα δὲ τὸ τεῖχος σφι τὸ ἐν τῷ
Ἰσθμῷ εἰείχεον, καὶ δὴ ἐπάλλξεις ἐλάμβανε. ὥς δὲ
ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθη- 5
ναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἐκ τε Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ
Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους·
- 1 “ Ἐπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖσι, λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασι-
“ λεὺς ὁ Μήδων, ταῦτο μὲν, τὴν χώραν ἀποδιδῶι ταῦτο
“ δὲ, συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσα- 10
“ σθαι, ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλ-
“ λην χώραν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ δίδοναι, τὴν ἂν αὐτοῖ ἐλώ-
“ μεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδέσθέντες, καὶ
“ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιούμενοι προδοῦναι, οὐ καταινέ-
“ σαμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικέομενοι ὑπ' 15
“ Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστάμενοί τε ὅτι
“ κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἥπερ
“ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι.
“ καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον εἶναι νέμεται ἐπὶ
- 2 “ τοὺς Ἑλληνας. Ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀρῥαδίην τότε 20
“ ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ τε ἐξε-
“ μάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδαμᾶ
“ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος ὑμῖν διὰ
“ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει ἐστι, καὶ δὴ λόγον
“ οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε· συνθέμενοί τε ἡμῖν 25
“ τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην, προδεδάκατε,
“ περιείδετε τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν Βάρβαρον.
“ ἐς μὲν νυν τὸ παρὲν Ἀθηναῖσι ὑμῖν μηνύουσιν· οὐ γὰρ
“ ἐποιήσατε ἐπιτηδεύς. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατὴν ἅμα
“ ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὥς ἂν τὸν Βάρβαρον 30

7. 4. καὶ ἤδη ἐπάλλξεις W. et S.
7. 25, 26. ἡμῖν τὸν Πέρσῃ W. et S.

7. 19. ἀκίβδηλον νέμεται W.

“ δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπεὶ δὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς
 “ Βοιωτίας, τῆς γε ἡμετέρας ἐπιτηδεωτάτον ἐστὶ ἔμμα-
 “ χέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον.”

VIII. Ὡς δὲ ἄρα ἄκουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα, ἀνεβάλ- Spartano-
rum tergi-
versatio.
Quid Hero-
doto de ea
videatur.
 λοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι· τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς
 τὴν ἐτέρην. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον, ἐξ ἡμέ-
 ρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸν
 5 Ἰσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελο-
 πονήσισι· καὶ σφί ἦν πρὸς τέλει. οὐδ' ἔχω εἶπαι τὸ αἴ-
 τιον, διότι ἀπικομένῳ μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης ἐς
 Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθη-
 ναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποιήσαντο οὐδεμίην, ἄλλο γε ἢ ὅτι
 10 ὁ Ἰσθμὸς σφί ἐτετείχιστο, καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἐτι δέ-
 εσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπύκετο ἐς τὴν Ἀττι-
 κὴν, οὐκ ἔπαυε τειχίστο, ἐργάζοντο δὲ, μεγάλως καταρ-
 ῥωδηκότες τοὺς Πέρσας.

IX. Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Admoniti a
Chileo e-
phori, alie-
natis Athe-
niensibus
fore, ut ip-
sa Pelopon-
nesus peri-
clitetur,
 Σπαρτιηγέων ἐγένετο τρόπος τοιοῦδε. τῇ προτεραίῃ τῆς
 ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσσεσθαι, Χίλεος, ἀνὴρ
 Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστα ξείνων, τῶν
 5 ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον.
 ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔλεγε ἄρα σφί τάδε· “ Οὕτω
 “ ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθηναίων ἡμῖν ἑόντων μὴ ἀρθ-
 “ μίων, τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχαν, καί περ τείχεος διὰ
 “ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένου κρατεροῦ, μεγάλαι κλισιά-
 10 “ δες ἀναπεπτεῖσθαι ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ.
 “ ἀλλ' ἐσακούσατε, πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δοῆσαι
 “ σφάλμα τῇ Ἑλλάδι φέρον.”

X. Ὁ μὲν σφί ταῦτα συνεβούλευε. οἱ δὲ, Φρενὶ λα-

8. 3. τοῦτο καὶ ἐπὶ W. et S. 9. 4. μέγιστον ξείνων W. 9. 6.
 ἔλεγε, “ Ἄρα σφί τάδε οὕτω W. 9. 9. κατεροῦ S.

tandem auxilia, Pausania ducem mittunt.

Εόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέ-
λοις τοῖσι ἀπιγμένοις ἀπὸ τῶν πολιῶν, νυκτὸς ἔτι ἐκ-
πέμπουσι πεντακισχιλίους Σπαρτιητέων, [καὶ ἐπτά περὶ
ἕκαστον τάξαντες τῶν εἰλώτων,] Πausanίῃ τῷ Κλεομ- 5
βρότου ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν νυν ἡ ἡγεμονίῃ
Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ
δὲ, τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψίος. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ
Πausanίεω μὲν πατήρ, Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς, οὐκέτι
περιῆν, ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν 10
τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον
τινὰ βιοὺς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβρο-
τος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένω οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ,
ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεταί δὲ ἐαυτῷ
Πausanίης Εὐρυάνακτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα 15
τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὴ σὺν Πausanίῃ ἐξεληλύθεσαν ἐξω
Σπάρτης.

XI. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες
περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὴ
ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐαυτοῦ ἕκα-
στος· ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε· “ Ὑμεῖς μὲν, ὦ Λα-
“ κεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγετε 5
“ καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους· Ἀθη-
“ ναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων, χήτει τε συμμά-
“ χων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅπως ἂν δύνωνται.
“ καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι σύμμαχοι βασι-
“ λῆος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα ἐπὶ τὴν ἂν ἐκείνοι 10
“ ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον
“ ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίνει.” ταῦτα λεγόντων τῶν
ἀγγέλων, οἱ ἐφοροὶ εἶπαν ἐπ' ὄρκου, καὶ δὴ δοκεῖν εἶναι

ἐν Ὀρεστείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ
 15 ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὥς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώ-
 τεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἔον·
 ὥστε ἐν θωύματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώ-
 κοντες· σὺν δέ σφι, τῶν περιούκων Λακεδαιμονίων λογά-
 δες πεντακισχίλιοι ὀπλῖται τῷτὸ τῷτο ἐποίηον.

XII. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἡπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, Id Mardo-
 ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Πausανίῳ ἐξελη-
 λυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρό-
 μων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐ-
 5 τοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ
 ἐξιέναι. ὃς ἐπεὶ τε ἀπίκητο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε·
 “ Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσοντά τοι ὅτι ἐκ
 “ Λακεδαίμονος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὥς οὐ δυνατοὶ
 “ αὐτὴν ἴσχειν εἰς Ἄργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς ταῦτα
 10 “ τύγχανε εὖ βουλευόμενος.” ὁ μὲν δὴ, εἶπας ταῦτα,
 ἀπαλλάσseto ὀπίσω.

XIII. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν Attica de-
 ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὥς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἢ πυθέ-
 σθαι, ἀνεκάχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ’ Ἀθηναίων, versus re-
 5 ὁκοῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσίνετο γῆν
 5 τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν
 σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον,
 πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πausανίῳ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν,
 ὑπεξεχώρεε, ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἰ κού τι ὀρ-
 θὸν ἦν τῶν τειχεῶν ἢ τῶν οἰκημάτων, ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα
 10 καταβαλὼν καὶ συγχάσας. ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκα,
 ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἢ χώρη ἦν ἡ Ἀττικὴ, εἴ τε νικᾶτο
 συμβαλὼν, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στενὸν,

11. 17. θώματι S.
 W. Ibid. εἵνεκεν S.

13. 4. ἐσινιέτο S.

13. 10. ἐξέλαυνε τῶνδε

ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο
 ᾧν, ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλι
 τε Φιλίῃ, καὶ χώρα ἱππατίμῃ.

15

Hoc in iti-
 nere, audito
 manum
 Spartano-
 rum Mega-
 ra venisse,
 deflectit in
 Megari-
 dem: (is ter-
 minus ex-
 peditionis
 Persarum
 ad occa-
 sum:)

XIV. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπέξεχώρῃ. ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ
 ὄντι αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρὸδρομος, ἄλλην στρατιὴν
 ἦκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμενος δὲ
 ταῦτα, ἐβουλεύετο, εἰκὼς τούτους πρῶτον ἔλοι. ὑποστρέ-
 ψας δὲ τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος 5
 προελθούσα κατιππάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύ-
 τὴν δὴ ἐκαστάτῃ τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίῳ δύνοντος ἡ
 Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίνετο.

sed mox
 certior fa-
 ctus, totum
 Peloponne-
 siorum ex-
 ercitus
 jam ad
 Isthmum
 conflux-
 isse, prio-
 rem viam
 repetit, in-
 que Bæo-
 tiam rever-
 sus, castra
 in agro
 Thebano ad
 Asopum lo-
 cat, partim-
 que muni-
 mentis cin-
 git. Trac-
 tus horum
 castrorum.
 Interea At-
 taginus
 Thebanus
 Mardonii
 cum
 nobilissimis
 Persarum
 convivio
 lautissimo
 excipit.

XV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδονίῳ ἦκε ἀγγελίη ὡς ἀλέες
 εἶσαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἴσθμῳ. οὕτω δὴ ὀπίσω ἐπο-
 ρεύετο διὰ Δεκελῆς. οἱ γὰρ βιοιτάρχαι μετεπέμψαντο
 τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν
 ἠγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς Τανάγραν. ἐν 5
 Τανάγρα δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ
 ὑστεραίῃ ἐς Σκῳλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ
 τῶν Θηβαίων, καίπερ μηδίζονταν, ἔκειρε τοὺς χώρους,
 οὔτι κατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης
 ἐχόμενος· βουλόμενος ἑρῆμά τε τῷ στρατοπέδῳ ποιήσα- 10
 σθαι, καὶ ἦν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκδαίνῃ ὁκοῖόν τι ἐθέ-
 λει, κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ αὐτῷ τὸ
 στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, παρὰ Ὑσιᾶς·
 κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν
 ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος τοσούτων 15
 ἐποιέετο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίου μάλιστά μὴ μέτω-
 πον ἕκαστον. ἐχόντων δὲ τὸν πόνον ταῦτον τῶν βαρβάρων,
 Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευασάμε-

14. 4. ἐβουλεύετο, θέλων, εἰκὼς W. 15. 1. ἦλθε ἀγγελίη S. 15.
 10. τε τῷ στρατῷ S.

20 νος μεγάλως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιματάτους· κληθέντες δὲ οὗτοι ἔποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιούμενον ἐν Θήῃσι.

XVI. Τὰ δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, ἀν-
 δρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχο-
 μενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θέρσανδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ
 Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θη-
 5 βαίων ἄνδρας πεντήκοντα· καὶ σφῶν οὐ χωρὶς ἐκατέ-
 ρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσῃν τε καὶ Θηβαίων ἐν κλίνῃ ἐκά-
 στη. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων, τὸν Πέρσῃν
 τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα, εἶρεσθαι αὐτὸν
 ὁποδαπὸς ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὥς εἴη Ὀρχομέ-
 10 νιος. τὸν δὲ εἶπαι· “ Ἐπεὶ νῦν ὁμοτράπεζός τέ μοι καὶ
 “ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς
 “ καταλιπέσθαι θέλω· ἵνα καὶ προειδῶς αὐτὸς περὶ
 “ σεαυτοῦ βουλευέσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. ὁρᾷς τού-
 “ τους τοὺς δαιτυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν, τὸν
 15 “ ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδεύομενον; τουτέων
 “ πάντων ὄψαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλίγους
 “ τινὰς τοὺς περιγενομένους.” ταῦτά τε ἅμα τὸν Πέρσῃν
 λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων. αὐτὸς δὲ
 20 “ Δωμάσας τὸν λόγον, εἶπαι πρὸς αὐτόν· “ Οὐκᾶν Μαρ-
 “ δονίῳ τε ταῦτα χρεῶν ἐστὶ λέγειν, καὶ τοῖσι μετ’ ἐκεί-
 “ νον ἐν αἴνῃ εἴησι Περσέων.” τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἶπαι·
 “ Ξεῖνε, ὅ, τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἀμήχανον ἀπο-
 “ τρέψαι ἀνθρώπων· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι ἐθέλει
 “ πεῖθεσθαι οὐδεῖς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστά-
 25 “ μενοι, ἐπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ
 “ ὁδὴν ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα,

Sermo ibi
 inter Ther-
 sandrum
 Orchome-
 nium Per-
 samque de
 belli eventu
 habitus.

16. 1. Τὰ δὲ ἤδη W. et S. 16. 17. ταῦτα ἅμα τε τὸν W. 16.
 19. Δωμάσας S. 16. 20. χρεῶν ἐστὶ S.

“ μηδενὸς κρατεῖν.” ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θερ-
σάνδρου ἤκουον· καὶ τάδε πρὸς ταῦτοισι, ὡς αὐτὸς αὐτίκα
λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνδράποους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν
Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

Phocensi-
um partis
[c. 31.] μη-
δισμὸς coa-
ctus. II
quod auxi-
lia Mardo-
nio caeteris
Graecis se-
rius misis-
sent,

XVII. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτῇ στρατοπεδευομένου,
οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατιήν, καὶ συνεσέ-
βαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμῆδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτη
οἰκημένων· μῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον· ἐμῆδιζον
γὰρ δὴ μεγάλως καὶ οὗτοι, οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ὑπ' ἀναγ- 5
καίης. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἀπίξιν τὴν ἐς
Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων ὀπλίται χίλιοι· ἦγε δὲ
αὐτοὺς Ἀρμοκύδης, ἀγὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ
δὲ ἀπικέατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος
ἱππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἐωϋτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζε- 10
σθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος
ἅπαντα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατο-
πέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος Φήμη, ὡς
κατακοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐτέων Φωκέων τῷ-
τὸ τοῦτο. ἐνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς Ἀρμοκύδης παραίνεε, 15
λέγων ταιάδε· “ ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὐ-
“ τοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσιν προόπτῳ θανάτῳ δώσειν,
“ διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάζω· νῦν
“ ὧν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεῶν ἐστὶ γενέσθαι
“ ἀγαθόν. κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους 20
“ τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἢ περ παρέχοντας διαφθαρῆναι
“ αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτέων ὅτι ἐόντες
“ βάρβαροι ἐπ' Ἑλλήσι ἀνδράσι φόνον ἔρραψαν.”

quomodo
tractati.

XVIII. Ὁ μὲν ὧν ταῦτα παραίνεε. οἱ δὲ ἱππέες, ἐπεὶ
τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς ἀπολεῦντες, καὶ

17. 5. γὰρ δὴ σφόδρα καὶ W. et S. 17. 9. ἀπικέατο S. 17. 19.
χρεὼν ἐστὶ S. 18. 1, 2. ἐπεὶ σφεας W.

δὴ διετείνοντο τὰ βέλεια ὡς ἀπήσοντες· καὶ κού τις καὶ
 ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι ἕστασαν, πάντα συστρέφαντες
 ἐαυτοὺς, καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἰπ-
 5 πόται ὑπέστρεφον, καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω. οὐκ ἔχα δ'
 ἀτρεκέως εἶπαι, οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φω-
 κέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὄρων πρὸς ἀλέξῃσιν
 τραπομένους, δείσαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα,
 10 οὕτω δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω· ὥς γάρ σφι ἐνετείλατο Μαρ-
 δόνιος· οὗτ' εἰ αὐτέων πειρηθῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς
 μετέχουσι. ὥς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἰππῶται, πέμψας
 Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε· “Θαρσέετε, ὦ Φωκέες·
 “ ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἑόντες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυν-
 15 “ θανόμην. καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν πολεμον τοῦ-
 “ τον· εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμέ, οὔτε βα-
 “ σιλῆα.” τὰ περὶ Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

XIX. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐς τὴν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν
 τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ
 Πελοποννήσιοι, τοῖσι τὰ ἀμεινω ἐάνθανε, οἱ δὲ καὶ ὄρεον-
 5 τες ἐξίσοντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίουν λείπεσθαι τῆς
 ἐξόδου Λακεδαιμονίων. ἐκ δὴ ὧν τοῦ Ἰσθμοῦ καλλιερη-
 σάντων τῶν ἱρῶν, ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνεονται ἐς
 Ἐλευσῖνα· ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὡς σφι
 ἐκαλλιερέετο, πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐ-
 τοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν
 10 Ἐλευσῖνι. ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτῆς ἐς Ἐρυθρὰς,
 ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσσιῶν στρατοπε-
 δευομένους, φρασθέντες τε τοῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς
 ὑπαγείας τοῦ Κισθαιρῶνος.

XX. Μαρδόνιος δὲ, ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς

18. 17. ἐς τοσοῦτον W. 19. 12. φρασθέντες δὲ τοῦτο W.

Pugna Persarum equestris in Grecos.

τὸ πεδίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἵπ-
 πάρχεε Μασίστιος, εὐδοκιμῶν παρὰ Πέρσησι, τὸν Ἑλ-
 ληνες Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νισαῖον, χρυσο-
 χάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα⁵
 ὡς προσήλασαν οἱ ἵπποταὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, προσέ-
 βαλλον κατὰ τέλεα· προσβαλόντες δὲ, κακὰ μεγάλα
 ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον.

XXI. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες
 ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου πάντος, καὶ πρόσδοδος
 μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵππῳ. προσβαλούσης ὦν τῆς
 ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατη-
 γοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς⁵
 αὐτοὺς ἔλεγε τάδε· “Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες
 “ σύμμαχοι, οὐ δυνατοὶ εἶμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκε-
 “ σθαι μῶνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρ-
 “ χήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρήν τε καὶ ἀρετὴν ἀντέχο-
 “ μεν, καίπερ πιεζόμενοι. νῦν τε, εἰ μὴ τινας ἄλλους¹⁰
 “ πέμψετε διαδόχους τῆς τάξης, ἵστε ἡμέας ἐκλείψον-
 “ τας τὴν τάξιν.” ὁ μὲν δὴ σφι ταῦτα ἀπήγγειλε.
 Πausaniās δὲ ἀπεπειράτο τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέ-
 λουεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι τε ἐς τὸν χῶρον ταῦτον καὶ
 τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν¹⁵
 ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκό-
 σιαι λογάδες, τῶν ἐλοχήγεε Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος.

C. H. Mas-
 silius, ma-
 gister equi-
 tatus Persi-
 e.

XXII. Οὗτοι ἔσαν οἱ τε ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν
 ἄλλων τῶν παρέοντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες,
 τοὺς τοξότας προσελόμενοι. μαχομένων δὲ σφεων ἐπὶ
 χρόνον, τέλος τοιοῦδε ἐγένετο τῆς μάχης. προσβαλούσης
 τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλ-⁵

20. 4. Μακίστιον W. 20. 7. προσβάλλοντες S. 21. 11. πέμψητε
 W. 22. 4. ἐγένετο ἐπὶ τῆς W.

λων ἵππος βάλλεται τοξέυματι τὰ πλευρά· ἀλγήσας
 δὲ, ἵσταται τε ὀρθός, καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίστιον.
 πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο· τὸν τε δὴ
 ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνου-
 10 σι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκέαστο γὰρ οὕτω·
 ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσειον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ
 θώρηκος, κιθῶνα φοινίκεον ἐνδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν
 θώρηκα, ἐποίεον οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθὼν τις τὸ ποιεύ-
 15 μενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπεσέ τε καὶ
 ἀπέθανε. ταῦτα δὲ πως γινόμενα ἐλελήθει τοὺς ἄλλους
 ἱππέας· οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε
 ἀποθνήσκοντα· ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστρο-
 φῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γινόμενον. ἐπεὶ τε δὲ ἔστησαν, αὐτί-
 20 κα ἐπόθεσαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσω. μαθόντες
 δὲ τὸ γεγονός, διακελευσάμενοι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους
 πάντες, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελοῖατο.

XXIII. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα ^{Acerrimum}
 προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ^{super ejus}
 ἄλλην στρατιὴν ἐπεβῶσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ^{cadavere}
 ἐβῶθει, ἐν τούτῳ μάχῃ ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ^{praelium.}
 5 ἕως μὲν νυν μῶνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐσσαντό τε πολ- ^{Barbari tan-}
 λὸν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλιπον· ὥς δὲ σφι τὸ πλῆθος ^{dem cum}
 ἐπεβοήθησαν, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππῶται ὑπέμενον, οὐδὲ ^{magna stra-}
 σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ^{ge fusi.}
 ἄλλους προσαπόλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὦν
 10 ὅσων τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεῶν εἴη ποιέειν·
 ἐδόκεε δὲ σφι, ἀναρχίης εὐούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρ-
 δόνιον.

22. 7. ἵσταται ὀρθός W. 22. 12. ἐνδεδύκεε W. 22. 19. τὸ γινό-
 μενον W. 22. 22. τὸν νεκρὸν W. 23. 6. ἀπέλειπον S. 23. 7. ἔπε-
 βοήθησε W. 23. 9. προσαπόλεσαν W. 23. 10. χρεὼν S.

Publicus
Persarum
ob Masisti-
um occi-
sum luctus.

XXIV. Ἀπικόμενης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον, πένθος ἐποίησαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον· σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέτω. ἅπασαν γὰρ τὴν Βοιωτὴν κατεῖχε ἡχώ, ὥς ἀνδρὸς ἀπο- 5 λομένου μετὰ γε Μαρδόνιον λογιμωτάτου παρὰ τε Πέρσῃσι καὶ βασιλεῖι. οἱ μὲν νυν βάρβαροι, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον.

Sic confir-
matis Græ-
corum ani-
mis, in a-
grum Pla-
tæensem,
quod Ery-
thræus ad
rem geren-
dam parum
commotus
videretur,
transire
placet.
Fons Gar-
gaphius.
Androcras-
tes heros.

XXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὥς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσ- βάλλουσιν, καὶ δεξάμενοι ὥσαντο, ἐθάρσησαν πολλῶ μαλλον. καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν, παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς ἦν Θέης ἄξιος, μεγάλῃος εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα 5 ἐποίουν· ἐκλείποντες τὰς τάξεις, ἐφώιτεον Θεησόμενοι Μασίστιον. μετὰ δὲ, ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος ἐφαίνετο πολλῶ ἐὼν ἐπιτηδεωτέρως σφι ἐνστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τὰ τε ἄλλα, καὶ εὐυδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον, καὶ ἐπὶ 10 τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ εὔσαν, ἔδοξέ σφι χρεῶν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας στρατοπεδεύεσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἦισαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ὑσιᾶς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνηα, πλησίον 15 τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης, καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἥρωος, διὰ ὅχθων τε οὐκ ὑψηλῶν, καὶ ἀπέδου χωρίου.

Contentio
inter Tege-
atas et
Athenien-
ses de loco

XXVI. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο λόγων πολλὸς ὠθισμὸς Τεγεατέων τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαίουν γὰρ αὐτοὶ ἐκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ πα-

25. 2. ἐθάρρησάν τε πολλῶ W. et S. nisi quod ἰθάρσησαν habet.
25. 5. τῶνδ' W. 25. 12. χρεῶν S.

- λαιὰ παραφέροντες ἔργα. τούτο μὲν, οἱ Τεγεῆται ἔλεγον honorario
in acie ob-
tinendo.
Quibus
utrique ar-
gumentis
ad eum sibi
vindican-
dum usi.
 5 τὰδε· “ Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξης
 “ ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοινὰ
 “ ἐγένοντο Πελοποννησίοις καὶ τὸ παλαιόν, καὶ τὸ νέον,
 “ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο με-
 “ τὰ τὸν Εὐρυσθεὸς θάνατον κατιόντες εἰς Πελοπόννησον.
 10 “ τότε εὐρόμεθα τούτο, διὰ πρῆγμα τοιονδε. ἐπεὶ μετὰ
 “ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων τῶν τότε ὄντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκ-
 “ βοηθήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κα-
 “ τιοῦσι· τότε ὦν λόγος Ὑλλὸν ἀγορεύσασθαι, ὥς χρεῶν
 “ εἴη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμ-
 15 “ βάλλοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου, τὸν
 “ ἂν σφέων αὐτέων κρίνωσι εἶναι ἄριστον, τοῦτόν οἱ μουν-
 “ μαχῆσαι ἐπὶ διακειμένοισι. ἔδοξε τε τοῖσι Πελοποννη-
 “ σίοις ταῦτα εἶναι ποιητέα, καὶ ἔταμον ὅρκια ἐπὶ λόγῳ
 “ τοῖσδε· ἦν μὲν Ὑλλος νικῆσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγε-
 20 “ μόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώια· ἦν δὲ
 “ νικηθῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι,
 “ καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιὴν, ἑκατόν τε ἐτέων μὴ ζητῆσαι
 “ κάτοδον εἰς Πελοπόννησον. πρὸς ἐκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων
 25 “ συμμάχων ἐθελοντῆς Ἐχεμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φηγέος,
 “ στρατηγός τε εὖν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἔμου-
 “ νομάχῃσέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὑλλον. ἐκ τούτου τοῦ ἔρ-
 “ γου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοποννησίοις τοῖσι τότε καὶ
 “ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ
 30 “ τοῦ κέρεος τοῦ ἐτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γι-
 “ νομένης. ὑμῖν μὲν νυν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύμε-
 “ θα, ἀλλὰ διδόντες αἵρεσιν ὀκοτέρου βούλεσθε κέρεος
 “ ἄρχειν, παρίεμεν· τοῦ δὲ ἐτέρου Φαμὲν ἡμέας ἰκνέε-

26. 13. χρεὼν S. 26. 14, 15. συμβαλόντα W. 26. 18. ἔρχοιεν
 ἐπὶ W. 26. 20. πατρώα W.

“σθαι ἡγεμονεύειν, κατάπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.
 “χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου, ἀξιονικότεροι 35
 “εἶμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν
 “γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρ-
 “τιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίζονται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλ-
 “λους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας,
 “ἥπερ Ἀθηναίους. οὐ γάρ σφί ἐστι ἔργα οἷάπερ ἡμῖν 40
 “κατεργασμένα, οὗτ’ ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά.” οἱ μὲν
 ταῦτα ἔλεγον.

XXVII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε·
 “Ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλε-
 “γῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ’ οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ
 “Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἐκα- 5
 “τέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστὰ, ἀναγ-
 “καίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν πα-
 “τρώϊόν ἐστι, εὖσι χρηστοῖσι, αἰεὶ πρώτοις εἶναι ἢ Ἀρ-
 “κάσι. Ἡρακλείδας, τῶν Φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι τὸν
 “ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, τούτους πρότερον ἐξελαυνομένους
 “ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐς τοὺς ἀπικοῖατο Φεύγον- 10
 “τες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μαῦνοι ὑποδεξάμενοι,
 “τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν κείνοισι μάχῃ νι-
 “κήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον. ταῦτο δὲ,
 “Ἀργεῖους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαν-
 “τας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους, 15
 “στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελέσθαι τε τοὺς
 “νεκροὺς φάμεν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσίνι.
 “ἐστὶ δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς
 “ἀπὸ Θερμῶδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν
 “τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πῶνοισι οὐδαμῶν 20

26. 34. πρόσθε S. 27. 6, 7. πατρώϊόν ἐστι W. 27. 7. εἶναι
 μᾶλλον ἢ W. 27. 9. Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν, τούτους W. et S.

- “ ἐλειπόμεθα. ἀλλ’ οὐ γάρ τι προέχει τουτέων ἐπιμε-
 “ νῆσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε εἶντες, αὐτὰ ἤν ἂν
 “ εἶεν φλαυρότεροι· καὶ τότε εἶντες φλαῦροι, ἤν ἂν εἶεν
 “ ἀμείνονες. παλαιῶν μὲν νυν ἔργων ἄλις ἔστω. ἡμῖν δέ,
 25 “ εἰ μὴδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά
 “ τε καὶ εὖ ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλ-
 “ λὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν τοῦτο
 “ τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οἵτινες μῦνοι
 “ Ἑλλήνων δὴ μουνوماχήσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔργῳ τος-
 30 “ οὔτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιεγενόμεθα, καὶ ἐνίκησαμεν
 “ ἔθνεα ἔξ τε καὶ τεσσεράκοντα. ἄρ’ οὐ δίκαιοί εἰμεν
 “ ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μῦνου τοῦ ἔργου;
 “ ἀλλ’ οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξις ἐννεκα στασιάζειν
 “ πρέπει. ἄρτιοί εἰμεν πείθεσθαι ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμό-
 35 “ νιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεώτατον ἡμέας εἶναι ἐστάναι, καὶ
 “ κατ’ οὐστinas. πάντα γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα
 “ εἶναι χρηστοί. ἐξηγέεσθε δὲ ὡς πεισομένων.”

XXVIII. Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο. Λακεδαιμονίαν Re ad Spar-
 δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους ἀξιοτικο-
 τέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἢ περ Ἀρκάδας. οὗτῳ δὴ
 ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπερεβάλλοντο τοὺς Τεγεάτας. Acies quo
 5 μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὥδε οἱ ἐπιφοιτῶντές τε καὶ
 οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον
 Λακεδαιμονίων μύριοι· τουτέων δὲ τοὺς πεντακισχιλίους, Aristen-
 εἶντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσον ψιλὸι τῶν εἰλωτέων πεν-
 τακισχιλίοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἐπὶ τὰ
 10 τεταγμένοι. προσεχέας δὲ σφι εἶλοντο ἐστάναι οἱ Σπαρ-
 τιῆται τοὺς Τεγεάτας, καὶ τιμῆς ἐννεκα καὶ ἀρετῆς.
 τουτέων δ’ ἔσαν ὀπλῖται χίλιοι καὶ πεντηκόσιοι. μετὰ

27. 27. ἄξιοι εἰμὲν W. 27. 34. ἄρτιοι εἰμὲν W.

δὲ τούτους ἴσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι. παρὰ δὲ σφι εὗροντο παρὰ Πausanίῳ ἐστάναι Ποτιδαιητῶν τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκόσιους. τούτων 15 δὲ ἐχόμενοι ἴσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι. τούτων δὲ, Σικυώνιοι τρισχίλιοι. τούτων δὲ εἶχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι. Τροιζηνίων δὲ ἐχόμενοι, Λεπρεητῶν διηκόσιοι. τούτων δὲ, Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι. 20 τούτων δὲ ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔστασαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι, Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἴσταντο Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι. τούτων δὲ ἐχόμενοι Χαλκιδέες τετρακόσιοι. τούτων δὲ, Ἀμπρακινήτων πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακ- 25 τωρίων ὀκτακόσιοι ἔστασαν. τούτων δὲ ἐχόμενοι, Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινήτων πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἶχοντο δὲ τούτων, Πλαταίεες ἑξακόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, 30 κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι. ἐστρατήγεε δ' αὐτέων Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου.

Numerus
et armatura
militum.

XXIX. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπτά περὶ ἕκαστον τεταγμένων Σπαρτιήτησι, ἔσαν ὀπλίται, συνάπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὰ χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες ἐπτά. ὀπλίται μὲν οἱ πάντες συλλεγέστες ἐπὶ τὸν Βάρβαρον, ἔσαν τοσαῦτοι. Ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε. 5 τῆς μὲν Σπαρτιητικῆς τάξις, πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἐόντων ἐπτά περὶ ἕκαστον ἄνδρα. καὶ τούτων πᾶς τις παρήρητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων Ψιλοὶ, ὡς εἰς περὶ ἕκαστον

10 ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἔσαν. Ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἕξ τε μυριάδες, καὶ ἑννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε.

XXX. Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιᾶς σὺν τε ὀπλίτησι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοις, ἑνδεκα μυριάδες ἔσαν, μῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ, ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπιδέων τοῖσι
5 παρεῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. παρήσαν γὰρ καὶ Θεσπιδέων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιέοντες, ἀριθμὸν ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. οὗτοι μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἔπ' στρατοπεδεύοντο.

XXXI. Οἱ δ' ἄμφι Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκλή- Barbari
δυσαν Μασίστιον, παρήσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας Græcos in-
εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτην ordine ca-
ρέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδόνιου. Lacedæmo-
5 κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δὴ, πολ- niis, Athe-
λὸν γὰρ περιέσαν πλῆθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τε τάξιν πλεῦ- Græci apud
νας ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπέϊχον τοὺς Τεγεάτας. ἔταξε δὲ Mardoni-
οὕτω· ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας, um mili-
ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέ- tantes op-
10 ταξε κατὰ τοὺς Τεγεάτας. ταῦτα δ' ἐποίεε, Φραζόντων positi.
τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους
ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτι-
δαίητας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυωνίους. Μήδων
δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδau-
15 ρίους τε καὶ Τροϊζηνίους, καὶ Λεπρεήτας τε καὶ Τιρυν-
θίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακ-

τρίους ἔτῃσε Ἰνδούς· αὐτοὶ δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἑρετρίεας, καὶ Στυρέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἱ ἐπέσχον Ἀμπρακίητας τε καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλέας, καὶ 20 Αἰγινήτας. Σακέων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντὶ Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων, Βοιωτοὺς τε καὶ Λοκροὺς, καὶ Μηλίας, καὶ Θεσσαλοὺς, καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ ὧν ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμῆδισαν, ἀλλὰ τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ἡῦζον, περὶ τὸν Παρνησσόν 25 κατελιγμένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεώμενοι, ἔφερόν τε καὶ ἦγον τήν τε Μαρδονίου στρατιήν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὄντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. 30

Quibus ex
populis
conflatus
Mardonii
exercitus,
quantusque
ejus tunc
numerus.

XXXII. Ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμα-
σται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τάπερ ἐπιφανέ-
στατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων
ἐθνέων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηίκων,
καὶ Μυσῶν τε καὶ Παϊόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ 5
Αἰθιοπῶν τε καὶ Αἰγυπτίων, οἱ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ
Καλασίριες καλεόμενοι, μαχαιροφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰ-
γυπτίων μῦνοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἔων ἐν Φαλήρῳ,
ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβίβάσατο, ὄντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ
ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον ἐς 10
τὰς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἔσαν τρι-
ήκοντα μυριάδες, ὥς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ
Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἷδε μὲν οὐδεὶς ἀριθ-
μόν· οὐ γὰρ ὧν ἡριθμήθησαν· ὥς δὲ ἐπικάσαι, ἐς
πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παρὰ 15
χθέντες, περὶ ἔσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

31. 23. Μηλίας τε καὶ S. 32. 10, 11. ἐς Ἀθήνας S. 32. 14.
ἱπικᾶσαι ἰστὶ, ἐς W.

XXXIII. Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε Græci ad
 ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο auspicia
 καὶ ἀμφότεροι. Ἑλλήσι μὲν, Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ pugnae capi-
 θυόμενος. οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ Tisameno-
 5 μάντις· τὸν ἔοντα Ἥλειον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυ- usi. Is ortu
 τιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισα- Eleus, qua
 μενῶ γὰρ μαντευσόμενῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε ἡ mercede ci-
 Πυθίῃ, ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ vitatem a
 μὲν δὴ ἀμαρτῶν τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε τοῖσι γυμνα- Spartanis
 10 σίοισι, ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ obtinuerit:
 πεντάεθλον, παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπι- V. P. Lex.
 ἀδα, Ἰερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. μαθόντες δὲ
 Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐς γυμνικοὺς, ἀλλ' ἐς ἀρήϊους ἀγῶνας
 φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήϊον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντες
 15 Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι
 ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὀρέων περὶ πολλοῦ ποιευ-
 μένους Σπαρτιῆτας φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν
 ταῦτο, ἀνετίμα, σημαίνων σφι, ὡς ἦν μιν πολιίτην σφέτε-
 20 ρον ποιήσωνται, τῶν πάντων μεταδιδόντες, ποιήσειν ταῦτα,
 ἐπ' ἄλλῳ μισθῷ δ' οὔ. Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν,
 ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποιεῦντο καὶ μετίεσαν τῆς χρησιμοσύ-
 νης τοπαράπαν· τέλος δὲ, δείματος μεγάλου ἐπικρεμα-
 μένῳ τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, καταίνεον με-
 25 τιώντες. ὁ δὲ, γνούς τετραμμένους σφέας, οὐδ' οὕτω ἔφη
 ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοις μύνοις, ἀλλὰ δεῖν ἔτι καὶ τὸν
 ἀδελφὸν ἐωυτοῦ Ἠγίην γίνεσθαι Σπαρτιίτην ἐπὶ τοῖσι
 αὐτοῖσι λόγοις τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται.

XXXIV. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα,

33. 9, 10. προσεῖχε γυμνασίοις S. 33. 12, 13. Λακεδαιμόνιοι δὲ
 μάδοντες S. 33. 16. τῶν πολεμίων W. 33. 20. ποιήσει ταῦτα W.
 et S.

imitatus
hac in re
Melampo-
dem, regi-
am Argis
dignitatem
simili olim
ratione ad-
eptum,

ὥς εἰκάσαι, βασιλῆήν τε καὶ πολιτηήν αἰτεόμενον· καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν Ἀργεῖ γυναικῶν μανεισέων, ὥς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν προτείνετο 5 τῆς βασιλῆῆς τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀπίντων, ὥς ἐμαίνοντο πολλῶ πλεῦνες τῶν γυναικῶν, οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προτείνατο, ἥϊσαν δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέ- 10 γετο, ἐρέων αὐτοὺς τετραμμένους, Φᾶς, ἣν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιλῆῆς, οὐ ποιήσῃν τὰ βούλονται. οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς στεῖνον, καταινέουσι καὶ ταῦτα.

idemque
Spartæ
quinque
auctor vi-
ctoriarum.

XXXV. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τῷ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς μέγιστους Τισαμενὸς ὁ Ἡλεῖος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγχάταιρέει. μῦνοι δὲ δὴ πάντων 5 ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρτιήτησι πολίται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες, οἵδε ἐγένοντο· εἷς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεσσηνίων 10 ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ· ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Τανάγρα πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος. οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγῶνων.

Prælium
lacersse
extra tum
Græcos,

XXXVI. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἑλλήσι ὁ Τισαμενὸς, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιίδι.

34. 2. αἰτεόμενος W. et S. distinctionem vero post εἰκάσαι abjecit, et post πολιτηήν posuit S. 34. 5. προτείνατο S. 34. 9, 10. προτείνετο S. 34. 10, 11. ἐπορεύεται S. 35. 11. ὁ πρὸς Ἰσθμῷ S.

τοῖσι μὲν νῦν Ἑλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρά ἀμυνομένοισι·
 διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχουσι, οὔ.

- XXXVII. Μαρδονίῳ δὲ προθυμεομένῳ μάχης ἄρχειν, tum barbaros prohibent: nam et Mardonius ad sacra Græcorum ritu facienda vatem, Hegesistratum Eleum, conduxerat. Hic jam antea Spartanorum hostis, quam miro modo, cum in illorum manus aliquando incidisset, evaserit.
- οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρά. ἀμυνομένῳ δὲ καὶ τούτῳ, κα-
 λά. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρέετο, μάντιν ἔχων
 Ἥγησίστρατον, ἄνδρα Ἡλεῖόν τε καὶ τῶν Τελλιαδῶν
 5 ἑόντα λογιμώτατον. τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιῆται
 λαβόντες, ἔδησαν ἐπὶ Θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε
 καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος,
 ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς, πρό τε τοῦ Θανάτου πεισό-
 μενος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου.
 10 ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος κως
 σιδηρίου ἐκράτησε. αὐτίκα δὴ ἐμηχανᾶτο ἀνδρείότατον
 ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σταθμησάμενος γὰρ
 ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδὸς, ἀπέταμε τὸν
 ταρσὸν ἐαυτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥστε Φυλασσόμενος
 15 ὑπὸ Φυλάκων, διορύζας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τεγέην,
 τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς
 ὕλην καὶ αὐλιζόμενος, οὕτω ὥστε Λακεδαιμονίων πανδη-
 μεὶ διζημένων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ
 20 ἐν θαύματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὀρέοντας
 τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, καὶ κείνον οὐ δυναμένους
 εὐρεῖν. τότε μὲν οὕτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, κατα-
 φεύγει ἐς Τεγέην, εἰσὺσαν οὐκ ἀρθμίνην Λακεδαιμονίοισι
 ταῦτον τὸν χρόνον. ὑγιῆς δὲ γενόμενος, καὶ προσποιησά-
 25 μενος ξύλινον πόδα, κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰθείης Λακεδαι-
 μονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ
 ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον· ἤλω γὰρ
 μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε.

Græcorum
barbaris
auxilianti-
um vates
Hippoma-
chus Leu-
cadius. In-
terim Ti-
magenidas
Thebanus
Mardonio
suadet, ut
Cithæronis
fauces oc-
cupet.

XXXVIII. Ὁ μὲν νυν θάνατος ὁ Ἠγησιστράτου, ὅστε-
ρον ἐγένετο τῶν Πλαταιικῶν. τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ τῷ
Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ προ-
εθυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ
κατὰ τὸ κέρδος. ὥς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, 5
οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων εἴσιν Ἑλ-
λῆνων· εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἐαυτῶν μάντιν Ἰππόμα-
χον, Λευκάδιον ἄνδρα· ἐπιρρέοντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, καὶ
γινομένων πλεύων, Τιμηγενίδης ὁ Ἐρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος,
συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρωνῶνος 10
φυλάξαι· λέγων ὥς ἐπιρρέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ
πᾶσαν ἡμέρην, καὶ ὥς ἀπολάμψοιτο συχνοῦς.

Quo facto,
commeatus
Græcorum
intercipi-
tur.

XXXIX. Ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγγό-
νεσαν ὅκτῳ, ὅτε ταῦτα ἐκείνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ,
μαθὼν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσιν, ὥς εὐφρόνῃ ἐγένετο,
πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ
ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς Κεφα-
λὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ, Δρυὸς Κεφαλὰς. πεμφθέν- 5
τες δὲ οἱ ἱππῶται, οὐ μάτην ἀπίκοντο. ἐσβάλλοντα γὰρ
ἐς τὸ πεδίον λαμβάνουσι ὑποζυγία τε πεντακόσια, σιτία
ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀν-
θρώπους, οἱ εἶποντο τοῖσι ζεύγεσι. ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν 10
ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως ἐφόνευσον, οὐ φειδόμενοι οὔτε
ὑποζυγίου οὐδενός, οὔτε ἀνθρώπου. ὥς δὲ ἄδην εἶχον κτεί-
νοντες, τὰ λοιπὰ αὐτέων ἤλαυνον περιβαλλόμενοι παρά τε
Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

XL. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον, ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτρι-
ψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ
τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήϊσαν οἱ Βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλή-

38. 1. Ὁ μίντοι θάνατος W. 38. 2, 3. Ἀσωπῷ Μαρδονίῳ S. 38.
5. ὥς δὲ οὐκ, ab his verbis incipit caput 38. S.

νων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου
 5 αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ
 Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλας, προθύμως ἔφερον τὸν
 πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ δὲ ἀπὸ
 τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μάλα ἔσκον
 οἱ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς.

ΧΛΙ. Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν
 ἐγίνετο τούτων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡμέρῃ ἀντικατη-
 μένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἱ τε δὴ Ἕλληνες πολλῶ πλεῦνες
 ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέτεε τῇ ἔδρῃ, ἐνθαῦτα
 5 ἐς λόγους ἦλθεν Μαρδονίος τε ὁ Γαβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος
 ὁ Φαρνάκεος, ὅς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος
 παρὰ Ξέρξῃ. βουλευομένων δὲ αἶδε ἔσαν αἱ γυνῶμαι. ἡ
 μὲν Ἀρταβάζου, ὡς χρεῶν εἴη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην
 πάντα τὸν στρατὸν, ἰέναι ἐς τὸ τείχος τὸ Θηβαίων, ἐνθα
 10 σῖτόν τε σφι ἐσσηνεῖχθαι πολλόν, καὶ χόρτον τοῖσι ὑπο-
 ζυγίοισι· κατ' ἡσυχίην τε ἰζομένους, διαπρήσσεσθαι ποι-
 εῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον,
 πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἀργυρόν τε καὶ ἐκ-
 15 πώματα· τούτων φειδομένους μηδενός, διαπέμπειν ἐς
 τοὺς Ἕλληνας, Ἕλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστει-
 ντας ἐν τῇσι πόλεσι· καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν
 ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας. τούτου
 μὲν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προει-
 20 δότος πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ, ἰσχυροτέρῃ τε
 καὶ ἀγνωμονεστέρῃ, καὶ οὐδαμῶς συγγινασκομένη. δοκέειν
 τε γὰρ πολλῶ κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς
 Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾶν
 συλληγομένους ἔτι πλεῦνας τῶν συλληλεγμένων· τά τε

Ita decem
 diebus ex-
 actis, cum
 interea
 Græcorum
 exercitus
 multum
 crevisset,
 Mardonius,
 longioris
 moræ im-
 patiens, fru-
 stra reni-
 tente Arta-
 bazo [8,
 126.], con-
 temtisque
 extis [c.
 37.], pu-
 gnæ consi-
 lium init.

σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἔαν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, ²⁵
ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν.

XLII. Τούτου δὲ οὕτω δικαιοῦντος, ἀντέλεγε οὐδεὶς,
ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρα-
τῆς οὗτος ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μετα-
πεμφάμενος ὦν τοὺς ταξίαρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν
μετ' ἐαυτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, εἰρώτα εἴ
τι εἰδοῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς διαφθαρέονται ἐν τῇ
Ἑλλάδι. σιγῶντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδόντων
τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ, εἰδόντων μὲν, ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευ-
μένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε· “ Ἐπεὶ τοίνυν
“ ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ¹⁰
“ ἐρέω ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς χρεῶν ἔστι
“ Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρπάσαι τὸ
“ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν ἀπολέ-
“ σθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν, αὐτὸ τοῦτο ἐπιστάμενοι,
“ οὔτε ἵμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπά- ¹⁵
“ ζειν ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας οὐκ ἀπολεόμεθα.
“ ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὐνοοὶ ἐόντες Πέρσησι,
“ ἡδέσθε τοῦδε εἵνεκα, ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλή-
“ νων.” ταῦτά σφι εἶπας, δεύτερα ἐσήμνηε παραρτέεσθαι
τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ ²⁰
ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης.

Bacidis ora-
culum de
prælio Pla-
tænsi.

XLIII. Τοῦτον δ' ἐγῶγε τὸν χρησμὸν τὸν Μαρδόνιος
εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριοὺς τε καὶ τὸν Ἐγχέλεων
στρατὸν οἶδα πεπονημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ
τάδε μὲν Βάκιδι ἔστι ἐς ταύτην τὴν μάχην πεποιημένα· ⁵

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμῶδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰυγὴν,

42. 6. εἰδεῖεν S. Ibid. διαφθαρέονται S. 42. 11. χρεῖον ἴστι S.
42. 19. ἐσήμαινε W. et S. 43. 5. τὰ μὲν Βάκιδι ἐς ταύτην S.

Τῇ πολλοὶ πρᾶσσονται ὑπὲρ Λάχρσιν τε μόρον τε
Τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἵσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

10 ταῦτα μὲν, καὶ παραπλήσια τούτοις ἄλλα Μουσαίῳ
ἔχοντα εἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμαῶν ποταμὸς ῥέει
μεταξὺ Τανάγρας τε καὶ Γλίσαντος.

XLIV. Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ Nocte in-
sequenti
Alexander
Macedo [8,
136.],
παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε ἐγίνετο, καὶ ἐς Φυ-
λακὰς ἐτάσσοντο. ὡς δὲ πρῶτω τῆς νυκτὸς προελήλατο,
καὶ ἡσυχίῃ ἐδόκεε εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μά-
5 λιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα πρόσελάτας
ἵππῳ πρὸς τὰς Φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ
Ἀμύντεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδί-
ζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων
οἱ μὲν πλεῖνους παρέμενον, οἱ δ' ἔφεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς·
10 ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὡς ἄνθρωπος ἦκει ἐπ' ἵππου ἐκ τοῦ
στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοῖ
ἔπος, στρατηγούς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους
ἐλθεῖν.

XLV. Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα ἔποντο ἐς quæ barbari
moliantur,
Græcis pro-
dit.
τὰς Φυλακὰς· ἀπικομένοις δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε.
“ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τί-
“ θεμαι, ἀπόρρητα ποιεύμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας
5 “ ἄλλον ἢ Πausanίην, μή με καὶ διαφθείρητε· οὐ γὰρ
“ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλ-
“ λάδος. αὐτός τε γὰρ Ἑλλήν γένος εἰμὶ τῶρχαῖον, καὶ
“ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὀρᾶν τὴν
“ Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὧν ὅτι Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατῇ
10 “ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· πάλαι
“ γὰρ ἂν ἐμάχεσθε· νῦν δὲ οἱ δέδοκται, τὰ μὲν σφάγια

“ εἶν χαίρειν, ἅμα ἡμέρη δὲ διαφαισκούσῃ συμβολὴν
 “ ποιεῖσθαι. καταρρώδηκε γὰρ μὴ πλεῖνες συλληχθῆτε,
 “ ὥς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε. ἦν δὲ ἄρα
 “ ὑπερβάλλεται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, 15
 “ λιπαρέετε μένοντες· ὀλίγων γὰρ σφι ἡμερέων λείπε-
 “ ται σιτία. ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευ-
 “ τήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι,
 “ ὅς Ἑλλήνων εἵνεκα ἔργον οὕτω παράβολον ἔργασμαι
 “ ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν 20
 “ Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ βάρβαροι μὴ
 “ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.”
 ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον
 καὶ τὴν ἐαυτοῦ τάξιν.

XLVI. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πανυσανίῃ τάπερ ἤκουσαν Ἀλε-
 ξάνδρου· ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρώδηςας τοὺς Πέρ-
 σας, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἡῶ ἡ συμβολὴ γίνε-
 “ ται, ὑμέας μὲν χρεῶν ἔστι τοὺς Ἀθηναίους στήναι 5
 “ κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτοὺς τε
 “ καὶ τοὺς κατ’ ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε
 “ εἵνεκεν. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην
 “ αὐτέων, ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί
 “ τέ εἰμεν καὶ ἀδαεῖς τούτέων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιητέων 10
 “ γὰρ οὐδεὶς πεπεῖρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ
 “ Θεσσαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ’ ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα
 “ χρεῶν ἔστι ἵεναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ
 “ ἐς τὸ εὐώνυμον.” πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι
 “ τὰδε· “ Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρχῆς, ἐπεὶ τε εἰ- 15
 “ δομεν κατ’ ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν ἰσά-

45. 19. οὕτω ἔργον παράβολον W. et S. 45. 21. ὑμῖν ἑξάφνης οἱ
 βάρβαροι W. 46. 5. et 13. χρεὼν ἔστι S. 46. 8. εἵνεκα S.

“ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τάπερ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε·
 “ ἀλλὰ γὰρ ἀρρώδωμεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ
 “ λόγοι. ἐπεὶ δ' ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν
 20 “ οἱ λόγοι γεγόνασι, καὶ ἐτοῖμοί εἰμεν ποιεῖν ταῦτα.”

XLVII. Ὡς δ' ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἡώς τε Græcorum
acies mu-
tata sic, ut
Persis Athe-
nienses,
Lacedæmo-
nii auxiliis
Mardonii
Græcis op-
ponantur
[c. 31.]:
sed mox
prior ordo
restitutus.
 διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξεις. γνόντες δὲ οἱ Βοι-
 ωτοὶ τὸ ποιούμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δ' ἐπεὶ τε
 ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων
 5 τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἔμαθε
 τοῦτο τοιοῦτο γεγόμενον ὁ Πausanίης, γνούς ὅτι οὐ λαν-
 θάνει, ὅπισω ἤγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας·
 ὡς δ' αὐτὰς καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

XLVIII. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, Mardonius
Spartanis
ignaviam
exprobat.
 πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε
 τάδε· “ ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄν-
 “ δρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεομένων
 5 “ ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τάξιν ἐκλείπετε,
 “ μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυ-
 “ σθε. τῶν δ' ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμ-
 “ μίξαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ
 “ φεύγοντας καὶ τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας εἶδομεν, ἐν
 10 “ Ἀθηναίοισι τε τὴν πρόπειραν ποιευμένους, αὐτοὺς τε
 “ ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδα-
 “ μῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλείστον δὴ ἐν ὑμῖν
 “ ἐφεύσθημεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς δὴ
 “ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλούμενοι, καὶ βουλό-
 15 “ μενοι μούνοισι Πέρσῃσι μάχεσθαι, ἄρτιοι ἔοντες ποιεῖν
 “ ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὔρομεν, ἀλλὰ
 “ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε

46. 18. ἀλλὰ ἀρρώδωμεν W. 47. 6. γινόμενον S. 47. 8. ὡς δὲ
 αὐτὰς S. 48. 9. καὶ στάσιν ἐκλ. S.

“ταύτου τοῦ λόγου, ἀλλ’ ἡμεῖς ἄρχομεν· τί δὴ οὐ πρὸς
 “μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεὶ τε δεδῶξασθε εἶναι ἄρι-
 “στοι, πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους 20
 “ἄριθμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἦν μὲν δοκῆ καὶ τοὺς
 “ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δ’ ὦν μετέπειτα μαχέσθων
 “ὑστεροὶ ἦν δὲ καὶ μὴ δοκῆ, ἀλλ’ ἡμέας μόνους ἀπο-
 “χεῖν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα· ὁκότεροι δ’ ἂν ἡμεῖαν
 “νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικᾶν.” 25

Proluditur
 pugnae Pla-
 taënsi. Im-
 missus in
 Græcos
 equitatus
 barbaro-
 rum, mul-
 tum nocet
 exercitui,
 fontemque
 Gargaphi-
 um [c. 25.]
 obstruit.

XLIX. Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας τε καὶ ἐπισχῶν χρόνον,
 ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω· ἀπ-
 ελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ,
 περὶ χαρῆς γενόμενος καὶ ἐπαρθεὶς ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε
 τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας. ὥς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππό- 5
 ται, ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἐσακον-
 τίζοντές τε καὶ ἐστοξεύοντες, ὥστε ἱπποτοξόται τε ἐόντες
 καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι· τὴν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην,
 ἀπ’ ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, συνε-
 τάραζαν καὶ συνέχωσαν. ἔσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην 10
 Λακεδαιμόνιοι μῦνοι τεταγμένοι· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἑλ-
 λησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγένετο, ὥς ἕκαστοι ἔτυχον τε-
 ταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχαῦ· ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ
 Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
 γὰρ σφι οὐκ ἐξῆν ὕδαρ φορέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων 15
 καὶ τοξευμάτων.

Itaque
 Græcis et
 aqua et
 com meatu
 [c. 39.] ex-
 clusis,

L. Ταύτου δὲ τοιοῦτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων στρα-
 τηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθεῖσης τῆς στρατῆς, καὶ
 ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων
 τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Πausaniην ἐπὶ τὸ

48. 22. οἷδ’ ὦν W. 48. 23. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκεί W. et S. 49. 2.
 ὑπεκρίνατο W. 49. 6. ἐσινέοντο S. 49. 7. καὶ τοξεύοντες W. et S.
 49. 11. τεταγμένοι μῦνοι S. 49. 12. ἐγένετο S.

5 δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, τουτέων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλον σφεας ἐλύπεε. αὐτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἱ τέ σφεων ὀπάονες, ἀποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιέμενοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ στρατόπεδον.

LI. Βουλευομένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἣν Pausanice castra sub
ὑπερβάλλονται κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ noctem
ποιεῦμενοι, ἐς τὴν νῆσον ἰέναι. ἣ δὲ ἐστὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ proximam
καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ἣ ἔστρατοπεδεύοντο mutare placet. Oëroë.
5 τότε, δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἡπείρῳ· σχιζόμενος ὁ ποταμὸς, ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδῖον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσον περ τρία στάδια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐς ταῦτό· ὄνομα δὲ οἱ Ὠε-
10 ρόη. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχῃσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ, καὶ οἱ ἵππες σφέας μὴ σινοῖατο, ὥσπερ κατιθῶ ἐόντων. μετακινέσθαι τε ἔδοκεε τότε, ἐπεὰν τῆς νυκτὸς ἢ δευτέρῃ φυ-
15 λακῇ, ὡς ἂν μὴ ἰδοῖατο οἱ Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καὶ σφεας ἐπόμενοι ταρασσοῖεν οἱ ἵππῳται. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόη περισχίζεται, ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἔδοκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ στρατοπέδου πρὸς τὸν Κι-
20 θαιρῶνα, ὡς ἀναλάβοιεν τοὺς ὀπάοντας ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἔσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι.

LII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέρην

50. 7. ὀπάωνες W. et S. 51. 2, 3. συμβολὴν ποιεύμενοι W. 51. 4. Γαργαφίης, ἐς τὴν ἑστρατ. W. 51. 20. τοὺς ὀπέωνας W. Ibid. τοὺς ὀπέωνας τοὺς S.

Ibi dum
media aci-
es, inscio
invitoque
Pausania,
ipsas Pla-
tteas petit,

πᾶσαν προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον ἄτρυτον. ὡς
δὲ ἢ τε ἡμέρη ἔληγε, καὶ οἱ ἱππέες ἐπέταυντο, νυκτὸς δὴ
γινομένης, καὶ εὐσῆς τῆς ὥρης ἐς τὴν δὴ συνέκειτό σφι
ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀεζθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλ- 5
λάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέκειτο, οὐκ ἐν νόῳ
ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον
πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν· Φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται
ἐπὶ τὸ Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλιός ἐστι τῆς Πλαται-
έων, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης 10
ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὅπλα.
καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο.

dextra (La-
cedæmonii
cum Tege-
atis) et sini-
stra (Athe-
nienses) per
Amompha-
ietii Pitana-
tarum præ-
fecti pervi-
caciæ, qui
barbaros
fugere ig-
nominio-
sum sibi
duceret,

LIII. Παιτανίης δὲ, ὁρέων σφέας ἀπαλασσομένους
ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονί-
οις, ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους
τοὺς προϊόντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἰέναι, ἐς τὸν 5
συνεθήκαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν τα- 5
ξιαρχέων πείθεσθαι Παιτανίῃ· Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πο-
λιάδew, λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, οὐκ ἔφη τοὺς
ξείνους Φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκὰν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρ-
την· ἐθαύμαζε τε ὁρέων τὸ ποιούμενον, ἅτε οὐ παραγενό-
μενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Παιτανίης τε καὶ ὁ Εὐρυ- 10
ἄναξ δεινὸν μὲν ἐποיעῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκείνων σφίσι,
δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτα νενωμένου, ἀπολιπεῖν τὸν
λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἣν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ
συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοις· Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολει-
φθεῖς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα 15
λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνι-

52. 4. γινομένης S. Ibid. ἐς τὴν συνέκειτο S. 53. 2. παρήγγελλε
S. 53. 5, 6. ταξιηρχέων W. 53. 9. ἐθαύμαζε S.

15 κόν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές μιν ὥς οὐ χρεὼν εἶν ταῦτα
ποιέειν. καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μῶνον
Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεγετέων λελειμμένον.

LIV. Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίουν τοιάδε. εἶχον ἀτρεμὰς
σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαι-
μονίων φρονήματα, ὥς ἄλλα φρονούντων καὶ ἄλλα λε-
γόντων. ὥς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων
5 ἰππέα, ὁφόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν οἱ Σπαρ-
τιῆται, εἴτε καὶ τοπαράπαν μὴ διανοεῖνται ἀπαλλάσσε-
σθαι· ἐπείρεσθαι τε Πausανίην τὸ χρεὼν εἶν ποιέειν.

LV. Ὡς δὲ ἀπίκητο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους,
ᾧρα τέ σφέας κατὰ χώρην τεταγμένους, καὶ ἐς νείκεα
ἀπιγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὥς γὰρ δὴ παρηγόρεον
τὸν Ἀμομφάρετον ὅ, τε Εὐρύαναξ καὶ ὁ Πausανίης, μὴ
5 κινδυνεύειν μένοντας μόνους Λακεδαιμονίων, οὕτως ἐπει-
θον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπικέατο, καὶ ὁ κή-
ρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπιγμένος· νεικέων
δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι
χερσὶ, καὶ τιθεῖς πρὸ ποδῶν τῶν Πausανίειω, ταύτῃ τῇ
10 ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους· ξείνους
λέγαν τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα
καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρω-
τῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Πausανίης ἐκέλευε τὰ
15 παρόντα σφι πρήγματα, ἐχρήζε τε τῶν Ἀθηναίων
προσχωρῆσαί τε πρὸς ἐαυτοὺς, καὶ ποιέειν περὶ τῆς ἀπό-
δου τάπερ ἂν καὶ σφεῖς.

LVI. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσseto ἐς τοὺς Ἀθηναίους. ad diluc-
lum usque
retinentur.
Tum et hi
versus Pla-
τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινόμενους πρὸς ἐαυτοὺς ἡὼς κατελάμ-
βανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πausανίης, οὐ δο-

53. 17. χρεὼν S. sic iterum. 55. 3, 4. δὴ παρηγορέοντο S. 55.
5. Λακεδαιμονίους W. Ibid. οὕτως S. 55. 15. ἐχρήζε τε W.

tæas mo-
vent : La-
cedæmonii
quidem
cum Tege-
atis per cal-
les Cithæ-
ronis ad
fluvium
Moloën-
tem, Athe-
nienses in
campum
Cithæroni
subjectum.

κῆών τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι, τῶν ἄλλων Λακε-
δαιμονίων ἀποστειχόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο, σημήνας 5
ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἰπόντο δὲ
καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἦσαν τὰ ἔμπα-
λιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχον-
το καὶ τῆς ὑπάρεινς τοῦ Κιθαιρῶνος, Φοβεόμενοι τὴν ἵπ- 10
πον· Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδῖον.

LVII. Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμᾶ δοκέων
Παυσανίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ
μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερέοντων δὲ τῶν σὺν
Παυσανίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰθεὶς τέχνη ἀπολιπεῖν αὐ-
τὸν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἤγε βάδην πρὸς τὸ 5
ἄλλο στίφος. τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στάδια, ἀνέ-
μενε τὸν Ἀμομφάρετου λόχον, περὶ ποταμὸν Μολοέντα
ἰδρυμένον Ἀργιόπιόν τε χώρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμη-
τρος Ἐλευσινίης ἱερὸν ἦσται. ἀνέμενε δὲ τοῦδε εἵνεκα, ἵνα 10
ἦν μὴ ἀπολίπη τὸν χώρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρε-
τός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ' αὐτοῦ μένωσι, βοηθεῖο ὑπίσω
παρ' ἐκείνους. καὶ οἱ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρε-
γένοντό σφι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο
πᾶσα. οἱ γὰρ ἱππόται ἐποίεον οἶον καὶ εἰώθεσαν ποιέειν
αἰεὶ· ἰδόντες δὲ τὸν χώρον κεινὸν, ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἐλ- 15
ληνες τῇσι προτέρησι ἡμέρησι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰεὶ
τοπρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό σφι.

Jam Mar-
donius, ho-
stem mire
contem-
nens, tota
acie dimi-
candum
censet.

LVIII. Μαρδόνιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀπ-
αιχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδε τε τὸν χώρον ἐρήμον, καλέσας
τὸν Αἰρισσαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐ-
ρύπουλον καὶ Θρασυδήϊον, ἔλεγε· “ὦ παῖδες Ἀλεύεω, 5
“ ἔτι τί λέξετε τάδε ὀρέοντες ἐρῆμα; ὑμεῖς γὰρ οἱ πωλη-

- “ σιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ Φεύγειν ἐκ μά-
 “ χης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρῶτους· τοὺς
 “ πρῶτερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξις εἶδετε, νῦν τε
 10 “ ὑπὸ τὴν παροικομένην νύκτα καὶ οἱ πάντες ὀρέομεν δια-
 “ δράντας. διέδεξάν τε, ἐπεὶ σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς Ἀ-
 “ ψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι
 “ οὐδένες ἄρα ἔοντες ἐν οὐδαμοῖσι εὐῶσι Ἑλλήσι ἑναπε-
 “ δεκνύατο. καὶ ὑμῖν μὲν εὐῶσι Περσέων ἀπείροισι,
 15 “ πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγένετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τού-
 “ τους, τοῖσί τι καὶ συνηδέατε· Ἀρταβάζου δὲ θάῤῥμα
 “ καὶ μᾶλλον ἐποιεύμην, τὸ καὶ καταρῥώδῃσαι Λακε-
 “ δαιμονίους, καταρῥώδῃσαντά τε, ἀποδέξασθαι γνώμην
 “ δειλοτάτην, ὡς χρεὼν εἶη ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπε-
 20 “ δον, ἰέναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστρῳ πολιορκησομένους· τὴν
 “ ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πέυσεται. καὶ τούτέων μὲν
 “ ἐτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι
 “ οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστὶ, ἀλλὰ διωκτέσι εἰσὶ· ἐς ὃ κατα-
 “ λαμφθέντες, δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ ἐποίησαν Πέρσας
 “ πάντων δίκας.”

LIX. Ταῦτα εἶπας, ἦγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ διαδάν-
 τας τὸν Ἀσωπὸν κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὡς δὴ ἀπο-
 διδρησκόντων· ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τε-
 γεῆτας μούρους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πε-
 5 δίον, ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατάρρα. Πέρσας δὲ ὀρέοντες ὤρ-
 μημένους διώκειν τοὺς Ἑλλήνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρβαρι-
 κῶν τελέων ἄρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦραν τὰ σημήϊα,
 καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ
 10 κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὀμίλῳ
 ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἑλλήνας.

Incipit pu-
 gna ad Pla-
 taeas [men-
 se Septem-
 bri a. 479.].
 Barbaro-
 rum omnis
 exercitus
 ad Græcos
 adoriendos
 Asopum
 transit.

Lacedæmo-
nii, ab ho-
ste pressi,
Athenien-
ses advo-
cant.

LX. Παισανίης δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πῆμψας
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα, λέγει τάδε· “ Ἄνδρες Ἀ-
“ θηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέρην εἶναι
“ ἡ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδομένα ὑπὸ τῶν
“ συμμάχων ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ 5
“ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροικομένην νύκτα διαδράντων.
“ νῦν ὧν δέδοκται τοενθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομέ-
“ νους γὰρ τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους.
“ εἰ μὲν νυν ἐς ὑμέας ὥρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ
“ ἡμέας τε καὶ τοὺς μετ’ ἡμεῶν τὴν Ἑλλάδα οὐ προδι- 10
“ δόντας Τεγεῆτας, βοηθῆειν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ
“ ἅπαντα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζο-
“ μένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἰέναι. εἰ δ’
“ ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι βο-
“ θῆειν, ὑμεῖς δ’ ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χά- 15
“ ριν θῆσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόντα τόνδε
“ πόλεμον εἶναι πολλὸν προθυμοτάτοις, ὥστε καὶ
“ ταῦτα ἔσακούειν.”

Qui dum
in eo sunt,
ut illis o-
pem ferant,
cum auxi-
liis barba-
rorum
Græcis
configere
coguntur.
Lacedæmo-
niorum,
quod non-
dum litas-
sent, pugna
abstinenti-
um multi
cæsi.

LXI. Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὥρμέατο βο-
θῆειν καὶ τὰ μάλιστα ἐπαμύνειν. καὶ σφι ἤδη στείχουσι
ἐπιτίθενται οἱ ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασι-
λῆος γενομένων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ
γὰρ προσκείμενόν σφας ἐλύπεε. οὕτω δὴ μινωθέντες 5
Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἔόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθ-
μὸν, οἱ μὲν, πεντακισμῦριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι·
οὔτοι γὰρ οὐδαμᾶ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων·
ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρα-
τιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, οὐ γάρ σφι ἐγίνετο τὰ σφάγια 10
χρηστὰ, ἐπιπτὸν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ,

καὶ πολλῶ πλεῦνες ἐτραματίζοντο. φράζαντες γὰρ τὰ
γέρρα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφει-
δέας οὕτω, ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν
15 σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Πausanίην πρὸς
τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεόν,
χρηίζοντα μηδαμῶς σφέας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος.

LXII. Ταῦτα δ' ἐτι τούτου ἐπικαλευμένου, προεζανα-
στάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρβάρους.
καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν
5 Πausανίεω, ἐγένετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά. ὥς
δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρ-
σας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες. ἐγένετο δὲ
πρῶτον περὶ τὰ γέρρα μάχη. ὥς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε,
ἤδη ἐγένετο μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ
10 χρόνον ἐπὶ πολλὸν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠδισμόν· τὰ γὰρ
δύρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι
μὲν νυν καὶ ῥάμῃ οὐκ ἔσσονες ἔσαν οἱ Πέρσαι, ἀνοπλοι
δὲ ἔοντες, καὶ πρὸς, ἀνεπιστήμονες ἔσαν, καὶ οὐκ ὁμοῖοι
τοῖσι ἀντίοις σοφίην. προεξαΐσσοντες δὲ κατ' ἓνα, καὶ
15 δέκα, καὶ πλευνές τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέ-
πιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, καὶ διεφθείροντο.

LXIII. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος, ἀπ'
ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ ἐαυτὸν λογά-
δας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὴ καὶ μά-
λιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν νυν χρόνον Μαρ-
5 δόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον
πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὥς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε,
καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον, ἐὼν ἰσχυρότατον, ἔπεσε,

Tandem
perlitato, in
hostem va-
dunt. Fit
pugna a-
trox.

Mardonius
ab Acimne-
sto Spartia-
ta [c. 64.]
occisus.
Barbari fusi
fugatique.

61. 17. χρῆζοντα W. 62. 6. κοτὲ ἐγένετο W. 62. 9. ἐγένετο ἢ
μάχη W. 62. 14. τοῖσι ἐναντίοις W. et S. 63. 5. οἷδε α. κ. α
κατέβαλον W.

οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶζαν τοῖσι Λακε-
 δαιμονίοισι. πλεῖστον γὰρ σφεας ἐδηλέετο ἢ ἐσθῆς ἐρῆ-
 mos εὔσα ὅπλων· πρὸς γὰρ ὀπλίτας ἔόντες γυμνῆτες 10
 ἀγῶνα ἐποιεῦντο.

LXIV. Ἐνθαῦτα ἥ τε δίκη τοῦ Φόνου τοῦ Λεωνίδεω,
 κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτιήτησι ἐκ Μαρδονίου
 ἐπιτελέετο, καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλίστην ἀपाσέων τῶν
 ἡμεῖς ἴδμεν, Πausanῆς ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρί- 5
 δεω. (τῶν δὲ κατύπερθε οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρη-
 ται ἐς Λεωνίδην· αὐτοὶ γὰρ σφι τυγχάνουσι ἔόντες.)
 ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν
 Σπάρτῃ λογίμου· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ,
 ἔχων ἀνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέ-
 μου ἔόντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐτὸς τε ἀπέθανε 10
 καὶ οἱ τριηκόσιοι.

LXV. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὥς ἐτράποντο ὑπὸ
 τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατό-
 πεδον τὸ ἐαυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιή-
 σαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαίδι. θῶμα δέ μοι ὅπως παρὰ
 τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἰς ἐφάνη τῶν 5
 Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε ἐναποθανὼν
 περὶ τὸ ἱρὸν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω
 δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἢ θεὸς
 αὐτῇ σφεας οὐκ ἐδέκετο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευ-
 σῇνι ἀνάκτορον. αὕτη μὲν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσαῦτο ἐγέ- 10
 νετο.

Artabazus
 cum xl.
 millibus
 militum
 aufugit in
 Phocidem.

LXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος αὐτίκα τε οὐκ
 ἀρέσκετο, κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασι-
 λῆος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἤνευ, συμβάλ-

64. 3. ἐπιτελέετο W. 65. 4. θῶμα S. 65. 7. περὶ τε τὸ ἱρὸν οἱ
 πλεῖστοι S. 65. 10. ἐπὶ τοσοῦτον W. 66. 2. λιπομένου W.

λειν οὐκ ἔαν' ἐποίΗΣε τε αὐτὸς τοιάδε, ὥς οὐκ ἀρέσκό-
 5 μενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι.
 τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλί-
 γην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων περὶ
 ἐαυτὸν,) τούτους, ὅπως ἢ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμε-
 10 νος τὰ ἐμελλε ἀποδῆσσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥτε κατηρ-
 τισμένος, παραγγείλας κατὰ τῷτὸ ἵεναι πάντας τῇ
 ἂν αὐτὸς ἐξηγήται, ὅπως ἂν αὐτὸν ὀρέωσι σπουδῆς ἔχον-
 τα. ταῦτα παραγγείλας, ὥς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν
 στρατόν. προτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ Φεύγοντας
 15 τοὺς Πέρσας. οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέε-
 το, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε Φεύγων, οὔτε ἐς τὸ ξύ-
 λινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκίας, ἐδέ-
 λων ὥς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι. καὶ
 δὴ οὔτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο.

LXVII. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος Quomodo
Græci cum
Mardonio
stantes pu-
gnaverint.
 ἐφελokaκούντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον
 ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὔτοι ἔχον
 προθυμίην οὐκ ὀλίγην, μαχεόμενοί τε καὶ οὐκ ἐφελoka-
 5 κούντες, οὕτω ὥστε τριηκόσιοι αὐτέων οἱ πρῶτοι καὶ ἄρι-
 στοὶ ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὥς δὲ ἐτράποντο
 καὶ οὔτοι, ἐφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι,
 καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὅμιλος, οὔτε διαμαχε-
 σάμενος οὐδενί, οὔτε ἀποδεξάμενός τι, ἐφευγον.

LXVIII. Δηλοῖ τέ μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν In solis Per-
sis pugnae
eventum
situm fu-
isse.
 βαρβάρων ἤρτηντο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὔτοι, πρὶν ἢ
 καὶ συμμίζαι τοῖσι πολεμίοισι, ἐφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρ-
 σας ὥρων. οὕτω τε πάντες ἐφευγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε
 5 ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτῆς. αὕτη δὲ τσαῦτα προσωφέλεε τοὺς

67. 9. οὔτε τι ἀποδεξάμενος S. 68. 1. Δηλοῖ τε ἐμὲ S. 68. 2.
 ἤρτηντο ἐκ W. 68. 4. ὥρων W.

Φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς τῶν πολεμίων ἀγχίστα ἐῴσα, ἀπείργουσά τε τοὺς Φιλίους Φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἶποντο, τοὺς Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ Φονεύοντες.

Media Græcorum acies, quæ ante pugnam Platæas tetendit [c. 52.], audito hostes in fugam coniectos esse, et ipsa revertitur: quod dum temere fit effusaque agmine, Megareses et Phliasii ab equitatu Thebano opprimuntur.

LXIX. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλήσι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἡραῖον, καὶ ἀπογενομένοισι τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ νικῶεν οἱ μετὰ Πausaniæω. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐτρά- 5 ποντο διὰ τῆς ὑπαρέχης καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν ἄνα, ἰδὺ τοῦ ἱεροῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασίους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θηβαίων ἰπ- 10 πότεαι ἐπείγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλανον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχες Ἀσσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου. ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτέων ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραζαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαिरῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο.

Barbarorum castra expugnata: exercitus reliquus prope ad internecionem deletus. Spartiatarum, Tegeatarum et Atheniensium quot occubuerint.

LXX. Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος, ὡς κατέφυγον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἐφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάν- 5 τες δὲ, ἐφράζαντο ὡς ἡδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκεε σφι τειχομαχίῃ ἐρῶμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἡμύνοντο, καὶ πολλῶν πλεόν ἔχον τῶν Λακεδαιμονίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχεῖν· ὡς δὲ σφι οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομα- 10 χίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δὲ, ἀρετῇ τε καὶ λι-

68. 8. οἱ μὲν δὴ ab his verbis incipit caput 69. S. διώκοντες καὶ φον. W. 70. 8. οἱ δ' ἡμύνοντο W.

68. 8, 9.

παρίη ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ ἤριπον, τῇ δὲ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. παρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδονίου οὗτοι ἔσαν οἱ δι-
 15 αρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτιν τῶν ἵπ-
 πων, εὗσαν χαλκὴν πᾶσαν καὶ θῆς ἀξίην. τὴν μὲν νυν φάτιν ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νῆον τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα ἐς τῷτὸ ὅσα-
 20 ῖτι στίφος ἐποίησαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὔτε τις αὐ-
 τέων ἀλκῆς ἐμέμνητο· ἀλύκταζόν τε οἶα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ πολλαὶ μυριάδες κατειλημμένοι ἀν-
 θρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω, ὥστε
 25 ἑχῶν Ἀργάδαζος ἔφευγε, τῶν λοιπῶν μηδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέ-
 θανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἐννεήκοντα· Τε-
 γεγυῖων δὲ, ἑκακίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πεντή-
 κοντα.

LXXI. Ἡρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων πεζὸς μὲν, ὁ Inter bar-
 Περσέων, ἵππος δὲ, ἡ Σακῆων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδό- baros Græ-
 νιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεγυῖων καὶ fortissime
 Ἀθηναίων, ὑπερεβάλλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλῳ μὲν pugnave-
 5 εὐδενὶ ἔχω ἀποσημῆναι· ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' rint.
 εἰς τοὺς ἐνίκων· ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότατον προσενείχθη-
 σαν, καὶ τούτων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῶ
 Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερ-
 μοπυλεῶν μῦθος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, ἔχε ὄνειδος καὶ
 10 ἀτιμίην. μετὰ δὲ ταῦτον ἠρίστευσαν Ποσειδωνίος τε καὶ

70. 12. καὶ ἤριπον W. 70. 14. σκηνὴν τὴν Μαρδ. S. 70. 22.
 κατειλημμένοι S. 71. 6. ἰσχυρότερον S. 71. 6, 7. προσηνείχθη-
 σαν W.

Φιλοκύν καὶ Ἀμομφάρετος Σπαρτιήτης. καὶ τοὶ γενομένης λέσχης ὅς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἐγνώσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερώς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίας, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν, ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα. 15 Ποσειδάωνιον δὲ, οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, αἰδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτω τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν. οὔτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο· Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀπο- 20 θανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη.

Obiter de Callicrate Spartiata, formosissimo Græcorum,

LXXII. Οὔτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μόνον αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Πausanίης, 5 κατήμενος ἐν τῇ τάξιν, ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξηννεγμένος ἐδυστανάτεε τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον, ἄνδρα Πλαταιέα, οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμέ- 10 νον ἔργον ἐωϋτοῦ ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

Sophane Atheniensi, Tyndaridarum in Atticam ob Helenam a Theseo raptam expeditione, honoribus in Decelenses Spartae collatis.

LXXIII. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, δήμου Δεκελῆθεν· Δεκελέων δὲ τῶν ποτὲ ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τοπάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν 5 στρατοῦ πλήθει, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελέας, οἱ

71. 11. ὁ Σπαρτιήτης S. 71. 15. ἐκλειπόντα W. 73. 2. ἐκ δήμου W. et S. Ibid. Δεκελεῆθεν S. 73. 4. τὸ πάλαι S.

δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι καὶ δει-
μαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν
10 σφι τὸ πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας,
τὰς δὴ Τιτακὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπροδιδῶι Τυνδαρίδῃσι.
τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ ἀτε-
λείῃ τε καὶ προεδρίῃ διατελεεῖ ἐς τόδε αἰεὶ ἔτι εἴσῃ, οὕτω
15 ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι τού-
των γενόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ Πελοποννησίοισι, σινομέ-
νων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων, Δεκελὲς ἀπασ-
χέσθαι.

LXXIV. Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ ἀρι-
στεύσας τότε Ἀθηναίων, διζοὺς λόγους λεγομένους ἔχει·
τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστήρος τοῦ Θώρηκος ἐφόρεε χαλκῆ
ἀλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρῆν τὴν, ὅπως πελάσειε
5 ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκετο, ἵνα δὴ μιν
οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς τάξις μετακινήσῃ μὴ
δυναίατο· γινομένης δὲ Φυγῆς τῶν ἐναντίων, δέδοκτο, τὴν
ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέ-
γεται. ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι
10 ἀμφισβητέων, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιθεούσης
καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμιζούσης ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν, καὶ
οὐκ ἐκ τοῦ Θώρηκος δεδεμένην σιδηρῆν.

LXXV. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει λαμπρὸν ἔργον
ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων Ἀθηναίων Αἴγιναν, Εὐ-
ρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος
ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεα χρόνῳ ὕστερον τούτων κα-
5 τέλαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγέ-
οντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀπεθανεῖν ὑπὸ Ἡδω-

73. 7. λέγουσι καὶ τοὺς W. 73. 12, 13. Δέκελεῦσι ἢ Σπάρτῃ ἀπὸ
τ. τ. ἢ ἀτελείῃ S. 73. 16, 17. σινομένων S. 73. 17. Δεκελὲς ἀπί-
χεσθαι W. 74. 11. ἐφόρεε ἄγκυραν W.

νῶν ἐν Δάτῳ, περὶ τῶν μετάλλων τῶν χρυσεῶν μαχεόμενον.

Coa mulier, Hegelioridæ filia, in barbarorum castris repta, inque libertatem a Pausania vindicata.

LXXVI. Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ Βάρβαροι, ἐνθαυτὰ σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος. ἣ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολαλότητας τοὺς Πέρσας, καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, εὖσα παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πολ- 5 λῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ τῶν παρουσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἀρμαμαζῆς, ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπὶ ἐν τῇσι Φονῆσι εὐντας. ὁρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Πausanίην, πρότερόν τε τὸ οὐνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκού- 10 σασα, ἔγνω τε τὸν Pausanίην, καὶ λαβομένη τῶν γυνάτων, ἔλεγε τάδε· “ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, ῥῦσαί με τὴν “ ἰκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τότε “ ὤνησας, τοὺςδε ἀπολέσας, τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε “ θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῶν, θυγάτηρ 15 “ δὲ Ἡγητορίδew τοῦ Ἀνταγόρεω. βίη δὲ με λαβὼν ἐν “ Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης.” ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσδε· “ Γύναι, “ θάρσει, καὶ ὡς ἰκέτις, καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχά- “ νεις ἀληθεῖα λέγουσα, καὶ εἰς θυγάτηρ Ἡγητορίδew “ τοῦ Κῶου, ὃς ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν 20 “ περὶ κείνους τοὺς χώρους οἰκημένων.” ταῦτα εἶπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν Ἐφόρων τοῖσι παρεῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴγιναν, ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι.

Pugna pugната, Mantinenses et Elei veniunt. Ducēs eorum, quod suos

LXXVII. Μετὰ δὲ τὴν ἀπιζίν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινῆες ἐπ’ ἐξεργασμένοισι. μαθόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἦκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἃξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶ-

76. 6. καὶ ἀμφίπολοι W. 76. 12. Σπάρτης, λῦσαί με W. 76. 19. καὶ εἰ θυγάτης W. et S. 76. 21. ταῦτα δὲ εἶπας W.

5 σαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταξά-
 ζου Φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας· Λα-
 κεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων Φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχω-
 ρήσαντες ἐς τὴν ἐαυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατῆς ἐδί-
 10 ῶξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας, ἦκον Ἡλεῖοι. καὶ
 ὡσαύτως οἱ Ἡλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησά-
 μενοι, ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγε-
 μόνας ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἡλείους
 τοσαῦτα.

LXXVIII. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Lamponis
 Αἰγινητέων ἦν Λάμπων ὁ Πύθω, Αἰγινητέων τὰ πρῶτα·
 ὃς ἀνοσιώτατον λόγον ἔχων, ἴετο πρὸς Πausanias
 αὐτῶν Πausanίην. ἀπι-
 5 κόμενος δὲ σπουδῇ, ἔλεγε τάδε· “ ὦ παῖ Κλεομβρότου,
 “ ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυῆς, μέγαθός τε καὶ κάλ-
 “ λος· καὶ τοι θεὸς παρέδωκε, ρυσάμενον τὴν Ἑλλάδα
 “ κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδ-
 “ μεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοις ποιήσον, ὅπως
 “ λόγος τέ σε ἔχη ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον φυλάσση-
 10 “ ται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα
 “ ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀποθανόντος
 “ ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδονίός τε καὶ Ξεέρξης ἀποταμόντες
 “ τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδι-
 “ δούς, ἔπαινον ἔξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων Σπαρτι-
 15 “ τέων, αὐτίς δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Μαρ-
 “ δόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τετιμώρησαι ἐς πάτρων τὸν
 “ σὸν Λεωνίδην.” ὁ μὲν, δοκέων χαρίζεσθαι, ἔλεγε τάδε.

LXXIX. Ὁ δ’ ἀνταμείβετο τοῖσδε· “ ὦ ξεῖνε Αἰγι-
 “ νῆτα, τὸ μὲν εὖ νοεῖν τε καὶ προορᾶν, ἀγαμαι σεῦ·
 “ γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξάρας γάρ με
 a Pausania
 repudia-
 tum,

78. 3. ἔχων λόγον S.

“ ὑφ’ οὗ καὶ τὴν πάτρην καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέ-
 “ βαλες, παραινέων νεκρῶ λυμαίνεσθαι, καὶ, ἣν ταῦτα 5
 “ ποιεῶ, Φᾶς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι· τὰ πρέπει μᾶλ-
 “ λον Βαρβαροῖσι ποιεῖν ἥπερ Ἑλλήσι· καὶ ἐκείνοισι δὲ
 “ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δ’ ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινή-
 “ τησι ἄδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκειται· ἀποχρᾶ δ’
 “ ἔμοι, Σπαρτιήτησι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποιεῖν, ὅσια 10
 “ δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι,
 “ Φημί μεγάλως τετιμωρῆσθαι· ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε
 “ ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν
 “ Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον
 “ τοιόνδε, μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε, μήτε συμβουλευσῇς· 15
 “ χάριν τε ἴσθι, ἐὼν ἀπαθής.”

Præda in-
 gens co-
 acta.
 Quomodo
 Æginetæ
 ditati.

LXXX. Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσετο. Παι-
 σανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μηδένα ἄπτεσθαι τῆς
 λήϊης, συγκομίζειν ἐκέλευσε τοὺς εἰλωτας τὰ χρήματα.
 οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὗρισκον σκηναῖς
 κατεσκευασμένας χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύ- 5
 σους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσεύς, καὶ Φιάλας
 τε καὶ ἄλλα ἐκπάσματα· σάκκους τε ἐπ’ ἀμαξέων εὔ-
 ρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρυσεοὶ τε καὶ
 ἀργύρεοι· ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψελιά τε
 καὶ στρεπτὰς, καὶ τοὺς ἀκινάκας, ἐόντας χρυσεύς· 10
 ἐπεὶ ἐσθλῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδὲ εἷς. ἐνθαῦτα
 πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπῶλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ
 εἰλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτῶν οὐκ
 οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥστε Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλᾶτοι

79. 9, 10. ἀποχρᾶ δέ μοι W. 79. 12. ψυχῇσί τε τῶνδε W. 79.
 15. ἔμοι γε S. 79. 16. χάριν ἴσθι τε S. 80. 3. ἐκέλευε τοὺς W. et
 S. 80. 11. ἐγίνετο οὐδεὶς W.

15 ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἔοντα χαλκὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἰλωτέων ἀνέοντο.

LXXXI. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκά- Dona diis
missa. Præ-
da divisa.
την ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ
χρῦσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος τοῦ χαλκέου
ἐπεστεῶς ἀγχιστὰ τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ
5 θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν·
καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπτάπηχυν χάλκεος
Ποσειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέ-
οντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν, καὶ τὰς παλ-
λακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσόν, καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ
10 ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. ὅσα μὲν νυν ἐξαίρετα
τοῖσι ἀριστεύσασι αὐτέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέ-
γεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔγωγε καὶ τούτοις δο-
θῆναι. Πausanίη δὲ πάντα δέκα ἐξαίρεθαι τε καὶ ἐδόθη,
γυναικες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὥς δὲ αὐτως καὶ τὰ
ἄλλα χρήματα.

LXXXII. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὥς Ξέρξης Comparatio
frugalitatis
Spartanæ
cum luxu
barbarorum.
Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν
καταλίποι τὴν ἐωῦτοῦ· Πausanίην ὦν ὀρέοντα τὴν Μαρ-
δονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργυρῷ καὶ παραπε-
5 τάσμασι ποικίλοις κατασκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς τε
ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιούς κατὰ ταῦτα καὶ Μαρδο-
νίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὥς δὲ κελεύόμενοι οὗτοι ἐποί-
εον ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Πausanίην ἰδόντα κλίνας τε
χρυσέας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας
10 χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα
τοῦ δεῖπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελεῦ-
σαι ἐπὶ γέλῳ τοὺς ἐωῦτοῦ διηκόνους παρασκευάσαι

82. 5. κατεσκευασμένην W. 82. 6. ταῦτα καθὼς Μαρδ. W. et S.
Ibid. ταυτὰ W. 82. 9. τραπέζας τε S.

Λακωνικὸν δεῖπνον. ὥς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολ-
λὸν τὸ μέσον, τὸν Πausanίην γελάσαντα μεταπέμψα-
σθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συνελθόντων δὲ του-15
τέων, εἶπαι τὸν Πausanίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην τοῦ δεί-
πνου τὴν παρασκευήν· “ Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα
“ ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν τοῦ Μῆδου τὴν
“ ἀφροσύνην δεῖξαι· ὅς τοιγόνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς
“ ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.” ταῦτα 20
μὲν Πausanίην λέγεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν
Ἑλλήνων.

Posteriori-
bus quoque
tempori-
bus ali-
quantum
auri, ar-
genti etc.
a Plataen-
sibus ibi-
dem re-
pertum.
Memora-
bilia oblata,
cum Pla-
taenses oc-
cisorum
ossa unum
in locum
congre-
rent.

LXXXIII. Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν
Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ
τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὕστερον ἐπὶ
τουτέων τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· συν-
εφόρεον γὰρ τὰ ὀστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἓνα χῶρον. εὐρέθη 5
κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ράφην οὐδεμίην, ἀλλὰ ἐξ ἑνὸς εἶσα
ὀστέου· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου,
ἔχουσα ὀδόντας μονοφυέας, ἐξ ἑνὸς ὀστέου πάντας, τοὺς
τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους· καὶ πενταπήχεος ἀνδρὸς
ὀστέα ἐφάνη.

Mardonius
a quo se-
pultus sit,
ignorari.

LXXXIV. Ἐπειτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς
ἠφάνιστο· ὑπ' ὅτε μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκέες οὐκ ἔχων
εἶπαι· πολλοὺς δὲ τινες ἤδη καὶ παντοδαπούς ἤκουσα
θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας
πολλοὺς παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ τοῦτο 5
τὸ ἔργον· ὅστις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ ὑπελόμενός τε καὶ
θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως
πυθέσθαι. ἔχει δὲ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης, ἀνὴρ

82. 18, 19. ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μῆδου ἡγεμόνος τὴν ἀφρ. W. et S. 82.
20. οἰζυρὴν W. 83. 3, 4. ὕστερον ἐπὶ τουτέων S. 84. 1. Ἐπεὶ τι δὲ
Μαρδ. W. 84. 2. ὑπὸ τευ W.

Ἐφέσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ
ἐτάφη.

LXXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῇσι τὴν λήϊν Græci quo- modo se- pul- ti. Ce- notaphia Platæis in hujus me- moriam pug- næ ex- structa, testes vani- tatis Græ- corum.
διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἐωϋτῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακε-
δαιμόνιοι μὲν τριζὰς ἐποίησαντο θήκας. ἐνθα μὲν τοὺς
v. not. ἱρέας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀρομφάρετος
5 ἔσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὴ ἐνὶ
τῶν τάφων ἔσαν οἱ ἱρέες· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι
Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἰλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω
ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἀλέας· καὶ Ἀθη-
ναῖοι τοὺς ἐωϋτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι
10 τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. τούτων μὲν δὴ πάν-
των πλήρεις ἐγένοντο οἱ τάφοι. τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ
φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ἑόντες τάφοι, τούτους δὴ, ὡς ἐγὼ
πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης,
ἐκάστους χώματα χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγινομένων εἶνε-
15 κεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ αὐτόφι καλεό-
μενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ
ταῦτα, δεηθέντων Αἰγινητέων, χῶσαι Κλεάδην τὸν Αὐτο-
δίκου, ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξεινον ἑόντα αὐτῶν.

LXXXVI. Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλα- Paucis post pugnam diebus Græci The- bas versus mcvent, Thebanos- que, ut de- fectionis auctores
ταιῇσι οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοις σφι ἐδόκεε
στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς
μηδίσαντας· ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, Τιμηγενίδην καὶ Ἀτ-
5 ταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἣν δὲ μὴ ἐκδι-
δῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέ-
λωσι. ὡς δὲ σφι ταῦτα ἐδοξε, οὕτω δὴ ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ
ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκουν Θηβαίους, κε-
λεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας· οὐ βουλομένων δὲ τῶν

85. 3, 4. τοὺς ἱρέας ἔθαψαν W. 85. 6. ἔσαν οἱ ἱρέες W. 85. 12.
τούτους δὲ S. 85. 14, 15. εἵνεκα W. 85. 17. τῶν Αἰγινητέων S.

Θηβαίαν ἐκδιδόναι, τὴν τε γῆν αὐτέων ἑταμνον καὶ προσ- 10
ἐβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος.

ad poenam
tradant,
compel-
lunt.

LXXXVII. Καὶ, οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινόμενοι, εἰκοστῇ
ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε· “ Ἄνδρες
“ Θηβαῖοι, ἐπεὶ δὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἑλλήσι, μὴ πρό-
“ τερὸν ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας, ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ
“ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὦν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἢ 5
“ Βοιωτίῃ πλεῶν μὴ ἀναπλήσῃ, ἀλλ’ εἰ μὲν χρημάτων
“ χρῆζοντες, πρόσχημα ἡμέας ἑξαίτεονται, χρήματά σφι
“ δῶμεν ἐκ τοῦ κοινῷ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμνηδίσα-
“ μεν, οὐ δὲ μόνον ἡμέες· εἰ δὲ ἡμέων ἀληθείας δεόμενοι
“ πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρ- 10
“ ἔχομεν.” κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρὸν αὐ-
τίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παιστανίην οἱ Θηβαῖοι, θέ-
λοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας.

Attaginus
[c. 15.]
quidem au-
fugit: Ti-
magenidas
[c. 88.] cum
cæteris ca-
pite ple-
ctuntur.

LXXXVIII. Ὡς δὲ ὁμολόγησαν ἐπὶ τούτοις, Ἀττα-
γῖνος μὲν ἐκδιδρῆσκει ἐκ τοῦ ἄστεος, παῖδας δὲ αὐτοῦ
ἀπαχθέντας Παιστανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίας, φᾶς τοῦ
μνηδισμού παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους
ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἔδοκεον ἀντιλο- 5
γίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι ἐπεποίθεσαν διωθέε-
σθαι· ὁ δὲ, ὥς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονέων, τὴν
στρατιὴν τὴν συμμαχῶν ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους
ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον, διέφθειρε. ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλα- 10
ταιῖσι καὶ Θήβῃσι γενόμενα.

Artabazus
qua via
quoque
modo cum
reliquis
copiarum
Mardonii

LXXXIX. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκης, Φεύγων ἐκ
Πλαταιέων, καὶ δὴ πρόσω ἐγένετο. ἀπικόμενοι δέ μιν οἱ
Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας, ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνει-
ρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι

87. 1. σινόμενοι S. 87. 7. χρῆζοντες W. 87. 9. οὐ δὲ μόνον
W. 88. 9. τὴν τῶν συμμαχῶν S,

- 5 τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, γνούς ὅτι [c. 66.] in
 εἰ ἐθέλει σφι πᾶσαν τὴν ἀληθειήν τῶν ἀγώνων εἶπαι, <sup>Asiam redi-
 erit.</sup>
 αὐτὸς τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρα-
 τός. ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἷετο πυθανόμε-
 νον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, αὔτε πρὸς τοὺς
 10 Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδέν, πρὸς τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε
 ταδε· “ Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπεί-
 “ γομαί τε κατὰ τὴν ταχίστην ἐλὼν ἐς Θρηίκην, καὶ
 “ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεὶς κατὰ τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρα-
 “ τοπέδου μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ
 15 “ στρατὸς αὐτοῦ, αὗτος ὁ κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων,
 “ προσδόκιμός ἐστι. ταῦτον καὶ ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιεῦν-
 “ τες φαίνεσθε. οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι
 “ μεταμελήσει.” ταῦτα δὲ εἶπας, ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν
 στρατιὴν διὰ Θεσσαλίας τε καὶ Μακεδονίας ἰθὺ τῆς
 20 Θρηίκης, ὡς ἀληθέως ἐπειγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαίαν
 τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλι-
 πὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐωῦτοῦ συχνούς ὑπὸ Θρηίκων τε κα-
 τακοπέντας κατ' ὁδόν, καὶ λιμῶ συστάντας καὶ καμάτω·
 ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. αὗτος μὲν οὕτω ἀπενό-
 25 στησε ἐς τὴν Ἀσίην.

XC. Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆσπερ ἐν Πλαταιῇσι τὸ ^{Transit He-}
 τῶμα ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς ^{rodotus ad}
 Ἰωνίης. ἐπεὶ γὰρ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες, οἱ ^{pugnam}
 ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμε- ^{Mycalen-}
 5 νοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε Θρα- ^{quo Græci}
 συκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδew, καὶ Ἥγη- ^{ad Plataas}
^{vicerunt}
^{die pugna-}
^{tam.}
^{Græcorum}

89. 6. εἰ ἐθέλοι W. et S. 89. 10. ἐξαγόρευε S. 89. 15. οὗτος
 κατὰ W. et S. qui post ἐλαύνων comma delet. 89. 24. αὐτὸς μὲν
 οὕτω W. 90. 3. ἐπεὶ γὰρ δὴ S. Ibid. Δήλῳ ἐκατέατο W.

copiae na-
vales dum
Deli sedent
[8. 132.],
legati Sa-
miorum
adeunt du-
ces, eosque,
ut Ioniam
ad defectio-
nem para-
tam libe-
rent, obte-
stantur.

σίστρατος Ἀρισταγόρεω, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λά-
θρη τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήτορος τοῦ
Ἀνδρoδάμαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρ-
σαι. ἐπελθόντων δὲ σφέων ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς, ἔλεγε 10
Ἠγησίστρατος πολλὰ καὶ παντῶν· ὥς ἦν μῶνον ἰδανταὶ
αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὥς οἱ
βάρβαροι οὐκ ὑπομενεύσι· ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ
ἐτέρην ἄγρην τοιαύτην εὑρεῖν ἂν αὐτούς· θεοὺς τε κοινούς
ἀνακαλέων, προέτρπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας 15
ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον· εὐπετέες τε
αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε γὰρ ἡῶας αὐτέων
κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιωμαχοὺς κείνοισι εἶναι· αὐτοί
τε εἴ τι ὑποπτεύουσιν μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἐν τῇσι 20
νηυσὶ ἐτοῖμοι εἶναι τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὄμηροι εἶναι.

Samiorum
preces au-
ditæ,

XCΙ. Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος,
εἶρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκε θελῶν πυθεσθαι,
εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος, “ὦ ξεῖνε Σά-
“μιε, τί τοι τὸ οὔνομα;” ὁ δὲ εἶπε, “Ἠγησίστρατος.”
ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα ὄρητο λέ- 5
γειν ὁ Ἠγησίστρατος, εἶπε· “Δέκομαι τὸν οἰωνὸν [τὸν
“Ἠγησιστράτου], ὦ ξεῖνε Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν ποίεις ὅπως
“αὐτός τε θεὸς πίστιν ἀποπλεύσει, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἐόν-
“τες οἶδε, ἣ μὲν Σαμίους ἡμῖν προθύμους ἔσεσθαι συμ-
“μάχους.”

icēdusque
ad liberta-
tem Ionibus
parandam
inter Leoty-
chidem ac
legatos fac-
tum.

XCII. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε.
αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὅρκια ἐποιεῦντο συμ-
μαχίης περὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,
οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν

90. 20, 21. ἐτοῖμοι εἶναι ἐν τῇσι νηυσὶ τῇσι S. 91. 2. εἶρεκεν S.
91. 5. ὄρητο W. 91. 6, 7. τὸν οἰωνὸν, τὸν Ἠγησίστρατον, S. 91.
9. ἣ μὲν Σαμίους W.

5 Ἡγησίστρατον, οἰωνὸν τὸ οὖνομα ποιούμενος. αἱ δὲ Ἑλλη-
 ληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλι-
 ερέοντο, μαντευομένου σφι Δηϊφόνου τοῦ Εὐηνίου, ἀνδρὸς
 Ἀπολλωνήγεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν Ἰονίᾳ κόλπῳ.

XCIII. Τοῦ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα Digressio de Euenio Apolloniata. Sacra Soli pecora Apolloniæ. Ea quomodo et a quibus custodiantur. Euenius ob neglectam eorum custodiam a suis civibus excœcatus: ideoque dii Apolloniatis irati.
 τοιόνδε. ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίᾳ ταύτῃ ἰρὰ ἡλίου πρόσβατα,
 τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ Λάκ-
 μανος οὖρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς Θάλασ-
 5 σαν, παρ' Ὀρικὸν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι
 ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένεϊ δοκιμάταται τῶν ἀστῶν,
 οὔτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ
 ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόσβατα ταῦτα, ἐκ Θεοπρο-
 πίου τινός. ἐν δὲ ἄντρῳ αὐλίζονται, ἀπὸ τῆς πόλιος ἐκᾶς.
 10 ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καὶ
 ποτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, παρελθόντες
 λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διέφθειραν τῶν προσβάτων ὡς ἐξήκοντα.
 ὁ δὲ, ὡς ἐπήϊσε, εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων
 ἀντικαταστήσειν ἄλλα περιάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε
 15 τοὺς Ἀπολλωνιήτας ταῦτα γενόμενα· ἀλλὰ ὡς ἐπύθοντο,
 ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν
 φυλακὴν κατακοιμίσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. ἐπεί
 τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε
 20 πρόσβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοίως καρπὸν. πρό-
 φαντα δὲ σφι ἐν τε Δαδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγένετο.
 ἔπειτα ἐπειράτευν τοὺς προφῆτας τὸ αἴτιον τοῦ παρεόντος
 κακοῦ. αἱ δὲ αὐταῖσι ἔφραζον ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον
 τῶν ἰρῶν προσβάτων Εὐήνιον τῆς ὄψιος ἐστέρησαν· αὐτοὶ

92. 8. ἐν τῷ Ἰωνίῳ S. 93. 1. Τούτου τὸν πατέρα W. 93. 11.
 κατακοιμήσαντος W. et S. 93. 15. ἀλλ' ὡς W. et S. 93. 17. κα-
 τακοιμήσαντα W. et S. 93. 21, 22. ἐγένετο, ἐπὶ τε S.

γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι²⁵
τιμωρέοντες ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταῦ-
τας τὰς ἂν αὐτὸς ἔλγῃται καὶ δικαιοῖ· τούτων δὲ τελεο-
μένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολλούς
μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.

Quam pœ-
nam Apol-
loniatæ ora-
culi jussu
Euenio de-
derint.
Idem cla-
rus arte va-
ticipandi.

XCIV. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ
Ἀπολλωνιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσαν τῶν
ἀστέων ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δὲ σφι διέπρηξαν ὥδε.
κατημένου Εὐηνίου ἐν Θάκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ
λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο· ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι⁵
τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώτεον τίνα δίκην ἂν
ἔλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστήναι δώσειν
τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκοὺς τὸ θεοπρόπιον, εἴλετο,
εἴπας εἴ τίς οἱ δοίῃ ἀγρούς· τῶν αὐτῶν ὀνομάσας, τοῖσι
ἡπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολ-¹⁰
λωνίῃ. καὶ οἰκήσιν πρὸς τούτοις, τὴν ἥδε καλλίστην εὐ-
σαν τῶν ἐν τῇ πόλει· τούτων δὲ ἔφη ἐπήβολος γενόμενος,
τοῦ λοιποῦ ἀμῆνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν
γενομένην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν¹⁵
ὑπολαβόντες· “Εὐηνιε, ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς
“ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί τοι κατὰ τὰ θεοπρόπια τὰ
“γενόμενα.” ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦ-
τεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, ὥς ἐξαπατηθεῖς· οἱ δὲ,
πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἴλετο. καὶ²⁰
μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε καὶ
ὀνομαστὸς γενέσθαι.

Hujus Eu-
enii filius
Deiphonus,

XCv. Τούτου δὴ ὁ Δηίφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου,
ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἤδη δὲ καὶ

τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Διήφορος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνό- Græcæ
classis tum
vates,
ματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐη-
νίου παῖς.

XCVI. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς ἐκαλλιέρησε, ἀνῆγον τὰς postquam
sacris factis
perlittasset,
Græci Sa-
mum ver-
sus prove-
hantur.
νῆας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς
Σαμίης πρὸς Καλάμοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὀρμιστάμενοι κατὰ
τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτη, παρεσκευάζοντο εἰς ναυμαχίην. οἱ δὲ Audito ho-
stem appro-
pinquare,
Xerxis
classarii,
Samo reli-
cta [8,
190.], ad
Mycalen,
ubi copiæ
regis pede-
stres castra
habebant,
se confe-
runt.
5 Πέρσαι, πυθόμενοί σφεας προσπλέειν, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ
πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς νῆας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων
ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευομένοισι γάρ σφι ἐδόκεε ναυ-
μαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ γὰρ ὧν ἐδόκεον ὁμοῖοι εἶναι. ἐς
δὲ τὴν ἡπειρον ἀπέπλεον, ὅπως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρα-
10 τὸν τὸν σφέτερον, ἐόντα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὅς, κελεύσαντος
Ξέρξεω, καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἴωνίν
ἐφύλασσε. τοῦ πλῆθους μὲν ἕξ μυριάδες· ἐστρατήγεε δὲ
αὐτοῦ Τιγράνης, κάλλει τε καὶ μεγάλῃ ὑπερφέρων Πέρ-
σέων· ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο κατα-
15 φυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνείρυσαι τὰς νῆας, καὶ
περιβαλέσθαι ἔρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτέων
κρησφύγετον.

XCVII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι Ibi naves
subductæ
valloque
munitæ.
δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλης εἰς Γαίσιονά
τε καὶ Σκολοπόνετα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν,
τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλῆος ἰδρύσατο, Νείλεω τῷ Κόδρου
5 ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν· ἐνθαῦτα τὰς τε νῆας
ἀνείρυσαν, καὶ περιβάλλοντο ἔρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων,
δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμέρα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος
κατέπηξαν. καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ

95. 4. ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα S. 96. 3. πρὸς Καλαμίσοισι
W. 97. 3. Ἐλευσινίης ἱρὸν W.

ὡς νικήσοντες· ἐπ' ἀμφοτέρα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο.

10

Secutis
Græcis,
Leotychi-
des pri-
mum Iones
in barbaro-
rum exer-
citu mili-
tantes ad
deficien-
dum solli-
citat,

XCVIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκίτας τοὺς βαρβάρους ἐς τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγόντων· ἐν ἀπορίῃ τε εἶχοντο ὅ, τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δ' ἔδοξε ταυτέων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἡπειρον. παρασκευασάμενοι ὧν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. ἐπεὶ δὲ ἀγχῶν τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων νῆας ἀνελευσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νῇ καταπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ ταμάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· “Ἄνδρες “Ἴωνες, ὅσοι ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνήσθαί τινα “χρῆ ἐλευθερίας μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ στήματος Ἡΐης. καὶ τάδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἑσακούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἐπακούσαντος.” αὐτὸς δὲ οὗτος ἐὼν τυγχάνει νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. ἡ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτεν ἀνενεχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους, ποιήσιν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

post milite
in littus e-
ducto, aci-
em instruit.
Quæ dum

XCIX. Λευτυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποφερόμενου, δεύτερα δὴ τάδε ἐποίεον οἱ Ἕλληνες. προσσχόντες τὰς νῆας, ἀπέβησαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. οἱ δὲ

98. 2, 3. ἐκπεφευγόντων· ἀπορίῃ W. 98. 7. καὶ ἀλλὰ W. 98. 14. οἱ ὑμέων W. 98. 18. μὴ ἀκούσας W. 98. 19. τοῦ ἀκούσαντος W. 98. 22. ἢ ἔπειτα W. et S. 99. 2. προσχόντες W.

Πέρσαι, ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς
 5 μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονή-
 σαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, ἀπαιρέονται
 τὰ ὅπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχ-
 μαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀνὰ
 10 τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξης, τούτους λυσάμενοι
 πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς τὰς Ἀθήνας·
 τῶν εἵνεκεν οὐκ ἦκιστα ὑποψίην ἔχον, πεντακοσίας κεφα-
 λὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διό-
 δους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προσ-
 15 τάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὡς ἐπισταμένοισι
 δῆθεν μάλιστα τὴν χώραν. ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα
 ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἴωνων, τοῖσι
 καὶ κατεδόκειον νεοχμὸν ἂν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβο-
 μένοισι, τρόποισι τοιούτοις προσφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι.
 20 αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέρρα ἕρκος εἶναι σφι.

C. Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσ-
 ἦσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰαῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσ-
 ἔπατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκῆιον ἐφάνη ἐπὶ
 5 τῆς κυματώγῃς κείμενον. ἡ δὲ φήμη διήλθε σφι ὥδε, ὡς
 οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατὴν νικῶεν ἐν Βαιωτοῖσι
 μαχόμενοι. δῆλα δὴ πολλοῖσι τεκμηρίοις ἐστὶ τὰ θεῖα
 τῶν πρηγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμ-
 πιπτούσης, τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλ-
 10 λοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι
 ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥστε θαρσῆσαι τε τὴν στρατὴν πολλῶ
 μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν.

CI. Καὶ τότε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος
 τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἰ-

Interim
 omen Græ-
 cis divini-
 tus accidit,
 Mardonii-
 um in Bæ-
 otia vinci:
 quo mili-
 tum animi
 mirum in
 modum fir-
 mantur.

ναι. καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον
ἐγένετο, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν
Μυκάλῃ ἐμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην 5
τῶν μετὰ Πausανίῳ Ἑλλήνων, ὁρῶς σφι ἡ Φήμη
συνέβαινε ἐλθοῦσα. τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρῶτ' ἔτι
τῆς ἡμέρης ἐγένετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δείλην. ὅτι δὲ
τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μῆνός τε τοῦ αὐ-
τοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι 10
ἐγένετο. ἦν δὲ ἀρρωδίη σφι πρὶν τὴν Φήμην ἐσαπικέσθαι,
οὔτι περὶ σφέων αὐτέων οὔτω, ὥς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ
Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὥς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη
σφι ἐσέπτατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσσοδον 15
ἐποιεῦντο. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες καὶ οἱ Βάρβαροι ἔσπευδον
ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος
ἄεθλα προέκειτο.

Prælium fit
acerrimum.
Barbari
maxima
cum strage
fugati: e
ducibus
caesi Mar-
dones et
Tigianes.

CII. Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι
τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι κοῦ τῶν ἡμισέων, ἡ ὁδὸς
ἐγένετο κατ' αἰγιαλὸν τε καὶ ἄπεδον χῶρον· τοῖσι δὲ
Λακεδαιμονίοισι, καὶ τοῖσι ἐπέξῃς τούτοισι τεταγμένοισι,
κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι 5
περιήϊσαν, οὔτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ ἐμά-
χοντο. ἕως μὲν νυν τοῖσι Πέρσησι ὁρῶς ἦν τὰ γέρρα,
ἡμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ
τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατὸς, ὅπως ἐαυ-
τῶν γένηται τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίαν, παρακε- 10
λευσάμενοι, ἔργῳ εἶχοντο τοιαυτότερον, ἐνδεύτερον ἢ δὴ
ἐτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέρρα αὐτοί,
Φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας. οἱ δὲ δεξάμε-
νοι, καὶ χρόνον συχρὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον ἐς τὸ

15 τείχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ
 Τροιζήνιοι, οὗτοι γὰρ ἔσαν οἱ ἐπέξῃς τεταγμένοι, συνεπι-
 σπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τείχος. ὥς δὲ καὶ τὸ τείχος
 ἀραιήθη, οὗτ' ἔτι πρὸς ἀλλήν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι,
 20 πρὸς Φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ
 κατ' ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τείχος
 ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν
 δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρταύτης μὲν
 καὶ Ἰθαμίτης, τῷ ναυτικῷ στρατηγέοντες, ἀποφεύγουσι·
 25 Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγρᾶνης, μα-
 χόμενοι τελευτῶσι.

CIII. Ἔτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λα- Quid Iones
 κεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτέων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχείρι- ad cladem
 ζον. ἔπεσον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα· eorum au-
 ἄλλοι τε καὶ Σικυώνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν gendam
 5 δὲ Σαμίων οἱ στρατεύοντες, ἔόντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ contulerint.
 τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὥς εἶδον αὐ-
 τήκα κατ' ἀρχὰς γινομένην ἑτεραλκέα τὴν μάχην, ἔρδον
 ὅσον ἐδυνέατο, προσωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἑλλήσι.
 Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ
 10 καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο τοῖσι βαρ-
 βάροις.

CIV. Μιλήσιοι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων Ionía a Per-
 τὰς διόδους τηρεῖν, σωτηρίας εἵνεκά σφι· ὥς ἦν ἄρα σφέας sis iterum
 καταλαμβάνη οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώ- desciscit.
 ζονται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μὲν
 5 νυν ἐπὶ τούτῳ τῷ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι τούτου τε εἵνεκα,
 καὶ ἵνα μὴ παρεόντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποι-

102. 16. οὕτω γὰρ ἔσαν ἐπεξῆς S. 102. 19. οὕτε τι πρὸς W.
 103. 4. Περίλειος W. 104. 5. τούτου γὰρ εἵνεκα W. 104. 6. παρι-
 όντες τῷ στρατοπέδῳ W.

έοιεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναντίον τοῦ προστεταγμένου ἐποίεον· ἄλλας τε κατηγεόμενοι σφι ὁδοὺς Φεύγουσι, αἱ δὲ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους, καὶ τέλος αὐτοὶ σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι. οὕτω δὴ τοδεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων 10 ἀπέστη.

Qui inter
Græcos for-
titudine ex-
celluerint.

CV. Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἥριστευσαν Ἀθη-
ναῖοι· καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀνὴρ παγ-
κράτιον ἐπασκήσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε
ὑστερον ταυτέων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισι τε καὶ Κα-
ρυστίοισι, ἐν Κύρῳ τῆς Καρυστίας χώρας ἀποθανόντα ἐν 5
μάχῃ, κείσθαι ἐπὶ Γεραιστῶ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κο-
ρίνθιοι καὶ Τροιζῆνιοι καὶ Σικυωνῖοι ἥριστευσαν.

Classe bar-
barorum
castrisque
conflagra-
tis ac præ-
da coacta,
Græci in
Samum re-
vertuntur.
Deliberatur
de libertate
Ionum fir-
manda. In-
sulani in
foedus re-
cepti.

CVI. Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς
πολλοὺς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ Φεύγοντας
τῶν Βαρβάρων, τὰς νῆας ἐνέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν,
τὴν ληΐην προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυ-
ροὺς τινὰς χρημάτων εὗρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ 5
τὰς νῆας, ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλλη-
νες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅπη
χρεὼν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες
ἔσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι Βαρβάροις. ἀδύνατον
γὰρ ἐφαίνετό σφι εἶναι ἐαυτοὺς τε Ἰώνων προκατῆσθαι, 10
Φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἐαυτῶν μὴ προκατη-
μένων, Ἴωνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν
Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν
τοῖσι ἐν τέλει εὖσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἔθνεων τῶν 15
Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν χώραν
Ἴωσι ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν, Ἰωνίην
γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετέ-

104. 7. πᾶν τοῦναντίον W. 105. 4. ἐόντες W. operarum errore
dicit S. 106. 8. χρεὼν S. 106. 18. Πελοποννησίους περὶ S.

ρων ἀποικιέων βουλεύειν. ἀντιτεινόντων δὲ τούτων, προθύ-
 20 μως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαρμίους τε καὶ
 Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἱ ἔτυχον
 συστρατεύόμενοι τοῖσι Ἑλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποι-
 ῆσαντο, πῶστι τε καταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἐμμενεῖν τε
 καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὀρκίοι-
 25 σι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσαντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντετα-
 μένας εὐρύσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

CVII. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, ἐς τὰ ἄκρα τε
 τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἑόντων οὐ πολλῶν, ἐγένετο
 κομιδὴ ἐς Σάρδεις. πορευομένων δὲ κατ' ὁδὸν, Μασίστης ὁ
 Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθει τῷ γεγονότι, τὸν στρατη-
 5 γὸν Ἀρταύντην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ
 γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα στρατηγῆ-
 σαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλῆος οἶκον
 κακάσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσησι, γυναικὸς κακίῳ
 ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε,
 10 δεινὰ ποιούμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκεια,
 ἀποκτεῖναι θέλων. καὶ μιν ἐπιθέοντα Φρασθεῖς Ξεινα-
 γόρης ὁ Πρηξίλεω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησοῦς, ὅπισθε ἑστέως
 αὐτοῦ Ἀρταύντεω, ἀρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας, παίει ἐς
 τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι οἱ Μασίστεω προέστη-
 15 σαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε
 Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν
 τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τούτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης
 ἡρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευο-
 μένων, οὐδὲν ἔτι πλεον ἐγένετο τούτων, ἀλλ' ἀπικνέονται
 20 ἐς Σάρδεις. ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ

Exercitus
 Persici reli-
 quiae Sardes
 se recipi-
 unt. Rixa
 hoc in iti-
 nere inter
 Masistam,
 Xerxis fra-
 trem, et Ar-
 tayntam,
 ducem Per-
 sarum, illi-
 us prope-
 modum
 caede trans-
 acta.

106. 23. ἐμμένειν τε S. 107. 1. ἄκρα τῆς Μυκάλης W. 107.
 14. οἱ δορυφόροι Μασίστεω S.

ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθηνέων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, Φυγῶν ἀπίκητο.

Digressio
de Xerxis
post expedi-
tionem
Græcam
amoribus,
regiæ fami-
liæ funes-
tissimis.
Xerxes a-
more irreti-
tus pri-
mum uxo-
ris Masistæ,
post filiae
ejus, Dario,
ipsius regis
filio, in
matrimo-
nium datæ.

CVIII. Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἔρα τῆς Μασίστεω γυναικὸς, εὐσῆς καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὥς δὲ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· ταῦ-
τὸ δὲ τοῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης 5
οὐ τευξομένη· ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἐαυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι, ἢν ταῦτα ποιήσῃ· ἀρμόσας δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπῆλανε ἐς Σοῦσα. 10
ἐπεὶ δὲ ἐκεῖσε ἀπίκητο, καὶ ἠγάγετο ἐς ἐαυτῷ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέ-
παυτο· ὁ δὲ, διαμειψάμενος, ἦρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστεω δὲ θυγατρὸς· οὐνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταῦντη. 15

CIX. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφύνασα Ἀμυστρίς ἡ Ξέρξεω γυνὴ Φᾶρος μέ-
γα τε καὶ ποικίλον καὶ θῆς ἄξιον, διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεῖς, περιβάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταῦν-
την. ἡσθεῖς δὲ καὶ ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ, τι 5
βούλεται οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῶ ὑπουργημένων· πάν-
τα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξῃ, “ Δώσεις
“ μοι τὸ ἂν σε αἰτήσω; ” ὁ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων κεί-
νην αἰτῆσαι, ὑπισχνέτο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ, ὡς ὤμοσε, 10

108. 1. ἄρα, ἦρα τῆς W. 108. 4. προσφέρειτο, προμηθεόμενος W.
108. 5. εὖ τε γὰρ W. 108. 11. δὲ ἐκεῖ τε ἀπίκητο S.

ἀδελῶς αἰτέει τὸ Φᾶρος. Ξέρξης δὲ, παντοῖος ἐγίνετο, οὐ
 βουλόμενος δοῦναι· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, φοβεόμενος δὲ
 Ἄμμηστριν, μὴ, καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω
 ἐπευρεθῇ πρήστων· ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου καὶ χρυσὸν
 15 ἄπλετον, καὶ στρατὸν τοῦ ἐμελλε οὐδεὶς ἄρξαιν ἀλλ' ἢ
 ἐκείνη· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον· ἀλλ', οὐ γὰρ
 ἔπειθε, διδοῖ τὸ Φᾶρος. ἢ δὲ, περιχαρὴς εὖσα τῷ δώρῳ,
 ἐφόρεε τε καὶ ἀγάλλετο.

CX. Καὶ ἡ Ἄμμηστρις πυνθάνεται μιν ἔχουσιν. μα- ^{Amestridis}
 θῶσα δὲ τὸ ποιούμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε ^{reginae a-}
 ἔγκοτον· ἢ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην, ^{trox zeloty-}
 καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστew γυναικὶ ἐβού- ^{pia,}
 5 λευε ὀλεθρον. Φυλάξατα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἐαυτῆς Ξέρ-
 ξην βασιλῆιον δεῖπνον προτιθέμενον· τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον
 παρασκευάζεται ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο
 βασιλεύς· οὖνεμα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ, Περσιστὶ μὲν,
 τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον· τότε
 10 καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μῦνον βασιλεὺς, καὶ Πέρσας
 δαρεεται· ταύτην δὲ τὴν ἡμέρην Φυλάξασα ἡ Ἄμμηστρις,
 χρηρίζει τοῦ Ξέρξεω, δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστew γυναῖκα.
 ὁ δὲ δεινὸν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, τοῦτο μὲν, ἀδελφεοῦ
 γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦ δὲ, ἀναιτίην εὖσαν τοῦ πρήγ-
 15 ματος τούτου· συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο.

CXI. Τέλος μέντοι, ἐκείνης τε λιπαρεούσης, καὶ ὑπὸ
 τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι αὐτυχῆσαι τὸν χρηζόντα οὐ σφι
 δυνατόν ἐστι βασιλῆϊου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ
 αἰέκων κατανεύει· καὶ παραδοὺς, ποιεῖ ὥδε. τὴν μὲν

109. 11. ἐγένετο, οὐ W. 110. 1, 2. μαθῶσα δὲ ab his verbis in-
 cipit caput 110. S. 110. 7. ἐνιαυτοῦ, ἡμέρην W. 110. 10. μῦνον ὁ
 βασιλεὺς W. 110. 12. χρηρίζει W. et S. 111. 1. μέντοι, κείνης S.
 111. 2. χρηζόντα W. et S.

κελεύει ποιεῖν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμφόμενος τὸν 5
 ἀδελφεὸν, λέγει τάδε· “ Μασίστα, σὺ εἷς Δαρείου τε
 “ παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δ’ ἔτι τούτοισι, καὶ
 “ εἷς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὲ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικέεις,
 “ μὴ συνοικέε· ἀλλὰ τοι ἀντ’ αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγα-
 “ τέρα τὴν ἐμήν. ταύτῃ συνοικέε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ 10
 “ γὰρ δοκέει ἐμοὶ, μὴ ἔχε γυναῖκα.” ὁ δὲ Μασίστης
 ἀποθωμιάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· “ ὦ Δέσπο-
 “ τα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἀχρηστον, κελεύων με γυ-
 “ ναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι τρεῖς, καὶ
 “ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μὴν τῷ παιδὶ τῷ σεαυτοῦ 15
 “ ἡγάγεο γυναῖκα· αὐτὴ τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει
 “ κάρτα εὖστα· ταύτην με κελεύεις μετέντα, θυγατέρα
 “ τὴν σεαυτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, μέγα μὲν ποι-
 “ εῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι
 “ τούτων οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιώ πρήγματος 20
 “ τοιοῦδε δεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος
 “ φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἕσσω, ἐμέ τε ἕα γυναικὶ τῇ
 “ ἐμῇ συνοικέειν.” ὁ μὲν δὴ τοιούτοις ἀμείβεται. Ξέρξης
 δὲ θυμωθεὶς, λέγει τάδε· “ Οὕτω δὴ τοι, Μασίστα,
 “ πέπρηκται. οὔτε γὰρ ἂν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμήν 25
 “ γῆμαι, οὔτε ἐκείνη πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις· ὥς μά-
 “ θης τὰ διδόμενα δέκεσθαι.” ὁ δὲ, ὡς ταῦτα ἤκουσε,
 εἶπας τοσόνδε, ἐχώρεε ἔξω, “ Δέσποτα, οὐ δὴ κώ με
 “ ἀπώλεσας.”

crudeli-
 tasque in
 uxorem
 Masistæ
 horribilis.

CXII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν τῷ Ξέρξης
 τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἀρμιστρὶς μεταπεμφαμένη
 τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναῖ-

111. 8. γυναικὶ δὴ S. 111. 12. ἀποθωμιάσας S. 111. 16. αὐτὴ
 τέ μοι W. 111. 22. ἥσσω W. et S. 111. 25. ἂν τοι δοίην S.
 111. 28. δὴ μου με W.

κα τὴν Μασίστew. τοὺς τε μαστοὺς ἀποταμοῦσα, κυσὶ
 5 πρῆξαλε· καὶ ῥῖνα, καὶ ᾶτα, καὶ χεῖλεα, καὶ γλῶσ-
 σαν ἐκταμοῦσα, ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμα-
 σμένην.

CXIII. Ὁ δὲ Μασίστης, οὐδὲν κω ἀκηκοὺς τουτέων, Hinc tur-
 ἐλπόμενος δὲ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰ- bae exortæ,
 κία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ Xerxis re-
 ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο ἐς Βάκ- gno graves
 5 τρα σὺν τε τοῖσι ἐαυτοῦ υἱοῖσι, καὶ δὴ κού τισι καὶ ἄλ- futura, nisi
 λοισι, ὥς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων Masistæ e-
 τὰ μέγιστα κακῶν βασιλῆα· τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο, ὥς jusque filio-
 ἐμοὶ δοκέειν, εἴπερ ἔφθη ἀναβᾶς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ rum nece
 τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν τέ μιν, καὶ ἦν ὑπαρχος composita
 10 τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖ- fuissent.
 νον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιήν, ἐν τῇ ὁδῷ
 κατέκτεινεν αὐτόν τε ἐκείνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ
 τὴν στρατιήν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω,
 καὶ τὸν Μασίστew θάνατον, τσαῦτα ἐγένετο.

CXIV. Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὀρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Græcorum
 Ἑλλησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμεον, ὑπὸ ἀνέ- classe in
 5 μων ἀπολαμφθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἀβυδον, Hellespon-
 καὶ τὰς γεφύρας εὗρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὐρήσειν tum ad
 10 ἔτι ἐντεταμένας· καὶ τουτέων οὐκ ἥκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν pontes re-
 Ἑλλησποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μὲν νυν ἀμφὶ Λευτοχίδα scindendos
 Πελοποννησίοισι ἔδοξε ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθη- profecta,
 ναίοισι δὲ, καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομεί- cum eos
 15 ναντας, πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον· jam solutos
 deprehen-
 dissent [8,
 117.], Pe-
 loponnesii
 in Græci-
 am rever-
 tuntur: A-
 thenienses

112. 4. τοὺς τε μαζοὺς W. et S. 113. 12. κατέκτεινε S. 114. 2.
 ὄρμεον W. 114. 5. εἵνεκα ἐς W.

ad Sestum
oppugnan-
dam se con-
vertunt,
quo ingens
Persarum
numerus,
quod cate-
ra Cherso-
nesi oppida
parum mu-
nita essent,
confluxe-
rat.

Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβαλόντες ἐς τὴν Χερσό- 10
νησον, Σηστὸν ἐπολιόρκεον.

CXV. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἑόντος ἰσχυροτά-
του τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρῆναι
τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐκ τε τῶν ἄλλων
τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόδα-
ζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα 5
ἦν κεκομικῶς. ἔχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολέες, συνῆ-
σαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων συχνὸς
ὄμιλος.

Præfectus
Sesto a rege
Artayctes,
homo im-
pius inque
Protesila-
um he-
roem con-
tumeliosus.

CXVI. Ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὑπαρ-
χος Ἀρταύκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτά-
σθαλος· ὃς καὶ βασιλῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξη-
πάτησε, τὰ Πρωτεσίλειω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἑ-
λαιούντος αἰτήσας. ἐν γὰρ Ἑλαιούντι τῆς Χερσονήσου 5
ἐστὶ Πρωτεσίλειω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν, ἐνθα
ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσειαι καὶ ἀργυρεαί,
καὶ χαλκὸς, καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ
Ἀρταύκτης ἐσύλησε, βασιλῆος δόντος. λέγων δὲ τοιάδε, 10
Ξέρξεα διεβάλετο· “ Δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἑλ-
“ ληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύσάμενος,
“ δίκης κυρήσας, ἀπέθανε. τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον,
“ ἵνα καὶ τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.”
ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξεα δοῦ- 15
ναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκείνος ἐφρόνεε.
ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλειων ἔλε-
γε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἐαυτῶν
Πέρσαι εἶναι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη
τὰ χρήματα, ἐξ Ἑλαιούντος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ 20

114. 10. Ἀβύδου διαβάντες ἐς W. 116. 4, 5. Ἑλαιούντος ὑφελό-
μενος. ἐν γὰρ W, et S. 116. 19. εἶναι Πέρσαι S.

τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτός τε ὅκως ἀπίκοιτο ἐς Ἐλαιούντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· ἀφυλάκτῳ δὲ κως αὐτῷ ἐπέπεσον.

CXVII. Ἐπεὶ δὲ πολιορκουμένοις σφι Φθινόπωρον ^{Obsidione} ἐπεγένετο, καὶ ἥσχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τε τῆς ἐωϋ- ^{diu protra-} τῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅκως ἀπάγοιεν σφεας ὀπίσω· ^{cta,} οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφεας μεταπέμψηται· οὕτω δὲ ἔστεργον τὰ παρρόντα.

CXVIII. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακῷ ἀπιγ- ^{fame com-} μένοι ἔσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔφοντες τῶν κλινέων, ^{pulsi Persæ} ἐσιτέοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι ἔχον, οὕτω δὲ ὑπὸ ^{noctu au-} νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἱ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταύ- ^{fugijunt :} κτης καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὅπισθε τοῦ τείχεος καταβάντες, ^{itaque A-} τῇ ἦν ἐρημότατον τῶν πολεμίων. ὥς δὲ ἡμέρῃ ἐγένετο, οἱ ^{thenienses} Χερσωνησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμνησαν τοῖσι Ἀθηναίοισι ^{Sesto poti-} τὸ γεγονός, καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῖ- ^{tur.} νες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν ἔχον.

CXIX. Οἰόβαζον μὲν νυν ἐκφυγόντα ἐς τὴν Θρηίκην, ^{Fugientium} Θρηῖκες Ἀψίνδιοι λαβόντες, ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπι- ^{um pars a} χωρίῳ Θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ^{Thracibus} ἀλλὰ τρόπῳ ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταύκτην, ^{capiti truci-} ὕστεροι ὀρμηθέντες φεύγειν, ὥς κατελαμβάνοντο ὀλίγον ^{dantur :} εόντες ὑπὲρ Αἰγὸς Ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συ- ^{cæteri cum} χνόν, οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ ^{ipso Arta-} συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες, ἥγαγον ἐς Σηστόν· μετ' ^{ycta in ma-} ^{nus Athe-} ^{niensium} ^{incidunt.}

116. 24, 25. Ἕλληνας· ἀφύκτως δὲ κως W. 117. 2. ἐπιγίγνεται S.
Ibid. ἥσχαλλον W. 119. 1. ἐκφεύγοντα W. 119. 5. φεύγειν, καὶ,
ὥς S. 119. S. ἥγον ἐς Σηστόν W. et S.

αὐτέων δὲ καὶ Ἀρταΰκτην δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ.

Artayctes
ob impieta-
tem in cru-
cem actus
[7, 33.].

CXX. Καί τω τῶν Φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ Χερ-
σνησιτιέων ταρίχους ὀπτᾶντι, τέρας γενέσθαι τοίονδε. οἱ
τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε καὶ ἥσπαιρον,
ὅπως περ ἰχθυές νεοάλωται. καὶ οἱ μὲν, περιχυθέντες,
ἐθώμαζον. ὁ δὲ Ἀρταΰκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας 5
τὸν ὀπτᾶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη· “ Ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν
“ φοβέο τὸ τέρας τοῦτο, οὐ γὰρ σοὶ πέφηνε· ἀλλ’ ἐμοὶ
“ σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιῦντι Πρωτεσίλεως, ὅτι καὶ τεθνε-
“ ὡς, καὶ τάριχος ἔων, δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδι-
“ κέοντα σίνεσθαι. νῦν ὦν ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπι- 10
“ θεῖναι· ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱεροῦ,
“ ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀντὶ δ’ ἐμεαυ-
“ τοῦ καὶ τοῦ παιδός, ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια Ἀθη-
“ ναίοισι περιγινόμενος.” ταῦτα ὑπισχόμενος, τὸν στρα-
τηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔπειθε. οἱ γὰρ Ἐλαιεύσιοι τῷ 15
Πρωτεσίλεω τιμωρέοντες, ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι,
καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόν-
τες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ξέρξης ἐξέυξε τὸν πόρον,
οἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, 20
σανίδα προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖ-
δα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταΰκτεω κατέλευσαν.

His ita ge-
stis, et A-
thenienses
Græciam
repetunt.

CXXI. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλά-
δα, τὰ τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα
τῶν γεφυρέων, ὡς ἀναθήσαντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ
ἔτος τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλέον ταυτέων ἐγένετο.

120. 3. καὶ ἥσπαιρον W. 120. 5. ἐθώμαζον S. 120. 9, 10.
ἀδιέκοντα σίνεσθαι W. 120. 10. σίνεσθαι S. 120. 14. ταῦτα
ὑποσχόμενος, τὸν W. 120. 21. [πρὸς] σανίδα προσπασσαλεύσαν-
τες S.

- CXXII. Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέν- Artemba-
 τος προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ, ὃ Πέρσῃσι ἐξηγησάμε- res, Artay-
 νος λόγον, τὸν ἐκείνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήνεικαν, ctæ illius
 λέγοντα τάδε· “ Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδᾷ, avus, quid
 5 “ ἀνδρῶν δὲ σοὶ, Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγεα, Φέρε, γῆν olim Persis,
 “ γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην, καὶ ταύτην τρηχέην, μετα- improbane
 “ στάντες ἐκ ταύτης, ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ Cyro, sua-
 “ πολλαὶ μὲν ἀστυγεΐτονες, πολλαὶ δὲ καὶ ἐκαστέρῳ. serit. Cæ-
 “ τῶν μὲν σχόντες, πλέοσι ἐσόμεθα θωῦμαστώτεροι. lum mite
 10 “ οἶκος δὲ ἄρχοντας ἄνδρας τοιαῦτα ποιέειν. κότε γὰρ ac solum
 “ δὴ καὶ παρῆξει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολ- fertile viris
 “ λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίας ;” Κῦρος δὲ ταῦτα fortibus
 ἀκούσας, καὶ οὐ θωῦμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιέειν gignendis
 ταῦτα· οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραΐνεε κελεύων παρασκευάζε- ineptum.
 15 σθαι ὡς οὐκέτι ἄρχοντας, ἀλλ’ ἀρξομένους· Φιλέειν γὰρ
 ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι· οὐ
 γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπὸν τε θωῦμαστὸν φύ-
 ειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγνόντες
 Πέρσαι οἷχοντο ἀποστάντες, ἐσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς
 15 Κύρου· ἄρχειν τε εἴλοντο λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον, ἢ πε-
 διάδα σπείροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

122. 9. θωμαστώτεροι S. 122. 13. θωμάσας S. 122. 14. αὐ-
 τοῖσι παρήνεε W. 122. 17. θωμαστὸν S.

I N D E X.

I N D E X

EORUM QUÆ APUD HERODOTUM SUNT MEMORABILIA.

Monitus esse debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accommodatum esse, sed ad libros, et capita, in quæ eos distribuimus.

- ABÆ, urbs Phocensium, i. 46. viii. 27. et 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples, viii. 33. ibidem red-
dita oracula, Herodoti etiam ætate,
ibid.
- Abantes Eubœæ non minima portio,
i. 146.
- Abaris ferebatur fuisse Hyperboreus,
iv. 36. de eo et ejus sagitta fabula,
ibid.
- Abdera, vi. 46. vii. 109, 126. urbs a
Teiis condita in Thracia, i. 168. eam
Xerxes præterit, vii. 109. cum Ab-
deritis Xerxes hospitii fœdus iniit, et
acinace aureo ac tiara auro intertexta
eos donavit, viii. 120.
- Abrocomes et Hyperanthes, Darii filii,
Xerxis fratres, super cadaver Leonidæ
occumbunt, vii. 224.
- Abronychus, Atheniensis, filius Lysi-
clis, speculator apud Leonidem, viii.
21.
- Abydus, una urbium in Hellesponto,
v. 117. vii. 33, 34. vicina Dardano,
vii. 43. ponte a Xerxe jungitur, vii.
34.
- Abydeni prætorium quoddam Xerxi
exstruunt, vii. 44.
- Acanthus urbs, vi. 44.
- Acanthios hospitii jure et Medica veste
donat Xerxes, vii. 116.
- Acanthiorum mare, vii. 22.
- Accensio lucernarum, festi nomen, ii.
62.
- Accipiter inter animantes Ægyptiis sac-
ras, ii. 65. eum qui necaverit apud
Ægyptios, sive volens, sive nolens,
morte mulctatur, ibid. eas aves in
urbem Butun asportant sepeliendas,
ii. 67. earum paria septem, omen
sunt septem Persis, iii. 76.
- Acephali populi, iv. 191. in pectoribus
oculos habent, ibid.
- Aceratus, propheta in templo Delphico,
viii. 37.
- Aces amnis, iii. 117. unde oriatur, ibid.
- Achæorum, qui Iones e sedibus suis ex-
egerunt, partes duodecim, i. 145.
- Achæi Phthiotæ suppeditant Xerxi ter-
restres copias, vii. 185. eorum in
Athamantis posteros actio, vii. 197.
- Achæiæ Cereris templum et orgia, v.
61.
- Achæmenes, Darii filius, periit in Æ-
gypto, iii. 12. Xerxis ex utroque pa-
rente germanus, vii. 7, 97. Ægypti
præses, vii. 7. Ægyptiacæ classi præ-
fectus, vii. 97. bonum consilium De-
marati invertit, vii. 236. ab Inaro
interfectus, iii. 12. vii. 7.
- Achæmenes *alius*, Teispei pater, avus
Cambysis, vii. 11. alius auctor regiæ
stirpis per Darium, ibid.
- Achæmenidæ compellantur a Cambyse,
iii. 65. eorum tribus apud Pasarga-
das, i. 125. ab iis reges Persidæ sunt
oriundi, ibid.
- Achaia, viii. 36.
- Achelous fluvius, ii. 10. vii. 126.
- Acheron fluvius, v. 92. §. 7. viii. 47.
- Achilleum oppidum, v. 94.
- Achilleus cursus, locus sic dictus, iv.
55, 76.
- Acinaces Martis, cui immolatur quot-
annis, iv. 62. acinacem in calicem
vino et sanguine plenum tingunt
Scythæ in fœdere ineundo, iv. 70.
- acinaces Persicus in Hellespontum
abjectus a Xerxe, vii. 54.
- Acraephia urbs, viii. 135.
- Acrisius Danaes pater, vi. 53.
- Acrothoon urbs, vii. 22.
- Aculeis jaculorum ahenum factum,
iv. 81.
- Adicran, Afrorum rex, agro a Cyrenæis
exutus, Apriæ se dedit, iv. 159.
- Adimantus Aristææ pater, vii. 137.
- Adimantus Ocyti filius, Corinthiorum
classis dux, fugam facere vult, viii. 5.
ejus dictum in Themistoclem, viii.

59. insolentia erga Themistoclem, viii. 61. ejus turpis fuga, viii. 94.
- Admetus Eumeli pater, ii. 2.
- Adrastus Phryx Gordii filius, nepos Midae, i. 35, 45. fratris interemptor, ib. a Cræso expiatus, i. 35. ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Cræsus, i. 41. Cræsi filium transfodit, aprum volens transfigere, i. 43. sese super bustum Atyis transfodit, i. 45.
- Adrastus, Talai filius, Sicyonis rex, v. 67. pater Ægialei, v. 68. in Adrastum Clisthenis Sicyonii odium, v. 67. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi, ibid.
- Adria, v. 9. a Phocæensibus ostensa, i. 163.
- Adyrmachidæ Libyes, Ægyptum versus, iv. 168. eorum mores, et uxorum, ibid.
- Æa Colchis, vii. 193, 197.
- Æaces Sylosontis et Polycratis pater, iii. 139. vi. 13.
- Æaces Samius, iv. 138.
- Æaces, Sylosontis fil. Sarni tyrannus, ab Aristagora exutus tyrannide, vi. 13. Samios ad defectionem a sociis sollicitat, ibid. Samum reductus, vi. 25.
- Æacus et Ægina, vi. 35.
- Æacus et Æacidæ a classe Græcorum invocantur, viii. 64. Æaci fanum, v. 89. Æacidæ ab Æginetis, Thebanis missi, v. 80. viii. 84.
- Ædes Veneris in Cypro unde exstructa, i. 105. Minervæ, viii. 39. Protel, dicta Veneris hospitæ, ii. 112. Vulcani, ii. 110. deorum et hominum lignæ, iv. 108. fulmine absumptæ, iv. 79.
- Ædificii structura, in quo repositæ erant regiæ pecuniæ, ii. 121.
- Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum, ii. 175. et ejus ex solido saxo descriptio, ibid. *et seq.*
- Ædificium Zalmoxis sive Zamolxis subterraneum, iv. 95.
- Ædificia humanis operibus majora, ii. 148.
- Æga urbs, vii. 122.
- Ægæ una ex partibus Achæorum, i. 145.
- Ægæa civitas Æolum, i. 149.
- Ægæum mare, iv. 85.
- Ægæus mons, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, viii. 90.
- Ægestanorum pugna cum Spartanis ducibus, v. 46.
- Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit, i. 173.
- Ægeus, Ololyici fil. unde Ægidæ, iv. 149.
- Ægialenses, tribus Sicyonia, ab Ægiale Adraستي filio, v. 68.
- Ægialees Pelasgi, vii. 93.
- Ægicores Ionis filius, v. 66.
- Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta, iv. 149.
- Ægila, sive Ægile, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant, iv. 172, 182.
- Ægilea, Styreorum insula, vi. 107.
- Ægilia circa Eretriam, vi. 101.
- Ægina et Æacus, vi. 35.
- Ægina et Thebe, sorores, filiæ Asopi, v. 80.
- Æginetæ cur Samiis infensi, iii. 59. Samios ut mulctarint, ibid. Epidauriis quondam subditi, v. 83. eorum in Athenienses odii principium, v. 89. terram et aquam Dario dant, vi. 49. unde infensos habent Athenienses, et apud Spartam insimulantur, ibid. contraque ejus rei autores mittitur Cleomenes, vi. 50. primores ipsorum dantur obsides Atheniensibus, vi. 73. eorum cum Atheniensibus similitudines, v. 82. undeque ortæ, v. 82, 83. *etc.* ab iis illatæ Atheniensibus injuriæ, vi. 87. auxilia rogantur a Thebanis contra Athenienses, v. 80, 81. ab iis statuæ repetitæ per Athenienses, v. 84. circa Æginetas et Athenienses acta, ibid. *et seq.* eorum legati contra Leutychidem, Spartam missi, vi. 85. eorum piaculum, maximorum eis malorum causa, vi. 91. ab Atheniensibus navali prælio victi, vi. 92. præstantissimi in pugna navali contra Persam, viii. 93. aureas stellas tres quæ super malum navis æreum sunt Delphis dedicarunt, viii. 122. unde iis divitiarum principium, ix. 79. iis tumulus ipsorum rogatu structus, a quo, et cur, et quando, ix. 84.
- Ægineticum bellum cum Atheniensibus, vii. 144.
- Ægion urbs Achæorum, i. 145.
- Ægira urbs Achæorum, i. 145.
- Ægiroëssa Æolum civitas, i. 149.
- Ægis Minervæ unde, iv. 180.
- Ægli pop. iii. 92.
- Ægos potami, ix. 118.
- circa Ægrotos Babyloniorum lex, i. 197.
- ægroti apud quosdam Indos deserti in deserto cubant, iii. 100. apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, iii. 99. super ægrotos qui ad aram sunt cinis sparsus in Delo, iv. 35.
- Ægyptus in xii. portiones distincta, ii. 147.
- Ægyptus fluminis donum, ii. 5.
- Ægypti seu Ægyptiacæ regionis na-

tuta, *ibid.* ejus longitudo, *ibid.* tota est palustris: vel, (*ut Græcum verbum sonat*) palus, ii. 4.

Ægyptus est quam Nilus irrigat, ii. 18. Asiæ et Africæ terminus, ii. 17. Africæ finitima, ii. 65. iii. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus, iii. 5. in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) divisa, ii. 164. urbes habitari in ea mille et viginti, ii. 177. montanæ Ciliciæ opposita est, ii. 34. qualis sit qua parte Africam spectat, ii. 8. fossas unde tam multas habeat, ii. 108. propter quas inequitabilis et plustris inhabilis effecta, *ibid.* de Ægypti magnitudine Ionum sententiæ, ii. 15. et Herodoti, ii. 17. plura mirabilia habet quam omnis alia regio, ii. 35. sub Amasi rege maxime beata, ii. 177.

Ægypto minatur interitum Cambyses circiter decem annos natus, iii. 3. ea potiuntur Persæ, iii. 7. Persis tributaria, iii. 91. ex ea scutum et galea, iv. 180.

Ægyptia sacra, ii. 81.

Ægyptii cum Cyri familia cognationem sibi fingunt, iii. 2. pleraque omnia diversa a cæteris hominibus constituerunt instituta et jura, ut cœli eorum et fluminis diversa est natura, ii. 35. eorum instituta et jura, ii. 35, 36, *etc.* omnium hominum primos se arbitrati, ii. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt, *ibid.* in septem hominum genera distributi, ii. 164. hominum sapientissimi, ii. 160. multarum rerum cognitione cæteris antecellunt, ii. 121. eorum inventa, ii. 4, 82. primi immortalitatem animarum asseverarunt, ii. 123. primi annum excogitarunt, et in menses duodecim distribuerunt, ii. 4. prodigiorum observantissimi, ii. 82. divinationem certis diis vindicant, ii. 83. ignem animal esse asserunt, iii. 16. suis moribus et institutis contenti, ii. 78. nec ullis aliis uti volunt, ii. 91. nihil a Græcis mutuati, ii. 49. eorum in Græcos diciturum, ii. 13. quibus potissimum inter eos sine agricultura fruges proveniant; utque jacto semine in sua rura sues immittant, ii. 14. vitibus carent, ii. 77. eorum vinum ex ordeo, *ibid.* fabis abstinent, ii. 37. eorum victus, *ibid.* eorum præcipui conventus, ii. 59. eorum cantilena, ii. 79. medici apud eos singulis morbis singuli, ii. 84. eorum sacra, iii. 39, 40. eorum sacerdotes, ii. 37. quorum unus est pontifex, *ibid.* suntque rasi, ii. 36, 37. eorum superstitiones, ii. 65. et nominatim circa bestias quas-

VOL. II.

dam, *ibid.* illis sacrificia sub Cheope interdicta, ii. 124. a Mycerino restituta, ii. 129. eorum circa Cererem et Rhampsinitum ceremoniæ, ii. 123. deorum omnia fere nomina ab iis ad Græcos pervenerunt, ii. 50. duodecim deorum cognomina primi in usu habuerunt, ii. 4. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt, *ibid.* quorum deorum nomina nesciant, ii. 50. quorum deorum oracula habeant, ii. 83. dii aliquando eorum principatum obtinebant, ii. 144. pudenda circumcidunt, ii. 36, 104. cum feris vescuntur, ii. 36. eorum victimæ, ii. 41, *etc.* suem non alunt, iv. 186. quo tempore sues immolent et earum carne vescantur, ii. 47, 48. eorum ablutiones post contactam suem, ii. 47. qui Thebanæ provinciæ, ab ovib. abstinent et capras immolant, ii. 42. contra faciunt Ægyptii Mendesiæ provinciæ, *ibid.* et 46. descriptio eorum qui sunt circa partem Ægypti frumentariam, ii. 77. eorum qui in paludibus sunt, mores et instituta, ii. 92, 93. Ægyptiorum luctus et sepulturæ, ii. 85, 86. *etc.* mos triplex in condiendis cadaveribus, ii. 86, 87, 88. eorum scripturæ et literarum duplex usus, ii. 36. eorum interpretes a quibus oriundi, ii. 154. eorum pueri linguam Græcam edocti, *ib.* Ægyptii maxime salubri corpore ob aërem qui est immutabilis, ii. 77. purgant se singulis mensibus, *ibid.* eorum capita quam firma, et cur, iii. 12. Ægyptii medici cæteris præstantiores, iii. 129. apud Ægyptios viri binae vestes habent, feminae singulas, ii. 36. vestes eorum lineæ quales, ii. 81. unguenta, ii. 94. naves, ii. 96. eorum mysteria, ii. 170, 171. eorum reges, ii. 99, 100, 101, 102, 111, 112, 121, 124, 127, 129, 136, 137, 141, 147, 151, 158, 160, 161, 172. iii. 10. eorum sub duobus regibus calamitas, ii. 128. Ægyptii bellatores in magno contentu Sethoni regi suo, ii. 141. Ægyptii libertatem adepti duodecim sibi reges constituerunt, ii. 147. Ægyptii a rege Aprie cur desciverint, iv. 159. eorum clades a Cyrenæis accepta, *ibid.* in fugam vertuntur a Persis, iii. 11. morte mulctati a Cambyse quum Apin celebrarent, iii. 29. a Cambyse subacti, a Persis deficient, vii. 1. a Xerxe subacti denuo, vii. 7. ipsi et Phœnices commeatus comportant exercitui Persico contra Græcos, vii. 25. navali in pugna strenui, viii. 17.

Ægyptius quidam vocalissimus, iv. 141.

E C

- Ægyptio thorace in pugna utuntur Persæ, i. 135.
 Ægyptiacum linum, ii. 105.
 Ænea urbs, vii. 123.
 Ænesidemus Pataici filius, satelles Hippocratis, vii. 154.
 Ænesidemus Theronis pater, vii. 165.
 Ænigma Hipparcho per somnium dictum, v. 56.
 Ænigma piscatorium, ii. 35.
 Ænyra, regio, vi. 47.
 Ænus urbs, iv. 90. vii. 58.
 Æoles invadit Cræsus, i. 26. eosque subegit, i. 6, 28. Cyro se dedere volunt, i. 141. Æoles et Iones hereditarii Cambysis servi, ii. 1. tributarii Dario, ii. 90. olim Pelasgi vocati, vii. 95. eorum sacra et pemphobola, ii. 37. Æoles circa oram Iliadem capti ab Hymæ, v. 122.
 Æolenses Mitylenæi, v. 94.
 Æolum in Xerxis classe arma, vii. 95.
 Æoles Sestum tenentes, ix. 114.
 Æolicæ undecim civitates, i. 149.
 Æolicæ civitates insulares quinque, i. 151.
 Æolicæ et Ionicæ ditionis collatio, i. 149.
 Æolidarum oppidum incensum, viii. 35.
 Æolis, vi. 127.
 Æolus Athamantis pater, vii. 197.
 Æor apud Scythas virum significat, iv. 110.
 Æorpata, id est, viricidæ, Amazones dictæ lingua Scythica, ibid.
 Æquabilitas, res egregia, v. 78.
 Æquitati iniquitas invisa, i. 96.
 Æër Ægyptiorum nunquam immutatur, ii. 77.
 Æëris mutatione existunt præcipue morbi, i. 77.
 Æerarium Atheniensium, vii. 144.
 Æëropus Temo natus, viii. 137.
 Æëropus Philippi filius, Alcetæ pater, viii. 139.
 Æëropus Echemi pater, ix. 26.
 Æës apud Æthiopus omnium pretiosiss. et rarissimum, iii. 23. apud Scythas non est in usu, iv. 71. ejus copia apud Massagetæ, i. 215. pro ære aurum mercantur Æginetæ, ix. 79.
 Æris alieni debitor mendacio obnoxius, i. 138.
 Æs alienum debere, apud Persas turpe est, i. 138.
 Æris alieni debitor cadaver patris deponit apud Ægyptios, ii. 136.
 Ære alieno liberatur apud Spartam, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ sit obstrictus, vi. 59. ut et apud Persas, ibid.
 Æris fodinæ prope Prasiadem, v. 17.
 Ærei viri Psammiticho auxiliantur, ii. 152.
 Æreus Jupiter et Neptunus, ix. 80.
 Æreum totum Mardonii præsepe, ix. 69.
 Æsanus, Grini pater, iv. 150.
 Æschines, Nothonis filius, vi. 100. non sinit Atheniensium auxiliatorum quatuor millia secum perire, ibid.
 Æschreus, Lyeomedis pater, viii. 11.
 Æschrionia tribus, iii. 26.
 Æschylus Euphorionis filius, ii. 156.
 Æsopus fabularum scriptor, ii. 134.
 Æstas ubi semper nubila est, iv. 28.
 Æstatis et hiemis simulacra, ii. 121.
 Æthiopiæ regno solus Sesostris Ægypti rex potitus, ii. 110.
 Æthiopiæ situs extremus, iii. 114. ejus descriptio et quarum rerum ferax sit, ibid.
 Æthiopes quomodo redditu mansuetiores, ii. 30. pudenda circumcidunt, ii. 104.
 Æthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ, iii. 23. quales homines, iii. 20, etc. eorum regis cum Ichthyophagis, Cambysis legatis colloquia, iii. 21, 22, etc. adversus eos infelix Cambysis bellum, iii. 17, 25, etc.
 Æthiopes alii Ægypto contermini a Cambyse subacti, iii. 97. eorum semen, domus, ibid.
 Æthiopes nomades, ii. 29.
 Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium, vii. 69, 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, ibid.
 Æthiopum genitura nigra, iii. 101.
 Æthiopicus lapis, ii. 134.
 Ætolus Males Agaristæ proci, vi. 127. germanus Titormi, ibid.
 Affines Medi et Persæ similiter colunt, ibid.
 Africæ termini, ii. 17. deserta, ii. 32.
 Africæ superiora æstas semper obtinet, ii. 26. vide et Libya.
 Africus ventus pluviosissimus, ii. 25.
 Agæus Onomasti pater, vi. 127.
 Agamemnon Pelopides, vii. 159. Orestis pater, i. 67.
 Agarista, Clisthenis filia, Græcorum præstantissimo destinata, vi. 126. ejus proci totius Græciæ præstantissimi juvenes, vi. 127. nubit Megacli, vi. 130. ejus liberi, vi. 131.
 Agarista, Hippocratis ex Agarista, nati filia, ibid. Xanthippo nupta, ibid. ejus visum in somnis, ibid. Periclis mater, ibid.
 Agasicles, vir Halicarnassæus, i. 144. legem Apollinis Triopii ausus violare, ibid.
 Agathoërgi Spartæ, i. 67.
 Agathyrsi, iv. 102, 125. eorum mores et instituta, iv. 103.

- Agathyrus, Herculis filius, iv. 10.
 Agbalus pater Merbali, vii. 98.
 Agbatana Syriae, i. 98. iii. 62. et eorum
 exstructio atque situs, i. 98.
 Agbatana Mediae, iii. 65.
 Agenor Cilicis Phœnicis pater, vii. 91.
 Ager Caici, vi. 28. Crestonicus, et Pæo-
 nius, vii. 124. Plataeensis, ix. 15. Ca-
 rystius, ix. 104.
 Agricolatores contemptissimi apud
 Thraces, v. 6.
 Agricultura Ægyptiorum quibusd. nul-
 la, ii. 14.
 Agesilaus Doryagi filius, vii. 204.
 Agesilaus Hippocratidae filius, viii. 131.
 Agetus, Alcidis filius, vi. 61. uxorem
 suam amico Aristoni collocat dolo
 adactus, vi. 62.
 Agger visu mirabilis a Nitocri aggestus,
 ii. 185.
 Agger Samiorum, iii. 60.
 Agis Menaris pater, vi. 65.
 Aglauriæ Cecropis filia templum, viii.
 53.
 Aglomachi turris, iv. 164.
 Agora, oppidi nomen, vii. 58.
 Agrianes fluvius, iv. 90.
 Agrianes pop. v. 16.
 Agyllenses vel Agyllæi, i. 167. mala il-
 lis immissa propter Phocenses, ibid.
 Ahenum ex aculeis sagittarum factum
 in Scythia, ejusque descriptio, iv. 81.
 Ahenum a Samiis factum ad exemplum
 crateris Argolici, iv. 152.
 Ajax pater Philæi, vi. 35.
 Ajax Telamonis fil. pro heroë habitus,
 v. 66. ab Homero celebratus, ii. 28. a
 Græcorum classe invocatur, viii. 64.
 ab iis victoribus navis ad Salaminem
 ei reposita, vii. 121.
 Aimestus Spartiata, Mardonii interfec-
 tor, ix. 63. ejus interitus cum trecen-
 tis aliis, ibid.
 Alabanda urbs Phrygiæ, viii. 136.
 Alabandenses in Caria, vii. 195.
 Alæ in humeris visæ, i. 209.
 Alalia a Phocæensibus condita, i. 165.
 Alarodii, iii. 94. cum Xerxe militantes,
 vii. 79. eorum armatura et dux, ibid.
 Alazir Barcæorum rex, iv. 164. ejus in-
 teritus, ibid.
 Alazones, iv. 17, 52.
 Albæ columnæ, sic dictus locus, v. 118.
 Albus murus Memphiticus, iii. 91.
 Album litus, vide in Leuce acte.
 Alcæus, Herculis filius, i. 7.
 Alcæi poëtæ fuga, v. 95. ejus arma sus-
 penderunt in Sigæo Athenienses, ib.
 Alcámenes Telechi filius, vii. 204.
 Alcetes pater Amyntæ, viii. 39.
 Alcibiades Clinia pater, vii. 17.
 Alcides Ageti pater, vi. 6.
 Alcimochus Euphorbi pater, vi. 101.
 Alcimus Mentoris pater, ii. 7.
 Alcino et Chromius Argivi, i. 82.
 Alcmaeon Megacelis filius, vi. 125. ejus
 officium erga Lydos, et Cræsi in eum
 ob id munificentia, ibid. quomodo se
 auro ridicule oneravit, ibid. ejus do-
 mus inde divitiæ, ibid. alia Cræsi in
 illum beneficia, ibid. victor in Olym-
 picis, ib. idem Megacelis pater, vi. 127.
 Alcmaeonidae obnoxii crimine piaculari,
 i. 61. profugi Athenis propter Pisis-
 tratum, i. 64. et Pisistratidas, v. 62.
 ipsi Persas in Athenienses excitavit
 necne, vi. 121. tyrannorum et tyran-
 nidis hostes maximi, ibid. 123. cly-
 peum ex composito Persis ostende-
 rint necne, vi. 115, 124. eorum laus,
 vi. 123. per Græciam quomodo cele-
 bres facti, vi. 125, 126.
 Alcmaeonides, v. 62, et 66. vi. 125.
 Alcmena mater Herculis, ii. 43, 145.
 Alcon Molossus e procis Agaristæ, vi.
 127.
 Alæ ludus a Lydis inventus, i. 94.
 Alæ lusus Cereris et Rhampsinitii, ii.
 122.
 Alæ Minervæ templum, i. 66. ix. 69.
 Aleius campus Ciliciæ, vi. 95.
 Aleuæ filii, vii. 130. ix. 57.
 Aleuada Thessaliæ reges, vii. 6. eorum
 nuntii ad Xerxem missi ut succurrat
 contra Græcos, ib. Thessalis invititis,
 vii. 172.
 Alexander, Priami filius, i. 3. Helenæ
 raptor, i. 3. ii. 113. ejus cum Helena
 in Ægyptum adventus, etc. ii. 13, 14.
 etc. ex Sparta triduo Ilium pervenit,
 ii. 117.
 Alexander Macedo, Amyntæ filius, v.
 19. vii. 173. viii. 139. ejus genus, viii.
 139. vetusta origine Græcus, v. 22.
 ix. 44. Persarum insolentem libidi-
 nem in convivio ulciscitur, v. 20.
 ejus prudentia, v. 21. in Olympia
 cursor primo proximus, v. 22. Macedo-
 num tyrannis quomodo ad eum
 pervenit, viii. 137. Athenienses hor-
 tatur ad paciscendum cum Mardonio,
 viii. 140. Atheniensibus Mardonii
 causam prodit, ix. 43, 44. aurea ejus
 apud Delphos statua, viii. 121.
 Alilat, eadem Arabibus quæ Urania, iii.
 8.
 Alitta, Venus dicta ab Arabiis, i. 131.
 Alizonæ pop. iv. 52.
 Allesus Sidonii Tetramnesti pater, vii.
 98.
 Alluvione fluminis agros decurtatos
 compensat Ægypti rex, ii. 109. in
 Alopecis Atticæ bustum Anchimolii,
 v. 63.
 Alpeni vicus, vii. 176, 177, 229.
 Alpenus oppidum, vii. 216.

- Alpheus et Maron Orsiphanto geniti vii. 227. eorum virtus ad Thermopylas, *ibid.*
- Alpis fluvius, iv. 49.
- Alus, urbs Achaiae, vii. 173, 197.
- Allyattes, Sadyattæ successor in regno Lydiae, i. 16. ejus acta memoratu digna, i. 16, 17, *etc.* qua ratione Miletum obsidebat, i. 17. ejus morbus, i. 19. cum Thrasybulo pactiones init. i. 21. donaria ab eo Delphos missa, i. 25. ejus obitus, *ibid.* ejus sepulcrum quale, et a quibus constructum, i. 93. ejus filius Pantaleon, i. 92. filia Ariena, i. 74.
- Amasis Ægypti rex, i. 30. ad eum se confert Solon, *ibid.* ejus cum Cræso fœdus, i. 77. ejus res gestæ cum Apria, quem regno pepulit, ii. 162, 163, 169. ejus cum Cyrenæis amicitia, ii. 181. ejus res gestæ aliæ, solertia, contemptus, mores et ingenium, ii. 172, 173, 174. ejus opera magnifica, ii. 175, 176. ejus picturati thoraces, iii. 47. ejus literæ ad Polycratem, iii. 40. cum Polycrate jus hospitii solvit propter ejus nimiam felicitatem, iii. 43. Græcorum amator, ii. 178. donaria in Græciam ab eo missa, ii. 182. primus Cyprum cepit et tributariam fecit, *ibid.* contra eum Cambysis expeditio, iii. 1. uxorem Cyrenæam ducit et quid ipsi acciderit, ii. 181. Cambysem deludit, missa Apriæ filia pro sua, iii. 1. Cambysis contra eum expeditio, *ibid.* ejus obitus, iii. 10. sepulcrum, *ibid.* in ejus cadaver Cambyse contumelia, iii. 16.
- Amasis, vir Maraphius, dux Pers. contra Barceos, iv. 167. ejus contra Barceos commentum dolosum, iv. 201. ob Cyrenen non direptam pœnitentia ducitur, iv. 203.
- Amathuntis obsidio, v. 104, 105, 108, *etc.*
- Amathusii, v. 104.
- Amazæpeus fons, iv. 52. locus etiam unde fluit, sic dictus, *ibid.*
- Amazones, Æorpata a Scythis appellatæ, iv. 110. earum cum Græcis bellum, *ibid.* earum cum Sauromatis bellum, quomodoque agnitæ sunt esse feminæ, iv. 110, 111. quomodo cum Scythis mixtæ, iv. 113, 114. viros suos Scythas a parentibus quomodo et quo abduxerint, iv. 114, 115, 116. linguam Scytharum ediscunt quum hi non possent illarum, iv. 114.
- Amazonum filia expeditionem fecerunt in Atticam, ix. 27.
- Amestris, Otanis filia, vii. 61. Xerxis uxor, vii. 61, 114. ejus amiculum, ix. 108. crudelitas in uxorem Masistæ, ix. 111.
- Amiantus Agaristæ procus, vi. 127.
- Amicus solers possessio pretiosissima, v. 24. amici casum flet Psammenitus, non liberorum, causamque reddit, ii. 14.
- Amiculum Sylosontis, iii. 139, 140. amiculum Amestris, ix. 108.
- Amilcar Hannonis filius, vii. 165. Carthaginiensium rex et ejus res gestæ et interitus, vii. 165, 166, 167. ipsi sacrificia instituta, vii. 167.
- Aminias Palleneus, vir Atheniensis, vii. 84. Artemisiam fugientem insequitur, viii. 93. ejus virtus et præstantia in pugna navali, *ibid.*
- Aminocles Critini fil. vii. 190. e naufragio classis Persicæ dives, *ibid.*
- Amitres dux classis cum aliis a Xerxe relictus, viii. 130.
- Ammonis oraculum in Africa, i. 46. ii. 32. ejus origo, ii. 55.
- Ammœn Jovem appellant Ægyptii, ii. 42.
- Ammonii populus, iv. 181. Ægyptiorum et Æthiopum coloni, ii. 42. adversus eos Cambysis expeditio infelix, iii. 25, 26.
- Ammoniorum rex Etearchus, ii. 32.
- Amompharetus Spartiata, ix. 52, 53, *etc.* ejus virtus, ix. 70.
- Amomphareti sacerdotis sepulcrum apud Lacedæmonios, iv. 84.
- Amoribus puerorum dediti Persæ et Græci, i. 135.
- Amores quomodo tractent Caunii, i. 172.
- Amorgis Persarum ducis interitus, v. 121.
- Ampa urbs, vi. 20.
- Anipelos promontorium Toronæum, vii. 122.
- Amphiarai oraculum, i. 46. viii. 134. verax a Cræso repertum, i. 49. eique donaria a Cræso missa, i. 52. Amphiarus, Amphilochoi pater, iii. 91. Amphiarai delubrum, viii. 134. Amphiarai expeditio in Thebas, carmen Homeri, ii. 9.
- Amphicæa urbs, viii. 33.
- Amphicrates Samiorum rex, iii. 59.
- Amphictyones, ii. 180. epigrammatis et cippis ornarunt Leonidem et alios ad Thermop. duces, vii. 228. eorum sedilia, vii. 200. templum quod nunc Delphis est quot talentis construendum locarint, ii. 180. v. 62.
- Amphictyonis delubrum, vii. 200.
- Amphictyonidis Cereris templum, *ibid.*
- Amphilochus, Amphiarai filius, iii. 91. colonia ab eo deducta, *ibid.*
- Amphilochus Troja ejectus, vii. 91.

- Amphilytus Acarnan ariolus, i. 62.
 Amphimnestus proculus Agaristæ, vi. 127.
 Amphionis filia clauda, v. 92.
 Amphissa urbs, viii. 32.
 Amphitryon Herculis pater dictus, vi. 53. et Alcmena Herculis parentes, ii. 43. Amphitryonis tripus, v. 59.
 Ampraciota, ix. 28.
 Amyntas rex Maced. a Megabyzo poscitur aquam et terram, v. 17. Hippiae fautor, v. 94. ejus prudentia circa Persas nuncios insolenter se gerentes, v. 18, 19. Alexandri pater, vii. 173. viii. 136, 139. ut et Gygææ, viii. 136. Alcetæ filius, viii. 139.
 Amyntas Bubaris fil. viii. 136.
 Amyrgii Scythæ, vii. 64.
 Amyrtæus rex Ægypti. ii. 140. pluribus malis Persas affecit, iii. 15.
 Amytheon Melampodis pater, ii. 49.
 Anacharsis sapiens, iv. 46. ejus genus et dignitas apud reges Scytharum, iv. 76. pervigilium Matri deorum agit, ibid. ejus de Græcis et Lacedæmoniis dictum, iv. 77. ejus cædes, et causæ hujus, iv. 76. eum novisse se negant Scythæ, ibid.
 Anacreon Teius familiaris Polycrati, iii. 121.
 Anactorii, ix. 28.
 Anaphes, Otanis filius, dux Cissiorum in Xerxis exercitu, vi. 62.
 Anaphlystus populus Atticæ, iv. 99.
 Anaua Phrygiæ urbs, vii. 30.
 Anaxander Eurycratis fil. vii. 204.
 Anaxandrides, Leontis filius, Spartæ rex, i. 67. v. 39. vii. 204. ejus duæ uxores, altera jussu Ephorum ducta, et liberi ex iis, v. 39, 40, 41, 42. quatuor filii, vii. 205. Anaxandrides Theopompi filius, viii. 131.
 Anaxilaus Archidami filius, viii. 131.
 Anaxilaus Cretinei fil. vii. 165. in matrimonium duxit Terilli filiam, ibid. Rhégii tyrannus, vi. 23. vii. 167. Scythæ regis hostis, consilium dat Samiis Zanclem occupandi, vi. 23.
 Anchimolius, Asteris filius, ad pellendos Pisistratidas Sparta missus, v. 63. ejus interitus, ibid. ejus sepulcrum, ibid.
 Ancillarum opus maximum circa Alyattis sepulcrum, i. 93.
 Ancora ferrea a Sophane gestari solita in prælio, ix. 73.
 Andericca regionis Cissiae, vi. 119.
 Andrii pecunias Themistocli dare negant, viii. 111.
 Androbulus Timonis pater, vii. 141.
 Androcratis herois fanum, ix. 25.
 Andromeda Perfei uxor, Persem ex eo peperit, vii. 61. Cephei filia, ibid. et 150.
 Androdamas Theomestoris pater, viii. 85. ix. 90.
 Androphagi, iv. 18, 102, 106. eorum mores et descriptio, iv. 106. eorum fuga, iv. 125.
 Androsphinges, ii. 175.
 Andrus, v. 31. a Græcis obsessa, cur, viii. 111.
 Andrus Myronis pater, vi. 126.
 Aneristus Sperthiei pater, vii. 134.
 Aneristus alius, Sperthiæ filius, vii. 137.
 Angarzion Persæ quid appellent, viii. 98.
 Angites flumen, vii. 113.
 Angrus fl. iv. 49.
 Anguis ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus observatus, viii. 41.
 Anguilla sacra Ægyptiis, ii. 72.
 Animalia quæ ab hominibus comeduntur, feracia et fetuosa: quæ noxia sunt, parum fetuosa, iii. 107. animalia in saxis primi sculperunt Ægyptiis, ii. 4. animalia quomodo in suis vestibus pingant qui Caucasum incolunt, i. 203. animal nullum interimunt Indi quidam, iii. 100. animalia, tam volucres quam quadrupedes, in India majora quam aliis in locis, iii. 106. præter equos, ibid.
 Animam hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt Ægyptiis, ii. 123. quod sibi quidam Græcorum vindicarunt, ibid.
 Animus hominum habitat in auribus, vii. 39.
 Annon, v. Hannon, vii. 39.
 Annum primi Ægyptii compererunt et distinxerunt in menses, ii. 4. anni humanæ vitæ lxx. i. 32. anni vitæ Æthiopum, et Persarum, iii. 22, 23. annorum xv. millia a Dionysio ad Amasin regem numerant Ægyptii, ii. 145.
 Annulum signatorium gestant Babylo-nii singuli, i. 195.
 Annulus Polycratis signatorius, iii. 41.
 Anomia facilis inter gentes liberis, i. 95.
 Anopæa, via et mons, vii. 216.
 Anseres occiduntur in Ægypto, ii. 45.
 Antacæi, cete ingentia sic dicta, iv. 53.
 Antagoras Hegetoridae pater, ix. 76.
 Antandrus ab Otane capta, v. 26.
 Antandrus Pelasgis, vii. 42.
 Anthela oppidum aut vicus, vii. 176, 200.
 Anthemus Hippiae oblata, v. 94.
 Antichares Eleonius, v. 43.
 Anticyra urbs, vii. 198.
 Antidorus Lemnius a Xerxe ad Græcos transfugit, viii. 11.
 Antiochus, Tisameni pater, ix. 33.
 Antipater, Orgis filius, vii. 118. Xerxi-nas ut excepit copias, ibid.
 Antiphemus, vii. 153.

Antrum Corycium, viii. 36.

Antylla urbs, ii. 98. in calceamenta datur uxori ejus qui in Ægypto regnat, ibid.

Anysia plaga, ii. 166.

Anysis rex Ægypti, successor Asychis, cæcus, ii. 137. fugatur a Sabaco, ibid. ubi interim latuerit et ut imperium suum recuperarit, ii. 140.

Anysis urbs, ii. 137.

Anysus pater Tetramnesti, vii. 98.

Aparytæ pop. iii. 91.

Apaturia festa, i. 147. ii. 29.

Aper immanis Mysorum devastat opera, i. 36. in Africa nullus, iv. 192.

Apes loca trans Istrum an obtineant, v. 10. animal omnino frigoris intolerans, ibid.

Aphetæ, loci nomen, vii. 193. viii. 6.

Aphidnæ Tyndaridis prodiit, ix. 73.

Aphidnæus Callimachus, vi. 109.

Aphrodisias insula, iv. 169.

Aphthitana plaga, ii. 166.

Aphytis urbs, vii. 122.

Apia, Tellus dea Scythis, iv. 59.

Apidanus fluvius, vii. 129, 196.

Apis urbs, ii. 18.

Apis Ægypt. Deus, Græcis Epaphus, ii. 133. iii. 27, 28. ejus descriptio, signa, iii. 28. quem apparet, Ægyptiorum festum, ibid. aula ejus, ii. 153. illus a Cambyse et vulneratus, ii. 29. moritur eo vulnere, ibid.

Apollo, Græcorum Deus, i. 90. præcipue a Cræso cultus, ibid. invocatus a Cræso, ignem pyræ extinguit, i. 87. enumerat sua in Cræsum beneficia, i. 91. Apollo Sileni Marsyæ pellem ubi suspendit, vii. 26. Apollo Ismenius, i. 92. viii. 134. ejus templum, v. 59. viii. 134. Apollo Triopius, i. 144. Apollinis oraculum apud Ægypt. ii. 83. Apollo, Osiris apud Ægypt. seu Dionysi, et Isidis filius, ii. 156. a Latona nutrice occultatus, ibid. Apollo ad Metapontinos solos Italorum venit, iv. 155. Apollo, Ægyptiace Orus, ii. 156. Scythice, Cetosyrus, iv. 59. Apollinis templum Buto, ii. 155, 156. Apollinis templum a Milesiis structum, ii. 78. Apollinis delubrum apud Abas, viii. 33. cultus Spartæ, vi. 57. Apollinis Ptoi fanum, viii. 135. Apollinis fons, iv. 158. Apollinis simulacrum apud Laconicam in Thordace, i. 69. Apollinis arma sponte apparentia Delphis, viii. 37.

Apollonia in Ponto Euxino, iv. 90, et 93. Apollonia in sinu Ionio. iv. 91. ubi sacræ solis oves, ix. 93.

Apolloniates ager, ibid.

Apollophanes Bisaltis pater, vi. 26.

Apologus Cyri ad Iones, i. 141.

Apries Ægypti rex, Psammis filius, regum longo tempore fortunatissimus, ii. 161. res ab eo gestæ, ibid. Afri Cyrenenses ad eum deficiunt, iv. 159. ab eo Ægyptii desciscunt, rege electo Amasi, ii. 161, 162. ab Amasi prælio victus, et vivus captus, ii. 169. ejus interitus et sepultura, ibid.

Apsinthii, v. Absinthii Thraces, vi. 34. Plesthorio indigenæ deo, Cæobazum immolant, ix. 119.

Aqua sacrificant Persæ, i. 131. aqua quomodo importetur in arida Syriæ loca, iii. 6. aquam in arida loca quomodo deportarit per canalem Arabum rex, iii. 9. aqua quædam adeo invalida, ut nihil super eam innatare possit, sed omnia vel ligno leviora in profundum eant, iii. 23. aqua fontana miræ apud Ammonios naturæ, iv. 181. alia similis, iv. 182. aqua Stygis, iv. 74. perque eam jusjurandum, ibid. miro labore et impensis petita ab Samiis, iii. 60.

Aquiminaria Delphos a Cræso missa, i. 51.

Ara Delphos a Chiis donata, ii. 135. ara Apollinis ab Aristeæ extrui jussa, iv. 155. ara Dianæ Orthosiæ, iv. 87. Jovis forensis, v. 46. ara ventis statuta in Thyiæ æde, vii. 178. ara Herculis, vii. 176.

Aras non extruunt Persæ, i. 131. aras primi statuere Ægyptii, ii. 4. aræ et delubra præterquam Marti in Scythia nulla, iv. 59.

Arabia situs et qualis ea regio, iii. 107. ejus jucundissimus odor, iii. 112.

Arabia mons, ii. 8.

Arabia humus, ii. 12.

Arabes cum mulieribus suis ut misceantur, i. 98. maxime fidem servant inter homines, iii. 8. fœderis apud eos ineundi mos, ibid. Dario immorigeri, iii. 88. tributorum immunes, iii. 91. Cambysi aditum permisere in Ægyptum, iii. 9, 88. millena talenta thuris Dario pendunt, iii. 99. Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura, vii. 69.

Arabes camelis vehuntur in bello, vii. 86. Arabicus sinus, ii. 11. iv. 39.

Ararus fluvius, iv. 48.

Aratrum in Scythicam regionem ex cœlo demissum, iv. 5.

Araxes fluvius, i. 202. ejus accola, ibid. contra solem orientem fluit, iv. 40. ponte junctus a Cyro, i. 205.

Arbores fructus odore, perinde ut vinum, inebriantes, i. 202. arbores omnes in Thera præter unam aridæ factæ, iv. 151.

Arcades, i. 146. ii. 171. v. 49. Arcadas

- invasuri Lacedæmonii a Pythia prohibentur, i. 66. Arcades glandivori, ibid. eos contra Spartam sollicitat Cleomenes, vi. 74.
 Arcesilaus Batti filius rex Cyren. iv. 159.
 Arcesilaus alius Batti felici fil. iv. 160. ejus clades ab Afris accepta, ibid. interitus a fratre strangulati, ibid.
 Arcesilaus alius Batti claudi fil. iv. 162. in Samum profugit, ibid. redux in patriam Cyrenen oraculi immemor, ejusque crudelia facinora, iv. 164.
 Cambysi Cyrenen tradidit tributariam, iv. 165. ejus interitus, iv. 164.
 Archander, Danaï gener, Phthii filius, Achæi nepos, ii. 98.
 Archandri urbs, ii. 97.
 Archelai, tribules Sicyone, v. 68.
 Archelaus Agesilai filius, vii. 204.
 Archestratidas Athenagoræ pater, ix. 90.
 Archiæ et Lycopæ virtus ad Samum, iii. 55.
 Archias alius Samii filius, ibid.
 Archidamus, Zeuxidami filius, vi. 71.
 Archidamus Anaxandridæ filius, viii. 131.
 Archidices nobilis meretricis fama per Græciam, ii. 135.
 Archilochus Parius, i. 12. ejus iambus trimeter, ibid.
 Architecti: Eupalinus, iii. 60. Rhæcus, ibid. Mandrocles Samius, iv. 87.
 Arcu utendi Scytharum artificium, i. 73. arcus ab Æthiope Persarum regi missus, iii. 21, 30. arcus Herculis, iv. 10. arcus semper intentus rumpitur, ii. 173.
 Ardericca vicus Assyriæ, i. 185.
 Ardy, Gygis filius, Sadyattæ pater, Sardium tyrannus, et ejus gesta, i. 15.
 Areius pagus sive Areopagus Atheniensium, viii. 52.
 Arena aurosa, iii. 102. arenæ cumuli Cambysis exercitum obruunt, iii. 26.
 Argadeus, Ionis filius, v. 66.
 Argæus Philippi pater, Perdiccæ filius, viii. 139.
 Arganthonius Tartessi rex, i. 163. ejus longævitas, ibid. ejus cum Phocæensibus amicitia, i. 163. ejus mors, i. 165.
 Argenteum apud Scythas non in usu, iv. 71. nec apud Massagetæ, i. 215. argentum Aryandicum, iv. 166. argenti ferax Lydia, v. 49.
 Argentifodina prope Macedoniam, v. 17.
 Argia, Aristodemi uxor, vi. 52.
 Argilus urbs, vii. 115.
 Argiopius, loci nomen, ix. 56.
 Argippæi pop. qui eorum mores, victus, etc. iv. 23.
 Argis et Opis virgines Hyperboreæ, iv. 35. earum hymni, sepulcrum, ibid.
 Argo navis, vii. 193. fabricata, iv. 179.
 Argon, *Agron*, primus Heraclidarum, Sardium rex, i. 7.
 Argos olim Græciæ civitates omnes antecellens, i. 1. Argos viris desolatum a servis tenetur, vi. 83. Argos Persis quam amicum, vii. 150. ab Homero celebratum maxime, ii. 28.
 Argos lucus a Cleomene incensus, vi. 80.
 Argivorum regio, i. 75, et 76, 82.
 Argivi mercede a Pisistrato conducti contra Athenienses, i. 61. eorum totidem cum ccc. Lacedæmoniis contentio de loco Thyrea, i. 82. Argivorum clades, ibid. et eorum lex ideo tonsis capitibus esse velle, donec Thyreas recuperarent, et mulieribus aurum gerere interdictum, i. 82. Argivi musica præstantes inter Græcos, iii. 131. Argivi contra Athenienses ab Æginetis arcessuntur, v. 66. multam indicunt Æginetis, et recusantibus, auxilia negant, vi. 92.
 Argivorum clades a Cleomene, vi. 78, 79. Argivorum servi res et magistratus, urbe ea clade afflictæ, suscipiunt, vi. 83. et a filiis cæsorum post ejecti, Tirynthem obtinent, ibid. eorumque bellum diuturnum cum dominis, ibid.
 Argivorum sex millia a Lacedæmoniis interempta, vii. 148. cum Lacedæmoniis pacisci volunt, vii. 148. sed partem imperii a Lacedæmoniis poscunt in bello Persico, ibid. oraculum consulunt an auxilium contra Medos ferre debeant, ibid. nuntii ab iis Susa missi, vii. 151. Persam in Græciam arcessisse feruntur, vii. 152. eorum cum Persis affinitas, vii. 150. mittunt nuntium ad Mardonium, ix. 12. Argivi contra Thebas cum Polynice militantes, ix. 27.
 Argivæ feminae a Phœnicibus raptæ, i. 1. Argivarum mulierum furor et insania, ix. 34.
 Argonautarum posterii Minyæ, a Lemno ejecti, a Lacedæmoniis recepti, et circa utrosque acta, iv. 145, etc.
 Ariantas rex Scytharum, iv. 81.
 Ariabignes, Dani filius, præfectus classi Xerxis, vii. 97. viii. 8. Xerxis frater, viii. 89. ejus interitus, ibid.
 Ariapithes rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, ibid.
 Ariaramnis Persæ interitus, viii. 90. in arida loca aquam quomodo per canallem deportavit Arabum rex, iii. 9.
 Aridolis Alabandensium tyrannus, vii. 195.
 Arienis Alyattis filia, i. 74. Astyagi nubit fœderis causâ servandi, ibid.
 Arietes Thebanis Ægyptiis sacri, ii. 42.

- Arii pop. iii. 93. eorum in exercitu
 Xerxis armatura et dux, vii. 65.
 Arii olim dicti Medi, vii. 62.
 Arima Scythæ unum vocant, iv. 27.
 Arimaspi, iii. 116. viri unoculi, iii. 116.
 iv. 27. qui et ubi, iii. 116. iv. 13.
 Arimaspei versus, iv. 14.
 Arimnestus Plateensis, ix. 72.
 Ariomardus, Artyphii germanus, Cas-
 piorum dux, vii. 67.
 Ariomardus, Darii et Parmyis filius, vii.
 78. dux Moschorum et Tibarenorum,
 ibid.
 Arion Methymnæus, citharædus, i. 23.
 primus docuit dithyrambum, ibid.
 de delphino, insidente Arione, i. 24.
 ejus donarium apud Tænarum, ibid.
 Ariphron Xanthippi pater, vi. 131, 136.
 vii. 33. viii. 131.
 Arisba Methymnæis subjecta, i. 151.
 Aristagoras Cymæus, iv. 138.
 Aristagoras Heraclidis filius Cymæus
 captus, v. 37. dimissus, ibid.
 Aristagoras Cyzicenus, iv. 138.
 Aristagoras, Molpagoræ filius, Histiaei
 gener, ac consobrinus, v. 30. Mileti
 procurator, ibid. a Naxiis exulibus
 sollicitatur ad eos reducendos, ibid.
 rebellionis Ionicae autor, v. 36, 37.
 circa eum et Naxios acta, v. 33, 34.
 manifesto a Dario deficit, v. 37. iso-
 nomiam instituit, et tyrannos ever-
 tit, quasi ipse alienus a tyrannide, v.
 37, 38. Spartam missus ad societa-
 tem comparandam, v. 38. et ejus
 cum Cleomene acta, v. 49, 50, 51.
 Sparta frustra excedit, v. 51. Athe-
 nas venit, eosque ad belli societatem
 inducit, v. 97. Pæones ad defectio-
 nem sollicitat, v. 98. expeditio ejus
 contra Sardis, v. 99, 100. vii. 8. tur-
 bis tantis commotis, consilii inopia
 laborat, v. 124. ejus interitus, v. 126.
 Aristagoras Hegesistrati pater, ix. 90.
 Aristæas Adimanti filius Corinthius, vii.
 137.
 Aristæas Proconnesius, versificator, Cau-
 strobii filius, iv. 13, 15. ubi de ejus
 præstigiis. ejus statua, iv. 15.
 Aristides Lysimachi filius, viii. 79, 95.
 Atheniensis, in exilium a populo eje-
 ctus, viii. 79. Themistocli haud ami-
 cus, ibid. similitudinem missam facit
 pro bono communi patriæ, ibid. vir
 optimus Atheniensium atque justissi-
 mus, ibid. nuncium affert Græcis, eos
 undique ad Salaminem circumventos,
 viii. 79, 81. Persas multos interficit,
 viii. 95. dux Atheniensium ad Plateas,
 ix. 28.
 Aristocrates, Casambi pater, vi. 73.
 Aristocratia, iii. 81, 82.
 Aristocyprus, Soliorum rex, v. 113. ejus
 interitus, ibid.
 Aristodemus pater Eurysthenis et Pro-
 clis, iv. 147. viii. 131. ejus interitus,
 vi. 52. Aristodemus Spartiata a Leo-
 nida remissus emanet e proelio, vii.
 229, 230. fugax dictus, et probro no-
 tatus, vii. 231. infamiam in pugna ad
 Plateas delet, vii. 231. ix. 71. in qua
 occumbens honore defunctorum caret
 ob detractores, ix. 71.
 Aristodemus, Aristomachi filius, vii.
 204.
 Aristodicus, Heraclidis filius, Cymæus,
 i. 158. oraculum ut tentarit, i. 159.
 Aristogiton et Harmodius, Gephyraei,
 interfectores Hipparchi, v. 55.
 Aristolaidis filius Lycurgus, i. 59.
 Aristomachus Cleodæi filius, vi. 52. vii.
 204. viii. 131.
 Ariston Byzantius, iv. 138.
 Ariston rex Sparta, i. 67. vi. 6. circa
 ejus uxores duas et tertiam acta, vi.
 61, 62, 63. quo commento ab amico
 Ageto uxorem abduxit, vi. 62. ejus
 dictum super filio nato Demarato, vi.
 63. ejus uxor ex heroë Astrabaco gra-
 vida, vi. 69.
 Aristonice Pythia, vii. 140.
 Aristonymus Clisthenis pater, vi. 126.
 Aristophantus, Cobonis pater, vi. 66.
 Aristophilides Tarentinorum rex, iii. 136.
 Arizanti Medorum gens, i. 101.
 Arizus Gergis pater, vii. 82.
 Arma sacra sponte extra templum Del-
 phicum apparent, viii. 37.
 Armenii cum Xerxe militantes, vii. 73.
 eorum armatura et dux, ibid.
 Armenii pecuarii, i. 194. v. 49.
 Armenius mons, i. 72.
 Arpoxais Targitai apud Scythas filius,
 iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
 Arsames Darii filius, Utiorum et My-
 corum dux, vii. 68.
 Arsames, pater Hystaspis, i. 209. vii. 11.
 avus Darii, vii. 224.
 Arsanes Darii filius et Artystonæ Cyri
 filia dux Arabum et Æthiopum, vii.
 69.
 Artaba, mensura Persica, i. 1, 2.
 Artabanus Hystaspis filius, Darii frater,
 Xerxis patruus, iv. 83. bellum
 contra Scythas Dario dissuadet, iv.
 83. ejus oratio qua Xerxi dissuadet
 bellum Græcis inferre, vii. 10, 11.
 ejus mirum in solio regio somnium,
 vii. 17, 18. ejus de Xerxis expeditione,
 et copiis cumque Xerxe colloquium,
 vii. 46, 47, 48, etc. Susa a Xerxe re-
 missus, commissio regno, vii. 52, 53.
 Artabanus Artyphii pater, vii. 66.
 Artabanus Bassacis pater, vii. 76.
 Artabates Pharnazathus pater, vii. 65.
 Artabazus Pharnacis fil. ix. 40. Cho-

- rasmiorum et Parthorum dux; vii. 66. viii. 126. cum Mardonio remanet in Europa, *ibid.* Potidæam obsidet, viii. 127. Olynthum capit, *ibid.* ad Potidæam maris æstu et restagnatione male affligitur, viii. 129. dissuasor relinquendi in Græcia Mardonii et pugnae contra Græcos a Mardonio suscipiendæ, ix. 61, 66. ejus fuga, defuncto Mardonio, ix. 66. *et seq.* fuga quomodo per Thessaliam sit elapsus, ix. 89.
- Artace urbs, iv. 14. incensa, vi. 33.
- Artachæes fossæ apud Acanthum faciendæ præfectus, vii. 117. ejus statura, *ibid.* interitus et funus, *ibid.* ei sacrificant Acanthii ex oraculo, *ib.*
- Artachæus Artæi fil. vii. 21.
- Artachæus, Otaspis pater, vii. 63.
- Artachæus Artayntæ pater, viii. 130.
- Artæi olim, qui Persæ, vii. 61.
- Artæus Artachæi pater, vii. 21.
- Artæus Azanis pater, vii. 66.
- Artanes Darii frater, vii. 224.
- Artanes fluvius, iv. 49.
- Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus, v. 25, 30, 73. sollicitatur ab Aristagora ad reducidos Naxiorum exules, v. 31. una contra Ionas deductus imperator, resque gestæ, v. 123. ejus ad Aristagoram dictum, vi. 1.
- Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, vi. 94. idem Datis ad Marathonem collega, vii. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, *ibid.*
- Artayctes, Cherasmis fil. dux Macronum et Mosynæcorum, vii. 78. Sesti præses, *ibid.* et ix. 116. ejus facinora nefaria, vii. 33. ix. 116. obsidetur Sesti, ix. 116. capitur a Græcis, ix. 119. suffigitur palo ab Atheniensibus, vii. 33. ix. 120.
- Artayctæ filius coram patre saxis obrutus, ix. 120.
- Artaynta, Masistæ filia, Dario filio a Xerxe collocata, ix. 103. eadem tamen amasia Xerxis, ix. 108, *seq.*
- Artayntes Artachæi fil. dux classis a Xerxe relictæ, viii. 130. ejus fuga, ix. 102. probris impetitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, ix. 107.
- Artembares vir inter Medos clarus, i. 114, 115, 116. Artembares avus paternus Artayctæ, ix. 122. instruit Persas, qua oratione a Cyro petant meliorem regionem sibi eligere liceat, *ibid.*
- Artemisia contra Græcos expeditionem sequuta, vii. 99. ejus genus et animi præstantia, virilitas, *ibid.* ejus imperium, *ibid.* ejus naves post Sidorias celebratiss. *ibid.* sententiæ inter socios optimæ, *ibid.* consilium de non tentanda ad Salaminnem pugna, viii. 68. ejus facinus in pugna navali, viii. 87, 88. eam insequitur Amintas Palleneus, et ut servata, viii. 93. præmium propositum ei qui vivam cepisset, et quantum, *ibid.* in consilium a Xerxe adhibita separatim, viii. 101, 102. deducit liberos regios, viii. 103.
- Artemisium, iv. 35. vii. 175, et 195.
- Artimpasa, Venus Scythice, iv. 59.
- Artiscus amnis, iv. 92.
- Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe fratre de regno contendit frustra, vii. 2, 3.
- Artochmes Darii gener, vii. 73.
- Artontes, Bagæi pater, iii. 128.
- Artontes, Mardochei filius, ix. 84.
- Artoxerxes quid signif. vi. 98. filius Xerxis, vii. 106, et 151.
- Artozostra Darii filia, vi. 43.
- Artybius Persa eximius, v. 108. equus ipsius bellicosus, v. 111.
- Artyphius filius Artabani, vii. 66.
- Artyphius Ariomardi germanus, vii. 67.
- Artystona Cyri filia, iii. 88. vii. 69.
- Arura quid apud Ægypt. ii. 168.
- Aryandes Ægypti prætor ejusque interitus, iv. 166.
- Aryandicum argentum, *ibid.*
- Asbystæ Afri, iv. 170.
- Ascalon Palæstinæ urbs, i. 105.
- Aschy, liquoris genus, iv. 23.
- Asia, Promethei uxor, iv. 45.
- Asiæ magnitudo descripta qualis et quanta, iv. 37, 38, 39, 40. unde nomen accepit, iv. 45. pervestigata a Dario, iv. 44. Libyæ par, præter eam quæ ad solem orientem, *ibid.* India tenus habitatur, iv. 40. Asiæ termini, ii. 17.
- Asiam Persæ putant sibi necessitudine conjunctam, i. 4.
- Asiæ superioris imperio quamdiu potiti Assyrii, i. 95. Asia subacta a Phraorte, i. 102. Asiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur, i. 104, 105. idque quando Medi recuperarunt, i. 106. Asiæ quædam planities, iii. 117.
- Asias tribus, Sardibus sic vocata, iv. 45.
- Asies Cotyis filius, iv. 45.
- Asina Argiva, viii. 73.
- Asini Armeniorum in navigiis Babylonem commeantium, i. 194. asini in Scythia nulli, iv. 28, 129. asinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt, iv. 129. asini cornibus præditi ubi, iv. 191. asini nunquam bibentes ubi, iv. 192.

- Asinari cum matre Demarati concubitus falso sparsus, vi. 68, 69.
- Asmach, quid, ii. 30.
- Asonides navarchus, vii. 181.
- Asopii pop. ix. 15.
- Asopus amnis, iv. 108. vii. 200. ix. 15, 29.
- Asopodorus, Timandri filius, ix. 69.
- Aspathines e Persarum primoribus, iii. 70. in femore percussus a mago, iii. 78.
- Aspathines Prexaspis fil. vii. 97.
- Asphaltus Babylonica, i. 179. asphaltus ubi e puteo hauritur, vi. 120.
- Assa urbs, vii. 122.
- Assesus, et Assesia Minerva, i. 19.
- Assyria, ii. 17. iv. 39. ejus siccitas, i. 193. oppida habet magna et celebr. i. 178.
- Assyrii a Græcis dicti Syrii, vii. 63. quamdiu Asiæ superioris imperio potiti, i. 95. ab iis Medi deficiunt, ibid. eosque subigunt, i. 106. eorum bellum cum Phraorte, i. 102. cum Cyaxare, i. 103. eorum arma in exercitu Xerxis, vii. 62. eos aggreditur Cyrus, i. 177, etc.
- Astacus Melanippi pater, v. 67.
- Aster, Anchimolii pater, v. 63.
- Astrabaci herois conditorium, vi. 69.
- Astyages, Medorum rex, i. 46, 73, 107. avus maternus Cyri, i. 74, 75. acerbe imperat Medis, i. 123. magos crucifigit, i. 128. a Cyro bello victus et captus, i. 75, 128. etc. Arienin uxorem ducit, i. 74. ejus somnia, i. 107, 108. gesta cum filia Mandane, ibid. Harpago filium comedendum proponit, i. 119. Astyagis et Cræsi affinitas unde, i. 73.
- Asychis rex Ægyptiorum, ii. 136. res ab eo gestæ et pyramis ejus, ibid.
- Asylum Herculis, ii. 113.
- Atarbechis urbs, ii. 41.
- Atarne urbs, vii. 42.
- Atarnitis regio, vi. 28, 29.
- Atarneus ager, i. 160. vii. 42. Mysiæ in dominio Chiorum, viii. 106.
- Atarnes fluvius, iv. 49.
- Atarnites Hermippus, vi. 4.
- Athamas Æoli filius inito cum Inone consilio, necem Phrixo machinatur, vii. 197.
- Athenades Trachinius, vii. 213.
- Athenagoras, legatus Samius, ix. 90.
- Athenæ, Ionicarum urbium sola quondam insignis, i. 143. laudatæ ab Homero, ii. 28. oppressæ tyrannide a Pisistrato, i. 59, 60. tyrannide liberatæ, v. 55, etc. 64, 65. captæ a Xerxe, viii. 151. iterum a Mardonio et incensæ, ix. 13. Athenarum arx occupata a Cleomene, v. 2. incensa a Persis, viii. 53.
- Atheniensium origo vetustiss. vii. 162. eorum diversis temporibus diversæ appellationes, viii. 44. populus xxx. millium, v. 97. in Ionico genere præcellunt, i. 56. et Iones appellari nolebant, i. 143. Ionibus auxiliantur adversus Persas, v. 97. Iones ab illis deserunt, v. 103. inter Græcos sapientia primi, i. 60. eorum prudentia in bello Xerx. viii. 3. ix. 27: eorum virtus in prælio, ix. 70, 101. laus fortitudinis ad Marathonem, vi. 112, 113. ix. 27. Atheniens. trecentorum virtus, ix. 21. Athen. Græciæ liberatores, et regis repulsores, vii. 139. nautici necessitate facti, vii. 144. eorum vires e navibus quantæ, viii. 61. Atheniensib. leges a Solone cond. i. 29. eorum uxores uxorem et liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, post obrutum a suis maritis Lycidam, ix. 5. earum vestis mutatio, v. 87. Athen. uxores a Pelasgis captæ, vii. 138. Atheniensium prytaneum, i. 146. quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata, v. 69. Atheniensium panegyries, vi. 111. nunquam solum mutarunt, i. 56. vii. 161. eorum cum Mitylenæis pugna, v. 94. reditus metallici ex Lauro, vii. 144. sub tyrannis infirmi, v. 68, 91. §. 7. Græcorum præstantiss. i. 56. periti in oppugnand. muris, ix. 70. Tegeatis præstantiores, viii. 27, 28. cum Æginetis gesta, v. 48, etc. vi. 49, etc. 87. vii. 145. in Atheniens. et Æginetarum præsidio mare contra Xerxem, vii. 203. Athenienses in pugna navali præstantiss. post Æginetas, viii. 93. Græcorum præstantiss. pugna navali ad Eubœam, viii. 17. eorum prælium cum finitimis apud Eleusinem, i. 30. contra Peloponnenses egrediuntur, v. 74, etc. eorum contra Carystios bellum, ix. 105. Sestum obsident, ix. 114. urbem suam deserunt bello contra Xerxem, viii. 41. Sardis mittunt ad contrahendam cum Persis societatem, et Dario terram et aquam promittunt legati, v. 73. Sardis invadunt, vii. 1, 8. apud Darium insimulati, vi. 94. et contra eos expeditio sumta, ibid. in Salaminem quomodo transierint, ix. 6. Atheniensium legatio Spartam missa, ix. 7.
- Attica oppressa a Pisistrato, i. 59. Atticam quater ingressi Dores, v. 76. Atticæ magnam partem vastant Persæ, vi. 102. Attica multo magis ad austrum vergit quam Lemnus, vi. 139. Attica regio non equitabilis, ix. 13. Attica gens, Pelasgica, in Hellenes transiens, linguam Pelasgorum perdidit, i. 57. Atticus medimnus, i.

192. medimnus farinæ, *non adjecto vocab.* Atticus, vi. 57. Atticarum mulierum cædes, vi. 138.
- Athos mons, vi. 44, et 95. vii. 21. ejus descriptio, vii. 22. circa Athon jactura classis Persicæ, vi. 44, et 95. vii. 21. effossus a Persarum copiis, vii. 21. *etc.* 122.
- Athres fluvius, iv. 49.
- Athribitana plaga, ii. 166.
- Atlas fluvius, iv. 49.
- Atlas mons, iv. 184. ejus descriptio, ib.
- Atlantes homines innominati eorumque descriptio, iv. 184. unde dicti, ibid.
- Atlanticum mare, i. 203.
- Atossa, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambysis uxor, et magi, post Darii, iii. 68, 88. ejus ulcus in mamilla a Democede sanatum, iii. 133, 134. potentia ejus apud Darium, vii. 3.
- Atamytium urbs, vii. 42.
- Atridæ, vii. 20.
- Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis, ix. 15. eum sibi dedi volunt Græci victores, ix. 86. ipse profugit, ix. 88.
- Attica, *vide post* Athenæ et Athenienses.
- Atys Cræsi filius, adolescens eximius, i. 34, 35. ejus interitus, i. 43.
- Atys, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrreni pater, i. 7, 94. vii. 74.
- Auchata Scytharum genus, iv. 6.
- Auras et Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes, iv. 49.
- Auri majorem partem quomodo Indi sibi comparent a formicis, iii. 102, 103, 104, 105. aurifodina Thasiorum, vi. 46. auri magna copia in septentrionalibus Europæ plagis, iii. 116. auri ramenta e Tmolo, i. 93. auri ramenta e quodam lacu ut virgines e limo extrahunt, iv. 195. auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, i. 14. ex auro et argento ubi primum percussi nummi, i. 94. auri creber usus, in armis et ornatu equorum apud Massagetæ, i. 215. auro et argento constrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, ix. 80. auro oneratus Alcæon, vi. 125. aurum sacrum Scytharum, iv. 7. auro merces ut commutant Carthaginienses cum Afris, iv. 196. aurum vili mercantur Æginetæ a servis Laced. ix. 80. auri thesaurismus regum Pers. iii. 96.
- Aureus tripes apud Delphos, ix. 81. aurea phiala in balneo Herculis, iv. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vasa potoria *etc.* in Persarum exercitu Mardonii, ix. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, iii. 148. aureum aratrum, jugum, securis, et phiala, coelo delapsa in Scythiam, iv. 5. aureæ compedes Democedi donatæ, iii. 130. aureæ compedes apud Æthiopes, iii. 23. aurea metalla, ix. 75. aurea platanea ac vitis, vii. 27. aurosa arena, quæ a formicis egeritur, iii. 102.
- Aures hominibus magis incredulæ quam oculi, i. 8. aures ignominie causa præcisæ, ii. 162. iii. 69, 118. aures sibi præcidit Zopyrus, iii. 154. in auribus animum habitare, vii. 39.
- Auschisæ Afri, iv. 171.
- Ausenses, iv. 180. aratores, iv. 191.
- Auster pluviosissimus ventus, ii. 25. Psyllos contra se bellantes arena obruit, iv. 173.
- Autesion Tisameni fil. iv. 147. vi. 52.
- Autodicus Cleadis pater, ix. 85.
- Automoli qui, ii. 30.
- Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana, viii. 39.
- Auxisæ et Damisæ simulacra, v. 82, 83.
- Axius fluvius, vii. 123.
- Axus Cretæ oppidum, iv. 154.
- Azanes Artæi fil. Sogdorum dux, vii. 66.
- Azen Laphanes, vi. 127.
- Aziris, a Cyrenæis habitata, iv. 169.
- Aziris insula, i. 15.
- Azotos, Syriæ urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit, ii. 157.

B.

Babylon urbs celeberr. et validiss. Assyriæ, i. 178. ejus situs et magnitudo, ibid. ejus centum portæ, i. 179. ut exstructa, i. 179, 180, 181, *etc.* ubi ejus descriptio. primo capta a Cyro, i. 191. ejus potentia, qua tertiam Asiæ partem æquat, i. 192. ejus principatus sive satrapia longe maxima, ibid. secundo capta a Dario post diuturnam obsidionem, iii. 158. ejus muri et portæ dejectæ, iii. 159. Babyloniorum leges, i. 196, 198, 199. eorum amictus et cultus, i. 195. eorum navigia, i. 194. sepulcra et luctus funebres, i. 198. cum mulieribus miscendi fœdus mos, i. 199. eorum tres tribus nullo alio nisi piscibus victitant, i. 200. a Babylonis Græci quæ acceperint, ii. 109. eorum cura erga ægrotos, i. 197. eorum ablutio post coitum, i. 198. eorum fœdus cum Cræso initum, i. 77. eorum cum Cyro conflictus et fuga, i. 190. eorum rebellio sub Dario adque bellum apparatus, ii. 150. obsidentur diu, iii. 151, *etc.* mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obsessorum ab-

- sumant, iii. 151. eorum tria millia patibulis affixa, iii. 159.
- Babylonis reginæ duæ insignes, i. 184, 185.
- Babylonicarum virginum auctio, i. 196.
- Babylonicæ regionis feracitas, i. 193.
- Babylonicum talentum quid valeat, iii. 89.
- Bacchus, Ægypt. Osiris, ii. 42. ejus festum, sacra, phalli, i. 150. ii. 48, 49.
- Bacchanalia Scythæ cur improbant, iv. 79.
- Bacchantium vox, viii. 65.
- Bacchica et Orphica, ii. 81. iv. 79.
- Bacchiadæ apud Corinthios, v. 92.
- Baccho dati chori, v. 67.
- Bacidis oraculum, viii. 20, 77, 96.
- Bactrii in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura, vii. 64. eorum equites, ibid. 86.
- Bactriana natio, i. 153. iii. 92.
- Bacula Assyriorum, i. 195.
- Badres Pasargades nauticis copiis dux contra Barcæos, iv. 167.
- Badres Hystanis filius, Cabeleum et Milyarum dux, vii. 77.
- Bagæus, Artontis filius, ad Orætem interimendum delectus, iii. 128.
- Bagæus Mardontis pater, vii. 80.
- Bagasaces Artabani filius, dux Thracum, vii. 76.
- Balteus Herculis, in extrema commissa habens phialam auream, iv. 10.
- Barba proluxa nascens sacrificæ seu antistitiæ Minervæ, res ominosa, i. 175. viii. 104. barbara gens minus dextra quam Græca, *vel potius*, minus dexteritatis habet, i. 60. barbaros potius quam Græcos in mortuum sævire decere, ix. 79. barbarorum vociferatio in pugna, ix. 59.
- Barce oppid. iii. 91. ejus origo et conditores, iv. 160. obsessa a Persis, iv. 200.
- Barcæi Cambysi se dedunt, iii. 13. interficiunt Arcesilaum, iv. 164, 167. circa eos et Persas acta, iv. 201, etc. subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati, iv. 202, 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen, iv. 204.
- Bares dux nauticus Pers. Cyrenen vult diripi, cui obstat Amasis, iv. 203.
- Baris navigii nomen, ii. 96.
- Basilides Herodoti ejusdam pater, viii. 132.
- Bassarica feræ quædam, iv. 192.
- Batrachomyomachia Homeri, ii. 24.
- Battus Libya lingua rex, iv. 155.
- Battus rex, Polymnesti filius ex Phronima concubina, iv. 150, 155. ejus vitium linguæ, iv. 155. unde dictus sit Battus, iv. 155. quot annos regnavit, iv. 159.
- Battus claudus, Arcesilai successor, iv. 161.
- Battus tertius felix appellatus, iv. 159.
- Battiadæ inter ceteros Barcæos cur non direpti, iv. 203.
- Beatus ante obitum nemo appellandus, i. 32. beatus ex viventibus nemo, i. 86.
- Beatorum insula, regio sic dicta, iii. 26.
- Becos, panem Phryges vocant, eaque prima vox a pueris edita in loco solo educatis, ii. 2.
- Bellariis multis utuntur Persæ, i. 133. e Bello et rapto vivere, pulcrum apud Thracas, v. 6.
- Belus Nini pater, i. 7.
- Belus Cephei pater, vii. 61.
- Belides portæ Babylonis, iii. 155, 158.
- Benemeriti de rege, Orosangæ Persis dicti, viii. 85. honoresque consequuntur, iii. 154.
- Benemeriti seu benefici Spartiatarum, i. 76.
- Bermius mons, viii. 138.
- Bessi vaticinantes, vii. 111.
- Bestiæ apud Ægyptios sacræ, ii. 65, etc.
- Bias Prienæus, i. 27. ejus saluberrimum consilium Ionibus datum, i. 170.
- Bias Melampodis frater, ix. 33.
- Bibli olim de pellibus, v. 58.
- Bisaltæ, Apollophanis filius, Abydenus, vi. 26.
- Bisaltia regio, vii. 115.
- Bisaltarum regis eximium facinus in filios qui contra Græciam militant, viii. 116.
- Bisanthe urbs in Hellesponto, vii. 137.
- Bistones pop. Thraciæ, vii. 110.
- Bistonis lacus, vii. 109.
- Bithyni a Creso subacti, i. 28. Bithyni, Thracas in Asia dicti, vii. 75.
- Bitonis et Cleobis historia et beatitudo, i. 31.
- Bœbeis palus, vii. 129.
- Bœotia, ii. 49. v. 57.
- Bœoti ad Thermopylas, vii. 202. Cænoen et Hysias occupant, v. 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. v. 77. sed infeliciter, ibid. cum Medis universi sentientes, viii. 34. eorum equitatus quantopere juverit Mardonii milites fugientes, ix. 68.
- Bœoticiæ solæ, i. 195.
- Boges præfect. Eionis, vii. 113. Xerxi fidelissimus, vii. 107. in rogam se conjicit, ibid.
- Bolbitinum ostium, ii. 17.
- Bolissus, loci nomen, ii. 23, 24.
- Bonis hominibus usu venit ut malos habeant servos, viii. 68.
- Boreas Atheniensium gener, vii. 189. ab

- iis contra Xerxem invocatus, *ibid.*
 ejus uxor Orithyia, *ibid.* ejus delu-
 brum, *ibid.*
 Borysthenes fluvius, *iv.* 45, 47. ejus de-
 scriptio, *iv.* 53.
 Borysthenitæ, *iv.* 18, 53. eorum empo-
 rium, *iv.* 17.
 Boryes feræ ubi gignantur, *iv.* 192.
 Boves mares Ægyptii immolant; fe-
 minæ Isidi sacræ sunt, *ii.* 38, 41.
 boves immolandos ut explorent Æ-
 gyptios, *ii.* 41. bos lignea inaurata
 Mycerini filiæ sepulcrum, *ii.* 129. bos
 apud Cyrenæos etiam sacra propter
 Isidem, *iv.* 186. bobus ubi cornua
 non succrescant, *iv.* 29. boves præ-
 postere pascentes, cornua inflexa an-
 terius habentes, *iv.* 182. Boves feri
 prægrandibus cornibus circa Macedo-
 niam, *vii.* 126.
 Bosphorus Cimmerius, *iv.* 12, et 100.
 Bosphorus Thracius a Dario ponte jun-
 ctus, *iv.* 83, 85, 86. *ubi et* ejus di-
 mensio.
 Bottiæ, populus, *vii.* 185. *viii.* 127.
 Bottiæis regio, *vii.* 123. terminabatur
 per fluv. Lydian et Haliacmona, *vii.*
 127.
 Branchidæ, ubi oraculum Apollinis, *i.*
 92, 157. *v.* 36.
 Brauron Atheniensium, *iv.* 145. *vi.* 138.
 Briantica regio, ante Galaica, *vii.* 108.
 Briges, qui postea dicti Phryges, *vii.* 73.
 Brongus fl. *iv.* 49.
 Brundisium urbs, *iv.* 99.
 Bryas Darii et Artystonæ fil. *vii.* 72.
 Brygi, Thraces, *vi.* 45. *vii.* 185.
 Bubali, *iv.* 192.
 Bubares Persa, Megabyzi filius, *v.* 21.
vii. 21. *viii.* 136.
 Bubastis urbs, *ii.* 59, 137, 156.
 Bubastis Ægyptiace, Diana, *ii.* 137, 154.
 prope Pelusium, *ii.* 156.
 Bubastiana plaga, *ii.* 166.
 Bucolicum ostium Nili effossum, *ii.* 17.
 Budii, Medorum gens, *i.* 101.
 Budini populus, *iv.* 21, 108. eorum
 mores, *etc.* *iv.* 108.
 Bulis Spartiata, Nicolai filius, *vii.* 134.
 offert se sponte ad Talthybii iram
 placandam, una cum Sperthie: et
 eorum acta, *vii.* 134, 135, 136, 137.
 Bura Achæorum opp. *i.* 145.
 Busæ, Medorum gens, *i.* 101.
 Busiris urbs, *ii.* 59, 61.
 Busiritana plaga, *ii.* 165.
 Butacides, *v.* 47.
 Butus (*vel potius* Buto) urbs Ægypti,
 ubi oraculum Latonæ, *ii.* 59, 63, 155.
 Bybassia, *i.* 174.
 Byblus Ægyptiorum ejusque descriptio,
ii. 92.
 Byzantium ab Ionibussubactum, *v.* 103.
 Byzantii ab Otane capti, *v.* 26.

C.

- Cabales gens Africæ, *iv.* 171.
 Caballi, populus, *iii.* 90.
 Cabelees Meones, qui et Lasonii, cum
 Xerxe militantes, et eorum armatura
 et dux, *vii.* 77.
 Cabirorum sacra, *ii.* 51. eorum tem-
 plum Cambyzes profanat. *iii.* 37.
 Cadmus Agenoris, fil. *iv.* 147. *v.* 58, et
 59. Semeles pater, *ii.* 45. Theram
 appellit, *iv.* 147. venit in Bœotiam, *ii.*
 49.
 Cadmei, *i.* 146. Pelasgos ejiciunt, *i.* 56.
 Cadmei ab Argivis ejecti, *v.* 57, 61. in
 eos expeditio Atheniensium, *ix.* 27.
 Cadmeæ litteræ, *v.* 59.
 Cadmea quædam victoria Phocensibus
 obtrigit, *i.* 166.
 Cadmus Cous, Scythis filius, homo jus-
 titiæ amantiss. *vii.* 163, 164.
 Cadytis, magna Syriæ urbs, *ii.* 159. *iii.*
 5. a Neco rege occupata, *ibid.* urbs
 non minor quam Sardis, *iii.* 5.
 Cænides Eëtion, *v.* 92. §. 2.
 Caici campus Mysorum, *vi.* 28.
 Caicus fluvius, *vii.* 42.
 Calamisa, *ix.* 96.
 Calamitas dimidiata est occidi ab digno,
v. 111.
 Calantiae Indi, *iii.* 97. *vide* Calatiae.
 Calasiris vestis nomen, *ii.* 81.
 Calasiries Ægyptii pugnatores, *ii.* 164.
ix. 32. soli arti militari operam dant,
ii. 166, 168. *ubi et alia.* Calasirium
 plagæ, *ii.* 166.
 Calatiae Indi parentibus vescuntur, *iii.*
 38. *at cap. 97. vocantur* Calantiae.
 Calchas, *vii.* 91.
 Calchedonia, *iv.* 85. Calchedonii, *v.* 26.
 Calculorum ludus inventus a Lydis, *i.*
 94.
 Callatebus urbs, *vii.* 31.
 Calliæ Phænippi filii odium in tyran-
 nos, *vi.* 121. solus bona Pisistrati
 Athenis ejecti ausus emere, *ibid.* *ubi*
alia de eodem, 122. filiabus nuptum
 dat ex Atheniensibus quem quæque
 deligat, *iv.* 122.
 Callias Eleus Iamidarum unus, vatici-
 nus, *v.* 44, 45.
 Callias Hipponici filius, *vii.* 151.
 Calliades summum Athenis magistra-
 tum gerit, *viii.* 51.
 Callicrates ejusque virtus et moribundi
 dictum, *ix.* 72. ejus sepulcrum apud
 Lacedæmonios, *ix.* 85.
 Callimachus Aphidnæus polemarchus,
vi. 109. ejus virtus et interitus, *vi.* 114.

- Callipidæ populus Scythiæ: iidem et Græcoscythæ, iv. 17.
 Callipolitani pop. vii. 154.
 Callista insula, iv. 147.
 Calvi populi ab ipso natali, itidemque feminae calvæ, iv. 23.
 Calvi paucissimi apud Ægyptios, et cur, iii. 12.
 Calvitium quid impediatur, ibid.
 Calumnia unde in aulis, iii. 80. ejus propria, vii. 10. §. 7.
 Calyndii pop. vii. 99.
 Calyndensium rex, et navis demersa, viii. 87.
 Calyndici montes, i. 172.
 Camarina quondam Syracusanorum, vii. 154. eversa a Gelone, vii. 156.
 Cambyzes, Cyri pater, i. 46, 107, 112, 207. vii. 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, i. 107.
 Cambyzes rex Pers. Cyri et Cassandæ Pharnaspe genitæ filius, i. 107. ii. 1. iii. 2. ejus genus sibi vendicant Ægyptii, iii. 2. regnum Cyri suscipit, ii. 1. ejus in Ægyptios expeditio, ibid. et iii. 1, etc. quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem, iii. 1, 2, 3, 4. Ægypto potitur, i. 181. iii. 7, etc. cum Arabum rege fœdus init, iii. 7, 9. ei dedunt se Afri, Cyrenæi ac Barcæi munera mittunt, iii. 13. triplex movet bellum, iii. 17. exploratores mittit ad Æthiopas, iii. 20. temeraria et infelix expeditio in Æthiopas, iii. 25. jubet Ammonios diripere et Jovis oraculum incendere, ibid. Cambysis insania, iii. 25, 29, 30, 33, 34, 38. Apim Deum vulnerat lethaliter, iii. 29. fratrem occidendum curat ex falso somnio, iii. 30, 61. sororem, eandemque uxorem, interficit, iii. 31, 32. morbo sacro laborat ab ipsis natalibus, iii. 33. ejus vinolentia, et inde scelera, iii. 34, 35. religionis derisor, iii. 37. ejus fatum, et imprecationes in se, iii. 64, 65. ejus interitus, iii. 66. cur Dominus a Persis adpelletur, iii. 89.
 Cameli, i. 80. iii. 103. vii. 86. cameli Indorum, ibid. id animal non solent invadere leones, vii. 125. camelos timent, equi, i. 80.
 Camicus oppidum, ejusque obsessio, vii. 169, 170.
 Caminus poemation Homeri, ii. 32.
 Camirus civitas, i. 144.
 Campsa urbs, vii. 123.
 Campus Mæandri, i. 161. Xanthius, i. 175.
 Canæ mons, vii. 42.
 Canales coriacei miræ longitudinis, iii. 9.
 Canastræum promontorium, vii. 123.
 Candaules Myrsi filius, Sardium tyrannus, i. 7. Myrsilus a Græcis cognominatus, ibid. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, i. 8, 9, 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur, i. 11, 12.
 Candaules alius Damasithymi pater, vii. 98.
 Canes custodes domus, ii. 22.
 Canes Indici, i. 192.
 Canobus, ii. 97.
 Canobicum Nili ostium, ii. 17, 113, 179.
 Caput nullam suturam habens, ix. 83. e capitibus inimicorum cæсорum potant Scythæ, iv. 65. capita animantium non degustant Ægyptii, ii. 39. capita Ægyptiorum cur firma, Persarum vero fragilia, iii. 12.
 Capita quercus, locus sic dictus, aliter Tria capita, ix. 39.
 Cappadociæ fertilitas, i. 73.
 Cappadoces a Græcis Syri nominati, i. 72. v. 49. vii. 72. Cappadocibus bellum infert Cræsus, i. 73.
 Capras Mendesii cur non mactent, ii. 42, 46.
 Caprarii in honore apud Mendesiis, ii. 46.
 Capripedes homines, iv. 25.
 Capræ et bubali apud Afros, iv. 192.
 Captivorum immolatio apud Scythas, iv. 62. et apud Tauros, iv. 103.
 Car fratres habuit Lydum et Mysum, i. 171.
 Caria, pars Ioniæ, i. 142. a Persis capitur, vi. 25.
 Cares olim Leleges, eorumque status antiquus, i. 171. eorum tria inventa, ibid. aiunt se aborigines, ibid. a Cræso subacti, i. 28. subacti et ab Harpago, i. 174. quidam Ægyptum incolentes, ii. 61, 152, 154. iii. 11. eorum a Persis defectio et pugnae, v. 117, 118, 119, 120. naves et armatura in Xerxis exercitu, vii. 93.
 Caricarum mulierum factum contra maritos, i. 146.
 Carica Vestis, v. 88.
 Carine urbs, vii. 42.
 Carius Jupiter, i. 171. v. 66.
 Carcinis urbs, iv. 55, 99.
 Cardamyla Laconica, vii. 73.
 Cardia urbs, vi. 33. vii. 58. ix. 115.
 Carenus Euæneti pater, vii. 173.
 Carnia festum, vii. 206.
 Carpathium mare, iii. 45.
 Carpis fluvius, iv. 49.
 Carthaginiensium bellum cum Phocæensibus, i. 166. rex Amilcar, vii. 165. iis vult bellum inferre Cambyzes sed omittit, iii. 17, 19. colunt imaginem Amilcaris, vii. 167.

- Carystus opp. iv. 33. obsessa, vi. 99.
 Carystii se dedunt Persis, ibid. pecuniam
 dant Themistocli exigenti, viii. 112.
 contra Athen. bellum gerunt, ix. 105.
 eorum ager vastatur, viii. 121.
 Casambus, Aristocratis filius Athenien-
 sibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
 Casia ubi et quomodo nascatur et me-
 tatur, iii. 110.
 Casius mons, ii. 6, 158. iii. 5.
 Casmena oppidum, vii. 155.
 Caspatyrus urbs, iii. 102. iv. 44.
 Caspii, iii. 92, 93. eorum armatura in
 exercitu Xerxis, vii. 67. eorum equi-
 tes, vii. 86.
 Caspium mare, i. 202, 203.
 Cassandane Cyri uxor, mater Cambysis,
 ii. 1. iii. 2.
 Cassiteros, *id est, stannum*, iii. 115.
 Cassiterides insulæ, ibid.
 Castalia loci nomen, viii. 39.
 Casthanæa urbs, vii. 183, 188.
 Castor et Pollux Tyndaridæ, ii. 43.
 excepti ab Euphorione domo, vi.
 127.
 Castores in quo lacu capiuntur, iv. 109.
 eorum testiculi morbis matricis aux-
 iliantur, ibid.
 Castra Tyriorum, locus sic dictus, ii.
 112.
 Castra, nomen loci Ionibus et Caribus
 ad habitandum in Ægypto dati, ii.
 154.
 Catadupa Ægypti, ii. 17.
 Catarractes amnis Mæandro par, vii. 26.
 Catiari et Traspies, Scytharum genus,
 iv. 6.
 Cava Eubææ, viii. 13.
 Caucasus mons, i. 203, 204. iii. 97.
 Caucones Pylî pop. i. 147. iv. 148.
 Caunus ab Harpago capta, i. 176. ad
 Iones deficit, v. 103.
 Caunii eorumque genus et mores, i. 172.
 Caustrobius Aristæ pater, iv. 13.
 Caystrius fl. v. 100.
 Cebreniorum origo, ii. 20.
 Cecrops rex, viii. 44. unde Cecropidæ
 dicti Athenienses, ibid.
 Ceiorum cœnaculum Delphis, iv. 35.
 Celænæ, ubi Mæandri fontes, vii. 26.
 Celes socius Dorici, v. 46.
 Celtæ populus, i. 33. omnium extremi
 in Europa ad solis occasum, iv. 49.
 Centum appellatæ insulæ, i. 151.
 Ceos prope Athenas, viii. 76.
 Cephenes olim, qui Persæ, vii. 61.
 Cepheus Andromedæ pater, vii. 61, 150.
 Cepheus Beli fil. vii. 61.
 Cephissus Thwæ pater, vii. 178.
 Cephissus amnis, viii. 33.
 Ceramicus sinus, i. 174.
 Cercasorum urbs, ii. 15, 17, 97.
 Cercopes Homeri, ii. 24.
 Cercopœn sedes, vii. 216.
 Ceres, Ægyptiace Isis, ii. 156. cum Ce-
 rere alea ludit Rhampsinitis rex, ii.
 122. Ceres et Bacchus inferorum prin-
 cipes, ii. 123. Cereris matris tem-
 plum in Scythia, iv. 53. Cereris Eleu-
 siniae templum, ix. 62, 97, 101. et
 lucus, ix. 65. Amphictyonidis tem-
 plum, vii. 200. Achæiæ templum et
 orgia, v. 161. Cereris legiferæ sacra
 Thesmophoria, vi. 16. Cereris et Pro-
 serpinæ solemnia, viii. 65.
 Cervi in Africa nulli, iv. 192.
 Chalcedonii cæci a Megabazo dicti, ib.
 ab Otane capti, v. 26.
 Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii,
 vi. 33. vetustiores Byzantiis, iv. 144.
 Chalcidenses oram Atticam populantur,
 v. 74. vastantur ab Atheniensibus, v.
 77. Olynthum obtinent, viii. 27. illis
 opem ferunt Milesii, v. 99.
 Chalcidicum genus, vii. 185. viii. 127.
 Chaldæi, vii. 63. Chaldæi inter Assyrios,
 ibid. Chaldæi sacerdotes Jovis Dei, i.
 181, 183.
 Chalestra urbs, vii. 123.
 Chalybes a Cræso subacti, i. 28.
 Champsæ crocodili dicti, ii. 69.
 Charadra oppidum, viii. 33.
 Charaxus, vir Mitylenæus, Sapphus fra-
 ter, ii. 135. iv. 135.
 Charileus Mæandrii frater, iii. 145.
 Charillus Eunomi filius, viii. 131.
 Charopinus Aristagoræ frater, v. 99.
 Chemmis insula, ii. 156.
 Chemmis oppidum grande Thebaicæ
 præfecturæ, ii. 91. Chemmitæ, ibid.
 Chemmitana plaga, ii. 165.
 Cheops, rex Ægypti, Rhampsiniti suc-
 cessor, ii. 124. ejus gesta, pyramides,
 ii. 124, 125, 126.
 Cephrenis regis Ægypti tyrannis, et
 pyramis, ii. 127, 128.
 Cherasmis Persa, vii. 78.
 Chersis Gorgi pater, vii. 98.
 Chersis Onesili pater, v. 104.
 Chersonesi urbes subactæ et eversæ a
 Phœnicibus, vi. 33. Chersonesi tyran-
 nus Miltiades, vi. 34. Chersonesus
 quæ est in Hellesponto, vii. 33. Athe-
 niens, ditionis fuit, vi. 140. Cherso-
 nesus, aspera, iv. 99.
 Chersonesitæ portas Sesti Atheniensibus
 aperiant, ix. 118.
 Chersonesitarum primores in vincula
 conjecti a Miltiade, et quo astu capti,
 vi. 39.
 Chilei viri Tegeatæ consilium, ix. 9.
 Chilo vir Spartæ sapientiss. vii. 235.
 ejus consilium Hippocrati datum, i.
 59. Demarmeni filius, vi. 65.
 Chius Ionum civitas, i. 142. ii. 178.
 a Persis capta, vi. 31.

- Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt, i. 18. Chiorum tyrannus Strattis, viii. 132. Minerva Poliuchos, i. 160. eorum lingua, i. 142. ut Atarneum obtinuerint, i. 160. eorum clades, vi. 15, 16, 26. et prodigia quæ præcesserunt, vi. 27.
- Choaspes fluvius ad Susa, i. 188. v. 49, 52. ejus aquam solam rex potat, i. 188.
- Chœnix mensura, vi. 57.
- Chœreatae (*q. d. porcales*) tribus Sycyonia, v. 68.
- Chœreæ nomen loci in Eubœa, vi. 101.
- Chœrus Micythi pater, vii. 170.
- Chorasmii populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
- Chori muliebres lascivi, v. 83.
- Chori tragici, v. 67.
- Chorus centum adolescentum ex Chio missus Delphos, vi. 27.
- Chromius Argivus, i. 82.
- Chutri, lavacri genus, vii. 176.
- Cicones gens Thraciæ, vii. 59, 108, 110.
- Cii sive Cei insulares, viii. 1.
- Cilices, ii. 28, 72. v. 49, 52. eorum armatura, vii. 91. eorum tributum, iii. 90.
- Cilicia, ii. 17, 34. Ciliciæ præfectura, ix. 107.
- Cilissæ naves, viii. 14.
- Cilix Agenoris filius, a quo dicti Cilices, vii. 91.
- Cilla, Æolum civitas, i. 149.
- Cimmerii, i. 6, 15, 16, 103. iv. 1, 11, 12.
- Cimmerius Bosphorus, iv. 12, 28, 100.
- Cimmeria portoria, iv. 12, 45. Cimmerii muri, iv. 12.
- Cimon Miltiadis pater, vi. 34, 39.
- Cimon, Miltiadis filius, vii. 107. multam patri impositam exsolvit, vi. 136.
- Cimon Stesagoræ pater, vi. 38.
- Cineas rex Thessal. v. 63.
- Cinnamomum ubi gignatur, et quomodo colligatur, iii. 111.
- Cinyps fluvius, iv. 175. v. 42.
- Cinyps tellus Africæ fertilis, fluvio cognominis, iv. 198.
- Cion Mysiæ, v. 122.
- Cippus finium index, vii. 30.
- Circumcisio Ægyptiorum, ii. 36. et aliorum quorundam populorum, ii. 104.
- Cissii in exercitu Xerxis militantes, vii. 62. eorum dux et armatura, ibid. eorum equitatus, vii. 86. eorum tributum, iii. 91.
- Cissia terra, v. 49, 52. Cissiae portæ Babylonis, iii. 155, 158.
- Cithæronis radices, ix. 19, 25. exitus, ix. 38.
- Cius fluvius, iv. 49.
- Claves Cypri, promontorium dictum, v. 108.
- Clazomenæ Ionum civitas, i. 142. ii. 178. hæc invaditur ab Alyatte, qui cladem accipit, i. 16. capitur ab Artapherne et Otane, v. 123. eorum thesaurus, i. 51.
- Cleades Autodici filius, ix. 85.
- Cleanax Argivus, ii. 1, 2.
- Cleander vates, Phigalensis, vi. 83.
- Cleander et Euclidis Hippocratis filii, vii. 155.
- Cleander Pantarei f. Gelæ tyrannus, vii. 154.
- Cleobis et Bitonis historia et beatitudo, i. 31.
- Cleodæus Hylli filius, vi. 52. vii. 204. viii. 131.
- Cleombrotus et Leonides gemini, v. 41, i. viii. 71. Anaxandridæ filius, ibid. et ix. 10. pater Pausaniæ, iv. 81.
- Cleomenes Anaxandridæ filius, v. 41, 64. vii. 148. inops mentis, v. 42. Spartæ rex creatus, non propter fortitudinem sed propter genus, v. 39. auro corrupti non potest a Mæandrio, ideoque virorum justiss. audit, iii. 148. discordia inter illum et Demaratum, vi. 51, 61, 73, 74. Clisthenem Athenis ejicit, v. 70, 72. ejus cum Aristagora acta, v. 49, 50, 51. inter Cleomenem et Agri-vos acta, vi. 76, 77, 78, 79, 80. proficiscitur contra Pisistratidas, v. 64. Achæum se esse ait, non Dorem, v. 72. profugit Sparta et Arcadas sollicitat contra Spartanos, vi. 74. adversus Athenienses bellum gerit, v. 74, 75. ad insaniam redactus, v. 75-84. ejus interitus, v. 48.
- Cleonæ urbs, vii. 22.
- Clinias Alcibiadis filius Atheniensium prætantissimus in classe contra Xerxem, viii. 17.
- Clisthenes, Sicyonis tyrannus, vi. 126. ejus odium in Adrastum, v. 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta, vi. 126, 127, etc.
- Clisthenes Alcæonides Atheniensis Sicyonii Clisthenis nepos, v. 66, 67. vi. 131. ejus et Isagoræ factiones, v. 66, 69, 70.
- Clytiades Tisamenus, ix. 33.
- Cnidus civitas, i. 144. ii. 178.
- Cnidii Lacedæmoniorum coloni, i. 174. eorum cum Tarentinis amicitia, iii. 138. suam ditionem in insulæ formam perfodiendo tentant redigere, i. 174. et isthmum perfodere volentes quomodo impediti, ibid. Harpago se dedunt, i. 174. Cyrenæorum quosd. servant, iv. 164.
- Cnæthus pater Nicodromi, vi. 88.
- Cobon Aristophanti filius, vi. 66.

- Codrus Atheniensium rex, v. 65, 76.
 Codrus Melanthi f. i. 147.
 Codrus Nelei pater, ix. 97.
 Cœla, via quædam, vi. 103.
 Cœla Chii, vi. 26. Eubœæ, viii. 13.
 Cœnyrorum et Ænyrorum locus prope quem metalla Thasia, vi. 47.
 Coës Mitylenæus Erxandri filius, iv. 97. v. 11. Mitylenes tyrannidem a Dario accepit, v. 11. captus ab Iatragora, v. 37. a Mitylenæis lapidibus interfectus, v. 38.
 Coitus in templis, ii. 64.
 Colæus, Samiæ navis gubernator, iv. 152.
 Colaxais Targitai filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6. triplex filius constituit regnum, iv. 7.
 Colchi, i. 104. progenies Ægyptia, ii. 104. iii. 97. iv. 40. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, vii. 79.
 Colchicum linum Sardonicum dictum, ii. 105.
 Colias ora Atticæ, viii. 96.
 Colophon Smyrnæ conditur, i. 164.
 Colophon Ionum civitas, i. 142. ii. 8. vi. capta a Gyge, i. 14.
 Colophonii soli cur ex Ionibus ab Apaturis festis arcentur, i. 147.
 Colophoniorum profugi, Smyrnam occupant, i. 150.
 Colossæ, oppidum Phrygiæ, vii. 30.
 Colossi, ii. 130, 143, 153, 175, 176. Colossi apud Ægyptios cujusque pontificis, ii. 143.
 Columbæ Dodonææ nigræ, ii. 55.
 Columbas albas cur expellant Persæ, i. 138.
 Columnæ albæ in Caria, v. 118.
 Columnæ instar palmarum, ii. 160.
 Comam Lacedæmonii ex quo alant et Argivi non, i. 82. comam ut Babylo-nii gerant, i. 195. pectentes Lacedæmonii, vii. 208. comam ut alant et tondeant Macæ, iv. 175. comam quomodo gestent Maxyes, iv. 191.
 Combrea urbs, vii. 123.
 Comedunt in viis Ægyptii, ventrem domi exonerant, ii. 35.
 Compsatus fluvius, vii. 109.
 Conchylia in montibus Ægypti, ii. 12.
 Coniæus Thess. v. 63.
 Conos pini fructus, ii. 20.
 Consilio bono felix eventus, vii. 157.
 Consuetudines avitæ placent genti cuique, iii. 38.
 Consultant Persæ inter pocula, et quidem de rebus etiam maxime seriis, sed ab iisdem sobriis confirmari oportet consilia quæ tum capta fuerint, i. 133. consultare bene maximum est lucrum, vii. 10. §. 4.
 Contadesus fluvius, iv. 90.
 Convitia irritant iram, vii. 160.
 Copais palus, viii. 135.
 Corcyra a Corinthiis condita, iii. 49. ei imperitat Perianther, iii. 52.
 Corcyræi, iii. 48, 49. eorum cum Corinthiis perpetua discordia, iii. 49. interficiunt Perianther filium, iii. 53. in bello Xerxiano astute neutrarum partium, vii. 168.
 Coressus in agro Ephesio, v. 100.
 Corinthiorum tyranni Ection et Perianther filius, v. 92. Corinthii cœcæ adversus Persam missi, vii. 200. Corinthii minime contentui habent opifices, ii. 167. Corinthiorum thesaurus, i. 144, 50. iv. 162. eorum et Samiorum simulates, iii. 48. eorum cum Corcyræis discordia, iii. 49. Corinthii Peloponnenses contra Athenienses deserunt, v. 75. Corinthii naves nummo vendunt Atheniensibus, dono dare lege prohibiti, vi. 89. eorum fuga socios deserentium in bello Persico, viii. 94. eorum virtus, ix. 102. Corinthiæ mulieres universæ exutæ a Perianthro et cur, v. 92. Corinthia vestis cui similima est Doris, v. 87.
 Corinthus felix, iii. 52.
 Cornua pecoribus ubi mature aut sero nascuntur, iv. 29.
 Corobius purpurarius, iv. 151.
 Corona oleagina Olympiorum præmii, viii. 26.
 Coronæi Thebanorum vicini, v. 79.
 Corsica vel Cynrus, i. 165.
 Corycium antrum, viii. 36.
 Corydalis Anticyrensis, vii. 214.
 Corys Arabiæ flumen, iii. 9.
 Cos civitas, i. 144.
 Cos insula Tyrannos passa, vii. 164.
 Cotys Asiæ pater, iv. 45.
 Cranapes Mitrobatii filius, una cum patre ab Oretæ cæsus, iii. 126.
 Cranai dicti Athenienses, viii. 44.
 Crastis, et Crastia Minerva, v. 45.
 Crater, qui Cræso portabatur, interceptus et cælatura ejus, i. 70. iii. 47. crater in ostio Ponti, a Pausania dedicatus, iv. 81. crater Argolicus, iv. 152. crateres Lesbii, iv. 61.
 Crathis Ægarum fluvius perennis, a quo et Italicus ille vocatus est, i. 145.
 Cratines Anaxilai pater, vii. 165.
 Cratinus Aminoclis pater, vii. 190.
 Cremni, emporium paludis Mæotidis, iv. 20.
 Creston urbs, i. 57.
 Crestonæi, v. 3. viii. 127.
 Crestoniæ, i. 57.
 Crestonicus ager, vii. 124.
 Crestonicae terræ rex, viii. 116.
 Creta universa a barbaris habitata, i. 173.
 F f

- Cretenses cur auxilium non tulerint Græcis contra Persam, vii. 167, 170, 171. *ubi alia* de eorum migratione et fortuna.
- Crex avis, ii. 76.
- Crinippus Terilli pater, vii. 165.
- Crisæus campus, viii. 32.
- Cristas galeis imponere primi ostendunt Cares, i. 171.
- Critala in Cappadocia, vii. 26.
- Critheis Melanopi filia, ii. 1. furtivo concubitu prægnans, ii. 2. parit Homerum, ii. 3. nubet Phemio, ii. 4. ejus mors, ii. 5.
- Crithon Ithagenis pater, ii. 1.
- Critobuli filia, Amasis uxor, ii. 181.
- Critobulus Toronæus, viii. 127.
- Crius Polycriti filius, vi. 50. circa eum et Cleomenem acta, *ibid.* Atheniensibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
- Crius Ægineta, Polycriti pater, viii. 92.
- Crobyzi Thraces, iv. 49.
- Crocodili descriptio, ii. 68, 69, 70. crocodili sacri, ii. 69, 148. eorum sepulcra, ii. 148. crocodili Africæ, iv. 192.
- Crocodilorum urbs, ii. 148.
- Cræsus rex Lydorum ejusque genus, i. 6, 7, 92. Ephesios invadit, i. 26. bonus vir, et religiosus, ac deorum cultor, i. 87. cum Astyage affinitas, i. 73. primus Græcos ad tributum pendendum adigit, i. 6, 27. Iones et Æoles subigit, *ibid.* cum Ionibus insularis hospitium contrahit, i. 27. per eum aucta Lydorum potentia, i. 28, 29. ejus cum Solone colloquium, i. 30, 31, 32, 33. eum deorum indignatio excipit, i. 34. Gygis tritavi crimen luit, i. 91. ejus somnium, i. 33. ejus luctus super filio interfecto, i. 44. Cyprum invasurus oraculum consulit varie, i. 46, 47, *etc.* donaria et hostiæ ab eo consecrata et jugulata, i. 50, 51, 52. v. 36. potentiss. Græcorum amicitiam petit, i. 16, 69. crater, viii. 124. ejus expeditio contra Cyrum, i. 71, 73. Halyn fl. trajicit, i. 75. Pteriam expugnat, i. 76. pugna cum Cyro, *ibid.* Sardis redit, i. 77. vincitur a Cyro et obsidetur, i. 81. in observantia et amore a Cyro habetur, qui ejus consiliis utitur, i. 88, 89, 90, 155, 156, 207. Pythio mittit compedes, i. 90, 91. alia ejus in Græcia donaria, i. 92. fratrem Pantaleontem interficit, *ibid.* Cambysen desipientem admonet, et vix mortem effugit, iii. 36. alia sententia Cambysi adprobata, iii. 34. ejus munificentia in Alemaeonem, vi. 125. liberat Miltiadem, vi. 37. Sardibus captis et ipse capitur, et vivus ad Cyrum perducitur, i. 86. rogo impositus ab Apolline invocato servatur, immissa pluvia, i. 86, 87.
- Cræsi filius mutus, quando vocem rupit, i. 85. templi Delphici locupletator, viii. 35.
- Crophii mons, ii. 28.
- Crossæa regio, vii. 123.
- Crotoniata, genere Achæi, viii. 47. eorum cum Sybaritis bellum, v. 44, 45.
- Crotonienses, *vel potius* Crotoniatae medici dicti primi, secundi Cyrenæi, iii. 131.
- Cubiti regii mensura, i. 178. cubitus Ægyptius Samio par, ii. 168.
- Cubiti mensura, ii. 149.
- Culicum vis ingens apud Ægyptios palustres et contra eos ab Ægyptiis excogitata, ii. 95.
- Cunctatio utilis, vii. 10. Cuniculi hostiles ære deprehensi, iv. 20.
- Cupere multa malum est, vii. 18.
- Cuphagoras Epizeli pater, vi. 117.
- Curium urbs Cypri, v. 113.
- Curienses, Argivorum coloni, *ibid.*
- Curotropho sacra Samii fiunt a feminis, ii. 30.
- Currus bellici, v. 113.
- Currus sacer Jovis in Xerxis exercitu, vii. 55. quomodo amissus, viii. 115.
- Cyanea insulæ, errabundæ a Græcis existimate, iv. 85.
- Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex, i. 73, 103. ejus res gestæ, i. 103, 104, *etc.* in ira peracerbus, i. 73. ejus interitus et anni regni, i. 107.
- Cybeles templum, Sardibus concrematum, v. 102.
- Cyberniscus Lycius, vii. 98.
- Cyclades insulæ, v. 30.
- Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia, vii. 165.
- Cydonia in Creta condita a Samiis, iii. 44, 59.
- Cydrara oppidum, vii. 30.
- Cyllestes, panes Ægypti. ii. 77.
- Cyllirii Syracusanorum quondam servi, dominos ejiciunt, vii. 155.
- Cylon Atheniensis tyrannidis affectata compertus, v. 71.
- Cyma civitas Æoliæ, i. 149. v. 123. vii. 194. ii. 1, 2. vocata et Phriconis, i. 149. ii. 38. ejus origo, ii. 1, 2. capitur a Persis, v. 123.
- Cymæi hiberna classis Xerxæ, viii. 130. oraculum consulunt de reddendo Pactya, i. 157, 158, 159. Pactyam in Chium deportant, i. 165. tyrannum suum vivum dimittunt, v. 38. spernunt inepte Homerum, ii. 12, 13, 14, 15.

- Cynæus Aristagoras, iv. 138.
 Cynægius, Euphorionis filius, navem adversariam prehensans, manu truncatur, vi. 114.
 Cyneas Philagri pater, vi. 101.
 Cynetæ Celtarum accolæ in ultimis Europæ occidentalis plagis, iv. 49.
 Cynesii populus, ii. 33.
 Cyniscus appellatus Zeuxidamus, vi. 71.
 Cyno, sive Spaco, Mitradatis, bubulci Astyagis, uxor, i. 110. quomodo Cynum servaverit, i. 112, 113. Cyno, semper in ore Cyri, i. 122.
 Cynocephali populi, iv. 191. in Cynosarge Herculis templum, vi. 116.
 Cynosyra, v. 63. viii. 76.
 Cynurii, soli putantur Iones, Dore effecti, viii. 73.
 Cypria carmina, Homeri non sunt, ii. 118.
 Cyprus primum ab Amasi capta et tributaria facta, ii. 182. Persis tributaria, iii. 91. Cypriorum lex, i. 199.
 Cyprii se dedunt Cambysi, iii. 19. eorum bella et defectiones a Persis, v. 104, 105, 106, etc. in servitutem redacti, v. 116. eorum armatura, vii. 90. gentes variae unde sint? ibid.
 Cypria vox, Sigynnas, v. 9.
 Cypri claves, promontorium, v. 108.
 Cypsela quid sit, v. 92. §. 5.
 Cypselus, Eetionis filius, i. 114. v. 92.
 Cypselidæ, Corinthi, vi. 128. unde nomen hoc ei impositum, v. 92. §. 5.
 Corinthiorum tyrannus, ut eos tractarit, v. 92.
 Cypselus Miltiadis pater, vi. 35.
 Cyraunis insula, iv. 195. lacus in ea picifer, ibid.
 Cyrene circumflua, iv. 164. Cyrenen, quam non diripuerant quum esset occasio, frustra adoriuntur postea, Persæ, iv. 203. Cyrenaicæ regionis plagæ tres miræ fecunditatis, iv. 199.
 Cyrenæi, iv. 154, 155, 159, 169. etc. Cambysi se dedunt, iii. 13. eorum et Ægyptiorum conflictus, iii. 161. iv. 159. agros Libyæ vastant, iv. 159. cladem a Libyis accipiunt, iv. 160. eorum amicitia cum Samiis, iv. 152. oraculum consulunt, iv. 161. Cyrenæi medici, secundi sunt: ut Crotoniatæ, primi, iii. 131. Cyrenææ femina bovem superstitione observant, iv. 186.
 apud Cynrum civitas a Phocæensibus condita nomine Alalia, i. 165. Cynus Carystæ, ix. 105. Cynus heros, i. 167.
 Cynurii, vii. 165.
 Cyrus pater Cambysis Cyri patris, i. 111.
 Cyrus Persæ, i. 120. vii. 11. ejus parentes, avus, etc. i. 75, 91, 107, 108. (*ubi et ejus nativitas*), i. 111. mulus oraculo, (i. 55.) dictus, quia Semimedes et Semipersa, i. 91. Harpago traditus interimendus, et quomodo servatus, i. 109, 110, etc. educatur ab uxore bubulci, i. 113. cur a cane educatus dicatur, i. 122. bubulci filius cognominatus, i. 114. regalis indoles ut enituit in puero, ibid. ut a materno avo Astyage agnitus fuerit, i. 116. pervenit ad suos veros parentes, i. 122. Cyrus laudatur, iii. 89. *ubi dicitur* pater suis appellatus, *Item*, iii. 160. *ubi dicitur de eo*, cui comparari (*vel potius*, cui se comparare) nullus unquam Persarum dignum se (*vel rem se dignam*) existimavit. *Videtur autem hæc fuisse illorum opinio ob ea præsertim quæ dicuntur de ejus genitura*, ob quam se existimabat majus quiddam homine esse, i. 204. et de ejus felicitate, *ibidem*. *Sic vero et*, i. 126. divina quadam sorte genitum se dicit.
 Cyrus quæ prudenter dixerit, cum alibi, tum, ix. ult. Cyri prudentia in alienandis animis Persarum a Medis, i. 125, 126, 127. et in eo quod commentus est, ut Persas ad rebellandum induceret, i. 125. et tamen stulte Gyndi anni minatur, i. 189. omnem Asiam adeptus, i. 130. ejus cum Cræso prælium, i. 76, etc. ut se adversus Cræsum gesserit, in *iusdem usque* 91. ut se gesserit contra rebellantes Lydos, i. 154, etc. ejus apologus ad Ionas, i. 141. Smerdi mago aures amputat, iii. 69. bellum adversus Labyntem, et Babylonios, quorum urbem capit, i. 188, 189, 190, 191. bellum contra Tomyrin, Massagetarum reginam, i. 205, 206, etc. in quo occumbit, i. 214. *ubi narratur et quæ acta circa mortui caput*.
 Cythera insula Argivorum ditionis, i. 82. Templum habet Veneris Cœlestis ex Ascalone, i. 105. eam conducibilius Lacedæmonis obrui quam extare, vii. 235.
 Cythnii, gens, vii. 90. viii. 46.
 Cytissorus, Phrixo genitus, vii. 197. ejus posterorum calamitas, ibid.
 Cyzicum, urbs Propontidis, vi. 33.
 Cyziceni Æbæi Persæ se dedunt, ibid. Cyzicenorum festum in honorem Matris deum, iv. 76.

D.

Dadiceæ populus, iii. 91. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, vii. 66.
 Dædalum vestigat Minos, vii. 170.

F f 2

- Dai, Persarum genus, i. 125. pecuarii, ibid.
- Damas Samyris fil. vi. 127.
- Damasithymus Candaules filius, dux in classe Xerxis, vii. 98. Damasithymus, Calyndensium rex, viii. 87. demersus ab Artemisia, ibid.
- Damas Sirites, vi. 127.
- Damiae et Auxesia simulacra, v. 82, 83.
- Danaë, Acrisii filia, Persei mater, i. 91. vi. 135. vii. 60, 150.
- Danaus et Lynceus Chemmitæ, ii. 91.
- Danaus Archandri socer, ii. 98.
- Danai filia Thesmophoria in Ægyptum afferunt, ii. 171. templum Minervæ quod Lindi est, extruxerunt filios Ægypti fugientes, ii. 182.
- Danai et Xuthi in Peloponnesum adventus, vii. 94.
- Daphnæ Pelusiae, ii. 30, 107.
- Daphnis Abydenus, iv. 138.
- Dardanus urbs, v. 117. contermina Abydo, vii. 43.
- Dardanei, i. 189.
- Daritæ populus, iii. 92.
- Darius rex, Hystaspis filius, i. 183, 210. ii. 110. iii. 70. vi. 98. vii. 1, 11. e conjuratis in magos fuit unus, iii. 70. Darius idem sonat quod *ἐξέτιστος*, id est, *coërcitor*, vi. 98. ejus uxores, iii. 88. Darii liberi, iii. 12. vii. 2, 64, 68, 69, 72, 78, 97, 224. viii. 89. ix. 107. de Darii futuro regno Cyri visio, i. 209, 210. qua arte ad adipiscendum regnum usus, iii. 85, 86, 87. eum Persæ aiunt fuisse *κἀσπηλον* (id est, *institorum*) quoniam omnia quæstui habebat, iii. 89. Darii reditus et auri thesaurus, iii. 95, 96. statua ejus equestris, iii. 88. pecuniarum spe frustratus sepulcro Nitocridis aperto, i. 187. unde Græciæ infensor redditus, vii. 1. ejus expeditio in Scythas, iv. 1, 85, 86, etc. *Alia ejus facta præ aliis memoratu digna vide*, ii. 110. iii. 88. iv. 44, 88, 135. v. 11, 12. vii. 194. *item quædam ejus dicta*, iii. 160. iv. 143. v. 105. ejus cum Idanthyro colloquium per quandam equitem, iv. 126, 127. ejus oratio pro monarchia, iii. 82. oratio ejusdem ad primores Persarum de Orôte interficiendo, iii. 127. oratio ad Iones de ponte ad Istrum custodiendo, iv. 98. Darius quondam Cambysis satelles, iii. 139. bene de se meritis remunerat, iii. 140. v. 11. luxato pede a Democede sanatur, et acta cum eo, iii. 129, 130, 131, etc. Babylonem obsidet, capit, et diruit portas murosque, iii. 150, 151, 152, etc. Indos subegit, iii. 44. ejus crudele factum, iv. 84. a Mædonibus poscit terram et aquam, v. 17. et a Græcis, vi. 48. vii. 133. ejus moneta ex auro puriss. iv. 166. ejus legati a Græcis in barathrum et puteum projiciuntur, vii. 133. ejus obitus, vii. 4.
- Darius Xerxis filius Artayntam ducit, ix. 108.
- Dascylus Gygis pater, i. 8.
- Dascylum, urbs, iii. 120, 126. vi. 33.
- Datis Medus contra Athenas missus a Dario, vi. 94. revocat Delios metu fugientes ipsum, vi. 97. visionem in somnis videt, vi. 118. ejus filii, vii. 88.
- Datus opp. ix. 75.
- Dauliorum oppidum incensum, viii. 35.
- Daurises Darii gener, v. 116. adversus Cariam tendit, 121. interitus, ibid.
- Decelea, ix. 15, 73.
- Decelus, ix. 73.
- Decelensium circa Helenæ investigationem acta, ix. 73. eorum in Sparta vectigalium immunitas et dignitas præsidendi, ibid.
- Decelensis populus, ibid.
- Decima redemptionis captivorum conscripta, v. 77.
- Decimæ pecuniarum ex prædis, vii. 27.
- Decimum quemque sorte comedunt inter se Cambysis milites fame adacti, iii. 25.
- Deiocus Phraortis fil. i. 16, 37, 96. vir sapiens et juris dicundi peritus, i. 96. ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit, i. 97, 98. rex Medorum declaratus, i. 98. ab eo regnum obtinente acta, et quomodo severitatem in exercenda justitia exercuerit, i. 98, 99, 100, 101. ejus mors et anni regni, i. 102.
- Deiphonus Eueii filius Apolloniata, ix. 92.
- Delphi, i. 51. ad eos missa donaria a Gyge, i. 14. a Cræso, i. 50, 51, 52. apud Delphos primus quis munera posuerit, i. 14. in numerum Delphorum adscribi volenti jus perpetuum datum cuilibet de Lydis, i. 54. Delphi oraculum pro se et Græcia consulunt, vii. 178. extreme formidantes Xerxem, urbem deserunt, viii. 37. barbaros a deo suo male affectos cædunt, viii. 38. Delphicum oraculum, *in finitis locis*. Delphicum templum sua sponte conflagravit, i. 50. ii. 180. aliud Amphictyones trecentis talentis construendum locarunt, ii. 180. et quinam conduxere, v. 62.
- Delta Ægyptiorum, ii. 13, 15, 16, 17, 18, 19, 179. solum Delta Ægyptum esse aiunt Iones non recte, ii. 15.
- Delubrum Jovis Carii, i. 171. Jovis Olympii, ii. 7. Cereris, iv. 53. Bacchi,

- iv. 87. Amphiarai, viii. 134. Laii et Œdipodis, iv. 149. in fano Latonæ admirabilissimum, ex uno factum lapide, ii. 155. delubra primi statuere Ægyptii, ii. 4. delubra a Persis incensa, iv. 96. viii. 144.
- Delus insula, iv. 33, 34, 35. expiata a Pisistrato, i. 64.
- Delos tremit antea inconcussa, vi. 98.
- Deliorum fuga ob Persas, vi. 97. revocati a Persis et nihil passi, ibid.
- Delium Thebanorum, vi. 118.
- Demaratus Aristonis filius, rex Spartæ, v. 75. vi. 50, 63, etc. de ejus genere et procreatione varia circumferuntur, vi. 63, etc. 69. matrem sciscitatur, qui verus ipsius parens, vi. 68. Demarati, id est, a populo votis petiti, unde nomen impositum, vi. 63. Cleomenem deserit in expeditione, v. 75. ejus cum Cleomene similitudines et odium, vii. 51, 63, 64. etc. fuga ad Persas, vi. 70. vii. 3. ejus elogium, vi. 70. ejus colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe, vii. 101, 102, 103, 104, 209, 234, 235, 236. ejus ingeniosa per pugillares clam nunciandi ratio, vii. 239.
- Demarmenus, v. 41. vi. 65.
- Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, ejus fortuna, et in quanto honore habitus a Dario, iii. 124, 129, 130, 131, 132. quo astu e Persia in patriam rediit, iii. 132, 133, 134; etc.
- Democratiam laudat Otanes, iii. 80. vi. 43. improbant Megabyzus et Darius, iii. 81, 82. ejus incommoda, iii. 81. eam constituit in Græcia Mardonius, vi. 43.
- Democritus, vir illustris, et Naxiorum trierarchus, vii. 46.
- Demonax a Mantineis, Cyrenæis missus reip. constituendus, iv. 161.
- Demonus Penthylis pater, vii. 195.
- Demophilus Diadromæ filius, vii. 222.
- Dens Hippie tussi excussus evanescit: et quid hac re portentum, vi. 107.
- Dentes ex uno osse universi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla, ix. 83.
- De deposito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuidam depositum neganti, vi. 86.
- Derusie, Persarum genus, i. 125.
- Dersæi Thracie populus, vii. 110.
- Descriptio temporis nunquam finiendi, v. 92.
- Detractio res deterr. vii. 10. §. 7.
- Deucalion rex, i. 56.
- Deus eminentissima gaudet deprimere, vii. 10. §. 5. deum tentare, idem quod prave facere, vi. 86. §. 3. deus quod fieri vult, nemo effugiat, ix. 16. invidens vitæ humanæ spatio, vii. 46. præsignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura, vi. 27. Deus Græcorum, i. 90. de illo impia cogitatio Aprie, ii. 169. Deos nemo latet in sceleribus, vii. 106.
- Deorum *véμεις και φέρονες*, i. 34. iii. 40. vii. 10. §. 5. viii. 106, et 109. invdiam excitant acres vindictæ, iv. ult. viii. 106. deus ab Ægyptiis verberatur quidam, ii. 132. deorum ira in nepotes etiam extenditur, vii. 137. duodecim deorum cognomina ab Ægyptiis Græci sunt mutuati, ii. 4. sacra peragunt illis Athenienses, vi. 108. omnia fere deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt, ii. 50.
- Dii Arabum, iii. 8. Libyæ, iv. 188. Scytharum, iv. 59. Thracum, v. 7. Græci, v. 49. regales, v. 106. *Χρόνιος*, iv. 33. deos externos exigunt Caunii, i. 172.
- Diactorides pater Eurydames uxoris Leutchidis, vi. 71.
- Diactorides Cranonius, unus e procis Agaristæ, vi. 127.
- Diadromes Demophili pater, vii. 222.
- Diana Osiris seu Dionysi filia, ii. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Æschylus, ibid. Bubastis ab Ægyptiis dicta, ibid. et 137. Templum Buto, ii. 155. Dianæ festum in Ægypto, ii. 137. aliud apud Brauronem, vi. 138. Dianæ templum maxime memorabile apud Bubastin, ii. 137, 138. Dianæ templum Sami, iii. 48. ad Trachinæm, vii. 176. Diana regia, iv. 33. Dianæ Orthosiæ ara, iv. 87. Dianæ oraculum, ii. 83. Dianæ urbem suam dominant Ephesii obsessi, i. 26. templum in Artemisio, vii. 176.
- Dicaea urbs, vii. 109.
- Dicaeus, Theocydis filius, exul, apud Medos illustris, viii. 65. quædam sibi visa portentosa narrat, Demaratum testem citans, viii. 65.
- Dictys, animal, iv. 192.
- Dictynnæ delubrum et à quibus structum, iii. 59.
- Dieneis Spartani virtus ad Thermopylas, vii. 226. ejus dictum, ibid.
- Dies, repente nox factus, i. 47, 103. vii. 37. certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum, vi. 106. diei natalis observatio apud Ægyptios, ii. 42. diei in horas distributio a quibus facta, ii. 4. iter, iv. 101. dies varii vitæ hominum, i. 32.
- Dindymene mater, i. 82.
- Dinomenes Gelonis pater, vii. 145.
- Diomedis *ἀγορία*, ii. 116.

- Dion urbs, vii. 22.
 Dionysiophanes Ephesius, ix. 84.
 Dionysius Phocæensis, classis Ionum dux, ejusque ad Iones oratio, vi. 11. res ab eo gestæ, ibid. *et seq.* post cladem Ionum quo devenerit, vi. 17.
 Dionysus, Apollinis et Dianæ pater, ii. 156. e Semele Cadmi filia a Græcis putatur genitus, ii. 145. educatus in regione cinnamomifera, iii. 111. ab Jove insutus in femore, ii. 146. e deorum novissimis apud Græcos, non et apud Ægyptios, ii. 145. Ægyptiace Osiris dictus, ii. 144. Dionysi festum, iii. 97. Dionysi trieterica, iv. 108. Dionysus et Urania ab Arabibus invocantur in fœdere ineundo, iii. 8. Arabibus Urotal dictus, ibid.
 Dioscuri, vi. 127. eorum nomen Ægyptiis ignotum, ii. 50.
 Dipæensium prælium, ix. 34.
 Dipodes, murium genus, iv. 192.
 Diræ in capita, ii. 39.
 Dithyrambus Harmatidæ filius, vii. 227.
 Dithyramborum auctor quis fuerit, i. 23.
 Divinatio Ægyptiorum, ii. 83. Nafamonum, iv. 172. Scytharum, iv. 67. divina præferenda humanis, v. 63. divinum quid videatur Herodoto, vii. 137.
 Divinitatis solers prudentia erga homines, iii. 108.
 Doberes pop. Pæoniæ, v. 16. vii. 113.
 Dodona, ii. 52, 58. Dodonæum oraculum, i. 46. ii. 52, 55. Dodonæorum antistites, ii. 55. Dodonæi, iv. 33. Dodonææ columbæ, ii. 55, 57.
 Dolia argentea Delphos a Cræso missa, i. 51.
 Dolonci Thraces, vi. 34. ab Absinthii bello vexati, ibid. oraculum consulunt, ibid. Miltiadem regem creant, vi. 35, 36.
 Dolopes, vii. 132, 185.
 Domus subterraneæ Æthiopum, iii. 97. domus non possident Indi nonnulli, iii. 100.
 Domestica mala Psammeniti majora quam ut ea deflare possit, ii. 14.
 Domicilia subterranea pyramidis, ii. 148. domicilia ex micis salis, iv. 185. domicilia e virgultis, et versatilia, e lentiscis suspensa, iv. 190.
 Dona ad Æthiopes explorandi gratia missa, ii. 20. dona Amasis Delphis data, ii. 180. dona Græcorum Ægyptum incolementium ad templum Delphi instaurandum, ii. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data, iii. 130. dona quantum apud milites possint, viii. 4, 5. dona ei qui primus muros Sardium ascenderit pollicetur. Cyrus, i. 84.
 Donaria Alyattis Delphos missa, i. 25. donaria Cræsi varia, i. 92. donaria divis data a Cræso ex bonis adversarii, i. 92. donaria Delphos a Cræso missa et rursus alia, i. 51, 52. donaria Delphos a Gyge missa, i. 14. donarium Midæ Delphos missum, regia sella, i. 14. donaria in templo Delphico, viii. 35. donarium Lacedæmoniorum, i. 51. donaria Amasis, ii. 182. donaria regis Pheronis, ii. 111. donaria Rhodopis Delphos missa, ii. 135. donarium Arionis apud Tænarum, i. 25. donaria e præda Persica, ix. 86.
 Dores, i. 144, 146. Dores a Cræso subacti, i. 6, 28. eorum migratio crebra, i. 56. Dores et Iones ex insulis egredientes in continenti sedes ponunt, i. 171. eorum prima expeditio adversus Asiam, iii. 56. Dores in classe Xerxis militantes, vii. 93. Dores in Atticam quater profecti, v. 76.
 Dorienses Pentapolin incolentes, i. 144. Doriensium principes ex Ægypto oriundi, vi. 53. Doriensium civitates multæ et insignes, viii. 73. Doriensium sacra, i. 144.
 Dorica gens unde cognominata, i. 56. Doricæ tribus mutantur, v. 68.
 Doris regio incurcata a Medis Theffalorum consilio et odio, viii. 31. Doris vestis, v. 87.
 Dorieus Euryanactis pater, ix. 10.
 Dorieus Anaxandridæ filius ex prima uxore, v. 41. inter æquales excellit, v. 42. nolens sibi a fratre imperari, coloniam alio ducit, v. 42. ejusque fortuna, v. 42, 43, 44, 45, 46. ejus mors, v. 45, 46. vii. 158, 205.
 Doriscus, v. 98. vii. 25, 106. Doriscus, Thraciæ litus et campus ingens, et castellum Darii, vii. 59.
 Dorus Hellenis filius, i. 56.
 Doryssus Leobotæ fil. vii. 204.
 Dotus Megasidræ fil. Paphlagonum et Matienorum Dux, vii. 72.
 Dromos Achilleus, iv. 55.
 Dropici, Persarum genus, i. 125.
 Drymus oppidum, viii. 33.
 Dryopis regio, i. 56. viii. 31. Dryopes pop. i. 146. Dryopum civitates, viii. 73.
 Dyma Achæorum, i. 145.
 Dymanatæ tribus Sicyonia, v. 68.
 Dyras amnis, vii. 198.
 Dysorum mons, v. 17.
 Dysenteria in Xerxis exercitu, viii. 115.

E.

- Ebenum ubi nascatur, iii. 114.
 Ecbatana v. Agbatana.

- Echecrates Eetionis pater, v. 92.
 Echemus Aëropi filius, ix. 26. Hyllum
 in monomachia interfecit, *ibid.*
 Echestratis Agis filius, vii. 204.
 Echidori fl. aqua copias Xerxis deficit,
 vii. 127. ejus origo, vii. 124.
 Echinades insulae, ii. 10.
 Echidna, iii. 108.
 Echines murium genus sic dictum, iv.
 192.
 Eclipsis solis, vii. 37.
 Edoni pop. v. 11, *et* 124. vii. 110, 114.
 ix. 74.
 Eetion Echecratis filius ejusque genus,
 v. 92. ei datum oraculum, *ibid.*
 Egestani, v. 46.
 Eion urbs super Strymonem, vii. 25.
 113. viii. 118.
 Elatea urbs, viii. 33.
 Elbo insula, ii. 140.
 Electrum unde venire feratur, iii. 115.
 Eleonius civis, v. 43.
 Elephantes supra modum grandes in
 Africa, iv. 191.
 Elephantina urbs Ægypti, ii. 9, 17, 28,
 29, 30, 31, 69, 175.
 Elæus Chersonesi, vi. 140. vii. 21, 33.
 ix. 116. Elæusii Xanthippum orant
 de ultione Protesilai sumenda, ix.
 119.
 Eleus Onomastus Agæi filius, unus e
 procis Agaristæ, vi. 127. Eleus quidam
 vates, iii. 132.
 Eleusis, viii. 65. apud Eleusinem Athe-
 niensium prælium, i. 30. Eleusinem
 Cleomenes cum Peloponnensibus in-
 vadit, v. 74, 75, 76. ibi fanum dear-
 um, vi. 75. Eleusine sepulti Argivi,
 ix. 27.
 Eleusiniæ Cereris templum, ix. 57, 101.
 Elis, Ætolorum colonia, viii. 73.
 Eleorum agonothetæ, vi. 127. Eleorum
 justissimum ac maximum certamen,
 ii. 160. quod tamen arguunt Ægy-
 ptii, *ibid.* Elei Minyarum oppida de-
 levare, iv. 148. Elei venientes post
 prælium suos duces exilio cur mul-
 ctarint, ix. 77. in Eleo agro muli cur
 nequeant gigni, iv. 30.
 Elorus flumen, vii. 154.
 Enagees, *id est* *piaculares*, i. 61. v. 71.
 Enarees, divinationem a Venere habentes,
 i. 105. iv. 67.
 Enchelees, v. 61.
 Eneti, qui sunt ex Illyriis et eorum lex,
 i. 196. Eneti, in Adria, v. 9.
 Enienses, vii. 132, 185, 198.
 Enipeus fluvius Thessaliæ, vii. 129.
 Enneacrunos, vi. 137.
 Enneaodoi, vii. 114.
 Eordi populi, vii. 185.
 Epaphus, qui et Apis, ii. 153. iii. 27, 28.
 Epaphi boves mares, ii. 38.
 Ephesus, civitas Ionum, i. 42. ii. 10. *et*
 158. ex Epheso ad Sardis iter, v. 54.
 Ephesinum templum, ii. 148. Ephe-
 sii obsessi a Croeso urbem suam don-
 nant Dianæ, i. 26. Ephesii soli ex
 Ionibus ab Apaturis festis arcentur,
 et cur, i. 147.
 Ephori Spartæ, ix. 6.
 Epialtes Eurydemi filius, vii. 213. Ther-
 mopylarum proditor, vii. 213, 214,
etc. ejus fuga et interitus, vii. 213.
 Epicichlides Homeri, ii. 24.
 Epicydes Glauci pater, vi. 86.
 Epidaurus, insula, antea Cēnone dicta,
 viii. 46. Epidaurus expugnata, iii. 52.
 Epidauri tyrannus Procles, iii. 50.
 Epidaurii, i. 146. Epidaurii oraculum
 consulunt, quum eorum tellus nihil
 produceret, v. 82. Epidauriis oleas
 permittunt Athenienses, et inter eos
 pacta et acta, v. 82, 83, 84. iis Ægi-
 netæ antea parentes, ab iis desciscunt,
 et clades inferunt, v. 83.
 Epigoni Homeri, si modo ejus sunt, iv.
 32.
 Epigramma vatis Megistiæ, vii. 228.
 Mandroclis Samii, iv. 88. epigram-
 mata Spartiatarum, qui occubere ad
 Thermopylas, vii. 228. tripodum li-
 teris Cadmeis incisa, v. 59, 60, 61.
 Ἐπισκυθίων, *id est*, *Age Scytham*: hoc
 est, intemperantius bibe, vi. 84.
 Epistrophus Amphimnesti pater, vi. 127.
 Epium oppidum, iv. 148.
 Epizelus Cuphagora filius, vi. 117. cæ-
 cus in acie quomodo factus, *ibid.*
 Epulæ in festis, i. 31.
 Equa leporem enixa, vii. 57. equæ tres
 Olympicas victorias adeptæ, ubi se-
 pultæ, vi. 103. equæ Thessaliæ op-
 timæ, vii. 156. equis pisces pro pa-
 bulo ubi, v. 16. equi colubros vorant,
 i. 78. equi sacri candidi in Cyri exer-
 citu, i. 189. equi sacri in exercitu
 Xerxis, vii. 55. equi fluviales Ægy-
 ptii sacri, eorum natura, et descrip-
 tio, ii. 71. equos præcipue immolant
 Scythæ, iv. 61. equi ubi Soli immo-
 lantur, i. 216. equus camelum refor-
 midat et ideo contra equos cameli
 instructi, i. 80. vii. 87. apud Persas
 habebant nomina, iii. 88. equorum
 regionum fœtura, i. 192. equos qua-
 drifugos jungere Græci ab Afris didi-
 cere, iv. 189. equos ad venatum in
 ventrem cubare edoctos ducunt Iyr-
 cæ, iv. 22. equi Sigynnarum quales,
 v. 9. equi satrapæ Babylonii, i. 192.
 equi Indorum, iii. 106. equi silvestres
 candidi, iv. 52. equorum jubæ præ-
 cristis, vii. 70. equi vim hyemis fe-
 runt in Scythia, quam nec muli nec
 asini, iv. 28. equi quinquaginta stran-

- gulantur ad sepulcra regum Scytharum, iv. 72. equi Nisæi, iii. 106. vii. 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario penditi soliti, iii. 90. equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus, iii. 85, 86, 87. equus Masistii ipsum excutit, ix. 22. equo crura cum genibus abscissa, quod dominum straverat, vii. 88. equus Artybii in armatum erigi doctus, v. 111.
- Equisonem regis Scythæ cum rege defuncto sepeliunt, iv. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus, iii. 85, 86, 87.
- Equitatus Xerxis quantus, vii. 84. *etc.*
- Equitare docent liberos statim a quinto anno Persæ, i. 136.
- Equites Spartæ, viii. 124.
- Erasinus fluvius, vi. 76. Cleomenis de eo dictum, ibid.
- Erechtheus rex Atheniensium, viii. 44. Orithyæ pater, vii. 189. ab Homero laudatus, ii. 28. ei apud Athen. sacra afferunt Epidaurii, v. 82. ejus templum in arce Atheniensium, viii. 55.
- Eresione Homeri, ii. 33. contra Eretriam et Athenienses, duces Persarum missi, v. 94. Eretriensium et Persarum acris pugna, vi. 101. Eretria et Eretrienses a Persis subacti, vi. 101. Eretriensium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant, v. 99. Eretrienses Iones, viii. 46. Eretrienses Susa abducti clementer a Dario tractati, vii. 119.
- Eridanus fluvius fabula Herodoto, iii. 115.
- Erinnyes Laii et Œdipi, iv. 149.
- Erinnyum delubrum, iv. 149.
- Erochus urbs, viii. 33.
- Error parit damna, vii. 10. §. 6.
- Erxander, Cois pater, iv. 97. v. 37.
- Erycis regio, Heraclidarum, v. 43.
- Erycina regio, v. 45.
- Erythia insula, iv. 8.
- Ἐρυθρὰ θάλασσα*, urbs sic dicta, *id est, rubra gleba*, ii. 111.
- Erythræ, i. 142.
- Erythræorum cum Chiis bellum, i. 18.
- Erythræ Bæot. ix. 15, et 19. Erythræi et Chiæ eandem sermonis proprietatem servant, i. 142.
- Erythræa urbs aspera et montosa, ii. 18.
- Eryxo, Arcesilai vidua mariti interemptorem necat, iv. 160.
- Etearchus rex Axi, iv. 154. alius Ammoniorum rex, ii. 32.
- Eteocles Laodamantis pater, v. 61.
- Etesias non esse causam augmenti Nili, ii. 20.
- Euænetus Carenii filius, vii. 173.
- Euagoras Laco, vi. 103.
- Eualcides Eretriensium dux, vir illustris, v. 102.
- Eubœa insula, magna ac beata, Cyprio non inferior, v. 31. ad eam prælium Græcorum cum Persis gestum, vii. 4, *etc.*
- Eubœenses ut tractati a Gelone, vii. 156. Eubœensibus datum oraculum, quod male spernunt, viii. 20.
- Euboicum talentum, iii. 89.
- Euboicæ minæ, ibid.
- Eubœa cava, viii. 13.
- Euclides et Cleander Hippocratis filii, vii. 155.
- Euergetæ regis Persici, viii. 85.
- Euenius Deiphoni haruspiciis pater, ix. 92. sacrarum solis ovium custos, ix. 93. excæcatus misere, et ultio ob id de Apolloniatis sumpta, ibid. cæcus divinationem obtinet, ix. 94.
- Euelthon Salaminis rex, iv. 162. v. 104. ab eo thuribulum dedicatum Delphis, ibid. circa eum et Pheretimam acta, ibid.
- Euesperidæ bonum solum incolentes, iv. 171.
- Eumelus Admeti fil. ii. 2.
- Eumenes Anagyrasius Atheniensis præstantissimus in pugna navali, viii. 93.
- Eunomus Polydectis filius, viii. 131.
- Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, viii. 105.
- Eupalinus, Naustrophii filius, architectus, iii. 60.
- Euphorbus Alcimachi, proditor Eretriæ, vi. 101.
- Euphorion, Æschyli poetæ pater, ii. 156.
- Euphorion Cynægiri pater, vi. 114.
- Euphorion Laphanis pater, qui Castorem et Pollucem in domum suam recepit et in omnes homines fuit hospitalis, vi. 127.
- Euphrates flumen, i. 180. v. 52. tortuosus a Nitoceri redditus, i. 185.
- Euripus, v. 77. vii. 173. viii. 15.
- Europa Cretensibus rapta, i. 2. Europæ filii Sarpedon et Minos, i. 173. Europa Tyria an nomen Europæ dederit, iv. 45.
- Europa longitudine Asiam et Africam, non et latitudine, assequitur, iv. 42, 45. Europæ commoditates, vii. 5. Europæ nomen unde impositum, iv. 45. Europæ extrema ignota, iii. 115, 116.
- Euryanax Doriei filius, collega Pausaniæ, ix. 10, 53, 55.
- Eurybates quinquerio, vi. 92. ejus clades et interitus, ibid. ix. 74.
- Eurybiades, Euryclidæ filios, dux classis Græcorum, viii. 2. in Eurybiade consilii inopia, viii. 74. Eurybiadæ laus, viii. 124.

- Euryclides, viii. 2.
 Eurycrates Polydori filius, vii. 204.
 Euryerates Anaxandri filius, vii. 204.
 Eurydame Leutychidis uxor, vi. 71.
 ejus genus, ibid.
 Eurydeme Epialtæ pater, vii. 213.
 Euryleon cum Dorico coloniæ deductor,
 unus superstes e bello, v. 46. Selinus-
 siorum tyrannus, ibid. ejus interitus,
 ibid.
 Eurmachus Leontiadis pater, vii. 205.
 Eurmachus Leontiadis filius interem-
 ptus, vii. 233.
 Euryphon Proclis filius, viii. 131.
 Eurypylus frater Thoracis Larissæi, ix.
 58.
 Eurysthenes, Aristodemi filius, vii. 204.
 Eurysthenis familia honorator, vi. 51.
 Eurysthenes et Procles gemini, Spartæ
 reges, iv. 147. vi. 52. oraculum super
 eis consultum, ibid. eorum dissensio
 per omnem vitam, ibid. circa eos et
 Theram avunculum pro regno acta,
 iv. 147.
 Eurytheus, ix. 26, 27. genus ejus no-
 lunt labefieri Lacedæmonii, v. 40.
 Eurytus et Aristodemus ob extremam
 lippitudinem e castris a Leonide re-
 mittuntur, vii. 229. Euryti virtus et
 interitus, ibid.
 Euthynus Hermolyci pater, ix. 105.
 Eutychides Sophanis pater, ix. 73.
 Euxinum mare, i. 6, 72.
 Euxini ponti nationes, iv. 47.
 Exampæus locus inter Borysthenem et
 Hypanin, iv. 52, et 81.
 Exercitu donari apud Persas, eximium,
 ix. 109.
 Exitus rerum inspiciendus, i. 32. cum
 initio non est manifestus, vii. 51.
 Experiendo fiunt omnia, vii. 9.
 Expiandi modus idem fere apud Lydos
 qui apud Græcos, i. 35. expiatio
 Adrasti fratricidæ, ibid. expiatio Deli,
 i. 64.

 F.
 Fabas nec serunt Ægyptii nec edunt,
 ii. 37.
 Fabæ in sortitionibus, vi. 109.
 ad Famem arcendam quid Lydi ex-
 cogitaverint, i. 94. fames immanis in
 castris Cambysis, ii. 25. fames in
 Xerxis exercitu, in reditu, viii. 115.
 fames obsessorum Sesti, ix. 118. fa-
 milia quadrigam alens, vi. 35.
 Fanum Jovis Thebani, i. 182. Jovis
 Beli, i. 181. Jovis sub fago conditum,
 ii. 56. Protei, ii. 112. Veneris Ura-
 niæ vetustissimum, i. 105. Apollinis,
 viii. 135. Pallenidis Minervæ, i. 62.
 Æaci, v. 89. Phylaci, viii. 39. Au-
 tonoi, ibid. Androcratis herois, ix.
 25. fanum Græcum maximum et ce-
 leberimum in Ægypto, ii. 178.
 Fato sortem destinatum Deo quoque fu-
 gere impossibile, i. 91. fati necessitas,
 i. 91. iii. 43, 63. v. 92.
 Fax Vulcani, viii. 98.
 Felis amantissima foetuum, ii. 66. Æ-
 gyptiorum circa hoc animal super-
 stitio, ibid. felium sepulturæ, ii. 67.
 Felicitas humana in eodem tenore non
 perstat, i. 5. felicitas Polyeratis insi-
 diosia, iii. 40, etc.
 Ferrum ad perniciem hominum, i. 68.
 Ferri compactionem solus omnium ex-
 cogitavit Glaucus Chius, i. 25.
 Festa ad imitationem instituta, iii. 48.
 Festi celebratio, i. 191.
 Festinatio parit errores, vii. 10. §. 6.
 Festum Cyzicenorū, matri deorum,
 iv. 76. festum Ægyptiorum abroga-
 tum a Cambyse, iii. 29. festa Ægy-
 ptiorum, Dianæ, Isidis, Minervæ,
 Solis, Latonæ, Martis, ii. 59. festum
 Minervæ, iv. 180. festum Dionysi, ii.
 48. iii. 97. festum Theophrasia, i. 51.
 festum Persarum, *μαρτοφώνια* dictum,
 iii. 79. festa Apaturia, i. 47. festi no-
 men, Accensio lucernarum, ii. 62.
 Fidei dandæ modus apud Nasamones,
 iv. 172. fides Arabum firmissima, iii.
 8.
 Filios regum benigne tractant Persæ, iii.
 15.
 Fibularum in veste ab feminis pericu-
 lum, v. 87.
 Ficus non habebant Persæ, i. 71.
 Finitimos Medi et Persæ colunt, i. 134.
 Flamma e pectore simulacri effulget, vi.
 82.
 Fluvios inter omnia religiose colunt
 Persæ, i. 138. fluviorum Scythiæ no-
 mina, Ister, Tyres, Hypanis, Bory-
 sthenis Panticapes, Hypacryris, Ger-
 rhus, Tanais, iv. 47. fluviorum Thra-
 ciæ nomina, Tearus, Contadesus, v.
 49. Agrianes, Hebrus, iv. 90. Thessaliæ
 fl. præcipui hi quinque, Peneus, Api-
 danus, Onochonus, Enipeus, Pami-
 sus, vii. 29. Penei autem fit mentio
 et cap. proxime præced. Araxes qua-
 lis et quantus, i. 202. Asopus, ix.
 15, 30. Achelous, ii. 10. Axius, vii.
 23. Corys in Arabia, iii. 9. Cinyps,
 iv. 175. Crathis, i. 145. Caicus, vii.
 21. Contadesus, iv. 90. Choaspes, v.
 49. Gerrhus, iv. 19. Gyndes, v. 52.
 Halys, i. 72. Hypanis, iv. 47. Is, i.
 179. Melas, vii. 58. Phasis, ii. 103.
 iv. 38. Parthenius, ii. 104. Pirus in-
 gens fluvius, i. 145. Panticapes, iv.
 54. Sperchius, vii. 198, 228. Ther-

- modon, ii. 104. ix. 27. Tigris, i. 189. Tanais, iv. 20. Tyres, iv. 11, 51. Triton, iv. 191.
- Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit, vii. 42, 108, 196. *fit autem mentio hujus defectionis, etc.* 21, et 187.
- Fœdus affinitate firmatum, i. 74. fœderis ineundi ratio apud Scythas, iv. 70. apud Arabes, iii. 8. fœdus a Babyloniiis cum Cræso initum, i. 74. fœdus Cræsi cum Amasi Ægyptiorum rege, ibid. Polycratis cum Amasi rege, iii. 39. fœdus perfidum Persarum cum Barcæis, iv. 201.
- Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit, i. 8. fœminæ Ægyptiæ humeris bajulant, viii capitibus onera imponunt, ii. 35. fœminæ apud Ægyptios negotiantur, ibid. fœminæ Zaucum currus aurigantur in bellum, iv. 193. fœminas Atheniensium a Braurone prædati Pelasgi, iv. 145. vi. 138. fœminæ ex Asia raptæ, i. 23, 4. fœminarum Barcæarum mamillæ circa muros appensæ, v. 302. fœminæ a Babyloniiis strangulatæ ne frumentum absumerent, iii. 150. earum quinquaginta millia Babyloniiis a Dario suppeditata, ut succresceret soboles, iii. 159. fœminæ colo et similibus rebus donandæ, non exercitu, iv. 162. fœminas adducere, Persarum convivantium mos, v. 18. fœminæ virili virtute, viii. 88. fœminæ agrestes, iv. 19. fœmina virgo, quæ erat semivipera, iv. 9. fœmineus morbus fani Veneris spoliatoribus immissus, i. 105.
- Fodiendi ratio ut terra effossa non prodeat, ii. 150.
- Fons Thestes, iv. 159. fons Apollinis, i. 118. fons Solis, iv. 181. fons Gargaphie, ix. 25. fontes Mæandri, vii. 26. fons, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes, iii. 23. fons quidam amarisimus, iv. 52, 81. fontes novem aquarum, *vide* Novem fontes.
- Formicæ Indiæ ubi nascentur canum magnitudine, earumque descriptio, iii. 102, *etc.* ubi ut illis Indi aurum suffrentur.
- Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile est, iii. 43. fortuna consilium aliquando superat, vii. 10. §. 4. fortunati iidem semper non sunt, i. 207.
- Forum nullum est Persis, i. 153. fora Græcorum, ibid.
- Fratrem præ marito et liberis uxor Intaphernis saluum cupit, et sui desiderii rationem reddit, iii. 119.
- Frigoris vis apud Cimmerium Bosphorum, iv. 28.
- Fructus quarundam arborum, qui jactus in ignem odore suo circumstantes inebriat, i. 202.
- Fulgura et tonitrua sive *πρηστῆρες*, in Xerxis exercitum ingruunt, et complures occidunt, vii. 42.
- Fulmen in aedes Scylæ regis delapsum, iv. 79. fulmina grandes arbores aut ædificia percutiunt, vii. 10. fulmina in barbaros Delphis e cælo demissa, viii. 37.
- Furens homo, iii. 38.
- Fures pecuniæ Sardanapali, ii. 150. fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia, ii. 121.
- Fustuaria pugna apud Ægyptios in sacris, ii. 73.

G.

- Gades, iv. 8.
- Gæson locus, ix. 97.
- Galaica regio, ætate Herodoti Briantia, vii. 108.
- Galea Corinthia, iv. 180.
- Galepsus, Græca urbs, vii. 122.
- Gamori Syracusani, vii. 155.
- Gandarii pop. iii. 91. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, vii. 66.
- Garamantes pop. et eorum mores, iv. 174, et 183.
- Gargaphie fons, ix. 25, 48.
- Gauanes Temeno oriundus, viii. 137.
- Γεβελιζις, dæmon, iv. 94.
- Gela a Lindiis condita, vii. 153. ejus tyrannus Hippocrates, vi. 23. Gela Hieroni a Gelone fratre demandata, vii. 156.
- Geleon, Ionis fil. v. 66.
- Gelo Sicilia tyrannus, ejusque potentia, et opes, vii. 145, 153, 157, 158. quomodo creverit et ad regnum pervenerit, vii. 153, 154, 155, *etc.* circa eum et legatos Græcorum acta, vii. 153, 154, *etc.* ejus res gestæ, vii. 155, 156, 158.
- Gelonus Herculis filius, iv. 10.
- Gelonus Budinorum urbs, iv. 108.
- Geloni quondam Græci, ibid. eorum mores, iv. 109.
- Gelu maximum ubi, iv. 28.
- Genitura Indorum qualis, iii. 101. per Generationes computatio, ii. 142.
- Geometria unde ad Græcos venerit, ii. 109.
- Gephyræi unde oriundi, v. 57. Athenas commigrant, et cur, v. 57, 62. ubi templa seorsum ab eis extracta, *etc.* v. 62.
- Geræstus, ix. 105.

- Gergis Arizi filius imperator in Xerxis exercitu, vii. 82.
- Gergithæ, vii. 43. e priscis Teucris, v. 122.
- Germanii, Persarum genus, i. 125.
- Gerra Persarum, ix. 60, 61, 98. Gerrhus locus, iv. 53.
- Gerrhus fluvius, iv. 19, 47. ejus descriptio, iv. 56.
- Geryonis vaccæ, iv. 8.
- Getæ immortales a Dario subacti, iv. 93. qui dein exercitum Darii sequuntur, iv. 96. eorum dæmon Zamolxis, iv. 94.
- Gigonus urbs, vii. 123.
- Giligammæ, populus Afer et ejus descriptio, iv. 169.
- Gillus Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reportat, iii. 138. Darius eum frustra per Cnidios reducere Tarentum conatur, ibid.
- Gindanes populus, iv. 176. uxorum eorum fimbriæ pellicæ in vestimentis, ibid.
- Glaucus Leagri pater, ix. 75.
- Glaucus Chius, i. 25. solus omnium compactionis ferri excogitator, ibid.
- Glaucus Chius caprarius, ii. 21, 22, 23.
- Glaucus Epicydis fil. vi. 86. §. 1. ejus laus, ibid. depositum suscipit ab hospite Milesio, ibid. id postea suscepisse negat, vi. 86. §. 2. Pythiam consulit an jurejurando pecuniam intervertat, vi. 86. §. 3. ejus genus funditus interit, vi. 86. §. 4.
- Glaucus Hippolochi fil. i. 147.
- Glisanti et Tanagram Thermodon interfuit, ix. 43.
- Gnurus Lyci filius, Anacharsidis pater, iv. 76.
- Gnomonis inventores Babylonii, ii. 109.
- Gobryas e magi occisoribus, iii. 70, 73, 78. Gobryas Mardonii pater, vii. 82.
- Gobryæ consilium de abeundo e Scythia, Dario datum, iv. 132, 134.
- Gobryæ uxor, Darii soror, vii. 5.
- Gobryæ filia, uxor Darii, vii. 2.
- Gonnus urbs, vii. 128, 173.
- Gordius, Midæ pater, i. 14. viii. 138. avus Adrasti, i. 35, 55.
- Gorgo Cleomenis filia, v. 48. patrem scite monet ut sibi caveat ab Aristagora, v. 51. eadem Leonidæ uxor, ut Demarati tabellas aperiri monuerit, vii. 239.
- Gorgonis caput ex Africa affert Perseus, ii. 91.
- Gorgus Salaminis Cypriæ rex, v. 104. viii. 2, 11. spoliatus a fratre, v. 104. eam recipit, v. 115.
- Gorgus, Chersis filius, dux in classe Xerxis, vii. 98.
- Græcia temperatiss. anni tempestates sortita, iii. 106. Græcia paupertatis alumna, hospes virtutis, vii. 102. non imperatorum indiga in bello Pers. sed exercitus, vii. 161. in eam primi a Dario exploratores missi, iii. 135, 138. Græciæ infensior unde redditus Darius, vii. 51. in Græciam caduceatores missi ad petendum terram et aquam, vi. 48. vii. 32. Græcia a quo tempore et sub quibus plus mali passa, vi. 98.
- Græcorum et Persarum in cultu deorum collatio, i. 131. Græcorum cœnæ quo dicto a Persis perstringantur, i. 133. Græcorum festorum nomina eadem litera finiunt, i. 148. Græcorum negotiationes, i. 153. Græcorum literæ et calculi, ii. 36. v. 58. Græci ab Ægyptiis pleraque sumpserunt, ii. 49, 50, 51, 58. Græca lingua quando primum in Ægyptum introducta, ii. 154. Græcorum in Ægypto negotiationes, fana, urbes, ii. 178. Græcorum deorum ætas cum Ægyptiorum collata, ii. 144, 145, 146. Græcorum natalitia, iv. 26. Græci in templis non cœunt, ut nec Ægyptii, sicut alii mortales, ii. 64. Græci vestem et ægidas Minervæ et alia ab Afris mutuati, iv. 189. Græcorum et Lydorum leges prope similes, i. 94. Græcorum ampla fora, i. 153. Græci puerorum amoribus dediti, i. 135. Græca gens exterior quam barbara et ab ineptiis abhorrens, i. 60. Græci virtutis certamen agunt, non pecuniæ, viii. 26. Græcos auctores injuriarum aiunt barbari, i. 2, 4. universi ante Cræsi imperium liberi fuere, i. 6. Græcorum potentissimos sibi conciliat Cræsus, i. 56. Ignorantia ante res Persicas, ut Samum et columnas Herculis æque distare opinarentur, viii. 132. Græcis discordiæ principium cum Persis quod exstiterit, i. 5. Græcis et barbaris malorum initium, -v. 97. Græcorum variæ sententiæ de loco pugnae navali constituendo, viii. 49. Græcorum ducum dissensus in bello Persico, viii. 74. Græcorum concilium contra Xerxem, vii. 145. Græcorum consultatio insequantur hostes necne, viii. 128, 109. Græcorum consilium de bello Thebis inferendo, ix. 86. Græcorum a Mycale profectorum consultatio, ix. 114. Græcorum duces ad Pylas, vii. 204. Græcorum duces ad Salaminem qui fuerint præstantissimi et præmia iis data, vii. 123, 124. Græcorum præstantissimi Lacedæmonii, i. 69. Græcorum strenuissimi et civitatum et virorum con-

- tra Medos, ix. 71. Græcorum præstantissimi ad Mycalen, ix. 105. Græcorum præstantissimi in pugna navali, vii. 17. Græci Ægyptum incoherentes cum Cambyse congregiuntur sanguine epoto, iii. 11. contra Græcos expeditionem Xerxis quid moverit, vii. 6. ubi Xerxem excipere statuerint, vii. 177. Xerxem qui Græcorum opperiebantur ad Thermopylas, vii. 202. eorum fœdus contra eos, qui non adacti necessitate cum Xerxe pepigerant, vii. 132. e Græcis qui terrestres copias Xerxi præbuerint, et qui nauticas, vii. 185. et alii qui se recens adjunxerunt Xerxis exercitui, viii. 66. Græcorum exercitus contra Mardonium ad Plateas quibus et quomodo comparatus et instructus, ix. 29. Græci contra Mardonium castra ubi locarint, ix. 19. quem locum permutant, ix. 51, 52. Græci prædam Mardonii inter se dispartiuntur, ix. 81. Græci qui naves ad classem Græcorum suppeditarunt, viii. 43, 44. *et seq.* Græcorum prælium ad Eubœam gestum, viii. 11, 12. Græcorum classis ad Salaminem perstat Atheniensem rogatu, viii. 40. Græci classem ad Samum applicant, ix. 96. Græci fugam facere volentes ut a Themistocle retenti, viii. 4. Græci Olympia agentes et alia certamina in medio bello, viii. 26.
- Græcoscythæ, iv. 17.
- Gratiarum collis, iv. 175.
- Grinus Æsanii filius, Theræ insulæ rex, iv. 150.
- Grynea urbs, i. 149.
- Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugientes, quo se conferant, ii. 22.
- Grypes aurum servantes, iii. 116. iv. 13.
- Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab Gyge donatus, i. 14.
- Gygæa palus, proxima Alyattis sepulcro, i. 93.
- Gygæa Amyntæ filia, v. 21. viii. 136.
- Bubari collocata a fratre Alexandro, v. 21. viii. 136.
- Gyges, Dascyli filius, i. 8. Candaulis satelles, i. 8. vel Heraclidarum, i. 91. ejus circa uxorem Candaulis acta, i. 8, 9, *etc.* Candaulem obtruncat, i. 12, 91. uxore Candaulis et regno potitur, i. 13, 91. donaria Delphos ab eo missa, i. 14. et primus barbarorum is munera apud Delphos posuit, *ibid.* Mileto et Smyrnæ arma infert, Colophonem vi capit, *ibid.* quot annos regnarit, *ibid.* ejus filius Ardys, i. 15.
- Gyges pater Myrsi, iii. 122.
- Gymnicum certamen, ii. 91.
- Gymnopædiæ Lacedæmoniorum, vi. 67.
- Gyndes fluvius unde oriatur, et quo usque fluat, i. 189. v. 52. a Cyro in cœcæ sexaginta rivos diductus, i. 202. v. 52.
- Gyzantes, Afri, iv. 194. simiarum comestores, *ibid.*

H.

- Hæmus mons Scythiæ, cujus e jugitres fluvii manant, iv. 49.
- Haliacmon amnis, vii. 127.
- Halicarnassus civitas, ii. 178. cur privata sacrorum participatione, i. 144.
- Pedasensibus vicina, viii. 104.
- Halys amnis, i. 5. vii. 26. post Phrygiam, v. 52. quos populos interfluat, i. 72. ejus fluxum quomodo averterit Thales Milesius, i. 75. intra Halym fluvium populi a Cræso subacti, i. 28.
- Hamilcar, v. Amilcar.
- Hannon Amilcaris pater, vii. 165.
- Harmamithres et Tithreus Xerxis equitatus præfecti, vii. 88.
- Harmatides Dithyrambi pater, vii. 227.
- Harmocydes, Phocensium dux, ix. 17.
- Harmodius et Aristogiton Hipparchi interfectores, v. 55. liberatores Athenarum, vi. 123.
- Harpagi Medi familiaritas et autoritas apud Astyagem, i. 108. ei negotium datur interimendi Cyri, *ibid.* et domus in luctu ideo, i. 111. quia jussum non exequutus, carnibus filii ab Astyage pastus, i. 119. et ejus constantia in perferenda Astyagis crudelitate, *ibid.* Astyagis ulciscendi cupidus, quo pacto defectionem molitus fuit, i. 123, *et seq.* Astyagi a Cyro capto insultat, i. 129. Mazari defuncto succedit, i. 162. gesta ab eo adversus Ionas, i. 162, 163, *et seq.* literæ ejus ad Cyrum scriptæ missæque occulte, i. 123, 124.
- Harpagus alius Persa dux, vi. 28. capit Histiaem vivum et in crucem agit, vi. 28, 30.
- Haruspicina Menelai nefaria, ii. 119.
- Hebes tesseram dat Leutychides militibus, ix. 98.
- Hebrus fluvius, iv. 90. vii. 59.
- Hecateus, Hegesandri filius, historiographus, ii. 143. v. 125. vi. 137. ejus genus, *etc.* ii. 143, *et seq.* bellum adversus Persas dissuadet Aristagoræ, v. 36. ejusdem consilium Aristagoræ datum, v. 125.
- Hecatonnesi, i. 151.
- Hector natu major et virtute præstantior Alexandro, iii. 120.
- Hegesicles et Leon Spartæ reges, i. 65.

- Hegesander Hecataei pater, v. 125. vi. 137.
- Hegesipyle, Olori, regis Thracum, filia, Miltiadi collocata, vi. 39.
- Hegesistratus Sigei tyrannus, v. 94. ejus pugna cum Mitylenæis pro Sigeo, ibid.
- Hegesistratus haruspex, Telliadarum præstantissimus, in Mardonii exercitu, ix. 37. ejus audacia mira et interitus, ibid.
- Hegesistratus Aristagoræ filius, legatus Samius, ix. 90, 91.
- Hegetoridae, filii Antagoræ, filia, ix. 76.
- Hegias Tisameni frater, ix. 33.
- Helene Tyndari filia, et ejus raptus historia, ii. 112, *et seq.* v. 94. ix. 73. templum Therapnæ, vi. 61.
- Helice Achæorum, i. 145.
- Heliconius Neptunus, i. 148.
- Heliopolis, urbs Solis, ii. 3, 7, 8, 9, 59, 63.
- Heliopolitani Ægyptiorum solertissimi, ii. 3.
- Hellen, Dori pater, i. 56.
- Hellenica gens, i. 56, 57.
- Hellenium fanum, ii. 178.
- Hellenodicae, v. 22.
- Helles Athamantis filiae sepulcrum, vii. 58.
- Hellesponti urbes, vi. 33. Hellespontus ubi angustissimus, iv. 85. eum transiit Darius, v. 11. Hellespontus ex Asia in Europam conjungitur a Xerxe, vii. 33. denuo ponte junctus, vii. 36. et priore ponte rupto, quomodo a Xerxe castigatus, vii. 35. Hellesponti tractus stadiorum septem, vii. 34. Hellesponto phiala aurea datur a Xerxe, aureus crater, et gladius Persicus ejus placandi, vii. 54.
- Hellespontii in Xerxis classe militantes, vii. 95. eis pontium custodia demandata, ibid.
- Hellespontias ventus, vii. 188.
- Hellopiæ, viii. 23.
- Helisyci, vii. 165.
- Helotarum ruditas in distinguendo ære ab auro, ix. 80.
- Hephæstiensis in Lemno, vi. 140.
- Heraclea Siciliae ab Hercule condita, v. 43.
- Heraclidæ ex Iardani ancilla et Hercule geniti, i. 7. eorum imperium quamdiu duraverit in Asia et ut fuerit translatum, i. 7. eorum ultio in abnepotem Gygis devoluta, i. 13.
- Heraclidæ in Peloponnesum redire conati, ix. 26.
- Heraclides Ibanolis fil. v. 122. ejus insidiæ Persis structæ, ibid.
- Heraclides Aristodici Cymæi pater, i. 158.
- Heraclides Aristagoræ Cymæi pater, v. 37.
- Heræi urbs sive Heræopolis, iv. 90.
- Hercules Amphitryone et Alcmena genitus, ii. 43, 44, 45, 145, 149. ejus tres liberi ex Echidna, iv. 10. ex Hercule et Iardani ancilla geniti Heraclidæ, i. 7. Hercules Hylli pater, vii. 204. viii. 131. auctor generis Leonidæ, vii. 204. Hercules e deorum novissimis apud Græcos: apud Ægyptios secus, ii. 145. Hercules Olympius, ii. 44. Hercules Græcorum, ii. 43. Hercules templum in Cynosarge, vi. 116. Hercules in Marathone templum, vi. 108, 116. Hercules templum servis pro asylo, ii. 113. Hercules Tyri templum, ii. 44. Hercules Thasii templum, ibid. Herculi bifaria templa cur dentur, ibid. Hercules oraculum, ii. 83. Hercules in Scythiam adventus, *etc.* iv. 8, 9. ejus arcus, baltheus, iv. 10. ejus tres filii, ibid. Scytharum deus, iv. 59. ejus vestigium in petra, iv. 82. Hercules ara apud Pylas, vii. 176. Hercules relictus ab Argonautis, vii. 193. Herculi fert opem fl. Dyrras, vii. 198.
- Herculeæ columnæ, iv. 181, *et* 185.
- Hermæus sinus, ii. 2.
- Hermion Lasi pater, vii. 6.
- Hermione Dryopum civitas, viii. 73. Hermionenses, iii. 59. viii. 43.
- Hermippus Atarnites, vi. 4.
- Hermolycus Atheniensis, Euthyni filius in pancratio celebris, ix. 105.
- Hermophantus dux contra Persas ad Sardis, v. 99.
- Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis, viii. 104. exsectorem suum Panonium quomodo ultus, viii. 105, 106.
- Hermotybies, Ægyptiorum pugnatorum genus, ii. 164. ix. 31. quas plagas incolant, ii. 165. tantum rei militari vacant, ii. 165, 168, *ubi et alia.*
- Hermus amnis, i. 55, 80. v. 101. ii. 9.
- Heroës ignoti Ægypto, ii. 50.
- Heroibus Trojanis parentatum a Xerxe, vii. 43.
- Herodotus posterior Homero et Hesiodo annis quadringentis, ii. 53. ejus ætas citra Mœrin. ii. 13. ejus cautio circa ea, quæ ad rem divinam pertinent, ii. 3. 65, 171. ejus mos in distinguendo, vii. 152. ejus colloquium cum Vulcani sacerdotibus, ii. 3. et item cum quodam Archia, iii. 55. ejus sententia de Ægypto, ii. 15. de Nilo, ii. 24. de Persarum moribus,

- i. 137. de hoc, an, si intra Illium fuisset Helena, reddita fuisset, ii. 120. vidit bella Peloponnesiorum et Atheniensium, vii. 137. ejus peregrinationes *φιλιςόριος* gratia, ii. 1, 2, 44. postponit Alcmaeonidis Harmodium et Aristogitona, vi. 123.
- Herodotus Basilidæ filius, viii. 132.
- Herophantus Parienus, iv. 138.
- Heros conditor urbis, i. 168. diversus ab immortalis, ii. 44.
- Heroum Astrabaci, vi. 69.
- Herpys Timogenidæ pater, ix. 38.
- Hesiodus quadringentis annis exiit ante Herodotum, ii. 53. Hesiodus et Homerus de diis scripserunt, ibid. ejus mentio fit et, iv. 36.
- Hexapolis quæ sæculo Herodoti Pentapolis dicta, i. 144.
- Hieron Gelonis frater, vii. 156.
- Hieronymus Andrius, ix. 33.
- Hilotæ septem circa unum Spartanum, ix. 28.
- Himera Siciliæ, vi. 24. vii. 165.
- Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur, vi. 48. vii. 97.
- Hipparchus, Pisistrati filius, Hippiae frater, v. 55. Onomacritum Athenis cur ejecit, vii. 6. ejus somnium, v. 56. ab Harmodio et Aristogitone interemptus, v. 55. vi. 123.
- Hippias, Pisistrati filius, i. 61. eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii, v. 91. sed frustra, v. 93. ei visum in somnis oblatum, vi. 107. ei dens tussiendo excussus, ibid.
- Hippobotarum prædia, v. 77. vi. 100.
- Hippocles, Tisandri filius proci Agastæ, vi. 127. ejus majores Cypseli Corinthii propinqui, vi. 128. ejus laus præ ceteris prociis, ibid. ejus saltationes et gesticulationes propter quas excidit nuptiis, vi. 130.
- Hippocleus Lampacenus, iv. 138.
- Hippocoon Scæi pater, v. 60.
- Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni, i. 59. v. 65.
- Hippocrates Megacelis fil. vi. 131.
- Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater, vi. 23. vii. 154. a Zancleis accessit, eos Samiis prodit, ibid. ejus interitus, vii. 155.
- Hippocrates, Smindyridis pater, vi. 127.
- Hippocratides Leutyichidis filius, viii. 131.
- Hippolai promont. iv. 53.
- Hippolochus Glauci pater, i. 147.
- Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruspex, ix. 37.
- Hipponicus Calliæ pater, vii. 151.
- Hipponicus Calliæ filius, vi. 121.
- Hippopotamus, ii. 71.
- Hippotoxotæ, ix. 49.
- Hircus Ægyptiace Mendes dictus, ii. 46. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, iv. 187. hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes, iii. 112. hircus cum muliere coiens, ii. 46.
- Histia Scytharum regina, iv. 127.
- Histiæa, vii. 23.
- Histiæi, ibid.
- Histiæotis ora, i. 56. vii. 175.
- Histiæus Milesius, Lysagoræ filius, iv. 138. v. 30. vir solers et industrius, v. 23. ejus de ponte non deserendo sententia, qua re de Dario et Persis bene meritus, iv. 137. v. 11. vi. 30. vii. 10. a Dario defectionis Ionum insimulatus, v. 106. Aristagoram ad defectionem quam occulte sollicitavit, v. 35. ejus ad mare fuga, vi. 2. a Chiis in vincula conjectus, sed liberatus consilio ejus intellecto, vi. 2. Miletum reductus, a quibus rejicitur et vulneratur, vi. 5. ejus res circa Byzantium, vi. 26. res gestæ contra Chios, vi. 26, 27. contra Thasum contendit, vi. 28. quomodo captus et interfectus, vi. 29. in crucem sublatus ab Artapherne et Harpago, vi. 30. ejus gratia etiam mortui apud Darium, ibid.
- Histiæus Phylaci pater, viii. 85.
- Histiæus Tymnis filius captus, v. 37. dux in classe Xerxis, vii. 98.
- Homerus poeta, vii. 161. quadringentis annis exstitit ante Herodotum, ii. 53. veritatem cognovit de Alexandri et Hellenæ erroribus, ii. 116. finxit nomen Oceani, ii. 23. Homeri loci citati, ibid. iv. 29. Homeri carmina Argos celebrantia, et ideo summota a Clisthene, v. 67. Homeri non sunt versus Cyprii, ii. 117. nec forte Epigoni, iv. 32.
- Homo e deo non gignitur, ii. 143. homo hominem fato impendentes eripere non potest, iii. 43. ix. 16. in hominis natura situm non est avertere quod sit eventurum, iii. 64. hominem omnia consequi est impossibile, i. 32. hominum injuriorum est rapere feminas: raptis ulciscendis operam dare amentum: prudentium, pro nulla habere raptarum pulcritudinem, i. 4. homini satius mori quam vivere, i. 31. mala multa eveniunt, iii. 33. homines in arbitrio fortuitarum et non contra, vii. 49. homo sibi malorum autor, non deus, i. 91. homines molles mollis fert regio, ix. ult. nunc boni in pugna, alio tempore possunt esse segnes, ix. 27. homines inuoculi, v. Arimaspi homines, viri et feminae calvi nascentes simis naribus et ingenti mento, iv. 23. ho-

- mines hominibus vescentes, i. 216.
 iii. 99. homines senos menses dormientes, iv. 25. homines radicibus vescentes, i. 202. homines piscibus crudis vicariantes, ibid. homo nullus sine aliquo malo, vii. 203. homines capripedes in montibus, iv. 25. homines excoriant Scythæ, iv. 64. hominum quorundam cum mulieribus concubitus in propatulo, i. 203. cuiusque mala, vii. 152.
- Humanæ vitæ anni, i. 32. humanæ vitæ brevitās, et ærumnæ, vii. 46. humanis in rebus nihil stabile, i. 86. humanarum rerum vicissitudo, et conditio, i. 32. humanarum rerum circulus, i. 207.
- Horarum inventio, ii. 109.
- Hoples Ionis filius, v. 66.
- Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios, i. 193.
- Horti Midæ, Gordio geniti, viii. 138.
- Hyacinthia Lacedæmoniis solemnia, ix. 6, 11.
- Hyænæ, feræ, iv. 192.
- Hyampeus vertex Parnassi, viii. 39.
- Hyampolis urbs, viii. 28, 33.
- Hyatæ, nomen unius e tribus Sicyonis: quod sonat *suales*, v. 68.
- Hybla oppidum, vii. 155.
- Hydrias regio, v. 118.
- Hydarnes Persa, iii. 70. vi. 133. Asianæ oræ præfectus, vii. 135.
- Hydarnes Hydarnis filius imperator in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur, vii. 83, 211.
- Hydarnes Sisamnis pater, vii. 65.
- Hydrea insula Træzeniis obligata, iii. 59.
- Hyêla civitas in agro Cœntriæ a quibus possessa, i. 167.
- Hygennenses pop. iii. 90.
- Hylæa, iv. 18, 54, 55. ejus regionis situs, iv. 76.
- Hyllenses, nomen unius e tribus Sicyonis, v. 68.
- Hyllus, vi. 51. Herculis filius, vii. 204. viii. 131. ab Echemo in monomachia interfectus, ix. 26.
- Hymeas Darii gener, v. 116. capit Cion Mysiam, v. 122. ejus res gestæ et interitus, ibid.
- sub Hymesso regio Pelasgis data ab Atheniensibus, vi. 137.
- Hymni in deos Homeri, ii. 9. ab Olene compositi, iv. 35.
- Hypachæi qui postea Cilices dicti, vii. 91.
- Hypacyris fluvii descriptio, iv. 47, 55.
- Hypanis flumen, iv. 17, 18, 47. ejus descriptio, iv. 52.
- Hypanis mater, palus, ibid.
- Hyperanthes et Abrocomes Darii filii cadunt in prælio, vii. 224.
- Hyperborei, iv. 13, 32, 33, 36. eorum sacra, iv. 33.
- Hyperborearum puellarum historia, iv. 33, 34, 35.
- Hypernotii, iv. 36.
- Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellæ, iv. 33.
- Hyrcanii, militantes in exercitu Xerxis, vii. 62. eorum armatura et eorum dux, ibidem.
- Hyrgis fluvius, iv. 57.
- Hyria oppidum, vii. 170.
- Hyræades Mardus quomodo Sardis adscenderit, i. 84.
- Hysia, oppidum, vi. 108. ix. 15, et 25.
- Hysias et Cœnoën, Atticæ populos ultimos, occupant Bœotii, v. 74.
- Hystanes, Badris pater, vii. 77.
- Hystaspes Achæmenides, Arsamis filius, Darii pater, i. 209. v. 83. vii. 224. Persis præfectus, iii. 70. Hystaspes Darii filius et Atossæ, dux Bactriorum et Sacarum, vii. 64.
- Hystriches ubi gignantur, iv. 192.

I.

- Iacchus mysticus, viii. 65.
- Iadmon Samius herus Æsopi, ii. 134.
- Ialysus oppidum, i. 144.
- Iamidæ, v. 44. ix. 33.
- Iapygia, iii. 138. iv. 99. vii. 170.
- Iapyges Messapii, ibid.
- Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum, i. 7.
- Iason in Africa, iv. 179. ejus æreus tripus, ibid. circa Aphetas, vii. 193.
- Iatragoras dolo capit classicos duces, v. 37.
- Ibanolis Mylassensis, ibid. Heraclidæ pater, v. 122.
- Iberiam Phocæenses ostenderunt, i. 163.
- Ibis Ægyptiis sacra, ii. 65, 75. ejus forma, et duplex genus, ii. 75, 76.
- Icarium pelagus, vi. 95, et seq.
- Ichnæ urbs terræ Bottiæidis, vii. 123.
- Ichneutæ, ii. 67.
- Ichthyophagi, iii. 19, 20.
- Ida, i. 151. vii. 42.
- Idanthyrus, Saulii fil. rex Scytharum, iv. 76, 120. ejus responsio ad Darium, iv. 127.
- Idrias, regio Cariae, v. 118.
- Jejunia ante sacrificia et festus dies Isidis, ii. 40.
- Ienysus terminus Arabiæ et Syriæ, iii. 5.
- Ignem Persæ deum arbitrantur, iii. 16. infamia notato non dant Spartani, vii. 231. ignes in speculis, vii. 182. ignis Ægyptiis animata bellua, iii.

16. ignis laus Homérica, ii. 31. ne Ignifer quidem elabatur, viii. 6.
 Iliā in sacrificiis non cremabant Æeoles, ii. 37.
 Ilias minor Homeri, ii. 16. regio ab Æoliis possessa, v. 122.
 Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolantur, vii. 43.
 Ilium, ii. 10. Ilii obsidio et expugnatio, i. 5. ii. 118. Iliensis ager, v. 94. vii. 42.
 Ilissus fluvius, vii. 189.
 Illyriorum Eneti, i. 196.
 Imbecillitatis necessitas summa, vii. 172.
 Imbribus carentes Africæ tractus, iv. 185.
 Imbrus capta ab Otane, v. 26. vi. 41.
 Immortales Getæ, iv. 93. immortales qui apud Persas, vii. 83. et hinc vir Immortalis, vii. 31.
 Imperium potens vix quiescit, i. 185.
 Impossibilitatis numen, viii. 111.
 Indus fl. fert crocodilos, iv. 44. Indi in mare ostium explorat Darius, ibid.
 Inarus Afer, iii. 12, 15. vii. 7.
 Inconstantiam rerum humanarum notat Herodotus, i. 5.
 Indi Calantiæ, iii. 97.
 Indi Calatiæ parentibus vescuntur, iii. 38. Indorum multitudo, iii. 94. Indi pecuarii et eorum mores, iii. 98, 99.
 Indici canes, i. 192. eorum navigia, iii. 99. Indi Padæi ægrotos suos epulantur, ibid. Indorum coitus in propatulo, iii. 101. genitura nigra, ibid.
 Indis sol matutinus ardentissimus, iii. 104. Indi ut aurum colligant, iii. 102, 104, 105. a Dario subacti, iv. 44. Indorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 65.
 Inimicitiarum nihil medium est, vii. 11.
 Inopiæ et Impossibilitatis numina, viii. 111.
 Insanus quis, iii. 38.
 Insomniorum ludibria, vii. 16.
 Institores primi, Lydi extitere, i. 94.
 Institor quare Darius fuerit appellatus, iii. 89.
 Institutio Persarum puerorum, i. 136.
 Insulæ in Araxe, i. 202. insulæ Cænussæ, i. 165. insula natans, ii. 156. insulæ Echinades, ii. 10. insula Chemis, ii. 156. insulæ beatorum, iii. 26. insulæ rubri maris, iii. 93. insulæ Cassiterides Herodoto ignotæ, iii. 115. insulæ Thraciæ objacentes, vii. 185. insulani Iones qui, i. 142.
 Intaphernes unus ex septem Magi occisoribus, iii. 70. facinus, ejusque et domesticorum omnium interitus, præter fratrem uxoris, et filium majorem, iii. 118, 119.
 Intercalaris mensis, i. 32. ii. 4. intercalatio Græcorum et Ægyptiorum, ii. 4.
 Invideri melius quam miserationem habere, iii. 52. invidia a quo abesse debet, iii. 80.
 Inycum oppidum, vi. 23, 24.
 Io filia Inachi regis, i. 1. a Phœnicibus rapitur, ibid. Io stuprata, i. 5. Io ut a Græcis depingatur, ii. 41.
 Iolcon Thessali Hippiae offerunt, v. 94.
 Ion Xuthi filius, vii. 94. viii. 44.
 Ionis filii, iii. 62.
 Ioniae translationem impediunt Athenienses, ix. 106. Ioniam Harpagus subigit, i. 169. Iones a Cræso primo subacti, i. 6, 28. ad Cyrum legatos mittunt, et quid Cyrus responderit, i. 141. Ionum regio, Asiaticarum pulcherrima, et ejus descriptio, i. 142. secunda defectio a Persis, ix. 104. Ionum duodecim in Peloponneso civitates, i. 143, 145, 146. Iones insulares a reliquis deficient: alios etiam Ionici nominis pudet, i. 143. Iones qui nobilissimi: et de eorum uxoribus, i. 146. Iones ab Achivis, suis sedibus pulsati, i. 145. Ionum reges qua progenie oriundi, i. 147. Iones veri et genuini qui, ibid. Ionum qui ab Apaturiis arceantur, ibid. eorum universorum Panionium sacrum, i. 148. Iones insulani Cyro se dedunt, i. 169. Iones Biantis consilium spernunt, i. 170. Iones secundo subacti, i. 169. in Ægyptum quomodo venerint, ii. 152. Ionas Scythæ ut Dario transitum intercludant, frustra adhortantur, iv. 133, 136. Iones captas Sardis incendunt, v. 101. Iones ad Ephesum vincuntur, v. 102. tertio subjugati, vi. 32. eorum de Ægypto sententia reprehensa, ii. 16. eorum tributum, iii. 90. vi. 42. laborum nauticorum insueti, vi. 12. Ionum in Xerxis exercitu armatura, vii. 94. prius Pelasgi Ægialees appellati, ibid. Ionicæ rebellionis occasio, v. 28, etc. vi. 1. Ionicarum navium catalogus, vi. 8. Ionus sinus, vi. 127. Ios insula ubi Homerus mortuus, ii. 34, 36.
 Iphiclus pater Protesilai, ix. 116.
 Iphigeniæ apud Tauros cultus, iv. 103.
 Ipnî locus quidam, vii. 188.
 Irasa locus ubi, iv. 158.
 Is urbs et flumen, i. 179.
 Isagoras Tisandri filius, v. 66, 70, 72.
 Ischenus sive Ischenous pater Pythææ, vii. 181. viii. 92.
 Isis *Διψιζωγ*, id est Ceres, dicta, ii. 59, 156. Isidi vaccæ sacræ, ii. 41. iv. 186.
 Isis simulacrum bubula cornua ha-

- bens, ii. 41. Isidis templum maximum in urbe Busiri, ii. 59. Isidis et Dionysi filii, ii. 156.
 Ismaris palus famosissima, vii. 109.
 Ismenias Bœotus, ii. 2.
 Ismenii Apollinis templum, v. 59.
 Isonomia, omnium pulcherima, iii. 80.
 Issedones populus, i. 201. iv. 15, 16, 26, 27. Issedonum mores, ibid.
 Ister ubi, iv. 47, 48, etc. semper sibi par, iv. 48, 50. cum Nilo comparatus, ii. 33, 34. iv. 50. Istri ortus et fluxus, ii. 33, 34. iv. 48, etc.
 Isthmus Cnidiae, i. 174. Isthmus Chersonesi muro præseptus a Miltiade, vi. 36.
 Istiæotis locus proximus Ossæ et Olympo, i. 56. v. et Histiaeotis.
 Italiothæ, iv. 15.
 Itanus oppidum, iv. 151. iter diurnum, cc. stadiorum, iv. 101.
 Ithaca, ii. 7.
 Ithagenes Crithonis fil. ii. 1.
 Ithamates Persa, vii. 67.
 Iudices regii apud Persas, iii. 14, 31. iudicis corrupti justæ vindictæ exemplum, v. 25.
 Junonis festum, i. 31. Junonis duæ imagines ubi, ii. 182. Junonis templum, iv. 90. ante urbem Plataeas, ix. 52, 60. templum Argis, vi. 81.
 Jupiter expiator, hospitalis, i. 44.
 Jupiter apud Persas Coelum, i. 131. Bel apud Babylonios, i. 181. Ammous, ii. 42. Thebanus, ii. 54. liberator, et ejus templum, iii. 142. Herceus, vi. 68. Scytharum deus, iv. 59. Papæus apud Scythas, ibid. Lyceus, iv. 203. Carius, v. 66. Lacedæmon, vi. 56. cœlestis, ibid. æreus decem cubitorum ubi, ix. 81. Jovi decimæ necessario redduntur, i. 89. Jovis Cariæ fanum apud Mylassa, i. 171. Jovis Beli templum et simulacrum, i. 181. iii. 158. Jovis Thebæensis templum, i. 182. ii. 42. iv. 181. Jovis simulacrum arietina facie, ii. 42. Jovis fanum apud Thesprotos, ii. 56. Jovis cultus apud Meroë, ii. 29. Jovis oraculum apud Ægyptios, ii. 83.
 Jupiter præcellit omnibus Diis, ii. 136.
 Jupiter Ammoniorum capite arietino, iv. 181. Jovis Ammonii templum a Cambyse incendi jussum, iii. 25. Jovis forensis ara, v. 46. Jovis militaris, *εστριου*, templum, v. 119. Jovis Olympii delubrum, ii. 7. Jovis sacer curus in Xerxiano exercitu, vii. 40. viii. 115. Jovis Laphystii templum, vii. 197.
 Jurare per aquam Stygis, vi. 74.
 Justitia principis in deponenda tyrannide, viii. 164.
 Justum injusto inimicum, i. 96.
 Justi principis officium, iii. 148.
 Iyrææ populus Scythiæ, iv. 22.
 K.
 Kiki, unguentum Ægyptiorum, ii. 94.
 L.
 Labda Amphionis filia et ejus historia, v. 92.
 Labdacus Laii pater, v. 59.
 Labranda, loci nomen, v. 119.
 Labynetus Babyloniorum tyrannus, i. 74, 77.
 Labynitus Assyriæ rex, i. 188.
 Labyrinthus Ægypti, ii. 148.
 Lacedæmon de regione, vi. 58.
 Lacedæmonii Cræso amici, i. 6, 51. Græcorum potentissimi, i. 56. eorum leges a Lycurgo latæ, i. 65. bellum Tegeatis inferunt, i. 66. eorum compedes apud Tegeatas, i. 66. quomodo Tegeatis facti sint superiores, i. 68. Laconica brevis, iii. 46. eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio, i. 82. Lacedæm. coma post victoriam de Argivis, ibid. eorum mandata ad Cyrum, i. 153. eorum adversus Polycratem expeditio, iii. 44. in Samum expeditio, ibid. mos in sumendis suppliciis noctu, iv. 146. de se ipsis opinio, vi. 52. regum apud eos jura, funera, etc. vi. 56, 57, 58. eorum observatio lunæ, vi. 106. eorum oratio ad Plataenses, vi. 108. ad Athenienses, viii. 142. eorum virtus bellica, vii. 102, 104. gymnastico ludo se exercent, et comam pectunt, vii. 208. Lacedæmoniorum ccc. ad Pylas clades, vii. 224. occisorum sepultura ad Plataeas, ix. 85.
 Lacmon mons, ix. 93.
 Lacrines legatus ad Cyrum, i. 152.
 Lactis emulgendi mos apud Scythas, iv. 2.
 Lacus Tritonidis, iv. 179. lacus unde pix hauritur, iv. 195. lacus Stymphalius, vi. 76. lacus Bœbeis, vii. 129. lacus Gygæus, i. 93. lacus famosissimus Ismaris, etc. vii. 109. ad salem parandum, vii. 30.
 Lada insula, vi. 7.
 Ladice uxor Amasis, ejusque votum, ii. 181.
 Laii Erinnyum delubrum, iv. 149. oracula, v. 43. ejus genus, v. 59.
 Lampito Leutychedis filia, vi. 71.
 Lampon Pythæi filius, ix. 78. ejus nefandum consilium Pausanias respuit, ibid.
 g g

- Lampon Thrasyclus fil. ix. 90.
 Lampon Olympiodori pater, ix. 21.
 Lamponium captum ab Otane, v. 26.
 Lampsacus urbs, v. 117.
 Lana arborea ubi, iii. 106.
 Laodamas Phocaensis, iv. 138.
 Laodamas Eteoclis filius monarcha, v. 61.
 Laodamas Sostrati pater, iv. 152.
 Laodice Hyperborea puella, iv. 33.
 Laphanes Euphoriōnis filius, vi. 127.
 Laurei metalla, vii. 144.
 Laphystius Jupiter, vii. 197.
 Lapidicina ad pyramides Memphios, ii. 8.
 Lapis Æthiopicus ad scindendum, ii. 87. Porinus, et Parius, v. 62.
 Lapis Melampygos, vii. 216.
 Lapis acutus ad cœlanda sigilla, vii. 69.
 Lapidum acervi a Darii copiis congesti, iv. 92.
 Lapidus leo, vii. 225.
 Larissa Æoliæ civitas, ii. 11.
 Lasonii, pop. iii. 90. vii. 77.
 Lasus Hermionensis, vii. 6.
 Latonæ oraculum, ii. 155.
 Laus opp. vi. 21.
 Leænæ partus unus in vita cur, iii. 108.
 Leager Glauconis fil. ix. 75.
 Learchus frater Arcesilaum strangulat, iv. 160. ab uxore fratris necatur, ib.
 Lebadia, viii. 134.
 Lebæa urbs Macedoniæ, viii. 137.
 Lebedus, i. 142.
 Lectos, ix. 114.
 Ledanum, alias ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, ejusque medica vis, iii. 112.
 Legati Darii in puteum conjecti, vii. 133. legati non violandi, vii. 137.
 Leges Atheniensium a Solone conditæ, i. 29.
 Leitum (Λεῖτον) Achæi vocant curiam, vii. 197.
 Lemnus capta ab Otane, v. 26.
 Lemno potitur Miltiades, vi. 140.
 Lemnii, viii. 73.
 Lemnia facinora, vi. 138.
 Leo lapideus, vii. 225.
 Leo Sardi, i. 84.
 Leon et Hegesicles Spartiarum reges, i. 65.
 Leon Eurycratidæ fil. vii. 204.
 Leon, viri nomen, vii. 180.
 Leonis ex auro effigies, i. 50.
 Leonum in Macedonia natura atque loca et ubi tantum gignantur, vii. 125, 126.
 Leobotes Spartiarum rex, ibid. Echestrati fil. vii. 204.
 Leocedes Phidonis Argivorum tyranni filius, vi. 127.
 Leonides rex Spart. nascitur, v. 41.
 ejus genealogia, vii. 204. ejus strenuitas ad Thermopylas et mors, vii. 120, etc. 224. tollitur in crucem ejus cadaver a Xerxe, vii. 238. ejus cædis vindicta, vii. 114. ix. 64.
 Leontiades Eurymachi fil. vii. 205, 233.
 Leontini populus, vii. 154.
 Leoprepes pater Theasidæ, vi. 85. et Simonidis, vii. 228.
 Lepreum oppidum, iv. 148.
 Leprosos abominantur Persæ, i. 138.
 Lepus ex equa natus, vii. 57.
 Leporis fecunditas, iii. 108.
 Leros insula, v. 125.
 Lesbos insula, i. 160. sex urbium, i. 151. a Persis capta, vi. 31. quando habitari cœpta, ii. 38.
 Lesbii a Polycrate victi, iii. 39.
 Leucadii Dorica gens, viii. 45.
 Leucas, ii. 6, 7.
 Leuce acte, vii. 25.
 Leucon oppidum Africæ, iv. 160.
 Leutychides Menaris filius, vi. 65. viii. 131. Zeuxidami pater, vi. 71. ejus genealogia, viii. 131. ejus cum Demarato inimicitia, vi. 65, etc. causæ inimicitia ex prærepta sibi sponsa, vi. 65. jurat Demaratum non esse legitimum regem, ibid. ejus regis facti in locum Demarati cavillum in Demaratum, spectantem gymnopædias, vi. 67. Spartiarum rex, ibid. ejus fuga et mors, vi. 72. ejus oratio de deposito reddendo, vi. 86. præfectus classis, viii. 131. ejus strategema, ix. 98.
 Leutychides Anaxilai fil. viii. 131. ix. 90.
 Lex omnium rex et domina, vii. 104.
 Laconum, ne uterque rex exeat, v. 75.
 Liberi cultus apud Meroën, ii. 38. Liber Græcis Osiris dictus, ii. 144. v. Dionysus.
 Libertas est gubernari, in quantum quis vult, iii. 83. auget potentiam, v. 90.
 Libertatis gustus, vi. 5.
 Libya unde sortita nomen, iv. 45. Libyæ ambitus et magnitudo, iv. 41, 42, etc. arboribus nuda, iv. 175.
 Libya feris abundans, iv. 181. Libyæ incolæ, iv. 168, etc.
 Libyes primi Neptuni nomen habuerunt, ii. 50. solis deorum omnium Soli et Lunæ sacrificant, iv. 188. Ægyptiis se quidam eorum dedunt, iv. 159. Cambysi se dedunt, iii. 13.
 Libyum tributum, iii. 91. Libyum variæ nationes, iv. 168. Libyes Nomades, id est pastoritii, iv. 181, 186, 187, 188. saluberrimo sunt corpore, iv. 187. Libyum pastoritiorum sacri-

- ficia, iv. 188. Liby invenita quæ Græci didicerunt, iv. 189. Liby in Xerxis exercitu armatura, vii. 71, 86.
- Libycus mons, ii. 8.
- Libyssarum mulierum ejulatus, iv. 189.
- Licentia regis Persarum, iii. 31.
- Liches Spartiata unus ex benemeritis, i. 67, 68.
- Lida mons Cariæ, i. 175.
- Ligures supra Massiliam, v. 9.
- Ligum in Xerx. exercitu armatura, vii. 72.
- Liliorum ingens vis ubi, ii. 92. eorum radices esui aptæ, ibid.
- Limeneion regionis Milesiorum, i. 18.
- Lindii populus e Rhodo, vii. 153.
- Lindos oppidum, i. 144. ii. 182.
- Linum Colchicum, Sardonicum, Ægyptiacum, ii. 105. in Pæonia, v. 12.
- Linus, modulationis genus apud Ægyptios, i. 79.
- Lipaxus urbs, vii. 123.
- Lipoxais Targitai filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
- Lipsydrium oppidum, v. 62, 123.
- Lisæ oppidum, vii. 123.
- Lissus fluvius, vii. 108. ejus aquæ, Xerx. copias non suffecerunt, vii. 109.
- Literæ Histiaei proditæ, vi. 4. literarum mira occultatio, vii. 239. literæ Themistoclis ad Iones lapidi incisæ, viii. 22. literarum per sagittam transmissio, viii. 128. literæ capiti impressæ, v. 35.
- Literæ Græcorum a Phœnicibus, v. 58. literæ Cadmeæ, v. 59. Phœnicia, v. 58.
- Litus pulcrum, ubi, vi. 23.
- Locri, vii. 132.
- Locri Epizephyrii, vi. 23. Opuntii, vii. 203. viii. 1.
- Locri Ozolæ, viii. 32.
- Lotio muliebri visum recipit Phero, ii. 121.
- Lotos ubi plurima, ii. 92. loti radix esculenta, ibid. loti fructus descriptio, iv. 177.
- Lotus Cyrenæa, ii. 96.
- Lotophagi populus, iv. 177.
- Loxias, iv. 163.
- Lucernarum accensarum festum apud Ægyptios, ii. 62. Lucernarum accensio, *pro crepusculo*, vii. 215.
- Lucinæ tributum, iv. 35.
- Lucus platanorum, v. 119.
- Ludorum primi inventores Lydi, i. 94.
- Ludus literarius 120 puerorum, vi. 27.
- Luna Persarum præses, vii. 37. Lunæ festum, ii. 47.
- Lup ex hominibus effici dicuntur Neuri, iv. 105. luporum sepultura, ii. 67.
- Lutræ ubi capiuntur, iv. 109. Ægyptiis sacræ, ii. 72.
- Luxus Persarum, ix. 81.
- Lycæus Jupiter, iv. 203.
- Lycaretus Mæandrii germanus, v. 27.
- Lycia olim Milyas, i. 173.
- Lycidas senator Athen. cum uxore et liberis lapidatur, ix. 5.
- Lycii in potestatem Croesi redacti, i. 28. eorum e Creta origo, i. 173. a Lyco nomen accepere, vii. 92. ab Harpago victi, i. 176. populus Dario tributarius, iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 92. quondam Termilæ vocati, i. 173. vii. 92. eorum nomen et leges, i. 173.
- Lycii arcus, vii. 77.
- Lycomedes Æschrei fil. vir strenuus, viii. 11.
- Lycopæ Lacedæm. strenuitas, iii. 55.
- Lycophronis Periandri filii interitus, iii. 53. *de eo et in præcedentibus cap.*
- Lycurgus Aristolaidis filius, i. 59. Lycurgus et Megacles Pisistratum ejiciunt, ibid. Lycurgus Spartiata, integerrimæ vitæ, i. 65. ei oraculum a Pythia redditur, ibid. legumlator est apud Lacedæmonios, ibid. Leobotæ Spartiatarum regis tutor, ibid. Lycurgi delubrum apud Spartiatas, i. 56.
- Lycurgus Amianti pater, vi. 127.
- Lycus fluvius, vii. 30, 123.
- Lycus Anacharsidis avus, iv. 76.
- Lycus Pandionis filius, vii. 92. a fratre Ægeō pellitur Athenis, i. 173.
- Lyda mons, i. 174.
- Lydias fluvius, vii. 127.
- Lydia auri ramenta e Tmolō provenientia, habet, i. 93. argenti etiam feracissima, v. 49.
- Lydi populus ante Meones vocati, i. 7. vii. 74. strenua gens, i. 79. equitandi peritissima, ibid. Lydorum mores et leges, i. 93, 94. ritus ineundi fœderis idem qui apud Græcos, i. 74. ut et expiandi, i. 35. Lydorum filia omnes prostituuntur, i. 93. Lydi primi caupones institoresque, i. 94. eorum partes primæ in consulendo oraculo Delphico, i. 54. eorum Medorumque fœdus, i. 74. Lydorum Medorumque quinquennale bellum, i. 74, 103. Lydorum cum Persis confictus et fuga, i. 76, 80. primi omnium aurum argentumque ad utendum percusserunt, i. 94. primi inventores ludorum, ibid. in Thusciam colonias deduxerunt, ibid. Lydorum divisio, ibid. Lydi quomodo a Cyro effeminati, i. 155, 157. Lydi Caribus germani, i. 171. eorum tributum, iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 74.
- Lydus Atysis filius, ibid.
- Lydus frater Caris, i. 171.

Lygdamis Artemisiæ pater, vii. 99.
 Lygdamis Naxius, i. 61, 64.
 Lynceus Chemmita, ii. 91.
 Lysagoras Tisiæ fil. vi. 133.
 Lysagoras Histiaei pater, v. 30.
 Lysanias, e procis Agaristæ, vi. 127.
 Lysimachus Aristidis pater, viii. 79, 95.
 Lysistratus Atheniens. viii. 96.

M.

Macæ populus Africæ, iv. 175. v. 42.
 Macedones a Dario subacti, vi. 44.
 Macedonis terra, vii. 127.
 Macednus, locus, i. 56.
 Machlyes populus, iv. 178.
 Macistus, Eleorum oppidum, iv. 148.
 Macrobii populus Æthiopis, iii. 17.
 Macrones pop. ii. 104. iii. 94. eorum in
 Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
 Mactorium urbs super Gelam, vii. 153.
 Madyes filius Protothyæ, Scyth. rex, i.
 103.
 Madytus urbs, vii. 33. ix. 120.
 Mæander fluvius tortuosus, ii. 29. iii.
 122. v. 118. et ejus fontes ubi, vii. 26.
 Mæandri campus, i. 18, 161. ii. 10.
 Mæandrius Polycratis scriba, iii. 123.
 Sami procurator, iii. 142. et rex, v.
 27. ejus gesta cum Samiis, iii. 142,
 143, etc.
 Mæotæ, iv. 123.
 Mæotis et Mæetis palus ubi, i. 104. iv.
 3, 45, 86, 101, 120.
 Magdulus oppidum ubi, ii. 159.
 Magi populus Mediæ, i. 101. magi Per-
 sarum, i. 140. heroibus Illo paren-
 tant, vii. 43. magorum commentum
 ut Persarum imperium occupent, iii.
 61, etc. et eorum interitus, iii. 78.
 magorum promiscua cædes, iii. 79.
 Magophonia, Persarum festum celebre,
 ibid.
 Magna negotia cum periculis suscipi-
 untur, vii. 50.
 Magnesia urbs, i. 161. ii. 1. regio, vii.
 176, 183.
 Magnetes populus, iii. 90. vii. 132.
 Malæ dextræ in contumeliam derasæ,
 ii. 121.
 Malea regio, i. 82. promontorium, iv.
 179.
 Malena in regione Atarnitidi, vi. 29.
 Males Ætolus, vi. 127.
 Mandane Astyagis filia, i. 107. Cambysi
 nuptum datur, ibid.
 Mandrocles Samius architectus, iv. 87.
 monumentum ab eo positum, iv. 88.
 Maneros Ægyptiis quid, i. 79.
 Manes Lydus, i. 94. iv. 45.
 Mantineenses veniunt post prælium,
 ix. 77.

Mantineia urbs Arcadum, iv. 161.
 Mantyes et Pigres fratres, v. 12.
 Mapen, Siromi filius, vii. 98.
 Maraphii Persarum genus, i. 125.
 Maraphius Amasis, iv. 167.
 Marathon locus, vi. 107. Marathonem
 occupat Pisistratus, i. 62.
 Marathonica clades, vi. 113.
 Mardonius Xerxis exercitus imperator,
 vii. 82. Gobryæ fil. vi. 43. vii. 5, 82.
 ix. 41. vulneratur, vi. 45. a præfec-
 tura semovetur, vi. 94. ejus ad Xerxem
 oratio de bello Græciæ inferendo, vii.
 10. ejus cædes, ix. 63, 64.
 Mardonius Artontis pater, ix. 84.
 Mardontes Persa, vii. 80. viii. 130.
 Mardi pop. Persarum genus, i. 125. iii.
 94.
 Mardus Hyrcæades v. Hyrcæades.
 Mare Sardonium ubi, i. 166. Caspium,
 i. 202. rubrum, i. 189. non patiuntur
 venti, ut fruatur natura sua, vii. 16.
 Ionium, vii. 20. mare Echinadum in-
 sularum, ii. 10. Thracium, viii. 176.
 Marea urbs, ii. 18, 30.
 Mares quam armaturam in Xerxiano
 exercitu tulerint, vii. 79.
 Mari taurus immolatus, vi. 76.
 Mariandyni, populus, iii. 90.
 Mariandyni a Cræso subacti, i. 28. Ma-
 riandynorum in Xerxiano exercitu
 armatura, vii. 72.
 Mariandynus sinus ubi, iv. 38.
 Maris fluvius, iv. 49.
 Maris natura, vii. 16.
 Maron et Alpheus, Orsiphanti fil. vii.
 227. eorum strenuitas ad Thermopy-
 las, ibid.
 Maronea Græca urbs, vii. 109.
 Marsyas fluvius, v. 118.
 Marsyæ Sileni pellis in utrem, vii. 26.
 Marti oraculum, ii. 83. vii. 76. Marti
 soli simulacra faciunt Scythæ, iv. 59,
 62. ejus delubrum apud Scythas, iv.
 62.
 Massages Oarizi filius dux Libyæ, vii.
 71.
 Mascames, vii. 105. ejus elogium, vii.
 106.
 Maspæi, Persarum genus, i. 125.
 Masistes Darii filius, Xerxis exercitus
 imperator, vii. 82. ix. 107.
 Masistæ et liberorum ejus cædes, ix. 113.
 Masistius a Græcis Macisius dictus, ix.
 20. ejus interitus, ix. 24.
 Masistius Siromitris fil. vii. 79.
 Massagetæ populus ferus et robustus,
 i. 204, 215. eorum deus Sol, i. 212,
 216. eorum mores, etc. i. 216. uxores
 communes, i. 216. iv. 172. senes im-
 molant, i. 216. Cyrum vincunt, i. 214.
 Maternum genus paterno nobilius apud
 Lycios, i. 173.

- Matieni montes, i. 189, 202.
 Matieni populus, i. 189, 202. iii. 94.
 v. 49, 52. eorum in Xerxis exercitu
 armatura, vii. 72.
 Matris Martis templum ubi, ii. 64.
 Maxyes Libyes, iv. 191.
 Mazares Medus, i. 156. Prienenses subi-
 git, i. 161. Mæandri campum incur-
 sat, ibid. ejus mors, ibid.
 Mecyberna Græca urbs, vii. 122.
 Medea Colchorum regis filia, i. 2. vii.
 62. Medææ raptus a Græcis, i. 2.
 Medicæ regionis tractus, i. 110.
 Medi, iv. 40. per vicos habitantes, i. 96.
 Medorum gentes, i. 101. Medorum
 appellatio unde, vii. 62. eorum ty-
 rannus Cyaxares, i. 73. Medorum et
 Lydorum mos ineundi fœderis, i. 74.
 Medorum bel'um quinquennale cum
 Lydis, ibid. Medorum et Lydorum
 bello dies repente nox facta, ibid. et
 i. 103. Medorum ab Assiriis defectio,
 i. 95. Medi Assyrios subigunt, i. 106.
 Medorum a Dario defectio, i. 190.
 imperium ut ad Persas primum trans-
 latum, i. 130. Medorum in Xerxis
 exercitu armatura, vii. 62, 86. Deio-
 cem sibi judicem constituunt, i. 96.
 regi suo regiam ædificant, i. 98. a
 Scythis prælio fusi, Asiæ imperium
 amittunt, i. 104. Ninum civitatem
 expugnant, i. 106. inebriatos Scythas
 interimunt, ibid. Medis canis spaco
 dicitur, i. 110. Medicum imperium
 Halys fluvius terminat, i. 72. Medi-
 cum nomen Græcis terrorem incu-
 tere solet, vi. 112.
 Medici singuli singulorum morborum
 apud Ægyptios, ii. 84.
 Medicus oculorum in Ægypto, iii. 1.
 medici Crotoniatæ primi dicti, se-
 cundi Cyrenæi, iii. 131.
 Medimnus farinæ, vi. 57.
 Medimnus Atticus, i. 192.
 Megabates Persa, v. 32.
 Megabazus Megabatis filius, vii. 97.
 Megabyzus Persa unus ex vii. qui con-
 jurant in magum, iii. 70. ejus ora-
 tio ad suos pro oligarchia, iii. 81.
 ejus elogium, iv. 143, 144. in Pæo-
 nes exercitum ducit, v. 12. Xerxis
 exercitus imperator, vii. 82.
 Megabyzus Zopyri fil. iii. 160, dux ad-
 versus Atheniens. ibid.
 Megacles Alcmaeonis pater, vi. 124.
 Megacles Alcmaeonis filius, i. 59. vi.
 127, 130. Megacles et Lycurgus Pi-
 sistratum imperio Atheniensium eji-
 ciunt, i. 59. vide de eo et 60, 61. Clis-
 thenis gener factus, vi. 130.
 Megacles Hippocratis filius, vi. 131.
 Megacelis filiam ducit Pisistratus, i.
 61.
 Megacreon Abderites, vii. 120.
 Megadostes, vii. 105.
 Megapanus Hyrcanorum dux, vii. 62.
 Megarenses Siciliæ, vii. 156. Megaren-
 sis plebs venundatur, ibid.
 Megasidres Doti pater, vii. 72.
 Megistias vates, vii. 219, 221. ejus in-
 trepidus animus, vii. 221. ejus car-
 men epitaphium, vii. 228.
 Melampus Amytheonis filius, ii. 49.
 ejus postulata ab Argivis, ix. 34. pri-
 mus Bacchica Græcis exposuit, ut et
 alia ab Ægypto accepta, ii. 49.
 Melampygius lapis, vii. 216.
 Melanchlæni populus, iv. 20, 102, 106.
 eorum mores et nomenclatura, iv.
 107. eorum victus humana caro, ibid.
 Melanippus Astaci filius, v. 67.
 Melanippus Alcæi sodalis, v. 95.
 Melanopus Ithaginis filius, ii. 1.
 Melanthus Codri pater, i. 147. rex
 Athen. v. 65.
 Melas fluvius, vi. 40. vii. 198. Melas
 sinus et fluvius ejusdem nominis, vi.
 40. vii. 58.
 Meles primus rex Sardium, i. 84.
 Melesigenes unde appellatus Homerus,
 ii. 3.
 Meles fluvius, ibid.
 Melibœa urbs, vii. 188.
 Melienses, vii. 132, 196.
 Meliensis sinus, iv. 33.
 Melii ex insula, viii. 46.
 Melis regio, vii. 198. viii. 31.
 Melissa Periandri uxor, iii. 50. v. 92. a
 Periandro occisa, ibid.
 Mellis ubi maxima copia, iv. 194. factio
 ex myrica et tritico, vii. 31.
 Memblyares socius Cadmi, iv. 147.
 Memnonia regia, v. 53. Susa, vii. 151.
 Memnonis urbs, v. 54.
 Memphis urbs, ii. 10. a Mene primum
 condita, ii. 99. ejus situs, ibid.
 Menares Leutyichidis pater, vi. 65, 71.
 viii. 131.
 Mendacium dicere quando expedit, iii.
 72.
 Menda urbs, vii. 122.
 Mendes lingua Ægyptiaca Pan et Hir-
 cus, ii. 46.
 Mendetis templum, ii. 42.
 Mendesium ostium Nili, ii. 17.
 Mendesia provincia, ii. 42, 46. plaga,
 ii. 166.
 Mendesii cur oves immolent, capris
 abstinentes, ii. 42. capras et maxime
 capros venerantur, ii. 46. caprarios
 præcipuo honore afficiunt, ibid.
 Menelaus Helenam recipit, ii. 119. Me-
 nelaius portus, iv. 169.
 Menes primus regnasse fertur, ii. 4, 99.
 Menestheus dux Athen. ii. 28.
 Menius Eurydames frater, vi. 71.

- Mensa solis, iii. 18, 23.
 Mensis intercalaris, i. 32. a Græcis tertio quoque anno introductus, ii. 4.
 Mentis navicularius, ii. 6, 7. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
 Mentiri apud Persas, turpissimum, i. 138. et tamen fit, iii. 72.
 Mentor Ithacensis ægrum Homerum sedulo curat, ii. 7. vir justus et humanus, ibid. ab Homero ubi laudatus, ii. 26.
 Mentulæ circumgestatio apud Ægyptios, ii. 48.
 Meones Lydorum nomen assumpserunt, i. 7. vii. 74.
 Merbalus Aradius, vii. 98.
 Mercurii statua correctum veretrum habens, ii. 51. ejus templum, ii. 138. a quibus gentibus colatur, v. 7.
 Meretrices Naucraticæ, ii. 135.
 Mermnadæ, i. 7. quomodo regnum Lydiæ obtinuerit, i. 14.
 Meroë, metropolis, ii. 29.
 Mesambria urbs, iv. 93. vii. 108. ejus origo, vi. 33.
 Messana olim Zancle, vii. 164.
 Messapii pop. vii. 170.
 Messeniorum proelium ad Isthmum cum Lacedæmoniis, ix. 35.
 Metalla aurea atque argentea, vii. 112. de metallis aureis certamen, ix. 75. metallum salis, iv. 185. metalla Thasia, vi. 46, 47.
 Metapontini populi, iv. 15.
 Methymnæ in Lesbo, i. 151.
 Metiochus Miltiadis filius captus, vi. 41.
 Metrodorus Proconnesius, iv. 138.
 Miccythus Anaxilai famulus, vii. 170.
 Midas Gordii fil. rex Phrygiæ, i. 14. ii. 11. apud Delphos munera posuit, i. 14. ejus sella regia, ibid. Midæ horti, viii. 138. Midæ epigrammata epitaphia scripta ab Homero, ii. 11.
 Milesiorum cum Alyatte bellum diuturnum, i. 17, 18, 19, etc. Cyro confederati, i. 143. Milesiorum correctio a Pariis delectis, v. 28, 29. Milesiorum et Carum fuga contra Persas proelio, v. 120.
 Miletus urbs Ioniæ prima, i. 142. oppugnatur a Gyge, i. 14. invaditur ab Ardyæ, i. 15. capta diripitur a Persis, vi. 18.
 Milii Babylonici proceritas, i. 163.
 Militiæ ordine a quo primum distributi Asiani, i. 103.
 Militum Cambysis depastio mutua ob famem, iii. 25.
 Milo Crotoniates luctator, iii. 137.
 Miltiades Cypseli filius quomodo Chersoneso potitus, vi. 34, 35, 36. ejus hospitalitas, vi. 35. victor in Olympiæ, vi. 36. ejus gesta et captivitas, vi. 36, 37. Cræso charus, vi. 37. ejus mors, vi. 38.
 Miltiades Cimonis filius Chersonesi tyrannus, iv. 137. vi. 34. Atheniensium dux, iv. 137. ut Lemnum obtinuit, vi. 137, etc. Parios frustra obsidet, vi. 133, 134. ejus accusatio et obitus, vi. 136.
 Milyas Asiæ regio, i. 173. Milyæ Solymi dicti, ibid. Milyarum in Xerx. exercitu armatura, vii. 77.
 Milyenses, populus, iii. 90.
 Mimas mons, ii. 17.
 Minæ duæ pretium hominis, vi. 79.
 Minervæ Assesiæ templi deflagratio, i. 19. pro eo duo ædificata, i. 22. Minervæ Pallenidis fanum, i. 62. Minervæ festo virginum pugna ab Ausibus instituta, iv. 180. Minervæ Pedasiæ sacerdoti barba pullulat, i. 175. viii. 104. Poliuchos, i. 160. Minervæ Aleæ templum apud Tegeas, i. 76. ix. 70. tutelaris apud Chios templum, i. 160. Minervæ oraculum apud Ægyptios, ii. 83. antefores apud Saitas, ii. 175. inaurata statua ab Amasi Cyrenas missa, ii. 182. lapidea duo simulacra ab eodem Lindum, ibid. Minervæ parentes, iv. 181. templum in Sigeo, v. 95. fanum ante templum Delphicum, viii. 37. Sciradis templum, viii. 94. Minervæ ægis, iv. 189. Crastiae fanum, v. 45. Minervæ in arce Athen. adytum Doriensibus accedere non licitum, v. 72. Minerva *Πολιάς*, v. 82. Minervæ Iliadi mille boves immolantur a Xerxe, vii. 43.
 Minoa Selinusiorum colonia, v. 46.
 Minos Cnossius, iii. 122.
 Minos et Sarpedon Europæ filii, i. 173.
 Minois cædes, vii. 169, 170.
 Minyæ populus, i. 46. iv. 145.
 Minyæ commentio suarum uxorum liberantur, iv. 146.
 Mitra Venus Persis, i. 131.
 Mitrادات pastor, Cyri nutritus, i. 120, 121.
 Mitrobates Dascylii præfectus, iii. 120. ab Oroete cæsus, iii. 126, 127.
 Mitylene, ii. 178.
 Mitylenæorum Sigeum, v. 64.
 Mnesarchus Pythagoræ pater, iv. 95.
 Mnesiphilus Atheniensis, viii. 58.
 Mœnia lignea Budinorum, iv. 108, 123.
 Mœris Ægyptiorum rex, ii. 13, 101. ejus præclara opera, ibid.
 Mœris stagnum, ii. 4, 69, 148. ejus descriptio, ii. 149. ejus proventus, iii. 91.
 Mœror maximus inter homines, ix. 16.
 Molœis fl. ix. 57.
 Molossi populus, i. 146. vi. 127.

- Molpagoras Aristagoræ pater, v. 30.
 Momemphis, urbs Ægypti, ii. 163.
 Monarchæ incontinentia, iii. 80.
 Mons Arabicus, ii. 8, 124.
 Mons ingens eversus indagandis metallis, vi. 47.
 Mophi mons, ii. 28.
 Moræ utilitas, vii. 10.
 Morbus femineus Scythas invadit, i. 105.
 Mors optatissimum perfugium ærumnosæ vitæ, vii. 46. optimum homini contingit, i. 31.
 Mortui exemplar apud Ægyptios, ii. 78, 85. mortuorum apud eosdem condituræ, ii. 85, 86, etc. Mortui cum lætitia ubi humentur, v. 4.
 Morum vis, iii. 38.
 Moschi populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
 Mosynœci populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
 Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit, vii. 57. mulæ partus, iii. 152. muli ubi non gignantur, iv. 30. mulorum species Scythis horrenda, iv. 129.
 Mulier exuendo tunicam et verecundiam pariter exuit, i. 8. mulierum raptus illicitus, i. 4. mulieris offensio vindictam quærit, i. 11. mulieres mulierem prædicant, i. 31. mulieris simulacrum ex argento, i. 51. mulierum Babyloniarum mos foedus, i. 196. mulierum Ægyptiarum mores, ii. 35, 36. mulieres, quæ oracula in Græciam intulerunt, columbæ vocatæ, ii. 57. muliere pejor dux, ix. 106. mulierum pudenda cippis a Sesostre inscripta, ii. 102. mulieris, quæ cum marito suo solo concubuerat, urina Pheroni visus restitutus, ii. 111. mulieri non committitur exercitus, iv. 168. mulieris Corinthiorum denudatæ, v. 92. mulier ex turpissima, formosissima facta, vi. 61. mulier vocari concivium est, ix. 20, et 107. mulierum Atticarum una cum liberis cædes, vi. 138. mulieres stuprando extinctæ, viii. 33.
 Multum quod est, creditur robustum Persis, i. 136.
 Multos decipere facilius est quam unum, v. 97.
 Munerum regionum apud Persas eximium, ix. 109.
 Munychia, viii. 76.
 Mures Africani, iv. 192.
 Murium tria genera apud pastores Libyes, iii. 131. murium auxilia in bello Sethonis contra Sanacharibum, ii. 141.
 Murichides Hellespontius, ix. 4.
 Muri lignei Budinorum, iv. 108, 123. murus ligneus Persarum, ix. 65. et ejusdem expugnatio, ix. 70.
 Musæus, viii. 96.
 Musæi sortes et earundem venditor, vii. 6.
 Musici Argivi, iii. 131.
 Mustelæ Libycæ, ibid.
 Mycale promontorium, i. 148. vii. 80. Ioniæ, ix. 90.
 Mycenæi servos voluerunt facere Heraclidas, ix. 27.
 Mycerinus rex Ægypti, ii. 129. ejus clementia et justitia, ibid. ejus concubinarum simulacra, ii. 130. ut elusit oraculum de sua morte, ii. 133. pyramis ejus, ii. 134.
 Mycerini filii mors et sepultura, ii. 129, 130, 131, 132.
 Myci, populus, iii. 93.
 Myconus insula, vi. 118.
 Mycorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
 Myecphoritana plaga, ii. 166.
 Mygale, ii. 67.
 Mygdoniam a Bottiæide Axius dirimit, vii. 123, et 127.
 Mylassa oppidum, i. 171.
 Mylassensis Heraclides, v. 122.
 Mylassorum fanum, i. 171.
 Myndia navis, v. 33.
 Mylitta Assyrii Venus appellata, i. 131. et 199.
 Myrcinus urbs Edonum, v. 11, 23, et 124.
 Myriades singulæ in Persico exercitu numeratæ, vi. 60.
 Myrina Æoliæ civitas, i. 149.
 Myrinæi in Lemno, vi. 140.
 Myrmex scopulus, vii. 183.
 Myron avus Clisthenis, vi. 126.
 Myrsilus alias Candaules dictus, i. 7.
 Myrsus Candaulis pater, ibid.
 Myrsus Gygis filius, iii. 122. v. 121.
 Mys Europæus a Mardonio missus ad oracula consulenda, viii. 133, 134, 135.
 Mysi populus eorumque tributum, iii. 90. eorum expeditio, vii. 20. Caribus germani, i. 171. a Cræso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 74.
 Mysia Cios ab Hymæe capitur, v. 122.
 Mysiam petit Xerxes, vii. 42.
 Mysus frater Caris, i. 171.
 Mytilene, i. 160.
 Myus urbs Ioniæ, i. 142. v. 36.
 Myusii populus ubi, viii. 8.

N.

Napolis Scythiæ fluvius, iv. 48.

- Nasamones populus, ii. 32. eorum mo-
 res, iv. 172.
 Nascentium deploratio apud quam gen-
 tem, v. 4.
 Natho insulæ Papremitis pars, ii. 165.
 Naturæ solertia, iii. 108.
 Naucrari, v. 71.
 Naucratis celeberr. emporium, ii. 97,
 179.
 Naucraticæ meretrices, ii. 135.
 Naves fluviatiles miræ, i. 194.
 Naves Ægyptiorum e spina, ii. 96. naves
 rubrica delibutæ, iii. 58. naves qui-
 nis drachmis venditæ, vi. 89. navium
 Persicarum catalogus, vii. 89, etc. na-
 vibus longis qui primi usi fuerint, i.
 163. naviculæ Babyloniorum, i. 194.
 naufragi ubi immolentur, iv. 103.
 Navis Mytilenæa apud Cambysen, iii.
 13.
 Navigatio diurna, quanta, iv. 86.
 Navigandi ratio in Euphrate ex Arme-
 nia, i. 192.
 Nauplia, vi. 76.
 Naustrophus pater Eupalini, iii. 60.
 Naxus insula, v. 31. a Pisistrato sub-
 acta, i. 64.
 Naxii in Sicilia et eorum origo, vii. 154.
 viii. 46. ejecti quidam turbas movent,
 v. 30, etc. urbs cum templis cremata,
 vi. 96.
 Neapolis Pallenæ, vii. 123.
 Neapolis Ægypti, ii. 91.
 Necessitatis numen, viii. 111.
 Necus rex Ægyptiorum Psammitichi fi-
 lius, ii. 158. iv. 42. ejus victoria con-
 tra Syros, ii. 159.
 Necyomantium Thesprotiæ, v. 92. §. 7.
 Neleus Codri filius, ix. 97.
 Neleidæ, v. 65.
 Neon urbs, viii. 32, 33.
 Neptunus terræ quassator, vii. 129. A-
 frorum deus, ii. 50. iv. 188. Scythice
 Thamimasades, iv. 59. Neptuno He-
 liconio Panionium locus sacer, i. 148.
 Neptuni Servatoris templum, vii. 192.
 Neptuni templum apud Potidæatas,
 viii. 192. Neptuni ara, viii. 123. Nep-
 tunus æreus septem cubitorum, ix.
 81.
 Nereidibus sacrificant magi, vii. 191.
 Nestus fluvius, vii. 109, 126.
 Nestor pater Pisistrati, v. 65.
 Neuri populus et eorum mores, iv. 105.
 Neuris regio, iv. 17, 51.
 Nicandra Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
 Nicander rex Spartiat. viii. 131.
 Nicodromus Cnæthi filius, vi. 88.
 Nicolas Bulis fil. vii. 137.
 Niger sinus, vi. 41.
 Nilus Ægypti fluvius, iv. 50. ejus origo,
 ii. 7, 29. ejus natura et incremen-
 tum, ii. 19, 20, etc. ejus ostia, ii. 17.
 solus amnium aura caret, ii. 19. cur,
 ii. 27. fontes ejus ignoti, ii. 19, 34. iv.
 53. Nilus scopulosus, ii. 112. Africam
 mediam dividit, ii. 33.
 Nili cum Istro comparatio, iv. 50. ii. 15.
 Ninus Assyriorum urbs, ii. 150. ejus si-
 tus, i. 193. subacta a Nitocri, i. 185.
 eam Cyaxares obsidet, i. 103. et ex-
 pugnat, i. 106.
 Nipsæi Thraces, iv. 93.
 Nisæa urbs, i. 59.
 Nisæi equi, iii. 106.
 Nisæus campus, vii. 40.
 Nisyrii, vii. 99.
 Nitetis Apriæ regis filia, iii. 1.
 Nitocris regina Babylonis, i. 185. ejus
 egregia monumenta, ibid. Ninum op-
 pidum subegit, ibid. ejus sepulcrum
 et inscriptio, i. 187.
 Nitocris Ægyptiorum regina, ii. 100.
 Nitri vis, ii. 87.
 Noctu exiguntur capitalia supplicia La-
 cedæmone, iv. 146.
 Noës fluvius, iv. 49.
 Nomades Scythæ, i. 15. eorum seditio,
 ibid.
 Nomades Libyes, iv. 187.
 Nomades Sagartii, vii. 85.
 Nomæ, omnium rex, iii. 38.
 Nonacris oppid. vi. 74.
 Nothon Æschinis pater, vi. 100.
 Notium urbs, i. 149.
 Nova urbs oppidum in Pallena, vii. 122.
 Novus murus, civitas Æoliæ et Cymæo-
 rum colonia, i. 149. ii. 9, 10.
 Novem fontes ubi, vi. 137.
 Novem viæ Edonorum, vii. 114.
 Nox pro die extitit portentose, vii. 37.
 noctes in dies commutatæ a Myce-
 rino rege, ii. 133.
 Nudium oppidum, iv. 148.
 Numerus minor affert cladem, ii. 169.
 Numi primum a Lydis percussi, i. 94.
 Nunciorum Persicorum celeritas et ra-
 tio, viii. 98.
 Nymphodorus Pythæ f. vii. 137.
 Nysa in Æthiopia, ii. 146. iii. 97.

O.

- Oarizus, pater Massagis, vii. 71.
 Oarus fluvius, iv. 123.
 Oasis urbs ubi, iii. 26.
 Obeli, Pheronis donaria, ii. 111. obeli
 in fano Minervæ, ii. 170.
 Oceani ortus, iv. 8.
 Oceanum fabulosum putat Herodotus
 fluvium, ii. 23.
 Octamasades Scylem fratrem regem
 Scyth. occidit, iv. 80.
 Oculos in pectoribus gestantes, iv. 191.
 Ocytus, Adimanti pater, viii. 5.

- Odomanti populus Pæoniæ, v. 16. vii.
 112.
 Odryses pop. iv. 92.
 Œa locus, v. 83.
 Œbares Darii equiso, iii. 85.
 Œbares Megabazi filius, vi. 33.
 Œdipus Laii fil. v. 60. ei delubrum ex-
 structum, iv. 149.
 Œnoë demus Atticus, v. 74.
 Œnone insula, viii. 46.
 Œnotriæ ager, i. 167.
 Œnussæ insulæ, i. 165.
 Œobazus Persa, iv. 84. ejus liberorum
 fatum, ibid.
 Œobazus Siromitris pater, vii. 68.
 Œobazus Persa in obsidione Sesti, ix.
 114. ejus interitus, ix. 119.
 Œoroë Asopis, ix. 51.
 Œtæi montes ubi, vii. 217.
 Œtosyrus Apollo apud Scythas, iv. 59.
 Œolyceus unde appellatus, iv. 149.
 Olbiopolitæ populus, iv. 18.
 Olea quodam tempore sola Athenis, v. 83.
 Olea in arce Atheniens. viii. 55. olea-
 gina corona Olympiorum, præmium,
 viii. 26.
 Olen Lycius, iv. 35.
 Olenus pars Achæorum, i. 145.
 Oliatus Mylassensis, v. 37.
 Ollas pulsandi mos, vi. 58.
 Olophyxus urbs, vii. 22.
 Olorus rex Thraciæ, vi. 39, 41.
 Olympia, v. 22. viii. 26.
 Olympiæ oraculum, viii. 134.
 Olympias, vii. 206.
 Olympieni, Mysi, vii. 74. a monte O-
 lympo dicti, ibid.
 Olympiorum institutio derisa ab Ægy-
 ptiis, ii. 160.
 Olympionices, v. 47, et 71.
 Olympiæ certamen, ii. 160.
 Olympii Jovis delubrum, ii. 7.
 Olympiorum præmium corona oleagina,
 viii. 26.
 Olympiodorus Lamponis filius, ix. 21.
 Olympus mons Mysiæ, i. 36, 43. vii. 74.
 Olympus Thessaliæ mons, i. 56. vii.
 128, 129.
 Olynthus urbs, vii. 122.
 Olynthiorum ab Artabazo obsidio et ex-
 pugnatio, viii. 127.
 Omen in re propter panes crescentes,
 viii. 137.
 Omyretis filia, ii. 2.
 Oneatæ, tribus Sicyoniorum, v. 68.
 Onesilus Gorgi frater, v. 104. dolo fra-
 trem Salamine excludit, ibid.
 Amathuntem obsidet, v. 104, 108. Cyprios
 ad rebellionem inducit, v. 104. ejus
 victi caput supra portas suspensum ab
 Amathusiis, v. 114. ei tamen dein ut
 heroi Amathusii sacra faciunt solem-
 nia, ibid.
- Onetes Phanagoræ filius, vii. 214.
 Onochonus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 Xerxis exercitui defecit, vii. 196.
 Onomacritus sortilegus Athenis ejicitur,
 vii. 6.
 Onomastus Eleus, vi. 127.
 Onuphitana plaga, ii. 166.
 Ophryneus urbs, vii. 43.
 Opifices ubi ignobiles, ii. 167.
 Opis virgo Hyperborea, iv. 35.
 Opis civitas ad ostia Tigris, i. 189.
 Opœa uxor regis Scylis, iv. 78.
 Opuntii Locri, vii. 203.
 Ora inter Sestum et Madytum, vii. 33.
 Oraculorum origo secundum sententiam
 Herodoti, ii. 54. oracula Græcorum,
 i. 46. oracula apud Ægyptios quæ, ii.
 83. oraculum Alyatti a Pythia reddi-
 tum, i. 19. oraculum Delphicum Cræ-
 so redditur, i. 47. id quomodo Cræsus
 verum deprehendit, i. 48. oraculum
 Lycurgo a Pythia redditur, i. 65. ora-
 culum captiosum Spartiatis reddi-
 tum, i. 66. oraculum Pythiæ de ossi-
 bus Orestis, i. 67. oraculum Cræso
 redditum de muto filio, i. 85. oraculi
 ad Cræsum excusatio, i. 91. oracu-
 lum Branchidarum de Pactya, i. 158.
 oraculum Hammonis de Ægyptiis, ii.
 18. oraculum Dodonæum omnium
 vetustissimum, ii. 52. oraculi Ham-
 monis origo, ii. 55. oraculum Phe-
 ronî regi redditum, ii. 111. oraculum
 Mycerini regis ex urbe Buto, ii. 136.
 oraculum de ærea phiala, ii. 151. ora-
 culum Psammiticho datum, ii. 152.
 oraculum Batto datum, iv. 155. The-
 ræis, iv. 156, 157, 159. Arcesilao, iv.
 163. Clistheni, v. 66. Milesiis, vi. 77.
 Glauco, vi. 86. Atheniensibus, vii.
 140, 141. oraculum Latonæ sacrum,
 ii. 152. oraculum Siphniis redditum,
 iii. 57. Corinthiis, v. 92. Argivis, vi.
 19, 77. vii. 148. Doloncis, vi. 34.
 oraculum Martis, vii. 76. Dionysi,
 vii. 111. oraculum datum Cretensi-
 bus, vii. 169. Spartiatis, vii. 220. ora-
 culum Bacidis, viii. 20, 77, 96. Am-
 phiarai, i. 46. ix. 135. oraculum Pers-
 is, a Bacide redditum, ix. 42. ora-
 cula Æthiopum. ii. 139.
 Oratio Prexaspis ad Persas, iii. 75. ora-
 tiones de triplici statu, regio, opti-
 matum, plebis, iii. 80, 81, 82. Cois
 Mitylenæorum præfecti, iv. 97. Hi-
 stiaï Milæsii ad Scythas, vi. 139. A-
 ristagoræ ad Cleomenem, v. 49. Sosi-
 clis, v. 92. Histiaï ad Darium, v.
 106. Cypriorum ad Iones, v. 109.
 Persarum ad Ionum tyrannos, vi. 9.
 Leutychidis de reddendo deposito, vi.
 86. Datis ad Delios, vi. 97. Clisthe-
 nis ad procos filiæ suæ, vi. 130.

- Xerxis de inferendo bello Græciæ, vii. 8. et Mardonii, vii. 9. et de bello adversus Græcos suscepto, vii. 10. Xerxis ad Persas, vii. 53. Harmocydis ad Phocenses, ix. 17, et *aliæ infinitæ*.
 Orbelus mons, v. 16.
 Orbis partitio secundum Herodotum, iv. 36.
 Orbis rerum humanarum, i. 207.
 Orchomenii populus, i. 146. vii. 24.
 Orchomeniorum ager, viii. 34.
 Ordessus Scythiæ fluvius, iv. 48.
 Orestæ templum, ix. 12.
 Orestes Agamemnonis filius, i. 67. ejus proceritas et oculus, i. 69.
 Orges pater Antipatri, vii. 118.
 Orgia Cereris, v. 61.
 Orgyia, ii. 5, 149.
 Oricus portus, ix. 93. Oricus regis Ariapithis fil. iv. 78.
 Orithyia Boreæ uxor, vii. 189.
 Orneatæ populus, viii. 73.
 Orætes Sardium præses potentiss. iii. 120, 127. indigne Polycratem suffigit et cruci ejus rei causæ, iii. 120, etc. 125. ejus interitus, iii. 128.
 Oromedon Syennesis pater, vii. 98.
 Oropus, vi. 100.
 Orosangæ qui Persica lingua, viii. 85.
 Orphica, ii. 81.
 Orsiphantus Alphei et Maronis pater, vii. 227.
 Orthium carmen, i. 24.
 Orthocorybantes populus, iii. 92.
 Orus Osiris filius rex Ægypti, ii. 144. Græcis Apollo dicitur, *ibid*.
 Oryes ubi gignantur, iv. 192.
 Osiris Ægyptiis, Bacchus et Dionysus dictus, ii. 144.
 Ossa Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
 Ossa viri quinque cubitorum, ix. 93.
 Ostenta Xerxi oblata, vii. 57. ostentat Delphis quæ barbaris contigerunt, viii. 37, 38.
 Ostia Nili septem numero, ii. 17.
 Ostracismi exemplum, viii. 79.
 Otanes Pharnaspis filius, iii. 68. conjugationis in magum auctor, iii. 70. oratio ejus de statu populari ad Persas, iii. 80.
 Otanes Amestris pater dux Persarum, vii. 61. Otanes missus contra Samum, iii. 141. Otanis morbus, iii. 149.
 Otanes dux Persarum Darii gener, v. 116. ejus gestæ res in Ionia et Æolia, v. 123.
 Otanes Sisamnis fil. super pelle patris sedens judicat, v. 25.
 Otaspes fil. Artachæi, vii. 63.
 Othrys mons Thessaliæ, vii. 129. oves sacræ Solis ubi, ix. 93.
 Ovium mira duo genera, quæ habet Arabia, iii. 113.
 Ozolæ Locri, viii. 32.
- P.
 Pactolus fluvius, qui ramenta aurca e Tmoloe defert, v. 101.
 Pactyæ urbs Chersonesi, vi. 36.
 Pactyas Lydus a Cyro deficit, i. 154.
 Persis traditus, i. 160.
 Pactyica regio, iii. 93, 102. iv. 44. lingua, vii. 85.
 Pactyes quam armaturam in Xerxis exercitu tulerint, vii. 67. Pactycius cultus, vii. 85.
 Padæi Indi, iii. 99.
 Pæana cantant Perinthii ante victoriam, v. 1.
 Pæoniæ situs, v. 13.
 Pæones, v. 13, 98. vii. 113. magna pars transportati in Asiam, v. 15. Xerxis socii, vii. 185.
 Pæonius ager ubi, vii. 124.
 Pæoplæ pop. vii. 113. abducti in Asiam, v. 15.
 Pæsus urbs Hellesponti, v. 117.
 Pæti Thraciæ populus, vii. 110.
 Pæum oppidum, vi. 127.
 Pagasæ, et sinus ad illas ferens, vii. 193.
 Palæstina Syria, i. 105. et Palæstini, iii. 5. vii. 89.
 Palenses sive Pales in Cephallenia, ix. 28.
 Palladis sacerdotis barba portentum, i. 175. viii. 104.
 Pallena, viii. 26, 126.
 Pallena Phlegra prius appellata, vii. 123.
 Pallenidis Minervæ templum, i. 62.
 Palmarum Babyloniarum diversitas, i. 193. palmarum spathæ, vii. 69. palmæ ubi multæ, iv. 172, 182.
 Pamisus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 Pammon Scyrius, vii. 183.
 Pamphyliorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 91.
 Pamphyli, tribules Sicyone, v. 68.
 Pamphyli populus, iii. 90. a Cræso subacti, i. 28.
 Pan unus inter viii deos, ii. 46. Pan Ægyptius vetustissimus deorum, ii. 145. Panis templum, vi. 106. Panis simulacrum, ii. 46. Pan quibus parentibus ortus, ii. 145, 146.
 Panætius Sosimenis filius, viii. 32.
 Panegyres Atheniensium, v. 111.
 Panes Perdiccæ dupli effecti, viii. 137.
 Pangæus mons, v. 16. vii. 112.
 Panionium locus sacer, i. 143, 148, 170.
 Panionius Chius exsector pœna se digna affectus, viii. 105, 106.
 Panitis Messenii consilium in discernendis geminis, vi. 52.

- Panopeæ, viii. 34. Panopensium oppidum, viii. 35.
 Panos portus ubi, i. 157.
 Pantagnotus Polycratis frater, iii. 39.
 Pantaleon Alyattis f. a Cræso fratre occisus, i. 92.
 Pantareus Pater Cleandri, vii. 154.
 Pantheræ Libycæ, iv. 192.
 Panthialæi Persarum genus, i. 125.
 Panticapes fluvius, vi. 18, 47. ejus fluxus, iv. 54.
 Pantimathi populus, iii. 93.
 Pantites sese strangulat, vii. 232.
 Papæus Jupiter apud Scythas, iv. 59.
 Paphlagones populus, i. 6, 72. iii. 90. a Cræso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
 Papraces pisces, v. 16.
 Papremis oppidum, ii. 59. iii. 12.
 Papremiticum festum, ii. 63.
 Papremitanis equi fluviales sacri, ii. 71.
 Papremitana plaga, ii. 165.
 Paræbates Dorei comes, v. 46.
 Paralatæ Scythæ, iv. 6.
 Parapotamii populus, viii. 33.
 Parasanga mensura, ii. 6. v. 53.
 Paretaceni populus Mediæ, i. 101.
 Paricanii, populus, iii. 92, 94.
 Paricaniorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68, 86.
 Parii, viii. 67.
 Paris Alexander ad Proteum ducitur, ii. 115.
 Parion urbs, v. 117.
 Parius lapis, v. 62.
 Parmys filia Smerdis filii Cyri, vii. 78.
 Parnassus mons, viii. 27. ejus vertices duo, viii. 32.
 Paroreatæ populus in Peloponneso, iv. 148. viii. 73.
 Parthenius fluvius, ii. 104.
 Parthenius mons ubi, vi. 105.
 Parthi populus, iii. 93, 117. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Partus leonæ et viperæ cur non copiosus, iii. 108. partus diversa tempora decem, novem, septem menses, vi. 69.
 Parus insula, v. 31. Parus a Miltiade obsidetur frustra, vi. 133, 134.
 Pasargadæ Persarum genus, i. 125. ex his Badres, iv. 167.
 Pasicles Philisti pater, ix. 97.
 Pata Scythice, pro occidere, iv. 110.
 Pataicus Ænesidemi pater, vii. 154.
 Pataici dii, iii. 37.
 Patara oppidum Lyciæ, i. 182.
 Pateræ aureæ sex a Gyge apud Delphos positæ, i. 14. patera aurea et argentea Delphos a Cræso missæ, i. 51. pateræ ahenæ mira capacitas, i. 70.
 Patarbemi aures nasusque præscinduntur, ii. 162.
 Paterna in opificia ubi succedant et filii, vi. 60.
 Patiramphe Xerxiani currus auriga, vii. 40.
 Patizithes magus, iii. 61, 63.
 Patrenses pars Achæorum, i. 145.
 Patumus oppidum Arabiæ, ii. 158.
 Pausanias Cleombroti filius, iv. 81. v. 32. ix. 10, 64. ejus exercitus ordo permutatus, ix. 47. victoria de Mardonio, ix. 63.
 Pausaniæ præda, ix. 80. ejus dictum de luxu Persico, ix. 82.
 Pausicæ populus, iii. 92.
 Pausiris Amyrtæi filius, iii. 15.
 Pax, ejus felicitas præ bello, i. 87.
 Pecuarii Armenii ubi, i. 194. pecuarii Indi, iii. 99. pecuarii Persæ, i. 125.
 Pedasa, urbs, v. 121. vi. 20.
 Pedasensis Hermotimus, viii. 104.
 Pedasii populus ab Harpago expugnatus, i. 175. viii. 104.
 Pediculatorum comestores, iv. 109. eos vicissim mordent feminae Adrymarchidarum, iv. 168.
 Pedicæ oppidum ubi, viii. 33.
 Pedienses, ibid.
 Pedis mensura, ii. 149.
 Pelasgi populus, i. 145, 146. ii. 50. vii. 44. et eorum lingua, i. 57. Lemnum et Imbrum tenent, v. 26. Lemnum, vi. 136. et Antandrum, vii. 42.
 Pelasgi Ægialees prius, Iones dicti, vii. 94. Pelasgi ex Attica exacti, vi. 136.
 Pelasgicus murus Athenis, v. 65.
 Peleus rapuit Thetin, vii. 191.
 Pelius mons vel Pelion ubi, iv. 179. vii. 129.
 Pella urbs Bottiæidis terræ, vii. 123.
 Pellena Achæorum pars, i. 145.
 Pelles ad scribendum, v. 58.
 Pelops Phryx Persarum servus, vii. 11.
 Pelopis Phrygiæ regio, vii. 8.
 Peloponnesi gentes septem, viii. 73.
 Peloponnesium bellum, ix. 73.
 Peloponnesus pleraque sub Spartanis, i. 68.
 Pelusium ostium Nili, ii. 17, 154. iii. 10.
 Περσῶν ἄλκις Æolum, ii. 37.
 Peneus fluvius Thessaliæ, vii. 20, 128, 129, 173.
 Pennis oppletum aërem Scythæ narrant, iv. 31.
 Pentapolis ante Hexapolis appellata, i. 144.
 Penthylus dux Paphius captus, vii. 195.
 Percolos, Chilonis filia, vi. 65.
 Percotes urbs, v. 117.
 Perdiccas, Gauanes, et Aëropus fratres, vii. 22. viii. 137. Perdiccæ pueri pa-

- nes dupli effecti, viii. 138. quomodo Macedoniæ tyrannus factus, viii. 137, 138.
- Peregrini dicti Spartanis Persæ, ix. 11.
- Pergamum Priami, vii. 43.
- Pergamum murorum Pierum unus, vii. 112.
- Perialla Delphica vates, vi. 66.
- Periander Cypseli filius Corinthiorum tyrannus, i. 20. iii. 48. ei maximum miraculum oblatum, i. 23. uxorem necat, iii. 50. cum defuncta uxore concubuit, v. 93. ejus filii, iii. 50. gesta cum minore, iii. 50, 51, etc.
- Pericles quibus majoribus, vi. 131.
- Perilaus, ix. 103.
- Perpherenses in Delo, iv. 33.
- Perinthus urbs, iv. 90. vi. 33. ejus expugnatio, v. 2.
- Perinthii a Persis subacti, v. 1. eorum cum Pæonibus singulare certamen, v. 1. Tyrodiza eorundem urbs, vii. 25.
- Perrhæbi, populus, vii. 128, 132.
- Persarum origo unde, vii. 150. complura genera, i. 125. aspera regio, i. 71. ix. ult. Persæ aratores, Persæ pecuarii, i. 125. præstantissimi Pasargadæ, ibid. institutio qualis, i. 136. numina quæ et religio, i. 131. ritus dum Jovi immolant, ibid. ritus in sacrificiis, i. 132. Persarum mores varii, i. 133. Persæ immunes a tributo, iii. 97. Persæ Uraniæ Veneri sacrificant, i. 132. Persis Venus Mitra appellatur, ibid. Persarum natalitia, i. 133. Persæ inter pocula consultant, ibid. Persarum necessitudo vicinitatis maxima, i. 134. eorum philautia, ibid. exterarum rerum studiosissimi, i. 135. flumina religiosissime colunt, i. 138. mos in sepeliendis cadaveribus defunctorum, i. 140. gyrum cœli Jovem appellant, i. 131. deos ex hominibus ortos esse negant, ibid. ignem deum arbitrantur, iii. 16. eorum victus habitusque prisceus, i. 71. victus vivendique spatium, iii. 22. eorum ingenium, i. 89. Persarum convivia lasciva, v. 18. Persarum cædes in convivio, v. 20. multitudo in præliis victores, v. 2, et 119. opprobrium, muliere ignavior, ix. 107. Persæ Æthiopus numero vincunt, iii. 21. Persæ criniti, vi. 19. Cephene appellati et Artæi, vii. 61. Persæ immortales qui, vii. 83. Persicus luxur, ix. 80, 82. Persarum uxores per vices concumbunt, iii. 69. Persis oraculum redditum, ix. 43. Persarum tabellionum cursus et modus, viii. 98. magi, i. 140. satrapeiæ, iii. 89. clementia, i. 137. iii. 15. capita cur fragilia, iii. 12. eorum cum Lydis conflictus, i. 80. in potestatem Medorum a Phraorte redacti, i. 102. Persarum ab Astyage defectio, i. 27, etc. Persarum bellica arma, v. 49. cum Caribus concertum bellum, v. 119, etc. Persarum minæ Ionibus intentatæ, v. 9. Persarum ornatus in Xerxiano exercitu, vii. 61. Persarum equestrium copiarum numerus, vii. 87. Persarum cum Lacedæmonis congressio, vii. 211. Persarum naufragium ad Eubœam, viii. 12. Persicum imperium ad Caucasum, iii. 97. Persicum mare, iv. 39. Persici equitatus præfecti, vii. 88. Persicarum copiarum apud Plataeas ordo, ix. 30.
- Perses Persei fil. vii. 61.
- Perseus Assyrius, vi. 53, et 54. Danaës et Jovis filius, ii. 91. vii. 61.
- Persei specula, ii. 15. ejus templum, simulacrum, sandalium ubi, ii. 91. gymniconum ludorum institutor, ibid. ejus profectio in Ægyptum, ibid.
- Persidæ reges, i. 125.
- Petra tribus, v. 92.
- Petræ Trachiniae, vii. 198.
- Phædyma Otanis filia, iii. 68. magum prodit, iii. 69.
- Phænippus Calliæ pater, vi. 121.
- Phagres castellum Pierum, vii. 112.
- Phalerus urbs, v. 63. navale Atheniens. vi. 116. viii. 91. ix. 32.
- Phalli in sacris, ii. 49.
- Phanagoras Onetæ pater, vii. 214.
- Phanes Halicarnasseus, iii. 4. ejus astutia et effugium, ibid. filii in ejus conspectu mactati, iii. 11.
- Pharandates Theaspis filius, vii. 79. ix. 75.
- Pharbaetitana plaga, ii. 166.
- Pharenses pars Achæorum, i. 145.
- Pharnaces pater Artabazi, vii. 66. ix. 41.
- Pharnaspes Achæmenides, iii. 2.
- Pharnazathres dux Indorum, vii. 65.
- Pharnuches præfectura cedit infelici equi lapsu, vii. 88.
- Phaselis urbs, ii. 178.
- Phasis, i. 104. ii. 103. iv. 38, 86. vi. 84.
- Phayllus Pythionices ter, viii. 47.
- Phegeus Aëropi pater, ix. 26.
- Phemius Smyrnæus Homeri præceptor, ii. 5. etiam pater ejusdem adoptivus, ii. 4. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
- Pheneum urbs, vi. 74.
- Pherendates Megabazi fil. vii. 67.
- Pheretime Arcesilai regis mater, iv. 162. exercitum poscit ab Euclhthone, et eum accipit, ibid. in Barcæos crudelitas ejus, iv. 202. ejus miseranda mors, iv. 205.
- Pheron Ægypti rex cæcus, ii. 111. ei oraculum redditur, ibid. ejus donaria, ibid.

- Phiala in balteis Scytharum, iv. 10.
 Phidippides Athen. vi. 105.
 Phidon Argivorum tyrannus, vi. 127.
 Phigalensis ex Arcadia, vi. 83.
 Philæus Ajaxis filius, vi. 35.
 Philagrus Cyneæ filius proditor Eretriæ, vi. 101.
 Philaon Chersis filius, viii. 117.
 Philes pater Rhœci, iii. 60.
 Philippus Butacidæ f. Olympionices, v. 47.
 Philippus Macedo, viii. 139.
 Philistus Pasiclis filius, ix. 97.
 Philitis pastor, ii. 128.
 Philoeyon Spartan. ix. 72, 85.
 Philocyprus a Solone versibus celebratus, v. 113.
 Phla insula, iv. 178.
 Phlegra regio, vii. 123.
 Phliasii, ix. 28.
 Phlius oppidum, vii. 202.
 Phocæa urbs, i. 80, 142. ii. 106, 178.
 Phocæa quomodo capta, i. 164.
 Phocæis Homeri, ii. 16.
 Phocæenses, i. 152. primi longis navibus uti sunt, i. 163. Phocæensium murus, ibid. eorum demigratio in Cynnum, i. 165. eorum mutua execratio nequis in patriam rediret, i. 165. cum Tyrrenis et Carthaginensibus navale bellum, i. 166. proelio victi Cynno secedunt, ibid. eis Cadmea victoria obtigit, ibid. in Rhegium demigrant, ibid. capti lapidantur, i. 167.
 Phocenses, i. 146. Phocensium in Thesalos eruptio, viii. 27, 28. Phocensium regio a barbaris vastatur, viii. 32.
 Phœbi fanum, vi. 61.
 Phœnices, ii. 104.
 Phœnices Sidonii, vii. 44.
 Phœnices Tyrii, ii. 112. Phœnices ex Palæstina Syria, i. 105. Palæstini, ii. 104.
 Phœnices dissensionum auctores cum Græcis, i. 1. Phœnices ad Libyam cognoscendam missi, iv. 42. invenerunt aurifodinas Thasi, vi. 47. Phœnices primi literas in Græciam adtulere, v. 58. Phœnicum armatura in exercitu Xerxis, vii. 89. Phœnices quidam decollati jussu Xerxis, vii. 90.
 Phœnicum aversio in lædendis colonis, iii. 19.
 Phœniciæ literæ, v. 58.
 Phœnix Ægypt. avis sacra, ii. 73. ejus descriptio, ibid.
 Phœnix fluvius, vii. 176, 200.
 Phormus Atheniensis, vii. 182.
 Phraortes filius Deiocis, rex Mediæ, i. 102. ejus res gestæ et interitus, ibid.
 Phrataguna Darii regis uxor, vii. 224.
 Phriconis, i. 149. ii. 1.
 Phrixæ, oppidum, iv. 148.
 Phrixus, vii. 197.
 Phronima Etearchi filia ejusque fortuna, iv. 154. concubina Polymnesti, iv. 155.
 Phryges a Crœso subacti, i. 28. Phryges antiquissimi hominum, ii. 2. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 73. Phryges Briges dicti antea, ibid.
 Phrynichi fabula, vi. 21.
 Phrynon pater Attagini, ix. 15.
 Phthiotæ Achæi, vii. 132.
 Phthiotis ora, i. 56.
 Phya mulier ex tribu Pæanica, i. 59. ab ea Pisistratus ut reductus, ibid.
 Phylacus Histiaei filius, viii. 85. Phylacus et Autonous Delphorum heroës et eorum delubrum, viii. 39.
 Phyllis regio, vii. 113.
 Pylorus urbs, vii. 122.
 Pieria pix, iv. 195.
 Pieres pop. vii. 112, 185.
 Pierum muri, vii. 112.
 Pigres Seldomi filius, vii. 98.
 Pigres et Mantyes fratres, v. 12.
 Pindarus poëta, iii. 38.
 Pindus mons Thessaliæ, i. 56. vii. 129.
 Pinus, locus, ii. 20.
 Pinus, fructus nomina, ibid.
 Pini natura quæ, vi. 37.
 Pirus, ingens fluvius, i. 145.
 Piromis ex Piromi Ægyptiorum, ii. 143.
 Pisa urbs, ii. 7.
 Piscatores Tyrinthii, vii. 137.
 Piscatorum ænigma, ii. 35.
 Piscibus Ægyptus abstinet, ii. 37. piscium qui Ægypto sacri, ii. 72. piscium genitura in stagnis apud Ægyptios, ii. 93. pisces pabulum equorum ubi, v. 16.
 Pisistratus Hippocratis filius Atheniensis tyrannus, i. 59. vi. 103. ejus nobile commentum, quo Athenarum imperio potitus, ibid. Athenis ejicitur, i. 59. per feminam mire reducitur, i. 60. illegitime cum uxore coit, i. 61. Marathonem occupat, i. 62. ejus contra Athen. copiæ, i. 61, 62. tertio urbe Athenis potitur, i. 64. Naxum insulam subegit, ibid. Delum insulam expiat, ibid. Pisistratidæ Athenis pulsæ, v. 63, etc.
 Pisistratus Nestoris filius, v. 65.
 Pistricis Crœsi effigies apud Delph. i. 51.
 Pistyrus urbs, et lacus in ea falsus ac piscosus, vii. 109.
 Pitana civitas Æoliæ, i. 149.
 Pitane tribus, iii. 55.
 Pittaci Mitylenæi responsum ad Crœsum, i. 27.
 Pituitæ fluxus remedia, iv. 187.

- Pix Píeria ubi, iv. 195. Cyraunensis et Zacynthia, *ibid.*
 Pixodarus Cindysensis, v. 118.
 Placia, regio, i. 57.
 Placianorum lingua, i. 57.
 Plataea insula Libyæ, iv. 151, 153. magnitudo ejus, 156, 169.
 Plataea urbs incenditur, viii. 50.
 Plataenses, vi. 108.
 Plataensis clades, ix. 53, 64, 100.
 Plataensis ager, ix. 15.
 Platanus aurea atque vitis, vii. 27. platanorum ingens lucus, v. 119. platanus aureo monili a Xerxe donata, vii. 31.
 Pistorus Apsinthiorum deus, ix. 119.
 Pinthinetes sinus, ii. 6.
 Pistarchus Leonidæ fil. ix. 10.
 Plunus portus, iv. 168.
 Pluvia nulla apud Theræos per septem annos, iv. 151. pluvia apud Ægyptios portentosa, iii. 10.
 Pœciles, iv. 147.
 Pœnæ modus apud Persas, i. 137.
 Pœni, *vide supra* Libyes.
 Pogon Trœzeniorum portus, viii. 42.
 Poli et gnomonis inventio, ii. 109.
 Polichnitani Cretes, vii. 170.
 Pollux et Castor, iv. 145. v. Tyndaridæ.
 Polyas Anticyrensis speculator, viii. 21.
 Polycratis prodigiosa fortuna, iii. 39, *etc.* Polycratis smaragdus, iii. 41. ejus callidum commentum, iii. 56.
 Polycratis cædis occasio, iii. 120, 121.
 Polycratis filiæ somnium, iii. 124.
 Polycrates cruci affixus, iii. 125.
 Polycritus Ægineta ejusque strenuitas, viii. 92, 93.
 Polydectes rex Spart. viii. 131.
 Polydorus Alcamenis fil. vii. 204.
 Polydorus avus Laii, v. 59.
 Polymnestus Theræus, iv. 155.
 Polynices, iv. 147. vi. 52. ix. 27.
 Ponticum, genus arboris, iv. 23.
 Pontus Euxinus, iv. 46. ejus dimensio, iv. 85, 86.
 Populus contubernium ingratisimum, vii. 156.
 Porata fl. iv. 48.
 Porinus lapis, v. 62.
 Porthmia Cimmerica, iv. 45.
 Posideium urbs, iii. 91.
 Posidoniates vir, i. 167.
 Posidonius Spart. ix. 71, 85.
 Potidæa urbs, vii. 122. obsidio ejus, viii. 127, 128, 129.
 Præda Græcorum e Persarum clade, ix. 80. Præda Pausaniæ, ix. 81.
 Præsepe Mardonii totum ex ære a Græcis diripitur, ix. 70.
 Præsii Cretes, vii. 170, 171.
 Prasiadis paludis inhabitatores, v. 16.
 Praxilaus Xenagoræ pater, ix. 107.
 Praxinus navarchus Trœzen, vii. 180.
 Prexaspes Persa, iii. 34. interficit Smerdin, iii. 30. se præcipitem dat e turri, habita ante oratione ad Persas, iii. 75.
 Prexaspes Aspathinis filius, vii. 97.
 Priami Pergamum, vii. 43.
 Priene urbs Ionæ, i. 142. eam Ardys expugnat, i. 15.
 Prienenses, vi. 8. a Mazare subiguntur, i. 161.
 Primiogenitus ex lege Spart. succedit in regnum, vi. 52.
 Prinetales Demarmeni fil. v. 41.
 Procles rex Spart. viii. 131. iv. 147. *vide* Eurysthenes.
 Procles Epidauri tyrannus, iii. 50. capitur, iii. 52.
 Proconnesius Aristæas, iv. 13.
 Proconnesus incensa, vi. 33.
 Prodigiurum maxima observatio apud Ægyptios, ii. 82.
 Promeneæ Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
 Promethei uxor Asia, iv. 45.
 Properare est noxium, vii. 10.
 Propontidis dimensio, iv. 85.
 Proserpina et Cereris festum, viii. 65.
 Prosopitis insula et ejus latitudo, ii. 41. ejus plaga, ii. 165.
 Proteus Pheronis in regno Ægypt. successor, ii. 112. Protei fanum apud Memphin, *ibid.*
 Protēplaris Minerva, viii. 39.
 Protesilai templum ubi, vii. 33. ix. 116.
 Protothyes Madyis pater, i. 103.
Proverbia.
 Ætheri Jovis contermina regio, vii. 8.
 Animus in auribus habitat, vii. 39.
 Cadmea victoria, i. 166. Dolosi homines, dolosa et eorum vestimenta, iii. 22. Cum Jove de divitiis certare, v. 49. Episcythison, vi. 84. E tripode oraculum, iv. 179. Hunc calceum tu quidem consuisti: Aristagoras autem induit, vi. 1. Ignifer non relinquendus, viii. 6. In frigidum furnum panes ingerere, v. 92. Isthmum fodere, i. 174. Lemnia facinora, vi. 138. Longæ regum manus, viii. 140. Molles viri ex mollibus regionibus, ix. *ult.* Mulæ partus, iii. 151. Muliere ignavior, ix. 107. Non est istud curæ Hippoclidæ, vi. 129. Ovem lupis relinquare, iv. 149. Pinus in modum excidere, vi. 37. Sylosontis amiculum, iii. 139. Ver ex anno exaruisse, vii. 162.
 Prytanes Naucararorum, v. 71.
 Prytanis rex Spart. viii. 131.
 Prytaneum Athen. i. 146. vi. 139. vii. 197.
 Psammenitus Amasis filius Ægypti rex, iii. 10. captus a Cambyse, ejusque captivi dicta, iii. 14. liberatus res no-

vas moliens epoto taurino sanguine obiit, iii. 15.
 Psammis rex Ægypti, Neci fil. ii. 159, 160. ejus mors, *ibid.* Inari pater, vii. 7.
 Psammitichus Ægypti rex, i. 105. ii. 2, 28, 151, *etc.* vii. 7.
 Psylli, populus, iv. 173. eorum expeditio infelix adversus austrum, *ibid.*
 Psytalea insula, viii. 76, et 95.
 Pteria locus Cappadociæ munitissimus, i. 76.
 Pteriorum urbs a Cræso expugnatur diripiturque, *ibid.*
 Ptoum, viii. 135.
 Pudenda pueris qui prædicant, ii. 104. pudenda Ægyptii munditiæ causa prædicunt, ii. 37.
 Puellæ ex legibus elocantur, i. 198.
 Pugna Sagartiorum cum restibus, vii. 85.
 Puteus trifarias rerum species exhibens, vi. 119.
 Pygargi, iv. 192.
 Pylæ, vii. 201.
 Pylæa, vii. 213.
 Pylagoræ, *ibid.*
 Pylii, i. 147. v. 65.
 Pylus locus, v. 65. vii. 168.
 Pyramides apud Memphin, ii. 8. pyramides Mæridis regis Ægypt. ii. 101. pyramis regis Cheopis, ii. 124, 125. pyramis a quæstu meretricio, ii. 126. pyramis Chephrenis Ægypt. regis, ii. 127. pyramides Philitidis pastoris, ii. 128. pyramis Mycerini regis, ii. 134. pyramis Rhodopis mulieris falso creditæ, *ibid.* pyramis regis Asychis lateritia, ii. 136.
 Pyrene urbs, ii. 33.
 Pyretos fluvius Scythiæ, iv. 48.
 Pyrgus oppidum, iv. 148.
 Pythagoras Mnesarchi filius, iv. 95. sophista celebris, *ibid.*
 Pythagoras Milesius patriæ procurator, v. 126.
 Pythagoras monarcha Selinuntis, v. 46.
 Pythermus Phocæensis, i. 152.
 Pythes sive Pytheas Ischenoi f. vir strenuus. captus, vii. 181. viii. 92. liberatus, viii. 92.
 Pythes Nymphodori pater, vii. 137.
 Pytheus Lamponis pater, ix. 78.
 Pythia corrupta, v. 66.
 Pythiæ oraculum Lycurgo redditum, i. 65. de ossibus Orestis, Lacedæmoniis redditum, i. 67. ad Cræsum, i. 91. de Isthmo Cnidiis datum, i. 174. v. oracula.
 Pythii Lacedæmone qui, vi. 57.
 Pythius Atysis f. Lydus, vii. 27. ejus ingentes facultates, vii. 27, 28. ejus filius a Xerxe dissectus, vii. 39.

Pytho, i. 54.
 Pythogenes in Inycom oppidum relegatur, vi. 23.

R.

Rasura Argivorum, i. 82.
 Regem ubi conspici nefas, i. 199. rex ubi statura maximus deligitur, iii. 20.
 Reges Saitæ in Ægypto, ii. 169.
 Regio nulla sibi præbet omnia, i. 32.
 Regis Græci civilitas, iv. 78.
 Regna olim pecuniæ egenæ, viii. 137.
 Regum jura apud Laconas, vi. 56.
 Regum filios benigne tractant Persæ, iii. 15.
 Rerum humanarum inconstantia, i. 5. rerum omnium inspicendus exitus, i. 32. res divinitus futuræ signis declarantur, ix. 100.
 Restibus instructa pugna, vii. 85.
 Rex Persarum non vincitur beneficiis, vii. 39. ix. 18.
 Rhadinaces Persis olei genus, vi. 119.
 Rhampsinitus rex Ægypti: et ejus simulacra, ii. 121. filiam prostituit, *ibid.* ejus ingentes pecuniæ, *ibid.* Rhampsiniti descensus ad infernas sedes, ii. 122.
 Rhapsodi propter Homerica carmina expulsi Sicilyone, v. 67.
 Rhegium, i. 176, 177. Rheginorum maxima cædes, vii. 170.
 Rhenæa, vi. 97.
 Rhodi populus Lindii, vii. 153.
 Rhodium mare ubi, i. 174.
 Rhodope mons, iv. 49.
 Rhodopis meretrix famosa, ii. 135. ejus an pyramis una, ii. 134, 135. ejus donarium in templo Delphico, ii. 135.
 Rhodus civitas, ii. 178.
 Rhœcus architectus, iii. 60.
 Rhoetium opp. vii. 43.
 Rhypes pars Achæorum, i. 145.
 Ridere coram aliquo apud Persas indecens, i. 99.
 Rosæ sexagenum foliorum, viii. 138.
 Rubrum mare, ii. 8, 158, 159.
 Ruinæ hominibus disciplinæ sunt, i. 207.

S.

Sabacus rex Æthiopum, ii. 137, 152. Ægyptum subigit, *ibid.* ejus acta in Ægypto, ii. 137, 138. viso in somnis Ægyptum relinquit, ii. 139.
 Sabyllus Gelous, vii. 154.
 Sacæ populus, iii. 93. vii. 9. Sacas omnes Scythas Persæ vocant, vii. 63. Sacarum in Xerxiano exercitu armatura, et dux, vii. 64.

- Sacerdotes Ægyptiorum, ii. 37.
 Sacra ante expeditionem, ix. 19. sacra et profana vulgo non discreta, ii. 65. sacra Cabiromum a Pelasgis sumpta, ii. 51. sacra Triopii Apollinis, i. 143. Sacrificium publicum, vi. 57. sacrum Panionium, i. 143.
 Sardyattes Ardyis fil. rex Lydiæ, i. 16, 18.
 Sagartii, Persarum genus, i. 125. iii. 93. vii. 85. eorum tributum, iii. 93.
 Sagitta ad cœlum excussa a Dario, v. 105. sagittæ, Scytharum robur, iv. 132.
 Sais urbs Ægypti, ii. 28, 59. Sais urbs regia Apriæ, ii. 163, 170. Saitana plaga, ii. 165. Saitanorum regum sepultura, ii. 169. Saiticum ostium Nili, ii. 17.
 Sal sua sponte crescens, iv. 53. ex lacu, vii. 30. salis colles ubi, iv. 181, 182, 183. Salinarii Ægyptii concubitus cum muliere mortua, ii. 89.
 Sala urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Salamis Atheniensium refugium, viii. 56.
 Salaminii Cypri, iv. 162. v. 104. ii. 28.
 Salmydessus, Thraciæ, iv. 93.
 Samii a Lacedæmonis tentati, iii. 47. frustra, iii. 55.
 Samium templum, ii. 148.
 Samothracia, vi. 47. Samothraciæ populus Pelasgi, ii. 51. Samothracæ jaculatores, viii. 90. Samothracii muri, vii. 108.
 Samus et Samiorum lingua, i. 142. Sami eversionis per Darium causa, iii. 139. Samus Sylosonti traditur, iii. 149. Samiorum Æschronia tribus, iii. 26. Samiorum crater, iv. 152. Samii Zanclam occupant, vi. 23. Samiorum Apaturia, ii. 29. Samiorum tria miranda, iii. 60.
 Samyris sapiens, vi. 127.
 San Dorum, i. 139. ea litera Persarum nomina terminantur, ibid.
 Sana urbs, vii. 22, 122.
 Sanacharibus rex Arabum et Assyriorum Ægyptum invadit, ii. 141. fugatur, ibid.
 Sandalum Persei, ii. 91.
 Sandanis Lydus, i. 71.
 Sandoces Thaumasiæ f. cruci affigitur et liberatus tandem capitur, vii. 194.
 Sanguinem lingendo foederis fit vinculum, i. 74.
 Sapæi Thraciæ populus, vii. 110.
 Sapientes non esse potentes, acerbum, ix. 16.
 Sapires, populus, iv. 40.
 Sappho poetria, ii. 135.
 Sarangæi populus, iii. 93, 117.
 Sarangarum in Xerxis exercitu armatura, vii. 67.
 Sardanapallus rex Nini, ii. 150. ejus thesaurus, ibid.
 Sardena mons, ii. 9.
 Sardinia, i. 170.
 Sardinia insula maxima, v. 106, et 124.
 Sardis a Cimmeriis captæ, i. 15. Sardis una parte saltem expugnabiles et eorum expugnatio, i. 84. captæ et crematæ ab Ionibus v. 101, 105. Sardinum reges Heraclidæ, i. 7.
 Sardinum primus rex Agron, i. 7. Meles, i. 86. Sardinus leo circumlatus ubi, ibid. Sardinum expugnatio in tertium annum dilata a deo, i. 91.
 Sardonium linum, ii. 105.
 Sardonium mare, i. 166.
 Sarta urbs, vii. 122.
 Sarpedon et Minos Europæ filii, i. 173.
 Sarpedonium promontorium, vii. 58.
 Saspipes populus, iii. 94. eorum armatura, vii. 79.
 Sataspes Achæmenides, iv. 43. cruci affixus, ibid.
 Satræ Thraciæ populus, vii. 110, 111.
 Satrapiæ Persarum, i. 192. iii. 89, 90, etc.
 Sattagydæ populus, iii. 91.
 Saulius rex Scytharum, iv. 76. interfecit patruelem Anacharsin, iv. 76, 77.
 Sauromatæ Amazonibus miscentur, iv. 110, 113, 114. solœcissant lingua Scythica, iv. 117. eorum uxores et conjugia, iv. 116, 117.
 Scæus pugil, v. 60.
 Scamander fluvius, v. 65. ejus aqua exercitum Xerxis defecit, vii. 42.
 Scamandronymus pater Charaxi, ii. 135.
 Scaptesyle, vi. 46.
 Sceptra gerendi ratio apud Babylonios, i. 195.
 Schoenus mensura, ii. 6.
 Sciathus insula, vii. 176. viii. 7, et 90.
 Scidrus oppidum, vi. 21.
 Sciona urbs in Pallena, vii. 123.
 Sciradis Minervæ templum, viii. 94.
 Scironis via in Isthmo, viii. 71.
 Scholæ tectum in pueros corruens, vi. 27.
 Scolos oppid. Bæotiæ, ix. 15.
 Scolopæis, ix. 97.
 Scoloti Scythæ, unde nominati, iv. 6.
 Scopadæ Thessali, vi. 127.
 Scopasis rex Scythæ, iv. 128.
 Scutum Persis ostendisse dicuntur Alæmonidæ, vi. 121. et Herodoti de ea re sententia, vi. 123, 124.
 Scylace urbs, i. 57.
 Scylax Caryandeus, iv. 44. Scylacis cuiusdam supplicium, v. 33.
 Scyles Ariapthis filius rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, iv. 80.
 Scyllias urinator, viii. 8.

- Scyrius Pammon, vii. 183.
 Scyrmiadæ Thracæ, iv. 93.
 Scythia Herculis filius, iv. 10.
 Scytharum origo, iv. 5. Scytharum regum origo, iv. 10. Scythæ nomades pecuarii, i. 73. iv. 19, 55. vi. 84. Scytharum nomadum seditio, i. 73. iv. 11. Scythæ trucidatum coctumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt, i. 73. ad Alyattem confugiunt, ibid. in Asiam transeunt, i. 103. iv. 12. Cimmerios ex Europa pellunt, i. 103. iv. 11. Mediam occupant, i. 104. eorum cum Medis ad Caucasum congressio, ibid. fusis Medis Asia potitur, i. 105. Urania Veneris templum depeculantur: unde femineo morbo corripuntur, ibid. a Medis inebriati, quum Asiam aliquandiu obtinissent, occiduntur, i. 106. a Sesostre subacti, ii. 103, 111. Scytharum servi cur oculis orbentur, iv. 2. Scytharum ratio emulgendi lactis, ibid. Scythæ aratores, iv. 18, 19, 53, 54. Scythæ Auchatæ, iv. 6. Scythæ regii, iv. 57. Scytharum mores, iv. 46, etc. dii, iv. 59. iusjurandum, iv. 68. eorum mos in cædendis victimis, iv. 60. in hostes sævitia, iv. 62, 64. mos ineundi fœderis, iv. 70. Scyth. regum sepultura, iv. 71, 72. a Scyle Scytharum defectio, iv. 80. Scythæ suorum institutorum observantissimi, iv. 76, 80. Scythi eorumque equis asinorum et mulorum vox insueta, iv. 129. Scyth. munera ad Darium, iv. 130. Scyth. intemperantia, vi. 84. Scythæ Persis Sacæ appellati, vii. 63.
 Scythia vetus ubi, iv. 99. Scythiæ duæ partes, ibid. Scythiæ flumina, iv. 47. Scythia lignorum inops, iv. 61. Scythicæ grues ubi hybernent, ii. 22. Scythicum gramen, iv. 58. Scythicus exercitus contra Mediam, vii. 20.
 Scythes Zancæorum rex, vi. 23, 24.
 Scythes Cadmi Coi pater, vii. 163.
 Sebennyana plaga, ii. 166.
 Sebennyticum ostium Nili, ii. 17.
 Seditiosis intestinæ pravitates, viii. 3.
 Seldomus Pigris pater, vii. 98.
 Selinusii pop. v. 46.
 Selybria oppidum, vi. 33.
 Semen Indicum quale, iii. 100.
 Semiramis Babyl. regina, i. 184. ejus egregia monumenta, ibid.
 Senectæ maximus honos apud Ægyptios, ii. 80. senes ubi mactentur, iii. 99.
 Sepias litus, vii. 183, 188, 191, 195.
 Sepulcra patria Scytharum, iv. 127.
 Sepulcrum Alyattis apud Lydos, i. 93. sepulcra Babyloniorum, i. 198. sepulcra vitrea, iii. 24. sepulcrum Helles filia Athamantis, vii. 58.
 Serbonis palus, ii. 6. iii. 5.
 Seriphii populus, viii. 46.
 Sermyla Græca urbs, vii. 122.
 Serpentine sacrorum descriptio, ii. 74. serpentum sepultura in Jovis templo, ibid. sterilitas, iii. 108. serpentes cornuti, iv. 192. serpentes alati, ii. 75, 76. serpentum alatorum generatio, iv. 108, 109. thuriferas arbores observantes, iii. 107. serpentum vis apud Neuros, iv. 105. serpentibus vescentes, iv. 183. serpens arcis Athenarum custos, viii. 41.
 Serrium promontorium, vii. 59.
 Servitutem aversantur Phocæenses, i. 164.
 Servi Scytharum cur oculis priventur, iv. 2. nulli in Græcia, vi. 137. servi boni interdum hominibus malis, et contra, viii. 68. servorum bellum, vi. 83.
 Sesami Babylonicis proceritas, i. 193.
 Sesostris rex Ægypti, ii. 102, etc. quas gentes subegerit, ii. 103. ejus cippi et inscriptiones et monumenta, ii. 106.
 Sestus urbs, iv. 142. vii. 33. a Græcis obsidetur, ix. 114, etc.
 Sethon Ægypti rex, Vulcani sacerdos, ii. 141. ejus mira victoria de Assyriis, ibid. ejus statua, ibid.
 Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta, vii. 170.
 Sicas Cybernisci pater, vii. 98.
 Sicinnus Themistoclis Domesticus, viii. 75.
 Sicyon, v. 67. Sicyoniarum tribuum nomina, v. 68. Sicyoniis et Ægyptiis irrogata multa ab Argivis, vi. 92.
 Sidon Phœnicum urbs, ii. 116. iii. 136.
 Sidonia navis Xerxis, vii. 28.
 Sigeum et ejus occupatio per Pisistratum, v. 65, 94.
 Sigeum in Hellesponto Troicum, iv. 38. ad Scamandrum, v. 65.
 Sigma litera Persarum nomina terminantur, i. 139.
 Sigynnæ populus ubi, v. 9. Sigynnarum appellatio quid apud alios notet, ibid.
 Silenus ubinam captus fuerit, viii. 138.
 Sileni Marsyæ pellis in utrem formata ubi suspensa, vii. 26.
 Sillicypria eorumque fructus pro oleo in lucernis, ii. 94.
 Silphium ubi, iv. 170, 192.
 Simiarum comestores, iv. 194.
 Simiarum ubi maxima vis, ibid.
 Simonides Ceus, v. 102.
 Simonides Leoprepis f. et ejus epigrammata, vii. 228.
 Simulacrum pistricis Cræsi, i. 51. si-

- mulakra ab Ægyptiis primum diis consecrata, ii. 4. simulacrum Jovis arietina facie, ii. 45. Panis, ii. 46. ætatis et hyemis, ii. 121. simulacrum ex pelvi factum ab Amasi, et cur, ii. 172. simulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas, ii. 181. simulakra Minervæ lapidea duo, ii. 182. simulacrum Isidis, bubulis præditum cornibus, ii. 41. simulacrum Mercurii, porrectum veretrum habens, ii. 51. simulacrum Darii lapideum, iii. 88. simulacrum Vulcani Pataicis simile, iii. 37. simulakra soli Marti faciunt Scythæ, iv. 59. simulakra ex oleis, Damiaæ et Auxesiaæ, v. 82.
- Sindus urbs, vii. 123.
Singus urbs, vii. 122.
Sinope urbs, i. 76. ii. 34. iv. 12.
Sinus Arabici maris descriptio, ii. 11.
Sipia, locus, vi. 77.
Siphnus insula dives metallis, iii. 57. multata a Samiis, iii. 58.
Siphnii quas naves Salaminem miscrunt, viii. 46.
Siris Italiae, viii. 62.
Siris Paoniae, viii. 115.
Sirites Damas, vi. 127.
Siromitres Gobazi f. Paricaniorum dux, vii. 68. Masistii pater, vii. 79.
Siromus Mapenis pater, vii. 98. Siromis pater Chersios Salaminii, v. 104.
Sisimaces dux, v. 121.
Sisamnes Hydarnis fil. Ariorum dux, vii. 65.
Sisamnes Otanis pater, injuste judicans, excoriatus jussu Cambyasis, v. 25.
Sisyra genus penulæ, vii. 67.
Sitalces Thracum rex, iv. 80. vii. 137.
Sithonia regio, vii. 122.
Siuph urbs Ægypti, ii. 172.
Smaragdus Polycratis, iii. 41.
Smerdis Cambyasis fr. iii. 30. ejus a fratre mandata cædes perpetratur, ibid. occisum a se Cambyses luget, iii. 65.
Smerdis fictitius regno potitur, ibid. ex auribus amputatis agnoscitur, iii. 69. occiditur, iii. 30.
Smerdomenes Otanis fil. Xerxis exercitus dux, vii. 82, 121.
Smila oppidum, vii. 123.
Smindyrides Sybarita unus ex procis filia Clisthenis, vi. 127.
Smyrnae origines, i. 16. a Gyge oppugnata, i. 14. ab Alyatte capitur, i. 16. a Colophonis condita, ibid. uti ab Ionibus dirempta, i. 149.
Smyrna Thesei uxor, ii. 2.
Smyrna Æolia civitas condita eaque celeberrimum emporium, ii. 5. ut amissa ab Æolibus, i. 149.
- Sobolis procreandæ præmia apud Persas, i. 136.
Sogdi populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
Sol Massagetarum deus, i. 212. Soli Massagetæ equos immolant, i. 216.
Sol auctor exundationis Nili, ii. 25.
Solæ Bœotica, i. 195.
Solis insoliti ortus, quos referunt Ægyptii, ii. 142. solis vis in India, iii. 104. solis mensa ubi, iii. 18. solis fons, iv. 181. solem execrantes, iv. 184. solis eclipsis Xerxe movente exercitum contra Græcos, vii. 37. sol Græcorum deus, ibid. sol pro mercede redditus, viii. 137. sol obscuratus, i. 47, 103. vii. 37. solis sacrae oves ubi, ix. 91.
Soli urbs et ejus obsessio, v. 115.
Solii in Cypro, v. 110.
Solon legislator Athen. i. 29. ejus peregrinatio in Ægyptum, i. 30. in Cyprum veniens, carminibus celebrat Philocyprum, v. 113. ejus cum Cræso de beatitudine colloquium, i. 20, 31, 32, 33. Solonis lex Athen. data, ii. 177.
Solæis promontorium, ii. 32. iv. 43.
Solymi olim Milyæ dicti, i. 173.
Somnium filia Polycratis, iii. 124. Hipparchi, v. 56.
Somniorum natura, vii. 16.
Sophanes Decelensis, vi. 92. Eutychedis fil. ix. 73. ejus ancora et præclara facinora, ix. 74, 75.
Sophistarum totius Græciæ peregrinatio, i. 29.
Sororem Cambyses ducit, occidit, et aliam superinducit, iii. 31, 32.
Soror eadem et uxor, iii. 31.
Sosiels Corinthii de restituendo Hippis oratio, v. 92.
Sosimenes Panæti pater, viii. 82.
Sostratus Laodamantis fil. iv. 152.
Spaco Medis canis appellatur, i. 110.
Spargapises Tomyridis f. a Cyro capitur, i. 211. seipsum interimit, i. 213.
Spargapithes Agathysorum rex, iv. 76, 78.
Sparta urbs Lacedæmonii, vii. 234.
Spartiatarum instituta a quo, i. 65.
Spartiatæ Lyncurgum delubro ædificato colunt, i. 66. non donant civitate peregrinos, ix. 34. Spartiatarum cum Argivis de Thyrea agro contentio, i. 82. Spartiatarum regum dignatio et jura, vi. 55, etc. eorum senatus, vi. 75. de regibus, v. 75. Spart. cædes ad Thermopylas, vii. 224. eorumque epigrammata, vii. 228.
Spasmi remedia, iv. 187.
Spathæ palmarum, vii. 69.

- Sperchius amnis Anticyram præterla-
 bitur, vii. 198, 228.
 Sperthies Aneristi f. cum Bule se offert
 ad placandam iram Talthybbii, eorum-
 que acta, vii. 134, 135, 136, 137.
 Sphendaleæ opp. ix. 15.
 Spina Ægyptii et ejus gummi, ii. 96.
 Sponsa ubi dotem concubitu quærat, iv.
 172.
 Spuere apud Persas indecorum, i. 99.
 Squamosus piscis Ægypt. sacer, ii. 72.
 Stadium, orgyia, passus, cubitus, pes, ii.
 149.
 Stagirus Græca urbs, vii. 115.
 Stathmi regii quid, v. 52.
 Stentoris palus, vii. 58.
 Stenyclerus, ix. 63.
 Stesagoras Cimonis pater, vi. 34, 103.
 cædes, vi. 38.
 Stesenor Curii tyrannus, v. 113.
 Stesileus Thrasyli fil. vi. 114.
 Strattis Chiorum tyrannus, iv. 138. viii.
 132.
 Strobilos, pini fructus, ii. 20.
 Struchates populus Mediæ, i. 101.
 Struthi subterranei, iv. 192. vi. 175,
 192.
 Strymon fluvius, i. 64. v. 113. vii. 113.
 ejus fontes, viii. 115.
 Strymonias ventus, viii. 118.
 Strymonii prius, qui Thraces, vii. 75.
 Stryma Thasiorum urbs, vii. 108, 109.
 Symphalis palus, vi. 76.
 Styraçis usus ad thus legendum, iii.
 107.
 Styrenses gens Dryopica, viii. 1, 46.
 Styreorum insula, vi. 107. ix. 28.
 Styx et ejus aqua, vi. 74.
 Sua quemque inspicere debere, i. 8.
 Suadela numen, viii. 111.
 Subulci apud Ægyptios profani, ii.
 47.
 Successionis jus apud Spartiatas, vii.
 3.
 Suniacum jugum, iv. 99.
 Sunium, vi. 87.
 Supplex, ix. 75.
 Sus animal spurcum apud Ægyptios, ii.
 47. sus hostia Lunæ et Liberi patris,
 ibid. sues apud Scythas, iv. 63. sue
 abstinent Ægyptii, ii. 28. iv. 186.
 Susa oppidum, i. 188. v. 49, 52. Mem-
 nonia, vii. 151.
 Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad
 Gelonem, vii. 153, 159.
 Sybaris urbs capitur, v. 44. vi. 21.
 maxime florens, vi. 127.
 Sybaritanum bellum, v. 45.
 Syene urbs Thebaidos, ii. 28.
 Syennesis Cilicium rex, i. 74. v. 118.
 Syennesis Cilix, dux in classe Xerxiana,
 viii. 98.
 Syleos campus, vii. 115.
 Syloson Polycratis fr. Æaci fil. iii. 39,
 139, 140, etc. 149.
 Symæ vicinum mare ubi, i. 174.
 Syrgis fluvius in Mæotidem influit, iv.
 123.
 Syria Ægypto contermina, ii. 116. iii.
 5.
 Syria Palæstina, iii. 91. vii. 89.
 Syrii circa Pteriam, i. 76.
 Syrii Græcis Cappadoces, i. 6, 72. iii.
 90. Syrorum prædia Cræsus devastat,
 eosque exterminat, i. 76. v. 49. Syro-
 rum in exercitu Xerxiano armatura,
 vii. 72. Syrii Palæstinam incolentes,
 vii. 89.
 Syrii Græcis, qui barbaris Assyrii, vii.
 63.
 Syropæones in Asiam abducti, v. 15.

T.

- Tabalus Persa, Sardibus præfectus, i.
 154, etc.
 Tabella totius orbis, v. 49.
 Tabellionum Persarum cursus et mo-
 dus, viii. 98.
 Tabiti Scythias Vesta, iv. 59.
 Tachompso insula, ii. 29.
 Tænarus locus, vii. 168.
 Talaus Adrasti pater, v. 67.
 Talentum Babylonicum, iii. 89.
 Talthybbii ira in Lacedæmonios, vii.
 134, 137. Talthybbii templum apud
 Spartiatas, vii. 134. Talthybius Aga-
 memnonis præco, ibid. Talthybiada-
 rum honos apud Spart. ibid.
 Tanagra, ix. 15, et 35.
 Tanagram præterfluit Thermodon, ix.
 43. Tanagræi Thebanorum vicini, v.
 79. Tanagricus tractus, v. 57.
 Tanais fluvius, iv. 20, 123.
 Tanitana plaga, ii. 166.
 Tarentum urbs, iii. 138. iv. 99.
 Tarentini, iii. 138. eorum maxima cæ-
 des, vii. 170.
 Targitaus et ejus tres filii, iv. 5.
 Tartessiacæ mustelæ, iv. 192.
 Tartessus emporium nobile, iv. 152.
 Tartessum Phocæenses aperijunt, i. 163.
 Tartessiorum rex Arganthonius, ibid.
 Tauchira oppidum, iv. 171.
 Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam
 colunt, iv. 103. eorum mores, ibid.
 Taurica gens, iv. 99, 103. Taurici
 montes, iv. 3. Taurica regio, iv. 99.
 Taxacis Scythiæ rex, iv. 120.
 Taygetus, iv. 145.
 Tearus fluvius, et ejus medica vis, iv.
 90. ejus fontes partim calidi partim
 frigidi, ibid. cippus ej a Dario ere-
 ctus, iv. 91.
 Teaspes Sataspis f. iv. 43.
 H h 2

- Teaspes Persa pater Pharandatis, vii. 79.
 ix. 76.
 Tegea Arcadum, vi. 105. vii. 170. Tegeates, i. 65. et Argivi bellant cum Lacedæmoniiis, ix. 35. Tegeatibus a Lacedæmoniiis bellum inferitur, i. 66. ix. 26. ubi mortuus Leutychides, vi. 72.
 Teii demigrant in Thraciam capta sua urbe, et Abdera condunt, i. 68.
 Telamon heros, viii. 64.
 Teleboæ, v. 59.
 Teleclus fil. Archelai, vii. 205.
 Teleion Persis Tycta, id est, cœna, ix. 109.
 Telesearchus, ii. 142.
 Telines et ejus gesta, vii. 153.
 Telli Atheniensis historia, i. 30.
 Telliadæ, ix. 37.
 Tellias vaticinus, viii. 27.
 Tellus eadem non fert omnia, i. 32.
 Tellus Scytharum dea, et Apia Scythia dicitur, iv. 59.
 Telmessenses conjectores, i. 78.
 Telus insula, vii. 153.
 Telys Sybaritarum rex, v. 44.
 Temeni posteritas, viii. 137, 138.
 Tempe locus ubi, vii. 173.
 Templa et sacra separata, v. 61.
 Tenedus, i. 151. capta a Persis, vi. 31.
 Tenia navis, viii. 82.
 Tenis honor Datus Delphis, ibid.
 Tenus (Temnus) Æoliæ civitas, i. 149.
 Tenus insula, iv. 33. vi. 97.
 Teos oppidum, i. 142. ii. 178. capta ab Harpago, i. 168. impensas adjuvit extruendi fani in Ægypto, ii. 178.
 Tereus Sitalcis pater, vii. 137.
 Terillus, Crinippi fil. Himeræ tyrannus, vii. 165.
 Termeneus Histiaeus, v. 37.
 Termilæ vocantur Lycii Milyadæ, i. 173. vii. 92.
 Terram et aquam poscere, iv. 126. v. 18. terræ divisio tripartita, ii. 16. terræ motus tanquam prodigium in Scythia, iv. 28.
 Tesserarum ludi inventores, i. 94.
 Tethriprotophus, vi. 35.
 Tathronium oppidum, viii. 33.
 Tetramnestus Sidonius, vii. 98.
 Teucri, vii. 20, et 43.
 Teuthrania, ii. 10.
 Thales Milesius defectionem solaris luminis Ionibus prædixit, i. 74. ejus inventum in traducendo per fluvium Cræsi exercitu, i. 75. consilium Ionibus datum, i. 170. ejus de incremento Nili sententia innuitur, ii. 20.
 Thamanæi populus, iii. 93.
 Thamasias Sandocis pater, vii. 194.
 Thamimasades Neptunus apud Scythas, iv. 59.
 Thannyras Inari Afri filius, iii. 15.
 Thasia metalla, vi. 46, 47.
 Thasii subacti a Mardonio, vi. 44. muros diruere jussi, vi. 48. in continente possederunt Strymam, vii. 108.
 Thasiorum urbes in continente, vii. 118.
 Thasus et ejus conditores, ii. 44. vi. 47. ab Histiaeo tentata, vi. 28.
 Theasides Spartiata, vi. 85.
 Thebæ campus, vii. 42.
 Thebæ Ægyptiæ, ii. 3. ibi pluviam decidisse, maximum miraculum, iii. 10. Thebæ olim Ægyptus vocatæ, ii. 15. Thebani Jovis fanum, i. 182. Thebanis arietes sacrosancti, ii. 42. Thebana plaga, ii. 166.
 Thebanis stigmata inurantur regia, vii. 233.
 Thebani a Græcis obsidentur, ix. 85.
 Thebani eligunt Amphiarum auxiliatorem, viii. 134.
 Thebe, Asopi filia, v. 80.
 Themistocles Neoclis f. vii. 143, 173. corrumpit duces, ut maneant, viii. 5. ejus strategema, viii. 22. literæ ad Iones lapidi incisæ, ibid. cum Aristide simultas, viii. 79. vafrities, exactio, avaritia, viii. 75, 112. omnium Græcorum prudentiss. viii. 110. secundas retulisse judicatur e prælio navali contra Persas, viii. 23. ut honoratus Spartæ, viii. 124. responsum livido cuidam datum, viii. 125.
 Themiscyra, iv. 86.
 Themison Theræus, iv. 154.
 Theocydes pater Dicæi, viii. 65.
 Theogoniæ cantus in sacrificiis Persarum, i. 132.
 Theomestor Andromantis fil. viii. 85. ix. 90.
 Theophaniorum festum, i. 51.
 Theopompus rex Spart. viii. 131.
 Thera insula quondam Callista, iv. 147. a conditore Thera vocata, iv. 148. septem annos pluviam non sentit, iv. 151.
 Theræorum colonia, iv. 156.
 Therambus in Pallena urbs, vii. 123.
 Therapne locus, vi. 61.
 Theres Autesionis f. Cadmeus genere, iv. 147, 148.
 Therma urbs, vii. 123, 127, 183. Thermaeus sinus, vii. 123. viii. 127.
 Thermodon fluv. ii. 104. iv. 86. ix. 27, 42.
 Thermopylarum mons, vii. 176, 219. ad eas prælium Lacedæmoniorum et Persarum, vii. 223, etc.
 Theron Agrigentinorum monarchus, vii. 165.
 Thersander Orchomenius, ix. 16. Thersæ avus et Autesionis, iv. 147. vi. 52.

- Theseus Thessalus conditor Smyrnæ, ii.
 2. raptor Helenæ, ix. 72.
 Thesmophoria, ii. 171. Ephesi, vi. 16.
 Thespia urbs incenditur, viii. 50.
 Thespienses, v. 79. adsumunt cives, viii.
 75.
 Thesproti populus, v. 92. §. 7. viii. 47.
 Thessali cæsi ab Phocensibus, viii. 27,
 et 28.
 Thessaliæ descriptio, vii. 128, 129. equæ
 ibi omnium optimæ, vii. 196.
 Thessalus socius Dorici, v. 46.
 Thestes fons, iv. 159.
 Thestorides literarum professor, ii. 15.
 ejus perfidia erga Homerum, ii. 16.
 quæ illi non bene semper vertit, ii.
 24.
 Thetidi sacrificant magi, vii. 191.
 Thmuitana plaga, ii. 166.
 Thoas in Lemno, vi. 138.
 Thoës feræ in Libya, iv. 192.
 Thomanii populus, iii. 117.
 Thonis præfectus Canobici ostii, ii.
 114.
 Thoraces pcurati Amasis regis, iii. 47.
 Thorax Larissæus, ix. 58.
 Thoricum Atticæ, iv. 99.
 Thornax Laconicæ, iv. 69.
 Thracæ a Cræso subacti, i. 28. a Seso-
 stre subjugantur, ii. 103. populus
 Asiæ, iii. 90. cannabe vestiuntur, iv.
 74. adversus tonitrua sagittas excuti-
 unt, iv. 94. Bithyni et Strymonii qui
 appellati, vii. 75. Xerxis socii, vii.
 185. Jovis sacrum currum cum equis
 abegerunt, viii. 115. Thracum sepul-
 turæ quales, v. 8. Thracum in Xer-
 xiano exercitu armatura, vii. 75,
 76. Thracia tellus descripta, iv. 99.
 Thracia gens ejusque mores, v. 3, etc.
 Thraciæ muri, vi. 33.
 Thrasybuli Milesiorum tyranni com-
 mentum, i. 21, 22. aliud, v. 92.
 Thrasycles Lamponis pater, ix. 90.
 Thrasydeus Aleuades, ix. 58.
 Thrasydeus Stesilei pater, vi. 114.
 Thriasius campus, viii. 65. ix. 7.
 Thus ubi et quomodo colligatur, iii.
 107.
 Thyiæ Cephissi filiæ fanum, vii. 178.
 Thini a Cræso subacti, i. 28.
 Thyrea ager, vi. 76. et de eo contentio,
 i. 82.
 Thyssagetæ populus, iv. 122.
 Thyssus urbs, vii. 22.
 Tiaræ, iii. 12.
 Tiarantus fl. Scythæ, iv. 48.
 Tibareni populus, iii. 94. eorum in Xer-
 xis exercitu armatura, vii. 78.
 Tibisis fl. Scythiæ, iv. 49.
 Tigranes Achæmenides Medorum dux,
 vii. 62.
 Tigranis ducis species et statura, ix. 96.
 Tigris fluvius in rubrum mare infundi-
 tur, i. 89. v. 52. vi. 20.
 Tigres tres et eorum ortus, v. 52. Ti-
 gris ostium, vi. 20.
 Tilones pisces, v. 16.
 Timagoras Timonactis pater, vii. 98.
 Timander Asopodori pater, ix. 69.
 Timareta antistes Dodonæa, ii. 94.
 Timegenides Theban. ix. 86.
 Timesitheus, v. 72.
 Timesius Clazomenius, i. 168.
 Timnes Ariapithis tutor, iv. 76.
 Timo sacrificæ, Paria genere, vi. 134,
 135.
 Timodemus Aphidnæus, viii. 125.
 Timogenides Thebanus, ix. 38.
 Timon Androboli fil. Delphus, vii. 141.
 Timonax Timagoræ filius, vii. 98.
 Timoxenus Scionæorum imper. viii.
 128.
 Tiryns et Tirynthia regio, vi. 76, 77,
 83. vii. 137.
 Tisamenus Græcorum aruspex, ix. 33.
 Tisamenus Spart. iv. 147. vi. 52.
 Tisander Isagoræ pater, v. 66.
 Tisander Hippoclidis pater, vi. 127,
 129.
 Tisias Lysagoræ pater, vi. 133.
 Titacus Aphidnæus, ix. 73.
 Tithæus Datis filius, vii. 88.
 Tithorea Parnassi, viii. 32.
 Titormus Ætolus frater Malæ, vi. 127.
 Tmolus, i. 84, 93. v. 101. Tmolus auri
 ramenta profert, i. 93.
 Tomyris Massagetarum regina a Cyro
 bello petitur, i. 205, etc. ejus magna-
 nimitas, i. 212. Cyri caput cruori im-
 mergit, i. 214.
 Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt,
 ii. 42.
 Torona Græca urbs, vii. 22, 122.
 Trachea Chersonesus, iv. 99.
 Trachis urbs, vii. 199.
 Trachinii, vii. 175, 176.
 Trachinia regio Melidis, vii. 201.
 Trachiniæ petrae, vii. 198.
 Trapezus Arcadiæ, vi. 127.
 Traspies Scythæ, iv. 6.
 Trausi populus Thraciæ, v. 4.
 Traus fl. vii. 109.
 Tria capita, seu capita quercus, locus
 sic dictus, ix. 39.
 Triballus campus, iv. 49.
 Tribus in Sardibus, iv. 45.
 Triopii Apollinis sacrum atque certa-
 men, i. 144. iv. 39. vii. 153.
 Triopium Cnidiorum regio, i. 144, 174.
 Triopium promontorium, iv. 38.
 Tripodes in templo Apollinis Ismenii,
 v. 59, et 60, et 61.
 Tripus apud Tritonidem paludem, iv.
 179.
 Tritæenses Achæorum pars, i. 145.

- Tritantæchmes, Artabazi fil. i. 192.
 Tritantæchmes, vii. 82. Artabani filius, viii. 26. ejus generosa sententia, ibid.
 Trieterica et Bacchanalia apud Gelonos, iv. 108.
 Tritæ oppid. viii. 33.
 Triton fl. et Tritonis palus, iv. 178, 191.
 Troezenii, vii. 99.
 Trojana ætate tertia post Minoem, vii. 171.
 Trophonium, viii. 134.
 Tutelaris Minervæ templum apud Chios, i. 160.
 Tychius coriarius, Homeri hospes, ii. 9. ab Homero celebratur, ii. 26.
 Tycta, Persicæ cœnæ regalis nomen, ix. 110.
 Tymnes Histiaei pater, v. 37. vii. 98. ubi occultatus, iii. 5.
 Tyndaridarum expeditio in Atticam, ix. 73.
 Tyndaridarum unus relinquitur in urbe Sparta, v. 75.
 Tyndarus, ii. 112.
 Typhon, ii. 156. iii. 5.
 Tyrannis lubrica res, iii. 53. tyrannidis incommoda, v. 92. Tyrannorum mores, iii. 80. tyrannum secundum ejecto priore nullus admittit, vi. 5.
 Tyres Scythia, iv. 80.
 Tyres fl. iv. 11, 47, 51, 53, 82.
 Tyrिता, Græci, iv. 51.
 Tyrus quando extructa, ii. 44.
 Tyriorum castra, locus, ii. 112.
 Tyrodiza Perinthiorum, vii. 25.
 Tyrrhenus Atysis f. colonias in Tyrrheniam ducit, i. 94. Tyrrheni oppugnant Phocæenses, i. 166. Tyrrhenia seu Thuseia, i. 163. Tyrrheniam Phocæenses aperiunt, i. 163.
 V.
 Vaccæ Isidi sacræ, ii. 41.
 Vaccinam non gustantes, iv. 186.
 Vates in exercitu, ix. 33.
 Vaticini Scytharum, iv. 67.
 Veneris Urania templum a Scythis compilatum, i. 105. Veneris fanum apud Cyprum, ibid. templum apud Cythera, ibid. Mylitta Assyriis dicta, Arabibus Alitta, Persis Mitra, i. 131. Urania Arabibus Alilat, iii. 8. Veneris templum apud Atarbecin, ii. 41. Veneris hospitæ, quæ Helena fuit, ædes, ii. 112. Scytharum dea et ab iisdem Artimpasa dicta, iv. 59.
 Venus Assyria et Babylonica, i. 199.
 Vehiculum Spartæ honoratum, viii. 124.
 Venti etesiae non sunt causa exundationis Nili, ii. 20. ventorum ara in Thyia, vii. 178.
 Ventus Strymonias, viii. 118.
 Ventus Hellespontias, vii. 188.
 Veritas et mendacium ejusdem pretii, iii. 72.
 Verva quina Æolum, ii. 37.
 Vesta Scytharum dea, iv. 59.
 Vestes laneæ ubi profanæ, ii. 81.
 Vestis Ionica et Dorica, v. 87.
 Via sacra, vi. 34.
 Vici Medorum, i. 86.
 Vicinos Medi et Persæ colunt, i. 134.
 Victimæ cædendæ ritus apud Scythas, iv. 60.
 Vinum palmeum, ii. 86. ex hordeo apud Ægyptios, ii. 77.
 Viperarum generatio cur rara, iii. 108, 109.
 Vir prudens in suscipiendo quid cogitet, vii. 49.
 Virginum auctio apud Babylonios, i. 196. virgines ubi devirginentur a rege, iv. 168. virginum anniversarius conflictus, iv. 180.
 Viri pauci apud Persas, homines multi, vii. 210.
 Vita Ionica, iv. 95.
 Vitæ humanæ brevitæ et calamitas, vii. 46. dies varii, i. 32.
 Vitis ac platanus aurea, vii. 27.
 Vivos defodere Persis in usu, vii. 114.
 Vltio fratris necessaria, iii. 65. vehemens apud Deos invidiosa, iv. 205.
 Ulysses, ii. 7, 26.
 Umbri pop. i. 94. iv. 49.
 Vocalissimus Ægyptius, iv. 141.
 Urbana Minerva, v. 82.
 Urbium Græciæ incrementa decremætaque, i. 5.
 Urbes a Dario in Scythia conditæ, iv. 124.
 Urania Veneris fanum vetustissimum, i. 105. ejus templum a Scythis diripitur, ibid. apud Persas sacrificia, i. 131. Urania Venus Alilat Arabibus dicta, iii. 8.
 Urina hirci spasmi remedium, iv. 187.
 Ursorum ac luporum sepultura, ii. 67.
 Urotal Arabibus, Dionysus, iii. 8.
 Utii populus, iii. 93. et eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
 Vulcani sacerdotes, ii. 3. et maximum templum Memphis, ii. 99. vestibula, ii. 101, 121. Vulcani colossus, ii. 176. et fax, vii. 98. Vulcani templum et statua, iii. 37.
 Vulpanseres Ægyptiis sacri, ii. 72.
 Uxor Candaulis Gygi nuda visa, i. 9. uxorum mactatio ad mariti funus, v. 5. uxores Atheniens, raptæ, vii. 138.
 X.
 Xanthius campus, i. 176.
 Xanthii populus, ibid.

Xanthippus Ariphronis f. vi. 131, 136.
vii. 33. viii. 131.
Xanthippus dux Atheniensium cruci fi-
git Artaycten, vii. 33. ix. 120.
Xanthus Samius, i. 134.
Xenagoras Praxilai f. Halicarnass. ix.
107.

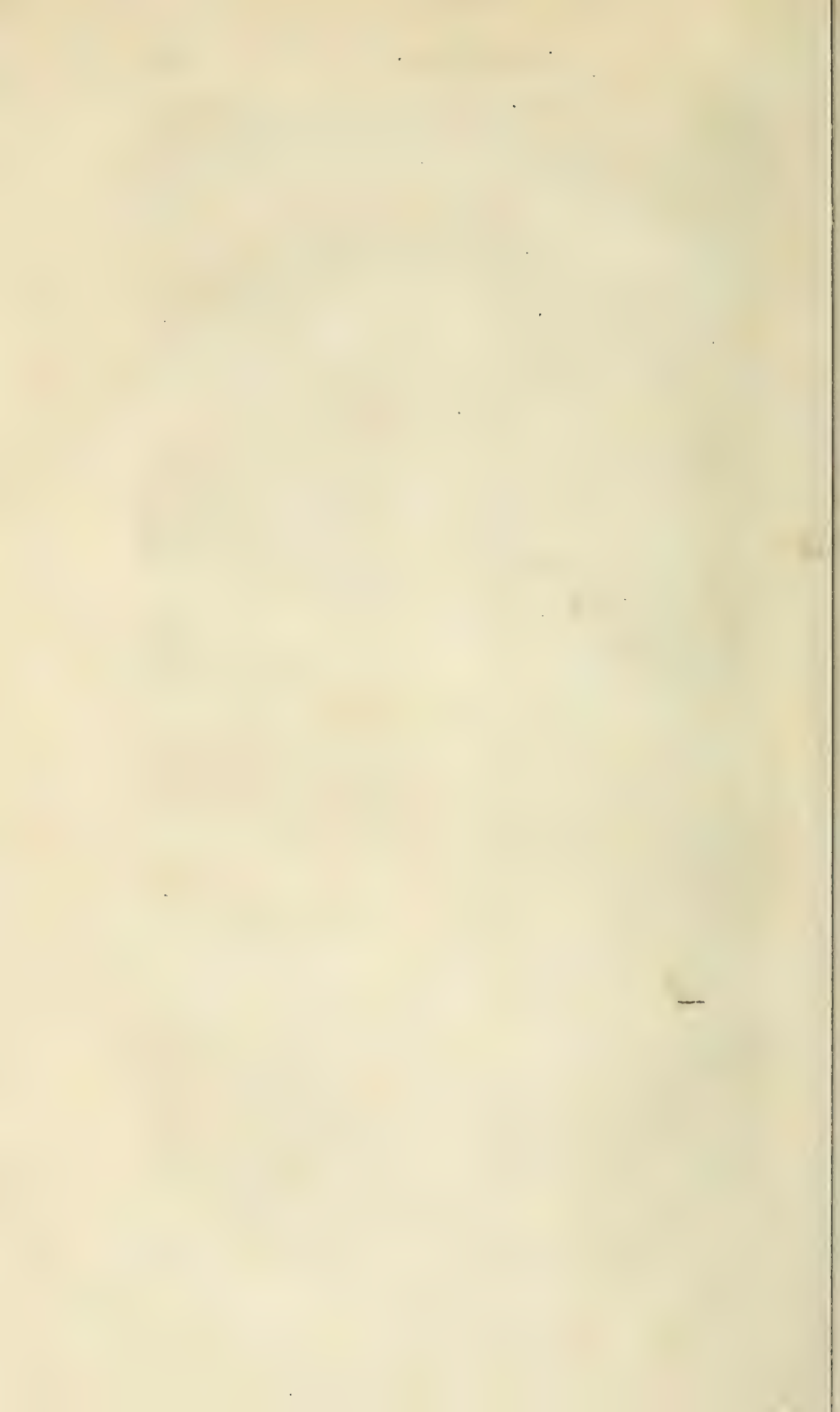
Xeni, hostes, ix. 11.

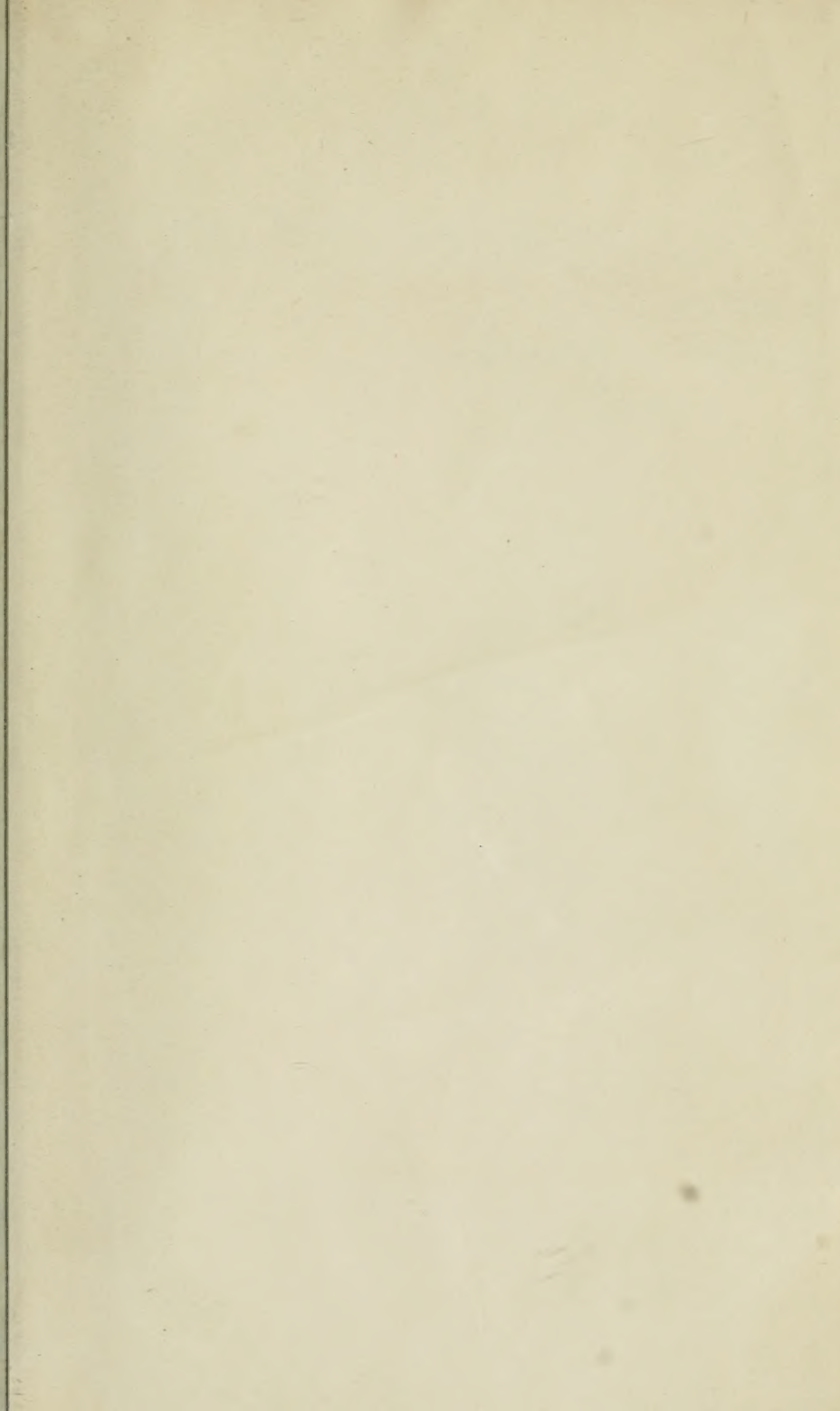
Xerxes Darii filius, i. 183. Xerxis gene-
alogia, vii. 11. impius et scelestus, viii.
109. Xerxes quid Græcis significet, vi.
98. rex Persarum declaratur, vii. 3.
cur bellum Græcis intulerit, vii. 6, 7.
copiæ Xerxis maximæ, vii. 20. Xer-
xes Hellesponto compedes injicit,
vii. 35. Xerxis crudelitas, vii. 39. ix.
112. Xerxis dona in Hellēspontum
collata, vii. 54. Xerxis exercitus in
Europam tractus, vii. 56. Xerxi
quæ ostenta oblata sint, vii. 57. Xer-
xes exercitum suum lustrat, vii. 59.
ejus copiarum catalogus et numerus,
vii. 60, 61, 62, etc. 184, etc. Xerxis
duces qui fuerint, vii. 82, 98. Xerxis
magnanimitas, vii. 136. confidentia,
vii. 146. Xerxiana classis, vii. 184.
Xerxis formæ dignitas, vii. 187.
Xerxi naves quadringentæ submersæ,
vii. 190. Xerxis ad Thermopylas cla-
des, viii. 24. Xerxis ridiculum factum,
ibid. Xerxis impietas, viii. 109. ejus
copias fames et pestis extinguit, viii.
115. ejus reditus in Asiam, viii. 117,

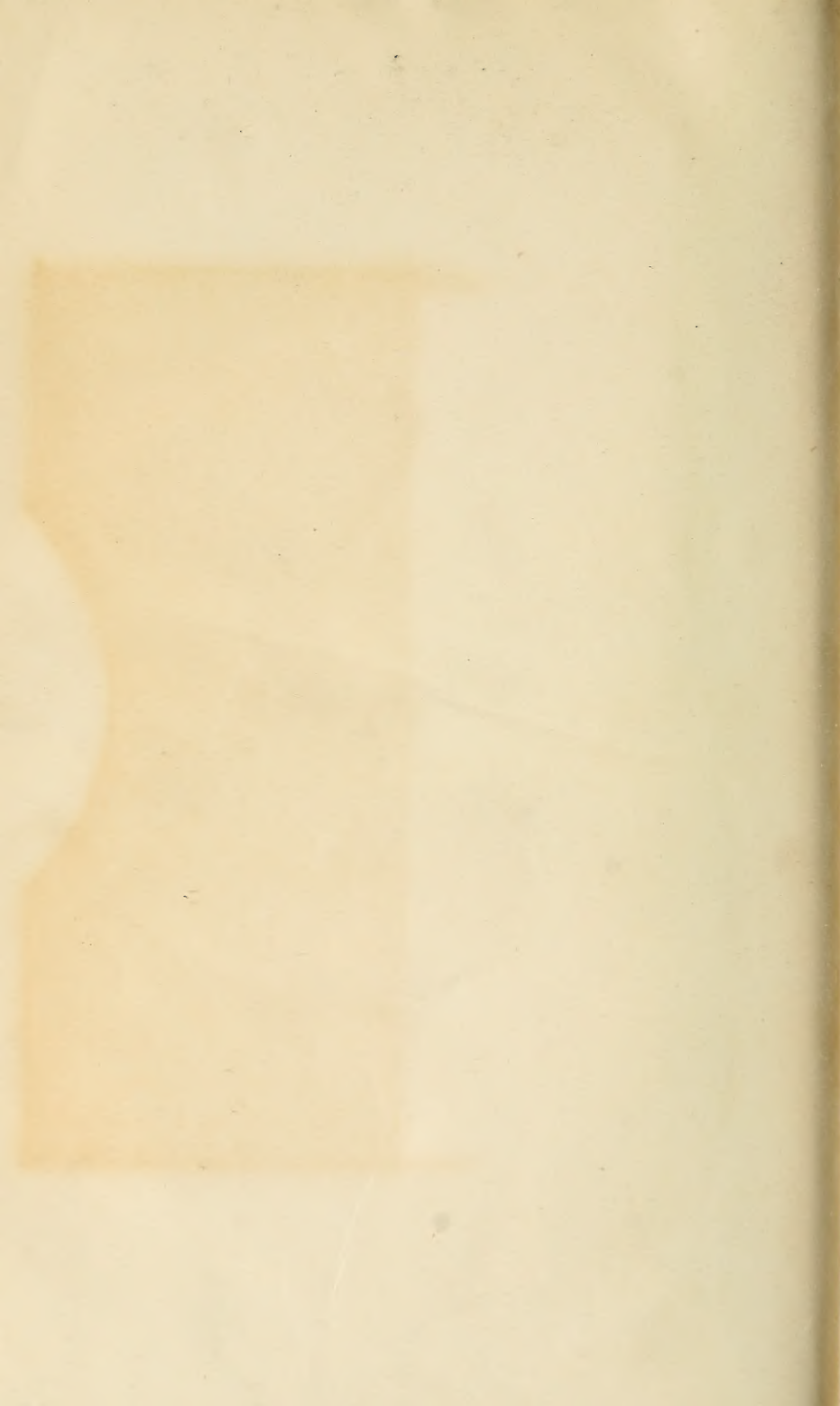
etc. Xerxis amores, ix. 108. et *passim*
plurima de eo toto libro vii. et viii.
Xuthus Ionis pater, vii. 94.
Xystum aureum Amphiarao donatum,
i. 52.

Z.

Zacynthii pop. iii. 59. vi. 70.
Zacynthus, iv. 195. vi. 70.
Zalmoxis dæmon ejusque cultus, iv. 19,
94, 95. *ubi alia de eo.*
Zancla, nunc Messina dicta, vii. 154,
et 164. pulcherr. urbs, vi. 25.
Zancla a Samiis occupata, vi. 23.
Zanclæi populus, vi. 22. vii. 154. pro-
diti ab Hippocrate, ibid.
Zaueces, Afri, iv. 193.
Zegeries, murium genus in Africa, iv.
192.
Zeuxidamus Leutychidis f. vi. 71.
Zira amiculi genus, vii. 69.
Zona urbs Samothraciæ, vii. 59.
Zopyrus se mutilat, iii. 154. ejus ad Ba-
bylonios ficta fuga, iii. 156. Babylo-
nici exercitus dux declaratur, iii. 157.
ejus præstantia, iii. 160. Megabyzi
pater, ibid.
Zopyri filia vitiata a Sataspe, iv. 43.
Zopyrus Megabyzi fil. iii. 160. Zopyrus
a rege deficit et Athenas fugit, iii.
160.
Zoster locus, viii. 107.

LGr
H562R

Herodotus
Historiarum libri IX, textus Wesseling-
ianus; ed. by Reiz. New ed. Vol. 2.

7583

DATE.

NAME OF BORROWER.

**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

